

ATHENS

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΘΗΝΑ

Ένα μεγάλο ρεπορτάζ 54 σελίδων για την πόλη που ζούμε

60 επιστήμονες και πολιτικοί χαρτογραφούν την πόλη, σχεδιάζουν λύσεις, οραματίζονται την Αθήνα

Παύλος Γερουλάνος

Άννα Διαμαντοπούλου

Γιώργος Καρίνης

Στέφανος Μάνος

Γιάννης Σγουρός

Μιχάλης Χρυσοχοΐδης

the 3 stripes have arrived at

The
Mall
ATHENS

Α. Παπανδρέου 35
Μαρούσι
1ος όροφος

ΝΕΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

adidas

Ελευθερίου Βενιζέλου 139
Καλλιθέα
210 9537401

Ερμού 50
Αθήνα
210 3233501

Golden Hall, Α.Κηφισίας 37Α
Μαρούσι
210 68 37 837

new

Α.Κηφισίας 280 & Α. Δημοκρατίας 1
Ν. Ψυχικό
210 6754888

new

Αργυράκη 2
Ηράκλειο Κρήτης
2810 300202

join us on adidasRunning | adidasFootball | adidasBasketball | adidasOriginals

 adidasGR

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης: Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πechλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Σιντσιρμάς

Αρχισυντάκτες Γιάννης Νένες,
Δημήτρης Μαστρογιαννίδης

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος

Συντακτική ομάδα: Δ. Αθανασιάδης, Ν. Αργυροπούλου, Ν. Γεωργελές, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Τζ. Διαμαντοπούλου, Ν. Ζαχαριάδης, Μ. Ζουμπουλάκη, Γ. Ιωάννου, Α. Καλοβυρνάς, Δ. Καραθάνος, Α. Καρανικολού, Σ. Καρρά, Μ. Κοντοβά, Σ. Κραουνάκης, Γ. Κρασσάκοπουλος, Σ. Ο. Κυπριωτάκη, Γ. Κυρίτης, Γ. Κωνσταντινίδης, Α. Λαζόπουλος, Μ. Λεάνης, Π. Μανδραβέλης, Μ. Μαρκαντώνη, Β. Ματζάρογλου, Π. Μένεγος, Μ. Μπλάτος, Θ. Μήνας, Ι. Μπλάτσου, Ευτ. Παλλήκαρης, Κ. Παναγοπούλου, Γ. Πανόπουλος, Ε. Παπαδάκης, Δ. Παπαδόπουλος, Στ. Παπασπύρου, Γ. Παυριανός, Μ. Πιτένης, Κ. Ρήγος, Α. Αλ Σάλεχ, Ε. Συναδινού, Ζ. Σφυρή, Γ. Τζιρτζιλάκης, Δ. Τριανταφύλλου, Σ. Τριανταφύλλου, Α. Τσέκερης, Σ. Τσιτσόπουλος, Δ. Φύσσας, Στ. Χαραμή, Α. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης: Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr

Ατελιέ: Μορφούλα Βογιατζόγλου,
Αντιγόνη Γραμμένη, Sotos Anagnos
Διόρθωση κειμένων: Δήμητρα Γκρους,
Δήμητρα Αρβανιτάκη
Εικονογραφήσεις: Θοδωρής Μπαργιώτας,
Νεκτάριος Σταματοπούλος, Smart, Β. Γκογκτζιάς,
Benoit Paré
art@athensvoice.gr
Φωτό: In Time, Ideal Images, Αλ. Βλάχος
(Action Images)

Κ. Αμοιρίδης, Στ. Ανδριώτης, Α. Κούρκουλος,
C. Makkos, Στ. Καλοσπέρης, Μάρω Κουρή,
Damien Argi, Α. Φιλίππιδης, Θ. Σταμάτης,
Π. Βουμβάκης, Τ. Βρεττός, Β. Georgousis, Στ. Ρόκκος

Διαχείριση Web: Βαγγέλης Κορωνάκης
vkoron@athensvoice.gr

A.V. Web Crew: Ντίνα Βλαχοπούλου, Κων/νος Σαμαράς, Κων/νος Τζήκας

Διευθυντής Εμπορ. Ανάπτυξης: Νίκος Τσουανάτος
Key Account Managers: Βερονίκη Χαριτάτου-Γκονζάλες, Αναστασία Μπαφούνη

Direct Market Manager: Βασίλης Ζαρκαδούλας
Υπεύθυνος Τμήματος: Μιχάλης Κούβελας
Direct Market: Γιώργος Απέργης, Ιωάννα Μπούσγου,
Δημήτρης Καλαμάρης, Νώντας Νταμπάνης
Συντονισμός Διαφήμισης: Δήμητρα Χιώτη
ads@athensvoice.gr
Υποδοχή Διαφημιστικής Αγοράς & Direct Market:
Μαρία Αυγερινού marketing@athensvoice.gr

Project Manager: Μάρω Ζήνα

Διεύθυνση Λογιστηρίου: Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο: Σωτηρία Ψυχογιού, Ασπασία Χοβαρδά

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση: «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ»
Διανομή: City Promotions

Athens Voice S.A.

Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα

Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369, fax: 210 3632.317

Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310

Αγγελίες: 210 3617. 369 / Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν.
Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική,
η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης
με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο,
χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Θοδωρής Μπαργιώτας**. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1982 και μεγάλωσε στο Tennessee των ΗΠΑ. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Αθηνών και έχει Master στην Ευρωπαϊκή Πνευματική Ιδιοκτησία από το Πανεπιστήμιο της Γλασκόβης. Δουλεύει ως δικηγόρος και graphic artist και ετοιμάζει το πρώτο του graphic novel με τίτλο «Pernilongo».

DO IT! Κάθε εβδομάδα ένας καλλιτέχνης αναλαμβάνει να σχεδιάσει το εξώφυλλο της Α.Υ. Στο τέλος της χρονιάς όλα τα εικαστικά εξώφυλλα θα συγκεντρωθούν για να εκτεθούν στο **Μουσείο Μπενάκη**.

Κυκλοφορούν

Edito

Του Φώτη Γεωργελέ

» Φοβάσαι;
» Νιώθεις θυμό; Νιώθεις «δικαιη οργή», αγανάκτηση ή μόνο μια βαθιά κούραση;
» Πιστεύεις ότι ξέρεις τι συμβαίνει; Είσαι σίγουρος ή θέλεις να ψάξεις κι άλλο;
» Θέλεις να μάθεις;
» Μιλάς όπως μιλάνε στην τηλεόραση; Έχεις έτοιμες προτάσεις, απόλυτες αλήθειες; Είσαι σίγουρος για το δικιο σου;
» Νιώθεις αβέβαιος; Λες, ποτέ, δεν ξέρω; Θα ρωτήσω και θα μάθω;
» Έχεις βρει τι φταίει και ποιος; Ψάχνεις πάντα κάποιον ένοχο;
» Συνήθως κατηγορείς κάποιον ή τον εαυτό σου;
» Όταν θέλεις να ξεσπάσεις με ποιον τα βάζεις;
» Νιώθεις μόνος σου;
» Θες ν' ανήκεις κάπου;
» Νιώθεις αβίαστη αυτοπεποίθηση ή αβίαστο άγχος;
» Ξέρεις τι θα ψηφίσεις;

» Πιστεύεις ότι μπορούμε να γυρίσουμε πίσω στο χρόνο; Σου λείπει εκείνη η Ελλάδα;

» Εσύ, είχες πολλά «κεκτημένα»;
» Τι χρειάζεσαι πιο πολύ, ασφάλεια ή αλλαγή;
» Μπορείς να πληγώσεις το σώμα κάποιου άλλου; Μπορείς έστω να τον προσβάλεις; Εσύ, προσωπικά, μπορείς να σηκώσεις το χέρι και να χτυπήσεις κάποιον, να του ρίξεις μπουκάλια, πέτρες;
» Όταν τους ακούς να μιλάνε, κλείνεις ακόμα πιο πολύ στον εαυτό σου;
» Σε τρομάζουν αυτοί που θέλουν να σε σώσουν;
» Σε τρομοκρατεί η προοπτική μερικών στιγμών σιωπής ή αντίθετα σου χρειάζονται;
» Θες λίγο χρόνο δικό σου, να σκεφτείς μόνος σου, να το συζητήσεις με τον εαυτό σου;
» Νιώθεις μια φλέβα στον κρόταφο να πάλλεται ανεξέλεγκτα;
» Σε τρομάζουν οι φωνές του πλήθους; Οι ομοιόμορφες συμπεριφορές;

» Ο περισσότερος κόσμος ρωτάει πώς. Λίγοι γιατί. Εσύ θέλεις να ρωτήσεις τίποτα; Τα ξέρεις όλα;

» Τους εμπιστεύεσαι; Πρόσεξε πάλι τα πρόσωπά τους. Ερπετοειδή χαμόγελα και ανέκφραστο βλέμμα. Άκουσες ποτέ καμιά σκληρή αλήθεια απ' αυτούς;

» Νιώθεις μπερδεμένος;
» Νιώθεις ο μόνος αβέβαιος σε ένα πλήθος βεβαιωτήτων;
» Σου αρέσει να είσαι οπαδός;
» Νιώθεις μόνος;
» Ψάχνεις ελαφρυντικά; Σ' αρέσουν οι φτηνές δικαιολογίες; Θες κάποιον να σε πάρει απ' το χέρι;
» Μισείς αυτούς που σου λένε ότι φταις;
» Σου χρειάζεται τώρα ένας εχθρός για να ξεθυμάνεις;
» Σου αρέσουν τα εύκολα;
» Προτιμάς να μιλάς ή ν' ακούς;
» Μιλάς περισσότερο για δικαιώματα ή για υποχρεώσεις;
» Νομίζεις ότι η ζωή σου οφείλει τίποτα; Ότι οι άλλοι σου χρωστάνε;
» Νιώθεις απελπισμένος;
» Μπορείς να προσπαθήσεις λίγο ακόμα;
» Ξυπνάς τη νύχτα ιδρωμένος; Κοιτάς το ρολόι, ανάβεις τσιγάρο, μένεις ακίνητος στο κρεβάτι;
» Τι είναι η κρίση για σένα; Τίτλοι εφημερίδων, κομματικά συνθήματα ή τα φοβισμένα μάτια των φίλων σου;
» Σε απογοτεύουν οι άνθρωποι; Φοβάσαι συνέχεια μήπως τους απογοτεύεις κι εσύ;
» Μπορείς να κάνεις θυσίες; Να στερηθείς πράγματα; Ξέρεις τι είναι σημαντικό στη ζωή;
» Έχεις μάθει να σκέφτεσαι πριν μιλήσεις;
» Σιχαίνεσαι αυτούς που μιλάνε με συνθήματα;

» Σ' αρέσει να σε κολακεύουν; Να σε λένε «λαό»; Ηρωικό, καταπιεσμένο, εξεγερμένο; Μήπως προτιμάς απλώς τη λέξη πολίτης;

» Νομίζεις ότι βλέπεις τα πράγματα απολύτως καθαρά; Δεν βλέπουμε τα πράγματα όπως είναι. Τα βλέπουμε όπως είμαστε εμείς.
» Ψάχνεις μια θεωρία, μια θρησκεία, μια ιδεολογία, ένα manual που θα απαντήσει σε όλες σου τις απορίες;
» Ονειρεύεσαι έναν ηγέτη; Σου χρειάζεται κάτι τέτοιο; Μερικοί άνθρωποι ξέρουν να σου λένε αυτό ακριβώς που θέλεις να ακούσεις. Αυτό που θέλεις ν' ακούσεις δεν είναι αυτό που χρειάζεσαι.
» Θέλεις ν' αλλάξουν όλα ή να γίνουν όπως πριν;
» Δεν ξέρεις σε ποια ομάδα ανήκεις; Σε ποιο στρατόπεδο;
» Όταν σε ρωτάνε εσύ τι υποστηρίζεις, δεν ξέρεις τι ν' απαντήσεις;
» Νιώθεις μόνος;
» Δεν είσαι ο μόνος. ■

Τι άλλα νέα;

ΤΟ ΡΩΤΑΜΕ ΓΙΑ ΠΛΑΚΑ ΕΠΕΙΔΗ ΑΚΡΙΒΩΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΝΕΑ: ΕΧΟΥΜΕ ΦΤΑΣΕΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΝΑ ΤΟ ΠΡΟΤΙΜΑΜΕ ΚΙΟΛΑΣ, ΓΙΑΤΙ ΕΤΣΙ ΚΑΙ ΣΚΑΖΕΙ ΤΟ ΝΕΟ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΛΕΣ ΟΙ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΑΚΟ (ΝΕΟ) Ή ΕΝΟΧΛΗΤΙΚΟ Ή ΚΑΘΟΛΟΥ ΝΕΟ (ΝΕΟ). ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΕΛΕΙΟΣ, ΟΥΤΕ ΚΑΝ ΤΑ ΝΕΑ.

Μου έστειλαν ένα chain mail που λέει «νέος στην καρδιά - όχι και τόσο νέος σε άλλα σημεία». Αχαχαχα, κρυάδες... αλλά σε σχέση με το μέσο τέτοιο μήνυμα που σκάει κάθε μέρα στην οθόνη του υπολογιστή μας, πρόκειται για κορυφαίο σχόλιο πάνω στο κλισέ και την ανατροπή του. Και δεν έχει καμία σχέση με το «νέο», το μαντάτο, το χαμπέρι. Απλώς και η ειδηση θα μπορούσε να πει το ίδιο πράγμα, το νέο δηλαδή που φτάνει φορτωμένο αλλά αποδεικνύεται κομματάκι τσαλακωμένο. *Σάπιο* ή *άκυρο* όπως θα έλεγε ένας ορίτζιναλ έφηβος...

Πάμε παρακάτω, ή παραδίπλα. Με κάλεσαν σε πάρτι γενεθλίων σε ένα μαγαζί που δεν φαίνεται από το δρόμο, λέγεται «Plan B», βρίσκεται στη Συγγρού και κάνει τα πάντα: καφέδες, σνακς, φαγητό, μουσική, ποτά, διασκέδαση. Έχει νόστιμα πράγματα, λογικές τιμές (για κυρίλ) αλλά κυρίως... μια αίσθηση συγκρατημένης άνεσης, σχεδόν ευημερίας. Μιλάμε για έναν τεράστιο, λίγο περίεργο χώρο με τζαμαρίες γύρω-γύρω, μεγάλη μπάρα, σαλόνι και cozy corner μαζί. Το πρωτότυπο είναι ότι και η μουσική ήταν καλή - σε μεγάλα μαγαζιά συ-

νήθως αυτό που χάνεται εκτός από την παρέα σου είναι η μουσική (ή τα αυτάκια σου) αλλά εδώ ήταν μια χαρά. Το «Plan B» λειτουργεί όλη την ημέρα, είναι λίγο «όπως Νέα Υόρκη» και διαθέτει ένα επιπλέον μενού διαίτης... που σημαίνει ότι δεν απευθύνεται σε άνεργους, φοιτητές, ημι-απασχολούμενους και γενικά φτωχοπρόδρομους. Έστω κι αν έχει λογικές τιμές.

Αντίθετα πήγα σε φτηνο-ειδές ιταλικό εστιατόριο στους Αμπελόκηπους, όπου φάγαμε πράγματα μέτρια και τα πληρώσαμε λες και τα είχε φιλοτεχνήσει η Μαντόνα με τα γυμνασμένα χεράκια της: το μαγαζί απευθύνεται σε φοιτητές, αφραγκόπουλους κ.λπ., αλλά το μόνο χαμπλό ήταν η ποιότητα της μάζας - οι τιμές ήτανε προ-Κρίσης, λες και δεν πήραν χαμπάρι τίποτα. Που είναι λογικό να μην παίρνουν χαμπάρι στα άδυτα της Εκάλης π.χ., όπου δεν σημειώθηκε καμία Κρίση τα τελευταία 200 χρόνια, αλλά είναι παράλογο να συμβαίνει το ίδιο στους ταπεινούς Αμπελόκηπους...

Επειδή τελευταία όλο και περισσότεροι μένουμε με μειωμένα ή χωρίς έσοδα ενώ τα έξοδά μας πάνε μια βόλτα στο φεγγάρι, άσε τη θλίψη, παλικάρι... μαζευθήκαμε η παλιά παρέα στο

«Λουκούμι» ένα βράδυ: ενώ η λογική κατάσταση θα ήταν να κλαίμε τη μοίρα μας, διαλέξαμε κλασικά την κατάσταση-παραλογίτα (του τρελού) και περάσαμε υπέροχα. Το «Λουκούμι» σε προδιαθέτει να ξεχάσεις τον πόνο σου ή/και ξένους πόνους, είναι ντιζαϊνάτο, έξυπνο, με νόστιμα γκαρσόνια και νόστιμους μεζέδες, έχει ατμόσφαιρα, στιλ και φθηνά ποτά. Το έστησε ο σκηνοθέτης Νίκος Σούλης με συντεταγμένους - απλώς με τον Νίκο έχουμε κάνει δουλειές, ανοπίες, βραδιές μπαλέτου και πράγματα που δεν τα μετανιώνουμε επειδή πέρασε καιρός από τότε και τα έχουμε ψιλο-ξεχάσει. Ο Νίκος, εκτός από το ότι εισήγαγε το μουσικό βιντεοκλίπ στην Ελλάδα, πάντα είχε τα πιο cool σπιτία με την πιο ενδιαφέρουσα διακόσμηση... και τους πιο νόστιμους μεζέδες (παρ' όλο που υποψιάζομαι ότι τη σπανακόπιτα την έφτιαχνε η μαμά του). Ήταν ειδική βραδιά (εορτασμός ποίησης Γιώργου Παυριανού), οπότε το μαγαζί είχε πολλές διασημότητες εναλλακτικού τύπου, αλλά γενικά συναντάς γνωστές φάτσες, και μάλιστα φάτσες που δεν θέλεις να τις μπουγελώσεις π.χ., αλλά να τις ξαναδεις με σχετική αγάπη, όσο κι αν είσαι μουντρουχαλίτα. Η μουσική από τον Νικήτα Καραγιάννη είναι πάντα cool, με εκπλήξεις κατά καιρούς. Και η τσάρτα του είναι αριστούργημα, με θέα μέχρι φεγγάρι, όπου έχουνε πάει και τα εξοδάκια σου καιρό τώρα.

Αλλη ανακάλυψη μετά το «Λουκούμι» ήταν ένα ταϊλανδέζικο εστιατόριο στην Τρούμπα - ο ιδιοκτήτης πήγε στην Ταϊλάνδη, ερωτεύτηκε τη Μαρίνα, την παντρεύτηκε κι άνοιξε μαζί της το «**Μαρίνα**» ή «**Rouan Thai**». Την βραδιά που πήγαμε ήταν η μεταχρονολογημένη ταϊλανδέζικη Πρωτοχρονιά, που επειδή έπεφτε φέτος μέσα στο Πάσχα τη μεταθέσανε και καλά της έκαναν, την προλάβαμε κι εμείς. Στο «Rouan Thai» γινόταν χαμός, καθίσαμε έξω, μας έβγαζαν συνέχεια μεζέδες από το γιορταστικό μπουφέ, μας κρέμασαν κολιέ με πλαστικά λουλούδια στο λαιμό και περάσαμε κι εκεί σουπερ, με σουπερ τιμές (15-17 ευρώ). Το πικάντικο μοσχάρι, ο χοιρινός κιμάς με λαχανικά, η σαλάτα με καρότο, η πολύ καυτερή πράσινη ψαρόσουπα και κάτι θολό με φιστίκια και lemongrass ήταν αξεπέραστα - ορίτζιναλ ταϊλανδέζικα «του δρόμου», όχι ξενοδοχειακά ή κυρίλ. Εδώ είναι το αληθινό σόου και μάλιστα σε τιμές Ταϊλάνδης (τσέτουλα).

Αυτά όλα κι όλα: σας έχω δύο προτάσεις για οικονομική διασκέδαση και μία για κυρίλ (κληρονόμωσα-θεία-μου, τύπου). Να ξαναπώ ότι θα στρώσουν τα πράγματα; Η να μην πιέζω την τύχη μου; Μην τυχόν και μπω σούμπιτη στην κατηγορία «καθαρίζει-πλένει-απολυμένη»; Φανταστείτε ότι το λέω με ψιλά-ψιλά γραμματάκια-οδηγίες-πλύσεως και κλείσαμε... **A**

Plan B, Λ. Συγγρού 348, Κτίριο B, 211 8000.348
Λουκούμι, Αβρυσσινίας 3, Μοναστηράκι, 698 0503652
Rouan Thai, Thai food lunch, dinner, takeaway, Νοταρά 131, Πειραιάς, 210 4294.494

Priorin® Extra

Γερές Ρίζες, Γερά Μαλλιά!

Συμπλήρωμα διατροφής,
για τις ανάγκες της υγείας των μαλλιών.

Νέα
βελτιωμένη
σύνθεση
με Βιοτίνη

Κυκλοφορεί στα φαρμακεία σε 2 συσκευασίες: 30 & 60 κάψουλες

www.priorin.gr

Priorin®
Ο ειδικός στην τριχόπτωση

CIRQUE DU SOLEIL

ALEGRÍA

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ FRANCO DRAGONE

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

3-9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΟΑΚΑ
ΚΛΕΙΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ
στο δίκτυο καταστημάτων ΓΕΡΜΑΝΟΣ και στο www.lavris.gr

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΤΟ 210 98 88 888

ORGANIZER - ΠΑΡΑΓΩΓΗ

ΛΑΒΡΥΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ

Canada

ΕΠΕΞΗΚΙΩΣΗ ΧΟΡΗΓΩΝ

ΕΡΕΤΑΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

TA NEA **EPT**

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Libertis **TO 800** **TANEAonline** **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ** **EPT3** **protagon.gr** **culture.gr** **7radio.gr** **hola.gr** **clickatlife.gr**

Photo: Al Seib - Costume: Dominique Lemieux © 2001 Cirque du Soleil

- Μία σπανακοτυρόπιτα, παρακαλώ.
- Με τυράκι ή χωρίς;
- Μία σπανακοτυρόπιτα με τυράκι.
(Μεγάλη Πέμπτη σε φούρνο στη Σόλωνος)

«Θα τηγαμήσεις πατατούλες να φάμε, μαμά;»
(Ο μικρός Μάρκος πείνασε.
Κάτω Χαλάνδρι)

«Τ' άκουσες;
Το φέισμπουκ αγό-
ρασε μία εταιρεία για να
προωθεί τα μηνυμάτα του,
κάτι τέτοιο. Γουάν μπίλιον
ντόλαρς!... Ένιγουέι. Άντε...
Καλή Ανάσταση».
(Κοστούμαρισμένοι, ηλικιωμένοι κύρι-
οι σε lunch break. Μεγάλη Τετάρτη,
«Βασιλικός», Χ. Τρικούπη)

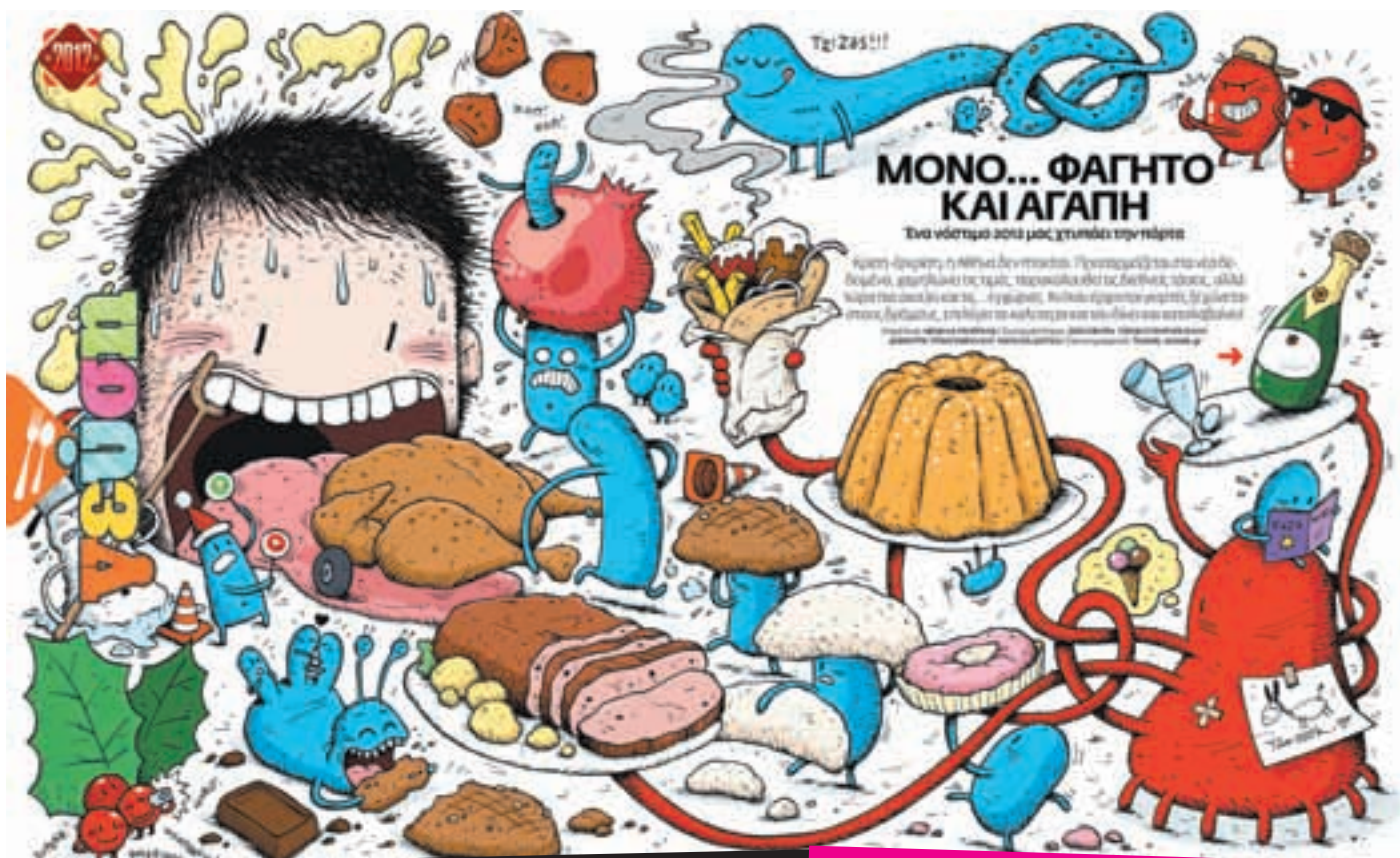
«Δεν είσαι
ψωλαρπάχτρα εσύ,
είσαι κυρία και γι' αυτό
θα σου κάνω
αριστοκρατικό έρωτα».
(Κύριος με βαμμένα μαλλιά, 70 ετών πε-
ρίπου, και γιαγιά πολύ μεγαλύτερή του.
Στο πίσω τραπέζι. Διδύμοι, Zonar's,
Μεγάλο Σάββατο απόγευμα. Σηκώ-
νονται. Φεύγουν με πολύ αργά
βήματα)

«Θέλω να
μάθω στη Φιλιππι-
νέζα της μάνας μου να
οδηγεί, μην τύχει κάτι, να
μπορεί να τη μεταφέρει. Και
η μάνα μου δεν μ' αφήνει».
(Café Public, Σύνταγμα,
Πέμπτη απόγευμα)

«Ο Ιησούς
μάζευε τους
δώδεκα συμμαθητές
του και τους
έλεγε παρεμβολές».
(Μικρή Μελίνα, Μεγάλη
Πέμπτη, Χαλάνδρι)

«Τέλος
πάντων. Έχουμε
ένα σκασμό σοβαρά
θέματα, αλλά τώρα
δεν έχουμε χρόνο. Μια
άλλη φορά».
(Μια Κυριακή μεσημέρι,
στον 9,84)

- ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
→ (panikoval500@gmail.com)

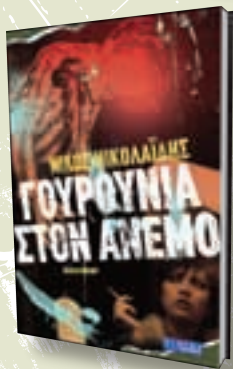
«ΜΟΝΟ... ΦΑΓΗΤΟ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗ» Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΕΒΓΕ!

Την προηγούμενη Παρασκευή το κέρδισε ο **Tomek** για λογαριασμό της **ATHENS VOICE**

Μια μέρα του Σεπτεμβρίου με πήρε ο Παναγιώτης για να μου ζητήσει μερικές εικόνες από τις δουλειές μου (Κουλούρι, The Very Closed Circle κτλ.), γιατί ήθελε λέει η ATHENS VOICE να κάνει ένα αφιέρωμα σε μένα. Είχαν δει όμως και κάτι εικονογραφήσεις μου με θέμα τα φαγητά (στους διαγωνισμούς του theydrawandcook.com, που είχα διακριθεί) και μου ζήτησαν να κάνω μια μικρή εικόνα σαν απάντηση στο "ποια φαγητά μου αρέσουν περισσότερο". Τους έκανα λοιπόν ένα σχέδιο 15x15 cm και αυτοί οι αθεόφοβοι το βάλανε σαλόνι!!! Τρόμαξα! Μάλλον τους άρεσε,

σκέφτηκα. Και πράγματι, παρά τη μικρή ανάλυση βγήκε πολύ ωραίο. Τον Δεκέμβριο με ξαναπαίρνει ο Παναγιώτης και μου ζητάει να κάνω μία εικονογράφηση για το άρθρο "Μόνο... φαγητό και αγάπη" της χριστουγεννιάτικης ειδικής έκδοσης. Αυτή τη φορά με ενημέρωσε ότι θα 'ναι σαλόνι, θα κάνω ό,τι θέλω και θα πληρωθώ γι' αυτό. Ωραία, είπα, τώρα θα σας φτιάξω εγώ! Έτσι κατέληξα μόνος μου στη σκηνή της απονομής των βραβείων ΕΒΓΕ την προηγούμενη Παρασκευή, να κρατάω ένα από αυτά, στην κατηγορία "εικονογράφηση άρθρου". Όχι και άσχημα... - **TOMEK**

Κυκλοφορούν

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ATHENS VOICE BOOKS
Κεντρικά Λιόβερ: Χαρ. Τριούμης 22, 10679 Αθήνα, 2103617.170, email: 114, fax: 210 3617.310, www.athensvoice.gr

Info-diet

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ

ΣΙΝΕΜΑ ΜΕ ΦΘΗΝΟΤΕΡΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ
Επιτέλους! Γιατί καλό το downloading, αλλά με το σινεμά γνωρίζεις κόσμο.

Η ΜΕΡΑ ΤΩΝ ΔΙΣΚΟΠΩΛΕΙΩΝ
Κι όμως τα δισκάδικα γέμισαν μουσικές, κόσμο, φίλους και ατμόσφαιρα παλιού καλού σαββατιάτικου μεσημεριού. Και του χρόνου.

ΑΝΟΙΞΗ - ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2012
Το απόλυτο μαύρο επιστρέφει. Πίσσα και πούπουλα.

ΜΠΕΝΙ
Αδυνάτισε απειροελάχιστα ή έχω λάθος το φρομά της οθόνης;

SCHOOLTUBE
Πιστεύουν οι σημερινοί 15χρονοι στον Θεό; Είναι ευτυχισμένοι; Ερωτευμένοι; Ποιο είναι το αγαπημένο τους μάθημα; Ποιο είναι το τελευταίο πράγμα που σκέφτονται πριν κοιμηθούν; Είναι η πρώτη τηλεοπτική απόπειρα να καταγραφεί η ζωή των εφήβων σε όλη την Ελλάδα από τους ίδιους. Θαυμάσια εκπομπή, γρήγορη, αστεία, τρυφερή, έξυπνη. Τη σκηνοθετεί ο Λευτέρης Χαρίτος, την επιμελείται η Μαργαρίτα Μιχελάκου.
(Κάθε Σάβ. στις 18.00 στην ET1 και σε επανάληψη κάθε Κυρ. στις 00.45 από τη NET)

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ DEBATES
Να μην ξεχάσουν να βάλουν το Έψιλον πάνω δεξιά στην οθόνη.

ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΑ
Τώρα τι απαντάς στο δίλημμα της αφίσας «ή εμείς ή αυτοί»; Αυτοί, φυσικά, αυτοί!

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΦΑΓΟΠΟΤΙ
Άλλες 4.000 συντάξεις μαϊμού στο ΙΚΑ. Αυτό δεν είναι ίδρυμα. Είναι ζωολογικός κήπος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΜΑΡΑΣ
Σκέψου να του λύνανε και τα χέρια.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ (ΦΕΤΙΝΟ)
Ενοίκιο καταστήματος (άδειου) στην οδό Ευαγγελιστριάς: 18.000 ευρώ.

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΜΟΥ
Τα δελτία τύπου με τις λέξεις «performance/ live art/ χοροθέατρο/ εγκατάσταση» στην ίδια πρόταση.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΤΑΞΥ...
Κλέψανε και το πόδι από το λείψανο του Αγίου Γεωργίου στη Θεσσαλονίκη. Νικολούλη, γύρνα πίσω επειγόντως.

Ta Tweets του Forrest Gump

(Μέλος του συλλόγου για την καθιέρωση ανώτατου ορίου στις διαστάσεις της εσωτερικής τρύπας στα παγάκια των παγωμένων ροφημάτων)

Από τον
NIKO ZACHARIAΔΗ

● **Τελικά δεν πρέπει να είναι ιδιαίτερα δύσκολο να καταρτίσεις ένα ψηφοδέλτιο Επικρατείας της Νέας Δημοκρατίας:** Αρκεί να βρεις εκπροσώπους από όσα επαγγέλματα έχει υποδυθεί ως ευπατρίδης συντηρητικός μπαμπάς ο Χρήστος Τσαγανέας στις ελληνικές ταινίες του '60.

● **Απλή και πραγματοποιήσιμη λύση για το πρόβλημα του debate:** Να κάνει κάθε κόμμα το δικό του, χρησιμοποιώντας σωσία για αντίπαλο του αρχηγού! ● Ο οποίος σωσίας θα δίνει απαντήσεις που έχουν γραφτεί από την ειδική ομάδα επικοινωνιολόγων των γηπεδούχων. ● Εξάλλου, ήδη το μοντέλο έχει δοκιμαστεί με επιτυχία στο τελευταίο ντέρμπι των αιωνίων, όπου ο κάθε οπαδός μπορούσε να διαλέξει την περιγραφή (διάβαζε: «την πραγματικότητα») που επιθυμούσε.

● **Πάντως υπάρχει ένας ασφαλής τρόπος να ξεχωρίσει κανείς αν μια επίθεση με γιαούρτια, αντικείμενα και βρισιές κατά τη διάρκεια πολιτικής εκδήλωσης είναι από τις αποδεκτές (δηλαδή προέρχεται από θυμωμένους πολίτες) ή αν πρέπει να καταγγελλθεί μετά βδελυγμίας (δηλαδή προέρχεται από νεοναζιστές):** ● Οι νεοναζιστές φωνάζουν τη λέξη «λαμώγια», ανορθόγραφα. Δηλαδή με «ωμέγα».

● **Ειλικρινά τώρα,** αν ήξερε ο Κολοκοτρώνης πόσα λαμώγια θα χρησιμοποιούσαν τη φράση «Φωτιά και Τσεκούρι στους Προσκυνημένους» νομίζοντας ότι έγιναν οπλαρχ-

Η ΕΠΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Ο Χανς και η Γκρέτελ, αιχμάλωτοι στο σπίτι του Γίγαντα

Ο Ευάγγελος Βενιζέλος, φιλοξενεί δύο δημοσιογράφους από τον Antenna, συνεχίζοντας τις προεκλογικές του συνεντεύξεις στο καινούριο του γραφείο. Το οποίο είναι σαφώς πιο πλούσια διακοσμημένο σε σχέση με την προηγούμενη συνέντευξη στο Mega, λίγες ημέρες πριν.

Κωμική λεπτομέρεια Νο 1: Το καραβάκι με τον υπερμεγέθη καπετάνιο στο ψηλό ράφι της βιβλιοθήκης, που αν το κοιτάξει κανείς προσεκτικά φέρει την ονομασία «Βενιζέλος».

Κωμική λεπτομέρεια Νο 2: Το δυσανάλογα μεγάλο ποτήρι νερού μπροστά στον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ, που χωράει διπλάσια ποσότητα από αυτά των δημοσιογράφων-προσκεκλημένων του.

Κωμική λεπτομέρεια Νο 3: Η τηλεόραση που μεταδίδει τη συνέντευξη, ώστε ο πρόεδρος να φαίνεται ακόμα και στα κοντινά πλάνα των δημοσιογράφων.

γοί, δεν θα προτιμούσε να την είχε αποφύγει;

● **Το πιο ανησυχητικό είναι** ότι αν κλιμακωθεί μέχρι τα άκρα η σύγκρουση ανάμεσα στον πρόεδρο του Σύριζα και το Mega, ο Αλέξης Τσίπρας θα δοκιμάσει να μπλοκάρει νομικά την προβολή του «Με Λένε Βαγγέλη».

● Διότι μπορεί να απο-

δείξει ευκολότατα ότι οι δημιουργοί της συγκεκριμένης σειράς, έχουν ως στόχο τη γελοιοποίηση και την υπονόμηση του συγκεκριμένου εναλλακτικού lifestyle που εκπροσωπεί ο Βαγγέλης και συμπαθεί ο Σύριζα!

● **Αλήθεια,** τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής της Βουλής που αθώωσε

τον Άκη πληρώθηκαν κανονικά;

● **«Κλασσαυχενισμός»:** (Εκ του ρήματος «κλάω-κλώ» που σημαίνει «σπάω» και του «Αυχένα») Μεταφορικά, η αλλοπρόσαλλη συμπεριφορά κάποιου που φαίνεται από την ακανόνιστη κίνηση του κεφαλιού του.

● Το know how της παραπάνω λέξης νοικιάζεται έναντι λογικού ποσού σε όποιον πολιτικό θέλει να την εντάξει στο υβρεολόγιό του, ώστε να κερδίσει μερικές ένδοξες στιγμές στα ειδησεογραφικά sites ● Ναι, ήταν μια προσπάθεια για να ανέβει το επίπεδο του προεκλογικού αγώνα, ξεφεύγοντας από τα προληπτικού επιπέδου μπινελίκια του τύπου «Γελοτοποιός», «Αρλούμπες» ή «Μαλακοσφαι-

ριστές».

● **Το πλεονέκτημα όταν είσαι Πάνος Καμμένος και απευθύνεσαι σε ανθρώπους που πιστεύουν τα πάντα:** Μπορείς να ισχυριστείς ότι στα ψιλά γράμματα του «Μνημονίου 2» βρίσκεται ο κρυφός όρος ότι σε περίπτωση μη αποπληρωμής, οι δανειστές μας θα έχουν δικαίωμα να έρθουν να μας σφάζουν με κονοερβοκούτια...

● ...ή ότι θα μπορούν να πάρουν σύμφωνα με το βρετανικό δίκαιο τις παρθένες από κάθε σπίτι και να τις πουλήσουν σε σεξ-κνδες της Ανατολής.

● Και όταν κάποιος αμφισβητήσει τις αποκαλύψεις αυτές, μπορείς πάντα να τον καλέσεις να αποδείξει ότι όλα τα παραπάνω είναι ψέματα!

● Ενώ ταυτόχρονα τον ρωτάς μέσω twitter, (με κεφαλαία) «πόσα πήρες, ρε προδότη, για να κρύψεις την αλήθεια από τον Ελληνικό Λαό;»

● **Μήπως θα μπορούσε** το διπλωματικό αδιέξοδο με την έκδοση Μάκη Ψωμάδη να ξεπεραστεί, αν η παράδοσή του γινόταν σε διεθνές έδαφος – δηλαδή στα πριβέ τραπέζια του Καζίνο στη Γευγελή;

Απορία: Αφού ο στόχος των αεροψεκασμών είναι «να μας αποκοιμίσουν» και να μας κάνουν «μαλθακά υποχείρια της Νέας Τάξης», γιατί όσο «πυκνώνουν οι ψεκασμοί λόγω εκλογών», τόσο περισσότερα μπινελίκια πέφτουν και τόσο περισσότεροι τσαμπουκάδες γίνονται;

Απάντηση: Διότι ως γνωστόν μας ψεκάζουν με ειδικές ουσίες που μας κάνουν τόσο ηλίθιους ώστε να είμαστε έτοιμοι να πιστέψουμε ότι μας ψεκάζουν.

● **«Μοναστηριακός Τουρισμός» ως προγραμματική ανακοίνωση στο «Ζάππειο 3» - Μετάφραση:** Ίδρυση ενός Θρησκευτικού Theme Park, όπου οι επισκέπτες θα μπορούν

Πιο απάνθρωπη θέση εργασίας της εβδομάδας: Δημιουργός ιντερνετικών τεστ που σου βρίσκουν αυτόματα σε ποιον πολιτικό χώρο ανήκεις.

να ζήσουν την εμπειρία του Γολγοθά, να πλακωθούν με Αρμένιους «Αγιοταφίτες» και να ξαναδοκιμάσουν το μενού του Μυστικού Δείπνου.

● Επίσης, με έξτρα χρέωση, μπορούν να συμμετέχουν στο παιχνίδι «Ορθόδοξε, έχεις ταλέντο» όπου οι διαγωνιζόμενοι θα διεκδικούν την Ευχή μιας Αγίας Τριάδας (συν της Παναγίας).

● **«Γραμματεία Εξωστρέφειας» ως προγραμματική ανακοίνωση στο Ζάππειο 3:** Μια γραμματεία όπου όλοι οι υπάλληλοι θα χορεύουν με τους πολίτες επάνω στα γραφεία και θα λένε μυστικές ιστορίες από τη ζωή τους.

● **Δεδομένης της μεταφυσικής σχέσης** των αστυνομικών της ομάδας ΔΙΑΣ με τον φραπέ, δεν θα έπρεπε στην επόμενη παραγγελία για στολές να έχει προβλεφθεί ειδική θέση για μεγάλο πλαστικό ποτήρι και σέικερ;

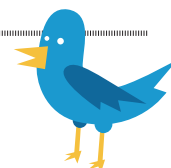

Γιώργος Κουρής, ο μάγος που μετέτρεψε το χρέος του σε πράξη αντίστασης κατά της Κατοχής, πετάει το γάντι:

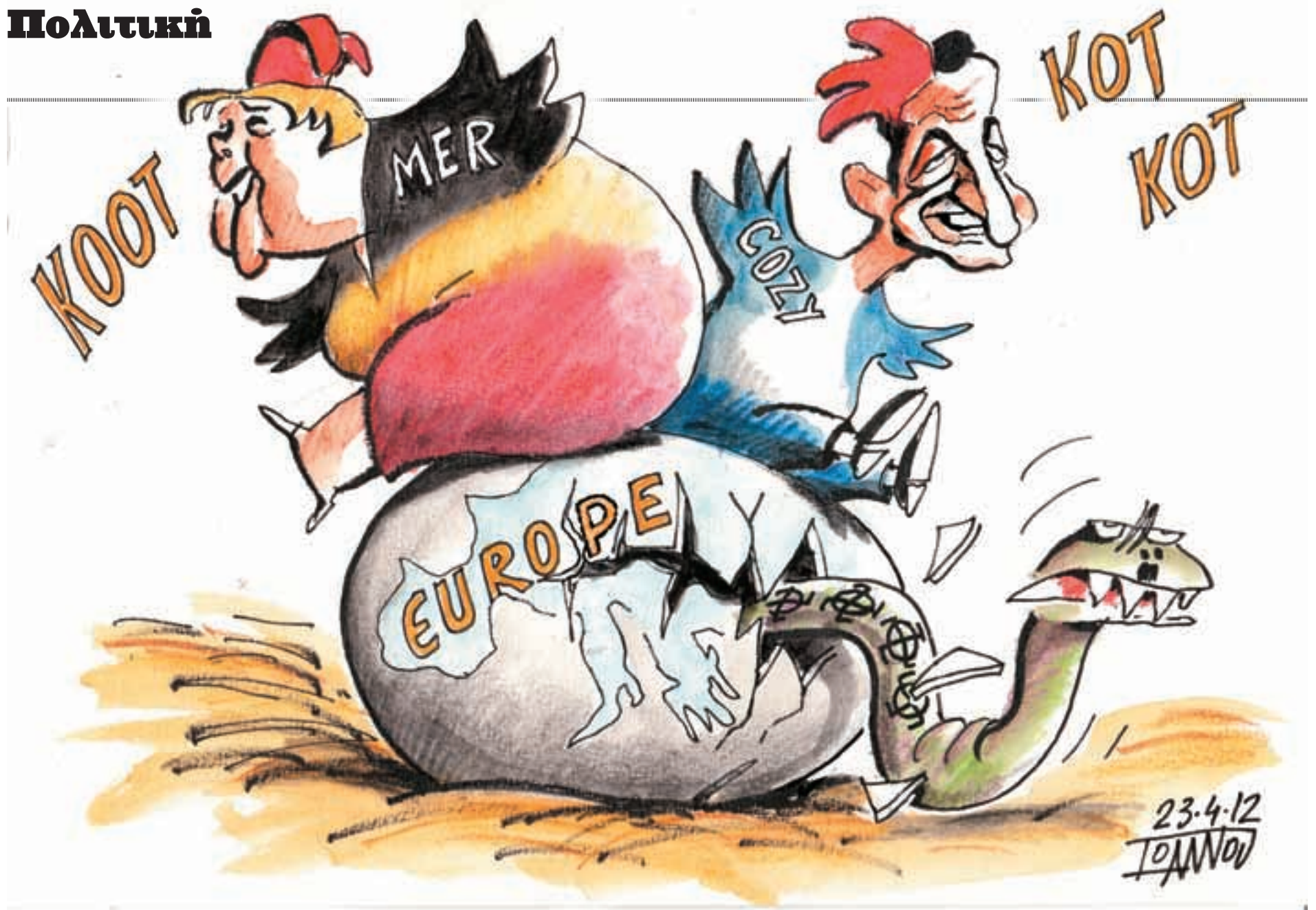

Θα έπρεπε να υπάρχει μια λέξη για...

«Φραποκούταλο»: Το κουτάλι που χρησιμοποιείται αποκλειστικά για να ρίχνεις ζάχαρη και καφέ στο σέικερ του φραπέ, οπότε επειδή δεν βρέχεται ποτέ, μπορεί να περάσει πολλές ημέρες χωρίς να χρειαστεί να πλυθεί.

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ → www.yannis-ioannou.com

Οι επικείμενες εκλογές υπήρξαν αφορμή να ξανασκεφτώ τη σχέση που έχουν οι περισσότεροι πολιτικοί ηγέτες, όπως και πολλά από τα κορυφαία πολιτικά στελέχη, με την τόσο απλή αλλά και τόσο κακοπαθημένη λέξη «εργασία». Επιχείρησα, λοιπόν, έναν πρόχειρο, ερασιτεχνικό απολογισμό, σχετικό με την επαγγελματική ιδιότητα ή/και σταδιοδρομία των πολιτικών μας.

Αλήθεια, ποια δουλειά έχει κάνει στη ζωή του ο Αντώνης Σαμαράς; Εξ όσων γνωρίζω, φοίτησε στο Κολλέγιο Αθηνών, έπειτα σε αμερικανικό πανεπιστήμιο και σε ηλικία 26 ετών είχε ήδη εκλεγεί βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας. Ποια δουλειά έχει κάνει ο Κώστας Καραμανλής, πρώην αρχηγός της ΝΔ και πρωθυπουργός; Εξ όσων γνωρίζω και πάλι, αφού φοίτησε κι αυτός σε «καλά» σχολεία και πανεπιστήμια, ακολούθησε τον φυσικό, τον προδιαγεγραμμένο θα τολμούσα να πω (εκ γενετής και εξ ονόματος) δρόμο της πολιτικής καριέρας. Ποια δουλειά έχει κάνει ο νεόκοπος αρχηγός κόμματος (τι άλλο θα δουν τα μάτια μας!) Πάνος Καμμένος; Εκτός, βέβαια, από γιος του πατέρα του, (πρώην) γαμπρός γνωστού επιχειρηματία και διακεκριμένος Κένταυρος στη νεο-

Αναζητούνται ένσημα

Του ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΠΑ

λαία της ΝΔ. Αλλά και η Ντόρα Μπακογιάννη, ποια δουλειά έχει κάνει εκτός από κόρη και σύζυγος πολιτικού; Επίσης, αν δεν με απατά η μνήμη μου, η σχέση μερικών από τα επιφανέστερα στελέχη της ΝΔ (Μεϊμαράκης, Βουλγαράκης, Χατζηδάκης) με το «κοινωνικό γίγνεσθαι» και την «παραγωγή» εξαπτελείται στο ότι διετέλεσαν επικεφαλής της κοιμματικής Νεολαίας.

Ας μην «αδικήσω», όμως, και την άλλη μεγάλη παράταξη. Αλήθεια, ποια δουλειά έχει κάνει ο Γιώργος Παπανδρέου, μέχρι πρόσφατα αρχηγός του ΠΑΣΟΚ; Ο τόσο επίκαιρος

Άκης Τσοχατζόπουλος, εκτός από στέλεχος του κόμματός του και επαγγελματίας πολιτικός, τι ακριβώς έχει επαγγελλεί (στην Ελλάδα τουλάχιστον, ώστε να το γνωρίζουμε); Αλλά και υπουργοί του ΠΑΣΟΚ, όπως ο Χρήστος Παπουτσή, ο Κώστας Σκανδαλίδης ή η Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου, τι άλλο έχουν υπάρξει στη ζωή τους εκτός από κοιμματικά στελέχη και επαγγελματίες πολιτικοί (και μη μου πείτε, βέβαια, ότι είναι επάγγελμα υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος ή επίτροπος στην Ευρωπαϊκή Ένωση); Αλλά και στην αριστερά, η οποία μάλιστα με ιδιαιτερή έπαρση δηλώνει ότι, σχεδόν εργολαβικά, εκπροσωπεί τον «κόσμο της εργασίας», το τοπίο δεν είναι πολύ διαφορετικό. Ποια άλλη δουλειά έχει κάνει, άραγε, η Αλέκα Παπαρήγα εκτός από κοιμματικό στέλεχος; Και ο Αλέκος Αλαβάνος, που απ' ό,τι ξέρω δεν έχει και μεγάλη αντίρρηση να απολαμβάνει τα οφέλη μιας διόλου ευκαταφρόνητης οικογενειακής περιουσίας κάπου στα βόρεια προάστια; Και το πουλέν του, ο Αλέξης

Τσίπρας; Και ο αντικαπιταλιστικός οδοστρωτήρας Παναγιώτης Λαφαζάνης; Και τα περισσότερα γνωστά στελέχη του ΚΚΕ και του ΣΥΡΙΖΑ;

Νομίζω ότι δεν χρειάζεται να επεκταθώ. Τα παραδείγματα είναι και αρκετά, και αρκούντως ενδεικτικά. Και για να μην υπάρχει κανένα περιθώριο παρανοήσεων και παρεξηγήσεων, αλλά και για να προλάβω εύκολες αντιρρήσεις και ενστάσεις, σε καμιά περίπτωση δεν υποστηρίζω πως ο πρωθυπουργός, οι υπουργοί και γενικά η πολιτική ηγεσία της χώρας πρέπει να κατοικούν στα Καρίνια ή στο Ίλιον, να ρίχνουν μπετά, να σηκώνουν σακιά ή να ξεφορτώνουν καφάσια. Μακριά από μένα τέτοια δείγματα μπρούτου λαϊκισμού. Ωστόσο, πριν βγει κανείς στην πολιτική και πριν διεκδικήσει ή απαιτήσει να εκπροσωπεί το λαό, καλό δεν θα ήταν να έχει κάποια επαγγελματική οντότητα, έστω και την πιο στοιχειώδη, έστω και για κάποιο διάστημα στη ζωή του; **Α**

→ ahpappas@hotmail.com

Πόσοι πολιτικοί μας έχουν ασκήσει άλλο επάγγελμα, εκτός από αυτό του... πολιτικού;

**“Κάποιοι ζητούν μια αυτοδύναμη κυβέρνηση.
Εμείς ζητούμε μια **Αυτοδύναμη Ελλάδα**.
Και έχουμε την υποχρέωση αυτό να το πετύχουμε.
Και θα το πετύχουμε γιατί το πιστεύουμε.
Η Ελλάδα και οι Έλληνες θα νικήσουμε”.**

Ευάγγελος Βενιζέλος 20.3.2012
Πρόεδρος ΠΑΣΟΚ

Οι Έλληνες αγωνιζόμαστε και θα πετύχουμε

Αυτοδύναμη Ελλάδα

Δημοκρατία ή Χρηματαγορές;

Του ΕΥΚΛΕΙΔΗ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ

Πόσες αποτυχίες πρέπει να μετρήσει ένα πρόγραμμα λιτότητας για να αμφισβητηθεί, όχι η δοσολογία, όχι οι λεπτομέρειες, αλλά η συνολική κατεύθυνση; Σε πόσες χώρες της Ευρωζώνης; Πόσες αποτυχημένες προσπάθειες «αναδιαπραγμάτευσης» χρειάζονται για να φανεί ότι τα κόμματα της Κεντροαριστεράς και της Κεντροδεξιάς δεν μπορούν, ή δεν θέλουν, να ακολουθήσουν άλλο δρόμο; Γιατί ο Σαμαράς να πετύχει μετά από τις εκλογές, όταν απέτυχε τόσο οικτρά μέχρι τώρα; Τη στιγμή μάλιστα που και ο ομοϊδεάτης του στην Ισπανία δεν κατάφερε να κόψει έστω και 0,5% του ΑΕΠ (!) από το στόχο για το έλλειμμα που επιβλήθηκε στην Ισπανία. Πώς μπορούν οι χώρες του Νότου να συνεχίσουν όταν τη μια μέρα ανεβαίνουν τα spreads γιατί οι αγορές κρίνουν ότι δεν έχουν γίνει αρκετές περικοπές, ενώ την αμέσως επόμενη ανεβαίνουν γιατί κρίνουν ότι τα προγράμματα λιτότητας θα εντείνουν την ύφεση και οι χώρες δεν θα μπορούν να ξεπληρώσουν το χρέος τους;

Τα οικονομικά της κυρίαρχης προσέγγισης έχουν αποδομηθεί πλήρως τα τελευταία δύο χρόνια. Η Αριστερά, αλλά και οι αριστεροί οικονομολόγοι που προσπάθησαν όλο αυτό τον καιρό να τεκμηριώσουν τη θέση της, ποτέ δεν επένδυσαν στο χάος, στην καταστροφή. Έχουμε πλήρη επίγνωση ότι δεν χρειάζονται τα πράγματα να πάνε χειρότερα, για να πάνε μετέπειτα καλύτερα. Έγκυρα, και σε κάθε φάση της εξέλιξης της κρίσης, αναδείξαμε τις αντιθέσεις της ακολουθούμενης πολιτικής, αλλά συγχρόνως προτείναμε άλλες κατευθύνσεις σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο. Μιλήσαμε για ευρωμόλογο, για ένα νέο ρόλο της ΕΚΤ, για την κοινωνικοποίηση των τραπεζών ώστε να εξυπηρετούν, επιτέλους, την πραγματική οικονομία, για την αναδιανομή του εισοδήματος. Με λίγα λόγια, μιλήσαμε για διαφορετικές κοινωνικές και οικονομικές προτεραιότητες, για διαφορετικά καταναλωτικά και παραγωγικά πρότυπα. Η Ευρωζώνη δεν τέθηκε σε κίνδυνο από την

Αριστερά, από τις πλατείες, από τις αντιστάσεις, τέθηκε σε κίνδυνο από την πολιτική του κυρίαρχου μπλοκ. Για του λόγου το αληθές μπορεί κανείς να προστρέξει όχι στις αναλύσεις του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά σε κείμενα που δημοσιεύονται σχεδόν καθημερινά στους «Financial Times».

Όλα αυτά έχουν, νομίζω, κριθεί και δεν χρειάζεται περισσότερη επιχειρηματολογία. Αυτό που διακυβεύεται είναι ποιες κοινωνικές δυνάμεις, με ποια πολιτική, μπορούν να αλλάξουν το παράδειγμα. Στην Αριστερά αυτή τη στιγμή υπάρχουν τρεις προσεγγίσεις. Η μία δεν πιστεύει ότι είναι η στιγμή για ριζικές τομές, για ρήξεις με το παλιό παράδειγμα. Δέχεται τις συμβάσεις της χώρας και αναζητά οριακές βελτιώσεις. Μια άλλη στην ουσία συμφωνεί ότι δεν μπορούν να αλλάξουν σε αυτή τη συγκυρία πολλά πράγματα και στοχεύει στη διατήρηση, και όσο γίνεται στην ενίσχυση, της δικής της παρουσίας, της δικής της ξεχωριστής ταυτότητας, για να δοθεί κάποτε στο (αόριστο) μέλλον η οριστική μάχη. Και η τρίτη λέει ότι

τώρα είναι η ώρα για να αλλάξουμε το παράδειγμα σε Ελλάδα και Ευρώπη.

Μέχρι τώρα ο ΣΥΡΙΖΑ δεν κέρδισε τη μάχη για την ενότητα της Αριστεράς. Αλλά έχει ισχυροποιηθεί ακριβώς επειδή έχει θέσει το πολιτικό επίδικό: Τι κάνουμε τώρα και πώς; Προτείνει ένα νέο μπλοκ εξουσίας, με άλλες κοινωνικές και οικονομικές προτεραιότητες, που τις θέτει στον κόσμο της εργασίας σε Ελλάδα και Ευρώπη. Ξέρει ότι αυτό το μπλοκ θα έχει διαπραγματευτική δύναμη ακριβώς επειδή η κυρίαρχη πολιτική στην Ευρωζώνη βρίσκεται σε αδιέξοδο. Ξέρει ότι το ευρώ δεν θα αντέξει μια αποπομπή της Ελλάδας από την Ευρωζώνη, και αυτό όχι μόνο για οικονομικούς λόγους. Η Ευρώπη δεν αντέχει πολιτικά να σηματοδοτήσει ότι δεν μπορεί να συνυπάρξει με μια χώρα που απλώς προτάσσει μια δικαιότερη Ευρώπη με λιγότερες κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες, μια δημοκρατική Ευρώπη όπου οι πολίτες, και όχι οι χρηματαγο-

ρές, έχουν το πάνω χέρι, μια πολυπολιτισμική Ευρώπη ανοιχτή σε νέες ιδέες και διαφορετικές κουλτούρες.

Ένα τέτοιο μπλοκ μπορεί να αναμένει ένα τεράστιο κύμα συμπαράστασης και αλληλεγγύης από τα κοινωνικά στρώματα στην Ευρώπη που πλήττονται από τις κυρίαρχες πολιτικές και που προβλέπουν σε μια άλλη ατζέντα. Σε μια τέτοια περίπτωση, στην Ελλάδα, η ενότητα θα επιβληθεί από τη βάση πολλών κομμάτων, ακριβώς επειδή θα υπάρχει το πολιτικό επίδικο. Για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες η Αριστερά παντρεύει κοινωνικά και οικονομικά αιτήματα με αυτό της δημοκρατίας. Μπορείς να αναθέσεις την αξιολόγηση της οικονομίας στις χρηματαγορές. Μπορείς να την αναθέσεις στο δήμο. Αλλά δεν μπορείς να κάνεις και τα δύο. Τα κόμματα της Κεντροαριστεράς και της Κεντροδεξιάς, έχοντας οικειοθελώς παραχωρήσει την αξιολόγηση στις χρηματαγορές, αδυνατούν να αλλάξουν την ατζέντα. Τα αποτελέσματα αυτής της επιλογής είναι γνωστά. Πολλές φορές στο παρελθόν ο κόσμος της εργασίας αντιμετώπισε κρίσεις, φτώχεια, ανεργία. Τώρα όμως είναι η πρώτη φορά, μετά από τη βιομηχανική επανάσταση, που όχι μόνο τα πράγματα δεν πάνε καλά, αλλά υπάρχει η αίσθηση ότι θα πάνε χειρότερα για τα παιδιά μας, με χαμηλότερους μισθούς και συντάξεις, με χειρότερες εργασιακές σχέσεις, με μόνιμη επισφάλεια. Αυτή η προοπτική δεν αποτελεί νομοτέλεια. Αλλά είναι δύσκολο να πιστέψει κανείς ότι το υπάρχον σκηνικό μπορεί να ανατραπεί χωρίς ρήξεις με το κυρίαρχο υπόδειγμα. Ο ελληνικός λαός έχει το πρό- νόμιο να είναι ο πρώτος που θα πει «όχι» σε αυτή την προοπτική, βάζοντας τα θεμέλια για μια άλλη ατζέντα. **Α**

* Ο Ευκλείδης Τσακαλώτος είναι καθηγητής των οικονομικών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και υποψήφιος με τον ΣΥΡΙΖΑ στη Β' Αθηνών

Τώρα, παίζεις την Επιστροφή στα δάχτυλά! *app*ρίστευτο;

Κατεβάστε δωρεάν την εφαρμογή στο:

Ή σκανάρετε εδώ:

Επιστροφή *app*

Η 1η εφαρμογή για smartphones για να βλέπεις όπου κι αν είσαι:

- Τα ευρώ που έχεις συγκεντρώσει
- Τα κοντινά σου καταστήματα με Επιστροφή και το ποσοστό Επιστροφής
- Τις μεγάλες και αποκλειστικές προσφορές μας

Μόνο από τις κάρτες Eurobank.

Η ΚΟΚΚΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

⇒ **Τι θα κάνουν τα κόμματα με τους... πρώην;** Στο ΠΑΣΟΚ ο Ευ. Βενιζέλος δεν θέλει τη στήριξη του Γιώργου Παπανδρέου στο υπόλοιπο της προεκλογικής καμπάνιας. Δεν θα εμφανιστούν από κοινού ούτε σε μπαλκόνια ούτε σε τηλεοράσεις.

⇒ Μάλιστα, όλες οι αιτήσεις προς τον Γιώργο από μέσα ενημέρωσης για συνέντευξη είναι, από την πρώτη στιγμή της προεκλογικής καμπάνιας, μετέωρες.

⇒ **Αντίθετα ο Κώστας Καραμανλής** όχι μόνο θα... αγκαλιάσει ξανά τον Α. Σαμαρά με την πρώτη ευκαιρία, όπως έκανε στο Ζάππειο στην παρουσίαση του προεκλογικού προγράμματος της ΝΔ, αλλά θα κάνει και δημόσια δήλωση. Ναι, ο... αμίλητος θα μιλήσει!

⇒ **Τα «μηχανάκια»** όλων των δημοσκόπων δουλεύουν στο φουλ, στο παρασκήνιο, καθότι ο νόμος απαγορεύει τη δημοσιοποίηση γκάλοπ. Το ΠΑΣΟΚ συμβουλευεται από πρώτο χέρι τις εκτιμήσεις της GPO και της Κάπα Research και η ΝΔ τα δεδομένα από την MRB.

⇒ Με βάση την καταγραφή των τάσεων έγινε το πρωί της Δευτέρας μεγάλη σύσκεψη στα κεντρικά του ΠΑΣΟΚ, στην Ιπποκράτους. Το βασικό συμπέρασμα; Στη Β' Αθήνας, το ΠΑΣΟΚ εξακολουθεί να... αναστενάζει.

⇒ **Χωρίς προηγούμενο** το ενδιαφέρον των ξένων πρεσβειών για την πορεία των κομμάτων προεκλογικά. Ιδιαίτερο ζήλο έδειξε η γαλλική πρεσβεία λόγω προεδρικών στη Γαλλία, με μεγάλη ανησυχία για τις δημοσκοπικές επιδόσεις της Χρυσής Αυγής.

⇒ **Ξανά μανά στο Ζάππειο η ΝΔ** με εξαγγελίες για τον τρόπο διακυβέρνησης. Όπως έλεγε και βουλευτής του κόμματος: «Θα ξεπεράσουμε σε σίκουελ και τον Ρόκι του Σταλόνε».

⇒ Στο Ζάππειο, πάντως, την Κυριακή υπήρχε έκθεση βιολογικών προϊόντων, που πολλοί παριστάμενοι της ΝΔ τίμησαν δεόντως, πριν ακόμα το τέλος της ομιλίας του Α. Σαμαρά.

⇒ **Και κάτι ακόμα που ακούσαμε.** «Αν δεν πάει με τρία ο Σαμαράς στην κάλη, το βράδυ θα αρχίσουν τα όργανα». Προς αποφυγή παρεξηγήσεων, ο... βουλευτής-ποιητής εννοούσε πως αν δεν πιάσει η ΝΔ ποσοστό άνω του 30%, θα ανακυψει θέμα διαδοχής...

⇒ **Ο υποψήφιος με τη ΝΔ** και πρώην υπουργός Οικονομικών Πάννης Παπαθανασίου έκανε αυτοκριτική, μεταξύ άλλων, γιατί δεν ήταν πιο αυστηρός με συναδέλφους του που «δεν είχαν συνειδητοποιήσει τη δυσκολία». Μπα, υπήρχαν και δυσκολίες το 2009;

⇒ **Ο κομμένος από τα ψηφοδέλτια** βουλευτής Χαλκιδικής της ΝΔ Γιώργος Βαγιωνάς έμαθε ότι κόπηκε από την κόρη του που έβλεπε ειδήσεις. Ούτε ένα τηλεφώνημα...

⇒ **Η θέση του Φ. Κουβέλη** για εκλογές, αν δεν προκύψει κυβέρνηση την 6η Μαΐου, προκαλεί τριγμούς στη ΔΗΜΑΡ, με κάποιους... νεοφερμένους να αντιτείνουν πολιτική θετικής συμβολής για το σχηματισμό κυβέρνησης.

⇒ **Ο Π. Καμμένος δήλωσε** πως οι δανειστές μας θα κατάρχουν και τα καράβια υπό ελληνική σημαία αν δεν τηρήσουμε τις υποχρεώσεις του μνημονίου...

⇒ **...και ο Αλ. Τσίπρας** πως κρίση σημαίνει να μην μπορεί η γιαγιά να δώσει χαρτζιλίκι στο εγγόνι της. «Βαθαίνει» η επιχειρηματολογία όσο πάμε προς τις κάλπες. ●

ΕΚΛΟΓΕΣ
2012
στο
athensvoice.gr

Συνεντεύξεις
Άρθρα
Σχολιασμός
Web Radio
Ειδήσεις
Εξελίξεις
Video

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΔΕΟΣ)^{***}

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
A. ΠΛΗΡΟΥΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

1. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (MSc)
http://deos.aueb.gr/el/metaptyhiako_eidikensis

Το Πρόγραμμα προσφέρει εξειδίκευση σε:

- Διεθνή Οικονομική και Χρηματοδοτική (MSc in International Economics and Finance)
- Ευρωπαϊκή Οικονομική Πολιτική (MSc in European Economic Policy)

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων για το ακαδημαϊκό έτος 2012-13: **Παρασκευή 08 - 06 - 2012**

Γραμματεία Μεταπτυχιακών Σπουδών ΟΓΠΑ: Ευελπίδων 47Α και Λευκάδος 33, 7ος όροφος, τηλ: 210-8203642-43.

2. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (PhD)
<http://deos.aueb.gr/el/didaktoriko>

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων για το ακαδημαϊκό έτος 2012-13: **Παρασκευή 01 - 06 - 2012**

Γραμματεία Μεταπτυχιακών Σπουδών ΟΓΠΑ: Ευελπίδων 47Α και Λευκάδος 33, 7ος όροφος, τηλ: 210-8203642-43.

B. ΜΕΡΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (MSc)
ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΣΤΙΣ "ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ" Executive MSc in European Studies www.eustudies.gr

Προθεσμία υποβολής αιτήσεων για το ακαδημαϊκό έτος 2012-13: **Πέμπτη 31 - 05 - 2012**

Γραμματεία Προγράμματος: Ευελπίδων 47Α & Λευκάδος 33, Γραφείο 107, 1ος όροφος, Αθήνα 113 62, Τηλ: 2108203865, Φαξ: 2108203864.

** Εξωτερική (Διεθνής) Αξιολόγηση Τμήματος ΔΕΟΣ, Μάρτιος 2012:

- The courses taught in the programme are part of any typical economics degree in the world.
- Students completing this degree have a very good knowledge of economics and in particular its application in international trade and finance.

STANLEY STANLEY STANLEY STANLEY

ΚΕΡΔΙΣΕ
ΤΗΝ ΔΙΚΗ ΣΟΥ
LIVERPOOL ΕΜΠΕΙΡΙΑ

STANLEY

Ελάτε στην Praktiker και με αγορές **STANLEY** αξίας €30*

ΠΡΟΠΟΝΗΣΟΥ, ΠΑΙΞΕ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΕΨΕ
ΣΑΝ ΕΝΑΣ ΠΑΙΚΤΗΣ ΤΗΣ LIVERPOOL FC
ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ ΑΠΙΣΤΕΥΤΕΣ ΜΕΡΕΣ

* Η προσφορά ισχύει μέχρι 30/06.

Praktiker

Ο δημόσιος χώρος, με την έννοια του σημείου στο οποίο οι πολίτες συνανθροίζονται, κοινωνικοποιούνται και ανακαθορίζουν τη σχέση τους με τα κοινά και την πολιτεία, αποτελεί σίγουρα το σημαντικότερο συστατικό στοιχείο της ίδιας της πόλης, τόσο για τους κατοίκους της όσο και για τους επισκέπτες της. Ως εκ τούτου, η υπεράσπιση και, κατά το δυνατόν, αναβάθμιση του δημόσιου χώρου της Αθήνας, αλλά και κάθε άλλης πόλης στη χώρα, οφείλει να παραμένει ιδιαίτερα ψηλά στις προτεραιότητές μας. Η δυσχερής δημοσιονομική συγκυρία αποτελεί ασφαλώς πρόβλημα, αλλά δεν μπορεί να γίνει το άλλοθι για την εγκατάλειψη από μέρους της πολιτείας του δημόσιου χώρου. Το αποτέλεσμα μιας τέτοιας εγκατάλειψης είναι να παραδοθούν οι πλατείες, οι γειτονιές, οι πόλεις μας σε εξωθεσμικές και εξωσυστημικές ομάδες, που αποκτούν έτσι το δικαίωμα να καθορίζουν την ατζέντα του δημόσιου διαλόγου με συνέπειες βαθιά διαβρωτικές για τη δημοκρατία και την κοινωνία των πολιτών.

Η πολιτεία οφείλει λοιπόν να δώσει έμπρακτα το παράδειγμα ότι «νοιιάζεται» για το δημόσιο χώρο, αντιμετωπίζοντάς τον ως ένα μέσο σύσφιξης των σχέσεων μεταξύ των διάφορων κοινωνικών ομάδων, καταπολεμώντας τον κοινωνικό αυτοματισμό εναντίον του «ξένου», του «διαφορετικού», του «άλλου». Στο ίδιο πλαίσιο, ο δημόσιος χώρος γίνεται το βήμα στο οποίο οι πολίτες «συνομιλούν» με την οργανωμένη πολιτεία και διεκδικούν τα συμφέροντά τους με σεβασμό στη δημοκρατία και το διάλογο.

Πώς, όμως, θα μπορέσουμε να αναδείξουμε τα χαρακτηριστικά αυτά του δημόσιου χώρου, μέσα στο κλίμα απαξίωσης του κράτους και της πολιτείας που έχει παγιωθεί σε όλες τις πτυχές του δημόσιου βίου; Όταν το κυρίαρχο αίτημα είναι το «λιγότερο κράτος», πώς μπορούμε να εξηγήσουμε τις παρεμβάσεις της πολιτείας σε όλες τις εκφάνσεις της (ΟΤΑ, κεντρικό κράτος) με σκοπό την ενίσχυση του δημόσιου χώρου;

Έχουμε, λοιπόν, το χρέος να μην παγιδευτούμε στην κυρίαρχη συζήτηση για την εκποίηση της δημόσιας περιουσίας, αλλά να βρούμε τους τρόπους εκείνους που στο σύγχρονο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον θα καταφέρουν να ενεργοποιήσουν συνέργειες σε όλα τα

Δημόσιος χώρος Να μην παραδοθούν οι πλατείες, οι γειτονιές, οι πόλεις μας στις ομάδες βίας

Της **ANNAΣ ΝΤΑΛΑΡΑ**

Υποψήφια βουλευτής του ΠΑΣΟΚ στη Β' Περιφέρεια Αθηνών

επίπεδα, με σκοπό την ουσιαστική αναβάθμιση των δημόσιων χώρων και, τελικά, της ποιότητας ζωής όλων των κατοίκων του Λεκανοπεδίου. Η αρμονική συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, κράτους, οικονομικής ζωής και της κοινωνίας των πολιτών είναι ο μοναδικός δρόμος που οδηγεί στην πρόοδο και την ανάπτυξη, όχι μόνο σε ό,τι αφορά το θέμα της αναβάθμισης του χώρου της Πόλης, αλλά και γενικότερα.

Στο πλαίσιο αυτό, πέρα από την αποτελεσματική παρέμβαση σε επίπεδο ασφάλειας, οφείλει η πολιτεία σε όλες τις εκφάνσεις της να εντατικοποιήσει την εφαρμογή των αποφάσεων που η ίδια προώθησε για αναβαθμισμένες υπο-

δομές (έργα ενταγμένα στο ΕΣΠΑ κτλ.) δίνοντας έμπρακτα το παράδειγμα ότι «νοιιάζεται» για το δημόσιο χώρο, αντιμετωπίζοντάς τον ως σημείο απ' όπου υπάρχει δυνατότητα να ξεκινήσει μια νέα σχέση ανάμεσα στον πολίτη και την πολιτεία. Παράλληλα με την αισθητική αναβάθμιση, θα δώσει την ευκαιρία σε νέους αρχιτέκτονες ή ενασχολούμενους με την αρχιτεκτονική να αποκτήσουν ενεργό ρόλο στη χώρα, τη στιγμή μάλιστα που, πέρα από κάποιες εξαιρέσεις, έχει εξοβελιστεί η αρχιτεκτονική από την αστική καθημερινότητα, με τους νέους ειδικά αρχιτέκτονες συχνά να ασφυκτιούν, χωρίς αντικείμενο.

Μια άλλη δράση που μπορεί να προω-

θήσει η πολιτεία, ώστε να ενδυναμώσει τη διαδικασία οικειοποίησης του δημόσιου χώρου της πόλης από τους πολίτες της, είναι η αξιοποίηση πολλών κτιρίων και χώρων, που φιλοξενώντας πολιτισμικές δράσεις μπορούν να πυροδοτήσουν συνέργειες κλίμακας με πολλαπλή προστιθέμενη αξία. Μπορεί δηλαδή ένας χώρος ιστορικής μνήμης που παραχωρείται κατά καιρούς για δράσεις πολιτισμού ή ένα κτίριο που έχει δυνατότητες πολυχρησίας να αποτελέσουν εφαλτήριο για τη συνάντηση τοπικών παραγόντων πολιτισμού και ιδιωτικών χορηγών. Όλα αυτά με την εποπτεία της πολιτείας που καθορίζει τους κανόνες, που δεν είναι άλλοι από την τόνωση της τοπικής πρωτότυπης πολιτιστικής παραγωγής και το σεβασμό στην ιστορική κληρονομιά του χώρου. Τα παραδείγματα είναι πολλά ανά τη χώρα, ωστόσο λειτουργούν κυρίως λόγω του πατριωτισμού ορισμένων και συχνά χωρίς καν την ηθική στήριξη της πολιτείας.

Σε μια περίοδο, λοιπόν, που το δημόσιο χρήμα αναζητείται χωρίς να βρίσκεται, μπορεί η πολιτεία, σε ρόλο συντονιστή, να δώσει έναυσμα για παραγωγή πολιτισμού με έμφαση στον τοπικό χώρο, που αλλάζει το κλίμα δίνοντας το αισιόδοξο μήνυμα ότι, δηλαδή, στη μοιρολατρία της συρρίκνωσης του δημόσιου τομέα, αντιτάσσεται η πρωτοβουλία της συνέργειας για την αναβάθμισή του. ●

Έχει εξοβελιστεί η αρχιτεκτονική από την αστική καθημερινότητα, με τους νέους ειδικά αρχιτέκτονες συχνά να ασφυκτιούν, χωρίς αντικείμενο

Μάρτυρες του Σαμαρά

Στα τέλη της δεκαετίας του '80 τα ελληνικά κόμματα εξουσίας δεν εξέδιδαν απλώς προγράμματα, τύπωναν υπερπαραγωγές. Διόλου άσχημα, ιδιαίτερα αν είχες δουλειά στην επικοινωνία και στις εκτυπώσεις. Φανταστείτε κάτι πολυτελείς εκδόσεις με την αισθητική προσέγγιση της «Σκοπιάς» που εκδίδουν οι μάρτυρες του Ιεχωβά. Σχεδόν το ίδιο, αλλά σε ιλουστρασιόν. Και με συγγενές περιεχόμενο. Μπορεί να άλλαζε η γλώσσα, η αισθητική προσέγγιση και η στόχευση, αλλά η φιλοσοφία ήταν από το ίδιο καλούπι. Κοινώς η οικογένεια της φωτογραφίας θα ζήσει ευτυχισμένη, αν γίνουν όσα περιγράφονται στη διπλανή σελίδα. Εν προκειμένω οι Μάρτυρες είχαν καλύτερη σχέση με την αλήθεια. Σου έδιναν υποσχέσεις που παραπέμπουν στη βασιλεία του Θεού. Τα κομματικά επιτελεία ήταν πιο γενναιόδωρα. Δεν χρειαζόταν να πεθάνεις, ούτε να περιμένεις μέχρι το τέλος της αιωνιότητας. Ο κόσμος θα άρχιζε να αλλάζει μετά από τρεις εβδομάδες και θα γινόταν αγνώριστος μέχρι να περάσουν τέσσερα χρόνια. Βλακείες. Κανείς δεν πίστευε λέξη, ούτε

οι συγγραφείς των προγραμμάτων. Να, τώρα είναι Κυριακή πρωί, γράφω, και από το αριστερό αυτί μπαίνουν στο κεφάλι μου οι εξαγγελίες του Σαμαρά. Δεν δίνω ιδιαίτερη σημασία, γιατί αν τα πάρεις όλα αυτά στα σοβαρά πρέπει να τα εξετάζεις σαν λευκό τραπεζομάντιλο πριν από επίσημο τραπέζι. Από την άλλη, ο πρόεδρος έχει την κατανόησή μου. Δεν μπορείς να κατέβεις στις εκλογές χωρίς «πλάνο, όραμα και αρχές». Οι εκλογές χρειάζονται δύο παραμέτρους. Πρόγραμμα και διακύβευμα. Μην σας τρομάζουν οι όροι, τα πράγματα είναι εξαιρετικά απλά. Το διακύβευμα ορίζεται από τη χρονική συγκυρία. Κάποτε ήταν η «Αλλαγή». Μετά «το δυνάμωμα της Αλλαγής». Ακολούθησε η «κάθαρση». Μετά κάτι περίεργο του Ανδρέα, που τώρα μου διαφεύγει. Ύστερα ήρθε ο «εκσυγχρονισμός» και η ΟΝΕ. Το χρηματιστήριο. Η επανίδρυση του κράτους. Ο ΓΑΠ, που ήταν μόνος του διακύβευμα. Τώρα το καταραμένο διακύβευμα παίζει σαν μπίλια φλίπερ μεταξύ Ευρώπης και μνημονίου, ευρώ και δραχμής, πατριωτισμού και προδοσίας. Κρατήστε το αυτό. Πάμε τώρα στα προγράμματα.

Σε γενικές γραμμές τα προγράμματα προσδιορίζονται από το διακύβευμα. Όταν, ας πούμε, το διακύβευμα ήταν το δυνάμωμα της Αλλαγής, ήξερες ότι το καλό πρόγραμμα δεν ήταν αυτό που έγραφε ο Παρασκευάς Αυγερινός, αλλά το Λευτέρης Πανταζής - Άντζελα Δημητρίου στον Διογένη. Άλλωστε και αυτά τα προγράμματα, τόσο της Συγγρού όσο και της παραλιακής, χρηματοδοτήθηκαν από άλλα προγράμματα, τα κοινοτικά. Σήμερα το διακύβευμα επιδέχεται ατομικό προσδιορισμό, ο καθένας το ορίζει όπως θέλει, αλλά σίγουρα είναι κάτι πολύ, μα πολύ σοβαρό και έχει να κάνει με τη γενική κατεύθυνση της χώρας. Το εκλογικό σώμα έχει περιορίσει το ενδιαφέρον του στα απολύτως αυτονόητα και βασικά. Το κόμμα που θα παρουσιάσει πρόγραμμα για την Παιδεία κάνει κακό χιούμορ. Ο υποψήφιος που θα μιλήσει στα σοβαρά για τον Πολιτισμό συμμετέχει στις εκλογές άλλης χώρας. Ασφαλώς και δεν πρόκειται για θέματα ήσσονος σημασίας - η καχεξία τους αποτελεί τη βάση των δεινών μας. Όμως δεν υπάρχει λόγος να κοροϊδευόμαστε συζητώντας για την Παιδεία, όταν όλοι γνωρίζουμε ότι η επόμενη μέρα θα είναι σαφώς χειρότερη. Κατά πάσα πιθανότητα δεν υπάρχει λόγος να συζητήσουμε οτιδήποτε άλλο πέρα από τη γενική κατεύθυνση της χώρας. Όμως ακόμα και εδώ το διακύβευμα δεν τίθεται με έναν τρόπο. Εσύ, ας πούμε, μπορεί να θέτεις το δίλημμα για πορεία εντός ή εκτός Ευρώπης. Άλλος θα στο θέσει μεταξύ πατριωτισμού και προδοσίας. Ο τρίτος θα σε καλέσει να διαλέξεις μεταξύ ταπείνωσης και αξιοπρέπειας. Είναι σαν να αλλάξεις ρούχα στη Σκύλλα και στη Χάρυβδη. Είναι, λοιπόν, οι εκλογές που τα προγράμματα δεν έχουν καμία πρακτική και πολιτική αξία. Άλλωστε ΠΑΣΟΚ και ΝΔ θα κινηθούν σε έναν προκαθορισμένο άξονα, ενώ οι υπόλοιποι έχουν αποστάσεις από τη σφαίρα της σκληρής πραγματικότητας. Και όλοι τους βρίσκονται μακριά από την αλήθεια, άλλος λίγο και άλλος πολύ. Οι ψηφοφόροι δεν καλούνται να επιλέξουν πρόγραμμα, αλλά δίλημμα. Και αν είσαι αναποφάσιστος δεν ψάχνεις απάντηση, αλλά την ερώτηση. ●

→ giannakidis@protagon.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ
GREEK NATIONAL OPERA

Ρενάτο Τζανέλλα / Σεργκέι Προκόφιεφ

ΜΠΑΛΕΤΟ

Ρωμαίος και Ιουλιέττα

Μουσική διεύθυνση: Λουκάς Καρυτινός

Χορογραφία: Ρενάτο Τζανέλλα

Κοστούμια: Σήλια Κριθαριώτη

Σκηνικά: Κωνσταντίνος Θεοφάνης

Με την Ορχήστρα, τους Α' Χορευτές, τους Σολίστες, τους Κορυφαίους και το Corps de Ballet της ΕΛΣ

Μέγαρο Μουσικής Αθηνών

Στάση Μετρό:
Μέγαρο Μουσικής

Αίθουσα Αλεξάνδρα Τριάντη

ΠΡΕΜΙΕΡΑ: Τετάρτη 9 Μαΐου 2012

Προ έναρξης: 20.00

9, 10, 11, 12, 13 Μαΐου 2012

ΠΡΟΚΑΤΗΛΟΓΗ ΕΙΣΗΛΕΙΣ

Τιμή εισιτηρίου: €15, €20, €40, €60
Φωτιστικό κόστος €10

Τηλ. πωλήσεων:
210 3662 100
210 3612 661
210 3643 725

Τιμή εισιτηρίου: €15, €20, €40, €60
Φωτιστικό κόστος €10

Τηλ. πωλήσεων:
210 7262 333
www.megaron.gr

Εταιρία χορηγός:
ΕΛΣ

Εταιρία χορηγός:
ΕΛΣ

Εταιρία χορηγός:
ΕΛΣ

Εικονογράφηση: ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ

Τα (χίλια) πρόσωπα της φτώχειας

Παραμπόριο: Beautiful Άθηνς

Λουκέτα: Ο θάνατος του εμποράκου

Εγκληματικότητα: Πώς έφτασε η Αθήνα να υπο...

ΑΘΗΝΑΣ

μίζει γκέτο;

Ναρκωτικά: Αθήνα, ναρκωμένη πόλη

Πολεοδομική υποβάθμιση: Destroy Athens

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ
ΑΘΗΝΑΣ

ΤΑ (ΧΙΛΙΑ) ΠΡΟ ΦΤΩΧΕΙΑΣ

Μια βόλτα σε μέρη που
(κανονικά) δεν θα έπρεπε να
βρίσκεται κανείς - αλλά πηγαί-
νουν όλο και περισσότεροι.
Στο συσσίτιο του Δήμου
Αθηναίων, στον ξενώνα
αστέγων της ΜΚΟ Κλίμακα,
στο Πολυϊατρείο των Γιατρών
του Κόσμου, στη γραμμή
παρέμβασης για την
αυτοκτονία «1018» και αλλού.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

ΣΤΟ ΣΥΣΣΙΤΙΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

«Δώσε μου, ρε φίλε, ένα μήλο ακόμα, χρειάζομαι βιταμίνες, δεν με βλέπεις;» Ψηλός, γύρω στα 30 και παραπατούσε. «Με συγχωρείς, δεν γίνεται, πρέπει να πάρουν όλοι», ντράπηκα αλλά αυτές ήταν οι οδηγίες. Ο Γιώργος Αποστολόπουλος, πρόεδρος του Κέντρου Υποδοχής Αστέγων Δήμου Αθηναίων (ΚΥΑΔΑ), είχε συμφωνήσει να βοηθήσω στη διανομή του συσσιτίου των 5. Μια καθαρή ποδιά, ένα ζευγάρι γάντια μιας χρήσης και ανέλαβα να μοιράζω μήλα. «Πρόσεξε, ένα κάθε φορά, γιατί δεν θα φτάσουν για όλους».

Περίπου 800 άτομα περίμεναν στην ουρά. Ένα χαμογελαστό κοριτσάκι που δε θα 'ταν 6 χρονών άνοιξε την παλάμη του, αλλά ήταν πολύ μικρή για να χωρέσει το μήλο. Η μητέρα της, μια νεαρή γυναίκα με μαντίλα, στο ένα χέρι κρατούσε ένα ακόμα πιο μικρό κοριτσάκι και στο άλλο μια σακούλα. Μου έκανε νόημα κι έριξα μέσα 3, ένα για την καθεμία. Έλληνες και ξένοι μοιρασμένοι. Γυναίκες γύρω στα 70 που έμοιαζαν με τη μάνα μου, οικογένειες, χρήστες, παππούδες, άστεγοι, όλοι στην ουρά. Σε όσους δεν είχαν σακούλα και ελεύθερα χέρια, το μήλο έπεφτε χύμα στο πλαστικό πιάτο με το σπανακόρυζο, που ήταν το κυρίως γεύμα.

Πρώτα τελειώσανε τα μήλα και περίμεναν άλλοι 300. Όταν τελειώσε το σπανακόρυζο, βγήκε ό,τι είχε απομείνει από σούπα με ρύζι και κοτόπουλο — χωρίς το κοτόπουλο. Όταν τελειώσε κι αυτό, μόνο ψωμί. Στην αρχή διπλή μερίδα, μετά μονή. Πάνω στο σπρωξιδι φέτες ψωμί πέφτανε κάτω και κόσμος έσκυβε και το μαζευε.

Έκανε ζέστη εκείνη τη μέρα, είχα βγάλει τα γάντια, κάπνιζα και κοιτούσα, όταν κάποιος ψιθύρισε: «Εϊ, ψιτ. Να σου πω». Ένας τύπος γύρω στα 60, με σκούφο, φαρδύ παντελόνι, τριμμένο πουλόβερ και κάτι σαν σακάκι. Πλησίασα. «Άντε μέσα στη ζούλα και φέρε μου ένα σακάκι, γιατί εδώ έχει τρυπήσει και βρομάει». Φώναξα μια γυναίκα της υπηρεσίας κι εκείνη του είπε να ξανάρθει την άλλη μέρα, πριν το συσσίτιο. «Γιατί δεν μου δίνεις ένα τώρα να τελειώνουμε; Αφού υπάρχουν ρούχα μέσα, το ξέρω». Δεν γινόταν, εκείνη η γυναίκα ήταν πολύ τυπική.

Ο Δήμος Αθηναίων έχει δύο συσσίτια καθημερινά, στη Σοφοκλέους 70. Ένα στις 12 το μεσημέρι για Έλληνες και ένα στις 5 για Έλληνες και μετανάστες, μοιράζοντας περίπου 1.500 γεύματα ημερησίως. Στον ίδιο χώρο διανέμει άλλες τόσες μερίδες καθημερινά σε Έλληνες και μετανάστες η Αρχιεπισκοπή, στις 3 το μεσημέρι.

ΣΤΟ ΠΟΛΥΙΑΤΡΕΙΟ ΤΩΝ ΓΙΑΤΡΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Σαφούς 14, πλατεία Κουμουνδούρου. Ο κόσμος έχει σχηματίσει ουρά, Έλληνες και μετανάστες, για να δουν δωρεάν παιδίατρο, παθολόγο, γυναικολόγο, οφθαλμίατρο, ορθοπεδικό, δερματολόγο, πνευμονολόγο, καρδιολόγο. Είναι εντυπωσιακό: όλοι οι γιατροί, πλην ενός, είναι εθελοντές. Ακόμα και τα κορίτσια στη γραμματεία. Θα μπορούσαν να πίνουν καφέ, να κάνουν βόλτα, να βλέπουν τηλεόραση ή να κοιτάνε το ταβάνι, αλλά είναι

ΣΤΟΝ ΞΕΝΩΝΑ ΑΣΤΕΓΩΝ ΤΗΣ ΜΚΟ ΚΛΙΜΑΚΑ

Τον είδα τυχαία μετά από καιρό ένα μεσημέρι στην πλατεία Ηρώων, στου Ψυρρή. Χαιρετηθήκαμε και πάνω στην κουβέντα τον ρώτησα πού μένει τώρα. «Πουθενά μόνιμα. Έχω τα πράγματά μου σε 3 διαφορετικά σπίτια, σε φίλους». Κι από δουλειά; «Μαθήματα μουσικής. Πληρώνομαι με 10 ευρώ την ώρα κι ένα πιάτο φαΐ». Ο Σ. δεν είναι πάνω από 35 χρονών.

Η Άντα Αλαμάνου είναι επόπτρια δημόσιας υγείας και συντονίστρια του Προγράμματος Αστέγων της ΜΚΟ Κλίμακα. Συναντηθήκαμε στον Ξενώνα αστέγων της οργάνωσης, ένα πολύχρωμο (πράσινο, μπλε, κόκκινο) διώροφο σπίτι στην Κωνσταντινουπόλεως 30. Ήταν η ώρα του φαγητού και η αυλή ήταν γεμάτη. Όταν τη ρώτησα αν ο Σ. μπορεί να θεωρηθεί άστεγος, μου μίλησε για τη «νέα γενιά αστέγων», τους ανθρώπους που μέχρι πρότινος είχαν ένα καλό βιοτικό επίπεδο και βρέθηκαν σε αυτή την κατάσταση λόγω ανεργίας και χαμηλών ή ανύπαρκτων εισοδημάτων, και της αδυναμίας στήριξής τους από το οικογενειακό ή το ευρύτερο περιβάλλον. Ο Σ., είπε, δεν είναι ακόμα στο δρόμο γιατί έχει το υποστηρικτικό περιβάλλον. Μετά μου έφτιαξε καφέ και μου γνώρισε τον κύριο Λεό (φωτό).

«Είμαι άστεγος από την 1η Οκτωβρίου. Μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου είχα το σπίτι μου, το εργαστήρι μου». 64 χρόνων ο Λεό, αγιογράφος στο επάγγελμα. Και πώς έγινε να μείνεις στο δρόμο; «Είχαν αρχίσει να πέφτουν οι δουλειές. Για να καταλάβεις, αν χρειάζονται 100 ευρώ για να ζήσω, κατέ-

ληξα να βγάλω 50 από τη δουλειά μου και να τραβάω άλλα 50 από τα έτοιμα. Μετά τελειώσανε και τα έτοιμα κι

στάω. Το πρωί της 1ης Οκτωβρίου άφησα τα πάντα πίσω μου, πήρα μόνο κάποια ρούχα χειμωνιάτικα κι έφυγα. Και αμέσως να ενίωσα ελεύθερος, έφυγε η πίεση από πάνω μου. Εκτός από τα ρούχα μου, είχα μαζί μου 3,70 ευρώ και 10 αβγά βραστά». Και μετά; «Το πρώτο βράδυ έμεινα σε ένα παγκάκι στο Πεδίο του Άρεως. Δεν κοιμήθηκα όλη νύχτα. Σκεφτόμουν τη στρατηγική μου, τι θα έκανα τις επόμενες μέρες. Την άλλη μέρα το πρωί πήγα στον Αγιο Παντελεήμονα, εκεί που ήταν και το σπίτι μου, και έμεινα δίπλα στην εκκλησία, έξω, σε ένα παγκάκι, για 45 ημέρες. Βρήκα τον παπά και μου είπε να τρώω στο συσσίτιο της ενορίας. Στις 12 κάθε μέρα έτρωγα στην ενορία και στις 3 πήγαινα και στο συσσίτιο της Αρχιεπισκοπής στη Σοφοκλέους». Δεν φοβήθηκες; «Όχι. Στο δρόμο κυκλοφορούν διάφοροι. Χρήστες ουσιών, αλκοόλ. Τους συνάντησα, δεν με ενόχλησαν, αλλά κι εγώ κοιτούσα τη δουλειά μου και πρόσεχα μόνο να κοιμάμαι σε μέρος με φως». Η οικογένεια; «Έχω παντρευτεί δύο φορές κι έχω χωρίσει. Έχω ένα γιο. Με αυτόν επικοινωνήσα όταν έκλεισα 7 μέρες στο δρόμο. Με βοήθησε με κάποια χρήματα, όμως δεν μπορούσα να μείνω στο σπίτι, μαζί του, γιατί ζει με την πρώην σύζυγό μου και καταλαβαίνεις...». Φίλοι; «Έχω φίλους, που θα μπορούσαν να με φιλοξενήσουν. Όμως, όταν αρχίζεις να γίνεσαι βάρος, χάνεις τους φίλους σου κι εγώ δεν ήθελα να τους χάσω». Μετά; «Ο γιος μου μού μίλησε για την Κλί-

μακα και ήρθα εδώ. Η ζωή μέσα στη δυστυχία μου μού φέρθηκε ευγενικά. Βρίσκομαι εδώ 4,5 μήνες, αλλά δεν σκοπεύω να μείνω για πάντα. Δεν μας λείπει τίποτα, αλλά κάθε άνθρωπος χρειάζεται το δικό του σπίτι, τη δική του κουζίνα να μαγειρέψει και να φάει, το δικό του μπάνιο. Του χρόνου θα βγω στη σύνταξη και μαζί με κάποιες λίγες δουλειές που παίρνω, θα νοικιάσω ένα σπίτι».

Η Άντα Αλαμάνου λέει ότι θα πρέπει να δοθεί βάρος στους νεοάστεγους: «Εμειναν στο δρόμο λόγω των οικονομικών τους και όχι λόγω ψυχοπαθολογικών προβλημάτων ή κάποιας εξάρτησης, που σημαίνει ότι μπορούν ευκολότερα να γυρίσουν πίσω. Πρέπει γρήγορα να επικεντρωθούμε σε αυτούς, γιατί αν γίνουν χρόνιοι ή θα πέσουν στην κατάθλιψη ή θα αναπτύξουν παραβατικές συμπεριφορές και θα τους χάσουμε».

Η Κλίμακα στον Ξενώνα της φιλοξενεί μόνιμα 10 ανθρώπους και περίπου άλλους 20 στα διάφορα γραφεία της ανά την Ελλάδα. Μία από τις πιο σημαντικές υπηρεσίες που προσφέρει είναι η δυνατότητα να κάνει μπάνιο όποιος θέλει, να πλύνει τα ρούχα του ή να πάρει καίνουργια, καθαρά ρούχα, κάθε Τρίτη και Πέμπτη από τις 9 το πρωί ως τις 9 το βράδυ. Είναι το μοναδικό μέρος στην Αθήνα όπου μπορεί κάποιος να πάει και να κάνει ένα μπάνιο. «Είναι το δεύτερο σημαντικότερο πρόβλημα των ανθρώπων αυτών, μετά τη στέγαση, καθώς το θέμα του φαγητού λύνεται με τα διάφορα συσσίτια. Είναι πολύ σημαντικό και για εμάς, γιατί το να θέλει κάποιος να κάνει μπάνιο είναι μια ισχυρή ένδειξη ότι το παλεύει, ότι δεν έχει παραιτηθεί» προσθέτει.

Η ΜΚΟ Κλίμακα εκτιμά ότι σήμερα περισσότεροι από 20.000 άνθρωποι στην Αθήνα ζουν είτε στο δρόμο είτε σε ακατάλληλες συνθήκες στέγασης. Ο Ξενώνας της βρίσκεται στην Κωνσταντινουπόλεως 30, 210 3410.462, www.klimaka.org.gr

«Υπάρχει ραγδαία επιδείνωση της ακραίας φτώχειας. Η αλληλεγγύη της ελληνικής οικογένειας είναι αυτή που στηρίζει το σύστημα και δεν έχει καταρρεύσει»

Νικήτας Κανάκης, πρόεδρος των Γιατρών του Κόσμου

εκεί. Πάντως η ΕΥΔΑΠ, που δεν καταλαβαίνει από τέτοια, πρόσφατα έκοψε το νερό γιατί κάποιοι λογαριασμοί μείνανε απλήρωτοι.

Εθελοντής είναι και ο πρόεδρος του ελληνικού παραρτήματος των Γιατρών του Κόσμου, Νικήτας Κανάκης, ο οποίος μιλάει για «ραγδαία επιδείνωση της ακραίας φτώχειας», ειδικά από τον Σεπτέμβριο. «Στο ιατρείο μας, στο Πέραμα, το 100% των επισκεπτών είναι Έλληνες. Ακόμα κι εδώ, στην Κουμουνδούρου, που το ιατρείο ξεκίνησε τη λειτουργία του απευθυνόμενο σε πρόσφυγες, πλέον περισσότεροι από 25% είναι Έλληνες». Οι Γιατροί του Κόσμου, λόγω της κατάστασης, έχουν στρέψει το ενδιαφέρον τους σχεδόν αποκλειστικά στην Ελλάδα και ο κ. Κανάκης λέει: «Έρχονται άνθρω-

ποι που δεν έχουν 5 ευρώ να πληρώσουν στο νοσοκομείο ή συνταξιούχοι που δεν έχουν χρήματα να αγοράσουν φάρμακα. Η κρίση, η οποία βαθαίνει όλο και περισσότερο, για κάποιους πληθυσμούς αποκτά μόνιμο χαρακτήρα και σημαίνει φυσική εξόντωση. Η φτωχοποίηση επαναφέρει προβλήματα που η κοινωνία μας είχε ξεχάσει. Το προσδόκιμο επιβίωσης θα πέσει, εμφανίζονται ξανά ασθένειες όπως η σύφιλη και η φυματίωση». Είναι θυμωμένος. «Η αλληλεγγύη της ελληνικής οικογένειας είναι αυτή που στηρίζει το σύστημα και δεν έχει καταρρεύσει» λέει.

Τα πολυϊατρεία των Γιατρών του Κόσμου λειτουργούν 9 με 5 τις καθημερινές και βρίσκονται: Σαφούς 12, πλ. Κουμουνδούρου, 210 3213.150 / Αριστείδου & Ξενοφώντος, Πέραμα, 210 4414.788, www.mdmgreece.gr

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΛΥΣΕΙΣ

Στην τηλεόραση οι διάφοροι αρμόδιοι μιλάνε για την ανάπτυξη που θα φέρει δουλειές, όμως η γιαγιά με τα πρησμένα πόδια και το σκύλο για παρέα, που κοιμάται σε κούτες κάτω από ένα ερείπιο στην Κουμουνδούρου, δεν μπορεί να περιμένει. Πρέπει να πάει τώρα κάποιος και να την πάρει απ' το χέρι, να τη βάλει σ' ένα σπίτι και να της παρέχει φροντίδα. Το ίδιο ισχύει και για έναν εξαρτημένο, το ίδιο για κάθε περίπτωση που αγγίζει ή περνάει τα όρια της εξαθλίωσης. Ακόμα και καλά να είναι κάποιος που ζει στο δρόμο, καλά με την έννοια ότι ακόμα δεν αντιμετωπίζει θέματα ψυχικής υγείας ή εξάρτησης, για να μπορέσει να βρει μια δουλειά και να στηριχθεί στα πόδια του, θα πρέπει να κάνει ένα μπάνιο, να ξυριστεί, να κουρευτεί, να βάλει καθαρά ρούχα. Και να έχει κάπου να ζει, γιατί δεν είναι δυνατόν να σχολάει κανείς από τη δουλειά στις 5 και να πηγαίνει να μένει στο παγκάκι.

«Τα "Λαϊκά υπνωτήρια", που υπάρχουν στο Παρίσι, το Λονδίνο και αλλού, μπορούν να λειτουργήσουν σε πρώτη φάση σαν ένα παυσίπονο» λέει ο **Θόδωρος Μουστεράκης**, ψυχολόγος και προϊστάμενος της **Διεύθυνσης Κοινωνικής Παρέμβασης του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης**. «Τα υπνωτήρια αυτά», αναφέρει, «λειτουργούν από το απόγευμα έως την άλλη μέρα το πρωί, δίνοντας τη δυνατότητα σε όποιον δεν έχει στέγη να κοιμηθεί σε ένα κρεβάτι και να πλυθεί». Πρόκειται για μία από τις «λύσεις» που εξετάζει η επιτροπή που έχει συσταθεί γι' αυτόν ακριβώς το λόγο από το Υπουργείο Υγείας.

Από την άλλη, «στόχος μας δεν μπορεί παρά να είναι η επανένταξη», όπως υπογραμμίζει η κ. Αλαμάνου. «Ένας ξενώνας δεν μπορεί παρά να είναι ένας προσωρινός χώρος φιλοξενίας που θα βοηθήσει τους ανθρώπους να ξεκουραστούν, να σκεφτούν, να πάνε παρακάτω. Διαφορετικά, λειτουργεί σαν ίδρυμα».

Μια πολύ καλή ιδέα εφαρμόζει ήδη στην πράξη η Κλίμακα. Πρόκειται για το Εργαστήριο Ανακύκλωσης Χαρτιού, το οποίο συγκεντρώνει χαρτί και, με κάποια φορητά γάρφα που διαθέτει, το μεταφέρει προς πώληση σε χαρτοβιομηχανίες που το δίνουν για ανακύκλωση. Στο εργαστήριο αυτό εργάζονται αποκλειστικά και μόνο άστεγοι, οι οποίοι μοιράζονται και τα (λιγοστά) κέρδη.

Σύμφωνα με την κ. Αλαμάνου, «πρέπει να αξιοποιήσουμε το ανθρώπινο κεφάλαιο. Ένας άστεγος π.χ. που εργάζεται σε κάποιο αντίστοιχο πρόγραμμα, ασφαλώς με τα 300 ή 400 ευρώ δεν λύνει το πρόβλημά του, όμως αρχίζει σιγά σιγά να επανακοινωνικοποιείται, ενώ έχει και κάποια δικά του χρήματα. Μπορεί και η Πολιτεία να ιδρύσει αντίστοιχες κοινωνικές επιχειρήσεις. Είναι λάθος να λέμε ότι έχουμε κρίση και κατεβάζουμε τα χέρια. Υπάρχουν έξυπνες και ρεαλιστικές λύσεις, αλλά χρειάζεται και βούληση».

ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ (ΣΟΥ/ΜΑΣ)

Οι άνεργοι, οι ανασφάλιστοι και οι οικονομικά αδύναμοι δικαιούνται δωρεάν νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μέσω χορήγησης βιβλιαρίου οικονομικής αδυναμίας (απορίας) από τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Πρόνοιας των νομαρχιών, εφόσον είναι: α) Έλληνες πολίτες ή ελληνικής καταγωγής (ομογενείς), οι οποίοι διαμένουν μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα β) Το οικογενειακό ετήσιο εισόδημά τους δεν ξεπερνά τις € 6.000, προσαυξανόμενο κατά 20% για τη σύζυγο και κατά 20% για κάθε ανήλικο ή προστατευόμενο παιδί γ) Το εισόδημά τους δεν προέρχεται από επαγγελματική δραστηριότητα τέτοια που να τους παρέχει τη δυνατότητα ασφάλισης.

ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ «1018»

«Καλησπέρα. Αποφάσισα να αυτοκτονήσω. Έχω ξαναδοκιμάσει στο παρελθόν, αλλά δεν τα κατάφερα. Αυτή τη φορά θα προσπαθήσω να κρεμαστώ. Έχω ήδη δέσει τη θηλιά στο ταβάνι».

Στην άλλη άκρη της γραμμής ένας ψυχολόγος της γραμμής παρέμβασης για την αυτοκτονία «1081» της ΜΚΟ Κλίμακα προσπαθεί να κάνει εκτίμηση κινδύνου. «Ένα τέτοιο τηλεφώνημα παίρνει το χαρακτήρα άμεσης προτεραιότητας, καθώς έχει όλα τα επείγοντα χαρακτηριστικά: έχει προηγηθεί απόπειρα, υπάρχει συγκεκριμένο σχέδιο, όπως και τα μέσα για να υλοποιηθεί (σκοινί)» λέει ο Άρης Βιόλατζης, ένας από τους ψυχολόγους της γραμμής. Ο οποίος συμπληρώνει ότι η Ελλάδα, τα 2 τελευταία χρόνια, παρουσιάζει τη μεγαλύτερη αυξητική τάση σε αυτοκτονίες και σε απόπειρες παγκοσμίως, σύμφωνα με τα συμπεράσματα διεθνούς διάσκεψης στο Πεκίνο, με βασικό επιβαρυντικό παράγοντα τα οικονομικά προβλήματα.

Η γραμμή «1018» λειτουργεί ήδη από το 2007, σε 24ωρη βάση, για 365 μέρες το χρόνο. Πρόσφατα, μετά την αυτοκτονία του Δημήτρη Χριστούλια στο Σύνταγμα με πιστόλι, η Ελληνική Αστυνομία ανακοίνωσε ότι από τις αρχές του 2009 έως τον Δεκέμβριο του 2011 οι αυτοκτονίες και οι απόπειρες αυτοκτονίας στη χώρα μας έφτασαν τις 1.730. «Αυτό είναι ένα κλάσμα του πραγματικού αριθμού. Δεν λέω ότι είναι δεκαπλάσιες, όμως είναι πολύ περισσότερες. Και κανένας δεν μπορεί να πει πόσες είναι ακριβώς, ούτε καν κατά προσέγγιση» λέει ο κ. Βιόλατζης.

Πάντως, το «1018» μέχρι και το 2009 δεχόταν 5 έως 15 τηλεφωνήματα την ημέρα, ενώ από το 2010 έως και σήμερα τα τηλεφωνήματα αρχίζουν από 40 και φτάνουν και τα 100. Με

το 75% αυτών που καλούν να αναφέρονται σε οικονομικά προβλήματα.

«Η αυτοκτονία σίγουρα δεν οφείλεται σε ένα μόνο παράγοντα, είναι η συνισταμένη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών παραγόντων. Τώρα, η οικονομική κρίση, που δημιουργεί ένα νοσογόνο κοινωνικό περιβάλλον, μπορεί σαφώς να επηρεάσει ανθρώπους που είναι περισσότερο ευάλωτοι στην αυτοκτονικότητα» εξηγεί ο ψυχολόγος, ο οποίος κάνει λόγο για πρόβλημα δημόσιας υγείας και όχι κάποιων συγκεκριμένων ανθρώπων, αλλά και για την ανάγκη να υπάρξει εθνική στρατηγική για την αντιμετώπισή του. Προσθέτει ότι το 95% των αυτοκτονιών θα μπορούσαν να έχουν προληφθεί και πως κάθε απόπειρα έχει προειδοποιητικά σημάδια, όπως την τακτοποίηση των οικονομικών και της διαθήκης, τον αποχαιρετισμό σε συγγενείς και φίλους, το κλείσιμο σχέσεων, την έντονη κοινωνική απόσυρση.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ «197»

Γραμμή έκτακτης ανάγκης του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης, 24ωρης λειτουργίας, για απείγουσα ψυχολογική και κοινωνική στήριξη για άτομα σε κατάσταση έκτακτης κοινωνικής ανάγκης, διασύνδεση με τις υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και ενημέρωση για θέματα πρόνοιας.

Το 2009 η πλειοψηφία των αυτόχειρων, ανδρών και γυναικών, αυτοκτόνησε διά απαγχονισμού. Η δεύτερη σε συχνότητα μέθοδος για τους άνδρες ήταν ο αυτοπυροβολισμός και για τις γυναίκες η δηλητηρίαση.

ΕΔΩ ΔΙΝΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΦΑΓΗΤΟ

Κέντρο Αλληλεγγύης Δήμου Αθηναίων
Σοφοκλέους 46, 210 5246.516
Κάθε μέρα στις 12.00 (Έλληνες) και στις 17.00 (όλοι)

ΜΚΟ Αποστολή (της Αρχιεπισκοπής)
Σοφοκλέους 46, 213 0184.400
Κάθε μέρα στις 15.00

Κέντρα Ενοριακής Αγάπης
80 ενορίες στην Αθήνα
πλ.ρ. 210 3352.300

Ιεραποστολή της Αγάπης «Μπέρα Τερέζα» (καθολική εκκλησία)
Αίμωνος 79, Κολωνός, 210 5142.219
Κάθε μέρα στις 11.00, εκτός Πέμπτης

ΜΚΟ Κλίμακα
Κων/πόλεως 30, 210 3410.462
Δευτέρα & Τετάρτη στις 18.00

Caritas Hellas (καθολική εκκλησία)
Καποδιστρίου 52, 210 5247.879
Δευτέρα-Παρασκευή 11.00-13.00

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
Λυκαβηττού 1, Κολωνάκι, 210 3604.678
Κάθε μέρα 7.30-14.30

Ο **Δημήτρης Αρβανίτης**, γνωστός γραφίστας, σινεφίλ, άνθρωπος της τζαζ και άνθρωπος της πόλης που την έχει ζήσει και έχει δουλέψει για την επικοινωνία της, δίνει τη δική του καθαρή –σαν το design του– άποψη για την Αθήνα, την εικόνα και τα προβλήματά της.

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Κατέβηκα από το λεωφορείο στην οδό Ρήγα Φεραίου, στο πλάι της Πρυτανείας του Πανεπιστημίου. Εκεί, στη μικρή σκάλα που οδηγεί στην είσοδο του Πανεπιστημίου, είδα το εξής θέαμα, μία η ώρα το μεσημέρι: δύο πεταμένες κουβέρτες κάτω και μία τύπισσα με σκουφί η οποία είχε κατεβάσει τα βρακιά της και κατουρούσε εκεί, μπροστά στη σκάλα. Ασυναίσθητα σκέφτηκα ότι αυτή είναι μία παραπεταμένη γυναίκα αλλά ταυτόχρονα ότι είναι και παράνομη. Δεν έχει πλήρη συνείδηση του τι κάνει όμως, είναι σε απόγνωση. Αυτό είναι που εμείς μπερδεύουμε σε αυτή την πόλη. Και αυτό είναι το τραγικό πια.

Τα είδαμε όλα ως μία αισθητική πρόταση.

Η ΑΘΗΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ

Θυμάμαι τα πρώτα χρόνια, όταν είχαν αρχίσει να έρχονται τα πρώτα μαυράκια στην Ομόνοια και είχε αρχίσει να παίρνει ένα χρώμα η κατάσταση, διάφορα που λέγανε τότε, «η πολυ-πολιτισμική Αθήνα» και κάτι τέτοια. Σήμερα, τους βλέπουμε και λέμε ότι βρομάνε. Πολυ-πολιτισμός όμως σημαίνει ότι αφήνεις να αναπτυχθούν κοινότητες οι οποίες έχουν το χαρακτήρα τους και ζουν ανθρώπινα. Όχι να τους έχουμε παραπεταμένους να ζουν σαν κάστες – οι «πουτάνες από την Αφρική», οι «κλέφτες από τη Ρουμανία» κ.λπ.

Στις πόλεις της Ευρώπης, οι γειτονιές που δεν ανήκουν στο «ιστορικό κέντρο» έχουν τα δικά τους cafés, με το δικό τους χαρακτήρα, μπορούν να υποδεχτούν και νέους ανθρώπους. Εδώ, στη δική μου γειτονιά (Θρακομακεδόνες) που δεν είναι και μακριά από το κέντρο, υπάρχουν μόνο μία χαρτοπαικτική λέσχη κι ένα καφενείο με παπιούδες, δεν μπορείς να πας πουθενά. Το μόνο που μπορείς να κάνεις είναι να πας στο κέντρο, αλλά κι εκεί τι να κάνεις; Δεν επιτρέπεται στην Πανεπιστημίου στις 10 η ώρα το βράδυ να υπάρχουν κλειστά περίπτερα. Αυτή η πόλη γιγαντώθηκε χωρίς καμία υποδομή. Κι έτσι κλειστήκαμε μέσα. Αυτό το cocooning που παλιά το βλέπαμε ως lifestyle και γελούσαμε, αποδείχθηκε ξαφνικά ότι ήταν μία πλήρης κοινω-

νική απομόνωση. Νομίζω ότι η Αθήνα δεν θέλει κατοίκους, θέλει εραστές. Και πριν από αυτό, θέλει ειλικρίνεια..

ΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην Αθήνα δεν υπάρχει αρχιτεκτονική. Υπάρχει χτίσιμο. Είναι μία ανάγκη η οποία βγαίνει μέσα από τις κοινωνικές καταπιέσεις και τους φόβους του ανθρώπου, να φτιάξει ακίνητα. Πιστεύω ότι όλη αυτή η ανάπτυξη που συνέβαινε παλιά, δεν ήταν επειδή όλοι οι Έλληνες ήταν άστεγοι και έπρεπε να φτιάξουν ένα σπίτι. Έφτιαχναν το δεύτερο και το τρίτο και το τέταρτο. Πηγαίνοντας για Ραφήνα, στις αρχές του '90, στη στροφή εκεί που είναι του Κοσκωτά, βλέπαμε μόνο ένα σπίτι και κοροϊδεύαμε, λέγαμε, κοιτάξε τι ήρθε κι έκανε αυτός εδώ πέρα, πάνω στο δρόμο. Εάν περάσεις σήμερα, είναι οικισμός. Αν απορρέει μία αισθητική λοιπόν από αυτό, στηρίζεται στο μη-κάρφωμα. Εάν δεν τους καρφώσει ο γείτονας, δεν τους ενοχλεί κανείς. Και δεν νομίζω ότι το έχει ο Έλληνας στο αίμα του να είναι ρουφιάνος. Τόσο πολύ τουλάχιστον.

Η ΑΛΛΑΓΗ

Βλέπω με μεγάλη συμπάθεια και τους Ατενίστας, και τα παιδιά αυτά με τις πέννες που πάνε και κόβουν τις περιφράξεις, και τους ποδηλάτες, και όλες αυτές τις κοινωνικές ομάδες που βγαίνουν έξω,

που προτείνουν άλλα πράγματα. Νομίζω όμως ότι είμαστε τελικά, για να περιμένουμε την κουβέντα και την απόφαση του Μεγάλου Πατέρα. Της Κεντρικής Διοίκησης. Αν δεν θέλει η Κεντρική Διοίκηση να το κάνει, δεν θα το κάνει. Παράδειγμα, το τεράστιο πρόβλημα με τους άστεγους. Αν πραγματικά είχαν τη θέληση οι πολιτικοί, θα το είχαν λύσει σε dt χρόνο. Είναι πάρα πολύ απλό. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν εκατοντάδες κενά σπίτια. Δεν τους ενδιαφέρει όμως. Τους ενδιαφέρουν άλλα πράγματα.

ΚΑΤΙ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ

Μία βαθιά τομή στην πόλη ήταν τα free press. Αναστήσανε ένα χαμένο τοπίο το οποίο είχε αποξηραθεί από εκατοντάδες περιοδικά που κυκλοφορούν αλλά είναι ηλίθια. Το free press αυτό που έκανε ήταν ότι σου δημιούργησε μία ανάγκη, να το παίρνεις. Αισθάνεσαι ότι σου κάνει καλό. Βέβαια θα πρέπει να προσέξουν να μη φθαρούν μέσα από την ίδια τους την επανάληψη. Πρέπει να προτείνουν καινούργια πράγματα και newcomers. Να μη βλέπουμε συνέχεια τους ίδιους.

ΟΙ ΓΡΑΦΙΣΤΕΣ

Υπάρχουν πάρα πολύ καλοί Έλληνες γραφίστες. Δεν φαίνονται όμως. Υπάρχει όλο αυτό το σύστημα με τα Βραβεία ΕΒΓΕ και τα λοιπά, που είναι κάποια λό-

μπι δημιουργημένα, δηλαδή δεν έγιναν εξ ανάγκης, και αποτελούν κάποια στερεότυπα. Πολλά ταλαντούχα παιδιά αισθάνονται ότι είναι απ' έξω από αυτό και προσπαθούν να μπουν στο παιχνίδι, ενώ πρέπει να είναι ο εαυτός τους. Αυτό είναι το ζητούμενο. Δηλαδή, εντάξει, όποιος δεν λάβει μέρος στα ΕΒΓΕ δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει κιόλας, έτσι δεν είναι; Από την άλλη, πώς να συγκροτηθεί μία εικόνα ελληνικής γραφιστικής στα αγγλικά; Πάντα απορώ, πώς μπορεί η Ένωση Γραφιστών για παράδειγμα, να καλεί γραφίστες να πάρουν μέρος σε ένα θέμα και να εμφανίζονται όλα στα αγγλικά. Ειλικρινά φτάνω σε αδιέξοδο, δεν μπορώ να το εξηγήσω. Γιατί να δημιουργούμε τόσο μικρές κυψέλες και να χωνόμαστε και να θεωρούμε ότι ο μικρόκοσμος ο δικός μας πιάνει τα πάντα;

ΟΙ ΑΦΙΣΕΣ

Η άποψή μου είναι ότι αγνοούμε πάντοτε «τη σκόνη του χρόνου» που λέει ο Αγγελόπουλος. Βλέπω σήμερα αφίσες της Αριστεράς οι οποίες δεν είναι σειμογράφοι του σήμερα αλλά μας μεταφέρουν σε κάποιες άλλες εποχές που έφτασαν ως εδώ με ένα λανθάνοντα τρόπο. Μία αφίσα, όμως, είναι ένα εργαλείο – αν δεν το κατασκευάσουμε καλά, μετά δεν θα επεξεργαστούμε σωστά το υλικό μας. Θα είναι αποτυχία.

Η αφίσα στην Ελλάδα έχει μία προϊστορία που τη ζήσαμε με την αναδρομική έκθεση «Design Διαδρομές» των Κάραμποτ-Κατζουράκη. Συγκεντρώνοντας επί δύο χρόνια το υλικό, εκεί ήταν που κατάλαβα αυτό που λέει ο Πικάσο, ότι στην τέχνη σημασία έχει να ξέρεις πού σταματάς. Όταν στη δεκαετία του '60 μάς πρότειναν οι Κάραμποτ-Κατζουράκης αφίσες που είχαν μόνο έναν τίτλο και ένα αντικείμενο, αυτό ήταν προϊόν μιας ασκητικής. Σήμερα βλέπεις ότι δεν μας αρκεί ο χώρος μίας αφίσας για να μπουν χιλιάδες πράγματα. Η αφίσα δεν είναι δελτίο Τύπου που μπορείς να γράφεις επάνω 15 τηλεφώνων για να σε βρουν – κανείς δεν θα δώσει σημασία σε αυτά. Σε μία πολιτική συγκέντρωση που θες να πεις ότι θα είναι ομιλητής κάποιος, δεν είναι ανάγκη να γράφεις από κάτω και τι θα πει. Πρέπει να μάθουμε να μιλάμε αναμεταξύ μας, αλλά πώς θα γίνει αυτό;

ΟΙ ΝΕΟΙ

Αγαπώ τους νέους, όμως δεν είμαι και νεολάγνος. Όταν μου ζητείται η γνώμη μου, θα έλεγα ότι εκφράζω την αυστηρότητά μου. Δεν μαλώνω, αλλά προσπαθώ να δώσω στους νέους γραφίστες να καταλάβουν ότι η δουλειά που κάνουμε είναι ένας διάλογος. Μία ωραία αφίσα σε ένα δρόμο είναι σαν μία ζεστή χειραψία που σου ζητάει να πεις, ναι, είμαι μαζί σου. **Α**

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη στο athensvoice.gr

Εκτός από την παρέμβαση στο Φαληρικό Δέλτα, κατεβαίνει στην καρδιά της πόλης, με ένα κύμα δωρεών 100 εκατομμυρίων ευρώ να ανακουφίσει τους πολίτες που το έχουν περισσότερο ανάγκη. Η υπεύθυνη επικοινωνίας του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος, Λένια Βλαβιανού, εξηγεί στην Α.Υ. τους στόχους του προγράμματος.

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ Ι. ΑΝΕΣΤΗ

Αν και η κοινωφελής δράση του Ιδρύματος έγινε περισσότερο γνωστή στους απανταχού Έλληνες μέσω της δωρεάς για τη δημιουργία του Πολιτιστικού Πάρκου στο Παλαιό Φάληρο από τον αρχιτέκτονα Ρέντσο Πιάνο, η νέα κίνησή του έρχεται να αντιμετωπίσει απευθείας την εξαθλίωση των ελληνικών νοικοκυριών και να δημιουργήσει για πρώτη φορά συνθήκες προοπτικής. Και αυτά μέσω ειδικών κέντρων και προγραμμάτων που σε λίγες μέρες ξεκινούν σε όλη τη χώρα αλλά κυρίως στην Αθήνα — στην καρδιά του κτήνους που ονομάζεται οικονομική κρίση. 30.000 άστεγοι θα περνούν κάθε χρόνο από τα τρία Κέντρα Ημέρας Αστέγων που δημιουργούνται, χιλιάδες οικογένειες θα αποφύγουν τον εφιάλτη της απώλειας του σπιτιού τους και θα επιστρέψουν στην αγορά εργασίας, χιλιάδες παιδιά θα μπορούν με δικριτικό τρόπο να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο του υποσιτισμού, δεκάδες μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί θα έχουν πόρους για να πραγματοποιήσουν το έργο τους με άξονες την κοινωνική πρόνοια και την υγειονομική προστασία. Η υπεύθυνη επικοινωνίας του Ιδρύματος, Λένια Βλαβιανού, εξηγεί: «Οι γενικοί άξονες της παρέμβασης αφορούν στην άμεση ανακούφιση των ανθρώπων που έχουν πληγεί από την κρίση και αφετέρου στην επένδυση στο μέλλον τους. Το κύριο βάρος μας αυτή την περίοδο πέφτει στην κοινωνική πρόνοια και στην υγεία μέσω της ανακούφισης, αλλά και στην ανάπτυξη μέσω της εκπαίδευσης για να μπορέσουν αυτοί οι άνθρωποι να αποκτήσουν ένα γόνιμο μέλλον. Ήδη σε λίγες μέρες θα λειτουργήσει το Κέντρο Ημέρας Αστέγων στην καρδιά της Αθήνας, ενώ σύντομα θα ακολουθήσουν άλλα δύο κέντρα στη Νέα Ιωνία και στον Πειραιά». Δεν πρόκειται για ξε-
νώνες, αλλά για χώρους όπου οι άστεγοι θα μπορούν

να κάνουν μπάνιο, να πλύνουν τα ρούχα τους, να ξεκουραστούν, να φάνε και να έχουν όση υποστήριξη επιθυμούν από γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους και ειδικούς που θα βοηθήσουν όσους το επιθυμούν να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας. «Υπολογίζουμε ότι θα έχουμε 30.000 επισκέψεις σε διάρκεια ενός έτους. Είναι σημαντικό να τους υποστηρίξουμε με κάθε τρόπο, γιατί οι περισσότεροι από αυτούς είναι νεοάστεγοι και η συνθήκη του σοκ είναι ιδιαίτερα έντονη» προσθέτει. «Χάρη στη διεθνή δράση του Ιδρύματος και στα άλλα δύο γραφεία που διαθέτει στη Νέα Υόρκη και στο Μόντε Κάρλο ξέρουμε πώς λειτουργούν αντίστοιχα προγράμματα στο εξωτερικό και έχουμε τη δυνατότητα να εφαρμόσουμε στην Ελλάδα τις βέλτιστες πρακτικές. Έχουμε φέρει σε επικοινωνία με ομάδες του εξωτερικού την οργάνωση Πράξις, σε συνεργασία με την οποία πραγματοποιούμε το πρόγραμμα και έχουμε σημαντικό feedback. Ξέρουμε καλά ότι μακροπρόθεσμα δεν έχει νόημα μόνο να δώσουμε βοήθεια πυροσβεστικού τύπου, αλλά να βοηθήσουμε προκειμένου να γίνει ο πολίτης δημιουργικός και παραγωγικός» υπογραμμίζει η κα Βλαβιανού. Ουσιαστικά οι παρεμβάσεις αφορούν και στην παροχή δεύτερης ευκαιρίας για ανθρώπους που έχουν φτάσει στα όρια της επιβίωσης και της αξιοπρέπειας. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και το πρόγραμμα της Κοινωνικής Κατοικίας (πάλι σε συνεργασία με την Πράξις). «Εδώ έχουμε να κάνουμε στην ουσία με ένα προληπτικό μέτρο» εξηγεί. «Βοηθάει το πρόγραμμα αυτό να μείνουν στο σπίτι τους άνθρωποι που είναι ένα βήμα πριν την απώλεια της στέγης τους. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά; Το Ίδρυμα με τη δωρεά βοηθάει να καλυφθούν το ενοίκιο και οι δαπάνες για τρόφιμα, σχολικά είδη, όλες οι ανάγκες του νοικοκυριού μιας οικογένειας, και ταυτόχρονα ενεργοποιείται ένας υποστηρικτικός μηχανισμός: σύμβουλος οικονομικού εξορθολογισμού του νοικοκυριού,

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ 100 ΕΚΑΤΟ

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ

σύμβουλος για την ανεύρεση εργασίας και φυσικά ψυχολόγος και κοινωνικός λειτουργός». Υπάρχει αναλυτικός πίνακας κριτηρίων από την Πράξις για την ένταξη στο πρόγραμμα, μεταξύ των οποίων τα κυριότερα είναι το εισόδημα να μην ξεπερνάει τις 14.000 ευρώ ετησίως, να είναι τουλάχιστον τετραμελής η οικογένεια και να είναι τουλάχιστον ο ένας από τους δυο γονείς άνεργος.

Ήδη έχουν υποβάλει αιτήσεις για το πρόγραμμα 184 οικογένειες (οι πρώτες 15 έλαβαν ήδη την ενίσχυση, ενώ συνολικά θα ενισχυθούν 140 οικογένειες στην Αθήνα και 60 στη Θεσσαλονίκη σε αυτή την πιλοτική φάση. Το χρονικό περιθώριο παραμονής στο πρόγραμμα είναι έξι μήνες (εξαίρεση θα υπάρξει για οικογένειες που αντικειμενικά προσπαθούν να βρουν δουλειά αλλά δεν τα καταφέρνουν), ενώ κάθε φορά που θα βγαίνει μία θα μπαίνει μια άλλη στη θέση της. Αντίστοιχες δράσεις αλλά και πιο διευρυμένες θα εξυπηρετηθούν μέσα από 39 μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς που παίρνουν δωρεά 20,9 εκατομμύρια ευρώ από το Ίδρυμα.

Ταυτόχρονα από τη Δευτέρα ξεκίνησε και το πιλοτικό πρόγραμμα παροχής επισιτικής βοήθειας σε σχολεία. Μέσα στο επόμενο δίμηνο θα επωφεληθούν από αυτό περίπου 4.000 μαθητές κυρίως σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας, αλλά και στην υπόλοιπη χώρα. Συγχρόνως θα προκύψουν στατιστικά στοιχεία ούτως ώστε από τον Σεπτέμβριο να εφαρμοστεί κανονικά το πρόγραμμα στα σχολεία όπου υπάρχει αντίστοιχη ανάγκη, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά, και κυρίως την ανάγκη να μην στιγματιστούν τα παιδιά που θα λάβουν μέρος

στο πρόγραμμα.

Μια νέα δράση που θα τεθεί σε εφαρμογή από τον Σεπτέμβριο είναι το community center, «Κέντρο Πολιτιστικής Δραστηριότητας», που αναπτύσσεται από τη ΜΚΟ Δίκτυο για τα Δικαιώματα των Παιδιών (www.ddp.org.gr). Η κα Βλαβιανού εξηγεί: «Θα υλοποιηθεί στην καρδιά μιας από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές του κέντρου της Αθήνας, στην οδό Αλκαμένους, κοντά στο σταθμό Λαρίσης, με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, το αργότερο. Θα έχει ολοήμερη λειτουργία και θα στεγάζει, μεταξύ άλλων: γραφείο πληροφοριών για άμεσες ανάγκες και υπηρεσίες δημοσίων και δημοτικών φορέων για μητέρες, συμβουλευτικές υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης, νομικής και ψυχολογικής φροντίδας για μητέρες, εργαστήριο χειροτεχνίας για γυναίκες, μεταφραστική υπηρεσία πρώτης ανάγκης, αποθήκη τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης για το πρόγραμμα υποστήριξης οικογενειών. Το απογεύματα θα υπάρχουν οι δυνατότητες για μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για τα παιδιά της περιοχής, εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για τα παιδιά της περιοχής, σε συνεργασία με τη γειτονική Δημοτική Βιβλιοθήκη, τα σχολεία και τις αθλητικές εγκαταστάσεις της περιοχής, δικτύωση και συνέργειες με άλλους πολιτιστικούς φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις και ιδρύματα της ευρύτερης περιφέρειας, μαθήματα ελληνικής γλώσσας για παιδιά μεταναστών και προσφύγων, αναγνωστήριο, ομάδες ανάγνωσης και απασχόληση με επιτραπέζια παιχνίδια για παιδιά, εργαστήριο υπολογιστών για παιδιά και μητέρες, παιδότοπο για τις μητέρες που θα παρακολουθούν σεμινάρια ή θα απασχολούνται στο εργαστήριο χειροτεχνίας».

**Οι γενικοί άξονες
αφορούν στην άμεση
ανακούφιση των
ανθρώπων που έχουν
πληγεί από την κρίση
και στην επένδυση
στο μέλλον τους**

Οι γενικοί άξονες αφορούν στην άμεση ανακούφιση των ανθρώπων που έχουν πληγεί από την κρίση και στην επένδυση στο μέλλον τους. Η κα Βλαβιανού εξηγεί: «Θα υλοποιηθεί στην καρδιά μιας από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές του κέντρου της Αθήνας, στην οδό Αλκαμένους, κοντά στο σταθμό Λαρίσης, με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, το αργότερο. Θα έχει ολοήμερη λειτουργία και θα στεγάζει, μεταξύ άλλων: γραφείο πληροφοριών για άμεσες ανάγκες και υπηρεσίες δημοσίων και δημοτικών φορέων για μητέρες, συμβουλευτικές υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης, νομικής και ψυχολογικής φροντίδας για μητέρες, εργαστήριο χειροτεχνίας για γυναίκες, μεταφραστική υπηρεσία πρώτης ανάγκης, αποθήκη τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης για το πρόγραμμα υποστήριξης οικογενειών. Το απογεύματα θα υπάρχουν οι δυνατότητες για μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για τα παιδιά της περιοχής, εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για τα παιδιά της περιοχής, σε συνεργασία με τη γειτονική Δημοτική Βιβλιοθήκη, τα σχολεία και τις αθλητικές εγκαταστάσεις της περιοχής, δικτύωση και συνέργειες με άλλους πολιτιστικούς φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις και ιδρύματα της ευρύτερης περιφέρειας, μαθήματα ελληνικής γλώσσας για παιδιά μεταναστών και προσφύγων, αναγνωστήριο, ομάδες ανάγνωσης και απασχόληση με επιτραπέζια παιχνίδια για παιδιά, εργαστήριο υπολογιστών για παιδιά και μητέρες, παιδότοπο για τις μητέρες που θα παρακολουθούν σεμινάρια ή θα απασχολούνται στο εργαστήριο χειροτεχνίας».

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΦΑΛΗΡΟΥ

Ακόμη και η δημιουργία του Πολιτιστικού Κέντρου στο Φάληρο, πέρα από όλα τα άλλα οφέλη που φέρνει στην πόλη, παρεμβαίνει δυναμικά και στην κρίση, δημιουργώντας θέσεις εργασίας. «Από έρευνα του *Boston Consulting Group* προκύπτει ότι ετησίως θα εργαστούν από 1.500 ως 2.400 άτομα για την κατασκευή του κέντρου» τονίζει η κα Βλαβιανού. «Αλλά και μετά, με τη λειτουργία του, υπολογίζεται ότι θα επιφέρει στους συναφείς τομείς της εθνικής οικονομίας περί τα 160 εκατομμύρια ετησίως». Η αναπτυξιακή λογική μιας επένδυσης που μπορεί ταυτόχρονα να δώσει μεγαλύτερο πλούτο στην Αθήνα, να ενισχύσει το διαδεδομένο στο εξωτερικό κύμα αρχιτεκτονικού τουρισμού, να δώσει λύσεις και αξία σε μεγάλους οργανισμούς όπως η Λυρική και η Εθνική Βιβλιοθήκη. Από τον Δεκέμβριο έχουν αρχίσει οι εργασίες εκσκαφής και καθαρισμού του χώρου. «Σε αυτή τη φάση είναι σε εξέλιξη ο διαγωνισμός για τον κατασκευαστή, ο οποίος θα έχει επιλεγεί ως τον Ιούνιο. Μέσα στο καλοκαίρι θα τοποθετηθεί στο εργοτάξιο και θα αρχίσουν οι εκτεταμένες εργασίες. Παραμένουμε πιστοί στο χρονοδιάγραμμα για παράδοση του κέντρου το 2015». Σύμφωνα με τη σύμβαση, μέσα σε έξι μήνες από τη λήξη των εργασιών η Λυρική και η Βιβλιοθήκη θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία μετακόμισής τους, ενώ από στα τέλη του 2016 θα μπορούν να γίνουν τα θυρανοίξια.

ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΕΥΡΩ

Σχέδιο του Ρέντσο Πιάνο για το Πολιτιστικό Κέντρο στο Φάληρο

ΕΙΚΟ

ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟ

ΒΙΟΥΤΙΦΟΥΛ ΑΘ

Στην ταινία «Biutiful» του Ινιαρρίτου, η σκηνή με τους Σενεγαλέζους λαθρομετανάστες που με το φόβο στα μάτια μαζεύουν τα σεντόνια με παράνομα προϊόντα τρέχοντας με τους λευκούς μπόγους στην πλατή στη γειτονιά της Βαρκελώνης έμοιαζε βγαλμένη από το κέντρο της Αθήνας. Όμως η ζωή δεν είναι ταινία και οι λαθρομετανάστες δεν είναι ηθοποιοί, αλλά θύτες-θύματα του παρεμπορίου. Ένα παρεμπόριο που οδηγεί σε απώλειες εσόδων για το κράτος της τάξης τουλάχιστον των 6 δισ. ευρώ.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ ΟΜΗΡΟΥ, ΜΕΤΑΞΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Μια σειρά από απλωμένεςπραμάτειες στο δρόμο. Κάθε σεντόνι κι ένας ή δύο λαθρομετανάστες, πιο πίσω ένας ψηλόςσωμος Νιγηριανός ελέγχει τα πάντα και στις γωνίες τοιλιαδόροι για την εμφάνιση της αστυνομίας. Όλοι με κινητά στο χέρι. Όταν πέσει το σήμα για την εμφάνιση περιπολίας τα σεντόνια διπλώνονται, απομακρύνονται, κάνουν γύρους στο τετράγωνο και μετά από λίγη ώρα επιστρέφουν στις θέσεις τους με την ίδια διάταξη. Ένας από τους μικροπωλητές είναι ένας 25χρονος Νιγηριανός που ήρθε το 2005 στην Αθήνα. «Μόνο ξύλο τρώω στην Ελλάδα, επειδή δεν θέλω να κλέβω. Πουλάω τα πράγματα αυτά και πολλές φορές δεν βγάζω χρήματα. Μας βλέπουν σαν ζώα εδώ, όχι σαν ανθρώπους. Είμαστε σαν καινούργιοι σκλάβοι. Ξέρεις τι είναι να γυρνάς σπίτι σου, στο παιδί σου, χωρίς καθόλου λεφτά; Άλλοι Νιγηριανοί μένουν όλοι μαζί σε μικρά σπίτια και ούτε το ενοίκιο δεν βγαίνει. Πολλές φορές δεν μας δίνουν καν χρήματα τα αφεντικά. Λένε, δεν έχει σήμερα. Κάθε μέρα ζούμε με το φόβο». Όταν τον ρωτώ για τις αποθήκες

και πού βρίσκει το εμπόρευμα, δεν υπάρχει απάντηση και μάλλον η σιωπή αυτή οδηγεί στην άκρη του νήματος. Πώς όμως βρίσκουν οι μετανάστες που έρχονται σε μια ξένη χώρα, χωρίς να μιλάνε τη γλώσσα, τους προμηθευτές των προϊόντων του παρεμπορίου και δεν μπορεί να τους βρει η αστυνομία;

ΠΑΤΗΣΙΩΝ 62-74

Έξω από το ΟΠΑ (ΑΣΟΕΕ) λαθρομετανάστες έχουν απλώσει τα πράγματά τους σε μια διαρκή κατάσταση επαγρύπνησης. Όταν πέφτει το σήμα μετακινούνται σε χρόνο μηδέν στο εσωτερικό της σχολής για έναν ακόμη κλεφτοπόλεμο μαζί με τους φοιτητές, που τους συμπαράστέκονται, και την αστυνομία. Οι μετανάστες μοιράζουν ένα κείμενο στους περαστικούς: «Δεν ξέρουμε πια τι να κάνουμε, φοβόμαστε και υποφέρουμε. Όλοι οι μετανάστες είναι πολύ φοβισμένοι με αυτή την κατάσταση. Για λόγους οικονομικούς και λόγους πολέμου αναγκαστήκαμε να εγκαταλείψουμε τις χώρες μας για να έρθουμε να ζήσουμε στην Ευρώπη, πιο συγκεκριμένα στην Ελλάδα, για να ζήσουμε με αξιοπρέπεια, ειρήνη και ελευθερία. Οι δραστηριότητές μας είναι απλά και μόνο το μικρεμπόριο, περιπλανώμενοι

ΕΝΣ

στους δρόμους. Αυτή μας η δραστηριοποίηση μας επιτρέπει να πληρώνουμε το νοίκι, το φαγητό μας κ.λπ. Ζητάμε από τη κοινωνία και τις ελληνικές αρχές να μας αφήσουν να ζήσουμε με αξιοπρέπεια, ελευθερία και σεβασμό».

Οι αστυνομικοί, παρά το νέο νόμο για το άσυλο, δεν είναι τόσο εύκολο να εισβάλουν στο χώρο καθώς απαιτείται συμφωνία του πρύτανη, ενώ οι μετανάστες, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της αστυνομίας Αθανάσιο Κοκκαλάκη, πετούν πέτρες προς το μέρος τους, με αποτέλεσμα να διακυβεύονται οι ζωές των περαστικών που μπορεί να περιμένουν το λεωφορείο στη στάση. Υπάρχουν πολλά καταγεγραμμένα περιστατικά επιθέσεων σε άνδρες της Δημοτικής Αστυνομίας. Από την άλλη, το 2007, ο Τόνι Ονουόχα που πωλούσε CD στη Θεσσαλονίκη σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια καταδίωξης του από άντρες της Ασφάλειας, όταν έπεσε από μπαλκόνι για να ξεφύγει, ενώ υπάρχουν καταγγελίες και για άλλους θανάτους μεταναστών στην προσπάθειά τους να αποφύγουν τη σύλληψη. Κανείς από τους φοβισμένους και ταυτόχρονα ετοιμοπόλεμους μετανάστες δεν μιλάει εύκολα για τον κλεφτοπόλεμο ούτε για τους ομοεθνείς του.

ΤΑ ΣΤΕΚΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟΥ

Τα στέκια αλλάζουν κάθε τόσο, ανάλογα με τις «σκούπες» της αστυνομίας. Παράδειγμα, το Σύνταγμα. Εκεί ακολούθησαν συμπλοκές μετά την παρέμβαση της ομάδας Παρεμπόριο STOP στην Ερμού, φωτογραφίζοντας τους μετανάστες πωλητές και φωνάζοντάς τους «this is not legal», «are you mafia?», «we are greeks». Τα επεισόδια μεταξύ μεταναστών και της συγκεκριμένης ομάδας και η σημειολογία του υψωμένου μεσαίου δακτύλου ενός μετανάστη ήταν αρκετά για να μετακινήσουν το παρεμπόριο από το Σύνταγμα. Ο τότε αντιδήμαρχος, υπεύθυνος για τη Δημοτική Αστυνομία, Ανδρέας Παπαδάκης είχε υποστηρίξει ότι πριν από το συγκεκριμένο περιστατικό αυτοδικίας προηγήθηκε υποβολή μηνύσεων: «Η συμπλοκή του περασμένου Σαββάτου βόλεψε ορισμένους. Δεν είναι δουλειά κανενός να βγαίνει στο δρόμο βιντεοσκοπώντας και φωτογραφίζοντας κόσμο. Το σκεπτικό κάποιων που διοργάνωσαν αυτή την επιχείρηση δεν ταυτίζεται με την άποψη του εμπορικού κόσμου. Υπέβαλαν μάλιστα και μηνύσεις για το ζήτημα των Αφρικανών μικροπωλητών, αλλά χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο. Στρέφονται εναντίον του Μιχ. Χρυσοχοΐδη και του Νικ. Κακλαμάνη».

Οι κεντρικές πλέον πιάτσες είναι το ΟΠΙΑ (ΑΣΟΕΕ), τα Προπύλαια και η Νομική. Μια δεύτερη περιοχή συνιστά το αμαρτωλό τρίγωνο Πειραιώς, Ασωμάτων, Ερμού και Αιόλου, με την Τσαϊνατάουν να έχει εξαπλωθεί πίσω από την Πειραιώς. Σε μια διαδρομή με το ταξί περνώντας έξω από τις μεγάλες αποθήκες της Κερα-

μεικού, ο ταξιτζής αρχίζει να κλαίει οργισμένος, λέγοντας ότι διατηρούσε μια μεγάλη βιοτεχνία κλωστοϋφαντουργίας στη Θεσσαλονίκη με πολύ προσωπικό, αλλά οι Κινέζοι τον έκλεισαν αφήνοντάς τον μόνο με ένα ταξί που δεν του αρκεί πλέον ούτε για να συντηρεί την οικογένειά του, ενώ παλιότερα ζούσε εκατοντάδες οικογένειες. Στη Νομική, δίπλα στην «πρεζούλα» που κυκλοφορεί άνετα μέσα στο κέντρο της πόλης, απλώνονται παντού δεκάδες λευκά σεντόνια που ανοιγοκλείνουν στο ρυθμό του σινιάλου. Με την εμφάνιση της αστυνομίας μπαίνουν μέσα στους πανεπιστημιακούς χώρους ή κάνουν το γύρο του τετραγώνου και μετά από λίγο επανεμφανίζονται. Οι περισσότεροι από αυτούς ήρθαν στην Αθήνα για να γλιτώσουν από τους πολέμους ή τη φτώχεια της χώρας τους. Ένας μετανάστης από τη Νιγηρία, που μιλάει με επιφύλαξη, λέει πως δεν έχει κοστίσει ούτε μισό ευρώ στην Ελλάδα. «Πούλησα τα πάντα πίσω, δανείστηκα και δούλεψα ασταμάτητα για να καταφέρω να πληρώσω τη μεταφορά μου. Δουλεύω για ποσά που ούτε τα λογαριάζετε. Δίνουμε λεφτά όμως στην Ελλάδα, πληρώνουμε κάθε μέρα μέσα από φαγητά, νερό, τσιγάρα. Και λεφτά δεν έχω ούτε για να μιλήσω με τα παιδιά μου και τη γυναίκα μου. Το μόνο που παίρνουμε είναι μόνιμος φόβος και ξύλο. Στο Αλλοδαπών με έχουν αφήσει χωρίς φαγητό, με ξύλο, ψεκασμούς, απειλές ότι θα με σκοτώσουν. Ούτε ζώα να ήμασταν. Εγώ είμαι τώρα ο εχθρός. Τα 10-20 ευρώ που βγάζω τη μέρα σάς φτάνει. Έφυγα από τη χώρα μου και νόμιζα ότι εδώ θα μπορού να δουλέψω. Βρες μου εσύ μια δουλειά και θα πάω».

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Είναι όμως η λύση να εντοπίζεται το πρόβλημα στους μικροπωλητές και στο εμπόρευμα; Είναι σαν να προσπαθείς να αντιμετωπίσεις το πρόβλημα των ναρκωτικών κυνηγώντας τα βαποράκια και κατάσχοντας τη δόση τους. Συνεχώς υπάρχουν νέοι αντικαταστάτες και δεκάδες κοντέινερ με αρκετά προϊόντα για να δημιουργήσουν πολλαπλάσια από τα κατασχεθέντα «σεντόνια».

ΚΡΑΜΕΡ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΚΡΑΜΕΡ

Τον Ιούνιο του 2011, με το ν. 3982/2011 προβλέφθηκε για πρώτη φορά η επιτόπια καταστροφή των παρانونώς διακινούμενων προϊόντων. Σύμφωνα με το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η προηγούμενη διαδικασία κατάσχεσης οδηγούσε στη συγκέντρωση των κατασχεμένων σε αποθήκες με γραφειοκρατικές διαδικασίες και χρονοβόρες μεθόδους καταστροφής, κάτι που με το νέο νόμο λύνεται οριστικά. Ο νόμος παρέχει ευθεία αρμοδιότητα σε Κλιμάκια Ελέγχου Λαϊκών Αγορών και Υπαίθριου Εμπορίου (Κ.Ε.Λ.Α.Υ.Ε.) και στη Δημοτική Αστυνομία να καταστρέφει επιτόπου τα προϊόντα που διακινούνται παράνομα. Σε κάθε περίπτωση αποφεύγεται η σύλληψη του μετανάστη, γιατί απλώς δεν είναι καθόλου εύκολα διαχειρίσιμη. Παρ' όλα αυτά, το γαϊτανάκι της ευθυνοφοβίας έχει κι εδώ την τιμητική του. Η Ελληνική Αστυνομία κατηγορεί τη Δημοτική για τις ευθύνες, ενώ το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κατηγορεί το μηχανι-

σμό του Υπουργείου Οικονομικών ότι δείχνει ανοχή σε φαινόμενα φοροδιαφυγής του παρεμπορίου και του λαθρεμπορίου των καυσίμων, όπου πλέον έχει αναλάβει δράση και η ΕΥΠ, ενώ ο νομικός κυκεώνας για την πάταξη του λαθρεμπορίου φαίνεται αδιέξοδος. (Όσο αφορά στο λαθρεμπόριο των καυσίμων απαιτείται κοινή υπουργική απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης για να «φορολογικοποιηθούν» οι εκροές των καυσίμων, στη συνέχεια να οριστικοποιηθεί η απόφαση του υπουργού Οικονομικών για τη σύνδεση του συστήματος με τη γενική γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και να εκδοθεί απόφαση της γενικής γραμματείας Ενέργειας για αποστολή των στοιχείων, ενόσω οι σπεσιαλίστες του λαθρεμπορίου διαρκώς εξελίσσουν τους τρόπους εξαπάτησης των καταναλωτών). Η αστυνομία, όπως έχει αναφέρει στη Βουλή ο πρώην υπουργός Προστασίας του Πολίτη Χρήστος Παπουτσής, «συνδράμει τη Δημοτική Αστυνομία, όπως συνδράμει και όλους τους άλλους φορείς της κυβέρνησης που δρουν σ' αυτή την κατεύθυνση, έτσι ώστε να μπορέσουν να ασκήσουν απόλυτα τις αποκλειστικές τους αρμοδιότητες». Έδωσε ένα παράδειγμα για τα προβλήματα ανάθεσης ευθύνων, λέγοντας ότι από τις αρχές Ιουνίου που τέθηκε σε εφαρμογή το ειδικό σχέδιο δράσης για την Αθήνα μέχρι 2/12/11 συγκροτήθηκαν 3.607 μεικτά κλιμάκια, όπου η αστυνομία συμμετείχε με 7.863 αστυνομικούς, σε βάρδιες, ενώ η Δημοτική Αστυνομία, που έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα, συμμετείχε με

4.938 υπαλλήλους. Ενώ ανέφερε ότι το 2011 η αστυνομία πρόβη στον εντοπισμό 45 μεγάλων αποθηκών στο κέντρο της Αθήνας. «Συνελήφθησαν οι υπεύθυνοι. Και τι έκανε; Ανέλαβε την περιφρούρησή τους, γιατί αυτός είναι ο ρόλος της. Δηλαδή αυτή τη στιγμή διαθέτουμε έναν αριθμό αστυνομικών, τους οποίους έχουμε πάρει από τις άλλες υπηρεσίες, για να φυλούν τις αποθήκες τις οποίες βρήκε η ίδια η Ελληνική Αστυνομία. Και γιατί τόσο καιρό παραμένουν οι αποθήκες φυλασσόμενες; Γιατί οι αρμόδιες υπηρεσίες οι οποίες πρέπει να πιστοποιήσουν —των άλλων υπουργείων, του Υπουργείου Ανάπτυξης και του Σ.Δ.Ο.Ε.— αν τα προϊόντα του παρεμπορίου είναι γνήσια ή όχι, να αποδώσουν τις ευθύνες και στη συνέχεια να προχωρήσουν στην καταστροφή, καθώς είναι εκείνοι οι μόνοι που έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα της καταστροφής, αργούν, καθυστερούν, ολιγωρούν. Είναι απόντες».

Ο Τάσος Αβραντίδης, πρώην αντιδήμαρχος της Δημοτικής Αστυνομίας, απάντησε στις παραπάνω θέσεις. «Είμαι της άποψης ότι πρέπει να υπάρχουν εμπορεύματα, να διακινούνται όσο το δυνατόν πιο ελεύθερα με λιγότερους περιορισμούς, χωρίς τελωνιακές δυσκολίες. Αλλά ο νόμος πρέπει να εφαρμόζεται. Και εδώ έχουμε να κάνουμε με προσβολή του νόμου περί πνευματικής ιδιοκτησίας και σημάτων. Εκεί που δραστηριοποιούνται οι λαθρέμποροι είχαμε τεράστια επιβάρυνση των καταστημάτων, Ελλήνων και αλλοδαπών. Στα Προπύλαια, η πιάτσα μεταφέρθηκε για να μην αντιμετωπίζει εμάς. Εγώ θεωρώ ότι το παρεμπόριο έχει εξαλειφθεί από την Ερμού, Βαλαωρίτου, Πανεπιστημίου, Βουκουρεστίου, Σταδίου και από τους 20 και πλέον

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γαλλία και την Ιταλία, υπάρχουν ποινές για τους καταναλωτές που αγοράζουν προϊόντα απομιμήσεων.

ΜΗΝ ΕΝΙΣΧΥΕΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟ

Ο αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
Σωκράτης Ξυνίδης ζητάει την ενεργό συμμετοχή μας

δρόμους που οδηγούν στην Ακρόπολη. Και πλέον έχουμε δύο εορτές: Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και ο πεζόδρομος της Νομικής. Εκεί δεν μπορούσαμε να έχουμε τη συστηματική και μόνιμη παρουσία της Δημοτικής Αστυνομίας. Γιατί; Διότι από μια κακώς νοούμενη αλληλεγγύη, ομάδες της άκρας αριστεράς και του αναρχικού χώρου όποτε πήγαινε η Δημοτική Αστυνομία με τη συνδρομή της ΕΛ.ΑΣ. μας επιτίθεντο. Μέσα στις σχολές υπήρχαν οπλοστάσια με πέτρες, καθρόνια, μάρμαρα, ξύλα. Είχαν τραυματιστεί αρκετοί αστυνομικοί της ΕΛ.ΑΣ. και της Δημοτικής Αστυνομίας, είχαν καταστραφεί οχήματα. Είχα, λοιπόν, ζητήσει από τον τότε υπουργό Προστασίας του Πολίτη, τον κ. Παπουτοή, να υπάρχει μία μόνιμη δύναμη ΜΑΤ πλησίον αυτών των σχολών. Αυτό, κατά τη δική μας γνώμη αλλά και παραγόντων της αστυνομίας, ήταν το πλέον σωστό. Ο κ. Παπουτοής το λοιδόρησε, μάλιστα έκανε ομιλία στη Βουλή και αναφέρθηκε σε μένα. Ήθελε να αποφύγει οποιαδήποτε εμπλοκή, γιατί ήθελε να περάσει απαρατήρητος. Και, βεβαίως, χωρίς έργο. Αντιθέτως η ΕΛ.ΑΣ. και υπηρεσιακοί παράγοντες προσπαθούσαν να κάνουν τη δουλειά τους όσο μπορούσαν. Πανεπιστημιακό άσυλο δεν υπάρχει πια. Η αστυνομία μπορεί να μπει στις σχολές και να ασχοληθεί με όλα αυτά τα εγκληματικά στοιχεία και τα προϊόντα του εγκλήματος. Έχουμε συμμορίες που επιτίθενται στο κράτος. Και το κράτος αδρανεί. Πώς λέγεται αυτό; Εμείς σε συνεργασία με την αστυνομία και το Σ.Δ.Ο.Ε. πιάσαμε 50 αποθήκες το 2011, όταν όλο το προηγούμενο διάστημα είχαν πιάσει 13. Στην πλειονότητά τους οι ιδιοκτήτες είναι Κινέζοι. Θα έπρεπε να γίνουν υπαίθριες αγορές στο πρότυπο του εξωτερικού. Εδώ κολλάμε στη γραφειοκρατία της χωροθέτησης. Όλα τα προβλήματα του ελληνικού κράτους συνδέονται με τη γραφειοκρατία, η οποία αυτοσυντηρείται και ενδυναμώνεται. Φτιάχνει τόσες διατάξεις ώστε να μην μπορείς να την ξεπεράσεις.

Παλιότερα δεν καταστρέφονταν όλα τα κατασχεθέντα προϊόντα. Από τον Ιούνιο έχει περάσει σχετικός νόμος και εμείς είχαμε καταστρέψει τα πάντα, όχι μόνο τα επώνυμα. Και όχι τόσο με το σπρέι, διότι αν το ρίξεις σε ένα laptop δεν το καταστρέφεις. Το σπρέι είναι για ορισμένα προϊόντα, για τα άλλα είχαμε σφυριά, βαριοπούλες και άλλα. Το παρεμπόριο ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για τα λουκέτα της αγοράς, αλλά και για την ανεργία. Το περιθώριο κέρδους είναι απλά τεράστιο, δεν μπορεί να συγκριθεί με τη μικρή έννομη επιχειρήση. Πρέπει να υπάρχει αμείλικτη δίωξη του παρεμπορίου και να χωροθετηθούν άμεσα περιοχές για υπαίθριες αγορές. Αλλά πάντα θα υπάρχουν περιοχές που θα αντιδρούν».

Η ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο Ιταλός Silvio Paschi, γενικός γραμματέας του οργανισμού Indicam για την προστασία του παρεμπορίου, σε συνέντευξή του στους «New York Times» ανέφερε ότι οι παραγωγοί ιμιτασιόν προϊόντων έχουν γίνει πολυεθνικές επιχειρήσεις. Έδωσε το παράδειγμα ενός συγκεκριμένου ιμιτασιόν αρώματος πασίγνωστης μάρκας, για να καταδείξει τη φύση και το μέγεθος του προβλήματος. Μετά από έρευνα, η εταιρεία που κατασκευάζει το αυθεντικό άρωμα ανακάλυψε ότι η ιμιτασιόν κατασκευή ήταν διεθνής: το άρωμα παράγεται στην Ασία, το μπουκάλι σε χώρα Κεντρικής Ευρώπης και ο σχεδιασμός του σήματος στην Ιταλία.

ΤΙ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΕΣ ΧΩΡΕΣ;

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γαλλία και την Ιταλία, υπάρχουν ποινές για τους καταναλωτές που αγοράζουν προϊόντα απομιμήσεων. Ήδη από το 1985 η παραγωγή τέτοιων προϊόντων ήταν η πιο αναπτυσσόμενη και κερδοφόρα «επιχειρήση» στον κόσμο. Όσο εταιρείες όπως Apple, Nike, Chanel παρουσίαζαν λεπτομέρειες που μπορούσαν να βοηθήσουν τον κόσμο να διακρίνει

Από τη μέχρι σήμερα εκτενή ενασχόλησή σας με το ζήτημα του παρεμπορίου, πώς θεωρείτε ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα; Το ζήτημα του παρεμπορίου αποτελεί ένα μεγάλο και σύνθετο πρόβλημα, με τις προεκτάσεις του να αγγίζουν όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής. Τα τελευταία δύο χρόνια ολοκληρώσαμε την αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου. Το προηγούμενο νομικό καθεστώς στεκόταν εμπόδιο στην ταχεία και επιτυχή καταστολή του φαινομένου. Σήμερα, ο νόμος παρέχει ευθεία αρμοδιότητα στα Κλιμάκια Ελέγχου Λαϊκών Αγορών και Υπαιθρίου Εμπορίου (ΚΕΛΑΥΕ), που συστήνονται σε επίπεδο Περιφέρειας, και στη Δημοτική Αστυνομία, να καταστρέφουν επιτόπου τα προϊόντα που διακινούνται παράνομα με απλές και γρήγορες διαδικασίες. Το νομικό πλαίσιο πλέον θεωρείται το ισχυρότερο σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και πρακτικά όμως είχαμε ενθαρρυντικά βήματα για τον ευνομούμενο επιχειρηματία, τη δημόσια υγεία, την προστασία των Ελλήνων καταναλωτών, ακόμα και την εικόνα του ιστορικού κέντρου της πρωτεύουσας. Μόνο μέσα στο 2012 τα κλιμάκια της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σε συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία και την ΕΛ.ΑΣ., έχουν ήδη συντάξει 78 πρωτόκολλα κατάσχεσης-καταστροφής στην περιοχή της Αττικής. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις 5/4/2012 διαπίστωσαν την παράνομη διακίνηση μέχρι και φαρμακευτικών σκευασμάτων στα όρια της λαϊκής αγοράς του Δήμου Αγ. Βαρβάρας. Το πρόβλημα, όμως, θα αντιμετωπιστεί ουσιαστικά μόνο κατά την εισαγωγή των λαθραίων στις πύλες εισόδου της χώρας. Γι' αυτό και οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές εξοπλίζονται στα λιμάνια και τις οδικές πύλες με ειδικά σκάνερ, ώστε να εντοπίζονται τα εισαγόμενα λαθραία προϊόντα. Η διαδικασία προμήθειάς τους βρίσκεται σε εξέλιξη. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να είναι σαφές στους πολίτες ότι το πρόβλημα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με την παρέμβαση των διοικητικών μηχανισμών ελέγχου που διαθέτουμε, χωρίς την ενεργό συμμετοχή του πολίτη-καταναλωτή, που οφείλει να μην ενισχύει με τις αγορές του το παρεμπόριο.

Πέρα από το ζήτημα των παράνομων μεταναστών, που αποτελούν θύτες και θύματα του παρεμπορίου, έχετε στοιχεία για διασυνδέσεις όσων βρίσκονται πίσω από αυτούς, με χονδρεμπόρους, δολεμπόρους, αλλά και διεθνείς τρομοκρατικές οργανώσεις; Σας επαναλαμβάνω ότι μιλάμε για ένα τεράστιο και ιδιαίτερα σύνθετο πρόβλημα, ενταγμένο μάλιστα και στο μεγάλο κύκλο εγκληματικών δραστηριοτήτων που περιγράφετε. Είναι χρήσιμο, πάντως, να μη γενικεύουμε τόσο πολύ

τη συζήτηση. Μια τόσο γενική κουβέντα θολώνει το σύνολο των συγκεκριμένων βημάτων που πρέπει να ακολουθηθούν για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Χρειαζόμαστε ελέγχους στα σύνορα της χώρας, ώστε να εμποδίσουμε την είσοδο των λαθραίων, χρειαζόμαστε ελέγχους στα σημεία πώλησής τους και αυτά είναι δουλειά του διοικητικού μηχανισμού. Χρειαζόμαστε όμως και πολίτες που δεν θα πέφτουν στην παγίδα της χαμηλής τιμής αγοράς, κάτι που εξάλλου είναι εντελώς πλασματικό. Στην τιμή αυτή θα πρέπει όλοι να συνυπολογίζουμε τη χαμηλή και μη ελεγμένη ποιότητα των ειδών, τη στέρση θέσεων εργασίας από τη χώρα μας, αλλά και τα διαφυγόντα έσοδα του Δημοσίου, που αφαιρούνται από την παιδεία, την υγεία, το κοινωνικό κράτος. Είναι βαθιά πατριωτική μια τέτοια αντίληψη και λειτουργία.

Ο κ. Δημήτρης Αρμενιάκης (πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εμπορικών Συλλόγων Αττικής, Ομόρων Νομών και Νήσων Αιγαίου) μας είπε ότι δεν υπάρχει συχνά πολιτική βούληση για την εφαρμογή λύσεων, καθώς τα πλοκάμια του παρεμπορίου έχουν διεισδύσει σε πολλά κέντρα λήψης αποφάσεων. Ποια είναι η θέση σας; Όσοι μιλούν θα πρέπει να είναι σαφείς, συγκεκριμένοι και να καταθέτουν τα στοιχεία που έχουν στην ελληνική δικαιοσύνη. Οι γενικολογίες, οι αφορισμοί και η συνωμοσιολογία ίσως είναι και ένας τρόπος να αποσπάται η προσοχή από τα συγκεκριμένα πράγματα που πρέπει να κάνουμε, να ακυρώνεται η όποια προσπάθεια μέσω της καχυποψίας που καλλιεργείται στον πολίτη, ακριβώς τη στιγμή που ζητάμε την ενεργό συμμετοχή του.

Σε ΗΠΑ, Γαλλία και Ιταλία υπάρχουν ποινές και για τους αγοραστές. Υπάρχει σχεδιασμός για κάτι τέτοιο στην Ελλάδα; Η ιδέα να επιβάλλονται ποινές στους αγοραστές, όπως συμβαίνει σε κάποιες άλλες χώρες, από μόνη της κάνει πρόδηλη τη μεγάλη σημασία που αποδίδεται στη συμμετοχή του πολίτη στην προσπάθεια αντιμετώπισης του παρεμπορίου. Προσωπικά πιστεύω ότι την επόμενη ημέρα για την Ελλάδα δεν θα την εξασφαλίσουν ούτε οι περισσότερες ποινές ούτε οι περισσότεροι μηχανισμοί ελέγχου ούτε η αυξημένη καταστολή ούτε βέβαια πεφωτισμένοι πολιτικοί ταγοί. Πρέπει ο πολίτης να συμμετάσχει ενεργά από μόνος του στη συλλογική προσπάθεια της διαμόρφωσης της καθημερινότητάς μας, αλλά και του μέλλοντός μας συγχρόνως. Αυτόν ακριβώς τον ενεργό πολίτη καλούμε να συμμετάσχει στον πόλεμο κατά της μίστιγας που λέγεται παρεμπόριο. Ο αγώνας για την εξάλειψη αυτού του φαινομένου θα δοθεί όπου παρατηρείται και όχι υπό το καθεστώς στερεοτύπων που είτε αφορούν γεωγραφικά σημεία είτε συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.

τις διαφορές μεταξύ των προϊόντων, τόσο οι ρεπλικες εξελίσσονταν μοιάζοντας απόλυτα με τα γνήσια.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν εφαρμοστεί 3 νόμοι, το 1984, το 1996 και το 2006, με διαρκώς μεγαλύτερες ποινές – η τελευταία προβλέπει 2 εκ. δολ. ή/και 10 χρόνια φυλάκιση, με διπλασιασμό για συνεχόμενη παράβαση. Επιτρέπει, όμως, κατά έναν παράδοχο τρόπο σε όσους φτάνουν στην Αμερική να έχουν στην κατοχή τους ένα προϊόν απομίμησης, αρκεί να είναι για δική τους χρήση.

Στη Γαλλία υπάρχει ακόμη πιο σκληρή στάση, καθώς θίγονται άμεσα οι εταιρείες τους. Οι ιδιοκτήτες των brand names συνεργάζονται με αστυνομικούς και τελωνειακούς για αναγνώριση των ιμιτασιόν προϊόντων. Οι τελωνειακοί μπορούν να κατάσχουν προϊόντα, να ελέγχουν άτομα και να ασκούν δίωξεις μαζί με τους εκπροσώπους των εταιρειών που θίγονται. Είναι

η πρώτη χώρα που μετέφερε το πρόβλημα στους αγοραστές ασκώντας ποινές μέχρι 300 χιλ. ευρώ και τριχρονη φυλάκιση στους αγοραστές, αν αποδειχθεί ότι υπήρχε κακή πίστη, ενώ στοχεύει και στο παρεμπόριο του τουρισμού για προϊόντα που έρχονται από τουρίστες ή αγοράζονται από αυτούς στη Γαλλία με ποινές μέχρι 450 χιλ. ευρώ ή/και τρία χρόνια φυλάκιση. Στην Ιταλία το 2005 η ποινή για αγορά προϊόντων απομιμήσεων ήταν από 100 ευρώ ως 10 χιλ. ευρώ, ενώ το άρθρο 474 προέβλεπε δύο χρόνια φυλάκιση και 2 χιλ. ευρώ πρόστιμο για τη δημιουργία τους, αν και η αστυνομία δείχνει συχνά απρόθυμη να εφαρμόσει τις ποινές που θεωρεί υπερβολικές. Ενδεικτικό του σχεδιασμού της δράσης τους, οι Ιταλοί εντόπισαν πρόσφατα μια μεγάλη κινεζο-σενεγαλέζικη επιχείρηση με απομιμήσεις κατάσχοντας προϊόντα αξίας 300 χιλ. ευρώ, ερευνώντας τρία εργαστήρια κατασκευής στα ►

οποία παράνομοι Κινέζοι μετανάστες δούλευαν σε άθλιες συνθήκες μένοντας κατά πεντάδες σε χώρο 15 τετραγωνικών. Κατάσχεσαν 50 χιλ. αντικείμενα, μεταξύ των οποίων 20 χιλ. ιμιτασιόν Louis Vuitton και Fendi τσάντες και 20 χιλ. παιχνίδια χωρίς πιστοποιητικά ασφαλείας. Η επιχείρηση ξεκίνησε με την παρακολούθηση τεσσάρων Σενεγαλέζων που πουλούσαν στη Βενετία ιμιτασιόν Chanel, Louis Vuitton και Fendi τσάντες. Τους ακολούθησαν μέχρι τις αποθήκες και ανακάλυψαν τα εργαστήρια παραγωγής τους, δεν κατάσχεσαν απλώς τις λίγες τσάντες που θα έβρισκαν πάνω τους.

ΜΕΤΡΑ ΤΩΡΑ

Το ζήτημα παρουσιάζει μεγάλη κινητικότητα το τελευταίο διάστημα, μετά και τις πρόσφατες αλλαγές στα υπουργεία. Οι έλεγχοι εντείνονται και σε 19 επιχειρήσεις έγιναν κατασχέσεις προϊόντων στους δήμους Αθηναίων, Αμαρουσίου, Αγίου Δημητρίου και Ηρακλείου Αττικής, ενώ συνεχίζεται η δράση των μεικτών κλιμακίων (με υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εμπορίου, του Σ.Δ.Ο.Ε. και της Δημοτικής Αστυνομίας).

Η υπουργός Ανάπτυξης Άννα Διαμαντοπούλου ζήτησε να εξεταστεί το ενδεχόμενο περαιτέρω στελέχωσης της υπηρεσίας με υπαλλήλους από άλλες θέσεις του Δημοσίου μέσω μετατάξεων και σε περίπτωση που οι υπάλληλοι εντοπίζουν οποιαδήποτε δυσλειτουργία, δόθηκε εντολή να γίνεται έγγραφη αναφορά απευθείας στο δήμαρχο της περιοχής στην οποία διαπιστώθηκε το πρόβλημα. Σημείωσε τη σημασία της ύπαρξης καθημερινών ελέγχων για την πάταξη του παρεμπορίου, ζητώντας να εκμεταλλεύονται οι υπάλληλοι στο έπακρο το στοιχείο του αιφνιδιασμού στους ελέγχους τους ώστε να γίνεται επιτόπια καταστροφή των εμπορευμάτων, σύμφωνα με τις δυνατότητες που δίνει η νομοθεσία. Και υπογράμμισε ότι υπάρχει πλέον σύγχρονο νομικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση του παρεμπορίου μετά τις πρόσφατες νομοθετικές πρωτοβουλίες του Υπουργείου Ανάπτυξης. Με νέα νομοθετική πρωτοβουλία του υπουργείου, με το ν. 4038/2012 (αρ. 12) τροποποιήθηκε το καθεστώς σύστασης των Κλιμακίων Ελέγχου υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών, ώστε αυτό να γίνεται από τις περι-

φέρειες και όχι από τις αποκεντρωμένες διοικήσεις, ενώ με άλλη ρύθμιση προβλέπεται ότι τα πρόστιμα που θα εισπράττονται στο πλαίσιο των ελέγχων για το υπαίθριο εμπόριο θα επιστρέφουν στο φορέα που τα επέβαλε για να αυτοχρηματοδοτείται η δράση των Κλιμακίων Ελέγχου.

Στις 16 Ιανουαρίου ο πρόεδρος του ΟΠΑ Κωνσταντίνος Γάτσιος, με αφορμή τα επεισόδια που συνέβησαν στις 13/1, αναφέρεται σε «δακτύλιο του παρεμπορίου, που έχει σαν θηλιά περιορίζει το κεντρικό μας κτίριο. Δι-ακινητές αυτού του παρεμπορίου είναι κατατρεγμένοι και εξαθλιωμένοι μετανάστες. Άνθρωποι που λόγω της οικονομικής τους ανέχειας έχουν γίνει θύματα, ποιος ξέρει ποιων κέντρων και ποιων κυκλωμάτων διακίνησης παράνομου εμπορίου. Το πανεπι-

Το πανεπιστήμιο εισπράττει καθημερινά τα αποτελέσματα μιας ανύπαρκτης μεταναστευτικής πολιτικής

στήμιά μας εισπράττει καθημερινά τα αποτελέσματα μιας ανύπαρκτης μεταναστευτικής πολιτικής και τη συνεχιζόμενη υποβάθμιση της ευρύτερης περιοχής του ιστορικού κέντρου της Αθήνας. Ως ΑΕΙ επιθυμούμε την ασφάλεια και το σεβασμό

του ιστορικού μας κτιρίου, καθώς και των μελών της κοινότητάς μας που καθημερινά εργάζονται σε αυτό. Το πανεπιστήμιο μας δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως κέντρο παρεμπορίου. Για το λόγο αυτό, η πρυτανική αρχή αποφάσισε το προσωρινό κλείσιμο της κεντρικής εισόδου επί της οδού Πατισίων. Όμως, ομάδες που κινούνται στους χώρους του πανεπιστημίου μας έχουν κατ'επανάληψη διαρρήξει τα συστήματα ασφαλείας της κεντρικής εισόδου, παραβιάζοντάς την». Και προσθέτει ότι «είναι καθοριστικής σημασίας η διατράνωση από όλα τα μέλη της κοινότητάς

ΝΟΜΟΣ 3982/2011

«Η καταστροφή των εμπορευμάτων υπαίθριου εμπορίου γίνεται άμεσα και επιτόπου με κάθε πρόσφορο μέσο, περιλαμβανομένης της ρίψης εντός απορριμματοφόρου ή με την καταστροφή της εμπορικής αξίας του προϊόντος με ανεξίτηλο χρωματισμό (σπρέι). Κατ'εξαίρεση και εφόσον η επιτόπια καταστροφή δεν είναι τεχνικά δυνατή ή ακολουθηθεί η διαδικασία της παραγράφου 5, τα παράνομα προϊόντα συσκευάζονται σε σάκους, μεταφέρονται σε αποθηκευτικούς χώρους και καταστρέφονται αμελλητί. Τα παράγωγα προϊόντα της καταστροφής δύνανται να διατίθενται για ανακύκλωση».

ΠΑΡΕΜΠΟΡΙΟ - ΛΑΘΕΜΠΟΡΙΟ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΠΟΜΙΜΗΣΗΣ

Σύμφωνα με την Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου, η παραοικονομία στο σύνολό της εκτιμάται στο 30% του ΑΕΠ, δηλαδή 69 δις ευρώ. Από αυτά, περίπου τα 20-25 δις αντιστοιχούν μόνο στο παρεμπόριο.

Ο παγκόσμιος τζίρος των προϊόντων απομιμήσεων είναι 600 δις δολάρια το χρόνο, ενώ αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 5% του παγκόσμιου εμπορίου.

Ο ελληνικός τζίρος των προϊόντων αυτών ανέρχεται στα 8-9 δις. ευρώ και όσον αφορά το ποσοστό κυκλοφορίας στην ένδυση-υπόδυση το ποσοστό ανέρχεται στο 20%, στα ηλεκτρικά είδη στο 10%, στα είδη δώρων (gadgets) στο 15%, στα ποτά-καπνό περίπου στο 2,5%.

Σύμφωνα με την τελευταία Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας» από τα τελωνεία της Ε.Ε., η Ελλάδα δεσμεύει ετησίως περίπου 22.000.000 τεμάχια προϊόντων απομιμήσεων. Είναι πρώτη χώρα του αντίστοιχου πίνακα της Ε.Ε. και ακολουθούν η Ολλανδία με 18 εκατ. κατασχεμένα αντικείμενα, η Ιταλία με 13 εκατ. και η Βουλγαρία με 11 εκατ.

Σύμφωνα με έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2008), η Αθήνα είναι μαζί με το Αμβούργο και τη Μπρατισλάβα οι ευρωπαϊκές πόλεις στις οποίες αναπτύσσονται με ανησυχητικό ρυθμό περιοχές-γκέτο με σημαντικά ποσοστά ανεργίας.

Για το σύνολο των δεσμευμένων προϊόντων στην Ε.Ε. το 64,4% προέρχεται από την Κίνα, το 14,6% από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, το 4,5% από την Αίγυπτο και το 4,1% από την Κύπρο.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, έχουν δοθεί περίπου 10.000 άδειες πλανόδιου εμπορίου και κυκλοφορούν περισσότεροι από 300.000 πλανόδιοι μικροπωλητές.

μας της απαίτησης για άμεση

εξάλειψη κάθε μορφής βίας στους χώρους του πανεπιστημίου μας και για την απομάκρυνση κάθε παράνομης οικονομικής δραστηριότητας που το υποβαθμίζει από κάθε άποψη. Η συλλογική μας δράση θα λειτουργήσει σαν ασπίδα προστασίας από την υποβάθμιση και τον ευτελισμό. Στο πλαίσιο της συλλογικής μας δράσης και προσπάθειας, θεωρώ ιδιαίτερα σημαντική την ήδη εκφρασθείσα ομόθυμη στάση των προέδρων όλων των τμημάτων».

Στα τέλη Μαρτίου, ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου Ιωάννης Τέντες έδωσε εντολή να καθαριστεί η περιοχή γύρω από τη Νομική Σχολή από πρόσωπα που διακινούν ναρκωτικά και παράνομα είδη εμπορίου, ενώ παρήγγειλε στην προϊσταμένη του Πρωτοδικείου Αθηνών Ελένη Ράικου να διενεργήσει κατ'επείγουσα προκαταρκτική εξέταση, καθώς και στον πεζόδρομο της οδού Μασσαλίας. Την αναφορά υπέγραψε και ο πρόεδρος του Νομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Θεόδωρος Φορτσάκης και ο εισαγγελέας ζητάει οι υπαίτιοι να οδηγηθούν στο αυτόφωρο. Ο κ. Τέντες ζητάει επίσης να ληφθούν όλα τα μέτρα για τη διαρκή αποκατάσταση της νομιμότητας στο συγκεκριμένο χώρο. Ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη Μιχάλης Χρυσοχοΐδης προανήγγειλε μέτρα ενάντια στη «λαθρομετανάστευση», εντατικοποίηση των αστυνομικών ελέγχων ενάντια στο παρεμπόριο με συλλήψεις και απελάσεις, όπως και ότι ξεκινά με τη διαδικασία του κατεπείγοντος δημιουργία κέντρων κλειστής φιλοξενίας μεταναστών. Μέσα στο 2012, τα Κλιμάκια της Υπηρεσίας Εποπτείας Αγοράς του Υπουργείου Ανάπτυξης σε συνεργασία με τη Δημοτική Αστυνομία και την ΕΛ.ΑΣ. έχουν ήδη προχωρήσει σε 78 κατάσχεσεις και καταστροφές στην περιοχή της Αττικής. Για το Υπουργείο Ανάπτυξης το νομικό πλαίσιο θεωρείται πλέον ισχυρότερο ακόμη και από αντίστοιχα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με στόχο τη μείωση των παράνομων κερδών μέσω του παρεμπορίου. Δεδομένου ότι η πλειοψηφία των παραβατών παρεμπορίου είναι παράνομοι μετανάστες, θα έχει ως δυνητικό αποτέλεσμα να μη θεωρείται πλέον η Αθήνα πόλος έλξης παράνομων μεταναστών.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ-ΛΥΣΕΙΣ

Παναγής Καρελλάς Πρόεδρος Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών

«Το παρεμπόριο έχει πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις τόσο σε χώρο όσο και σε όγκο. Είναι γεγονός ότι το φαινόμενο έχει διεμβολίσει, με την ένοχη ανοχή των αρμόδιων ελεγκτικών αρχών, την ομαλή λειτουργία της αγοράς και τη βιωσιμότητα των νόμιμων επιχειρήσεων, η οποία δεν απειλείται πλέον μόνο από τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και τη διαρκή μείωση της αγοραστικής δύναμης του καταναλωτή. Ωστόσο, σπμαίνει και απώλειες εσόδων για το ελληνικό Δημόσιο. Πιο συγκεκριμένα, ο τζίρος του παρεμπορίου στην Ελλάδα υπολογίζεται στα 25 δις ευρώ, κάτι που σημαίνει απώλειες εσόδων της τάξης τουλάχιστον των 6 δις. ευρώ, αν υπολογιστεί κανείς ότι το 23% είναι η απώλεια από το ΦΠΑ. Επίσης, σύμφωνα με έρευνες, καταγράφεται αύξηση των επιχειρήσεων που κλείνουν σε ποσοστό που ανέρχεται στο 30%, γεγονός που ενδεχομένως οφείλεται και στην αύξηση του παρεμπορίου και προκαλεί δραματικές επιπτώσεις στην απασχόληση, ανεβάζοντας στα ύψη τα ποσοστά της ανεργίας. Όσον αφορά της πύλες εισόδου των παράνομων προϊόντων στην Ελλάδα, τα λιμάνια του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης φαίνεται να είναι τα κύρια κέντρα διακίνησης, ενώ τα λιμάνια της Πάτρας και της Ηγουμενίτσας αλλά και οι οδικές πύλες είναι οι πρώτοι υποδοχείς των φορτίων από τις χώρες της Ε.Ε. Οι χώρες προέλευσής τους είναι η Κίνα, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, η Αίγυπτος, η Κύπρος, η Βουλγαρία και η Ιταλία, ενώ η διακίνησή τους πραγματοποιείται μέσω των αλλοδαπών μικροπωλητών, που είναι κυρίως Πακιστανοί,

Μπαγκλαντεσιανοί και Αφρικανοί. Η πάταξη του παρεμπορίου αποτελεί εδώ και χρόνια, κατά προτεραιότητα, το βασικό στόχο των προσπαθειών του διοικητικού συμβουλίου του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, κατ' εντολή και απαίτηση του εμπορικού κόσμου. Ο Εμπορικός Σύλλογος Αθηνών πιστεύει ότι ο μόνος αποτελεσματικός τρόπος για να αντιμετωπιστεί το παρεμπόριο είναι να επανενεργοποιηθεί το νομοθετικό περιβάλλον της ολυμπιακής περιόδου του 2004, καθώς και η άμεση απαγόρευση κάθε υπαίθριας δραστηριότητας εκτός των νόμιμων λαϊκών αγορών και μόνο για προϊόντα γης και θάλασσας, αλλά και ο ουσιαστικότερος και αποτελεσματικότερος έλεγχος στις πύλες εισόδου (σύνορα - λιμάνια) των προϊόντων αυτών στη χώρα μας, όπως εδώ και χρόνια έχουμε γραπτώς προτείνει. Συγκεκριμένα: 1. Έλεγχος όλων των εμπορευμάτων (εισαγόμενων και εξαγόμενων) μέσω ηλεκτρονικού συστήματος ακτινογράφησης (x-rays) του περιεχομένου 2. Παρακολούθηση μέσω GPS της διαδρομής των βυτιοφόρων μεταφοράς υγρών καυσίμων 3. Διενέργεια αυστηρών ελέγχων στις αποθήκες που συγκεντρώνονται αυτά τα εμπορεύματα, καθώς και στο δίκτυο διανομής και πώλησης, στα πεζοδρόμια, τους δρόμους, τις πλατείες και στους παράνομους μικροπωλητές, οι οποίοι τα προμηθεύουν στον καταναλωτή. Η εφαρμογή της ήδη υπάρχουσας νομοθεσίας προβλέπει την καταστροφή αυτών των προϊόντων, η οποία μπορεί να γίνεται και με χρήση σπρέι ανεξίτηλου χρώματος από τη Δημοτική Αστυνομία. Επιπλέον, χρειάζεται εκστρατεία ευαισθητοποίησης των καταναλωτών. Εδώ οφείλω να σημειώσω ότι η εμπέδωση καταναλωτικής συνείδησης μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση του φαινομένου».

Δημήτριος Αρμενάκης

Πρόεδρος Ομοσπονδίας Εμπορικών Συλλόγων Αττικής, Ομόρων Νομών & Νήσων Αιγαίου

«Με βάση το νόμο, τα προϊόντα του παρεμπορίου καταστρέφονται επιτόπου. Ήταν κάτι που ζητούσαμε πολύ καιρό. Ούτε ενοίκια αποθηκών ούτε απασχόληση υπαλλήλων για καταγραφή και πλειστηριασμούς ούτε στο τέλος να ξαναγυρίζουν πάλι στην αγορά. Λύσεις υπάρχουν. Η πολιτική βούληση για την εφαρμογή τους δεν υπάρχει μερικές φορές. Φαίνεται ότι τα πλοκάμια του παρεμπορίου έχουν διεισδυση σε πολλά κέντρα λήψης αποφάσεων. Παράδειγμα είναι ότι καθυστερεί αδικαιολόγητα η τοποθέτηση σκάνερ στα λιμάνια, στις πύλες εισόδου για τον έλεγχο των

χαρτοκιβωτίων. Έρχονται δε και κοινοτικά εμπορεύματα. Μπορεί να περνούν από σκάνερ χωρίς πρόβλημα, όπως είχε γίνει άλλωστε κατά την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων. Η ακτινογραφία αυτή του εμπορίου θα επιτρέψει τη διασταύρωση από πλευράς τελωνειακών, όπως προβλέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο. Κάθε κοντέινερ που θα περνά θα δίνει ένα μικρό ποσό, οπότε θα αναχρηματοδοτείται εν συνεχεία. Άρα, μηδέν κόστος. Αλλά με

Η ΑΘΗΝΑ ΩΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

Ο γενικός διευθυντής του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), **Γιώργος Δρακόπουλος**, μιλάει για το παρόν και το μέλλον της πόλης

Της ΛΕΝΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

Πώς βιώνετε τα προβλήματα του κέντρου της Αθήνας σήμερα; Πιστεύετε ότι συνδέονται με οποιονδήποτε τρόπο με την κρίση;
Είναι γεγονός ότι διανύουμε τη μεγαλύτερη οικονομική κρίση μετά τη Μεταπολίτευση, η οποία έχει επηρεάσει το σύνολο την ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Τα πάντα έχουν αλλάξει και όλοι μας προσπαθούμε να εναρμονιστούμε με τις νέες συνθήκες. Η κρίση έχει επιδεινώσει την έκρυθμη κατάσταση που επικρατεί στο κέντρο της Αθήνας. Η Πολιτεία έχει ξεχάσει παντελώς το κέντρο, στο οποίο επικρατεί αναρχία σε όλα τα επίπεδα. Από τους μετανάστες που έχουν δημιουργήσει μη ασφαλείς περιοχές για τους κατοίκους της πόλης και την έξαρση της εγκληματικότητας, μέχρι τον μη έλεγχο των διαδηλώσεων κατά των οικονομικών μέτρων. Ο ΣΕΤΕ, από την πλευρά του, βιώνει τα προβλήματα του κέντρου και λόγω της ανησυχίας των επαγγελματιών του τουρισμού, που βλέπουν αυξητικές τάσεις στην επιθυμία των τουριστών να μην επισκεφτούν την Αθήνα και τα αξιοθέατά της και να προτιμούν άλλους τουριστικούς προορισμούς. Αυτή η αισθητή μείωση των τουριστών στην Αθήνα δημιουργεί παράπλευρες απώλειες στην ελληνική οικονομία με το κλείσιμο τουριστικών επιχειρήσεων στο κέντρο και την απώλεια θέσεων εργασίας.

Τι λύσεις προτείνετε;

Ο ΣΕΤΕ έχει προτείνει σειρά ενεργειών που μπορούν να αλλάξουν την κατάσταση στο κέντρο της Αθήνας. Όμως η υλοποίηση αυτών των μέτρων έγκειται στην ελληνική πολιτεία, η οποία συνεχίζει να κινείται με νωχελικούς ρυθμούς. Τα άμεσα μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να δώσουν πνοή ανάπτυξης στο κέντρο είναι τα ακόλουθα:
• Αντιμετώπιση της μαστίγας των κουκουλοφόρων στα πρότυπα του τρόπου αντιμετώπισης στη Μεγάλη Βρετανία.
• Μετακίνηση των μικρότερων συγκεντρώσεων από το κέντρο της Αθήνας. Εναλλακτικά, μικρές συγκεντρώσεις πάνω σε πλατείες, χωρίς να διακόπτεται η κυκλοφορία και να αποκλείεται το κέντρο. Σε ποια άλλη πρωτεύουσα της Ευρώπης γίνεται αυτό που ζει η Αθήνα;
• Αποτελεσματική αντιμετώπιση των ένομων ενεργειών από όπου και εάν προέρχονται, π.χ.

κλείσιμο αεροδρομίων, οδικών αξόνων, λιμανιών, αρχαιολογικών χώρων, ξενοδοχείων κ.λπ.
• Επιτάχυνση χορήγησης βίζας Schengen εντός 48 ωρών από όλα τα προξενία της χώρας/ αύξηση χορηγήσεων βίζας πολλαπλών εισόδων.
• Άμεση υλοποίηση της διαδικασίας δημιουργίας χώρων υποδοχής, διαμονής και σίτισης των λαθρομεταναστών, όπως και της διαδικασίας επαναπροώθησης.
• Πλήρης άρση του καμποτάζ στην κρουαζιέρα, η οποία θα

ενισχύσει τις επισκέψεις τουριστών και στο κέντρο της Αθήνας.

- Μείωση του ΦΠΑ στο συνολικό τουριστικό πακέτο στο 6,5%.
- Επαναφορά του ΦΠΑ της εστίασης στο 13%.
- Μείωση του Τέλους Εκσυγχρονισμού & Ανάπτυξης Αεροδρομίων κατά 50%.
- Μείωση των χρεώσεων στον ΔΑΑ κατά 50%.

Μπορεί η Αθήνα να γίνει τουριστικός προορισμός μεγαλύτερος των δύο ημερών; Ποιες είναι οι προβλέψεις για την τουριστική κίνηση φέτος το καλοκαίρι στην Αθήνα;

Η Αθήνα συνεχίζει να είναι ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός. Κατά τη διάρκεια των 2 τελευταίων ετών επισκέφθηκαν την Αθήνα περίπου 6,5 εκατ. τουρίστες ετησίως, αριθμός που προβλέπεται και για φέτος παρά τις αντίθετες συνθήκες των τελευταίων μηνών. Το τουριστικό προϊόν της Αθήνας θα πρέπει να αφογκράζεται συνεχώς τις ανάγκες και τις επιθυμίες των τουριστών και να είναι σε θέση να ανταποκριθεί με ταχύτητα και άριστη ποιότητα. Η Αθήνα μπορεί να προσφέρει πολλές εναλλακτικές τουριστικές υπηρεσίες και προϊόντα, όπως για παράδειγμα στον τομέα της γαστρονομίας, του αθλητισμού και του sightseeing, όμως όλα αυτά δεν μπορούν να υλοποιηθούν όταν, για παράδειγμα, οι τουρίστες της Αθήνας βρίσκουν τις πύλες της Ακρόπολης κλειστές λόγω απεργίας ή πέφτουν θύματα αischροκέρδειας. Όσον αφορά τα νησιά μας, το βασικό μας εθνικό τουριστικό προϊόν παραμένει ο ήλιος και η θάλασσα, στοιχεία τα οποία παραμένουν ιδανικά παρά την οικονομική κατάσταση της χώρας μας. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι να συνειδητοποιήσουμε ότι είναι στο χέρι όλων μας να ξεπεράσουμε τα εμπόδια και να οδηγήσουμε τον ελληνικό τουρισμό σε ακόμα υψηλότερα επίπεδα παγκοσμίως.

πρόβλεψη, διαγωνισμό, τοποθέτηση, παρακολούθηση. Θα βοηθήσει και τα έσοδα του Δημοσίου και των εκατοντάδων χιλιάδων μικρών επιχειρήσεων που υποφέρουν από τη μαστίγα του παρεμπορίου. Υπάρχει όμως και η κοινωνική διάσταση του ζητήματος, καθώς το παρεμπόριο δεν επιστρέφει τίποτε ούτε στην κοινωνία ούτε στον καταναλωτή. Δεν μπορεί να έχουμε απαίτηση κοινωνικού κράτους, αν όλοι δεν συνεισφέρουμε αυτά που πρέπει. Αγοράζοντας με απόδειξη και αποφεύγοντας ύποπτα προϊόντα αντιγραφών».

Ο θάνατος του εμποράκου

Μεταδοτική ασθένεια τα λουκέτα, λένε οι έμποροι.

Το 2012 αναμένεται να κλείσουν χιλιάδες επιχειρήσεις

και να χαθούν δεκάδες χιλιάδες θέσεις εργασίας.

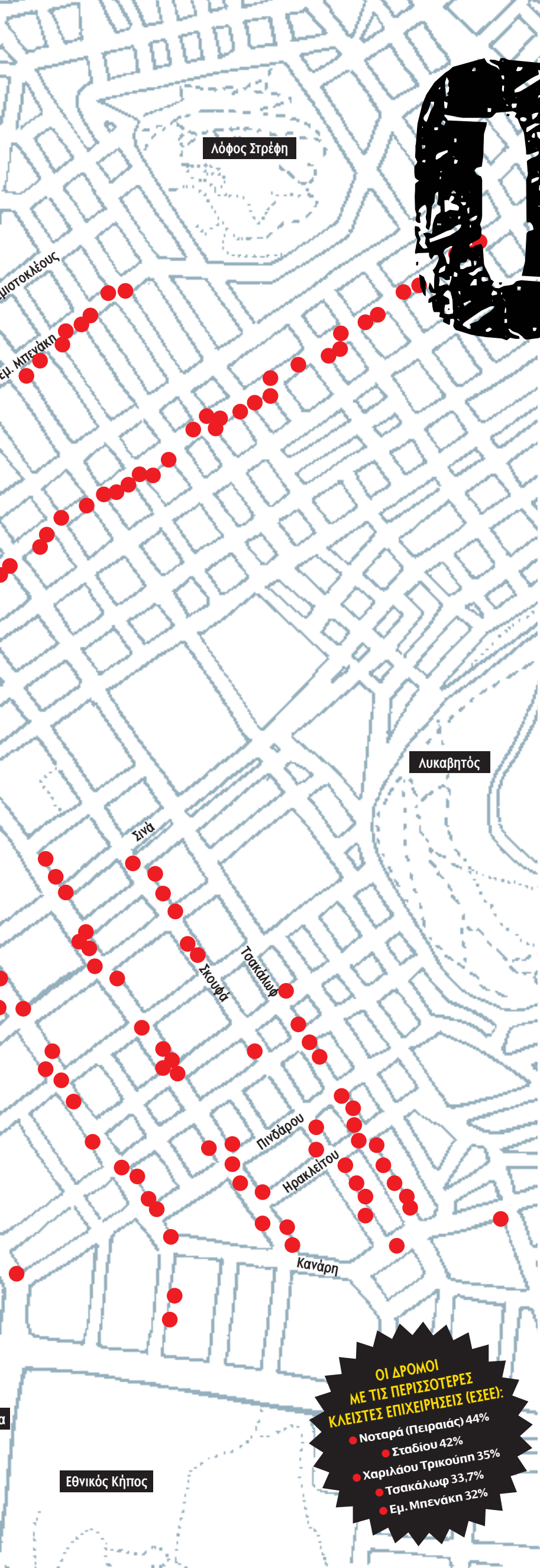
Η εικόνα της αγοράς, τα αίτια της κρίσης και οι προτάσεις των επαγγελματιών.

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Ο χάρτης με τα κλειστά καταστήματα στους κατεχοήν εμπορικούς δρόμους του κέντρου (Πηγή: ΕΣΕΕ)

δός Σταδίου, κάπου στη μέση. «Κλείνουμε και ξεπουλάμε» γράφει με φαρδιά κόκκινα γράμματα στη βιτρίνα. Εκείνος καθόταν σταυροπόδι και κοιτάζε στο πουθενά. «Καλησπέρα». Σχεδόν τρόμαξε. «Με συγχωρείτε, καλησπέρα». Άνοιξα κουβέντα. «Είμαι δημοσιογράφος. Θα μπορούσαμε να μιλήσουμε για τα προβλήματα στην αγορά;» Με κοίταξε, το σκέφτηκε και μετά... «Θα προτιμούσα όχι, καταλαβαίνετε». Καταλάβαινα. Βγαίνοντας, μια τελευταία ματιά στη βιτρίνα. Καλοσιδερωμένα σακάκια, παντελόνια και «υποκάμισα» για € 10. Και στο υπόστεγο του διπλανού καταστήματος με την ταμπέλα «Ενοικιάζεται» ένας σωρός από χαρτόνια κι ένας άνθρωπος να κοιμάται επάνω τους. Η τελευταία έρευνα της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), που δημοσιοποιήθηκε τον Μάρτιο, κατέγραψε ότι το 30% των επιχειρήσεων στο κέντρο της Αθήνας είναι κλειστές. Στη Σταδίου το ποσοστό αυτό ανεβαίνει στο 42%. Όσα καταστήματα είναι ανοιχτά έχουν όλα προσφορές. Οι ταμπέλες με τις προσφορές εναλλάσσονται με αυτές που προαναγγέλλουν λουκέτο. Σ' ένα μαγαζί με κατεβασμένα τα ρολά κάποιος έγραψε με σπρέι «Κλειστό για πάντα». «Το 2012 θα είναι κρίσιμη χρονιά. Αναμένουμε 62.000 νέα λουκέτα πανελλαδικά και απώλεια 240.000 θέσεων εργασίας. Ήδη το 77% των επιχειρηματιών περιμένει περαιτέρω επιδείνωση στο επόμενο εξάμηνο» μας λέει ο πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ) Δημήτρης Ασημακόπουλος.

ΕΠΙΔΗΜΙΑ ΛΟΥΚΕΤΩΝ

Η Σταδίου είναι πρωταθλήτρια, μα ολόκληρο το κέντρο υποφέρει. Σύμφωνα με έρευνα της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ), ο πρόεδρος της οποίας, Βασίλης Κορκίδης, χαρακτηρίζει την κατάσταση ως «επιδημία λουκέτων που επεκτείνεται σαν μεταδοτική ασθένεια», το 25,2% των καταστημάτων στην Ερμού είναι κλειστά και το ίδιο ισχύει για το 33,7% στην Τσακάλωφ, το 26,2% στην Πατισίων, το 29,5% στην Ακαδημίας. Εκεί, στη γωνία Ακαδημίας και Θεμιστοκλέους, έχει κατάσταση οπτικών τα τελευταία 29 χρόνια η Γεωργία Τσέκερη και πολύ φοβάται ότι δεν θα καταφέρει να επιβιώσει. «Ο τζίρος μου τα τελευταία 3 χρόνια έχει πέσει 60%. Έχω βάλει την υπάλληλό μου να δουλεύει μόνο δύο ημέρες την εβδομάδα. Αντιμετωπίζει κι εκείνη πρόβλημα επιβίωσης, κι εκείνη πλέον θα το σκέφτεται δυο και τρεις φορές να μπει σε ένα μαγαζί να ψωνίσει. Φαύλος κύκλος. Μα το σημαντικότερο είναι η κακή ψυχολογία του κόσμου, το ασταθές περιβάλλον. Ακόμα κι όσοι έχουν χρήματα είναι συγκρατημένοι. Δεν ξοδεύουν, φοβούμενοι χειρότερες μέρες». Επίσης σημαντικό πρόβλημα για την κ. Τσέκερη είναι τα υψηλά ενοίκια. «Αυτό που συμβαίνει είναι τραγικό.

Όταν ένα κατάστημα είναι νοικιασμένο, ο ιδιοκτήτης είτε αρνείται να ρίξει το ενοίκιο είτε το μειώνει ελάχιστα. Όταν όμως ο ενοικιαστής αναγκαστεί να φύγει, ο ίδιος ιδιοκτήτης θα ρίξει την τιμή στο μισό». Πάντως, ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΠΟΜΙΔΑ) Στράτος Παραδιάς συστήνει στους ιδιοκτήτες «να στηρίξουν τους υπάρχοντες ενοικιαστές τους. Και όπου τα ενοίκια είναι υψηλά, να προσαρμοστούν στην πραγματικότητα. Στηρίζοντας αυτούς, στηρίζουμε και τους εαυτούς μας και το κοινωνικό σύνολο». Λίγο πιο μακριά, στη Σόλωνος, το 25,3% των καταστημάτων έχουν κατεβάσει ρολά. Η κ. Ασπασία, από την Κωνσταντινούπολη, είναι ιδιοκτήτρια του καταστήματος ρούχων στη γωνία Σόλωνος και Ζωοδόχου Πηγής. Με τον τζίρο της να έχει πέσει 50% από το 2009, λέει ότι ο κόσμος «κοιτάει από τη βιτρίνα, μπαίνει αλλά δεν αγοράζει. Πώς να το κάνει όταν οι μισθοί πέφτουν και οι φόροι ανεβαίνουν; Βάλε την εγκληματικότητα, την υποβάθμιση, τις πορείες που κλείνουν το κέντρο κι έχεις την εικόνα. Κι έπειτα, αν εγώ πουλάω

ένα σκούφο € 4 και απ' έξω ο πλανόδιος, που δεν κόβει απόδειξη, τον πουλάει € 3, τι θα γίνει; Δεν θυμώνω με σένα που θα πάρεις το σκούφο από αυτόν γιατί σκέφτεσαι και το ευρώ, αλλά με την πολιτεία. Ποιοι είναι αυτοί που βρίσκονται πίσω από το παρεμπόριο, βγάζοντας ένα σκασμό λεφτά, κλέβοντας το κράτος κι όλους εμάς, εκμεταλλευόμενοι και τους μετανάστες;»

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Η πρώτη ιδέα, οι «Παρασκευές στην Αθήνα», μια σειρά από ολοκληρωμένες δράσεις που προώθησαν από κοινού ο Εμπορικός Σύλλογος Αθηνών, η Περιφέρεια Αττικής και ο Δήμος Αθηναίων, για να επιστρέψουν οι Αθηναίοι στο παραδοσιακό εμπορικό κέντρο της πόλης, ήταν επιτυχής. Έτσι, κάθε Παρασκευή οι τιμές στα εισιτήρια των θεάτρων έπεφταν στο μισό, οι καφετέριες κερνούσαν τον έναν στους δύο καφέδες, τα καταστήματα έκαναν προσφορές και εκπτώσεις, καλλιτεχνικά happenings γίνονταν στους δρόμους. «Τα πρώτα μηνύματα είναι θετικά. Οι πρώτες 4 Παρασκευές, από 16/3 έως και 4/4, είχαν πιλοτικό χαρακτήρα, αισιοδοξούμε όμως ότι θα υπάρξει ανταπόκριση τόσο από τους εμπόρους όσο και από τους Αθηναίους, ώστε η προσπάθεια αυτή να συνεχιστεί και να καθιερωθεί» λέει ο Κároλος Κωστόπουλος, μέλος του Δ.Σ. του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών. Το επόμενο βήμα του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών είναι η πραγματοποίηση ανοιξιάτικων προσφορών το 10ήμερο 17-26/5, ενώ αναμένεται και η απάντηση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου σε μία ακόμα πρόταση που έχουν υποβάλει όλοι οι φορείς του εμπορίου και αφορά στην καθιέρωση των ανοιχτών street Malls. Τη δημιουργία, δηλαδή, υπαίθριων εμπορικών κέντρων σε κεντρικούς δρόμους των πόλεων, όπου οι εμπορικές επιχειρήσεις θα παρέχουν στους καταναλωτές διευκολύνσεις ανάλογες με αυτές που προσφέρουν τα κλειστά εμπορικά κέντρα τύπου Mall, όπως χώρους στάθμευσης, παιδικούς σταθμούς, πολιτιστικές εκδηλώσεις, οργανωμένες προσφορές και εκπτώσεις κ.ά. «Πρόκειται για μία πρόταση που, αν υλοποιηθεί ολοκληρωμένα, θα συνεισφέρει στο να διατηρηθεί η ζωντάνια της πόλης αλλά και να αυξηθεί το τουριστικό ενδιαφέρον» σημειώνει ο κ. Ασημακόπουλος.

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ
ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ
ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΕΣΕΕ):

- Νοταρά (Πειραιάς) 44%
- Σταδίου 42%
- Χαριλάου Τρικούπη 35%
- Τσακάλωφ 33,7%
- Εμ. Μπενάκη 32%

ΛΟΥΚΕΤΑ ΣΕ ΜΑΥΡΟ ΦΟΝΤΟ

Ο **Marq Riley** φωτογραφίζει την κρίση στις αθηναϊκές γειτονιές...

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΕΝΕΓΟΥ

Έρχεται στην Ελλάδα από το 1981. Διακοπές, sightseeing, Αθήνα, Νάξος. Λίγο πριν το μιλένιουμ αποφασίζει παρορμητικά, μετά από μια συναυλία της Ελευθερίας Αρβανιτάκη, ότι θέλει να ζήσει εδώ. Να βρεθεί στο peak της ολυμπιακής προετοιμασίας, για την οποία εργάστηκε κιόλας, σε μια χώρα που έδειχνε να ευημερεί. Σε ένα πολύ διαφορετικό περιβάλλον από τη Γερμανία και την Ολλανδία, τις άλλες δύο χώρες που έχει ζήσει, θα παντρευτεί την Ελλννογαλλίδα σύζυγό του και θα γίνει πατέρας δύο παιδιών. Ο Marq Riley, λοιπόν, «διάλεξε» την Ελλάδα.

«Με ενδιαφέρει αρκετά το Κολωνάκι, ως σύμβολο της κουλτούρας που καταρρέει. Είναι φοβερό να αλλάζει δίπλα σου ο "λιανικός χάρτης (retail map)", που ρυθμίζει την καθημερινότητα. Να κλείνει το αγαπημένο σου συνοικιακό καφέ, ένα κατάστημα παπουτσιών στο διπλανό στενό, η αντιπροσωπεία από την οποία αγόρασες κάποτε το αυτοκίνητό σου. Να περνάνε γκραφιτάδες και να πειράζουν τις ταμπέλες και τις τζαμαρίες, ενώ δεν ξέρεις ποια μπορεί να είναι η επόμενη χρήση του καταστήματος. Έζησα ως "Έλληνας" την άνοδο "μέσω πιστωτικής" και τώρα φωτογραφίζω την πτώση. Εσείς εδώ δεν ζείτε για να δουλεύετε, όπως οι Ευρωπαίοι, αλλά το αντίθετο. Δουλεύετε για να ζείτε. Αυτή είναι η μαγεία της ζωής στην Αθήνα, αλλά μπορεί να οδηγήσει και στο φάγωμα ενός μισθού στα μπουζούκια αρκεί να το θέλει η "rarea". Το είδα αυτό, όπως είδα να γίνεται και πιο σύνθετη η ζωή σε σχέση με το 2000. Τζιπ, πολυτέλεια, γκάτζετ, όλοι κινητά τρίτης και τέταρτης γενιάς, υπάρχει ανάγκη; Η ατμόσφαιρα είναι ιδιαίτερα αρνητική, ειδικά μετά τον Δεκέμβριο του 2008. Το έχω σκεφτεί να πάρω την οικογένεια και να γυρίσω πίσω. Αλλά, τελικά, όχι. Θα μείνω εδώ και θα τελειώσω το πρότζεκτ. Θα επισκεφτώ τα ίδια μέρη, που φωτογραφίζω φέτος, σε ένα χρόνο κι ελπίζω αυτή τη φορά το frame να μην είναι κατάμαυρο. Αλλά φωτεινό...»

Περισσότερες εικόνες στο www.marqriley.com

ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΕΣ					
Περιοχές	ΑΥΓ. 10	ΜΑΡ. 11	ΑΥΓ. 11	ΜΑΡ. 12	Μεταβολή ΜΑΡ. 11 - ΜΑΡ. 12
Κέντρο Αθήνας	18%	23%	24%	30%	+27%
Κολωνάκι	12%	19%	24%	20%	+6%
Καθηθέα	13%	17%	20%	23%	+35%
Μαρούσι	16%	17%	20%	17%	0%
Ν. Ιωνία	15%	18%	21%	28,1%	+58%
Χαλάνδρι	17%	22%	21%	20%	-10%
Κηφισιά	12%	21%	24%	24%	+13%
Πειραιάς	11%	21%	27%	28%	+55%

Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΕΙ:

● Το κέντρο της Αθήνας συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό κλειστών επιχειρήσεων. Προφανώς αυτό οφείλεται και σε λόγους πέ- ραν της οικονομικής κρίσης, όπως η εγκλη- ματικότητα.

● Παρατηρείται μια μετακίνηση εμπορικών επιχειρήσεων από παρόδους σε κεντρικούς δρόμους, λόγω της μείωσης των ενοικίων και της μεγάλης προσφοράς κενών καταστημά- των σε εμπορικότερα σημεία.

● Καταγράφεται το φαινόμενο της συγκέ- ντρωσης κλειστών επιχειρήσεων. Εκεί που κλείνει μια επιχείρηση, κλείνουν κι άλλες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟ- ΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟ- ΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ ΓΙΑ ΤΟ Β' ΕΞΑΜΗΝΟ ΤΟΥ 2011:

● Επιδείνωση παρουσίασε η κατάσταση του 87,3% των επιχειρήσεων.

● Το 51,2% των επιχειρηματιών θεωρεί ως πο- λύ ή αρκετά πιθανό να βάλει λουκέτο το επό- μενο διάστημα.

● 65.000 θέσεις εργασίας χάθηκαν. Συνολικά το 2011 χάθηκαν 150.000 θέσεις εργασίας.

● Ο τζίρος μειώθηκε για το 82,5% των επιχει- ρήσεων, παρέμεινε αμετάβλητος για το 10,7% και αυξήθηκε για το 6,5%.

● 1 στους 2 εμφάνισε δυσκολίες στην έγκαι- ρη καταβολή μισθών.

● 4 στους 10 μείωσαν ώρες ή ημέρες εργασί- ας σε κάποιους υπαλλήλους τους.

● 1 στις 3 επιχειρήσεις έχει καθυστερημένες οφειλές (ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΔΕΚΟ, Δημόσια Ταμεία, προμηθευτές).

● Στο σύνολο του 2011, το 42,1% έκλεισε με ζημιές.

● Το 27,8% οφείλει ενοίκια.

● Ένας στους δύο θεωρεί ως βασικό εμπόδιο για την άσκηση της δραστηριότητάς του τις λειτουργικές δαπάνες (ΔΕΗ, ΟΤΕ κ.λπ.). Ως δεύτερο εμπόδιο ιεραρχείται το μη μισθολο- γικό κόστος (ασφαλιστικές εισφορές).

ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ				
Δρόμος	ΑΥΓ. 10	ΜΑΡ. 11	ΑΥΓ. 11	ΜΑΡ. 12
Ερμού	15%	24,3%	22,3%	25,2%
Ακαδημίας	15%	24,6%	23,2%	29,5%
Πανεπιστημίου	20,5%	18,6%	25,7%	30,5%
Σταδίου	24,6%	33,8%	31,5%	42%
Πατισίων	14,8%	20,7%	22,1%	26,2%
Θεμιστοκλέους	-	13,8%	14,4%	27,6%
Εμ. Μπενόκη	-	23,3%	20,8%	31,7%
Χ. Τρικούπη	-	29,6%	28,5%	33,8%
Σόλωνος	-	22%	42%	25,3%

ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ			
Δρόμος	ΜΑΡ. 11	ΑΥΓ. 11	ΜΑΡ. 12
Φιίλωνος	18,1%	22,7%	27,3%
Νοταρά	22,1%	27,1%	43,3%
Κοποκωτώνη	28,1%	29,3%	34%
Εθν. Αντιστάσεως	20%	21,2%	14,5%
Εθ. Βενιζέλου	23,8%	27,3%	29,1%

ΝΑ ΕΠΙΣΤΡΕΨΟΥΝ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ

Ο δήμαρχος Αθηναίων **Γιώργος Καμίνης** απέναντι στα προβλήματα της πόλης

Λουκέτα

Δεν θα ξεχάσω ποτέ το πρωινό της 13ης Φεβρουαρίου. Το ΑΤΤΙΚΟΝ που ακόμη κάρνιζε, και η διαδρομή από τη Σταδίου ως το Μοναστηράκι στιγματισμένη από την καταστροφική μανία των κουκουλοφόρων. Τι να πεις στους ανθρώπους; Την ώρα που δίνουν έναν κυριολεκτικό αγώνα επιβίωσης, για να μην μπουκνουν στη λίστα των λουκέτων που όλο και αυξάνονται στη γειτονιά τους, να έρχονται κάποιοι για να τους δώσουν τη χαριστική βολή. Εμείς φροντίσαμε να καταγραφούν μέσα σε τρεις μέρες όλες οι ζημιές, σε 180 καταστήματα, ώστε να μην υπάρχει καμία δικαιολογία καθυστέρησης στην καταβολή των αποζημιώσεων. Να σας πω όμως κάτι; Όταν προσπαθήσαμε να δημιουργήσουμε μια υπηρεσία «μιας στάσης» στο δημαρχείο, ώστε οι καταστηματαρχές να μην ταλαιπωρούνται για να βγάλουν την άδεια επισκευής, πηγαίνοντας σε πολλές υπηρεσίες, η μεν πυροσβεστική ανταποκρίθηκε, όχι όμως και η αρχαιολογία. Όσο κι αν σας φαίνεται παράξενο, δεν το δέχθηκαν. Πάντως, έχουμε ήδη παρουσιάσει και συζητάμε με τον εμπορικό κόσμο και τους φορείς της πόλης το σχέδιό μας για την οικονομική αναζωογόνηση της Αθήνας. Παράλληλα πρέπει να γίνονται και μικρότερες δράσεις. Όπως οι «Παρασκευές στην Αθήνα», προκειμένου να επιτευχθεί ο κυρίαρχος στόχος να επιστρέψουν οι πολίτες στο κέντρο.

Πολεοδομική ανάπτυξη του κέντρου

Οι καιροί δεν επιτρέπουν μεγάλα και «φαραωνικά» έργα. Ούτε η πόλη τα χρειάζεται. Αυτό το είχα πει, πριν ακόμη εκλεγώ δήμαρχος. Το Σύμφωνο Συνεργασίας που υπογράψαμε με την υπουργό Ανάπτυξης και τον υπουργό Εργασίας για κοινοτικούς πόρους 120 εκ. ευρώ, δημιουργεί σίγουρα νέα, πολύ πιο αισιόδοξα δεδομένα. Δηλαδή, μπορούν να αποτελέσουν ανάσα για την Αθήνα, σε μια περίοδο πολύ έντονης οικονομικής στενότητας. Διότι αφορά έργα αστικής ανάπτυξης αλλά και κοινωνικές δράσεις, που σήμερα έχουν πολύ μεγάλη σημασία για την Αθήνα. Πάντως, δίνουμε έμφαση στις μικρές παρεμβάσεις, οι οποίες μπορούν να αναδείξουν αισθητικά και να βελτιώσουν λειτουργικά τις αστικές υποδομές. Δεν μου αρέσουν οι βουτιές στο παρελθόν. Θυμάστε όμως το θόρυβο που έγινε για τα παγκάκια της πλατείας Κλαυθμώνος; Τότε κάποιοι επέλεξαν να κάνουν μικροπολιτική, αντί να δουν ότι μια κεντρικότερη πλατεία ζωντάνεψε και ο δημόσιος χώρος αποδόθηκε και πάλι στους πολίτες. Και με την πλατεία να διαθέτει πλέον καινούργια και πολύ πιο άνετα παγκάκια... Όπως κάθε μεγαλούπολη, έτσι και η Αθήνα περνά την κρίση της. Στην περίπτωση της, μάλιστα, συμπυκνώνεται η κρίση όλης της χώρας. Πατι όμως να υποτιμάται το γεγονός ότι δυ-

ναμικές και δραστήριες ομάδες της πόλης, όπως και ζωντανές και ανήσυχες μονάδες, φτιάχνουν διαρκώς νέα στέκια, δημιουργούν τάσεις, παράγουν πολιτισμό και επιχειρηματικές ιδέες και επιμένουν; Αυτή την πλευρά της Αθήνας, εγώ τουλάχιστον, τη θεωρώ αυτή τη στιγμή ως την πιο σημαντική.

Ναρκωτικά

Στο ζήτημα των ναρκωτικών, η προεκλογική συζήτηση έχει οδηγηθεί σε μια απαράδεκτη εξίσωση του χρήστη και του κυκλώματος που θησαυρίζει από το εμπόριο. Όλα μπήκαν στον ίδιο μύλο... Πρέπει όμως να καταλήξουμε σε κάποιες παραδοχές: Ο αριθμός των χρηστών έχει αυξηθεί και μάλιστα σημαντικά. Η χορήγηση μεθαδόνης από τα νοσοκομεία χωρίς αμφιβολία αποσυμφόρρησε τις «πιάτσες» του θανάτου. Αλλά από μόνη της δεν μπορεί να αποτελεί λύση. Οι μεγάλες λίστες αναμονής και η έλλειψη κοινωνικής στήριξης των χρηστών, προκειμένου να ενταχθούν σε κάποιο πρόγραμμα, αποτελούν τα μεγάλα ζητούμενα προς αντιμετώπιση. Προσανατολιζόμαστε, λοιπόν, στα κέντρα προένταξης. Δηλαδή στη δημιουργία μονάδων οι οποίες θα λειτουργούν ως προθάλαμος κοινότητας, προκειμένου να πάρουν το χρήστη από το πεζοδρόμιο και να τον βοηθήσουν να κατευθυνθεί σε κάποια λύση απεξάρτησης.

Παραεμπόριο

Δεν θέλω να υποτιμήσω το αισθητικό σκέλος, αλλά θα μου επιτρέψετε να πω ότι το ζήτημα είναι πολύ σοβαρότερο από την εικόνα, και μόνο, που έχει ο πεζοδρόμος της Μασσαλίας ή το Οικονομικό Πανεπιστήμιο. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι ο μετανάστης με την πραγματεία του στο σεντόνι δεν είναι τίποτα άλλο παρά ο τελευταίος κρίκος μιας αλυσίδας που οδηγεί σε πολύ μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Δεν είναι τυχαίο ότι ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Γαλλία ή η Ιταλία, ανήγαγαν πριν από κάποια χρόνια τη μάχη κατά του παραεμπορίου σε ζήτημα πρώτης προτεραιότητας. Μέσα στο 2011 η Δημοτική Αστυνομία εντόπισε, και το ΣΔΟΕ με την Ελληνική Αστυνομία σφράγισαν, στο κέντρο της Αθήνας 52 αποθήκες με προϊόντα μαϊμού. Την προσπάθεια θα τη συνεχίσουμε.

Φτώχεια

Μια ματιά στο απογευματινό συσσίτιο του δήμου, στο Κέντρο Υποδοχής και Αλληλεγγύης στη συμβολή Σοφοκλέους και Πειραιώς, νομίζω ότι αρκεί. Άνθρωποι που έως χθες είχαν τις δουλειές ή ακόμη και τις επιχειρήσεις τους, στέκονται στην ουρά για ένα πιάτο φαγητό. Θεωρούμε δεδομένο και προετοιμαζόμαστε γι' αυτό, ότι οι ανάγκες για δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα θα αυξηθούν κατακόρυφα. Έως πριν από λίγους μήνες δίναμε περίπου 1.000 γεύματα ημερησίως και πλέον βρισκόμαστε ήδη κοντά στα 2.000. Περισσότερες από 200 οικογένειες προμηθεύονται τρόφιμα από το Κοινωνικό Παντοπωλείο του δήμου. Με ευθύνη, δε, του Δημοτικού Βρεφοκομείου, περισσότερα από 250 παιδιά σε 25 δημοτικά σχολεία σιτίζονται καθημερινά και περισσότερα από 3.000 άτομα ενισχύονται με τρόφιμα. Συνολικά, ο δήμος σιτίζει αυτή τη στιγμή 8.000 άτομα. Έχουμε να καλύψουμε συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες και προετοιμάζουμε δύο νέες αίθουσες σίτισης, αποκεντρωμένες, που σύντομα θα τεθούν σε λειτουργία.

Άστεγοι

Το χειμώνα που μας πέρασε, έγινε στην Αθήνα ένας μικρός άθλος. Σε συνεργασία με 9 εθελοντικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις που ειδικεύονται στο ζήτημα των αστεγών, ανοίξαμε και λειτουργήσαν εκ περιτροπής ως καταφύγια 7 διαφορετικοί χώροι στο κέντρο της Αθήνας, σε τέσσερα διαδοχικά κύματα έντονης κακοκαιρίας και ακραίων φαινομένων. Η εμπειρία αυτή ήταν για εμάς όχι μόνο απολύτως επιτυχής ως προς το αποτέλεσμα της, αλλά αποτελεί και πυξίδα για το πώς θα λειτουργήσει ο Δήμος της Αθήνας και σε άλλους τομείς. Σε συνεργασία, δηλαδή, με τις ζωντανές και δραστήριες ομάδες της πόλης, αλλά και χιλιάδες εθελοντές και ενεργούς πολίτες. Παράλληλα, παρέχουμε ήδη στέγη σε περίπου 160 ανθρώπους, αλλά κι αυτό πλέον είναι σταγόνα στον ωκεανό. Προωθούμε τη δημιουργία ενός Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας που θα καλύπτει ανάγκες προσωπικής υγιεινής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, μελετούμε τη δημιουργία ενός Καταφυγίου Νύχτας και δουλεύουμε, πλέον, εντατικά πάνω σε ένα πιλοτικό πρόγραμμα κοινωνικής στέγης. ●

ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ
ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ
ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ
ΦΤΙΑΧΝΟΥΝ
ΔΙΑΡΚΩΣ
ΝΕΑ ΣΤΕΚΙΑ,
ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΕΠΙ-
ΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ
ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΜΕΝΟΥΝ.
ΑΥΤΗ ΤΗΝ
ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ
ΑΘΗΝΑΣ
ΘΕΩΡΩ ΩΣ
ΤΗΝ ΠΙΟ
ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

Βασίλης Κορκίδης
Πρόεδρος ΕΣΕΕ

Αίτια Η κρίση είναι η μεγάλη «ομπρέλα» κάτω από την οποία είτε προκύπτουν νέες δυσκολίες είτε εντείνονται παλαιότερες παθογένειες. Ένα πρώτο αίτιο είναι η δραματική μείωση των εισοδημάτων των καταναλωτών που επιφέρει αντίστοιχες μειώσεις στους τζίρους των καταστημάτων. Εν συνεχεία όλοι οι έμποροι γίνονται δέκτες τρομακτικής φορολογικής πίεσης. Παρεμπόριο: ειδικά στο κέντρο της Αθήνας η εν λόγω πρακτική είναι πραγματική μάστιγα. Έλλειψη ρευστότητας – ο τραπεζικός δανεισμός για ένα μικρομεσαίο επιχειρηματία είναι αδύνατος με τις τρέχουσες συνθήκες. Και, τέλος, η πολύσημη απαξίωση του κέντρου της Αθήνας ως σημείου αναφοράς για το Λεκανοπέδιο και ως τουριστικού προορισμού. Δραματική αύξηση της εγκληματικότητας, εγκατάλειψη. Είναι σαφές ότι στο κέντρο συμπυκνώνεται η κοινωνική αναταραχή και δυσαρέσκεια που συνοδεύει την ύφεση της τελευταίας διετίας.

Προτάσεις Η κατάσταση μπορεί να βελτιωθεί σε τρία επίπεδα: τη φορολογία, τη χρηματοδότηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και την πάταξη του παρεμπορίου. Ως προς τη φορολογία ζητούμε εξορθολογισμό του φορολογικού συστήματος – κωδικοποίηση των εκατοντάδων ρυθμίσεων που έχουν προωθηθεί το προηγούμενο διάστημα – και σύνδεση της φορολόγησης των επιχειρήσεων με τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Να συνδεθεί, δηλαδή, η μείωση του ΦΠΑ με δημιουργία ή διατήρηση θέσεων εργασίας. Ως προς τη χρηματοδότηση ζητούμε μεγαλύτερη ένταξη του εμπορίου και των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Υπάρχουν χρήματα για επενδύσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα οποία δεν φτάνουν στην πραγματική οικονομία. Και τέλος, για το παρεμπόριο, εάν σκεφτεί κάποιος τις απώλειες εσόδων για το Δημόσιο μόνο, κατανοεί γιατί η αποτελεσματική αντιμετώπισή του θα δώσει ανάσα στην αγορά. ●

Δημήτρης Ασημακόπουλος
Πρόεδρος ΓΣΕΒΕΕ

Αίτια Το βασικότερο πλήγμα είναι η έλλειψη ρευστότητας. Τόσο του εμπορικού κόσμου, που έχει αδυναμία δανεισμού από τις τράπεζες, όσο και του καταναλωτικού κοινού, μέσω της μείωσης των εισοδημάτων. Παράλληλα σοβαρό πρόβλημα δημιουργεί το κλίμα αστάθειας, το οποίο αποτρέπει τις όποιες επενδύσεις. Από εκεί και μετά, τα θέματα του παρεμπορίου και της εγκληματικότητας, τα οποία υπάρχουν εδώ και μια δεκαετία αλλά η κατάσταση τα διογκώνει περισσότερο, θα πρέπει κι αυτά με κάποιον τρόπο να αντιμετωπιστούν. Και βέβαια υπάρχει το ζήτημα των τιμών και της προσπάθειας να πέσουν. Θα πρέπει όλοι μας όμως να καταλάβουμε ότι για να πέσουν οι τιμές, θα πρέπει πρώτα να μειωθεί η κρατική ακρίβεια (φορολογία, ΔΕΚΟ κ.λπ.). Διαφορετικά είναι αδύνατο.

Προτάσεις Κάποιες παρεμβάσεις με αναπτυξιακή προοπτική θα μπορούσαν να είναι η μείωση της φορολόγησης των επιχειρήσεων κάτω από προϋποθέσεις που αφορούν: α) στη διατήρηση των θέσεων εργασίας ή και στη δημιουργία νέων β) στις επενδύσεις για εκσυγχρονισμό και εξωστρέφεια των επιχειρήσεων γ) σε φοροαπαλλαγές για μεταβίβαση πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων από τη μία γενιά στην άλλη. Επίσης, μείωση συντελεστών ΦΠΑ, κατά 3 μονάδες ο υψηλός και 4 ο χαμηλός, για την επαναστρατηγικοποίηση της ζήτησης και την αλλαγή της ψυχολογίας στην αγορά, και άμεση ανάκληση της αύξησης του ΦΠΑ στην εστίαση, καθώς μετά την αύξησή του το 45% αυτών των επιχειρήσεων βρίσκεται στα πρόθυρα του λουκέτου. Σε ό,τι αφορά στην ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, προτείνουμε μεταξύ άλλων τον άμεσο συμψηφισμό ΦΠΑ και των οφειλών προς τις ΔΟΥ με τις επιστροφές. ●

ΑΣ ΜΗΝ ΑΠΑΞΙΩΝΟΥ- ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ

Οι εμπορικές επιχειρήσεις στην Αθήνα, ακόμα και στο ιστορικό κέντρο, κλείνουν η μία μετά την άλλη. Και ο γενικός γραμματέας του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών **Ηλίας Βλαχάκης** παρομοιάζει την κατάσταση περίπου σαν μια φούσκα φτιαγμένη από δανεικά, που έσπασε με δύναμη όταν εκδηλώθηκε η κρίση. Αλλά, όπως λέει, πάντα υπάρχουν λύσεις...

Του ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ

Πόσο μεγάλο είναι το πρόβλημα στην αγορά; Όσο και η φούσκα, τεράστιο.

Κι αυτή η φούσκα πότε και πώς άρχισε να... φουσκώνει; Ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90. Από τη μια υπήρξαν κάποια παιχνίδια real estate που «διέυρυναν» τους χώρους εμπορικής χρήσης. Παράδειγμα: είχε κάποιος ένα ισόγειο, προορισμένο για κατοικία, ιατρείο, κάτι τέτοιο, κι από τη μια μέρα στην άλλη το βάφτισε «κατάστημα» ανεβάζοντας την αξία του στα ύψη. Αμέσως δημιουργήθηκαν κι άλλα «καταστήματα» στους πάνω ορόφους, εκεί όπου θα έπρεπε να βρίσκονται διαμερίσματα. Θυμηθείτε τα εμπορικά κέντρα της Γλυφάδας. Προσθέστε και την «τάση» πολλών Ελλήνων να ανοίξει ο καθένας το δικό του μαγαζί – και γεμίσαμε μαγαζιά. Χιλιάδες μαγαζιά. Που για να ζήσουν θα έπρεπε ο καθένας από εμάς να μη φοράει μία αλλά τέσσερις μπλούζες και τέσσερα παντελόνια το ένα πάνω στο άλλο. Ως ένα βαθμό, η κατάσταση αυτή συντηρήθηκε λόγω της υπερκατανάλωσης και της μεγάλης ρευστότητας. Αλλά όλο αυτό ήταν πλαστό, γινόταν με δανεικά. Κι όταν ήρθε η κρίση, το 2008, άρχισε η αντίστροφη μέτρηση, με αποτέλεσμα να σπάσει βίαια αυτή η φούσκα.

Ποια είναι η εικόνα σήμερα; Μια βόλτα να κάνει κανείς, καταλαβαίνει. Δεν υπάρχει ρευστότητα, κατέρρευσε η κατανάλωση, κατέρρευσε το χονδρεμπόριο. Είναι τόσο μεγάλο το χτύπημα επειδή ήταν τόσο τερατώδης η πρότερη κατάσταση. Φανταστείτε: εάν, ας πούμε, η οικονομία μας «σήκωνε» να υπάρχουν 50 επιχειρήσεις, με την κρίση θα έκλειναν οι 10 και θα έμεναν οι 40. Θα ήταν πιο ελεγχόμενα τα πράγματα. Υπήρχαν όμως 400 επιχειρήσεις και το σπάσιμο της φούσκας ήρθε να σαρώσει τα πάντα. Να λειτουργήσει ως αλυσίδα και να βάλει λουκέτο ακόμα και σε εταιρείες που θα μπορούσαν να σταθούν.

Το ιστορικό κέντρο της Αθήνας «κανονικά» θα έπρεπε να αντέχει, αλλά φαίνεται να αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα... Όντως, αυτό που λέμε ιστορικό κέντρο, το τρίγωνο Σύνταγμα - Μοναστηράκι - Ομόνοια, με τις προεκτάσεις του από τους σταθμούς του μετρό προς τις περιοχές του Ψυρρή, των Εξαρχείων, του Κολωνακίου κ.λπ., δεν επιτρέπεται να παρουσιάζει αυτή την εικόνα κατάρρευσης. Αλλά δυστυχώς το κέντρο της Αθήνας έχει απαξιωθεί.

Πού οφείλεται αυτή η απαξίωση; Σε πολλούς παράγοντες. Πάρτε για παράδειγμα τις διαδηλώσεις. Δεν εννοώ να μη γίνονται συγκεντρώσεις, είναι τόσα πολλά τα κοινωνικά προβλήματα που οι διαμαρτυρίες είναι αναπόφευκτες. Το κέντρο όμως, από το Σύνταγμα ως την Ομόνοια, με άζονες τη Σταδίου και την Πανεπιστημίου, αντιμετωπίζεται σαν αρένα απ' όλους. Από τη μία θα περάσει ένας διαδηλωτής ο ο-

ποιός μπορεί να σπάσει ένα πλακάκι ή να βάψει την τζαμαρία μου με σπρέι. Κι από την άλλη η αστυνομία, για μια πορεία π.χ. 50 ατόμων και διάρκειας μίας ώρας, μπορεί να κρατάει κλειστό ολόκληρο τμήμα του κέντρου για 4 και 5 ώρες. Μετά θα πει ο καθένας «πού να κατεβαίνω τώρα στο κέντρο, να μπλέκω...».

Σήμερα, σε συνθήκες κρίσης, πριν από μαγικές λύσεις ή μεγαλεπήβολα σχέδια, τι άλλο χρειάζεται το κέντρο για να ζωντανέψει; Χρειάζεται ανάταξη

του κέντρου. Ας πούμε ότι η Πολιτεία δίνει χρήματα, επιδοτήσεις, στηρίζει τις επιχειρήσεις. Όσα χρήματα και να μου δώσει, τι να τα κάνω εάν εσύ δεν έρχεσαι στο κέντρο είτε γιατί φοβάσαι είτε γιατί είναι κλειστό είτε γιατί δεν μπορείς να περπατήσεις επειδή όλα τα πεζοδρόμια είναι κατελημμένα από τα παράνομα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Εδώ από κάτω κάθε μέρα βλέπω ένα συγκεκριμένο δημόσιο πρόσωπο που παρκάρει παράνομα. Πρέπει να δούμε και την προσωπική μας ευθύνη. Μην τα ρίχνουμε όλα στο δήμο για την καθαριότητα και την ίδια ώρα πετάμε το αποσπίγαρο από το παράθυρο. Από την άλλη, χρειάζεται μια φροντίδα της πόλης. Εάν, για παράδειγμα, ένας δρόμος είναι σκοτεινός, ίσως να σκεφτεί κάποιος ακόμα και να κάνει την ανάγκη του στον τοίχο. Εάν υπάρχει φωτισμός, δεν θα το κάνει. Το ιστορικό κέντρο πρέπει και μπορεί να σταθεί. Και φορείς υπάρχουν, και νόμοι. Ας σκεφθούμε όμως όλοι και την προσωπική μας ευθύνη.

Τι περιμένετε μετά τις εκλογές; Μετά τα γεγονότα της 12ης Φεβρουαρίου υπάρχει μια μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση του Δήμου της Αθήνας. Το ίδιο ισχύει και με την Περιφέρεια Αττικής. Οι φορείς αυτοί δεν θα αλλάξουν, θα υπάρχουν και μετεκλογικά και θα μπορούν να παρέμβουν και να βοηθήσουν. Από εκεί και μετά υπάρχει νόμος που λέει ότι απαγορεύεται να παρκάρεις στο τάδε σημείο ή ότι απαγορεύεται να μου πάρεις από την τσέπη το πορτοφόλι. Όποιος κι αν είναι ο επόμενος πρωθυπουργός, οι νόμοι αυτοί θα εξακολουθήσουν να ισχύουν. Το θέμα φυσικά είναι να εφαρμόζονται.

Μετά τις Παρασκευές στην Αθήνα προχωράτε σε 10ήμερο ανοιξιάτικων προσφορών... Ο Εμπορικός Σύλλογος της Αθήνας, μετά τις επιτυχημένες «Παρασκευές στην Αθήνα», καθιερώνει τα λεγόμενα middle season sales, με ανοιξιάτικες προσφορές το δεκαήμερο 17-26/5, και παράλληλες πολιτιστικές εκδηλώσεις από το δήμο τις Παρασκευές και τα Σάββατα της συγκεκριμένης περιόδου. Πρέπει να παίρνουμε τέτοιες πρωτοβουλίες. Να προσφέρουμε ευκαιρίες αγοράς που να δίνουν με πολιτιστικές δράσεις στο δημόσιο χώρο του κέντρου, ώστε να κάνουμε το κέντρο πιο ελκυστικό και να φέρουμε τον κόσμο πίσω. ●

Η ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ

Ο πρόεδρος της ΔΡΑΣΗΣ **Στέφανος Μάνος** φαντάζεται την πόλη ως ένα ενιαίο μητροπολιτικό σύνολο

πολιτικό μας σύστημα μισεί τις επιλογές, αισθάνεται πιο άνετα με την ομοιομορφία. Πριν από 33 χρόνια άρχισε αμέσως η γκρίνια: «Γιατί στην Πάτρα και όχι στην Τρίπολη;». Τότε ήταν ακόμη πρωθυπουργός ο Καραμανλής, που στήριξε αυτές τις επιλογές. Όταν έφυγε, ξεχάστηκαν αμέσως. Εγκαταλείφθηκε κάθε προσπάθεια ελέγχου της αθηναϊκής μεγέθυνσης. Αντί να συγκεντρώσουμε τις δυνάμεις μας, τις σκορπίσαμε. Έτσι η αποκέντρωση δεν λειτουργήσε. Μοιράζαμε πανεπιστήμια δεξιά και αριστερά για να ικανοποιούνται τοπικά συμφέροντα, αδυνατίζοντας τα πανεπιστήμια. Κρατούσαμε στρατόπεδα εκεί που δεν χρειάζονται. Έχουμε δύο εφετεία εκεί που χρειάζεται ένα. Κοντολογίς, για να απαντήσουμε πώς θέλουμε την Αθήνα, πρέπει προηγουμένως να αποφασίσουμε αν θέλουμε μια αποκεντρωμένη μορφή της Ελλάδας. Ήδη με την καθιέρωση των περιφερειών έχουμε τη δομή. Πρέπει, όμως, να ενισχύσουμε τις πρωτεύουσες των περιφερειών, συγκεντρώνοντας σε αυτές όλες τις κεντρικές λειτουργίες της περιφέρειας και άλλες που σήμερα είναι στην Αθήνα. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει λειτουργικός λόγος να είναι στην Αθήνα η Τράπεζα της Ελλάδας. Γιατί όχι στη Θεσσαλονίκη, όπως είναι στη Φρανκφούρτη η γερμανική κεντρική τράπεζα και όχι στο Βερολίνο. Γιατί ο ΕΟΤ στην Αθήνα και όχι στο Ηράκλειο;

Η Αθήνα αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα που μετά από μακροχρόνια αμέλεια και αδιαφορία έγιναν εκρηκτικά. Παρά το γεγονός ότι είναι εκρηκτικά, καλό είναι να ξεφύγουμε από τη σύγχυση και τα (κατ' ανάγκην) σπασμωδικά και πανικόβλητα μέτρα που προκαλεί η συσσώρευση των προβλημάτων της μετανάστευσης, της παραβατικότητας, της παρακμής του εμπορικού κέντρου και της ανασφάλειας των κατοίκων της πόλης. Όλα αυτά θα αντιμετωπιστούν πολύ πιο ευνοϊκά και ορθολογικά, αν εξετάσουμε το σύνολο των προβλημάτων της πόλης με μακροπρόθεσμη προοπτική. Τώρα είναι καιρός και ανάγκη να σχεδιάσουμε για το μέλλον.

Πώς τη θέλουμε την Αθήνα και πώς θα γίνει αυτό που θέλουμε; Πόσος θα είναι ο πληθυσμός της και ποιος; Η Αθήνα μεγαλώνει συνεχώς επειδή προσελκύει πληθυσμό, όπως γίνεται παντού στον κόσμο με τις μητροπό-

λεις. Αυτή είναι η φυσική εξέλιξη των πραγμάτων. Θέλουμε, λοιπόν, μια πρωτεύουσα με 8 εκ. κατοίκους; Εγώ λέω όχι. Πώς όμως θα εφαρμοστεί το όχι μου; Έθεσα το ίδιο ζήτημα πριν από 33 χρόνια όταν εκπονήσαμε, στο Υπουργείο Οικισμού, ένα σχέδιο για την Αθήνα του 2.000. Είπαμε τότε ότι δεν μπορείς να σχεδιάσεις την Αθήνα του μέλλοντος, αν προηγουμένως δεν αποφασίσεις ποια πολιτική κινήτρων και αντικινήτρων θα ακολουθήσεις προκειμένου να ρυθμίσεις την εισροή νέων κατοίκων. Καταλήξαμε ότι η καλύτερη προσέγγιση ήταν να ανεβάσουμε κατακόρυφα την έλξη που ασκούν άλλα πολεοδομικά συγκροτήματα. Διαλέξαμε 7: Ηράκλειο, Πάτρα, Βόλος-Λάρισα, Κοζάνη-Πτολεμαΐδα, Γιάννενα, Θεσσαλονίκη και Σύρος. Πρόθεσή μας ήταν να μετακινήσουμε στις πόλεις αυτές κεντρικές υπηρεσίες, που σήμερα είναι όλες συγκεντρωμένες στην Αθήνα. Όπως συμβαίνει σε χώρες με ομοσπονδιακή δομή. Το

“
**Η ΑΘΗΝΑ
ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ
ΠΕΡΝΑΕΙ
ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ
ΑΠΑΝΤΗΣΗ
ΣΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΑΔΑ ΠΟΥ
ΘΕΛΟΥΜΕ**
”

Η Αθήνα που θέλουμε περνάει αναγκαστικά από την απάντηση στο ερώτημα για την Ελλάδα που θέλουμε. Όποια απόφαση κι αν πάρουμε για την Ελλάδα, είναι κατά τη γνώμη μου προφανές ότι χρειάζεται να αντιμετωπιστεί ο σχεδιασμός της Αθήνας ως ένα ενιαίο μητροπολιτικό σύνολο. Η σημερινή διάσπαση σε ένα μεγάλο αριθμό δήμων δεν προσφέρεται για μια συγκροτημένη θεώρηση και εφαρμογή συνολικού σχεδίου.

Το συμπέρασμά μου: Η Αθήνα που θέλουμε πρέπει να στηριχτεί σε ένα βαρύ και δύσκολο πολιτικό σχεδιασμό. Οι απαραίτητες πολεοδομικές και αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις πρέπει να ακολουθήσουν. Πάντως, δεν πρέπει να προηγηθούν. ●

* Ο Στέφανος Μάνος είναι υποψήφιος στην Α' και Β' Αθηνών

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Πέμπτη απόγευμα,
κατεύθυνση Τεχνόπολις

Από τη στιγμή που στρίβω Πεσμαζό-
γλου από Πανεπιστημίου με κατεύθυνση
Σοφοκλέους-Κουμμουνδούρου-Πειραιώς κι
από εκεί για την καρδιά του Γκαζιού, ενεργο-
ποιώ πάντα μα πάντα το εσωτερικό κλείδω-
μα του αυτοκινήτου. Πριν από δύο χρόνια,
τέτοια εποχή, μέσα σε ένα μήνα: 1) με είχαν
κατεβάσει από το αυτοκίνητο μόλις πήγαινα
να μπω, στις 10 το βράδυ, στη Μεγάλου Αλεξάνδρου
στο Μεταξουργείο, αφαιρώντας μου την τσάντα, 2) μια
εβδομάδα αργότερα στη Γερανίου τέσσερις άλλοι είχαν
περικυκλώσει το αυτοκίνητό μου μέρα μεσημέρι προ-
σπαθώντας να ανοίξουν ο καθένας κι από μία πόρτα,
3) λίγες ημέρες μετά είχα ξαναζήσει το ίδιο σκηνικό.
Πού; Στον ασφαλή, γαλήνιο και μπλαζέ Λυκαβηττό.
Έκτοτε κύλησε κάμποσο νερό στο αυλάκι, «πέσιμο» σε
αυτοκίνητο δεν μου ξαναέτυχε, τα μάτια μου όμως μαζί
και με των υπόλοιπων Αθηναίων άρχισαν να προπο-
νούνται σε νέες φρικαλέες εικόνες.

Οι οποίες περιελάμβαναν στρατιές ολόκληρες από ζω-
ντανούς-νεκρούς να ξεψυχούν έξω από το Αρχαιολο-
γικό Μουσείο και τους γύρω δρόμους της Πατνσιών·
πρεζέμπορους να φωνάζουν «5-5» έξω από την Τριλο-
γία, εννοώντας € 5 για μια δόση νοθευμένης ηρωίνης·
ανθρώπους να ψάχνουν φλέβες στα πιο απίθανα μέρη
του σώματός τους έξω από το Πανεπιστήμιο, τη Βιβλι-
οθήκη και την Ακαδημία στα Προπύλαια· αλλοδαπούς
να ζητάνε χρηματική τζούρα στου Ψυρρή για να μη μας
σπάσουν το αυτοκίνητο· εξαθλιωμένους άστεγους να

νύχτες των τελευταίων χειμώνων· όλο και περισσό-
τερους φίλους να προσθέτουν καθημερινά και μια νέα
είσοδο στο «club των παραβιασμένων αυτοκινήτων
με σπασμένα τζάμια και κλεμμένα κασετόφωνα» το
κέντρο να θυμίζει, μετά από επεισόδια, Βατερλό· το
κυριακάτικο παζάρι της Κορεάτικης Αγοράς να μετα-
μορφώνεται στη Γη της Επαγγελίας των φτωχών (Ελ-
λήνων κι αλλοδαπών), με ανθρώπους να παλεύουν για
ένα ζευγάρι τρύπιες παντόφλες κι όταν επέστρεφαν
στο σπίτι τους να συνειδητοποιούν ότι τους λείπει το
πορτοφόλι και ζητιάνους όλων των ηλικιών και όλων
των εθνικοτήτων, παιδιά, άστεγους, Ρομά, Έλληνες
και τοξικοεξαρτημένους να μας τραβάνε σχεδόν από
το μανίκι για 50 λεπτά – την τελευταία φορά μια νεαρή
Ελληνίδα κλοσάρ μάς είχε «πιάσει» στην ουρά του
Odeon Opera στη στοά της Ακαδημίας. Κανείς μας δεν
μπορούσε να κουνηθεί από τη θέση του για να την α-
ποφύγει κι όλοι αποστρέφαμε το βλέμμα νιώθοντας ε-
γκλωβισμένοι, όσο απάνθρωπο κι αν ακούγεται αυτό.
Κάποιοι μπροστά σε αυτές τις ζοφερές εικόνες άφησαν
τα ρατσιστικά τους αισθήματα να τους «νικήσουν». Άλλοι τους είδαν ως την απόλυτη προσωποποίηση του
εγκλωβισμού, του ανθρώπινου εξευτελισμού και της
ανέχειας, νιώθοντας βαθύ οίκτο για την κατάστασή
τους, αποφασίζοντας να βοηθήσουν με όποιον τρόπο
μπορούν, και άλλοι αμφιταλαντεύτηκαν ανάμεσα στα

δύο στρατόπεδα,
παραδίδοντας τον ε-
αυτό τους εναλλάξ στο
αίσθημα της οργής και
της λύπησης.

Πριν από τρεις μήνες η φίλη
μου η Λ. περπατούσε ανέμελη στις 20.00, Μπενάκη
και Δερβενίων, μιλώντας στο κινητό της. «Σε ένα πεζο-
δρόμιο που ίσα-ίσα χωράει ένας άνθρωπος ακούω ξαφνικά
από πίσω μου έναν περίεργο ήχο, κάποιον να μου τραβάει
το μαλλιά και στο επόμενο δευτερόλεπτο να μένω με το χέρι
άδειο, χωρίς κινητό. Μέχρι να γυρίσω και να καταλάβω τι
συνέβη τον είδα να στρίβει τρέχοντας στον πεζόδρομο της
Δερβενίων» περιγράφει η ίδια. «Παλιότερα ό,τι ώρα και
να κυκλοφορούσα στα Εξάρχεια δεν ένιωθα ανασφάλεια.
Τώρα κάπως φοβάμαι. Τώρα να φταίει το πόσο ερήμωσε η
γειτονιά με το κλείσιμο αρκετών καταστημάτων και με τον
πολύ κακό φωτισμό, ιδίως των πεζόδρομων». Πριν από
λίγες ημέρες η Λ. μού είπε σχεδόν παραιτημένη πια ότι
στην ίδια γειτονιά, σε μια πολυσύχναστη καφετέρια,
της έκλεψαν και το πορτοφόλι μέρα μεσημέρι, ενώ ο
φίλος μας ο Μ. μάς είπε ότι κλέφτες παραβίασαν ένα
Σαββατοκύριακο που έλειπε το ρετιρέ του, στον 6ο
όροφο μιας πολυκατοικίας στην Ιπποκράτους, παίρνο-
ντας από το σπίτι τα ακριβά ηλεκτρικά είδη – χρήματα
δεν υπήρχαν στο διαμέρισμα. Και δυστυχώς δεν πρό-
κειται για μεμονωμένα παραδείγματα, αφού σχεδόν
όλοι έχουν να διηγηθούν ένα περιστατικό που έτυχε
στους ίδιους ή σε κάποιον γνωστό τους.

Μέσα σε τέσσερα χρόνια η ιλουστρασιόν εικόνα της
Αθήνας του 2004 έδωσε τη θέση της στους χειρότε-
ρους εφιάλτες μας, σα να είχαμε μετακομίσει ξαφνικά
από μια κοσμοπολίτικη π.χ. Βαρκελώνη στο Μπρονξ.
Φέρνω στο μυαλό μου το χάρτη εγκληματικότητας του
Κέντρου όπως το σχεδίασε η ΚΙΠΟΚΑ, η Ανεξάρτητη
Κίνηση Πολιτών για την Αθήνα που ξεκίνησε να λει-
τουργεί το 2009. Ο χάρτης δείχνει: παραεμπόριο στις
πλατείες Βικτωρίας, Αττικής, Ομόνοιας, Θεάτρου
και σε όλους τους γειτονικούς δρόμους της τελευταίας.
Trafficking σε όλο το Μεταξουργείο, στην Πατνσιών

ΠΩΣ ΕΦΤΑΣΕ Η ΑΘΗΝΑ ΝΑ ΘΥΜΙ

Το 2004 περπατούσαμε γεμάτοι περηφάνια σε μια πρωτεύουσα που φορούσε τα καλά της κι ακτινοβολούσε. περπατάμε τοίχο-τοίχο με τις τσάντες σφιγμένες πάνω μας και με μάτια στην πλάτη. Φίλοι και γνωστοί άρχισαν επισκέπτες από τα προάστια να μας αποφεύγουν. Μείναμε μόνοι σε αυτή την πόλη. Πώς φτάσαμε όμως ως εδώ;

και στη Γ' Σεπτεμβρίου και στις οδούς Σωκράτους, Αρμοδίου, Κλεισθένους, Ευριπίδου. Κλοπές στην πλατεία Καραϊσκάκη, στις οδούς Καρόλου, Μάρνης, στην Ομόνοια, στη Με-

γίου Ζήνωνος. Ναρκωτικά: σχεδόν σε όλο το κέντρο... «Το προφίλ του εγκλήματος εμφανίζεται διαφοροποιημένο σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Η εγκληματικότητα είναι όλο και πιο στυγνή, βίαιη κι οργανωμένη. Η οικονομική ανέχεια κι η υψηλή ανεργία παίζουν το ρόλο τους» θα ακούσω τον αντιπεριφερειάρχη Πειραιά, Στέφανο Χρήστου, να λέει στο ξεκίνημα της ημερίδας με θέμα «Εγκληματικότητα, Αστυνόμευση και (Αν)ασφάλεια στο Εμπορικό Κέντρο της Πρωτεύουσας», μια διοργάνωση του Δήμου Αθηναίων στο αμφιθέατρο του 9, 84 σε συνεργασία με το τμήμα Εγκληματολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών. «Ο Πειραιάς εξαιτίας της γειτνίασης με τη θάλασσα αντιμετωπίζει ακόμα μεγαλύτερο πρόβλημα, και ειδικά σε παραδοσιακά υποβαθμισμένες περιοχές όπως η Δραπετσώνα και το Πέραμα όπου τα ποσοστά ανεργίας χτυπάνε κόκκινο. Οι ενέργειες όμως που χρησιμοποιεί το κράτος σήμερα για να αντιμετωπίσει την υπάρχουσα εγκληματικότητα είναι ξεπερασμένες και κατακερματισμένες από την ίδια την ένταση των φαινομένων. Ενώ υπάρχουν οι μύριοι όσοι θεσμοί απουσιάζει μια ουσιαστική αντιεγκληματική πολιτική. Σκεφτείτε μόνο ότι αυτή τη στιγμή εκκρεμούν περίπου 50.000 αιτήσεις για άσυλο, οι οποίες δεν έχουν καν εξεταστεί. Με τους υπάρχοντες ρυθμούς για να πάρει κάποιος άσυλο απαιτούνται 7-8 χρόνια. Μέχρι τότε, όλοι αυτοί οι άνθρωποι θα παραμείνουν στην Ελλάδα με ένα χαρτί που τους δίνει “δυνατότητα εργασίας”». Ο συντονιστής της κουβέντας Γιάννης Πανούσης, εγκληματολόγος, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, δίνει μια γλαφυρή εικόνα της τωρινής κατάστασης: «Αυτή τη στιγμή υπάρχουν πολλοί κόσμοι μέσα στην πόλη. Σε λίγο μπορεί να δούμε και φρουρία πλουσίων στην Αθήνα». Ο δήμαρχος Γιώργος Καμίνης συμπληρώνει: «Υπάρχει μια διαχρονική έλλειψη έρευνας στο ζήτημα της εγκληματικότητας. Σήμερα στον πυρήνα της ανιχνεύονται πολλά θέματα — η μετανάστευση, η κρίση στέγης, η ανεργία, οι κρατικές πολιτικές, η ανασφάλεια και η οικονομική κρίση. Το πρόβλημα παρουσιάζεται τόσο ρευστό κι αχανές που σχεδόν αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά του. Θεωρώ ότι η συμμετοχή των πολιτών είναι προαπαιτούμενη για να γίνουν έννοιες αφιλόξενες στην Αθήνα ο βανδαλισμός και η βία». Τα νούμερα είναι αμείλικτα και έρχονται από πορίσματα ερευνών. «Η ανεργία έχει φτάσει στο 21%. Στους ανθρώπους ως 24 ετών έχει υπερδιπλασιαστεί. Οι άστεγοι στην Αθήνα μόνο έχουν φτάσει τις 20.000» λέει η

Χριστίνα Ζαραφωνίτου, καθηγήτρια και διευθύντρια του προγράμματος «Μεταπτυχιακών Σπουδών Εγκληματολογίας» στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. «Υπάρχει μια ποιοτική αλλαγή της εγκληματικότητας. Το οργανωμένο έγκλημα δρόμου γνωρίζει... μεγάλη άνθηση ενώ παρατηρείται ολόένα και μεγαλύτερη βία στα εγκλήματα κατά της ιδι-οκτησίας. Όμως είναι κανόνας: οι οικονομίες της απελπισίας φέρνουν αποκλήρωση των ανθρώπων. Γι' αυτό κι η Αθήνα εμφανίζει τα υψηλότερα ποσοστά ανασφάλειας των κατοίκων από όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, ήδη από το 2005. Είναι η μόνη ευρωπαϊκή πρωτεύουσα την οποία οι άνθρωποι όχι απλώς διστάζουν να κατοικήσουν αλλά ακόμα και να διέλθουν από το Κέντρο της. Τους αποθαρρύνουν η περιβαλλοντική υποβάθμιση, το μαζικό trafficking, το κλείσιμο των καταστημάτων, το παραεμπόριο, ο κακός φωτισμός και τα εγκαταλελειμμένα κτίρια που χρεώνουν στην αδιαφορία της πολιτείας. Η σημερινή παγκοσμιοποιημένη πόλη βιώνει συχνά την πολυπολιτισμικότητα ως πολιτισμική σύγκρουση. Όμως, ούτε οι ηθικοί πανικοί ούτε οι στρουθοκαμηλισμοί βοηθούν στην άμβλυνση των προβλημάτων. Πριν από κάποιους μήνες κάναμε μια έρευνα για το θεσμό του αστυνομικού της γειτονιάς με καταστημάτρχες στην Κυψέλη, την Ηλιούπολη και τον Πειραιά. Το 93,6% των ερωτηθέντων στην Κυψέλη θεωρούν τη γειτονιά τους ανασφαλή, ενώ 50% εξ αυτών έχουν πέσει και θύματα εγκληματικότητας-ληστείας-βανδαλισμού. Σε ποσοστό 70% δηλώνουν ανικανοποίητοι από την αστυνομία στους τομείς της έγκαιρης επέμβασης, της αδιαφορίας και της γραφειοκρατίας. Παρ' όλα αυτά, όταν ρωτήθηκαν ποια θεωρούν ότι είναι η λύση του προβλήματος απάντησαν σε συντριπτικό ποσοστό: οι ομάδες ΔΙΑΣ και οι πεζές περιπολίες». Δεν είμαι σίγουρη αν μπορεί κανείς να κατηγορήσει αυτούς τους μαγαζάτορες ως συντηρητικούς όταν καθημερινά έρχονται αντιμέτωποι με την ερήμωση και την απαξίωση του Κέντρου και με συστηματικούς βανδαλισμούς της περιουσίας τους. Όπως το θέτει η κυρία Ιωάννα Τσίγκανου, διευθύντρια ερευνών στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών: «Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν την έδρα

Η εγκληματικότητα είναι όλο και πιο στυγνή, βίαιη κι οργανωμένη.

τους στο Κέντρο ήταν η ραχοκοκαλιά της ελληνικής εμπορικής οικονομίας. Η κρίση τους άγγιξε πρώτους — ήδη από το πρώτο τρίμηνο του 2008. Για ποια προβλήματα μας μίλησαν οι ίδιοι; Για τη δράση συμμοριών, την παρουσία τσαντάκηδων και πορτοφολάκηδων, για το ότι η έδρα που έχουν τις επιχειρήσεις τους θεωρείται πια κακόφημη. Για να γλιτώσουν “επιστρατεύουν” αλεξίσφαιρα τζάμια, κάμερες ασφαλείας κι εργαζόμενους σε εταιρείες ιδιωτικής ασφαλείας για τη φύλαξη των μαγαζιών τους». Είπαμε: στην κρατική αστυνομία δεν έχουν και πολλή εμπιστοσύνη. «Το μοτίβο είναι πρωτόγνωρο αυτή τη στιγμή για το κέντρο της πόλης. Τα οχήματα παραβιάζονται εύκολα στους στενούς δρόμους της Αθήνας, όπως και οι πόρτες και τα παράθυρα στις παλιές πολυκατοικίες και τα κτίρια του Κέντρου. Οι οικογένειες απομακρύνονται προς τα ασφαλή και πράσινα προάστια» παίρνει θέση άμυνας ο Γιώργος Χαλυβόπουλος, Αστυνομός Α', εκπρόσωπος του αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. «Την ίδια στιγμή το κέντρο είναι η Α' επιλογή διανομής για τους αλλοδαπούς. Υπάρχουν εκτεταμένες συμμορίες ομοεθνών και παράγοντες που βοηθάνε αυτές τις συμμορίες όπως η πληθώρα εγκαταλελειμμένων κτιρίων, η ανωνυμία που διατηρούν μέσα στη μεγάλη πόλη, τα φθηνά ξενοδοχεία. Τα επίπεδα ανισότητας στο κέντρο είναι τόσο υψηλά που αναπόφευκτα προκαλούν κοινωνικές συγκρούσεις. Τα εγκλήματα ναρκωτικών επίσης αυξάνονται εξαιτίας της ταυτόχρονης αύξησης των τοξικοεξαρτώμενων ατόμων.

Συλλαμβάνουμε αρκετούς αλλά ο πληθυσμός έχει ήδη ανανεωθεί την επόμενη ημέρα. Να τονίσω επίσης ότι υπάρχει συστηματική παραγωγή κλίματος φόβου από τα ΜΜΕ». Είναι 21.00 όταν παίρνω το δρόμο της επιστροφής για τη γειτονιά μου, τη Νεάπολη Εξαρχείων. Εδώ και δύο μήνες περίπου το Κέντρο μοιάζει ελαφρώς πιο ανθρώπινο. Δεν βλέπω στοίβες λιποθυμισμένων κορμιών στην Ομόνοια και την Τριλογία, δεν ακούω πια για σπασμένα αυτοκίνητα, οι περισσότεροι λένε ότι τώρα περπατάνε τη νύχτα χωρίς φόβο και τρόπο στα σοκάκια του Μεταξουργείου. Αναρωτιέμαι: καθρέφτη, καθρεφτάκι της Αθήνας, μου λες αλήθεια ή ψέματα;

Παρασκευή βράδυ, Αστυνομικό Μέγαρο της Μιχαλκαπούλου

Σταματάνε το αυτοκίνητό μου σχεδόν πριν την πύλη. Με ρωτάνε ποιον θέλω να συναντήσω, μου υποδεικνύουν να παρκάρω στην άκρη, να δώσω τα στοιχεία μου. Καλούν το γραφείο του κύριου Αθανάσιου Κοκκαλάκη, εκπρόσωπου Τύπου της αστυνομίας, για να επιβεβαιώσουν

ΖΕΙ ΓΚΕΤΟ;

Πέντε χρόνια αργότερα αρχίσαμε να εγκαταλείπουν το κέντρο και οι

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

το ραντεβού. Μου κρατάνε την ταυτότητα και το κινητό (απενεργοποιημένο), παίρνω καρτελάκι επισκέπτη και βγάζω το αυτοκίνητο έξω στο parking των επισκεπτών και διηγούμαι ξανά την ιστορία της επίσκεψής μου σε έναν ένστολο που αναλαμβάνει με έναν ανιχνευτήρα να τσεκάρει το αυτοκίνητο από κάτω. Μόλις διασχίσω την πόρτα του μεγάρου νέος αστυνός έλεγχος, τύπου αεροδρομίου. Μετά την έκρηξη στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη στις 24 Ιουνίου του 2010 και το θάνατο του υπασπιστή Γιώργου Βασιλάκη, το στρες στο αστυνομικό μέγαρο είναι κάτι παραπάνω από εμφανές. Στον 7ο όροφο, το σαλονάκι του Γραφείου Τύπου κοσμούν σε στιλ πίνακα δύο μεγάλες ασπρόμαυρες φωτογραφίες από τις δύο επιχειρήσεις-καμάρια της Ελληνικής Αστυνομίας: την προστασία της πόλης την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων και την εξάρθρωση της 17 Νοέμβρη – σε πρώτο πλάνο οι κατηγορούμενοι στο εδώλιο του δικαστηρίου.

Σήμερα, η αστυνομία περνάει αναμφίβολα δύσκολες μέρες. Τα στοιχεία που δίνει η ίδια η ΓΑΔΑ για την εγκληματικότητα τη διετία 2010-2011 μόνο ενθαρρυντικά δεν μπορούν να θεωρηθούν. Σύμφωνα με τις έρευνες που παρουσιάστηκαν στην ημερίδα, οι ληστείες διπλασιάστηκαν μέσα σε μια δεκαετία (2000-2009), ενώ αυξήθηκαν κατά 50% οι κλοπές κι οι διαρρήξεις.

2010: 53.267 κλοπές - διαρρήξεις (σε όλες τις κατηγορίες)

2011: 56.852

Συγκεκριμένα:

2010: 6.457 διαρρήξεις - κλοπές καταστημάτων / **2011:** 7.684

2010: 12.255 διαρρήξεις οικιών / **2011:** 14.547

2010: 2.492 κλοπές-αρπαγές τσαντών / **2011:** 2.990

2010: 16.204 κλοπές τροχοφόρων / **2011:** 20.1242.

2010: 4.595 ληστείες / **2011:** 5.134

Οι καταστηματαρχές κι οι κάτοικοι του Κέντρου κατηγορούν την ΕΛ.ΑΣ για ολιγωρία, ενώ κι η αντιμετώπιση του κόσμου στις μεγάλες αντιδημιονιακές πορείες έχει αποδειχθεί ζήτημα γεμάτο αγκάθια. «Τα προβλήματα στην Αθήνα μοιάζουν με υδραυλικό φαινόμενο. Πιέξεις ένα και στη θέση του προκύπτει άλλο. Διώχνεις τα ναρκωτικά, την πορνεία, το παραεμπόριο και την επομένη έχουν μετατοπιστεί στην Κυψέλη και τα Πατήσια» μου εξηγεί ο κύριος Κοκκαλάκης. «Προσπαθούμε να ανοίξουμε τη βεντάλια πίεσης, όμως αυτό που κάνει η αστυνομία είναι συμπτωματική θεραπεία. Για την αιτία των προβλημάτων δεν είμαστε υπεύθυνοι – εμείς δίνουμε... αντιβιοτικά κι ασπρίνες βελτιώνοντας την εικόνα του συμπτώματος και κάνοντας πιο αισθητή την παρουσία μας. Δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αίτια όπως η οικιστική υποβάθμιση ή το πρόβλημα των απορριμμάτων. Αυτό που πρέπει ο-

πωσδήποτε να γίνει είναι να μη φύγουν οι δημόσιες υπηρεσίες από την Αθήνα, να λειτουργήσουμε ξανά με τη λογική του '80 – άνθρωποι και δραστηριότητες να συγκεντρωθούν στο Κέντρο. Η παρουσία μας είναι ήδη μεγάλη. Η πληθώρα αστυνομικών δυνάμεων δημιουργεί φόβο στους παραβαίνοντες. Γιατί δεν υπάρχει πάντα αποτέλεσμα; Να σας δώσω ένα παράδειγμα με το παραεμπόριο, το οποίο σημειώνεται κυρίως στους πεζόδρομους έξω από το ΟΠΑ (ΑΣΟΕΕ) και τη Νομική. Όταν επεμβαίνουμε, οι αλλοδαποί οχυρώνονται στους πανεπιστημιακούς χώρους πετώντας από μέσα πέτρες κι οι αστυνομικοί αναγκάζονται να οπισθοχωρήσουν αφού αυτές καταλήγουν στους ανθρώπους που περιμένουν στη στάση του λεωφορείου ακριβώς έξω από το πανεπιστήμιο αλλά και στα οχήματα που κινούνται ώρες αιχμής στην Πατησίων. Για να σταματήσουμε εκεί το

Ο κόσμος φοβάται ότι θα πέσει θύμα από την εικόνα και μόνο της κοινωνικής διάλυσής που βλέπει

παραεμπόριο λοιπόν, πρέπει να μπορούμε μέσα στο πανεπιστήμιο και να ξεκινήσουμε μια κανονική επιχείρηση. Αν ο πρύτανης δεν είναι εκείνη τη στιγμή μέσα για να συνεννοηθούμε, θα πρέπει να προ-βούμε σε αντιδεολογική πράξη. Γενικώς, παρά την κατάργηση του ασύλου δεν είναι εύκολο να μπαίνουμε στα πανεπιστήμια και να αρχίζουμε τις καταδιώξεις. Μέχρι να αποσαφηνιστεί το πλαίσιο του νομοσχεδίου, η κατάσταση είναι ακόμα ρευστή. Ακριβώς τα ίδια ισχύουν και για τη Νομική. Η γνώμη μου πάντως είναι ότι η πανεπιστημιακή κοινότητα θα αρχίσει να ζητάει την αστυνομική παρουσία. (σ.σ. ήδη 76 καθηγητές της Νομικής έκαναν μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία Αθηνών)». Η συνέντευξη έγινε πριν αρχίσει η προεκλογική περίοδος, στη διάρκεια της οποίας η εικόνα μπροστά στη Νομική έχει αλλάξει ριζικά – δεν υπάρχει παραεμπόριο. Πρόκειται για μια εικόνα-προβολή στο μέλλον; Δύσκολο να το φανταστούμε. Ο κος Κοκκαλάκης συνεχίζει: «Επίσης, ανάμεσα στα άλλα, στη νέα πρόταση του Χρυσοχοΐδη για το Κέντρο είναι και οι μεικτές ομάδες –αστυνομικών και δημοτικής αστυνομίας– οι οποίες θα στοχεύουν στο κομμάτι του παραεμπορίου. Η αστυνομία χρειάζεται για να ελέγχει τις άδειες παραμονής, αλλά και για

τα εντάλματα σύλληψης. Σε κάθε περιπολία –θα λειτουργεί κάθε μέρα από το πρωί μέχρι το βράδυ και τα Σ/Κ– θα υπάρχουν περισσότερα από τέσσερα άτομα. Μπορούμε ακόμα να βοηθήσουμε στον έλεγχο εγκαταλελειμμένων κτιρίων ή κτιρίων στα οποία διαμένουν άνθρωποι σε εντελώς ακατάλληλες συνθήκες. Στο πρόβλημα των ναρκωτικών τώρα, λέμε ότι αυτή τη στιγμή έχει εξαλειφθεί από το Κέντρο – μπορείτε να το διαπιστώσετε και στο τμήμα Πολυτεχνείο-Τοσίτσα αλλά και στα Προπύλαια. Πέρυσι σχηματίστηκαν 12.000 δικογραφίες γύρω από τα ναρκωτικά. Ακόμα και τώρα όμως που έφυγε ο ΟΚΑΝΑ κι αποσυμφορήθηκε η κατάσταση, συνεχίζει η Αθήνα να λειτουργεί σαν το “καφενείο” των τοξικοεξαρτώμενων. Η αλήθεια είναι ότι το μικροεγκλημα συνδέεται με αυτή την πληθυσμιακή ομάδα. Οι μικροκλοπές κι οι μικροληστείες έχουν τα χαρακτηριστικά των εγκλημάτων διαβίωσης. Τα περισσότερα κρούσματα παρατηρούνται από το πρωί μέχρι το απόγευμα την ώρα που κινούνται οι άνθρωποι στο Κέντρο κι αποτελούν τα ιδανικά θύματα. Υπάρχει ακόμα η εγκληματικότητα ανάμεσα στις συμμορίες: Σομαλοί, Αλγερινοί, Πακιστάνοι είναι συμμορίες εθρικές μεταξύ τους. Στην πραγματικότητα το έγκλημα δεν είναι τόσο μεγάλο στην Αθήνα. Αυτό που είναι σίγουρα μεγάλο είναι ο φόβος. Ο κόσμος φοβάται ότι θα πέσει θύμα από την εικόνα και μόνο της κοινωνικής διάλυσης που βλέπει. Το πλήθος των μεταναστών τον φοβίζει. Το ποσοστό της στυγνής εγκληματικότητας σε ποσοστό 65% διαπράττεται από

παραεμπόριο λοιπόν, πρέπει να μπορούμε μέσα στο πανεπιστήμιο και να ξεκινήσουμε μια κανονική επιχείρηση. Αν ο πρύτανης δεν είναι εκείνη τη στιγμή μέσα για να συνεννοηθούμε, θα πρέπει να προ-βούμε σε αντιδεολογική πράξη. Γενικώς, παρά την κατάργηση του ασύλου δεν είναι εύκολο να μπαίνουμε στα πανεπιστήμια και να αρχίζουμε τις καταδιώξεις. Μέχρι να αποσαφηνιστεί το πλαίσιο του νομοσχεδίου, η κατάσταση είναι ακόμα ρευστή. Ακριβώς τα ίδια ισχύουν και για τη Νομική. Η γνώμη μου πάντως είναι ότι η πανεπιστημιακή κοινότητα θα αρχίσει να ζητάει την αστυνομική παρουσία. (σ.σ. ήδη 76 καθηγητές της Νομικής έκαναν μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία Αθηνών)». Η συνέντευξη έγινε πριν αρχίσει η προεκλογική περίοδος, στη διάρκεια της οποίας η εικόνα μπροστά στη Νομική έχει αλλάξει ριζικά – δεν υπάρχει παραεμπόριο. Πρόκειται για μια εικόνα-προβολή στο μέλλον; Δύσκολο να το φανταστούμε. Ο κος Κοκκαλάκης συνεχίζει: «Επίσης, ανάμεσα στα άλλα, στη νέα πρόταση του Χρυσοχοΐδη για το Κέντρο είναι και οι μεικτές ομάδες –αστυνομικών και δημοτικής αστυνομίας– οι οποίες θα στοχεύουν στο κομμάτι του παραεμπορίου. Η αστυνομία χρειάζεται για να ελέγχει τις άδειες παραμονής, αλλά και για

τα εντάλματα σύλληψης. Σε κάθε περιπολία –θα λειτουργεί κάθε μέρα από το πρωί μέχρι το βράδυ και τα Σ/Κ– θα υπάρχουν περισσότερα από τέσσερα άτομα. Μπορούμε ακόμα να βοηθήσουμε στον έλεγχο εγκαταλελειμμένων κτιρίων ή κτιρίων στα οποία διαμένουν άνθρωποι σε εντελώς ακατάλληλες συνθήκες. Στο πρόβλημα των ναρκωτικών τώρα, λέμε ότι αυτή τη στιγμή έχει εξαλειφθεί από το Κέντρο – μπορείτε να το διαπιστώσετε και στο τμήμα Πολυτεχνείο-Τοσίτσα αλλά και στα Προπύλαια. Πέρυσι σχηματίστηκαν 12.000 δικογραφίες γύρω από τα ναρκωτικά. Ακόμα και τώρα όμως που έφυγε ο ΟΚΑΝΑ κι αποσυμφορήθηκε η κατάσταση, συνεχίζει η Αθήνα να λειτουργεί σαν το “καφενείο” των τοξικοεξαρτώμενων. Η αλήθεια είναι ότι το μικροεγκλημα συνδέεται με αυτή την πληθυσμιακή ομάδα. Οι μικροκλοπές κι οι μικροληστείες έχουν τα χαρακτηριστικά των εγκλημάτων διαβίωσης. Τα περισσότερα κρούσματα παρατηρούνται από το πρωί μέχρι το απόγευμα την ώρα που κινούνται οι άνθρωποι στο Κέντρο κι αποτελούν τα ιδανικά θύματα. Υπάρχει ακόμα η εγκληματικότητα ανάμεσα στις συμμορίες: Σομαλοί, Αλγερινοί, Πακιστάνοι είναι συμμορίες εθρικές μεταξύ τους. Στην πραγματικότητα το έγκλημα δεν είναι τόσο μεγάλο στην Αθήνα. Αυτό που είναι σίγουρα μεγάλο είναι ο φόβος. Ο κόσμος φοβάται ότι θα πέσει θύμα από την εικόνα και μόνο της κοινωνικής διάλυσης που βλέπει. Το πλήθος των μεταναστών τον φοβίζει. Το ποσοστό της στυγνής εγκληματικότητας σε ποσοστό 65% διαπράττεται από

παραεμπόριο λοιπόν, πρέπει να μπορούμε μέσα στο πανεπιστήμιο και να ξεκινήσουμε μια κανονική επιχείρηση. Αν ο πρύτανης δεν είναι εκείνη τη στιγμή μέσα για να συνεννοηθούμε, θα πρέπει να προ-βούμε σε αντιδεολογική πράξη. Γενικώς, παρά την κατάργηση του ασύλου δεν είναι εύκολο να μπαίνουμε στα πανεπιστήμια και να αρχίζουμε τις καταδιώξεις. Μέχρι να αποσαφηνιστεί το πλαίσιο του νομοσχεδίου, η κατάσταση είναι ακόμα ρευστή. Ακριβώς τα ίδια ισχύουν και για τη Νομική. Η γνώμη μου πάντως είναι ότι η πανεπιστημιακή κοινότητα θα αρχίσει να ζητάει την αστυνομική παρουσία. (σ.σ. ήδη 76 καθηγητές της Νομικής έκαναν μηνυτήρια αναφορά στην Εισαγγελία Αθηνών)». Η συνέντευξη έγινε πριν αρχίσει η προεκλογική περίοδος, στη διάρκεια της οποίας η εικόνα μπροστά στη Νομική έχει αλλάξει ριζικά – δεν υπάρχει παραεμπόριο. Πρόκειται για μια εικόνα-προβολή στο μέλλον; Δύσκολο να το φανταστούμε. Ο κος Κοκκαλάκης συνεχίζει: «Επίσης, ανάμεσα στα άλλα, στη νέα πρόταση του Χρυσοχοΐδη για το Κέντρο είναι και οι μεικτές ομάδες –αστυνομικών και δημοτικής αστυνομίας– οι οποίες θα στοχεύουν στο κομμάτι του παραεμπορίου. Η αστυνομία χρειάζεται για να ελέγχει τις άδειες παραμονής, αλλά και για

Η ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΜΟΥ

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΩ ΝΑ ΖΩ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ

Της ΚΑΤΙΑΣ ΣΠΕΡΕΛΑΚΗ

Κάθε φορά που απαντώ στην ερώτηση «πού μένεις», διακρίνω μια χροιά οίκτου στο μάτι του ερωτώντος. Εκτός αν είναι γείτονας, οπότε η συζήτηση μετατίθεται σε άλλο επίπεδο. Ποιο είναι το τελευταίο περιστατικό ληστείας, διάρρηξης, αρπαγής τσάντας, ξυλοδαρμού, μάχης αναρχικών με χρυσαυγίτες, ποιο (ακόμα) διαμέρισμα της περιοχής έγινε υπνωτήριο με δέκα ευρώ το κεφάλι, χώρια το μπάνιο, ποιος πούλησε-ξενοίκιασε-παράτησε το διαμέρισμά του και έφυγε έντρομος για άλλες γειτονιές, για άλλες πολιτείες...

Ωστόσο εξακολουθώ να ζω στην πλατεία Βικτωρίας. Κι ως παίρνω πια ταξί για να γυρίσω τη νύχτα από τα Εξάρχεια ή την Πατησίων, ενώ κάποτε ερχόμουν με τα πόδια. Οι ταξιτζήδες κατά κανόνα απορούν: «Εκεί μένεις»;

Ναι, φίλε μου, εκεί μένω. Στην περιοχή που, μαζί με μερικές άλλες, έχει γίνει ο σκουπιδοτενεκές της Αθήνας. Μετατρέποντας σε σκουπίδια και τους γηγενείς και τους αλλόφυλους. Είναι το χαλί κάτω από το οποίο η πόλη κρύβει αυτά που θα ήθελε να μην υπάρχουν. Μένω από τότε που η πλατεία ήταν κυριλέ, ο Δομάζος είχε καφετέρια-στέκι φιλάθλων του Παναθηναϊκού, και όχι μόνον, και η Βίλλα Αμαλίας ήταν κτίριο του Δήμου που θα γινόταν Πολιτιστικό Κέντρο ή Βιβλιοθήκη, δεν θυμάμαι πια, έχει ξεχαστεί το σχέδιο...

Έχω δει να ξετυλίγεται όλη η πορεία μεταμόρφωσης της περιοχής από μεσοαστική σε γκέτο, με τέτοια ταχύτητα που κανείς από τους κατοίκους της περιοχής δεν προλαβαίνει να αφομοιώσει τις αλλαγές. Ένα καλοκαίρι έφυγα για διακοπές και όταν γύρισα νόμισα πως βρισκόμουν σε άλλη πόλη. Κάπου μεταξύ Μογκαντίσου, Καμπούλ και Λαχώρας... Ξαφνικά είχα γίνει μειονότητα στη γειτονιά μου, με ό,τι συνεπάγεται αυτό.

Προφανώς όποιοι περνούν τα σύνορα, με οποιονδήποτε τρόπο, διοχετεύονται εδώ, με αριθμό κινητού και διεύθυνση στο χέρι, οδηγημένοι από την ανάγκη, τον πόλεμο, την πείνα, αποφασισμένοι για όλα... Όλο τον περασμένο χειμώνα, αν έβγαίνες νωρίς το πρωί, έβλεπες λεφούσια τους Αφγανούς με ένα σακίδιο στην πλάτη, να περιμένουν τον «αρμόδιο» που θα τους οδηγούσε στα διαμερίσματα-αποθήκες ανθρώπων, τα οποία βέβαια κάποιοι πρόθυμοι Έλληνες τα νοίκιασαν στα κυκλώματα διακίνησης. Αυτοί όμως μένουν αλλού...

Η κατάσταση θα μπορούσε να έχει και τη φολκλόρ πλευρά της, αν δεν είχε φτάσει στο απροχώρητο. Έχω γίνει εξπέρ σε όλους τους τρόπους δεσίματος της μαντίλας. Οι πανύψηλες και ως επί το πλείστον κουκλάρες Σομαλές περιφέρονται στα περίξ της Αχαρνών δυο-δυο σαν παραδείσια πτηνά, με το κινητό κολλημένο στο αυτί, ενώ οι πατέρες-σύζυγοι-αδελφοί καννίζουν ναργιλέδες στα αραβικά καφενεία από τα οποία βρίσκεται η

περιοχή, συχνάζουν στα ίντερνετ καφέ με ακριβά i-pad ανά χείρας ή παίζουν μπιλιάρδο πάντα ντυμένοι στην τρίχα. Τώρα με τι λεφτά, ο Αλλάχ μόνο ξέρει...

Τα αφγανάκια, μέχρι να εμφανιστεί η αστυνομία και να αρχίσει τις περίφημες επιχειρήσεις «σκούπα», είχαν βρει παιχνίδι το ασανσέρ και τις σκάλες του μετρό και ανεβοκατέβαιναν ανάποδα με κίνδυνο να σκοτωθούν, ενώ οι μαντιλοφόρες μάνες τους με το ζωγραφιστό φρύδι τα κοιτάζαν αδιάφορες στριμωγμένες πέντε-πέντε στο παγκάκι. Πάνω σε αυτοσχέδιους πά-

γκους από χαρτόνι ή σε μεταποιημένα μωρουδίστικα καροτσάκια οι άντρες και τα αγόρια πάνω από δέκα χρόνων έβγαζαν το μεροκάματο πουλώντας μπαγιάτικα ψωμιά ή πίτες γεμιστές με άγνωστο περιεχόμενο, συνοδευόμενες από χειροποίητη κόκκινη σάλτσα.

Όμως η πραγματικότητα είναι αμείλικτη. Πατί όταν αλλάζει ξαφνικά η ζωή σου, χάνεις όχι μόνο το χιούμορ σου αλλά και την ψυχραιμία σου. Κι αν εγώ αντέχω ακόμα να μην ενδίδω στο φόβο, δεν μπορώ να πω το ίδιο για την ηλικιωμένη της διπλανής πολυκατοικίας που δεν τολμάει να βγει από το σπίτι της γιατί της την έχουν πέσει τρεις φορές. Ούτε για το μαγαζάτορα που τρέμει για τη ζωή του και πέφτει σαν ώριμο φρούτο στην αγκαλιά της Χρυσής Αυγής.

Προσφάτως το σκηνικό άλλαξε, πάει το αφγανικό παζάρι, αλλά τα φαινόμενα απατούν. Ίσως κάποιοι να έφυγαν, κανείς δεν θέλει να μείνει εδώ, εγκλωβισμένοι είναι, όλοι ονειρεύονται τη Γαλλία, την Ιταλία, οι πιο τολμηροί τη Σουηδία... Στο διπλανό μου διαμέρισμα που διετέλεσε αφγανικό υπνωτήριο, σαράντα έβγαλαν από μέσα όταν καταφέραμε να το αδειάσουμε, όλοι μελετούσαν με πάθος το χάρτη της Ευρώπης που έχω έξω από την πόρτα μου. Όμως η Ευρώπη είναι πολύ μακριά.

Η πλατεία είναι πια άδεια, μόνο κάτι ξέμπαρκοι μεμονωμένοι στέκονται στις γωνίες και νομίζει ότι κοιτάζουν το υπερπέραν, αλλά αν το βλέμμα σου διασταυρωθεί με το δικό τους ακούς τον ψίθυρο «τσιγάρα, τσιγάρα»... Τα άλλου είδους τσιγάρα, και όχι μόνο, αλλάζουν χέρι στους γύρω δρόμους, παρά τις εκκαθαριστικές επιχειρήσεις του τελευταίου διμήνου, προεκλογική περίοδος γαρ... Δυο στενά πιο πέρα γίνεται διαδήλωση από τα εξαθλιωμένα προζόνια, που περιμένουν τον έμπορο με τη σύριγγα στα δόντια, σκηνικό άρτι μεταφερθέν από την οδό Τοσίτσα και τα περίξ του Πολυτεχνείου, που κατά τα άλλα καθάρισαν...

Η πλατεία Βικτωρίας είναι ο καθρέφτης του τεράστιου προβλήματος που η ελληνική πολιτεία τόσο ανεύθυνα άφησε να γιναντωθεί και τώρα θερίζει τους καρπούς της ανικανότητάς της.

* Η Κάρια Σπερελάκη είναι ηθοποιός

ΜΕ ΕΞΟΡΓΙΖΕΙ Η ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ο **Μιχάλης Χρυσοχοϊδης**, υπουργός Προστασίας του Πολίτη, για τα νέα μέτρα κατά της εγκληματικότητας

Της ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

Αυτή τη στιγμή, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις σας αλλά και από τις ανακοινώσεις της ΕΛΑΣ, το πρόβλημα της εγκληματικότητας στην Αθήνα είναι ταυτόσημο με την έννοια του αλλοδαπού. Είναι όμως αυτή η πραγματική εικόνα; Εθελουφλούμε και κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας, αν θεωρούμε ως πηγή του κακού τους παράνομους μετανάστες. Οι παράνομοι μετανάστες είναι μέρος ενός ευρύτερου μωσαϊκού ανομίας και ελλείμματος δικαιοσύνης που αντιμετωπίζει η χώρα και η ελληνική κοινωνία συνολικά. Επιτρέψαμε να γίνει η Αθήνα μία πόλη που καθημερινά λεηλατείται, υποβαθμίζεται, απαξιώνεται από δεκάδες χιλιάδες δυστυχισμένους ανθρώπους, οι οποίοι στο όνομα της επιβίωσης γίνονται την ίδια στιγμή θύματα εγκληματικών δικτύων και θύτες εις βάρος των υπολοίπων πολιτών. Και όταν λέω επιτρέψαμε, εννοώ εμάς, τους πολιτικούς. Διότι για την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην Αθήνα, ευθύνη έχει πρωτίστως το πολιτικό σύστημα και ο τρόπος που διαχειρίστηκε ορισμένες καταστάσεις. Την ίδια στιγμή που επιτρέψαμε την υποβάθμιση της πόλης μας, την ίδια στιγμή επιτρέψαμε και την εξάπλωση των επικινδύνων φαινομένων της ανομίας και της αυθαιρεσίας. Αυτά τα φαινόμενα σε συνδυασμό με την κρατική αναλγησία, που υπήρξε σε ορισμένες περιπτώσεις, δημιούργησαν μία «τορπίλη» στα θεμέλια της δημοκρατίας, της κοινωνικής συνοχής και της ασφάλειας της χώρας.

Ποιες είναι οι άμεσες, απαραίτητες κινήσεις για να αλλάξει αυτή η κατάσταση; Η προσπάθεια που γίνεται για την ελάφρυνση του κέντρου της Αθήνας, για την αποκατάσταση της τάξης, για την προστασία της κοινωνικής ειρήνης στις γειτονιές του κέντρου της Αθήνας, είναι μία ολοκληρωμένη επιχείρηση. Το πρώτο βήμα έχει ξεκινήσει ήδη και περιλαμβάνει δύο δράσεις. Η πρώτη δράση στοχεύει στο παραεμπόριο. Πρέπει να προστατεύσουμε και τους καταστηματαρχες, οι οποίοι δοκιμάζονται από την κρίση, να προστατέψουμε τα πανεπιστήμιά μας, τις πλατείες, τους δρόμους, τις γειτονιές μας. Η δεύτερη δράση περιλαμβάνει την εκκαθάριση όλων των χώρων οι οποίοι είναι κατειλημμένοι ή παράνομα νοικιασμένοι από μη νόμιμους μετανάστες. Νομίζω ότι όλοι μας θα συμφωνήσουμε με το γεγονός ότι δεν είναι δυνατόν σε ένα διαμέρισμα 50 έως 100 τ.μ. να ζουν 20 και 30 άνθρωποι μέσα σε συνθήκες άθλιας που προσβάλλουν την ηθική μας, προσβάλλουν τον ανθρωπισμό μας, που προσβάλλουν τη δημόσια υγεία. Πρέπει να δοθεί μία υπεύθυνη και οριστική λύση.

Οι 200 παράνομοι οίκοι ανοχής στην Αθήνα είναι αλήθεια; Τι σκοπεύετε να κάνετε γι' αυτό; Έχω απόλυτη γνώση και εικόνα της κατάστασης στις γειτονιές του Μεταξουργείου, της Φυλής και αλλού στην πόλη. Με εξοργίζει η υποβάθμιση αυτών των ιστορικών περιοχών. Και είμαι αποφασισμένος αυτό να αλλάξει. Άμεσα. Και πριν τις εκλογές. Για να συμβεί όμως αυτό πρέπει να δημιουργήσουμε κλειστούς χώρους φιλοξενίας, ώστε να μεταφερθούν εκεί όσοι παράνομοι μετανάστες συλλαμβάνονται για αυτές τις δραστηριότητες. Γι' αυτό δημιουργούμε τον πρώτο χώρο κλειστής φιλοξενίας τις προσεχείς ημέρες στην Αμυγδαλέζα. Ταυτόχρονα, συνεργαζόμαστε και με το Υπουργείο Υγείας για την προστασία της δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο αυτό κινεί-

ται και η νέα υγειονομική διάταξη που προωθήσαμε και ψηφίστηκε προσφάτως από τη Βουλή.

Η έντονη αστυνομική παρουσία στους δρόμους της Αθήνας λειτουργεί τελικά με θετικό τρόπο; Η ενίσχυση της ομάδας ΔΙ.ΑΣ. με 750 επιπλέον αστυνομικούς μέσα σε λίγες μόλις εβδομάδες είναι μέρος μίας συνολικής δράσης που έχουμε ξεκινήσει να αναπτύσουμε και έχει ένα και μόνο στόχο: Την δημιουργία κλίματος ασφάλειας και σιγουριάς στη χώρα, στην ελληνική κοινωνία, στις γειτονιές των πόλεών μας. Τα πρώτα αποτελέσματα είναι ενθαρρυντικά. Η καθημερινή και στοχευμένη παρουσία της ΔΙ.ΑΣ. έχει δώσει θετικό πρόσημο στην καταπολέμηση της εγκληματικότητας και στην εμπέδωση του αισθήματος ασφάλειας.

Η πολύ κακή εικόνα που καταλήγει να δίνει η πόλη στο τέλος των μεγάλων διαδηλώσεων δεν είναι αποτέλεσμα μόνο των πράξεων μερίδας των διαδηλωτών. Ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών αλλά και ρεπόρτερ στο εξωτερικό κάνουν λόγο για κατάχρηση χημικών και δακρυγόνων και αποκάλυψη πολλές φορές βία. Το δικαίωμα της διαδήλωσης είναι αναφαίρετο και αδιαπραγμάτευτο. Γι' αυτό και πρέπει να προστατεύεται από την αστυνομία, στο πλαίσιο πάντα της αποστολής

της, αλλά και να περιφρουρείται από τους ίδιους τους πολίτες που συμμετέχουν σε αυτές τις διαδηλώσεις. Η κατάσταση όπου οι δρόμοι γύρω από τη Βουλή μετατρέπονται από χώρο ελεύθερης έκφρασης και αγωνιστικών διεκδικήσεων σε πεδίο μάχης και αντιπαράθεσης ορισμένων, πρέπει να εκλείψει. Και δεν θα χαριστώ ούτε σε εκείνες τις περιπτώσεις, μεμονωμένες θα έλεγα, όπου τα σώματα ασφαλείας παρεκκλίνουν του καθήκοντός τους. Η καταδίκη κάθε περιστατικού αυθαίρετης βίας, από όπου και αν προέρχεται είναι δεδομένη. Θεωρώ μάλιστα πως η πρόταση του δημάρχου Αθηναίων, που κατατέθηκε πριν λίγες εβδομάδες στους αρχηγούς των κομμάτων και έχει συνταχθεί από κορυφαίους συνταγματολόγους, είναι στη σωστή κατεύθυνση.

Πόσο έχουν αποδώσει μέχρι στιγμής οι επιχειρήσεις της ΕΛΑΣ με επίκεντρο τους αλλοδαπούς μέσα στα κτίρια; Πολλοί μιλούν για άλλο ένα πακέτο «επιχειρήσεων σκούπας» ενόψει της προεκλογικής περιόδου. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν είναι τίποτα παραπάνω από μία «ανάσα» στην αντιμετώπιση μίας υγειονομικής βόμβας που βρίσκεται στα θεμέλια της Αθήνας και μας ακουμπά όλους. Όσο για το επιχείρημα περί προεκλογικής περιόδου, αυτά είναι αστειότητες. Τι σημαίνει προεκλογική περίοδος; Καθόμαστε και περιμένουμε; Προεκλογικά, δηλαδή, δεν μεταδίδονται οι ασθένειες; Προεκλογικά δεν εγκληματούν τα δίκτυα; Προεκλογικά δεν στοιβάζονται ανθρώπινες ζωές σε 50 και 60 τ.μ.; Νομίζω ότι είναι καιρός να «ξεκολλήσουμε» από αυτή την αντίληψη, αν θέλουμε να αλλάξουμε τα πράγματα.

Πώς προχωράει το θέμα των «κέντρων φιλοξενίας»; Κατανοώ τις ανησυχίες των τοπικών κοινωνιών γιατί δεν έχουν δει στην πράξη το έργο που θα προσφέρουν τα κέντρα φιλοξενίας. Σε αυτές τις ανησυχίες απαντώ ότι τα κέντρα φιλοξενίας είναι η ουσιαστική και αξιοπρεπής λύση για ό,τι «απάνθρωπο» επιτρέψαμε με την αδράνεια ετών να συμβαίνει σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπους. Οι χώροι φιλοξενίας διαμορφώνονται με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές και πρότυπα. Καλούνται να βοηθήσουν ένα σημαντικό αριθμό μεταναστών να ζήσουν σε ανθρώπινες συνθήκες για όσο καιρό παραμένουν στη χώρα. Θα διαθέτουν όλες τις υπηρεσίες υγείας, φύλαξης και καθαριότητας, που ως σήμερα αυτοί οι άνθρωποι δεν έχουν, αφού διαβιούν –αναγκαστικά– κατά δεκάδες σε «τρώγλες». Τι είναι πιο υπεύθυνο και αποτελεσματικό, τελικά; Να διαιωνίζεται το πρόβλημα και όλοι αυτοί οι δυστυχισμένοι άνθρωποι να κυκλοφορούν στις πόλεις μας, έρμαιοι, στην κυριολεξία, των εγκληματικών δικτύων και των μεταδοτικών ασθενειών ή να διαμένουν σε οργανωμένους χώρους φιλοξενίας και φύλαξης για σύντομο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια να επιστρέφουν, με έξοδα της ελληνικής πολιτείας, στις πατρίδες τους;

* Ο Μ.Χ. είναι υποψήφιος βουλευτής με το ΠΑΣΟΚ στη Β' Αθηνών

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΕΥΘΥΝΗ ΕΧΕΙ ΠΡΩΤΙΣΤΩΣ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

www.athensvoice.gr
Διαβάστε ολόκληρη τη συνέντευξη

μετανάστες. Σκεφτείτε μόνο ότι τα τελευταία χρόνια έχουν περάσει τις πύλες της Ελλάδας 111 διαφορετικές εθνότητες. Οργανωμένο έγκλημα επίσης δεν υπάρχει στην Αθήνα, αν κι η διακίνηση των ναρκωτικών και το trafficking είναι παραφυάδες του οργανωμένου εγκλήματος. Οι ληστείες και οι διαρρήξεις θεωρούμε ότι είναι λίγες για την πυκνοκατοίκηση που χαρακτηρίζει το Κέντρο. Από την πίεση της αστυνομίας το trafficking —κυρίως με Βορειοαφρικανές και Νοτιανατολικοευρωπαϊκές— έχει μετατοπιστεί σε άλλες περιοχές όπως, π.χ., τα νότια προάστια (βλ. Γλυφάδα) ή στη Γαλατσίου. Υπάρχουν βέβαια κι οι παράνομοι οίκοι ανοχής: έχουν καταγραφεί περισσότεροι από 200 σε δρόμους όπως η Λιοσίων, η Φυλής, η Αγ. Κωνσταντίνου, το Μεταξουργείο. Μέχρι στιγμής αυτό που συμβαίνει είναι να τους σφραγίζει ο Δήμος, να ξαναμπαίνουν μέσα οι πόρνες και ξανά από την αρχή. Η κατάσταση έχει δυσκολέψει τώρα που η πορνεία θεωρείται πταίσμα».

Πάντως, οι σύλλογοι κατοίκων του ιστορικού κέντρου (βλ. ΚΙΠΟΚΑ, «Δημόσιο Σήμα», «ΚΜ Πρότυπη Γειτονιά») επιμένουν: στην περιοχή Κεραμεικού-Μεταξουργείου η παράνομη λειτουργία οίκων ανοχής χτυπάει κόκκινο. Πριν από μερικές μέρες μάλιστα κατέθεσαν επιστολή στους αρμόδιους υπουργούς (Μιχάλη Χρυσόχοϊδη, Τάσο Γιαννίτση, Ανδρέα Λοβέρδο) και το δήμαρχο Αθηναίων Γιώργο Καμίνη, ζητώντας την απαγόρευση της στέγασης των παράνομων οίκων ανοχής σε διατηρητέα και παραδοσιακά κτίρια, σε ακατάλληλους κι ετοιμόρροπους χώρους, με άθλιες συνθήκες υγιεινής. Οι κάτοικοι τονίζουν μάλιστα ότι αυτοί οι οίκοι στηρίζονται στην εκμετάλλευση παράνομα διακινούντων ατόμων, προσελκύουν παραβατικές δραστηριότητες (διακίνηση και χρήση ναρκωτικών, αποθήκες παράνομων προϊόντων, κλεμμένων κ.ά.), ενώ, τέλος, δεν διαθέτουν τουαλέτες για το κοινό με αποτέλεσμα να μετατρέπονται οι γύρω δρόμοι σε... υπαίθριες τουαλέτες.

Πίσω στη συζήτηση στο αστυνομικό μέγαρο, ρωτάω τον κύριο Κοκαλάκη πώς αισθάνεται η ηγεσία της αστυνομίας τον τελευταίο καιρό που η αποδοκιμασία, η έχθρα και σε ορισμένες περιπτώσεις και το μίσος απέναντι στους αστυνομικούς διογκώνονται ολοένα και περισσότερο. «Εισπράττουμε έλλειμμα εμπιστοσύνης και είναι λογικό. Ο ένστολος προσωποποιεί την ανεπάρκεια όλων των κρατικών θεσμών. Οι πολίτες θεωρούν ότι οι ένστολοι εκφράζουν όλο το κράτος». Κι ως υποθέσουμε, λέω, ότι η αστυνομία κάνει τη δουλειά της, τι γίνεται με την απονομή της δικαιοσύνης; «Τα νομικά εργαλεία, όπως υπάρχουν αυτή τη στιγμή, είναι ευλύγιστα και με πολλά παράθυρα. Οι δικαστές με τη σειρά τους τα εκμεταλλεύονται. Αυτή τη στιγμή έχει γίνει πολύ δύσκολο να γίνει κάποιος προσωρινά κρατούμενος. Σοβαροί εγκληματίες βγαίνουν έξω στα 3, 5 χρόνια λόγω συγχωνεύσεως ποινών. Κι υπολογίστε ότι το 40% του πληθυσμού στις φυλακές είναι μέσα για εγκλήματα ναρκωτικών. Η γραφειοκρατία επίσης είναι μια κατάσταση γνωστή στην Ελλάδα». Κι ο ρόλος της κρίσης; «Η κρίση προκαλεί κοινωνικές εντάσεις. Επαγγελματία ληστή ή έμπορο ναρκωτικών δεν σε κάνει. Επίσης αυτή η κρίση βάζει για πρώτη φορά στα χέρια ενός κανονικού ανθρώπου, ενταγμένου στο σώμα της κοινωνίας μια πέτρα στα χέρια ενώ μέχρι πρότινος αυτό δεν συνέβαινε. Οι Έλληνες περισσότερο αγανακτούν, δεν εγκληματούν».

Δύο ημέρες μετά τη συνάντησή μας αυτή η μαζική αγανάκτηση θα αποσυμπιεστεί σε κάποιο βαθμό στο ματς των αιωνίων αντιπάλων στο ΟΑΚΑ. Όσοι παρακολουθούμε τον αγώνα βλέπουμε να ξετυλίγεται live ένα απίστευτο σκηνικό πολέμου: αστυνομικούς να

μπουκάρουν για πρώτη φορά μέσα σε θύρες κι ύστερα από δευτερόλεπτα να τις εγκαταλείπουν τρέχοντας, μολότοφ να εκρήγνυνται μέσα στο ταρτάν, οπαδούς να καταβρέχουν με μια μάνικα νερού μια διμοιρία κι αυτή πάλι να εξέρχεται από το ΟΑΚΑ τρέχοντας... Στις ιστοσελίδες τα νέα κυκλοφορούν γρήγορα: 40 διμοιρίες —δηλαδή 800 αστυνομικοί— επιστρατεύτηκαν μέσα στο γήπεδο για το ντέρμπι, 12 διμοιρίες για τη μεταφορά της ομάδας και των τεχνικών του Ολυμπιακού, 23 συλλήψεις πραγματοποιήθηκαν για κατοχή ενισχυμένων βομβών μολότοφ και 57 προσαγωγές. Έξω από μια θύρα βρέθηκαν 48 λίτρα βενζίνης (!). Οι οπαδοί εισήλθαν στο γήπεδο με πέτρες, σφυριά, δυναμιτάκια. Την επομένη ακούω τον κύριο Κοκαλάκη να δηλώνει: «Υπήρχαν αστυνομικές δυνάμεις παντού. Χρησιμοποιήθηκαν αρκετές χιλιάδες αστυνομικών σ' ένα ματς στο οποίο δεν υπήρχαν οπαδοί των φιλοξενούμενων. Η παθολογικά φανατισμένη βούληση ενός ανθρώπου ούτε κάμπιεται ούτε διαχειρίζεται με αστυνομικά μέτρα. Θα αντιμετωπιστεί μέχρι ένα ορισμένο όριο, από εκεί και μετά όμως η ευκαιρία θα δοθεί». Ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη δηλώνει με τη σειρά του: «Όταν μπαίνουν σε ένα γήπεδο 5.000 άνθρωποι και κάνουν επεισόδια και δημιουργείται αυτός ο πανικός, αντιλαμβάνεστε ότι δεν είναι μόνο αστυνομικό θέμα. Περνάει σε άλλη σφαίρα».

Με άλλα λόγια: άλλο ένα πρόβλημα παραβατικότητας-καυτή «σφαίρα» που ο κάθε αρμόδιος πετάει στα χέρια του άλλου. Δέκα μέρες μετά το ματς της ντροπής, η ΕΛ.ΑΣ. αντεπιτίθεται με νέες ανακοινώσεις μέτρων: 750 νέοι αστυνομικοί στην ομάδα ΔΙΑΣ της Αττικής, επιχειρήσεις για τη σύλληψη λαθρομεταναστών εστιασμένες στα ακίνητα όπου διαμένουν πολλοί μαζί σε ακατάλληλες συνθήκες,

με τη συμμετοχή αστυνομικών από διάφορες υπηρεσίες, και φυσικά τα 30 κέντρα «φιλοξενίας μεταναστών», όπως θα ονομάζονται, τρία σε κάθε περιφέρεια της χώρας (εκτός από τη νησιωτική), χωρητικότητας 1.000 ατόμων το καθένα. Η απόφαση θα φέρει στο... μέτωπο των αντιπαραθέσεων θεσμικούς υποστηρικτές, αντιρατσιστικές οργανώσεις, κατοίκους που αρνούνται να τα δεχτούν δίπλα στο σπίτι τους και τους «ενταγμένους» μετανάστες να βλέπουν, για μια ακόμα φορά, να «τσουβαλιάζονται» άκριτα με όσους αλλοδαπούς επιδεικνύουν παραβατική συμπεριφορά.

Παρασκευή πρωί, Ιπποκράτους

Εδώ και τρία χρόνια η μεγάλη λεωφόρος θυμίζει Λωρίδα της Γάζας. Οι διμοιρίες των ειδικών φρουρών πλημμυρίζουν τα πεζοδρόμια και ειδικά στο ύψος του ΠΑΣΟΚ τείνουν πολλές φορές να είναι περισσότεροι από καταστηματαρχες κι εργαζόμενους. Δεν μπορώ να πω ότι η παρουσία τους μου εμπνέει το αίσθημα της ασφάλειας. Αντιθέτως. Αν' ό,τι φαίνεται δεν είμαι η μόνη. «Η Ελλάδα είναι η τρίτη σε αστυνομική δύναμη χώρα στην Ευρώπη. Όμως η αστυνομοκρατία αυτή τη στιγμή στο κέντρο έχει δύο αναγνώσεις. Είχε έρθει το 2004 ένας Βέλγος φίλος στην Αθήνα και είδε έναν αστυνομικό με αυτόματο στο χέρι έξω από μια δημόσια υπηρεσία και με ρώτησε: “Τι τρέχει εδώ; Έχετε πρόβλημα;”» μου λέει ο Βασίλης Καρύδης, βοηθός Συνήγορος του Πολίτη από το 2010 και καθηγητής Εγκληματολογίας στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, ο οποίος στην ημερίδα του Δήμου Αθηναίων για την εγκληματικότητα επισήμανε ότι και πριν από 11 χρόνια ανάλογα ήταν τα ευρήματα για την ανασφάλεια και την

εγκληματοφοβία στο κέντρο της πόλης μας. Τόνισε ακόμα ότι η ανασφάλεια κι η εγκληματοφοβία υπάρχουν ανεξαρτήτως των στατιστικών, ενώ παράλληλα οι κοινωνικοί δεσμοί εξασθενούν με αποτέλεσμα την «αυτονόμηση» της ανασφάλειας και τη δημιουργία ενός φαύλου κύκλου. «Όταν ο κόσμος βλέπει πληθώρα αστυνομικών στο δρόμο τότε είναι που ανησυχεί περισσότερο. Θεωρεί ότι υπάρχει κίνδυνος κι αναρωτιέται τι συμβαίνει. Είναι ψυχολογικό το θέμα. Τα Εξάρχεια με αυτή την περιμετρική αστυνόμευση που έχουν θυμίζουν Μπέλφαστ. Όμως η αστυνομία πρέπει να εμπλακεί πιο παραγωγικά στο ζήτημα της ασφάλειας της πόλης, όπως για παράδειγμα με το θεσμό του αστυνομικού της γειτονιάς ο οποίος στην ουσία δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Είναι ξεκάθαρο πάντως ότι ο κόσμος έχει μεγάλη δυσπιστία απέναντι στην ικανότητα και την αποτελεσματικότητα της αστυνομίας αλλά και στην καθαρότητα των πράξεων της. Μεγάλη κρίση εμπιστοσύνης υπάρχει κι απέναντι στους δικαστές και τη Δικαιοσύνη. Γι' αυτό κι οι καταγγελίες που δεχόμαστε στο Συνήγορο του Πολίτη δεν είναι στοχευμένες προς τους αστυνομικούς, αφού οι άνθρωποι είναι επιφυλακτικοί ως προς την απονομή δικαιοσύνης. Οι καταγγελίες που δεχόμαστε είναι γενικού τύπου με κύριο ζήτημα την απουσία αστυνόμευσης. Μας λένε για παράδειγμα: “Πηγαίνουν οι αστυνομικοί πάνω-κάτω αλλά τι κάνουν για να μας προστατέψουν;”. Από την άλλη, βλέπουμε ότι στους ίδιους που καταγγέλλουν δεν αρέσουν οι επιχειρήσεις-σκουπά. Όταν πετούν τους αλλοδαπούς έξω αρχίζουν να διαμαρτύρονται, ξυπνάνε τα ανθρωπιστικά τους αισθήματα. Αυτό που λένε βέβαια για την ελλιπή αστυνόμευση είναι μια απλοϊκή σκέψη. Δεν έχει βιώσει ο κόσμος την εικόνα της υπέρμετρης αστυνόμευσης σε ολόκληρη την πόλη για να καταλάβει πώς είναι στην πράξη. Μόνο αν βιώσουν τη στενή καταστολή θα καταλάβουν την πολυπλοκότητα του ζητήματος». Λέω στον κο Καρύδη ότι στο πάνελ της ημερίδας στον 9,84 η λέξη «κλειδί» για όλο ευρύ φάσμα της εγκληματικότητας ήταν οι αλλοδαποί. Τελικά πόσο λεπτή είναι η γραμμή ανάμεσα στην απεικόνιση του προβλήματος και στη δαιμονοποίηση μιας ολόκληρης πληθυσμιακής ομάδας; «Η ανασφάλεια που νιώθουμε ενεργοποιεί τα ρατσιστικά αντανακλαστικά μας κι έτσι θυματοποιούνται οι πιο ευάλωτοι — γίνονται σε απόλυτο βαθμό τα εξιλαστήρια θύματα. Οι αλλοδαποί έχουν πράγματι μεγαλύτερη εμπλοκή στη μικροεγκληματικότητα αλλά αυτό είναι φυσικό — με 10 και 15% ποσοστό Ελλήνων κατοίκων στο κέντρο πώς να εμφανιστούν οι “ντόπιοι” στα στοιχεία της εγκληματικότητας; Όμως οι αλλοδαποί δεν έχουν ορίζοντα ζωής και το μικροέγκλημα είναι η μόνη τους λύση. Είναι μετέωροι σε μια ανύπαρκτη θεσμικά κατάσταση». Σημείωση πάνω σε αυτή την «ανύπαρκτη θεσμικά κατάσταση»: σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Αστυνομίας αλλά και του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, αυτή τη στιγμή οι αιτήσεις επαναπατρισμού λαθρομεταναστών από το Αφγανιστάν, το Πακιστάν και το Ιράκ αγγίζουν τις 5.000. Από το 2009 μέχρι το τέλος του 2011 επαναπατρίστηκαν 2.300 μετανάστες, ενώ μέσα στο πρώτο δίμηνο του 2012 έγιναν περισσότεροι από 1.000 επαναπατρισμοί. Οι λόγοι προφανείς: η οικονομική κρίση, η καλπάζουσα ανεργία αλλά κι η δυσκολία να περάσουν από την Ελλάδα σε άλλη χώρα της Βόρειας Ευρώπης, όπως κι η «Συνθήκη Δουβλίνου II», σύμφωνα με την οποία ακόμη και αν καταφέρουν να φτάσουν σε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, κινδυνεύουν να απελαθούν ξανά προς την Ελλάδα. Κάπου εδώ επαναφέρω στο μυαλό μου αυτό που σημείωσε η κυρία Τσιγκανού στην ημερίδα για την εγκληματικότητα: «Η κύρια έμμεση εμπειρία μας για την εγκληματικότητα διογκώνεται από το συνδυασμό της έκθεσης στα μηνύματα των ΜΜΕ, όπου παρουσιάζονται περιστατικά που αφορούν είτε την εγκληματικότητα είτε τη μετανάστευση ως

ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΜΑΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΝΤΑΙ, ΑΣ ΜΑΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΘΟΥΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

Ο Γιάννης Σγουρός, περιφερειάρχης Αττικής, μιλάει για το πώς θ' αλλάξει το πρόσωπο της Αθήνας

Της ΛΕΝΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

Είναι τελικά ο περιφερειάρχης Αττικής κάτι σαν «δεύτερος πρωθυπουργός», όπως μας προέδραζε ο «Καλλικράτης»; Σας απαντώ με ερώτηση: Ξέρετε πολλούς «πρωθυπουργούς» που καλούνται να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους με πόρους που περικόπτονται σε μεγάλο βαθμό ή με αρμοδιότητες που εκχωρούνται χωρίς τις ανάλογες πιστώσεις; Οι οικονομικοί πόροι που μας περικόπτονται και οι αρμοδιότητες που κάθε μέρα μας αφαιρούνται ή μας προστίθενται, χωρίς και τις ανάλογες πιστώσεις, αφενός δεν ανταποκρίνονται στο πνεύμα του «Καλλικράτη», αφετέρου δεν μας βοηθούν να προχωρήσουμε σε ουσιαστικές λύσεις για τα μικρά καθημερινά προβλήματα των 5 εκατομμυρίων πολιτών της Αττικής που για μας είναι μεγάλα και σημαντικά. Η Αυτοδιοίκηση πρέπει να στηριχθεί, επειδή είναι βασικός αναπτυξιακός πυλώνας του κράτους. Και πρέπει να στηριχθεί ενεργά, με σχέδιο, όχι με λόγια και υποσχέσεις. Οι πολίτες, μάς εμπιστεύονται, ας μας εμπιστευθούν και οι πολιτικοί.

Διαχείριση και υλοποίηση του ΕΣΠΑ, κατασκευή μεγάλων περιφερειακών έργων. Ποια είναι τα μεγάλα, άμεσα έργα για την Περιφέρεια Αττικής; Ποιο είναι το αναπτυξιακό μοντέλο της Περιφέρειας; Το αναπτυξιακό μοντέλο της Περιφέρειας Αττικής επικεντρώνεται στην κρίσιμότητα της στιγμής και στην αναγκαιότητα ένταξης ώριμων και χρήσιμων για την ανάπτυξη, την κοινωνία και τον πολίτη έργων. Εντάξαμε μέσα στο 2011 –έχοντας αναλάβει μόλις τον Ιούλιο του ίδιου έτους τη διαχείριση του ΠΕΠ Αττικής– 20 νέα έργα συνολικού προϋπολογισμού 52.223.505,16 ευρώ. Το πρώτο τρίμηνο του 2012 εντάξαμε 35 νέα έργα συνολικού προϋπολογισμού 169.300.000 ευρώ. Πρόκειται για ώριμα έργα που αφορούν σε υποδομές κοινωνικής χρήσης, αστικές αναπλάσεις, έργα σχολικής στέγης, προμήθεια εξοπλισμού σε ειδικά σχολεία και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας των δήμων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας Αττικής. Έχουμε δεσμευτεί, μέσα από τις δράσεις μας, να αυξήσουμε τους ρυθμούς απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων. Στην προσπάθεια αυτή πρέπει να είναι σύμμαχος το κεντρικό κράτος. Σε πρόσφατη συνάντηση που είχαμε ως Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.), με την υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας Άννα Διαμαντοπούλου, την ενημερώσαμε για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε στην απορρόφηση του ΕΣΠΑ. Είναι, λοιπόν, σαφές ότι η αύξηση της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων είναι το μεγάλο στοίχημα για την ανάπτυξη και τη δημιουργία έργων υποδομής για τη χώρα μας και την Αττική. Στοίχημα που θα κερδίσουμε μόνο αν μειωθεί η απόσταση μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Μπορούν να δώσουν μια ανάσα και στην Αθήνα; Το ζητούμενο στο πρόβλημα του ιστορικού κέντρου της Αθήνας είναι ένα συνολικό σχέδιο δράσης που θα λαμβάνει υπόψη όλα τα δεδομένα, περιβαλλοντικά, πληθυσμιακά, τις μεταναστευτικές ροές, την αστυνόμευση της πόλης, την αντιμετώπιση του προβλήματος του παρεμπορίου, των ναρκωτικών και της πορνείας. Επαναλαμβάνω τη βασική μου θέση: Χρειάζόμαστε ένα φορέα αρμόδιο για όλα τα θέματα του κέντρου και για όλες τις αποφάσεις. Επιδίδεται να μειωθούν δραστικά οι χρόνοι που απαιτούνται για απαλλοτριώσεις και αναπλάσεις κτιρίων. Και βέβαια να ενταχθούν έργα ώριμα στο ΕΣΠΑ. Έτσι θα αλλάξει η εικόνα του κέντρου. Έτσι θα δημιουρ-

“**ΓΙΑ ΝΑ ΛΥΘΕΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΞΕΠΕΡΑΣΤΕΙ Ο ΣΚΟΠΕΛΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ 12 ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ**”

γηθούν νέες θέσεις εργασίας. Έτσι θα μιλήσουμε σοβαρά και ουσιαστικά για ανάπτυξη. Πριν από μερικούς μήνες εντάξαμε στο ΠΕΠ Αττικής 2007-2013 σημαντικά έργα συνολικού κόστους περίπου 10 εκ. ευρώ. Συγκεκριμένα, τα έργα αφορούν στην ανάπλαση της πλατείας Αττικής, της πλατείας Αγίου Παντελεήμονος, της οδού Αγορακρίτου που συνδέει τις δύο πλατείες, καθώς και της πλατείας Θεάτρου. Δεν αρκούν, όμως, οι μεμονωμένες και αποσπασματικές δράσεις. Τα μέτρα που πρέπει και μπορούν να ληφθούν για το ιστορικό κέντρο είναι σύνθετα. Απαιτείται πολλή δουλειά, από όλους, για να αντιστραφεί η πολυετής εγκατάλειψη του κέντρου. Πρέπει, δε, να λυθεί το πρόβλημα συνολικά σε όλο το κέντρο, και όχι αποσπασματικά. Και να ξεπεραστεί επιτέλους ο σκόπελος της συναρμολόγησης των 12 εμπλεκόμενων φορέων.

Κέντρα Υποδοχής Μεταναστών. Πόσο έτοιμη σε υποδομές είναι η Περιφέρεια Αττικής για να τα φιλοξενήσει; Πώς θα πείσετε τους ντόπιους να δουν τη θετική πλευρά των κέντρων; Το πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης είναι τεράστιο. Το βιώνουμε κάθε μέρα στο κέντρο της Αθήνας, που έχει μετατραπεί σε μια τεράστια κοινή παρανομία και παραβατικότητα. Η κατάσταση αυτή πρέπει να αλλάξει. Κράτος, δήμοι και τοπικές κοινωνίες οφείλουν να συνεργαστούν, ξεφεύγοντας από τη λογική «να στα κέντρα, αλλά στην αυλή του γείτονα». Το ίδιο γίνεται με τα σκουπιδιά, το ίδιο γίνεται με τον ΟΚΑΝΑ. Κανείς δεν θέλει δίπλα του αυτές τις δραστηριότητες. Μας αφορά όλους το πρόβλημα, το οποίο έπρεπε να έχει λυθεί χθες. Δυστυχώς, η χώρα μας δεν έχει συγκροτημένη μεταναστευτική πολιτική. Ο κίνδυνος να βγούμε από τη συνθήκη Sengen είναι ορατός και άμεσος, με καταστροφικές συνέπειες για τη χώρα. Θεωρούμε ότι αυτό είναι ένα πρόβλημα που πρέπει άμεσα να επιλυθεί. Κάθε μετάθεσή του στο μέλλον θα το διογκώνει συνεχώς. Το έθεσα με έντονο τρόπο από το 2007. Πέρασαν σχεδόν πέντε χρόνια για να βρεθούμε μπροστά σε αδιέξοδο. Τώρα πρέπει να λάβουμε δύσκολες αποφάσεις. Με κοινωνική συνοχή, ουσιαστική συνεργασία και ανθρώπινη προσέγγιση μπορεί να βρεθεί λύση.

Θεωρείτε ότι μπορούν να αλλάξουν την εικόνα της Αθήνας ή πρόκειται για προσωρινό ημίμετρο; Η πολυετής ανυπαρξία οποιουδήποτε μέτρου ή τα ημίμετρα έφεραν την Αθήνα σε αυτή την τραγική κατάσταση. Δεν υπάρχουν περιθώρια για άλλα ημίμετρα. Η μεγάλη ευθύνη ανήκει σε αυτό που ονομάζεται «πολιτικό σύστημα» και είναι προσανατολισμένο στον εαυτό του και όχι στις λύσεις. Όταν ένα πρόβλημα φτάνει στα άκρα του, τότε εκδηλώνουν ενδιαφέρον. Αυτή η φιλοσοφία διακυβέρνησής μας έχει φέρει σε αδιέξοδο. Είτε αφορά στην οικονομία είτε στους μετανάστες είτε στη διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων. Εγώ δεν είμαι αυτής της φιλοσοφίας. Εγώ είμαι προσανατολισμένος στις λύσεις, γιατί είμαι στην πλευρά των πολιτών. Δεν μπορώ να κλείνω τα μάτια μου.

Δήμος - Περιφέρεια. Είναι πλέον ξεκάθαρες οι αρμοδιότητες του καθενός; Σε ποιον ανήκει η διαχείριση του Πεδίου του Άρεως, για παράδειγμα; Πριν από τον «Καλλικράτη» οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ήταν αχαρτογράφητες και χαώδεις. Η χαρτογράφηση και η κατηγοριοποίησή τους επιχειρήθηκε για πρώτη φορά με τον «Καλλικράτη». Στην πορεία εφαρμογής του, όμως, αποκαλύφθηκαν ατέλειες και παραλείψεις μιας ιστορίας 180 ετών του ελληνικού κράτους που δεν διορθώνονται απλά με ένα νόμο. Χρειάζονται διορθωτικές παρεμβάσεις επί της ουσίας, αν θέλουμε να μιλάμε για πλήρη αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων και άσκησης αυτών με τελικό αποδέκτη την ανάπτυξη, τον πολίτη και την καλύτερη εξυπηρέτησή του. Σχετικά με τη διαχείριση, δηλαδή τη φύλαξη, τη συντήρηση και τον καθαρισμό του Πεδίου του Άρεως, πρόκειται για αρμοδιότητα που ασκούσε η τέως Υπερνομαρχία Αθηνών-Πειραιώς και εξ αναγκασίας πέρασε στην Περιφέρεια Αττικής, που συνεχίζει να την ασκεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ωστόσο, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και με βάση τον αναπτυξιακό ρόλο που έχει η Αιρετή Περιφέρεια, η διαχείρισή του θα έπρεπε να περάσει στο Δήμο Αθηναίων, όπως και όλα τα υπόλοιπα πάρκα, και βεβαίως συμφωνούμε να παραχωρηθεί.

Εκλογές 2012. Υπάρχει κάποιο βιώσιμο κυβερνητικό μοντέλο, απαραίτητο για την Ελλάδα την επόμενη μέρα της επικείμενης κρίσιμης διαδικασίας; Η πρώτη μου σκέψη είναι ότι το καλύτερο από όλα θα ήταν να προκύψει από τις εκλογές αυτοδύναμη κυβέρνηση. Εάν αυτό δεν συμβεί, αυτό που επιβάλλεται πλέον, κατά τη γνώμη μου, είναι η συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Την αποκαλώ έτσι για να υπογραμμίσω τη δραματική κρίσιμότητα των στιγμών. Η Ελλάδα πρέπει να προχωρήσει αποφασιστικά στο δρόμο των δύσκολων λύσεων. Γι' αυτό είναι αναγκαία μια κυβέρνηση που θα μπορεί να σηκώνει αυτό το βάρος. Μια τέτοια κυβέρνηση, ακολουθώντας πειθαρχημένα ένα πρόγραμμα ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων, μπορεί να βάλει τη χώρα σε ένα δρόμο εξόδου.

κάτι το σύμμεικτο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, η έμφαση που δίδεται στα εθνοτικά χαρακτηριστικά στις ειδήσεις. Σε συνθήκες παγκοσμιοποιημένης οικονομικής ύφεσης, το μεταναστευτικό ζήτημα ενεργοποιεί βαθιά κρυμμένα ψυχολογικά αντανακλαστικά που σχετίζονται με την καλλιέργεια κλίματος μιας γενικευμένης κοινωνικής φοβίας και προκαλεί σχεδόν αυτόματα εκρήξεις του συλλογικού ασυνείδητου, ιδιαίτερα αναφορικά με το ζήτημα της ασφάλειας του γηγενούς πληθυσμού απέναντι στον “ξένο”».

Ωραία, κι αν λοιπόν δεν είναι αυτοί οι υπαίτιοι, ρωτάω τώρα τον κο Καρύδη, πώς έφτασε να δίνει το Κέντρο αυτή την εικόνα... χαβούζας; «Μετά το 2004 εγκαταλείφθηκε κάθε κρατική πολιτική συστηματικής ανάπτυξης. Σκεφτείτε μόνο ότι το διάστημα 2000-2004 σπαταλήθηκαν 120 περίπου εκατομμύρια ευρώ για έργα ανάπτυξης στο κέντρο και 15 εκατομμύρια ευρώ από το 2004 μέχρι το 2009 για τον ίδιο σκοπό... Αυτή η αντιμετώπιση του κράτους είχε μια άμεση αντανάκλαση στην καθημερινότητά μας. Η νοοτροπία ήταν: “Πετύχαμε την εικόνα βιτρίνα για την Αθήνα, πάμε για άλλα”. Πράγματι, από το 2005 και μετά υπήρξε μαζική μεταναστευτική κίνηση στην πόλη με λαθρομετανάστες από Σομαλία, Αφγανιστάν, Πακιστάν, περιοχές... ζόρικες. Σε αυτή τη χρονική στιγμή λοιπόν υπήρξε αδιαφορία του κράτους. Δεν αντιμετωπίστηκε το φαινόμενο με συστηματική πολιτική και δράσεις. Το παράτησαν. Εξαφανίστηκαν ύστερα κι οι δομές υποστήριξης των τοξικοεξαρτημένων κι άλλη μια μετέωρη ομάδα ήρθε να προστεθεί στον αστικό ιστό μαζί με τους αλλοδαπούς.

Σε μια τόσο υποβαθμισμένη κατάσταση είναι εύκολο να αναπτυχθούν τα λούμπεν στοιχεία. Όταν το πρόβλημα πια υπερ-διογκώθηκε, το κράτος σχεδόν αποσύρθηκε. Η δική μας πρόταση είναι ένα συντονιστικό κέντρο για την Αθήνα, έστω κι άτυπο, στο οποίο να εμπλέκονται ο Δήμος, η Αστυνομία, η Περιφέρεια, το Υπουργείο Συγκοινωνιών, το Υπουργείο Παιδείας αλλά και ο ιδιωτικός τομέας —οι ξενοδόχοι για παράδειγμα— κι όλοι αυτοί να συνεργάζονται με έναν αλα τρόικα τρόπο. Να λένε “έσύ σε 6 μήνες θα κάνεις αυτά τα 3” και μετά να λογοδοτούν για την υλοποίηση των δράσεων. Κατά καιρούς “κυκλοφορούν” εξειδικευμένα ευρωπαϊκά προγράμματα για τα ιστορικά κέντρα των πόλεων, όπως για παράδειγμα τα Urban I και Urban II, αλλά εδώ δεν τα παίρνουν ποτέ χαμπάρι. Θα έπρεπε να γίνει αυτό που γίνεται και στις υπόλοιπες μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις, όπως π.χ. το Βερολίνο — μια αντίστροφη πορεία κατοίκησης από τα προάστια προς το Κέντρο».

Τρίτη, πρώτη πραγματικά ανοιξιάτικη μέρα, πλατεία Θεάτρου

Βαδίζονταςτας «κουμπωμένη» στους δρόμους πίσω από τη Βαρβάκειο επαναφέρω στη μνήμη μου την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων και πόσο εκστασιασμένοι δηλώναμε τότε οι Αθηναίοι με αυτή τη... «γονιμότητα πολυπολιτισμικότητα», όπως την αποκαλούσαμε, και «τι ενδιαφέρον ήταν που είχαμε κι εμείς δρόμους της Ανατολής, των αρωματικών και των μπαχαρικών, τι ωραία που είχαμε νέους συμπολίτες από εξωτικούς προορισμούς». Πιο ειρωνικό πεθαίνεις. Γιατί στην επόμενη στροφή του χρόνου δεν τολμούσαμε ούτε να πατήσουμε σε αυτούς τους δρόμους. Όλες οι παράμετροι της εγκληματικότητας —εμπόριο ναρκωτικών, παραεμπόριο, trafficking, ληστείες— γνώρισαν εδώ μεγάλες δόξες. Τον τελευταίο καιρό, η εικόνα δείχνει κι εδώ όπως και στην Τριλογία και στην Ομόνοια: πιο καθαρή. Αναρωτιέμαι πάλι: καθρέφτη, καθρεφτάκι της Αθήνας, μου λες αλήθεια ή ψέματα;

«Η Σοφοκλέους είναι ο μόνος δρόμος που έχει καθαρίσει από αυτή την περιοχή κι αυτό γιατί έφυγε ο OKANA. Και η πλατεία Θεάτρου μόνο από την πλευρά της Σοφοκλέους έχει καθαρίσει, η άλλη μισή παραμένει σε χάλια κατάσταση. Το στενάκι της Διπλάρη, η Ευριπίδου, η Σωκράτους, η Αισχύλου είναι σε τραγική κατάσταση κι οι αστυνομικοί κοιτάνε τα εγκλήματα απαθείς να συμβαίνουν μπροστά στα μάτια τους» μου εξηγεί η Κατερίνα Πιτούλη, αρχιτέκτονας, κάτοικος της πλατείας Θεάτρου από το 2005. «Όσο για τους αλλοδαπούς που ξεκίνησαν ως βαποράκια, τώρα λιώνουν κι αυτοί στα πεζοδρόμια. Οι τοξικοεξαρτημένοι αλλοδαποί έχουν αυξηθεί φοβερά. Όλοι αυτοί δεν ήξεραν την Ελλάδα πριν έρθουν, την Ομόνοια ήξεραν. Μπήκαν στη χώρα μας δηλώνοντας ότι είναι Παλαιστίνιοι για να πάρουν πλαστά χαρτιά με σκοπό να προωθηθούν σε άλλες χώρες της Ευρώπης και παγιδεύτηκαν εδώ. Τώρα τους μεταχειρίζονται τα κυκλώματα μαφίας στα οποία φυσικά είναι μπλεγμένοι και Έλληνες. Οι Αλβανοί, οι Πολωνοί, οι Ρουμάνοι έφυγαν ξανά για τις χώρες τους. Δυστυχώς δεν κατάφεραν να γίνουν μετανάστες δεύτερης γενιάς. Η γραμμή αδιαφορίας ξεκίνησε να χαράζεται το 2005. Από Πειραιώς μέχρι Σωκράτους όλοι οι ταλαιπωρημένοι της Γης μαζεύτηκαν εδώ. Όμως κίνητρα για την ανάπτυξη του κέντρου δεν είναι μόνο η επανακατοίκηση αλλά και να το επισκέπτεται άφοβα ο κόσμος. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε το Κέντρο με το θετικό πρόσημο της ανάπτυξης, να δημιουργήσουμε δομές που θα συμβάλουν στην ανατροπή της σημερινής του εικόνας. Είναι λοιπόν λάθος αντιμετώπιση να προτείνεται να έρθουν σε αυτή την περιοχή προβληματικές δομές όπως OKANA, Κέντρα Ημέρας για άστεγους κ.ά. Μιλάμε προφανώς για ανθρώπους που χρειάζονται άμεση περίθαλψη και φροντίδα και ταυτόχρονα για ανθρώπους που χρειάζονται υγειονομική περίθαλψη,

αφού σε πολλές περιπτώσεις πάσχουν από μολυσματικές ασθένειες. Δεν είναι λοιπόν παράλογο μια τέτοια δομή με ειδικές απαιτήσεις να τοποθετηθεί στην καρδιά της εμπορικής αγοράς της Αθήνας, στο υπαίθριο mall της με τα τρόφιμα, δηλαδή σε μια περιοχή όπου οι κανόνες υγιεινής έχουν τόσο σημασία;».

Άλλος κάτοικος που εύλογα προτίμησε να μου μιλήσει ανώνυμα από τον 7ο όροφο του υπέροχου loft του —πλην όμως ασφαλισμένου με ψηλά κάγκελα ασφαλείας— μου περιγράφει την υπάρχουσα τραγική κατάσταση: «Την περιοχή κάτω από την Αθηνά προς Ψυρρή λυμαινούνται τώρα έμποροι ναρκωτικών. Όλα τα κυκλώματα της Αθήνας έχουν την έδρα τους εδώ. Κάτω από το σπίτι μας σφάζονται Μαροκινοί με Αλγερινούς. Οι τελευταίοι έχουν εξελιχθεί στους μεγαλύτερους κλέφτες της περιοχής. Εδώ είναι η έδρα τους και από εδώ ξεκινάνε για τις βρομοδουλειές τους σε Γκάζι και Ψυρρή. Όσο για το εμπόριο των όπλων, γίνεται στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου. Κατά τη γνώμη μου πρέπει στα πιο νευραλγικά αστυνομικά τμήματα της Αθήνας, που έχουν να παλέψουν με εγκληματικότητα και ναρκωτικά, δηλαδή στα Α.Τ. Ομόνοιας, Αγίου Παντελεήμονα, Ακροπόλεως και Εξαρχείων, οι διευθυντές των τμημάτων κι οι αστυνομικοί να είναι κυλιόμενοι. Να αλλάζουν κάθε έξι μήνες, έτσι ώστε να μην προλαβαίνουν να διαφθαρούν. Για τον ίδιο λόγο θα έπρεπε σε αυτούς τους συγκεκριμένους να επιβάλουν πόθεν έσχες». Από το μεγάλο παράθυρο του σπιτιού του μου δείχνει μια ταράτσα με 20 τουλάχιστον κλεμμένα ποδήλατα. «Τα ανεβάζουν εδώ οι αλλοδαποί, τα κρατάνε για λίγο καιρό κι ύστερα τα πωλούν». Έπειτα μου δείχνει ένα ξεπεσμένο ξενοδοχείο και μου λέει πως εδώ κλείνουν το ραντεβού τους οι έμποροι ναρκωτικών. «Για βιτρίνα έχουν ένα μαγαζί με εκτυπώσεις από κάτω, το οποίο λειτουργεί μέχρι τα ξημερώματα (!) και τα Σαββατοκύριακα (!). Είναι τόσο πολύπλοκο το σύστημα με τους ακάλυπτους και τους “κενούς”

χώρους ανάμεσα σε αυτά τα κτίρια που μπορούν εύκολα να διαφεύγουν μέσα από κρυφές σκάλες».

Από εδώ ψηλά, βλέπω ορόφους κτιρίων να έχουν μετατραπεί σε χώρους ύπνου, τα στρώματα είναι σχεδόν το ένα πάνω στον άλλο. Αριστοφάνους με Σαρρή άλλος όροφος με στεγνωτήρια όπου δουλεύουν στοιβαγμένοι Κινέζοι. «Φυσικά, σε αυτή την περιοχή κάτω από την Ακρόπολη, όπου τίποτα δε λειτουργεί, παρανομοούν και οι Έλληνες ασύστολα. Νοικιάζουν, χωρίς χαρτιά, ολόκληρους ορόφους σε Κινέζους για να τους κάνουν αποθήκες, αυτοί με τη σειρά τους τις γεμίζουν με εύφλεκτα υλικά, κόλλες, ευτελή ρούχα και παπούτσια, καπνίζουν μέσα κι έτσι όπως δεν υπάρχει πυροπροστασία οι χώροι γίνονται πουρλότο. Τέσσερις φορές καήκαν κτίρια τα τελευταία τέσσερα χρόνια —στη Σοφοκλέους, στο Μεταξουργείο... Οι Κινέζοι μπαίνουν τα πρωινά μέσα στην περιοχή με τεραστίων διαστάσεων νταλίκες για να ξεφορτώσουν εμπόρευμα ενώ απαγορεύεται. Κι όπου βλέπεις πολυκατοικία βουτηγμένη στην παρανομία —οι κεραίες και τα δορυφορικά πιάτα ξεφυτρώνουν σε κάθε ελεύθερη σπιθαμή σαν τα μανιτάρια— από κάτω θα υπάρχει κι ένα ψιλικατζίδικο ανοιχτό νύχτα—μέρα να λειτουργεί ως βιτρίνα για τις υποπτες δουλειές. Η αστυνομία; Η αστυνομία έχει ρόλο διακοσμητικού παρατηρητή όταν βέβαια δεν είναι κι αυτή μπλεγμένη. Η αστυνομία πρέπει να πολεμήσει τα ίδια της τα κυκλώματα. Το να αράζει κλούβες στη γωνία Σοφοκλέους και Μενάνδρου χωρίς να κάνει τίποτα δεν βοηθάει. Ούτε η παράνομη πορνεία έχει εξαλειφθεί εντελώς όπως ισχυρίζονται. Στη Σωκράτους βλέπεις ακόμα Αφρικανές. Τις φέρνουν με ταξί οι προαγωγοί τους. Οι πιο πολλές έχουν ανέβει στην Αθηνά και ειδικά στην Πατισίω, όπου η αγορά είναι μεγαλύτερη. Στην Κουμπουνδούρου μαίνονται συνεχώς συμπλοκές ανάμεσα σε φατρίες Ινδών και Πακιστανών. Και φυσικά, μέσα σε όλα αυτά θέλησαν να παρεισφρήσουν στη γειτονιά και οι φασίστες. Ήρθαν να μας πουλήσουν προστασία αλλά δεν τους αφήσαμε». Τα ίδια πάνω κάτω λέει κι ο Δημήτρης Νικολακόπουλος, συντονιστής της Κίνησης Πολιτών για το Κέντρο της Αθήνας (ΚΙ.ΠΟ.ΚΑ): «Εδώ και ένα μήνα ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου Ιωάννης Τέντες έχει στείλει στη Βουλή τη δικογραφία που διενεργούσε ο εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθήνας και υπεύθυνος για το Κέντρο Ανδρέας Καραφλός. Είναι η πρώτη φορά που έφυγε δικογραφία από κίνηση πολιτών. Αυτό έγινε επί υπουργίας Παπουτσή στο Προστασίας του Πολίτη. Από εκείνη την ημέρα παρατηρούμε μια αύξηση της αστυνομικής παρουσίας. Επίσης κάθε φορά που ασχολούνται τα μέσα μαζικής ενημέρωσης υπάρχει αστυνομική παρουσία. Αυτό δεν λύνει το πρόβλημα. Απλά παρατηρείται μείωση του όχλου, της παρουσίας εμπόρων ναρκωτικών και της πορνείας κατά τη διάρκεια της ημέρας. Επί της ουσίας έχουμε μετατόπιση της παραβατικότητας δύο τετράγωνα παρακάτω. Η πλατεία Ομόνοιας πρέπει να είναι καθαρή. Εδώ είναι οι επισκέπτες, οι επαγγελματίες, οι τουρίστες και πρέπει κάποτε να την προσέξουμε περισσότερο. Τι λέει λάθος η αστυνομία; Δεν μιλάει για το τι γίνεται τα ξημερώματα στις έξι και επτά το πρωί. Έλα εδώ στην είσοδο της Πειραιώς στις 4, πριν πιάσουμε δουλειά. Θα δεις τις συμμορίες να κλέβουν κάθε μέρα τσάντες, αλυσίδες ...ό,τι θες. Και βέβαια μετά τις 22.00 πάλι σε αυτό το σημείο δεν υπάρχει αστυνομία πουθενά».

Φεύγω από την πλατεία ενώ ο ήλιος είναι ακόμα ψηλά. Βολτάρω στο Κέντρο έχοντας πια καταλάβει ότι η «πιο καθαρή» εικόνα που δίνει η πόλη μας τελευταία είναι επιδερμική. Η δεύτερη στιβάδα του δέρματός της είναι σάπια κι ο καθρέφτης της μας κρύβει επιμελώς τις ατέλειες. Όμως τώρα είναι άνοιξη και το αττικό φως αναδεικνύει τις κρυμμένες ομορφιές της. Είναι άνοιξη και δεν θέλω να την εγκαταλείψω. Θα περιμένω και θα ελπίζω για την ημέρα που θα αναγεννηθεί θριαμβευτικά μέσα από τις στάχτες της. ▮

Μοιάζει με σκηνή από ενυδρείο. Να 'μαστε εδώ, στο βυθό του κόσμου, ενεοί, άοπλοι, να παρακολουθούμε μέσα από το τζάμι ένα τρελαμένο, νεαρό αρσενικό να επιτίθεται σε μια ηλικιωμένη.

ΑΥΤΟΠΤΗΣ ΜΑΡΤΥΡΑΣ ΕΝΥΔΡΕΙΟ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ - Εικονογράφηση: ΘΟΔΩΡΗΣ ΜΠΑΡΓΙΩΤΑΣ

Οταν βαριέμαι, όταν η ζωή που μου αναλογεί δε μου αρκεί, λέω στον εαυτό μου τρομακτικές ιστορίες, ιστορίες στο όριο της ψύχωσης: τον κόσμο δεν τον έπλασε ο Θεός αλλά ο Διάβολος, αφού πρώτα νίκησε και εξόρισε διά παντός τον Αντίπαλό του. Άρα, φυσική κι επόμενη η ανθρώπινη τάση προς την (αυτο)καταστροφή. Έτσι είμαστε φτιαγμένοι... Είναι μια συνήθεια επικίνδυνη διότι, μερικές φορές, αυτές οι ιστορίες αποκτούν υλική υπόσταση κι αρχίζουν να εκδραματίζονται στις τρεις διαστάσεις. Κι εγώ δεν ξέρω πώς να τις σταματήσω.

Ευτυχώς, όταν αρχίζω να εμβαθύνω οδυνηρά σε τέτοιου είδους πειράματα, έρχεται μια στιγμή που ξέρω πως είναι ώρα να εστιαστώ αλλού, να βγω από το κεφάλι μου κι επίσης, από το διαμέρισμα. Αρπάζω λοιπόν την ψηφιακή μηχανή και βγαίνω στο βροχερό σούρουπο. Η τέχνη, εξάλλου, είναι η απόδειξη πως η ζωή δεν είναι αρκετή, σωστά;

Τα είκοσι, τριάντα άτομα που βρισκόμασταν μέσα στο

τρόλεϊ παρακολουθήσαμε τη σκηνή σαν από θεωρείο. Πάμε, σε αργή κίνηση. Η γυναίκα, στα εξήντα, ετοιμάζεται να επιβιβαστεί, να, φαίνονται οι άβαφες ρίζες της. Ο νεαρός άντρας, όμορφος σαν τη νέμεση, βρίσκεται ακριβώς πίσω της την ώρα που απλώνει το μπράτσο της μέσα στην ανοικτή πόρτα. Με μια κίνηση βίαιη και μαζί χορευτική, της αρπάζει τη μεγάλη καφετιά τσάντα που έχει περασμένη στον ώμο. Η γυναίκα χάνει την ισορροπία της και πέφτει κατάχαμα στο βρεγμένο πεζοδρόμιο. Ενώ ακόμη βρίσκεται σε πτώση, ο άντρας αποσπά με ένα τίναγμα το λάφυρο και τρέπεται σε φυγή με τεράστιους, ήδη!, δρασκειλισμούς. Οι πόρτες του τρόλεϊ κλείνουν απ' έξω τις άπχες κραυγές της. Κάπου ενδιάμεσα έχω πατήσει το κουμπί της μηχανής με την οποία έτσι κι αλλιώς έπαιρνα φωτογραφίες από το παράθυρο του τρόλεϊ.

Το κουνημένο στιγμιότυπο επιβεβαιώνει τους χειρότερους φόβους μου. Μοιάζει με σκηνή από ενυδρείο.

Να 'μαστε εδώ, στο βυθό του κόσμου, ενεοί, άοπλοι, να παρακολουθούμε μέσα από το τζάμι ένα τρελαμένο, νεαρό αρσενικό να επιτίθεται σε μια ηλικιωμένη. Ο πρώτος, θέσει απελπισμένος, η άλλη, βραδυκίνητη από τα χρόνια που κουβαλάει. Αδύναμος εναντίον αδύναμου. Χθόνια χάνα στο πίσω μέρος του κεφαλιού μου: «Τα βλέπεις που το ανθρώπινο είδος είναι επικίνδυνο για τον εαυτό του;».

Και όμως όχι, σκέφτομαι θυμωμένος. Αν υποκύψεις μια φορά στην απόγνωση, οι ευκαιρίες που σου προσφέρει μετά ο κόσμος για να απελπιστείς, είναι άπειρες. Άπειρες! Κατεβαίνω στην επόμενη στάση και αρχίζω να περιφέρομαι στους στενούς παράδρομους της Πατνσιών με τη μηχανή στο χέρι. Με διακατέχει η τρελή σκέψη ότι μπορεί και να βρεθώ μπροστά σ' εκείνο τον άντρα, εκείνο τον όμορφο διάβολο. Ενώπιος ενωπίω. Και τότε; Τι; Πώς πείθεις κάποιον για το αυτονόητο: ΔΕΝ. καταβροχθίζουμε. τους. ομοίους. μας;

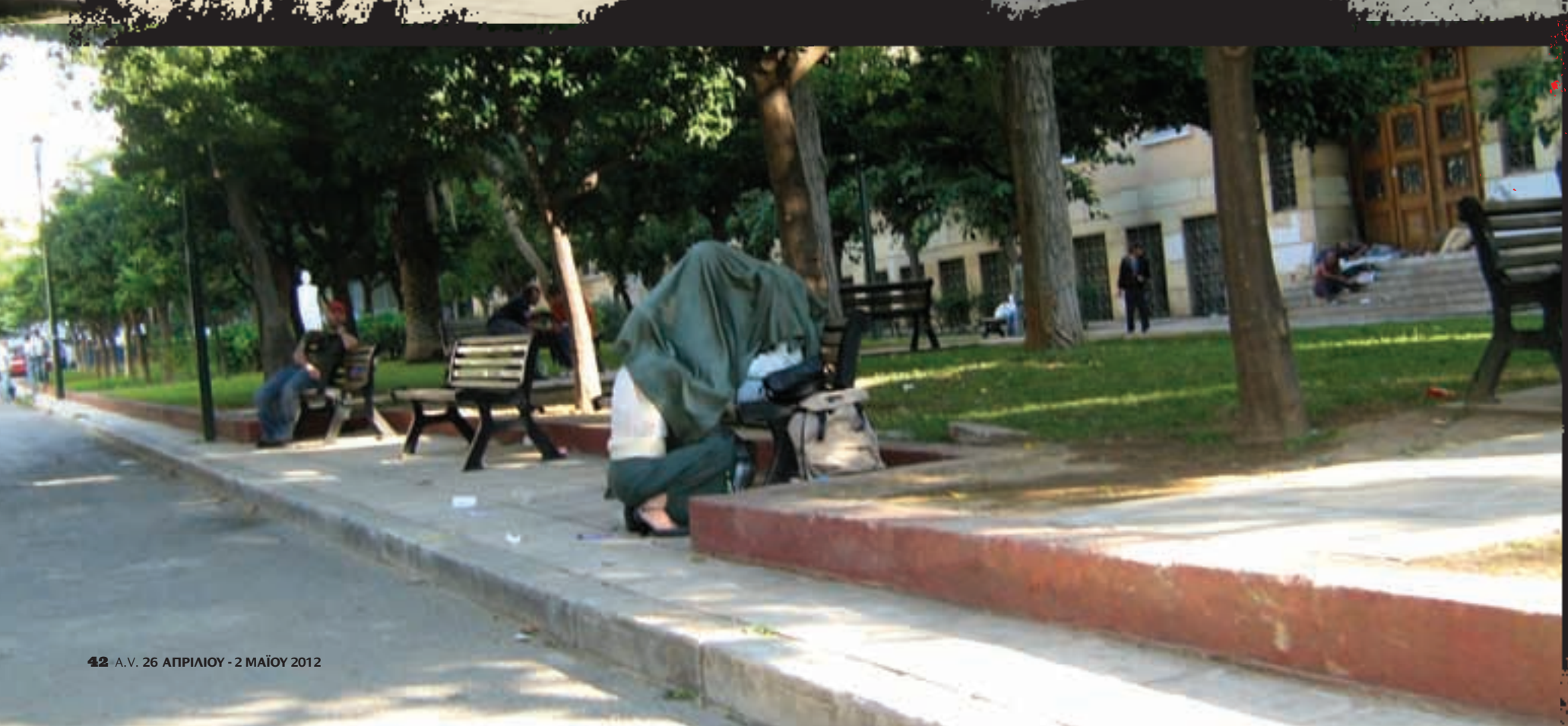

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

ΑΘΗΝΑ,

ΝΑΡΚ

Το μεγαλύτερο μέρος του ιστορικού κέντρου της Αθήνας μοιάζει πλέον με μια μεγάλη πιάτσα ναρκωτικών, με αστυνομικούς και διακινητές να παίζουν κρυφτό/κυνηγητό, μεταφέροντας τα στέκια από το ένα σημείο στο άλλο. Το θέμα είναι: υπάρχει πολιτική βούληση να αλλάξει κάτι στην καταπολέμηση των ναρκωτικών;

Της ΛΕΝΑΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΗ

Τρία όμοια σακίδια. Και τα τρία παραγεμισμένα με τα ίδια πακετάκια. Σύριγγες, γάζες, μαντιλάκια με οινόπνευμα, κιτρικό οξύ, τάσι, αποσταγμένο νερό, τσιρότα για τις πληγές και ένα ενημερωτικό φυλλάδιο με τα 8 βήματα που εγγυώνται στον τοξικοεξαρτημένο την ασφαλή χρήση της ναρκωτικής ουσίας. Τελευταίος έλεγχος, καταμέτρηση του υλικού, βεβαιωνόμαστε ότι όλοι έχουμε πάνω μας τις αστυνομικές ταυτότητες. «Πάμε Προπύλαια και βλέπουμε;» λέει ο υπεύθυνος. Είμαι με την Ομάδα Δρόμου του OKANA. Κάθε μέρα, πρωί και βράδυ, βγαίνουν στο κέντρο της Αθήνας και μοιράζουν τα κυλινδρικά κουτάκια τους (από ανακυκλωμένο χαρτί) με ό,τι χρειάζεται ένας τοξικοεξαρτημένος για να κάνει ασφαλή χρήση. Μια ομάδα πολύ διακριτική. Δεν τους αρέσουν οι στολές και τα σήματα.

Αθόρυβα πέντε άνθρωποι μπορούν να μοιράσουν

πέντε σε δύο ώρες έως και 170 σύριγγες.

Κανείς δεν τους παίρνει είδηση εκτός από αυτούς που τους περιμένουν. Και ο λόγος που τους περιμένουν με αγωνία είναι απλός, μου εξηγεί στο δρόμο προς τα Προπύλαια ο υπεύθυνος της ομάδας, Σωτήρης:

«Και μόνο η εξασφάλιση της σύριγγας είναι ένα άγχος λιγότερο για το χρήστη. Μετά το μόνο που έχει να σκεφθεί είναι η εξασφάλιση της δόσης». Σε αυτή την πρωτοβουλία συμμετέχουν επίσης: Κέντρο Ελέγχου & Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ), Κέντρο Ζωής, PRAKSIS, Θετική Φωνή, Κέντρο Πρόληψης ΑΘΗΝΑ-ΥΓΕΙΑ και Γιατροί του Κόσμου.

Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Γωνία Ακαδημίας και Ασκληπείου, ο Σωτήρης δίνει τις τελευταίες οδηγίες: «Δεν απομακρυνόμαστε ο ένας από τον άλλον, δεν κάνουμε περιττές

κινήσεις και γενικά κοιπάτε εμένα». Νομίζω πως οι τελευταίες οδηγίες αφορούν περισσότερο εμένα παρά την ομάδα. Ωστόσο, επιμένει ότι ο δρόμος πάντα κρύβει δυσκολίες. «Μια ξαφνική επέμβαση της αστυνομίας, μια επιθετική αντίδραση του χρήστη, κάποιος αναμεταξύ τους καβγάς, οι έμποροι. Ειδικά τώρα τελευταία, που πολλοί μετανάστες διακινούν την ηρωίνη, έχουμε ένα θέμα. Δεν μας ξέρουν ως ομάδα, μας κοιτούν καχύποπτα και κάπως δυσκολευόμαστε».

Έχει πάει 7.00 (με την παλιά ώρα) και το σκοτάδι της νύχτας προστατεύει τους χρήστες από τα βλέμματα των περαστικών. Επί της Ακαδημίας, λίγο πριν από τη Σίνα, είναι σταθμευμένο καθημερινά ένα βαν του ΚΕΕΛΠΝΟ. Μοιράζει κι αυτό σύριγγες, προφυλακτικά και ενημερωτικά φυλλάδια για τα λοιμώδη νοσήματα. «Πάμε να πούμε ένα "γεια" στους ανταγωνιστές» λέει χαμογελώντας ο Σωτήρης. Το χιούμορ και τα πειράγματα χαρακτηρίζουν την ομάδα του OKANA. «Χρειάζεται με όλα όσα βλέπουμε» μου εξηγεί.

Διασχίζοντας την Ακαδημίας και κατηφορίζοντας την Κωστή Παλαμά, οι ενδιαφερόμενοι μας έχουν ήδη προσέξει. Μας περιμέναν. Ο Σωτήρης δίνει οδηγίες: «Πάμε δεξιά, από τους γνωστούς. Από αριστερά κοιτούν λίγο περίεργα». Είναι μετανάστες που πουλάνε εμπορεύματα στο δρόμο και φοβούνται. Όσο κατηφορίζουμε, τόσο αδειάζουν τα σακίδια της ομάδας. Κάποιοι χρήστες παίρνουν δύο και τρία κουτάκια. Πρώτη φορά έρχομαι τόσο κοντά σε αυτούς τους ανθρώπους, που τόσα και τόσα δημοσιεύματα αποκαλούν απαξιωτικά: «ζωντανούς-νεκρούς», «ζόμπι», «άθλιοι των Αθηνών» και τόσα άλλα.

Τα παιδιά της ομάδας του OKANA γνωρίζουν τους περισσότερους. Έχουν δημιουργήσει σχέση εμπιστοσύνης με τους χρήστες. Οι «ζωντανοί-νεκροί» έχουν όνομα, και ο καθένας τους μια ιστορία. Ο Σωτήρης τους ρωτά γιατί δεν εμφανίζονται στο στέκι του OKANA, αν μπήκαν ή δεν μπήκαν σε πρόγραμμα. «Ο δρόμος είναι το σπίτι τους και το σεβόμαστε. Μπορεί να ζουν άσχημα, εμείς δεν τους το επιβάλλουμε να αλλάξουν, σκοπός είναι να προβληματιστούν. Τη στιγμή της κουβέντας δεν υπάρχουν αποτελέσματα. Μπορεί αργότερα να μάθουμε ότι μπήκε σε κάποιο πρόγραμμα ή ότι καθάρισε». Κάποιοι μιλούν με τον Σωτήρη για την τιμή της δόσης, άλλοι δικαιολογούνται που υποσχέθηκαν και δεν πέρασαν ποτέ από το «Στέκι» και άλλοι απλά λένε ένα ευχαριστώ και φεύγουν. Στο βάθος του πεζόδρομου προς την Πανεπιστημίου, ένας πλανόδιος παίζει μουσική. «Σήμερα θα ταξιδέψουν μετά μουσικής» λέει ένας από την ομάδα.

Φεύγουμε για Πειραιώς. Στο ύψος της Μυλλέρου, η ομάδα αναγνωρίζει δύο νεαρά παιδιά. Έχουν μόλις αποφυλακιστεί. Τους δίνουν τα κουτιά. Ξαφνικά από εκεί που δεν υπήρχε ψυχή άρχισαν να ▶

ΚΩΜΕΝΗ

ΠΟΛΗ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

εμφανίζονται ολοένα και περισσότεροι χρήστες. «Όλοι μιλούν σήμερα για την έξαρση των κρουσμάτων HIV στην Αθήνα. Ωστόσο, οι σύριγγες είναι πιο απαραίτητες για την πρόληψη της ηπατίτιδας. Υπάρχει κάτι σαν αστικός μύθος μεταξύ των χρηστών. Νομίζουν ότι μπορούν να μοιράζονται τις σύριγγες, επειδή μπορεί να είναι και οι δύο φορείς ηπατίτιδας. Δεν είναι όμως έτσι» επισημαίνει ο Σωτήρης.

Οι τσάντες άδειασαν κι επιστρέφουμε στο στέκι για μια ξενάγηση στο χώρο. Το «Στέκι» βρίσκεται στην οδό 3ης Σεπτεμβρίου 19 και λειτουργεί μέχρι τις οκτώ το βράδυ. Εκεί οι χρήστες ενημερώνονται για την ασφαλή χρήση και πληροφορούνται τα δικαιώματα που έχουν Έλληνες και μετανάστες στις υπηρεσίες υγείας. Στο «Στέκι» οι χρήστες πλένουν τα ρούχα τους, κάνουν μπάνιο, μαγειρεύουν, παίρνουν ρούχα, παπούτσια, μιλούν με ψυχολόγους και τους ανθρώπους της ομάδας, βλέπουν ντοκιμαντέρ και ταινίες. Αν χρειαστούν περίθαλψη οδηγούνται στη Μονάδα Άμεσης Βοήθειας του ΟΚΑΝΑ ή αν χρειάζονται νοσοκομειακή περίθαλψη συνοδεύονται σε νοσοκομεία. «Πώς σου φάνηκε;» με ρωτάει ο Σωτήρης. Δεν ξέρω ακριβώς τι να πω. Πολλές οι εικόνες. Μου βγαίνει αυθόρμητα: «Χρειάζεστε κι άλλη βοήθεια. Νομίζω ότι πρέπει να γίνετε περισσότεροι».

ΛΕΓΕ ΜΕ ΚΑΛΑΧΑΝ

«Λέγε με Κάλαχαν και ρωτά ό,τι θέλεις. Έχω φάει τα ναρκωτικά με το κουτάλι». Ο αστυνομικός που μου μιλάει έχει 19 χρόνια ενεργούς δράσης στη Γενική Ασφάλεια Αττικής. Τα περισσότερα χρόνια τα πέρασε στη Δίωξη Ναρκωτικών.

«Οι αριθμοί και οι στατιστικές είναι για τα επιτελεία. Εγώ ανήκω έξω. Στην αιχμή του δόρατος. Εμείς μιλάμε με την πραγματικότητα και, στην περίπτωση των ναρκωτικών, η παρουσία του αστυνομικού στο δρόμο δεν είναι η λύση στο πρόβλημα. Η λύση μπορεί να έρθει μόνο με τη δίωξη του οργανωμένου εγκλήματος». «Πώς επιχειρείτε στη Δίωξη;» ρωτώ χρησιμοποιώντας λίγη από την ορολογία των αστυνομικών. «Όταν βλέπει ο πολίτης στην πλατεία της γειτονιάς του μαζεμένα αρρωστάκια, οαστίζει και λέει: “Τεμίσουμε ναρκωτικά”. Στη Δίωξη έχουμε το τμήμα Αμέσου Επεμβάσεως: το 109. Είναι ο τριψήφιος αριθμός που καλείς για να έρθει η δύναμη. Το τμήμα 109 διαθέτει ένα μπλε λεωφορείο, το οποίο σπεύδει με δύναμη αστυνομικών για να “καθαρίσει” μια πλατεία, έπειτα από καταγγελία πολίτη. Η επιχείρηση αυτή ανεβάζει το αίσθημα ασφάλειας του πολίτη και την εικόνα της αστυνομίας. Κι όμως, δεν είναι έτσι. Στο τμήμα συναντάς δύο κατηγορίες αστυνομικών: τους πρωτοεισερχόμενους και τους κουρασμένους. Οι πρώτοι είναι οι νέοι που μπαίνουν στον 109 για να πάρουν μια μυρωδιά, να δουν τι γίνεται. Παιδιά, δηλαδή, από την επαρχία που δεν έχουν δει πρεζάκια στο δρόμο, δεν ξέρουν πώς περπατάει και πώς ζηγιέται ο ναρκομανής. Οι άλλοι είναι οι κουρασμένοι, δηλαδή αυτοί που είναι στα πρόθυρα συντάξεως ή αυτοί

ΕΙΤΖ Μια υγειονομική βόμβα

Η ετήσια Ευρωπαϊκή Έκθεση για τα Ναρκωτικά επισημαίνει ότι η Ελλάδα ήταν ανέκαθεν μια χώρα με χαμηλά ποσοστά κρουσμάτων του ιού HIV. Φέτος κάνει λόγο για επιδημική έκρηξη του ιού σε χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών. Ο πρόεδρος του ΚΕΘΕΑ Χαράλαμπος Πουλόπουλος προσφάτως μίλησε για πενταπλασιασμό των χρηστών που είναι φορείς του έιτζ. Σύμφωνα, δε, με την πρόεδρο του ΟΚΑΝΑ, έχουμε κυρίως να κάνουμε με ένα φαινόμενο τοπικό: «Δεν μιλάμε για αύξηση στην Ελλάδα, αλλά στην Αθήνα. Παράλληλα έχουμε ενδείξεις ότι ο ιός είναι “εισαγόμενος” και θα παρθεί μια πρωτοβουλία σε βαλκανικό επίπεδο όπου παρατηρούνται οι ίδιες εκρηκτικές διαστάσεις».

Το πρόβλημα απασχόλησε τους επιστήμονες στην ετήσια συνάντηση του αρμόδιου οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών στη Βιέννη. Ο επικεφαλής του Παγκόσμιου Προγράμματος του Έιτζ δηλώνει ενήμερος και έχει δεσμευτεί να βοηθήσει με κονδύλια και τεχνογνωσία την Ελλάδα.

Η επιστημονικά υπεύθυνη του Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. Μανίνα Τερζίδου αναφέρεται στα πορίσματα της ετήσιας έκθεσης για την Ελλάδα: «Σήμερα παρατηρούμε μια αύξηση της τάξεως του 600%, αν και ακόμα συγκριτικά με άλλους τα ποσοστά μας είναι μικρά. Δυστυχώς, έχει παίξει ρόλο η οικονομική κρίση. Λιγότερο χατζιλίκι από το σπίτι, λιγότερο κέρδος από την επαιτεία. Σύριγγες και πάρα πολλή πορνεία χωρίς προφυλακτικό. Μεγαλύτερη μετάδοση με το σεξ, παρά με την ενδοφλέβια. Η πρόσβαση στην καθαρή σύριγγα είναι απαραίτητη».

Με πρωτοβουλία του ΟΚΑΝΑ και άλλων φορέων έχει ξεκινήσει ένα πρόγραμμα διανομής χωρίς ανταλλαγή ενός εκατομμυρίου βελόνων, συριγγών και προφυλακτικών. Έχει επίσης υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δεδομένου ότι το ένα τρίτο των φυλακισμένων είναι παραβάτες του νόμου περί ναρκωτικών, με σημαντικό ποσοστό να είναι ενεργοί χρήστες μέσα στις φυλακές. «Αντιλαμβάνεστε τι έχει να γίνει σε ένα κλειστό σύστημα, όπως των φυλακών, αν έστω και ένας έχει προσβληθεί από έιτζ. Γιατί εκεί μέσα ναρκωτικά βρίσκεις, σύριγγες όκι. Το μνημόνιο θα προβλέπει την υγειονομική κάρτα του κρατούμενου, τουλάχιστον για τα λοιμώδη. Αυτό είναι το αυτονόητο» λέει η Μέννη Μαλλιώρη.

Το 2010 ο ΟΚΑΝΑ και το πρόγραμμα «Δρόμοι της Αθήνας» των Πατρών του Κόσμου αντάλλαξαν 48.546 σύριγγες και διένειμαν 12.970. Το πρόγραμμα «Δουλειά στον Δρόμο» του ΟΚΑΝΑ μοίρασε κατά προσέγγιση 1.548 συσκευασίες για ασφαλή χρήση το 2010 και το αντίστοιχο του ΚΕΘΕΑ, που λειτουργεί στον Πειραιά, μοίρασε 25.000 μαντιλάκια εμποτισμένα με οινόπνευμα. Η ΜΑΒΥ του ΟΚΑΝΑ είναι η μόνη υπηρεσία άμεσης πρόσβασης που διαθέτει μικροβιολογικό εργαστήριο και παρέχει σε ενεργούς και πρώην χρήστες τη δυνατότητα εξετάσεων για έιτζ και ηπατίτιδα.

που δεν είναι ιδιαίτερα μάχιμοι. Εγώ, στα τόσα χρόνια της καριέρας μου στη Νάρκα, ποτέ δεν δούλεψα σ’ αυτήν την υπηρεσία» λέει ο Κάλαχαν και συνεχίζει: «Ας πούμε ότι είναι Κυριακή πρωί στην πλατεία Αμερικής, που κάποτε υπήρξε πιάτσα, βλέπεις πέντε έγχρωμους, δύο Αλβανούς και 15-20 Έλληνες άρρωστους να συναλλάσσονται αναμεταξύ τους, ενώ κάποιοι κάθονται στη γωνία και βαράνε ηρωίνη. Θα πάρεις ατελώς στο 109 και θα πεις πως στην πλατεία γίνεται κανονικό εμπόριο. Μέσα σε μία-δύο ώρες θα έχει σπεύσει το λεωφορείο και θα την έχει καθαρίσει. Αυτό δεν είναι λύση. Αυτά τα άτομα έχουν εξασφαλίσει από πριν τις εναλλακτικές καβάτζες. Και τι έγινε που η αστυνομία

καθάρισε εν μέρει την Ομόνοια, η πιάτσα μεταφέρθηκε μετά στο Μετσόβειο και σήμερα έξω από τη Νομική. Κι έτσι δημιουργείται στον πολίτη η μόνιμη απορία: “Γιατί, ρε παιδιά, δεν καθαρίζετε τις πιάτσες; Εδώ τους βλέπουμε εμείς. Εσείς τι κάνετε;” Και εγώ τους απαντώ: “Εάν μας λύσουν οι πολιτικοί τα χέρια, έχουμε τη δύναμη και το σθένος να καθαρίσουμε την Αθήνα μέσα σε 72 ώρες”. Σήμερα ο κάθε ταξίαρχος κοιτάει μαζί με το αστυνομικό και το πολιτικό του κόστος. Δεν βάζει, όπως λέμε, στον ντορβά τα γαλόνια του. Σου λέει, καλύτερα να καθαρίζω την πλατεία με την εύκολη λύση, παρά να εισχωρώ βαθιά. Και κάπως έτσι έχουμε τις μετακινούμενες πιάτσες».

ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ «ΚΑΘΑΡΙΣΜΑ» ΤΙ;

«Πάνεις το πρεζάκι. Το αφήνεις να χαρμανιάσει μερικές μέρες. Για να πει είναι διατεθειμένος να σου πει από πού αγοράζει. Ο καλός, όμως, έμπορος δεν πουλάει ποτέ στο πρεζάκι, για να μην τον καταδώσει. Ο μεγαλύτερος ναρκωτικών δεν μπορεί να πιαστεί με συμβατικό τρόπο. Η ανάκριση βάσει του συντάγματος λέει: Κάθεσαι με τον κατηγορούμενο, όποιος κι αν είναι αυτός, και τον ρωτάς: “Πού κρύβεις τα πέντε κιλά ηρωίνης;”. “Δεν είναι δικά μου. Ψέματα λένε, με διαβάλλουν”. Μετά τον στέλνεις στον εισαγγελέα. Με αυτό τον τρόπο δεν θα πιαστεί κανείς. Το πρεζάκι και το βαποράκι θα πιαστούν με μια αστυνόμευση κλασικού τύπου. Δηλαδή με έναν έλεγχο ρουτίνας από την ομάδα ΔΙ-ΑΣ, η οποία θα σταματήσει ένα αυτοκίνητο και ενδέχεται να πιάσει κάποιους επ’ αυτοφώρω με πράγμα. Αυτό για τη στατιστική είναι καλό. Όπως έλεγε και ο Στάλιν: “Ο ένας νεκρός είναι κηδεία, οι 100 είναι στατιστική”. Αυτό κολλάει απόλυτα στην περίπτωση της δίωξης ναρκωτικών. Άλλοι αριθμοί και άλλο η πραγματικότητα. Για μένα οι μέθοδοι τύπου Κάλαχαν δεν γίνονται να αποφευχθούν».

ΤΟ «ΠΡΑΣΟ» ΚΑΙ ΤΟ «ΧΩΜΑ»

«Κάτω στο κέντρο της Αθήνας είναι οι ναρκομανείς της εξahlίωσης. Θυμάμαι μια τηλεφωνική παρακολούθηση. Ακούμε τους υπόπτους να λένε χαρακτηριστικά: “Τζιμπ, έχουμε το καλό το πράσο στο πράσινο αυτοκίνητο. Το χώμα είναι στο άσπρο. Κάνε τα κουμάντα”. Στα ναρκωτικά υπάρχει η πλέμπα και το καλό. Αυτός που έχει οικονομική άνεση είναι ικανοποιημένος με ένα γραμμάριο κοκαΐνης. Ένας με οικονομικές στενότητες θα αγοράσει β’ ποιότητα και για να την ακούσει θα αναγκαστεί να αγοράσει μεγαλύτερη ποσότητα. Τους έμπορους με την καλή ποιότητα είναι δύσκολο να τους πιάσεις. Κανείς δεν τους δίνει».

Βάσει έρευνας, ο χρήστης για να βρει τη δόση του δεν θα κάνει παραπάνω από τρία χιλιόμετρα. «Όλα έχουν πρόγραμμα. Για παράδειγμα, το βαποράκι. Θα ξυπνήσει, θα πει κι έναν καφέ. Θα γεμίσει μια σακούλα με 50 γραμμάρια σε φιάκια. Το κάθε φιάκι έχει 0,25 του γραμμαρίου. Ένα γραμμάριο ηρωίνη είναι, δηλαδή, τέσσερα φιάκια. Όταν ακούς κάποιον να λέει “είμαι πολύ ανεβασμένος” εννοεί ότι

ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΠΡΟΕΝΤΑΞΗΣ

Μια φρέσκια, πιλοτική πρόταση του Υπουργείου Υγείας ανακοινώθηκε τον Δεκέμβριο σε εκδήλωση στο Ζάππειο. Οι χρήστες ναρκωτικών θα φιλοξενοούνται, προκειμένου να μη γυρνούν στους δρόμους, σε ειδικούς χώρους όπου θα εξασφαλίζουν ασφαλή χρήση, διατροφή και ύπνο, μέχρι να μπουν σε πρόγραμμα του ΟΚΑΝΑ. «Ο χρήστης που δεν θέλει να μπει σε κάποιο πρόγραμμα δεν θα πρέπει να εξahlιώνεται» υπογραμμίζει η πρόεδρος του ΟΚΑΝΑ και συνεχίζει: «Ούτε ο πολίτης πρέπει να το βλέπει αυτό. Τα Κέντρα Προένταξης άργησαν πολύ. Για να πετύχουν απαιτείται συνεργασία με το Δήμο και την αστυνομία, η οποία

οφείλει να συνειδητοποιήσει ότι πρέπει να αλλάξει την προσέγγισή της απέναντι στο χρήστη. Πρέπει κάθε φορά να τον πείθουν ότι δεν τον σπκώνουν από κάποιο μέρος για να τον μεταφέρουν στο τμήμα, αλλά σ’ ένα προστατευμένο χώρο με την ελπίδα –κάτι που έχει αποδειχθεί στην πράξη– να βρει εκεί ένα κίνητρο για θεραπεία. Αυτοί οι χώροι θα μπορούσαν να αλλάξουν την εικόνα του κέντρου. Να σταματήσει η νοστοροπία τού “σκουιζίζουμε” και να υιοθετηθεί η ιδέα τού φροντίζουμε. Αυτός ο πληθυσμός συνεχώς μετακινείται και το θέμα δεν είναι να καθαρίσει η Τσιτσα για να ξαναγεμίσει η Ομόνοια ή τα Πατήσια».

Σε αυτό συμφωνεί και η ΚΙ.ΠΟ.ΚΑ. Ωστόσο, είναι βέβαιο ότι οι κάτοικοι μιας συνοικίας θα θελήσουν να φιλοξενήσουν αυτούς τους χώρους; «Οι χώροι πρέπει να είναι κέντρο απόκεντρο. Θεωρώ ότι πρέπει να αποκλειστούν όλοι οι χώροι των πρώην ΟΚΑΝΑ. Πρέπει αυτά τα κέντρα να μην είναι δίπλα σε ξενοδοχεία, σχολεία και πολυκαταστήματα. Θέλει προσοχή. Κανείς δεν λέει εύκολα το “ναι” για την εγκατάσταση ενός κέντρου προένταξης στη γειτονιά του. Αλλά πρέπει να πάρουμε μια απόφαση, να κάνουμε υπομονή και να δεχθούμε ένα μέρος αυτού του βάρους» τονίζει ο συντονιστής της ΚΙ.ΠΟ.ΚΑ Δημήτρης Νικολακόπουλος.

ΤΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Διευθυντής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (Reitox) και την Τοξικομανία (EMCDDA)

για να γίνει, θέλει γύρω στα δύο γραμμάρια την ημέρα. Ένας καινούργιος χρήστης μπορεί να φτιαχτεί και μόνο μ' ένα φιξάκι. Η τιμή εξαρτάται και από τον τόπο αγοράς. Μέσος όρος πέντε με οκτώ ευρώ. Βέβαια, υπάρχουν και τα κόμα-τα. Άμα σε δουν ότι είσαι από χωριό, θα σου δώσουν κόμα (νοθευμένο). Ακολουθεί η αναζήτηση του πελάτη. Το βαποράκι θα ρωτήσει: "Είσαι καλά;". Ο πελάτης θα απαντήσει: "Όχι, είμαι αρρωστάκι, είμαι χαρμανίτο. Δώσε μου δύο, ρε μάγκα". Θα του πει: "Δείξε τα λεφτά". Και μετά θα βάλει τη σακούλα σε μια άλλη καβάτζα. Ποτέ δεν λένε οι χρήστες πού βρήκαν το φιξάκι, γιατί στην πλατεία είναι όλα εμφανή και οι συνέπειες πολλές. Ούτως ή άλλως το αυτόφωρο για ένα φιξάκι σε στέλνει την άλλη μέρα σπίτι σου. Από τις κλασικές κρυψώνες είναι οι κάδοι απορριμμάτων, το πάνω μέρος από το λάστιχο ενός αυτοκινήτου, το ακουστικό σε χαλασμένα καρτοτηλέφωνα, όπου τρία φιξάκια χωράνε άνετα. Όταν διακινούν τα ναρκωτικά πολλοί έχουν τα φιξάκια στο στομάχι, και όταν εμφανιστεί αστυνομία τα καταπίνουν». Και τελικά τι γίνονται οι ποσότητες που κατάσχει η αστυνομία; «Μία-δύο φορές το χρόνο τα ναρκωτικά συλλέγονται και καίγονται στην υψικάμινος της Χαλυβουργικής, παρουσία εισαγγελέως. Το να έχει ο αστυνομικός για πάρτη του ένα με δύο γραμμάρια για να τα ανταλλάξει με πληροφορία, δεν το αποκλείω» λέει με νόημα ο Κάλαχαν και μου ζητάει να σταματήσω να ηχογραφώ.

ΣΧΟΛΕΙΟ «Η ΦΥΛΑΚΗ»

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης Ναρκωτικών και Τοξικομανίας, το ποσοστό των κρατούμενων που εκτιμάται ότι έκανε χρήση μέσα στη φυλακή μπορεί να φτάσει έως και το 51%. «Δυστυχώς, η φυλακή όχι μόνο δεν είναι σωφρονιστικό κατάστημα, αλλά είναι ένα μεγάλο πανεπιστήμιο. Μπαίνεις πρώτη Δημοτικού στο έγκλημα και βγαίνεις με μεταπτυχιακό στο Χάρβαρντ. Και τι βλέπεις μπαίνοντας; Βλέπεις ότι τα ναρκωτικά κυκλοφορούν πολύ άνετα και σε αρκετά μεγάλες ποσότητες. Βλέπεις ξυλοδαρμούς. Για να μπεις στην ουρά για το καρτοτηλέφωνο, ώστε να μιλήσεις στο δικηγόρο σου ή σε κάποιο συγγενή, πρέπει να πληρώσεις τους μπράβους. Για να βγάλεις μια καλή φυλακή σήμερα, πρέπει να έχεις χρήμα».

ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ

Οι αριθμοί και τα στατιστικά της Ελληνικής Αστυνομίας δείχνουν ότι τα «εγκλήματα δρόμου» έχουν αυξηθεί στο κέντρο της Αθήνας. Συγκεκριμένα: -οι διαρρήξεις στην Ομόνοια αυξήθηκαν κατά 64% -οι αρπαγές τσαντών στην Κυψέλη αυξήθηκαν 764% -οι κλοπές αντικειμένων σε μέσα μεταφοράς στην περιοχή αρμοδιότητας του αστυνομικού τμήματος Ακρόπολης ανέβηκαν κατά 167% -οι ληστείες αυξήθηκαν στα Εξάρχεια κατά 290% Ο εκπρόσωπος Τύπου της Ελληνικής Αστυνομίας Αθανάσιος Κοκκαλάκης συμφωνεί ότι η διακίνηση και χρήση ουσιών στο κέντρο της πόλης συνδέεται με την αύξηση της εγκληματικότητας στο δρόμο. «Η εξάρτηση σε ωθεί στα άκρα. Δεν έχεις ψυχική ηρεμία και ισορροπία. Ζεις με το άγχος της επόμενης δόσης. Δεν έχεις χρήματα, δεν έχεις εργασία και έτσι το ρίχνεις στο μικροέγκλημα. Ήταν μια εικόνα που παρατηρούνταν αρκετά, αλλά έχει αρχίσει να μειώνεται. Χαρακτήριζε συγκεκριμένες ώρες, από το πρωί μέχρι το απόγευμα. Τις ώρες της αγοράς, δηλαδή, που οι πολίτες κινούνται μέσα στην Αθήνα. Το βράδυ η κίνηση πέφτει και μαζί της μειώνεται και η εγκληματικότητα αυτής της μορφής. Το βράδυ η εγκληματικότητα υπάρχει είτε μεταξύ των διακινητών είτε μεταξύ των εξαρτημένων». Ο Δημήτρης Νικολακόπουλος είναι συντονιστής επικοινωνίας της Κίνησης Πολιτών του Κέντρου της Αθήνας (ΚΙ.ΠΟ.ΚΑ). Είναι επαγγελματίες και κάτοικοι του Κέντρου που ξεκίνησαν να δραστηριοποιούνται

Κοκαΐνη: Η αύξηση που είχε παρατηρηθεί τα τελευταία οκτώ χρόνια στη χρήση αυτής της ουσίας σε χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία, την Ιταλία και τη Δανία φαίνεται να έχει φτάσει στο ανώτατο επίπεδο της. Φαίνεται ότι η φούσκα έχει σπάσει και ότι η κατάσταση βρίσκεται σ' ένα σταθερό επίπεδο. Χρειάζεται, βέβαια, συνεχή έρευνα για να διαπιστωθεί εάν η τάση είναι παροδική ή εάν η οικονομία της κοκαΐνης έχει αλλάξει οριστικά.

Ηρωίνη: Η χρήση αυτής της ουσίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο δεν παρουσιάζει αυξητικές τάσεις αλλά ούτε και μείωση. Έχει σταθεροποιηθεί. Ο αριθμός των χρηστών παραμένει μεγάλος, αλλά έχει σταματήσει η συνεχής αύξησή του όπως παρατηρούνταν πριν από μια 15ετία. Στα περισσότερα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουμε να κάνουμε μόνο με παλιούς χρήστες. Ωστόσο, το μεγαλύτερο ποσοστό νέων χρηστών παρατηρείται σε μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτή τη στιγμή έχουμε 1,3 εκατομμύρια τοξικοεξαρτημένους στην ηρωίνη στην Ευρώπη.

Alert στην Ελλάδα: Από πέρυσι έχουμε χτυπήσει το καμπανάκι στην Ελλάδα. Σε αντίθεση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη παρατηρείται αύξηση της χρήσης ενέσιμων ναρκωτικών ουσιών. Ενώ η Ελλάδα είχε ανέκαθεν χαμηλά ποσοστά χρηστών που παρουσίαζαν προβλήματα υγείας όπως ηπατίτιδα και Aids, από πέρυσι το πρόβλημα φαίνεται να παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις. Χάρη στη συνδρομή του OKANA και του ΕΚΤΕΠΝ (Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά) έχουμε συγκεντρώσει αρκετά στοιχεία και έχουμε αρχίσει να εξετάζουμε το πρόβλημα στο σύνολο των Βαλκανίων, όπου επίσης παρατηρείται έξαρση του ιού HIV.

Κέντρα Θεραπείας: Η Ελλάδα δεν έχει πρόβλημα τεχνολογίας. Σχεδόν μόνιμα, αλλά ιδίως τα τελευταία δέκα χρόνια, το γενικό πρόβλημα δεν ήταν η έλλειψη επαγγελματιών αλλά η έλλειψη υποδομών. Μόνο τα τελευταία δύο χρόνια και παρά τα προβλήματα της οικονομικής κρίσης η πολιτεία βρήκε τα μέσα για να ανοίξει νέες θεραπευτικές μονάδες υποκατάστασης. Το ότι η Ελλάδα είχε χαμηλότερα ποσοστά μολυσματικών ασθενειών σε σχέση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη δεν είχε να κάνει με την ασφαλή χρήση ουσιών στους δρόμους. Τι άλλαξε, όμως; Αυτό που φαίνεται να έχει αλλάξει σήμερα είναι ότι οι χρήστες έχουν πια επαφή με χρήστες από το εξωτερικό που θα μπορούσαν να είναι φορείς.

Από το 1980 έως 1985 σε χώρες όπως η Γερμανία, η Βρετανία και η Ισπανία το φαινόμενο των χρηστών που πέθαιναν στο δρόμο

από υπερβολική δόση ναρκωτικών ήταν πολύ διαδεδομένο. Αυτές οι χώρες πήραν αμέσως μέτρα. Αν τότε είχαν 20.000 χρήστες σε προγράμματα υποκατάστασης, τώρα έχουν ξεπεράσει τους 750.000. Εν αντιθέσει στην Ελλάδα θυμάμαι ότι όταν δημιουργήθηκε ο OKANA και η πολιτεία πήρε την απόφαση να συμπεριλάβει μαζί με τα «στεγνά» και τα προγράμματα υποκατάστασης, ξέσπασε κάτι σαν πόλεμος. Πολλοί έλεγαν ότι δεν είναι σωστό. Διαπίστωση τότε ότι κάθε ομάδα έχει το λόμπι της. Οι καινούργιες μονάδες είναι ό,τι πιο θετικό, διότι ο αριθμός των χρηστών στη λίστα αναμονής για ένταξη σε κάποιο πρόγραμμα είχε τριπλασιαστεί και κάτι έπρεπε να γίνει.

Συνύπαρξη: Δεν υπάρχει καμία χώρα που να έχει ακολουθήσει μόνο προγράμματα ένταξης σε κοινότητες ή μόνο στεγνά. Συνυπάρχουν όλα μαζί. Η εμπειρία

της Ευρώπης δείχνει ότι τα παιδιά που κάνουν ενέσιμη χρήση δεν είναι έτοιμα για τα στεγνά προγράμματα ούτε για τις κοινότητες. Γι' αυτό πρέπει να υπάρχει στη θεραπευτική προσφορά μιας χώρας το πρόγραμμα χορήγησης υποκατάστατων. Και αυτή η προσφορά να συνάδει πάντα με στοιχεία, με δεδομένα. Πώς η συνύπαρξη και η συνεργασία κάνουν τη διαφορά; Για παράδειγμα: υπάρχουν χρήστες σε θεραπευτικές κοινότητες που για τον άλφα ή βήτα λόγω αποφασίζουν να μην ολοκληρώσουν το πρόγραμμα. Αντί να το διώξεις και να γυρίσεις την πλάτη σε αυτό το παιδί, οφείλεις να ενημερώνεις τους συναδέλφους άλλων μονάδων. Προσεγγίζεις την Ομάδα Δρόμου του OKANA και τους λες: «αυτό το παιδί ζει στο Μοναστηράκι. Αν μπορείτε να το προσέξετε». Αυτό πρέπει να γίνεται.

Μεθαδόνη: Δεν υπάρχει κανένα πρόγραμμα υποκατάστασης που να μπορεί να πει με βεβαιότητα ότι έχει τα πιο καταπληκτικά αποτελέσματα. Ένα παιδί που αφιερώνεται ψυχή τε και σώματι στην αναζήτηση της δόσης φτάνει σε ακραίες καταστάσεις. Η χορήγηση της μεθαδόνης -όταν είναι αρκετή- τον κάνει να σκέφτεται πιο καθαρά και λιγότερο αγχωτικά. Η ποσότητα της καθημερινής δόσης μεθαδόνης μάς προβλημάτισε όλους. Στο Βέλγιο, πριν από 15 χρόνια, είχαν πει ότι ο χρήστης δεν θα έπρεπε να χορηγείται περισσότερο από 25 mg. Τελικά, χάρη και στην επιμονή των Βρετανών, μάθαμε είναι ότι σε αυτό το θέμα δεν υπάρχει κανονισμός. Η σωστή δόση είναι αυτή που κάνει το χρήστη να μην έχει ανάγκη να ψάχνει για δόση στην πιάτσα. Τα παιδιά που λαμβάνουν μεθαδόνη για τρία-τέσσερα χρόνια αποκτούν εκ νέου κοινωνική ζωή. Ακόμη κι αν δεν μπορούν να την κόψουν. Είναι λίγο σαν τον μεταμοσχευμένο άνθρωπο που χρειάζεται τη φαρμακευτική αγωγή για να παραμείνουν το μόσχευμα και ο ίδιος στη ζωή.

το 2009. Έχει το γραφείο του στη στοά Ομονοίας, ακριβώς απέναντι από την πλατεία. Ένα μικρό παρατηρητήριο της καθημερινής ζωής της περιοχής. Μιλάει για υποκρισία και κρυφτό. Κάθε φορά που το θέμα της εγκληματικότητας αναδεικνύεται στα μέσα ενημέρωσης, οι περιπολίες αυξάνονται. Κάθε φορά που γίνεται μια αστυνομική επιχείρηση, οι αγοραπωλησίες μειώνονται. Γενικά όμως το μικροέγκλημα είναι καθημερινά εκεί και απλά μετακινείται: «Η διακίνηση και χρήση ναρκωτικών της Τοσίτσα μετακόμισαν στη Σολωμού και μεταξύ Αριστοτέλους και Γ' Σεπτεμβρίου με την ανοχή Ελλήνων. Εκεί πάνε για κλείσιμο τρία ξενοδοχεία και τέσσερα καταστήματα. Αριστοτέλους και Χαλκοκονδύλη με τη βοήθεια επιχειρηματιών υπάρχει πορνεία δρόμου σε 24ωρη βάση. Μενάδρου στο Εθνικό Θέατρο είναι το άνδρο των Σομαλών που συνεχίζει στη Δεληγιώργη. Το βράδυ μεταφέρονται πλατεία Ομονοίας και Σωκράτους — δίνονται μάχες μεταξύ συμμοριών για το ποιος θα κερδίσει την πλατεία. Όποτε έχει εμφανή παρουσία η αστυνομία, όλα λειτουργούν. Μόλις

φύγει για μισή ώρα, επανέρχονται. Γιατί απλά δεν φεύγουν ποτέ: κρύβονται πάντα κάπου στο απέναντι πεζοδρόμιο. Ανοικτό είναι το παιχνίδι, όχι κρυφό».

Μέρος της καθημερινής αγοραπωλησίας ναρκωτικών στο Κέντρο φαίνεται να έχει περάσει στα χέρια μεταναστών. Η ινδική κάνναβη ανέκαθεν θεωρούνταν πεδίο των Αλβανών, η ηρωίνη των Νιγηριανών, ενώ για την κοκαΐνη βασικοί διακινητές θεωρούνται οι ημεδαποί. Ο Δημήτρης Νικολακόπουλος υποστηρίζει ότι η διακίνηση δεν είναι μόνο έργο μεταναστών. «Η στατιστική δείχνει μια αναλογία 60 προς 40. Κάθε μήνα εισέρχονται στην Ελλάδα κατά μέσο όρο 10.000 οικονομικοί μετανάστες και μν. Το 70% εξ αυτών οδηγείται από την ελληνική πολιτεία και τις τοπικές κοινωνίες στο κέντρο της Αθήνας. Αυτό πρέπει να σταματήσει. Το δουλεμπόριο, όμως, έχει στήσει καλά τα πλοκάμια. Σε συνεργασία με Έλληνες, οι μετανάστες έρχονται εδώ για να γίνει η «ανάληψη καθηκόντων»: εσύ ναρκωτικά, εσύ πορνεία, και ούτως καθεξής».

Μόνο για τον Δεκέμβριο η αστυνομία ανακοίνωσε ►

ότι προέβη σε 908 συλλήψεις, εκ των οποίων οι 145 ήταν για παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών. Ο Αθανάσιος Κοκκαλάκης, ωστόσο, υποστηρίζει ότι η εγκληματικότητα στην Αθήνα μοιάζει με υδραυλικό φαινόμενο. Πιέζεται σε μια περιοχή, για να εμφανιστεί κάποια στιγμή αλλού. «Πέρυσι σε επίπεδο Αττικής σχηματίστηκαν παραπάνω από 11.500 με 12.000 δικογραφίες για διακίνηση ναρκωτικών. Το πρόβλημα δεν λύνεται με δικογραφίες. Το τοξικοεξαρτημένο παιδί, το οποίο αντιμετωπίζουμε ως ασθενή, με το να το πιάσουμε να φύγει από το Κέντρο ενδεχομένως να μας κάνει για λίγο το χατίρι. Ωστόσο, ο μαγνήτης του είναι συγκεκριμένος. Είναι το ανώνυμο κέντρο της Αθήνας. Το κέντρο της πόλης είχε καταντήσει ένα καφενείο τοξικοεξαρτημένων. Ένα καφενείο όχι μόνο για την εξασφάλιση της δόσης, αλλά και για να είναι μέσα στην ατμόσφαιρα, στη ναρκοκουλτούρα».

Για την αστυνομία το κλείσιμο των μονάδων του ΟΚΑΝΑ στην Καποδιστρίου και στα Εξάρχεια έχει ήδη κάνει τη διαφορά. «Με την απομάκρυνση των μονάδων του ΟΚΑΝΑ έχει αποσυμφορηθεί κάπως το Κέντρο. Η κοινωνική εικόνα είναι καλύτερη κι όσο περνάει ο χρόνος θα βελτιώνεται. Κι αυτό γιατί τα παιδιά αυτά βλέπουν ότι το Κέντρο δεν τους προσφέρει πια τα ίδια πράγματα» λέει ο εκπρόσωπος Τύπου της ΕΛ.ΑΣ.

ΕΦΥΓΕ Ο ΟΚΑΝΑ

«Η λίστα της ντροπής τελειώνει εδώ» έλεγε τον Οκτώβριο ο υπουργός Υγείας Ανδρέας Λοβέρδος, αναφερόμενος στο κλείσιμο των μονάδων του ΟΚΑΝΑ στο κέντρο και τη μεταφορά του προγράμματος χορήγησης υποκατάστατων στα νοσοκομεία. Ωστόσο, τα γραφεία διοίκησης του Οργανισμού παραμένουν στο Κέντρο. Εκεί συνάντησα την πρόεδρο του ΟΚΑΝΑ Μέννη Μαλλιώρα και τη ρώτησα αν συμφωνεί με την αστυνομία ότι άλλαξε η κοινωνική εικόνα του κέντρου λόγω αποχώρησης των μονάδων.

«Θα απαντήσω ως πρόεδρος, αλλά και ως γιατρός. Από την πλευρά της όχλησης των κατοίκων ήταν αίτημα πολλών. Από την αρχή αμφέβαλα για τη σύνδεση της όχλησης με την ύπαρξη των μονάδων. Έχουμε κάνει σχετικές έρευνες αποτύπωσης της κατάστασης του τότε και του σήμερα. Δεν αποδεικνύεται ότι ευθύνονται οι μονάδες για τη συγκέντρωση κάποιων ανθρώπων, που δεν ήταν απαραίτητα χρήστες αλλά μικροδιακινητές. Αλλαγή έχει επιτελεστεί. Το ζητούμενο είναι εάν όντως συνδέεται με το κλείσιμο των μονάδων. Εγώ θεωρώ πως δεν είναι μόνο αυτό. Με την ιδιότητα του γιατρού, είμαι απολύτως πεπεισμένη ότι οι χρήστες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια θεραπευτικής υποστήριξης για την αντιμετώπιση του προβλήματός τους πρέπει να είναι σε μία μονάδα, σ' ένα τμήμα μέσα στην έννοια του γενικού νοσοκομείου. Επιβάλλεται στην περίπτωση

ανθρωπότητα έχει ζήσει με τα ναρκωτικά 4.000 καταγεγραμμένα, βάσει πηγών, χρόνια. Ποτέ δεν αντιμετώπισε πρόβλημα. Κατά καιρούς διάφοροι φεουδάρχες και βασιλείς αποφάσιζαν να απαγορεύσουν κάτι. Κάποτε απαγόρευσαν το τσάι, μετά τον καφέ. Η λογική της απαγορευτικής πολιτικής στις τοξικοεξαρτητικές ουσίες ξεκινά περίπου στα μέσα του 19ου αιώνα αλλά ουσιαστικά φτάνει στο αποκορύφωμά της τον 20ό. Είναι μια αδιέξοδη πολιτική και θα έπρεπε να το είχαμε καταλάβει εδώ και πολύ καιρό. Κάνουμε πως δεν το καταλαβαίνουμε. Κυρίως δεν μας αφήνει η συντηρητικότητάς μας και η υποκριτική ηθικολογία. Αυτή η στάση όχι μόνο δεν έχει λύσει το πρόβλημα, αλλά κυρίως το έχει επιτείνει. Όταν έχουμε ένα κοινωνικό πρόβλημα πολλοί πιστεύουμε ότι ο καλύτερος για να μας το λύσει είναι το κράτος. Πιστεύω περισσότερο στην ελεύθερη επιλογή και πολύ λιγότερο στο κράτος. Όταν και αν το κράτος μάς λύσει το πρόβλημα, θα πάψει να υφίσταται ένας φορέας. Ένας οργανισμός που δημιουργήθηκε για τη λύση του προβλήματος. Έχουμε την εντύπωση ότι θα υπάρξει γραφειοκρατία που θα καταργήσει τον εαυτό του; Δεν είμαι εναντίον των προγραμμάτων αποκατάστασης. Εγώ τι λέω; Στο κέντρο της πόλης έχουμε χιλιάδες περιφερόμενους ναρκομανείς υπό συνθήκες απόλυτης εξαθλίωσης. Οι πιο συντηρητικοί υπολογισμοί (εγώ λέω 40.000) τους φέρνουν στις 20.000. Αυτοί οι άνθρωποι κάθε μέρα ψάχνουν να βρουν τις δόσεις τους. Και το καταφέρνουν. Πατί στην πραγματικότητα υπάρχει ελεύθερο εμπόριο στο κέντρο της πόλης. Δεν δυσκολεύονται. Ποια είναι η δόση τους; Νοθευμένη ηρωίνη σε ποσοστό από 70 έως 90%. Με τι νοθεύεται η ηρωίνη; Με ζάχαρη, αλεύρι, άμμο, κινόνο, με τριμμένο γυαλί. Οι βασικές τοξικές επιπτώσεις της νόθευσης φαίνονται στο πρόσωπο του ναρκομανούς.

Από την άλλη, η καθαρή ηρωίνη τη προκαλεί; Στένωση του ματιού, δυσκοιλιότητα και προφανώς εξάρτηση. Αλλά αν μπορείς να παίρνεις καθαρή ηρωίνη υπό ιατρική παρακολούθηση, δεν έχεις κάποιο πρόβλημα. Μπορείς να ζεις κανονικά και υπάρχουν παραδείγματα. Ξεκινάω από μια ηθική βάση: ο καθένας έχει τον παράδεισο που του αξίζει, για να παραφράσω το νομπελίστα

τους η προσέγγιση να είναι ολιστική: να αντιμετωπίζονται όχι μόνο τα προβλήματα της εξάρτησης αλλά και της σωματικής υγείας, της ψυχιατρικής συνοσηρότητας. Επίσης μας δίνει τη δυνατότητα διασύνδεσης με τα άλλα τμήματα, ευαισθητοποίησης της επιστημονικής κοινότητας του νοσοκομείου. Για παράδειγμα ο τοξικοεξαρτημένος έχει συχνά τροχαία, άρα θα απασχολήσει τα Επείγοντα, το χειρουργικό τμήμα. Πρέπει και στη χώρα μας να υιοθετηθεί η έννοια της εξαρτησιολογίας, η οποία πρέπει να μπει και στη βασική εκπαίδευση των γιατρών».

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΛΥΣΗ

Η ΠΑΡΑΛΟΓΗ ΛΟΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ

Ο **Τάσος Αβραντίνης**, δικηγόρος, μέλος του ΔΕ της ΔΡΑΣΗΣ και πρώην αντιδήμαρχος Δημοτικής Αστυνομίας μας γράφει για την αποποινικοποίηση

Οκτάβιο Παζ. Σε ένα δυτικό πολιτισμό, όπου υπάρχει το πρωτείο του ατόμου κι όλο το σύστημα οικοδομείται γύρω από αυτό, δεν μπορούμε να πούμε ότι οι αυτοκαταστροφικές πράξεις πρέπει να τιμωρούνται ή να απαγορεύονται. Ξέρουμε τι κακές πόρτες ανοίγουν, όταν δεχόμαστε την παρέμβαση του κράτους για το καλό μας;

Ο τζίρος της μαύρης αγοράς είναι τόσο μεγάλος που μπορεί να ξεπλένεται σε οποιαδήποτε νόμιμη δραστηριότητα. Ο τζίρος της μαύρης οικονομίας των ναρκωτικών μπορεί να αγοράσει τα πάντα. Ο τζίρος της μαύρης οικονομίας των ναρκωτικών είναι μεγαλύτερος από την αγορά ηλεκτρικών συσκευών και αυτοκινήτων μαζί. Θέλουμε να λύσουμε το πρόβλημα; Θα πρέπει ο χρήστης να μη διώκεται ποινικά. Διότι το ποινικό μας σύστημα είναι φιλελεύθερο και αντικειμενικό. Διώκει τις πράξεις που στρέ-

φονται εναντίον έννομων αγαθών άλλων. Πώς θα διώξεις μια αυτοκαταστροφική πράξη; Η λογική της απαγόρευσης οδηγεί σε παράλογα αποτελέσματα. Άρρωστος είναι αυτός που ζητάει βοήθεια. Άλλοι πάλι το κάνουν για το κέφι τους. Ούτε αυτός θα έπρεπε να τιμωρείται. Αν απελευθερωθεί το εμπόριο θα εξαλειφθεί η ναρκοκουλτούρα. Υπάρχουν παιδιά στην Ελλάδα που μπαίνουν στα ναρκωτικά σε ηλικία 13 ετών. Ο αντίστοιχος μέσος όρος στην Ολλανδία είναι στα 27. Στη Βρετανία η ουσία συνταγογραφείται. Ο εξαρτημένος μπορεί να τη λάβει σε δημόσιες κλινικές.

Πόσο κοστίζει ο παραλογισμός της καταστολής στο φορολογούμενο; Πληρώνουμε δικαστικούς υπαλλήλους, δικαστές, δικηγόρους, σωφρονιστικούς υπαλλήλους, αστυνομικούς. Μισθοί που πληρώνονται για να κυνηγούν το φάντασμα ή τις φαντασιώσεις. Το ίδιο συμβαίνει, επίσης, με το υγειονομικό σύστημα: 40 ευρώ τη μέρα ή 1.500 ευρώ το μήνα για μια δόση είναι ένα μεγάλο έξοδο, αν παρασκευάζονταν νόμιμα στην ελεύθερη αγορά από μια εταιρεία δεν θα κόστιζε πάνω από μισό ευρώ. Το πρόβλημα θα λυθεί όταν τα ναρκωτικά θα πάψουν να είναι παράνομα. Είμαι κατηγορηματικός, χωρίς να είμαι ακραίος. Είναι η φωνή της λογικής.

* Ο **Τάσος Αβραντίνης** είναι υποψήφιος βουλευτής Α' Αθηνών με τη ΔΡΑΣΗ

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

Το 2012 ξεκίνησε με τη συζήτηση στη Βουλή του νέου κώδικα περί Ναρκωτικών. Διαφώνησαν η ΝΔ, το ΛΑΟΣ και το ΚΚΕ και το νομοσχέδιο δεν πέρασε.

Για την ποινική αντιμετώπιση του χρήστη ο κώδικας προέβλεπε μεταξύ άλλων την πλήρη αποποινικοποίηση της κατοχής και προμήθειας ναρκωτικών που προορίζονται για προσωπική χρήση. Η καλλιέργεια της κάνναβης για προσωπική χρήση θα υποβιβάζόταν σε πταίσμα. Αυξημένες ποινές προέβλεπε για πράξεις από συγκεκριμένα πρόσωπα (ιατρούς, φαρμακοποιούς, υπαλλήλους που ασχολούνται με ναρκωτικά) και σε συγκεκριμένους χώρους (σχολεία, στρατόπεδα, καταστήματα κράτησης) ή σε βάρος ανηλίκων. Τέλος απαγόρευε ρητά την πιότερη αντιμετώπιση εξαρτημένου «μεγαλεμπόρου» ναρκωτικών, για τον οποίο προέβλεπε ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη 10-20 ετών και χρηματική ποινή € 600.000. Η «μεγαλεμπορία» κρινόταν από το ύψος του οικονομικού οφέλους, το οποίο οριζόταν πάνω από € 50.000.

Ο εκπρόσωπος της ΕΛ.ΑΣ μάς είπε τη γνώμη του για τις επιμαχες προτάσεις: «Ως άνθρωπος και ως πατέρας θα σας έλεγα "όχι". Ως στέλεχος υπουργείου θα σας έλεγα: "να το δούμε". Αυτή τη στιγμή το 40% των κρατουμένων έχει καταγορηθεί για διακίνηση ναρκωτικών. Αυτοί οι άνθρωποι θα απελευθερωθούν ώστε να αποσυμφορηθούν οι φυλακές επειδή είναι χρήστες ή επειδή ήταν διακινητές ναρκωτικών; Ο χρήστης γίνεται πολλές φορές διακινητής. Τα κυκλώματα χρησιμοποιούν τον χρήστη ως διακινητή, προκειμένου να μένουν οι μεγαλύτεροι στο απυρόβλητο». Η επιστημονικά υπεύθυνη του Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν. **Μανίνα Τερζίδου** υποστηρίζει ότι χάθηκε μια ευκαιρία: «Αύσε ως πολιτεία την αντίφαση ότι τόσα χρόνια θεωρείς το χρήστη ασθενή αλλά τον βάζεις τελικά στη φυλακή. Ξεκαθάρισέ μου: είναι εγκληματίας ή ασθενής; Τέλος στα διπλά μνύματα. Ένας χρήστης στη φυλακή κοστίζει από οκτώ έως 40 φορές περισσότερο από ένα χρήστη στη θεραπεία. Σήμερα το ελληνικό κράτος παράγει μεθαδόνη. Η δόση κοστίζει από 30 έως 35 λεπτά. Δηλαδή, ένα τίποτα.

Το νομοσχέδιο θεσμοθετούσε τη θεραπεία εντός και εκτός της φυλακής. Προέβλεπε πρόγραμμα υποκατάστατων εντός των φυλακών. Ένα πρόγραμμα που προβλέπεται σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, πλην έξι κρατών και της Ελλάδας. Βεβαίως υπάρχουν αντιρρήσεις για τη μεθαδόνη από τα στεγνά προγράμματα και άλλους. Τώρα, δυστυχώς, κόλλησε και σιγά μην ξεκολλήσει. Τώρα πια πάμε για εκλογές. Ποιος ξέρει αν η επόμενη Βουλή θα επαναφέρει το νομοσχέδιο και με τι τροποποιήσεις».

Η επιστημονικά υπεύθυνη και επικεφαλής της μονάδας απεξάρτησης 18 ΑΝΩ **Κατερίνα Μάτσα** θεωρεί βέβαιο ότι το νομοσχέδιο θα ακυρωνόταν στην πράξη και εξηγεί γιατί: «Όταν υποβαθμίζεις το ρόλο μονάδων τύπου ΚΕΘΕΑ, δεν μπορείς να μιλάς για δικαίωμα στη θεραπεία. Ο τοξικομανής δεν έχει θέση στη φυλακή. Τελεία και παύλα. Το σύστημα καταστολής έχει αποτύχει. Είναι αναποτελεσματικό, πανάκριβο και διεφθαρμένο. Κανείς ποτέ δεν θα δει τον έμπορο. Οι μεγάλες ποσότητες είναι αόρατες».

ΛΙΣΤΑ ΘΑΝΑΤΟΥ ΚΑΙ ΛΙΣΤΑ ΠΙΑΤΣΑΣ

Η πιο σημαντική αλλαγή, σύμφωνα με τον ΟΚΑΝΑ, είναι η μείωση της λίστας αναμονής για ένταξη στα προγράμματα απεξάρτησης και υποκατάστασης. «Τον Σεπτέμβριο, όταν ξεκίνησε η λειτουργία των μονάδων, η Θεσσαλονίκη είχε λίστα αναμονής 4,5 χρόνια. Αυτή τη στιγμή έχει 20 μέρες. Κάποιος κάνει την αίτησή του και μετά από 20 μέρες αρχίζει το πρόγραμμα. Πάμε στην Αττική. Η λίστα αναμονής ήταν 7,5 χρόνια και αυτή τη στιγμή έχουμε φτάσει να καλούμε αιτήσεις από το 2008. Νομίζω, εάν οι ρυθμοί του Σεπτέμβρη συνεχιστούν για λίγους μήνες ακόμα, δεν θα έχουμε λίστα ούτε στην Αθήνα. Και τότε θα αλλάξουν πολλά πράγματα. Όταν δεν έχεις λίστα αναμονής, στην ουσία καταργείς τη λίστα θανάτου και δεν έχεις λίστα πιάτσας. Αυτών που καθυστερώ να τον εντάξω σε ένα πρόγραμμα, τον υποχρεώνω να συντηρηθεί συναλλασσόμενος καθημερινά στην πιάτσα. Όταν η πιάτσα έμαθε ότι η λίστα έχει μικρύνει, κινητοποιήθηκε. Τον Αύγουστο είχαμε συρροές αιτήσεων».

Η Μένν Μαλλιώρα δεν έχει πρόβλημα να μιλήσει και για το οικονομικό κόστος. «Η παράμετρος κόστους-ωφέλεια δεν με σοκάρει. Το κόστος δεν είναι η παράμετρος που καθορίζει την παροχή υπηρεσιών όσον αφορά το ποσοτικό και ποιοτικό μέρος αλλά και την προσβασιμότητα του ασθενούς. Ο στόχος δεν είναι μόνο η χορήγηση του υποκατάστατου, αλλά και η σταδιακή μείωση της ανάγκης γι' αυτό. Κάθε ένας που χρησιμοποιεί τις υψηλών προδιαγραφών υπηρεσίες μας στοιχίζει στους Έλληνες φορολογούμενους περίπου 500 ευρώ το μήνα. Ένας χρήστης στην πιάτσα χρειάζεται καθημερινά 100 με 150 ευρώ για να συντηρήσει την εξάρτησή του. Εάν μαζί με τα χρήματα εξασφάλισης της δόσης συνυπολογίσουμε τον παράγοντα παραβατικότητα, την επιβάρυνση των συστημάτων υγείας, το μπες-βγες στις φυλακές, το σύστημα αστυνόμευσης, το κόστος των υγειονομικών αρχών, των δικαστικών και των σωφρονιστικών υπαλλήλων, τότε διαπιστώνουμε ότι η αναλογία κόστους του να έχεις το χρήστη στη θεραπεία σε σχέση με την πιάτσα είναι ένα προς δέκα».

Σύμφωνα με την επιστημονικά υπεύθυνη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά, από τους χρήστες του δρόμου που δημιουργούν το πρόβλημα μόνο ένα 15% ήταν σε θεραπεία. «Η λύση είναι να μπουν στη θεραπεία. Μειώνεις τη ζήτηση της ηρωίνης και συμπαρασύρεις όλο το κύκλωμα που λειτουργεί στο Κέντρο».

Οι μονάδες σε όλα τα νοσοκομεία της Αττικής είναι μικρές. «Είναι μονάδες των 150 ατόμων, γεγονός που δίνει τη δυνατότητα για μια ολιστική εξατομικευμένη θεραπεία».

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΟ ΓΚΕΤΟ

Το Επιγραφικό Μουσείο θεωρείται μοναδικό στο είδος του. Είναι άγνωστο στους περισσότερους Αθηναίους και κινδύνεψε με «λουκέτο» φέτος το φθινόπωρο. Κυρίως λόγω της εικόνας της περιοχής, που έμοιαζε με γκέτο ναρκωτικών. Μέχρι που οι εργαζόμενοι και ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων (ΣΕΑ) αποφάσισαν να κάνουν ένα πείραμα. Να μετατρέψουν τον πεζόδρομο για 7 μέρες σε τόπο πολιτιστικών εκδηλώσεων. Θεατρικές παραστάσεις, η μπάντα του δήμου, εκπαιδευτικά προγράμματα σχολείων, αγώνες σκάκι, ανέβηκαν σε απόσταση ελάχιστων μέτρων από τη χρήση και την εμπορία ναρκωτικών.

«Ούτε εμείς πιστεύαμε ότι μπορούσε να πετύχει» λέει η πρόεδρος του ΣΕΑ Δέσποινα Κουτσούμπα. Και προσθέτει: «Ξεκίνησε ως μια ύστατη προσπάθεια να ρίξουμε φως στο πρόβλημα. Μια απέλπιδα προσπάθεια για να μην παραδώσουμε τα όπλα αμαχητί. Τελικά πέτυχε χάρη στη δη-

BRENDAN HUGHES

ΤΟ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Ανώτατος επιστημονικός σύμβουλος στο EMCDDA (Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά και την Τοξικομανία)

Η πολιτική της Πορτογαλίας στο πρόβλημα των ναρκωτικών είναι συνεπής, διαφανής, συγκροτημένη και πολύ καλά δομημένη. Πολλά κράτη λένε ότι αντιμετωπίζουν τον τοξικοεξαρτημένο ως ασθενή και όχι ως εγκληματία. Την ίδια ώρα, όμως, ο χρήστης ή εξαρτημένος εμπίπτει σε μηχανισμούς της Ποινικής Δικαιοσύνης. Και ως εκ τούτου η ιδεολογική σύγκρουση μεταξύ της ιατρικής θεραπευτικής προσέγγισης και της ποινικής τιμωρίας του χρήστη διαιωνίζεται. Στην Ιταλία, στην Ισπανία, στη Δημοκρατία της Τσεχίας, στη Σλοβενία, στην Εσθονία η κατοχή ναρκωτικής ουσίας για προσωπική χρήση δεν είναι ποινικό αδίκημα, αλλά η υπόθεση θα εκδικαστεί από κάποια αστυνομική ή δικαστική αρχή με πρωταρχικό μέλημα την τιμωρία.

Το πορτογαλικό σύστημα είναι μοναδικό διότι απομακρύνει το χρήστη από αυτό το μηχανισμό και δημιουργεί ένα νέο σύστημα υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι αποκλείεται η περίπτωση της επιβολής κάποιας τιμωρίας. Η αποποινικοποίηση της προσωπικής χρήσης δεν ήταν αυτοσκοπός, όπως έχει πολλές φορές γραφτεί. Η αποποινικοποίηση ήταν ένα μέρος μιας συνολικής μεταρρύθμισης, η οποία δίνει προτεραιότητα στη θεραπεία και στην κοινωνική επανένταξη. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι η Πορτογαλία αποποινικοποίησε την προσωπική κατοχή αλλά δεν τη νομιμοποίησε. Δεν είναι αλήθεια ότι οι Πορτογάλοι κυκλοφορούν στους δρόμους με μικροποσότητες. Η προσωπική κατοχή εξακολουθεί να απαγορεύεται. Αν η αστυνομία εντοπίσει έναν άτομο με ναρκωτικά στην κατοχή του θα του κατάσχει την ποσότητα. Το άτομο θα τιμωρηθεί, αλλά όχι από ποινικό δικαστήριο. Αυτή η προσέγγι-

ση είναι πολύ διαφορετική από τη νομιμοποίηση, η οποία υπονοεί ότι έχεις το ελεύθερο να κάνεις κάτι.

Ο χαρακτηρισμός μιας πολιτικής ως «πετυχημένης» ή «αποτυχημένης» είναι άλλη μια παγίδα. Είναι η υπεραπλούστευση πολλών και πολύπλοκων συμπερασμάτων που δεν έχουν απαραίτητα σχέση με την πολιτική για τα ναρκωτικά. Η αύξηση ή μείωση των ποσοστών των χρηστών ή των θανάτων είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων.

Πα παράδειγμα, υπάρχουν κυβερνητικά στελέχη που πιστεύουν ότι μετατρέποντας τις ποινές περί κατοχής ναρκωτικών θα αλλάξει αυτομάτως ο αριθμός των χρηστών. Θεωρούν ότι αν η ποινή μειωθεί, ο αριθμός των χρηστών θα αυξηθεί.

Κι όμως τα στοιχεία που συλλέγουμε στο

Παρατηρητήριο κάθε χρόνο δεν τους επιβεβαιώνουν.

Όσον αφορά την Πορτογαλία, η «επιτυχία» είναι βασικά μία και πολύ ουσιαστική: το πρόβλημα των ναρκωτικών σταμάτησε να συζητείται σε πολιτικό επίπεδο. Από την ψήφιση του νομοσχεδίου για την αποποινικοποίηση και μετά η ηγεσία της χώρας άλλαξε χέρια. Η Πορτογαλία έφυγε από την Αριστερά και πήγε στα Κεντροδεξιά. Κι όμως το νομοσχέδιο ούτε άλλαξε ούτε τροποποιήθηκε. Κανείς δεν διανοήθηκε να επιστρέψει πίσω στο ποινικοκεντρικό σύστημα. Οι δημοσκοπήσεις, επίσης, δείχνουν ότι η πλειονότητα των Πορτογάλων δεν θεωρεί τα ναρκωτικά μεγάλο πρόβλημα. Και το σημαντικότερο: όλες οι προβλέψεις από τις διάφορες Κασσάνδρες διαψεύστηκαν. Η Πορτογαλία δεν έγινε ποτέ ο παράδεισος των ναρκωτουριστών, όπως κάποιοι θεωρούσαν δεδομένο.

ΟΥΣΙΕΣ MADE IN GREECE

Ολοένα και περισσότερες νέες ναρκωτικές ουσίες βγαίνουν στην αγορά της Ευρώπης, προειδοποιεί η έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Παρακολούθηση των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας που δημοσιεύθηκε στη Λισαβόνα. Οι νέες ουσίες το 2010 ήταν 41, ενώ το 2011 βρέθηκαν 39. Στην Ελλάδα καταφέραμε να δημιουργήσουμε δύο νέες ολδικές μας ουσίες, μου λέει η Μανίνα Τερζίδου του Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν.

Αλλά καταρχάς, ποιες είναι οι νέες ουσίες; «Είναι τα επονομαζόμενα συνθετικά ναρκωτικά. Παλιά τα λέγαμε ναρκωτικά των σχεδιαστών και είναι ουσίες που παράγονται εξ ολοκλήρου στο εργαστήριο, στο σπίτι. Παράγονται εύκολα με στοιχειώδεις γνώσεις χημείας και σε εργαστήρια όχι ιδιαίτερα εξοπλισμένα. Παράγονται με πρόδρομες ουσίες που είναι καθ' όλα νόμιμες στην εισαγωγή. Είναι ουσίες φθηνές και δεν έχουν το κόστος της διασυνοριακής διακίνησης. Και είναι διαθέσιμες μέσω ίντερνετ, όπου ο έλεγχος είναι δυσκολότερος. Όλα είναι μεθαμφεταμίνες, θεωρούνται επικίνδυνα, χωρίς να είμαστε ακόμα σε θέση να έχουμε αξιόπιστη έρευνα για την εξάρτησή και τον αριθμό χρηστών».

Σάσι και Τάι λέγονται οι νέες ουσίες made in Greece. Και εξηγεί η Μανίνα Τερζίδου: «Δεν τις ξέρουν στην Ευρώπη. Εμφανίστηκαν εδώ. Για την παρασκευή χρησιμοποιούνται μέχρι και υγρά μπαταρίας και ό,τι άλλο μπορείτε να φανταστείτε. Το καπνίζουν ή το κάνουν σε ενέσιμη μορφή. Το λένε ηρωίνη των φτωχών. Το Τάι υποτίθεται ότι είναι κάτι σαν ταϊλανδέζικη ηρωίνη. Δεν έχουμε ακόμα αναφορές και στοιχεία από το Χημείο του κράτους».

Και οι δύο ουσίες προκαλούν μεγάλα αποστήματα και φρικτά στερεοτικά σύνδρομα. Σύμφωνα με δημοσιεύματα αρκετοί χρήστες έχουν οδηγηθεί τελευταία σε κακή κατάσταση στα νοσοκομεία. Κάποιοι έχασαν τη ζωή τους. Πρόκειται για ουσίες που κάποιοι «κερνούσαν» αρχικώς δωρεάν και μετά τις πουλούσαν φτηνότερα από την ηρωίνη. «Δεν έχει κανένα νόημα να χαϊρόμαστε γιατί μια ουσία μειώνεται και να λυπούμαστε γιατί κάποια άλλη αυξάνεται. Οι ουσίες είναι συγκοινωνούντα δοχεία. Μία θα μειωθεί, μία άλλη αυξηθεί και μια τρίτη καινούργια θα μπει στην αγορά» καταλήγει η Μανίνα Τερζίδου.

μοσιότητα και την επιμονή των εργαζομένων του Επιγραφικού Μουσείου. Το Επιγραφικό Μουσείο κινδύνεψε με οριστικό λουκέτο. Εμείς δώσαμε μια άλλη λύση. Ένα δύο μήνες μετά, οι αρχές έδιωξαν το εμπόριο από τον πεζόδρομο. Εμείς ούτως ή άλλως τα βάλαμε με το εμπόριο και όχι με το χρήστη. Γι' αυτό φροντίσαμε οι εκδηλώσεις να συμπεριλαμβάνουν τους χρήστες. Στην αρχή όλοι αιφνιδιάστηκαν. Την πρώτη μέρα ήρθε η αστυνομία με περίπολο από την Καλλιδρομίου και άρχισε να τους κλοτσάει. Μπήκαμε στην μέση, επισημαίνοντας ότι θέλαμε αυτός να είναι ένας χώρος πολιτισμού και όχι βίας. Ζητήσαμε από την αστυνομία να μην έρχεται, εάν είναι να συνεχίσει με αυτό τον τρόπο. Αυτό το είδαν οι τοξικοεξαρτημένοι, κατάλαβαν ότι δεν κινούμαστε εναντίον τους. Διάφορες οχλήσεις είχαμε από τους διακινητές-βαποράκια. Μια εβδομάδα στην Τοσίτσα έμαθα όλα τα βαποράκια με το μικρό τους όνομα. Φαντάζομαι ότι η αστυνομία είναι πιο εύκολο να τα μάθει όλα αυτά. Οι τοξικοεξαρτημένοι πήραν μέρος στην παράσταση και στη συζήτηση με το 18ΑΝΩ. Εκείνη την ώρα δεν είχαν στο μυαλό τους τη χρήση. Κάποιοι μάλιστα έδωσαν το όνομά τους για απεξάρτηση. Και αισθανθήκαμε ότι όντως μπορεί κάτι να αλλάξει».

Η Τοσίτσα σήμερα δεν είναι γκέτο. Ωστόσο δεν έχει καταφέρει ακόμα να λειτουργεί ως δημόσιος χώρος. Ο πεζόδρομος εγκαταλείφθηκε από τους εξαθλιωμένους θαμώνες και τώρα έχει αρχίσει να καταλαμβάνεται από σταθμευμένα αυτοκίνητα. Ακόμα ένα αυθαίρετο πάρκινγκ. Και η πιάτσα της Τοσίτσα μεταφέρθηκε στα Προπύλαια. «Ήταν για μένα μια αποκάλυψη, καθώς δεν είχα ασχοληθεί με το θέμα ενεργά. Είχα ακούσει ότι το εμπόριο είναι κατευθυνόμενο. Τώρα το είδα ανάγλυφα. Είδα να αποφασίζεται μπροστά στα μάτια μου ότι το εμπόριο θα μετατοπιστεί στα Προπύλαια. Πίστευα ότι η Τοσίτσα ήταν χώρος εμπορίου και χρήσης, γιατί δεν κυκλοφορούσε πολύς κόσμος. Από τα Προπύλαια, όμως, διέρχονται εκατοντάδες άνθρωποι κάθε μέρα. Αυτό μου προξένησε τρόμο. Όταν ο άνθρωπος φτάνει στην απόλυτη εξαθλίωση, όπως συμβαίνει με κάποιους, το τελευταίο που τον ενδιαφέρει είναι η κοινή θέα και η δημόσια εικόνα του».

Αριθμός τοξικοεξαρτημένων

Περίπου **40.000** στην Ελλάδα. **22.515** έκαναν ηρώλην (2010).

Κρυμμένος πληθυσμός

Ο ακριβής αριθμός χρηστών-μεταναστών δεν υπάρχει.

Ανήλικος πληθυσμός ηλικίας 15 ετών

Η κάνναβη και εισπνεόμενες ουσίες είναι οι πλέον διαδεδομένες ουσίες χρήσης στους εφήβους.

Τα αγόρια κάνουν χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών σε σημαντικά υψηλότερο ποσοστό συγκριτικά με τα κορίτσια.

Αύξηση καταγράφεται την τελευταία περίοδο στη χρήση κάνναβης (ανεξαρτήτως συχνότητας), με την αύξηση ωστόσο να είναι σημαντική μόνο στα αγόρια.

(Πηγή: Έρευνα του ΕΠΙΨΥ)

295 (280 αγόρια και 15 κορίτσια) συνολικά ανήλικοι προσήχθησαν στα Δικαστήρια Ανηλίκων Αθηνών (2009-2010).

Προγράμματα Θεραπείας

Από το σύνολο των **5.645** ατόμων, τα **4.451** (78,8%) εντάχθηκαν το 2010 σε «στεγνά» προγράμματα, **940** (16,7%) στο Πρόγραμμα Υποκατάστασης, ενώ **254** (4,5%) εξυπηρετήθηκαν από τα Κέντρα Άμεσης Πρόσβασης.

Παραβάσεις του νόμου Περί ναρκωτικών (2010)

Απαγγέλλθηκαν **14.831** κατηγορίες εις βάρος **13.581** ατόμων για χρήση, παραγωγή/καλλιέργεια, διακίνηση και άλλες κατηγορίες για ναρκωτικές ουσίες.

Ο αριθμός των αλλοδαπών κατηγορουμένων παρουσίασε αύξηση της τάξης του **73,1%** μεταξύ των ετών 2007 και 2008. Προβληματισμό προκαλεί η συνεχιζόμενη τάση αύξησης του αριθμού κατηγορουμένων που ανήκουν σε συγκεκριμένες εθνικότητες – Αφغانοί κατά **104%**, Πακιστανοί κατά **26%** και Ιρακινοί κατά **24%** (2008-2009).

1η Δεκεμβρίου του 2010: ο αριθμός των παραβατών του νόμου Περί ναρκωτικών ανήλθε στους **4.419** επί συνόλου **12.312** κρατούμενων. Το **37,0%** εξ αυτών ήταν Έλληνες.

Κατασχέσεις (2009)

28,9% της κατασχεθείσας ποσότητας ηρώνης προέρχεται από την Τουρκία

0,6% από τη Ρουμανία

0,4% από τη Βουλγαρία

70,1% από διάφορες άλλες χώρες ή αγνώστου προελεύσεως
93,7% της ηρώνης διακινήθηκε διά ξηράς, **5,7%** από θάλασσα και **0,6%** μέσω αεροδρομίων

Οι τιμές των ουσιών βάσει ΣΟΔΗ

Ηρώλην: € 10-50/γραμ. (λιανική σε επίπεδο δρόμου για το 2010)

Κοκαΐνη: € 45-100/γραμ.

Κάνναβη: μέση τιμή των **€ 25** (Η τιμή της κάνναβης αυξάνεται στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, σε καμία όμως χώρα δεν αγγίζει την τιμή που αναφέρθηκε στην Ελλάδα το 2010)

(Πηγή: Συντονιστικό Όργανο Δίωξης Ναρκωτικών)

Καθαρό ναρκωτικό: Η επί τοις % περιεκτικότητα ενός δείγματος σε «δραστική» ουσία. Η Χημική Υπηρεσία Αθηνών δεν πραγματοποιεί έλεγχο και προσδιορισμό της καθαρότητας των παράνομων ουσιών το 2010.

ΟΛΟΙ ΕΧΟΥΜΕ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΘΗΝΑ ΚΑΘΑΡΗ

Ανδρέας Βαρελάς, αντιδήμαρχος Καθαριότητας και Ανακύκλωσης

Τη θέση του Δήμου Αθηναίων ότι οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι στον τομέα Καθαριότητας θα πρέπει να παραμείνουν στη δουλειά τους, επαναλαμβάνει ο αρμόδιος αντιδήμαρχος Ανδρέας Βαρελάς. Παράλληλα, επισημαίνει ότι η καθαριότητα στην πόλη είναι μια υπόθεση που μας αφορά όλους.

Τελικά, παρά τις όποιες προσπάθειες γίνονται, γιατί η Αθήνα φάινεται βρόμικη; Είναι κάτι που έχει άμεση σχέση με τη γενική εικόνα της πόλης. Για παράδειγμα, σε πάρα πολλά σημεία υπάρχουν άστεγοι (πλ. Κοραή μπροστά στην Τράπεζα,

στην Αιόλου, πλ. Κλαυθμώνος στην Κουμουνδούρου κ.λπ.) και αυτό κάνει τους Αθηναίους να νιώθουν ότι η παρουσία τόσων ανθρώπων στους δρόμους, μέσα στα χαρτόκουτά με τους με τα λιγοστά πράγματα που έχει ο καθένας τους, δημιουργεί μια εικόνα όχι πόλης σε τάξη, αλλά μιας πόλης βρόμικης, αντιπαθητικής, φοβικής, πόλης όπου δύσκολα μπορείς να ζεις. Η εικόνα μέχρι πριν από λίγο καιρό της οδού Τσιτσά, της Νομικής Σχολής, με τον πεζόδρομο της Μασσαλίας, του παρεμπορίου της ΑΣΟΕΕ, είναι ταυτισμένη με μια Αθήνα βρόμικη, προβληματική, που δεν έχει καμία σχέση με ευρωπαϊκή πρωτεύουσα. Η πραγματικότητα, όμως, είναι άλλη. Η Αθήνα είναι πιο καθαρή και στο κέντρο, αλλά και στις γειτονιές της. Ο οδοκαθαρισμός έχει βελτιωθεί παντού. Σε πολλά σημεία υπάρχουν οδοκαθαριστές σε βάρδιες από την ανατολή του ηλίου μέχρι πολύ αργά το βράδυ, η αποκομιδή των κάδων απορριμμάτων έχει βελτιωθεί παρόλες τις απώλειες, η εικόνα γύρω από τους κάδους είναι αρκετά καλύτερη, πάρα πολλά σημεία πλένονται από τα πλυστικά μηχανήματα και τις υδροφόρες του Δήμου. Σκοπός μας είναι, δε, το πρόγραμμα του πλυσίματος το καλοκαίρι να γίνει ακόμα μεγαλύτερο, και να επεκταθεί σε όλες τις γειτονιές.

Πόσοι είναι οι εργαζόμενοι στην καθαριότητα και με ποιο καθεστώς; Θα «απομακρυνθούν» και άλλοι συμβασιούχοι; Οι εργαζόμενοι που δουλεύουν στη Διεύθυνση Καθαριότητας είναι περίπου 2.400, με κάθε είδους σύμβαση (μόνιμοι, αορίστου χρόνου, ΤΕΒΕ, σύμβαση ορισμένου χρόνου). Περίπου 700 από αυτούς λοιπόν είναι συμβασιούχοι, οι οποίοι παραμένουν στην εργασία τους με διαταγές των δικαστηρίων. Εδώ θα ήθελα να επισημάνω ότι αρκετοί από αυτούς είναι συμβασιούχοι από το 2004 και ορισμένοι έχουν κλείσει 10ετία. Το αν θα φύγουν ή άλλοι είναι σε συνάρτηση με τις αποφάσεις των δικαστηρίων, που εμείς ως δημοτική αρχή θέλουμε και πιστεύουμε ότι θα έχουμε

θετικές αποφάσεις ως προς τη συνέχιση της παραμονής τους στην εργασία τους.

Πόσο σημαντική είναι η ατομική ευθύνη για την καθαριότητα της πόλης; Όλοι έχουμε την ευθύνη μας για την καθαριότητα στην πόλη μας και αυτό θα πρέπει να το καταλάβουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται. Δεν μπορεί το σπίτι μας να θέλουμε να είναι πεντακάθαρο και να μη μας νοιάζει τι γίνεται έξω από αυτό. Ο διαχωρισμός των απορριμμάτων από τα ανακυκλώσιμα υλικά, η σωστή χρήση των κάδων (ό,τι πρέπει να πάει στον μπλε κάδο να πάει εκεί

και τα υπόλοιπα στον κοινό κάδο), η χρήση των επιστηλίων καλαθιών για τα μικροαπορρίμμάτα μας, όλα αυτά πρέπει να είναι η καθημερινή μας συνήθεια και όχι κάτι που το κάνουμε σαν αγγαρεία. Να σας φέρω ένα απλό παράδειγμα. Πάρα πολλοί Αθηναίοι έχουμε στα σπίτια μας κάποιο ζώο συντροφιάς, κυρίως σκύλο, τον οποίο τουλάχιστον μία φορά μέσα στην ημέρα θα τον βγάλουμε βόλτα στο πάρκο, τον πεζόδρομο ή γύρω από το τετράγωνο του σπιτιού μας. Η ατομική μας ευθύνη λοιπόν είναι να φροντίσουμε να μαζέψουμε κατά τη διάρκεια της βόλτας τα περιττώματα του σκύλου μας. Αυτό είναι σημάδι πολιτισμού. Να σας πω, λοιπόν, ότι αυτό δεν γίνεται από τη μεγάλη πλειοψηφία.

Να σας φέρω ένα απλό παράδειγμα. Πάρα πολλοί Αθηναίοι έχουμε στα σπίτια μας κάποιο ζώο συντροφιάς, κυρίως σκύλο, τον οποίο τουλάχιστον μία φορά μέσα στην ημέρα θα τον βγάλουμε βόλτα στο πάρκο, τον πεζόδρομο ή γύρω από το τετράγωνο του σπιτιού μας. Η ατομική μας ευθύνη λοιπόν είναι να φροντίσουμε να μαζέψουμε κατά τη διάρκεια της βόλτας τα περιττώματα του σκύλου μας. Αυτό είναι σημάδι πολιτισμού. Να σας πω, λοιπόν, ότι αυτό δεν γίνεται από τη μεγάλη πλειοψηφία.

Η Δήμος είναι υπέρ της καύσης ή της ανακύκλωσης των απορριμμάτων, όπως προτείνει και το σύνολο σχεδόν των περιβαλλοντικών οργανώσεων; Έχουμε ξεκαθαρίσει από την αρχή ότι το βασικό ζήτημα σήμερα είναι να καταλάβουμε ότι ο κάθε Δήμος θα πρέπει να είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος για το σύνολο των παραγομένων αποβλήτων, εντός των ορίων του, και αυτό η δημοτική αρχή Καμίνη το λέει σε όλους τους τόνους και προς όλες τις κατευθύνσεις. Εμείς θα διαχειριζόμαστε τα απόβλητα της πόλης μας, και ανακύκλωση και κομποστοποίηση και διαλογή ειδικών ρευμάτων αποβλήτων (μπαταρίες, ελαστικά, αδρανή υλικά, φάρμακα κ.λπ.) και αξιοποίηση κάθε είδους σύγχρονης τεχνολογίας χωρίς περιβαλλοντικές επιπτώσεις, για την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη μείωση και αξιοποίηση των αποβλήτων της πόλης.

Ο Δήμος της Αθήνας δεν μπορεί να συνεχίσει να πληρώνει από 16 έως 20 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο για να θάβουμε τα απορρίμματα της πόλης μας στον ΧΥΤΑ της Φυλής και ως δημοτική αρχή θα κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για να σταματήσει αυτό.

Η ATHENS VOICE κυκλοφόρησε στα τέλη του 2003. Αν διαβάσω σήμερα το ιδρυτικό editorial πρέπει να παραδεχθώ ότι έπεσα έξω, ότι όσα προέβλεπα δεν συνέβησαν. Ήταν η εποχή προ Ολυμπιακών αγώνων, η εποχή των μεγάλων Έργων. Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων, πεζοδρόμηση Δ. Αρεοπαγίτου, Ερμού, Βουκουρεστίου. Τραμ, μετρό, Αττική Οδός, Αεροδρόμιο. Η Αθήνα φαινόταν ότι είχε μπει σε μια πορεία κοινή με τις άλλες ιστορικές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες οι οποίες αναδημιουργούν συνεχώς το πρόσωπό τους με στόχο την προσέλκυση επισκεπτών από όλο τον κόσμο. Οι μεγάλες πρωτεύουσες έχουν γίνει οι ίδιες προϊόν από μόνες τους, ελκυστικές για τους κατοίκους και τους επισκέπτες, παγκόσμιοι προορισμοί.

Λέμε συχνά ότι έχουμε οικονομική κρίση και περιορισμένα οικονομικά μέσα, όμως νομίζω ότι η απάντηση είναι η αντίστροφη: θα αντιμετωπίσουμε την οικονομική κρίση αν ξανακάνουμε την Αθήνα παγκόσμιο προορισμό και δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίσουμε την οικονομική κρίση αν η Αθήνα υποβιβάζεται συνεχώς μήνα με το μήνα και βγαίνει έξω από τον παγκόσμιο χάρτη τουρισμού.

Οι σύγχρονες μεγαλουπόλεις αναπτύσσουν τον τουρισμό, το συνεδριακό τουρισμό, τον πολιτιστικό τουρισμό, τον καταναλωτικό (shopping), τον ιατρικό. Κερδίζουν εκατομμύρια θέσεις εργασίας από αυτή την ανάπτυξη. Η Αθήνα έχει όλα τα πλεονεκτήματα για μια τέτοια πορεία. Έχει όλα τα φόντα να γίνει η μητρόπολη της Μεσογείου, μια μεγαλούπολη του Νότου. Για εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους, Βαλκάνια, πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες, Μέση Ανατολή, Βόρεια Αφρική, η Ελλάδα αποτελούσε την πύλη, την Εικόνα της Δύσης.

Αυτά έγραφα το 2003 και τέτοια εξέλιξη μεσογειακής μητρόπολης προέβλεπα. Η ATHENS VOICE, free press, διανεμόμενη στα πεζοδρόμια δωρεάν, με ξενόγλωσσες σελίδες στον οδηγό πόλης, θα αποτελούσε το δίκτυο που θα ένωνε κατοίκους και επισκέπτες, που θα μοίραζε τις πληροφορίες για να ζήσουμε την πόλη μας καλύτερα.

Η ιστορία δεν συμφώνησε. Σήμερα, μετά από χρόνια υποβάθμισης, φαίνεται ότι πάλι, αρκετές δυνάμεις, θεσμικές και μέσα στην κοινωνία των πολιτών, οργανώνονται ξανά για να αποτρέψουν την υποβάθμιση της πόλης και να ξαναπιάσουν το νήμα από κει που διακόπηκε το 2004.

Ετοιμάζεται η αξιοποίηση του Ελληνικού, στο Φαληρικό Δέλτα έχουν ξεκινήσει τα έργα του ιδρύματος Νιάρχου, το Ωνάσειο συμβάλλει στην ανάπτυξη του ιστορικού κέντρου και την επέκταση του Τραμ, το Μουσείο στο Φιξ μπαίνει στην τελική ευθεία, η Ακαδημία Πλάτωνος αναμορφώνεται.

Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε στους εαυτούς μας ότι η σωτηρία της πόλης δεν γίνεται γιατί απλώς πρέπει,

ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΑΝΗΚΕΙ Η ΠΟΛΗ;

ΤΟΥ ΦΩΤΗ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

γιατί είναι καλύτερα έτσι, για αισθητικούς λόγους. Αλλά γιατί εί-

ναι η πρώτη οικονομική δραστηριότητα που μπορούμε να αναπτύξουμε για να αντιμετωπίσουμε την ύφεση.

Βέβαια, μπορεί να μη συμφωνούμε όλοι στις προτάσεις, οι στοχεύσεις να μην είναι κοινές. Όμως φοβάμαι ότι αυτή είναι μια μεταγενέστερη συζήτηση. Οι παρατηρήσεις και οι διαφωνίες στην αξιοποίηση π.χ. του Ελληνικού ή στην πεζοδρόμηση της Πανεπιστημίου είναι συζητήσεις κανονικής περιόδου. Δεν βρισκόμαστε σε τέτοια φάση. Σήμερα το πρόβλημα της Αθήνας, το πρόβλημα του κέντρου της πόλης, το οποίο όμως είναι αυτό που πάντα καθορίζει την εικόνα μιας πρωτεύουσας, είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με το κυρίαρχο πολιτικό πρόβλημα της χώρας. Δηλαδή τη χρεοκοπία ενός πολιτικού συστήματος πελατειακών σχέσεων που δεν έχει πια λεφτά να δανειστεί και την κατάρρευση ενός κρατικού μηχανισμού οικοδομημένου στρεβλά με σκοπό να υπηρετεί το πελατειακό κράτος.

Το πρόβλημα πια της Αθήνας είναι πρώτα απ' όλα πρόβλημα επιβίωσης και κυριαρχίας. Η υποχώρηση του κράτους, η διάλυση του κρατικού μηχανισμού, επέτρεψε σε άλλες δυνάμεις να αναπληρώσουν την κυριαρχία του κράτους και στην εποχή της "MacMafia", οι άλλες αυτές δυνάμεις δεν είναι καν η ανεξέλεγκτη Αγορά, όπως νομίζαμε παλιά, αλλά η υπόγεια οικονομία, η μαύρη οικονομία της νύχτας, του υποκόσμου. Σήμερα, μεγάλες περιοχές της πόλης έχουν παραδοθεί σε συμμορίες και ομάδες πολιτικής βίας των οποίων πολλές φορές συγχέονται τα όρια. Λαθρεμπόριο, παραεμπόριο, ληστείες, trafficking, οργανωμένη επαιτεία, προστασία, ναρκωτικά, κουλγκανισμός, από το μαλακό υπογαστήριο της πόλης εξαπλώνονται προς τα πάνω και αφαιρούν ολόκληρες περιοχές από την κοινωνία.

Για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της Αθήνας πρέπει να αντιμετωπίσουμε με θάρρος και ξεκάθαρες κουβέντες το πολιτικό πρόβλημα. Πρέπει να πάρουμε καθαρή θέση στον πολιτικό πόλεμο που διεξάγεται καιρό τώρα στην πόλη μας.

Εμείς για έναν ακόμα λόγο: γιατί ο ελληνικός παρασιτισμός, η πολιτική βία, η υπεράσπιση του πελατειακού κράτους χρησιμοποιεί αριστερή ρητορική γιατί δεν έχει δικιά του.

Πρέπει δηλαδή να πούμε ότι το κέντρο της πόλης δεν είναι γήπεδο για κούλιγκανς πολιτικής εκτόνωσης, αλλά οι δουλειές μας, τα σπίτια μας, οι ζωές μας. Όχι ένα υπαίθριο γήπεδο όπου μέρα παρά μέρα συγκρούονται οι αντίπαλες ομάδες.

Ότι το δίλημμα «σπασμένα μάρμαρα ή σπασμένα κεφάλια» είναι το ψεύτικο δίλημμα της ανικανότητας και της συγκάλυψης των ευθυνών, γιατί ξέρουμε ότι αποτέλεσμα έχει και σπασμένα μάρμαρα και σπασμένα κεφάλια.

Ότι όσοι λένε δήθεν προοδευτικές κοινοτοπίες του τύπου «δεν είναι λύση να πάμε τους ναρκωμανείς στον παρακάτω δρόμο για να φύγουν από την Τσιότσα» είναι αυτοί που δεν θέλουν να αλλάξει τίποτα στην καθημερινή υποβάθμιση της πόλης. Καμία πόλη του κόσμου δεν είναι στο χάλι της Αθήνας. Δεν λύσανε οι άλλοι ούτε το πρόβλημα των ναρκωτικών ούτε της εγκληματικότητας ούτε του καπιταλισμού, πριν κάνουν κάτι. Όπως τα 'λυσαν στις άλλες πόλεις, έτσι μπορεί να γίνει και στην Αθήνα. Όσοι με «προοδευτική» ρητορική μεταθέτουν συνεχώς τα θέματα στο μέλλον, είναι οι συντηρητικοί της εποχής μας και η συντήρηση υποκρύπτει ανικανότητα και συμφέροντα.

Ο δήμαρχος της πόλης είχε πει μια φορά ότι η λύση είναι να κάνουμε όλοι τη δουλειά μας. Σ' αυτό πρέπει να επιμένουμε, να κάνουμε όλοι τη δουλειά μας και να ζητάμε από τους άλλους να κάνουν τη δικιά τους. Να ζητάμε ευθύνες. Και να αναλαμβάνουμε την πολιτική ευθύνη, να παρέχουμε την πολιτική υποστήριξη σε όποιον προσπαθεί. Η κατάσταση της Αθήνας δεν σκάνει άλλες υπεκφυγές για το «ιερό δικαίωμα της διαδήλωσης», το «Ασυλο», τη «δίκαιη οργή» και τη «δικαιολογημένη βία».

Να πούμε ότι οι νόμοι υπάρχουν για τους ασθενέστερους, ο δημόσιος χώρος είναι καταφύγιο των μη προνομιούχων όχι των πλουσίων, γι' αυτό πρέπει να τον προστατεύουμε.

Η πόλη θα χτιστεί πάλι, αλλά η επίπονη προσπάθεια για τη σωτηρία δεν θα αρχίσει αν δεν λύσουμε πρώτα το πολιτικό πρόβλημα: η πόλη δεν ανήκει στη βία και την ανομία, αλλά στην οργανωμένη κοινωνία.

Ομιλία σε εκδήλωση της ΔΗΜ.ΑΡ. για την Αθήνα

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗ

Ο Γιάννης Τσαρούχης είχε συμβουλέψει κάποτε τους πλούσιους «να δίνουν τα χρήματά τους όχι για να χτίσουν, αλλά για να γκρεμίσουν ολόκληρα οικοδομικά τετράγωνα της Αθήνας». Ο Μάνος Χατζιδάκις σε ένα από τα συνηθισμένα ξεσπάσματα του δημόσιου λόγου του δεν είχε διστάσει να προκαλέσει «ας γκρεμίσουμε και την Ακρόπολη». Δύο μεγάλες προσωπικότητες του νέου ελληνικού πολιτισμού χρησιμοποίησαν καλλιτεχνική αδειά την υπερβολή προκειμένου να αναδείξουν την αθηναϊκή πολεοδομική αναρχία και την απουσία πολεοδομικής συνείδησης των κατοίκων της. Ζητήματα που η τρέχουσα οικονομική και κοινωνική κρίση έχει εντείνει τόσο πολύ ώστε να μιλάμε για το ναδίρ της υποβάθμισης σε μια πόλη που πάντα είχε ανάλογες εκκρεμότητες, μόνο που τώρα βρίσκεται σε εκτροχιασμό.

Η ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Στην επίσημη παρουσίαση του «Re-Think Athens» που αποκαλύφθηκε το πλάνο ανασυγκρότησης του κέντρου με άξονα την Πανεπιστημίου, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση (που χρηματοδοτεί και διοργανώνει τον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό) Αντώνης Παπαδημητρίου χαιρέτησε εύστοχα το κοινό σημειώνοντας ότι «η Αθήνα είναι μια αρχαία πόλη που χτίστηκε τα τελευταία 50 χρόνια». «Πάνω σε ερείπια» προσθέτει ο αρχιτέκτονας-καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Γιώργος Τζιρτζιλάκης, «εδώ δεν προϋπήρχε το σχήμα μιας π.χ. μεσαιωνικής πόλης για να πατήσουμε. Και οι κάτοικοί της ποτέ δεν τη θεώρησαν πόλη τους. Η σχέση τους με την Αθήνα ήταν μια σχέση νεύρωσης, γεμάτη έλξεις κι απωθήσεις. Ζούσαν αρνητικά για δεκαετίες ως “περαστικοί”, αγωνιώντας για την εκδρομή του σαββατοκύριακου, περιμένοντας την αργία που θα τους έφερνε πίσω στον τόπο κα-

ταγωγής. Μια μετάφραση αυτής της συμπεριφοράς υπήρξε και η ελληνική suburbia, οι μονοκατοικίες στα προάστια». Η αντίληψη αυτή άλλαξε τα τελευταία 10-15 χρόνια, τα free press πιθανότατα έπαιξαν το ρόλο τους κάνοντας την πόλη ξανά playground ανακάλυψης, αλλά σύμφωνα με τον κύριο Τζιρτζιλάκη δεν αποφύγαμε τελικά την «προαστιοποίηση του κέντρου» και την εικόνα της εγκατάλειψης που ενίσχυσε η οικονομική κρίση. Ένα από τα σύγχρονα debates της αστικής πολεοδομίας είναι η αδυναμία σχεδιασμού σε μεγάλη κλίμακα, το ζήτημα του πολεοδομικού ελέγχου – συζήτηση φετίχ του μοντερνισμού. Κάτι βέβαια που η Αθήνα το αντιμετωπίζει πρακτικά ήδη από τη δεκαετία του '60. Ο καθηγητής του ΕΜΠ και πρόσφατα παραιτηθείς από την προεδρία του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Γιάννης Πολύζος διαπιστώνει ότι «χρησιμοποιώντας επί δεκαετίες το “μαγικό φάρμακο” της αντιπαροχής δεν διαμορφώσαμε ποτέ κίνητρα και κοινωνική πολιτική για

Εικόνες από την Αθήνα του μέλλοντος. Η διεύρυνση του μεγάλου περιπάτου (ΕΑΧΑ) της Δ. Αρεοπαγίτου μέχρι το Καλλιμάρμαρο.

την κατοικία». Ο Γιώργος Τζιρτζιλάκης εξετάζει αυτή την κλασική δαιμονοποίηση. «Η κουλτούρα της αντιπαροχής έχει τόσο επικριθεί, δίκαια. Ωστόσο, πρέπει να παραδεχθούμε ότι προκάλεσε τον εκδημοκρατισμό της κατοικίας δίνοντας δυνατότητα στέγης σε μεγάλες ομάδες του πληθυσμού. Έξω από τα κλισέ, η αθηναϊκή πολυκατοικία είναι πιο ανθρώπινη σε σχέση με τα παριζιάνικα Banlieux ή τα λονδρέζικα Newtowns ή ακόμα και το σκανδιναβικό μοντέλο. Έχει θετικά στοιχεία όπως η επικοινωνία μεταξύ των διαμερισμάτων, γιατί αναπαράγει στην αστική δόμηση το μοντέλο των νησιώτικων οικισμών. Ας μην είμαστε, λοιπόν, ισοπεδωτικοί. Κάποιες προσθήκες των τελευταίων δεκαετιών, όπως τα κτίρια-γραφεία τύπου Κηφισίας, είναι που σίγουρα σπάνε τον ιστό».

H ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΛΗΡΑ ΝΟΥΜΕΡΑ

Η αλήθεια είναι ότι ποτέ δεν υπήρξε ένας συνεπής στρατηγικός σχεδιασμός, υποστηριζόμενος από την κεντρική πολιτική σκηνή. Στην ουσία, όχι στα λόγια. «Η Αθήνα είναι ένα χταπόδι που απλώνεται και ξεχειλώνει κατά μήκος μεγάλων αξόνων βορειοανατολικά και νοτιοανατολικά. Από τη δεκαετία του '80 επί Μάνου-Τρίτση αναζητούσαμε το στρατηγικό σχέδιο για να αποφύγουμε τον “υδροκεφαλισμό”, όπως τον λέγαμε τότε. Το πρόβλημα είναι ότι διαχρονικά οι υποδομές, π.χ. οδικές αρτηρίες, προηγούνται των πολεοδομικών επιλογών. Βέβαια δεν είναι εύκολα τα πράγματα αυτά. Όμως αλλού καταλήγουν κάπου έστω και μετά από έντονη δημόσια αντιπαράθεση, π.χ. στο Παρίσι κατατέθηκε ένα πλάνο το 2008 και τελικά ψηφίστηκε το 2011 μετά από πολλές μάχες εντός κοινοβουλίου» λέει ο κύριος Πολύζος. Την ώρα που μιλάμε, με το κέντρο να απέχει δραματικά από τη μητροπολιτική ψευδαίσθηση που υπο-

σχέθηκε το 2004, είναι «επιπακτική ανάγκη η ιδεολογική ανάκτηση της κεντρικότητας». Έτσι δηλώνει εμφατικά ο καθηγητής ΕΜΠ, Παναγιώτης Τουρνικιώτης, επικεφαλής της ομάδας που προετοίμασε το «Re-Think Athens». Χρειάζεται ανασχεδιασμός/επαναπροσδιορισμός της αθηναϊκής ταυτότητας, που αποτελεί συνεκτικό δεσμό μεταξύ των κατοίκων της πόλης και selling point του τουρισμού. Μην ξεχνάμε τον τελευταίο. Παρά την κρίση και την «αγωνία» των δελτίων ειδήσεων, πέρυσι σημειώθηκε ρεκόρ προσέλευσης με 16,5 εκ. επισκέπτες, μόνο που στην Αθήνα τα νούμερα έπεσαν. Φθίνουσα πορεία, που αναμένεται να συνεχιστεί και φέτος. Κι αλλού όμως τα στατιστικά είναι αμείλικτα. Τη δεκαετία 2001-2011 η περιφέρεια Αττικής είναι μείον 5,7% πληθυσμιακά και ο Δήμος Αθηναίων μείον 18%. Δηλαδή 133.000 άνθρωποι μετακόμισαν μακριά από το ευρύτερο κέντρο της Αθήνας μέσα σε δέκα χρόνια. Παράλληλα, πολλές υπηρεσίες και κτίρια με συμβολικό χαρακτήρα έφυγαν με τη σειρά τους μακριά. Το Εφετείο (Σωκράτους) και το Ειρηνοδικείο (Ομόνοια), το Υπουργείο Γεωργίας (πλατεία Βάθης), υπηρεσίες του Δημαρχείου (Χαλκοκονδύλη), το ΙΚΑ (Πειραιώς), το Υπουργείο Παιδείας (οδό Μνητροπόλεως), ο ΟΤΕ (Εξάρχεια). «Είχα προτείνει ισοζύγιο κεντρικών πολεοδομικών λειτουργιών, δηλαδή αν φεύγει ένα υπουργείο από το κέντρο να αντικαθίσταται από έναν οργανισμό ανάλογης βαρύτητας. Ας πούμε, αν δεν κατέβει συμβολικά το ΥΠΕΚΑ στο Μινιόν, ποιος θα κατέβει; Το κουφάρι του ΙΚΑ στην πλατεία Κουμουνδούρου ως τότε θα το έχουμε να κάθεται;» αναρωτιέται ο κύριος Πολύζος. Και συνεχίζει, αγγίζοντας το λευκό ελέφαντα της Αθήνας, τα άδεια ή εγκαταλειμμένα κτίρια (περίπου 1.500 σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Περιφέρειας Αθηνών, αν και μάλλον είναι πε-

ρισσότερα). «Αυτή είναι η κόλαση των κληροδοτημάτων που συνήθως ανήκουν σε ασφαλιστικούς οργανισμούς. Χρειάζεται άμεση κινητοποίηση για την αξιοποίησή τους και αλλαγή του θεσμικού πλαισίου που να ευνοεί την εκμετάλλευσή τους από ιδιωτική πρωτοβουλία. Ακούω για περιπτώσεις στην Αμερική που μετά από κάποιο διάστημα απραξίας ο δήμος γίνεται ιδιοκτήτης επιβάλλοντας υποχρεώσεις στο μισθωτή. Στο Παρίσι, ας πούμε, υποχρεούνται σε αναβάθμιση των όψεων ανά δεκαετία. Εδώ στα δύο χαρακτηριστικά νεοκλασικά, Σταδίου κι Αμερικής, έχουμε κρεμάσει κουρτινάκια».

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ CAMP!

Για να δούμε ένα τέτοιο παράδειγμα πολυπόθητης (απ' όλους) ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Οι αδερφοί Γεωργακόπουλοι είναι γνωστοί στους εικαστικούς κύκλους της Αθήνας έχοντας δημιουργήσει χώρους όπως η Cheap Art ή το ΤΑΦ. Στην πλατεία Κοτζιά εδώ και λίγους μήνες δείχνουν έναν άλλο δρόμο αναζωογόνησης μικρής κλίμακας, που μπορεί να λειτουργήσει σε συνδυασμό με τα μεγαλεπήβολα σχέδια για τα οποία θα μιλήσουμε παρακάτω. Ο λόγος στον Γιώργο Γεωργακόπουλο. «Το Camp! άνοιξε πριν λίγους μήνες σε ακίνητο της πλατείας Κοτζιά που ανήκει στο Ταμείο ασφαλισμένων υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας. Στο ισόγειο στεγάζονταν ένα παραδοσιακό καφενείο και το γνωστό μας Higg's. Είμαστε φίλοι με τους ιδιοκτήτες του τελευταίου και είπαμε να συνεργαστούμε, εξετάζοντας τι θα μπορούσαμε να κάνουμε με το από πάνω ακίνητο, που ήταν άδειο για σχεδόν 30 χρόνια. Δεν ήταν σε κακή κατάσταση εξωτερικά, αλλά εσωτερικά οι υποδομές ήταν της δεκαετίας του '50 και είχαν υποστεί τη φθορά της αχρησίας. Αρχικά εξακριβώσαμε πού ανήκει, συμπληρώσαμε τις απαραίτητες αιτήσεις και κάναμε τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, γνωρίζοντας ότι θα πάρει χρόνο λόγω των γνωστών αγκυλώσεων του δημοσίου. Συνολικά ξοδέψαμε περίπου μια διετία. Αλλά τα πράγματα

133.000 άνθρωποι μετακόμισαν μακριά από το ευρύτερο κέντρο της Αθήνας μέσα σε δέκα χρόνια

επιταχύνθηκαν με την αλλαγή της διοίκησης του Ταμείου το περασμένο καλοκαίρι και φτάσαμε στη μίσθωση. Πετύχαμε μια καλή τιμή, αλλά αυτό είναι σχετικό γιατί την όποια χρηματική διαφορά σε τέτοιες περιπτώσεις την επιβαρύνουν στην ανακατασκευή. Στο κέντρο της Αθήνας είναι πολλά τα κτίρια που ανήκουν σε (ημι)δημόσιους οργανισμούς που είτε δεν γνωρίζουν τι να τα κάνουν είτε λιμνάζουν στην πολυπλοκότητα των μηχανισμών. Οι χώροι πάνω από τα ισόγεια είναι ό,τι ακριβώς χρειάζονται πολιτιστικοί οργανισμοί σαν κι εμάς. Μόνο έτσι θα λειτουργήσει η αστική εκδοχή του νόμου της αδράνειας, τέτοιες δράσεις θα φέρουν δηλαδή αντιδράσεις ανταπόκρισης. Έτσι θα επιστρέψουμε στο κέντρο, δεν θα το αδειάσουμε, θα το φωτίσουμε. Μετά από 15 χρόνια στα Εξάρχεια, που τα είχαμε δει όλα, δεν μας προβλημάτισε η πολυσυζητημένη παρακμή των γύρω δρόμων».

ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ ΧΩΡΟΙ ΜΕΣΩ «ΠΥΚΝΩΣΗΣ»

Άπαντες λοιπόν συμφωνούν στην πάση θυσία αποφυγή της περαιτέρω αστικής διάχυσης, η οποία άλλωστε απασχολεί και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Κι εδώ ερχόμαστε σε σύγκρουση με έναν άλλο παρεξηγημένο όρο. Την πυκνωση, ειδικά όταν συνδυάζεται με σοφιστείες περί δημόσιων χώρων. Λανθασμένα έχουμε ταυτίσει το μοντέλο «πυκνωτηρίου» με την Κυψέλη, που όμως δεν είναι αποτέλεσμα κάποιου, έστω άστοχου, πλάνου, αλλά αποτελεί ξεκάθαρα πολεοδομία χωρίς αρχή, μέση και τέλος. Στις αρχές του 21ου αιώνα η παγκόσμια τάση είναι να ψηλώσουν οι πόλεις. Τα ψηλότερα κτίρια είναι πιο οικολογικά, αφού εξοικονομούν χώρο, ενέργεια και δίκτυα, ευνοώντας παράλληλα τη συκοινωνιολογία. «Το zoning που επιχειρήθηκε παγκοσμίως τις δεκαετίες του '80-'90 με κατάτμηση της πόλης σε ξεχωριστές γειτονίες αμιγούς κατοικίας, εμπορικών κέντρων και διασκέδασης κατέρρευσε με την κρίση των προαστίων και προτιμήθηκε το πιο δύσκολο –στην εφαρμογή– μοντέλο των μεικτών χρήσεων» επισημαίνει ο Κυριακός Φερρές, επιστημονικός διευθυντής μελετών του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων. Όλοι επισημαίνουν την ανάγκη ελεύθερων δημόσιων χώρων. Μα ακριβώς αυτή η πυκνωση είναι που θα τους δημιουργήσει, συμπληρώνοντας το αστικό αφήγημα με μια πλατεία ή ένα πάρκο μικρού μεγέθους. Ο δημόσιος χώρος ορίζεται διαφορετικά, ανάλογα με το πώς χρησιμοποιείται. Καθένας μας τον χρησιμοποιεί διαφορετικά, πόσο μάλλον σε μια εποχή που η τεχνολογία κρατάει δυναμικές ομάδες του πληθυσμού μέσα στο σπίτι. Χρειαζόμαστε περισσότερους, καλύτερη αξιοποίησή τους, περισσότερο πράσινο, ενσωμάτωση της κουλτούρας ξοδέματος χρόνου σε αυτούς. Εδώ όμως παραμονεύει ο κίνδυνος μιας άνευ όρων παράδοσης. Χρειαζόμαστε αλήθεια ένα πάρκο-ζούγκλα σε όλη την έκταση του Ελληνικού; Θα το αξιοποιήσουμε όπως το, κατά καιρούς, παρατημένο πάρκο «Αντώνης Τρίτσης» στα Λιόσια;

Στην Αθήνα είναι λίγο δύσκολο να εφαρμόσουμε την πυκνωση, ίσως γιατί είναι μια «μοριακή πόλη», όπως τη χαρακτηρίζει ο Γιώργος Τζιτζιλάκης. Με τα ισόγεια να διαμορφώνουν αστική συνείδηση και συμπεριφορά και την τρέχουσα διάλυσή τους να χαλάει την κοινωνική συνοχή. «Λείπει η ομοιομορφία που συναντάμε σε ευρωπαϊκές πόλεις, ο ένας έχει κρεμ πόρτα και ο διπλάνός ροζ – ο ένας έχει ασπρόμαυρη τέντα και ο διπλάνος κίτρινη, ακόμα και τα διαμερίσματα εντός των πολυκατοικιών έχουν αξιοσημείωτες διαφορές». Χρήσιμη παρατήρηση. Την επόμενη φορά που θα κατακεραυνώσουμε, και με το δίκιο μας, κάποιο από τα πολλά αθηναϊκά αρχιτεκτονικά ευτράπελα που κάνουν σχεδόν ψυχεδελική την αθηναϊκή φυσιογνωμία, ας θυμηθούμε πόσο καταθλιπτικό βρίσκαμε το καρμπόν ορισμένων δρόμων στις βρετανικές πόλεις που ενδεχομένως σπουδάσαμε. Και

ΑΘΗΝΑ X 4

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Πώς είναι στ' αλήθεια η Αθήνα, αν δεν θέλουμε να κρυβόμαστε πίσω από το δάχτυλό μας; Μια σούπερ πυκνοκατοικημένη πόλη με μικρά οικοδομικά τετράγωνα, εξίσου πυκνό δίκτυο δρόμων, στενά πεζοδρόμια και κατακεραματισμένους χώρους πρασίνου. Τον Οκτώβριο του 2010 ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός της Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων με τίτλο «Αθήνα X 4» μας έβαλε να φανταστούμε την παραπάνω «θορυβώδη» εικόνα ως ένα πεδίο με άφθονους δημόσιους χώρους πολλαπλών χρήσεων. Που σημαίνει: ταλαντούχοι νέοι Έλληνες αρχιτέκτονες έκαναν τις προτάσεις τους για το βασικό κύτταρο της Αθήνας – το οικοδομικό τετράγωνο. Τα 5 ισότιμα έπαθλα κι οι 4 έπαινοι από τις 120 προτάσεις που κατατέθηκαν συνολικά πήραν οι ομάδες: NOT* (Στέλλα Παντελιά, Κωνσταντίνος Παπαδημητράκης, Jordi Barri), AREA (Στυλιανή Δασούτη, Γεώργιος Μητρούλιας, Μιχαήλ Ιωάννης Ραυτόπουλος), Παννάτου Ανδρονίκη, ομάδα Θανάση Πολυζωΐδη & Πέτσιου Κατερίνας, ομάδα Θάλειας Βογιατζόγλου και Θάνου Μπαμπανέλου. Οι παραπάνω δημιουργικές ομάδες φαντάστηκαν υπέροχες γειτονιές με αυλές σαν κήπους της Εδέμ, αστικά αγροτεμάχια με οπωροφόρα δέντρα και δάπεδα (αντί για δρόμους) σπαρμένα με άσπρα βότσαλα.

Και μετά και μετά; Η αρχιτέκτονας-πολεοδόμος και πρόεδρος-διευθύνουσα σύμβουλός στην ΕΑΧΑ **Ντόρα Γαλάνη** μάς δίνει τις τελευταίες εξελίξεις για το «Αθήνα X4» και άλλα δύο σημαντικά έργα με τα οποία εμπλέκεται η ΕΑΧΑ: «Τα πέντε ισότιμα έπαθλα τα νιώθουμε σαν πέντε παιδιά μας και με τον ίδιο τρόπο τα έχουμε προωθήσει για θεσμοθέτηση είτε προς τον Δήμο είτε προς το ΥΠΕΚΑ. Αυτή τη στιγμή

Ντόρα Γαλάνη

μοιάζει να προωθείται η λύση "Τα αστικά φύλλα" της Ανδρονίκης Παννάτου στο σταυροδρόμι Σάμου και Αγίου Παύλου στο κέντρο. Κι αυτό είναι και το εντυπωσιακό: ότι σχεδόν όλες οι προτάσεις που φτάσανε μέχρι την τελική εικοσάδα αφορούσαν το κέντρο της πόλης». Να υπενθυμίσουμε λίγο σε αυτό το σημείο την πρόταση της Ανδρονίκης Παννάτου: ο δρόμος προτείνεται να γίνει μια μεγάλη αυλή, αυλή με κήπο όπως αυτή του παλιού αθηναϊκού σπιτιού. Μια αλέα φυλλοβόλων ή καρποφόρων δέντρων φυτεύεται σε κάθε δρόμο στο ύψος του ανθρώπου (μοβ γιακαράντα ή κόκκινος σφένδαμος ή ελιά ή λεμονιά ή μανταρινιά). Ξύλινα δάπεδα (2,30 x 2,30) σε μικρή απόσταση από το έδα-

φος, ως σοφράδες ή καθιστικά, διάσπαρτα ανάμεσα στα δένδρα, προστατεύουν τον άνθρωπο από το εχθρικό περιβάλλον δίνοντάς του τη θέση που του λείπει μέσα στην πόλη, θέση μέσα στο οργανικό φυσικό του περιβάλλον. Η Ντόρα Γαλάνη συνεχίζει με τα έργα που βρίσκουν το δρόμο τους: «Η ανάπλαση της Βασιλίσσης Όλγας, έργο δικό μας που διεκδικεί χρηματοδότηση από το ΠΕΠ (Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα), πέρασε από το ΚΑΣ και εγκρίθηκε, ολοκληρώνεται η μελέτη κι αν όλα πάνε καλά υπάρχουν δυνατότητες να έχουμε εργολάβο μέσα στο 2012. Υπάρχει ακόμη ο διαγωνισμός του 2010 για την ανάπλαση της πλατείας Θεάτρου με νικητές τους **Βαλεντίνη Καρβουτζή** και **Ματθαίο Παπαβασιλείου** και το έργο τους "Ο κρυμμένος κήπος της Αθήνας". Εδώ, έχει ήδη ανατεθεί η μελέτη –με χρηματοδότηση από το ΠΕΠ– κι έχει σταλεί η πρώτη φάση για έγκριση στον Δήμο. Το γεγονός αυτό είναι πολύ αισιόδοξο, γιατί τις περισσότερες φορές τα βραβεία των αρχιτεκτονικών διαγωνισμών παραμένουν ωραία σχέδια... στα χαρτιά και δεν προχωρούν στην υλοποίηση».

Η πρόταση της Ανδρονίκης Παννάτου είναι η πρώτη που θα υλοποιηθεί

ΑΘΗΝΑ ΞΑΝΑ

Η υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας **Άννα Διαμαντοπούλου**, γράφει για το εθνικό πρόγραμμα επανακκίνησης της πόλης «Αθήνα ξανά»

Η Αθήνα θα αλλάξει μόνο αν φέρουμε ζωή μέσα στο σκοτάδι. Αν περιμένουμε να διώξουμε το σκοτάδι δεν θα γίνει τίποτα. Για να φέρουμε τον κόσμο πίσω πρέπει να εξασφαλίσουμε ασφάλεια και ανάπτυξη. Το πρόγραμμα «Αθήνα ξανά» στηρίζει και στηρίζεται στα δύο αυτά.

Δεν είναι αποστεωμένη αναπτυξιακή εξαγγελία. Δεν είναι μόνο προεκλογική υπόσχεση τοπικού ενδιαφέροντος. Είναι Εθνικό Πρόγραμμα για την Επανεκκίνηση της Αθήνας, τη Δημιουργία Θέσεων Εργασίας και τη Στήριξη της Κοινωνικής Συνοχής με τη συμμετοχή δύο υπουργείων και του Δήμου.

Το «Αθήνα Ξανά» είναι ένα μεγάλο, αλλά κυρίως ολοκληρωμένο πρόγραμμα 120 εκατομμυρίων και 149 δράσεων για αναβάθμιση 11 γειτονιών στην Αθήνα, με στόχο να δώσουμε κίνητρα στις επιχειρήσεις και να ζωντανέψουμε το κέντρο. Για μένα το πρόγραμμα αυτό είναι το σημείο αφετηρίας της αυτονόητης συμφωνίας όλων μας για την ανανέωση της πόλης μας. Μία δράση ολιστικής αναπτυξιακής προσέγγισης που δεν είναι απλή ανακοίνωση, αλλά έχει σαφή κίνητρα, προσδιορισμένα χρονοδιαγράμματα και συγκεκριμένη χρηματοδότηση.

Ο Πλάτωνας στον «Τίμαιο» αναφέρει ότι δεν υπάρχει άλλη πόλη στον κόσμο με τόσο μεγάλη Ιστορία, αλλά και τη δύναμη του παραδείγματος. Η Αθήνα έχει θέσει τις βάσεις της Δημοκρατίας, της Φιλοσοφίας, των Τεχνών και του Πολιτισμού σε όλη την οικουμένη. Είναι, μαζί με τη Ρώμη, η πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Είναι μια μοναδική πόλη που, δυστυχώς, σήμερα έρχεται στην επικαιρότητα μέσα από αρνητικά γεγονότα. Εμείς, οι σημερινοί Έλληνες, σε μια περίοδο βαθιάς κρίσης, δεν μπορεί παρά να αντλήσουμε την αυτοπεποίθηση που χρειαζόμαστε μέσα από την Ιστορία.

Με το πρόγραμμα «Αθήνα Ξανά» αλλάζει το θεσμικό πλαίσιο, ώστε η διαχείριση των πόρων του ΕΣΠΑ να γίνεται από τον Δήμο Αθηναίων, με δικά του εργαλεία και με την απαιτούμενη τεχνική υποστήριξη από το Υπουργείο Ανάπτυξης.

Η Αθήνα έχει πολλά προβλήματα, με μείζον το θέμα της ασφάλειας και της παράνομης μετανάστευσης. Δεν έχουμε την πολυτέλεια να χαλαρώνουμε και να περιμένουμε να δούμε τι θα κάνει ο επόμενος. Η Αθήνα πρέπει να αποκαταστήσει την εμπορική της ζωή και την κίνηση στο κέντρο της. Οι παρεμβάσεις πρέπει να είναι πολλές, παράλληλες και να αφορούν στην ασφάλεια και στην αποκατάσταση της λειτουργίας της πόλης, δίνοντας έμφαση στην αναπτυξιακή διάσταση.

Το πρόγραμμα «Αθήνα Ξανά» λαμβάνει υπόψη τα προβλήματα της Αθήνας, αλλά και τα μεγάλα πλεονεκτήματά της. Έχουμε όλοι ευθύνη, και τα ΜΜΕ, που ναι μεν πρέπει να δείχνουν τη σκοτεινή πλευρά, αλλά οφείλουν να παρουσιάζουν και την όμορφη όψη της, γιατί εξακολουθεί να είναι μια υπέροχη πόλη. Είναι, όμως, μια «πληγωμένη Θεά».

Καινοτομία και άξονες του προγράμματος
Για πρώτη φορά πόροι του ΕΣΠΑ (€ 120 εκ.) είναι στη διά-

ΤΟ «ΑΘΗΝΑ ΞΑΝΑ» ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 120 ΕΚ. ΚΑΙ 149 ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ 11 ΓΕΙΤΟΝΙΩΝ. ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ.

θεση και τη διαχείριση του δήμου. Η προγραμματική συμφωνία «Αθήνα Ξανά» μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Υπουργείου Εργασίας και του Δήμου Αθηναίων, εξασφαλίζει στην Αθήνα € 100 εκ. από το Υπουργείο Ανάπτυξης και € 20 εκ. από το Υπουργείο Εργασίας. Αποτελεί μια πρωτοβουλία καθοριστικής σημασίας για το μέλλον της Αθήνας, καθώς δίνει άμεση και ουσιαστική στήριξη στα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πρωτεύουσα, εξαλείφοντας παράλληλα τις διοικητικές αγκυλώσεις. Παράλληλα ενισχύει τεχνικά, διοικητικά και επιστημονικά το δήμο και ανοίγει προοπτικές για μελλοντικές δυναμικές και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στη λογική του μητροπολιτικού δήμου. Είναι πολύ σημαντικό γιατί για πρώτη φορά γίνεται εκχώρηση αρμοδιοτήτων από το Υπουργείο Ανάπτυξης προς το δήμο, ο οποίος καλείται να διαχειριστεί εκείνος πλέον πόρους του ΕΣΠΑ.

Οι 5 άξονες επανεκκίνησης της Αθήνας μέσα από το «Αθήνα Ξανά» είναι:

1. Η ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας με: α) μετατροπή εγκαταλειμμένων ξενοδοχείων στην περιοχή της Ομόνοιας σε κέντρα υποστήριξης της επιχειρηματικότητας β) προώθηση πολιτιστικών αγαθών και παραδοσιακών προϊόντων, αγορών και γειτονιών της πόλης γ) προώθηση επαγγελματικού/συνεδριακού τουρισμού σε θέματα υψηλών τεχνολογιών και νέων καινοτομιών.

2. Η αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων της πόλης με: α) ανάπτυξη κοινωνικών παροχών υγείας/αγωγής/φροντίδας ατόμων και ηλικιωμένων β) έργα περιβαλλοντικής και αισθητικής βελτίωσης της εικόνας της πόλης γ) βελτίωση της διαχείρισης του συστήματος απορριμμάτων με υπόγειους κάδους δ) ανάπτυξη προγράμματος για πράσινες στέγες ε) βελτίωση του φωτισμού της πόλης με ειδικούς λαμπτήρες εξοικονόμησης στ) διαμόρφωση πράσινων διαδρομών και ποδηλατο-

δρόμων μήκους 5,5 χλμ., όπως αυτός που θα συνδέει την Ακαδημία Πλάτωνος με τον Κεραμεικό.

3. Η αναζωογόνηση (regeneration) του αστικού ιστού με ανάπλαση και δημιουργία πρασίνου σε πλατείες του κέντρου της πόλης, βελτίωση του αστικού τοπίου, ανάκτηση δημόσιου χώρου, βελτίωση των πεζοδρομίων και του ηλεκτροφωτισμού, υλοποίηση πιλοτικού προγράμματος για την ανακαίνιση και βελτίωση πέντε εγκαταλειμμένων κτιρίων.

4. Η αποτελεσματική διαχείριση της κοινωνικής κρίσης με τη στήριξη, φιλοξενία και επανένταξη του αυξανόμενου αριθμού ατόμων (δημιουργία κέντρου διανομής αγαθών για τους φτωχούς και δύο κέντρων ημέρας για τους άστεγους).

5. Η διασφάλιση της υλοποίησης και της βιωσιμότητας του προγράμματος. Όλα τα έργα θα δημοπρατηθούν στους επόμενους 6-9 μήνες και θα έχουν ολοκληρωθεί στα επόμενα 2,5 χρόνια, ενώ οι πρωτοβουλίες κοινωνικού χαρακτήρα θα έχουν πιο άμεση εφαρμογή καθώς δεν απαιτούν τεχνικές εργασίες.

Ολοκληρωμένο 10ετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα για την Αθήνα

Πέραν των δράσεων υπό άμεση χρηματοδότηση, στόχος είναι η Αθήνα να ενισχυθεί με πόρους και δομές μητροπολιτικού χαρακτήρα, ούτως ώστε να ωριμάσει ένα 10ετές Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και να επιτευχθεί η χρηματοδότηση της πρωτεύουσας, απευθείας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την επόμενη προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ (2014-2020).

* Η Α.Δ. είναι υποψήφια βουλευτής με το ΠΑΣΟΚ στην Α' Αθηνών

τότε ας αποφασίσουμε τι θέλουμε. Αυτό που σίγουρα δεν θέλουμε είναι η ασύδοτη παρουσία αυτοσχέδιων διαφημιστικών πινακίδων σε κάθε πιθανό κι απίθανο χώρο (από μάντρες μέχρι ταράτσες κι από εξωτερικούς τοίχους κτιρίων μέχρι κορμούς δέντρων και γέφυρες) που συνιστούν τον ορισμό του αστικού βανδαλισμού, για τον οποίο τελευταία γίνεται πολύς λόγος με αφορμή το γκραφίτι.

ΤΟ «ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΟ» GENTRIFICATION

Η έννοια του «εξευγενισμού» έπαιξε πολύ, όσο νέες γειτονιές αναδύονταν με ορόσημο την ανάπτυξη του 2004, με εφημερίδες και περιοδικά να χτυπάμε πηχυαίους τίτλους για «αθηναϊκά Soho». «Από το τέλος των Ολυμπιακών και μετά ανέβηκαν οι τιμές, σχεδόν τριπλασιάστηκαν μέχρι το 2007. Είχε προηγηθεί ένα πάγωμα, αυξήθηκαν όμως οι αντικειμενικές αξίες κι εγένετο έκρηξη. Το 2007 ένα ρετιρέ στο Γκάζι πουλιόταν € 5.000 το μέτρο. Η πτώση ξεκινάει από το τέλος του 2009, μέχρι τότε δεν είχαμε αντιληφθεί την κρίση. Φτάσαμε 30 με 50% κάτω, ακόμα και στο Κολωνάκι π.χ. πούλησα πρόσφατα ένα ακίνητο στην Υψηλάντου € 500.000 από € 1,2 εκ. που έκανε πριν τρία χρόνια» μας δίνει εικόνα της αγοράς ο Δημήτρης Σταμούλης, διευθυντής του μεσιτικού γραφείο Infocasa. Συμπληρώνει, «περιοχές όπως το Γκάζι και του Ψυρρή ή ο Κεραμεικός και ο Βοτανικός θεωρήθηκαν πρόσφορες για gentrification, λόγω της μετατροπής σε lofts πολλών βιοτεχνικών/επαγγελματικών χώρων. Οι περισσότεροι απ' όσους αγόρασαν, κυρίως κατεβαίνοντας από τα βόρεια προάστια, την πάτησαν και τώρα η ζήτηση είναι μηδενική, αφού οι περιοχές έχουν υποβαθμιστεί. Τα συγκροτήματα lofts απευθύνθηκαν σε νέους (φοιτητές, καλλιτέχνες κ.ά.), αλλά πόσοι διέθεταν τότε το απαιτητικό βαλάντιο; Και πόσο λιγότεροι το διαθέτουν τώρα;». Λόγω του προηγούμενου πληθυσμού αυτών των περιοχών (Πομάκοι, τσιγγάνοι, μετανάστες κ.ά.) αλλά και των κοινωνικών συνθηκών που μεταβλήθηκαν με την ένταση προβλημάτων όπως τα ναρκωτικά και η εγκληματικότητα, γρήγορα φτιάχτηκαν και οι θεωρίες συνωμοσίας περί σκόπιμης υποβάθμισης. Σε κάθε περίπτωση το μέλλον θα δείξει, αν και ο κύριος Σταμούλης δεν επιβεβαιώνει συγκέντρωση ακινήτων σε συγκεκριμένα συμφέροντα/επιχειρηματίες.

Ο Κυριάκος Ρερρές, που έχει κάνει μία πολύ σοβαρή μελέτη για την γκετοποίηση στο ιστορικό κέντρο, αναλύει με αρκετή δόση ρεαλισμού: «Υπάρχουν πολλές απόψεις για το gentrification και πολλά διεθνή παραδείγματα που επιβεβαιώνουν τόσο εκείνους που το υποστηρίζουν επειδή έσωσε κάποιες περιοχές και δημιούργησε πλούτο, όσο κι εκείνους που θεωρούν ότι εξυπηρετούνται εργολαβικά συμφέροντα και διώκονται οι φτωχοί. Πέτυχε στο Σόχο της Νέας Υόρκης, είναι συζητήσιμο τι έγινε στο Νότινγκ Χιλ του Λονδίνου, απέτυχε στο Νιούαρκ του Νιου Τζέρσεϊ. Το καλύτερο δικό μας παράδειγμα δεν είναι κάποιο πρόσφατο, είναι η Πλάκα. Τη διαφορά τη βλέπουμε σήμερα —μεγαλύτερη ασφάλεια, τουριστική κίνηση, καλύτερες συνθήκες—, παλιότερα δεν ήταν έτσι. Έφυγαν όλες οι οχλούσες δραστηριότητες και σίγουρα ήρθαν πλούσιοι, σε μια περιοχή που άλλωστε είχε σημαντική ιδιοκτησία το ελληνικό κράτος. Οπουδήποτε έχει γίνει επανάκτηση χώρου έφτασαν μεγάλα πορτοφόλια για να τον εκμεταλλευτούν. Αυτή ήταν η συνταγή της επιτυχίας. Π.χ. στη Γερμανία το κράτος προσπάθησε να κάνει “επανεξέταση περιοχών” με εργατικές κατοικίες, αλλά απέτυχε γιατί δεν άλλαξε ο πληθυσμός. Ο εξευγενισμός στις υπόλοιπες γειτονιές της Αθήνας προσαρμόστηκε στις ιδιαιτερότητές τους. Π.χ. στου Ψυρρή ποτέ δεν δόθηκε αντιπαροχή. Όταν δόθηκε, όμως, μεγάλος συντελεστής δόμησης, φτιάχτηκαν κάτι όρθια μακαρόνια που δολοφόνησαν την αισθητική και μπερδέψαν

ΤΙ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ; Παραδείγματα αστικών αναπλάσεων

- **Στη Βαρκελώνη οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 1992** διπλασίασαν τους επισκέπτες της πόλης μέχρι το 2000 (3,5 εκ.), έφεραν την πόλη στην 3η θέση των πιο δημοφιλών τουριστικών προορισμών στην Ευρώπη (από 16η πριν την Ολυμπιάδα). Κι όλα αυτά με το 95% των έργων να έχει ανατεθεί σε ισπανικές επιχειρήσεις. Χαρακτηριστικό παράδειγμα δημόσια διαβούλευσης, το δημοψήφισμα για την τύχη της Λεωφόρου Diagonal το 2010.
- **Η Εκτίναξη αναλογίας τ.μ. πρασίνου ανά κάτοικο** από 0,5 σε 5,2 στη βραζιλιάνικη πόλη Κορίτιμπα μέσα σε είκοσι χρόνια. Με συνολικό, όχι αποσπασματικό, σχεδιασμό 150 χλμ. ποδηλατόδρομων, πεζοδρομήσεις, μεταφορά συντελεστή σε όσους ανακαίνισαν ιστορικά κτίρια και μετακίνηση της βιομηχανικής ζώνης 12 χλμ. μακριά από το κέντρο.
- **Η αναζωογόνηση μια υποβαθμισμένης περιοχής** του Οπόρτο μέσω της κατασκευής του νέου ποδοσφαιρικού σταδίου «Ντραγκάο» εν όψει του EURO 2004, που δημιούργησε νέους οδικούς άξονες κι απελευθέρωσε δημόσιους χώρους.
- **Η μετατροπή του παροπλισμένου εργοστασιακού** συγκροτήματος Βανόβκα σε εμπορικό κι εκπαιδευτικό χώρο στο Μπρνο της Τσεχίας. Τα εγκαταλειμμένα Brownfields στέγασαν malls, πολύ μακριά από το αμερικάνικο πρότυπο, φιλοξενώντας π.χ. μουσείο ζωγραφικής.
- **Ο υπέργειος σιδηρόδρομος του Σιδνεί** (monorail), που μεταφέρει 5.000 επιβάτες την ώρα. Σε γαλάζιο χρώμα, ίδιο με αυτό του ουρανού.
- **Τα διόδια εντός πόλης στη Στοκχόλμη**, χωρίς να είναι αναγκασμένοι οι οδηγοί να σταματάνε, με «χρέωση ανάλογα με την ώρα αιχμής».

Πηγή: «Εξυπνες Πόλεις». Αλέξανδρος Μπρεγιάννης, εκδόσεις Ιβίσκος, 2012

ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Τι έγινε, τι δεν έγινε, ποια (προβλέπεται να) είναι η επόμενη μέρα τους;

Ολυμπιακός Πόλος Φαλήρου Στο συνολικό σχεδιασμό ανάπλασης του Φαληρικού μετώπου προβλέπεται η κατασκευή στο χώρο του παλαιού Ιπποδρόμου του «Κέντρου Πολιτισμού -Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος», που περιλαμβάνει πάρκο έκτασης 170.000 τ.μ., τη δημιουργία νέας Εθνικής Βιβλιοθήκης, καθώς και την κατασκευή νέων εγκαταστάσεων της Εθνικής Λυρικής Σκηνής. Η κατασκευή του Κέντρου προβλέπεται να ολοκληρωθεί το 2015.

Ολυμπιακό Κέντρο Γουδή Το Ολυμπιακό Ακίνητο Αντιπτερίσης (Badminton) αξιοποιήθηκε μέσω μακρόχρονης ιδιωτικής εκμετάλλευσης, με τη διενέργεια διεθνή διαγωνισμού μακρόχρονης αξιοποίησης.

Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο Σχοινιά Σήμερα χρησιμοποιείται για προπόνηση και διεξαγωγή αγώνων από τις Ελληνικές Ομοσπονδίες Κωπηλασίας, Κανό Καγιάκ και Ποδηλασίας, ενώ από το καλοκαίρι του 2010 άνοιξε τις πόρτες του στο ευρύ κοινό.

Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο Μαρκοπούλου Φιλοξενεί φορείς όπως η Ελληνική Ιππική Ομοσπονδία, ο Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος Α.Ε. (ΟΔΙΕ), η Φίλιππος Ένωση, η Κτηματολόγιο Α.Ε., το Κέντρο Εκπαίδευσης στην Ιππασία (ΚΕΙΠΠ) και άλλοι.

Ολυμπιακό Σκοπευτήριο Μαρκόπουλου Η εγκατάσταση έχει παραχωρηθεί στην Ελληνική Αστυνομία.

Ολυμπιακό Κέντρο Άνω Λιοσίων Φιλοξενεί ομοσπονδίες μαχητικών αθλημάτων.

Ολυμπιακό Κέντρο Γαλατσίου Έχει παραχωρηθεί στην «Park Avenue S.A.» για να μετατραπεί σε εμπορικό και ψυχαγωγικό κέντρο πολλών χρήσεων.

Ολυμπιακό Κέντρο Ιστιοπολίας Αγίου Κοσμά Παραχωρήθηκε στη ΣΕΠΙΟΣ ΑΕΒΕ. Το επιχειρηματικό σχέδιό της περιλαμβάνει εμπορική ανάπτυξη, λιμενικά έργα και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου, προκειμένου να λειτουργήσει μαρίνα.

Διεθνές Κέντρο Ραδιοτηλεόρασης Τμήμα του Διεθνούς Ραδιοτηλεοπτικού Κέντρου ανατέθηκε για 40 έτη στη Lamda Development κι έχει μετατραπεί σε εμπορικό κέντρο ειδών πολυτελείας (Golden Hall λειτουργεί από τον Νοέμβριο του 2008)

Κέντρο Γραπτού Τύπου (Κηφισίας) Από τον Αύγουστο του 2009, παραχωρήθηκε στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το σύνολο της εγκατάστασης για χρήση γραφείων και υπηρεσιών διοίκησης για 40 έτη.

Ολυμπιακό Κέντρο Νίκαιας Έχει παραχωρηθεί για 40 έτη στο Πανεπιστήμιο Πειραιά, το οποίο δεν έχει πραγματοποιήσει εκτεταμένες μετατροπές μέχρι σήμερα.

Ολυμπιακές Εγκαταστάσεις Ελληνικού Σήμερα, η διοίκηση, η διαχείριση και η αξιοποίηση της έκτασης και των εγκαταστάσεων του πρώην Αεροδρομίου Ελληνικού έχουν περιέλθει στην ανώνυμη εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΟ Α.Ε. Πολιτιστικές (μουσικά φεστιβάλ) και συνεδριακές εκδηλώσεις διοργανώνονται σποραδικά.

Πηγή: etasa.gr

εντελώς τη φυσιογνωμία. Για να πετύχει το gentrification δεν φτάνει να αρέσει μόνο στους ειδικούς, πρέπει να αρέσει σε πολλούς. Για να δημιουργηθεί πλούτος, να προκύψουν υπεραξίες. Δεν πιστεύω ότι στην Ελλάδα υπάρχουν τόσο οργανωμένα συμφέροντα που σχεδίασαν την υποβάθμιση. Αν ανατρέξει κανείς στη θεωρία της γκετοποίησης ιστορικά, συνέβη σε μέρη που υπήρχε φθηνή κατοικία την οποία είχαν εγκαταλείψει ντόπιοι και τα οποία ήταν κοντά στο εμπορικό κέντρο προκειμένου να μπορούν να εργαστούν ή ακόμα και να κλέψουν οι φτωχοί/μετανάστες/παράνομοι. Στις ευρωπαϊκές πόλεις τους μετακίνησαν προς τα έξω σε παλιότερες εποχές, που δεν υπήρχαν οι σημερινές δημοκρατικές ευαισθησίες, π.χ. στην Ιταλία ο Μουσολίνι άδειαζε τα κέντρα από τσιγγάνους, επαίτες κτλ. τους οποίους έστειλε σε εργατικές πολυκατοικίες έξω από το δακτύλιο. Στο Λονδίνο στα 8ος έδιωξαν την αντίστοιχη “Βαρβάκειο” από το Covent Garden δίνοντάς του το σημερινό μπόεμ ύφος».

ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΑΝΑΚΑΤΟΙΚΙΣΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Μία από τις φράσεις που ακούστηκαν αρκετές φορές στην πρόσφατη παρουσίαση του «Re-Think Athens» (και που μερικώς συγκρούεται με το ρεαλισμό του κυρίου Ρερρέ) ανέφερε ότι «δεν πάμε να σχεδιάσουμε ένα αρχιτεκτονικό βουλεβάρτο που θα απευθύνεται σε λίγους». Ο Γιάννης Πολύζος είναι σαφής σε αυτό. «Χρειαζόμαστε τον πληθυσμό που θα υποστηρίξει τις μεικτές χρήσεις. Χρειαζόμαστε κίνητρα επανακατοίκησης. Κάποια μπήκαν στις προτάσεις για Μεταξουργείο και Γεράνι, όπου προσαθήσαμε να δημιουργήσουμε γεωγραφικές ενότητες. Το Υπουργείο Οικονομικών, όμως, φοβήθηκε την απώλεια εσόδων. Κίνητρα όπως φοροαπαλλαγές, χαμηλότερα δάνεια για αποκατάσταση διαμερισμάτων σε περιοχές όπως π.χ. η πλατεία Βάθης ή πρωτοβουλίες από δήμους που απαλλάσσουν επαγγελματίες από δημοτικά τέλη ή τέλη κατάληψης πεζοδρομίων από σκαλωσιές. Όλα μαζί φτιάχνουν ένα πλαίσιο. Στο Παρίσι, ας πούμε, δεν υπάρχει πρόγραμμα ανάπτυξης που να μη συμπεριλαμβάνει σε ποσοστό 30% κοινωνική κατοικία. Εκεί έμαθε ο Παριζιάνος να συνυπάρχει με τον Αλγερινό στο διπλανό διαμέρισμα». Η Ντόρα Γαλάνη, πρόεδρος της Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων, πέραν του θεσμικού της ρόλου είναι ατομικό παράδειγμα επιστροφής στο κέντρο, καθώς μετακόμισε στα Εξάρχεια από το Παλιό Φάληρο. «Υπάρχουν προβλήματα, αλλά υπάρχει και η ζωντάνια — αμεσότητα που δεν συναντάς σε άλλες περιοχές. Πρέπει να κάνουμε τους ανθρώπους να το πιστέψουν αυτό, χωρίς φυσικά να περιμένουμε οικογένειες με τρία παιδιά και δύο σκύλους να εγκαταλείψουν τα προάστια». Βάζει στο τραπέζι και το ρόλο που έπαιξαν οι ενέργειες του ΕΑΧΑ όχι μόνο στην εκπλήρωση των τουριστικών προσδοκιών, αλλά και στην καλλιέργεια μιας νέας σχέσης των Αθηναίων με τη βιτρίνα της πόλης τους. «Ο μεγάλος περίπατος της Δ. Αρεοπαγίτου, η κορεάτικη αγορά, η Αδριανού κτλ. παρά τα προβλήματα συντήρησης και καθαριότητας κάνουν την πόλη ομορφότερη, ακριβώς γιατί ωθούν τους πολίτες στο να την αγαπήσουν περισσότερο. Κρατούν τη μνήμη ενεργή. Υπό αυτή την έννοια και χωρίς να θέλω να ευλογώ τα γένια μας, πιστεύω ότι η ενοποίηση ως μέσο ανάπτυξης πέτυχε και πρέπει να συνεχιστεί».

Στο σημείο τομής της κουβέντας περί κινήτρων επανακατοίκησης με την παρούσα κατάσταση των άδειων/εγκαταλειμμένων διατηρητέων, η αντιδήμαρχος τεχνικών υπηρεσιών Σουλτάνα Σπυροπούλου επισημαίνει την κατάργηση του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας που θα μπορούσε να δώσει λύσεις, όπως έγινε με το Ολυμπιακό Χωριό του 2004. «Εμείς κάνουμε μια προσπάθεια με το ξενοδοχείο “Mirage” στην Ομόνοια που ανήκει στο Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας, το οποίο θα ►

ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΕΙ Η ΑΘΗΝΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΔΟΥΛΕΨΟΥΜΕ ΜΑΖΙ

Ο υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού **Πάυλος Γερουλάνος** γράφει για την Αθήνα και τα
μεγάλα στοιχήματα του υπουργείου γύρω από την πόλη μας

Η Αθήνα είναι το πολιτικό, οικονομικό, πνευματικό, αλλά και συναισθηματικό κέντρο βάρους της νεότερης Ελλάδας. Η πόλη στην οποία ήρθαν Έλληνες από κάθε γωνιά της χώρας, αλλά και του κόσμου, για να χτίσουν το νέο ελληνικό κράτος. Εδώ φέραμε τα όνειρα και τις προσδοκίες μας. Σε αυτήν αποτυπώνονται σήμερα στο μέγιστο βαθμό και τα προβλήματα που βιώνουμε ως χώρα, αλλά και το συλλογικό μας τραύμα – ο θυμός, η ανασφάλεια, η απαισιοδοξία, η αντίδραση στα επώδυνα μέτρα αντιμετώπισης της κρίσης. Οι αρνητικές εικόνες που έκαναν το γύρο του κόσμου τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργήσει την εντύπωση ότι δεν υπάρχει μέρα στην Αθήνα που να μη γίνονται πορείες, απεργίες, βίαια επεισόδια – κι όλα αυτά συνοδευόμενα από μια πρωτοφανή έξαρση της εγκληματικότητας. Οι ανά τον κόσμο πολλαπλασιαστές μας συστήνουν στους ταξιδιώτες να αποφεύγουν την Αθήνα, ειδικά το κέντρο της.

“**Η ΜΑΧΗ
ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ»
ΕΧΕΙ ΤΕΡΑΣΤΙΑ
ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ,
ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΥΜ-
ΒΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ
ΚΑΙ ΠΡΕΠΕΙ
ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ
ΝΑ ΚΕΡΔΗΘΕΙ**”

Το τρίγωνο Δ. Αρεοπαγίου-Πανεπιστημίου-Αθηνάς, λ.χ., αποτελεί έναν κατεξοχήν αστικό τουριστικό προορισμό. Κι όμως, εμείς επιμένουμε να επενδύουμε στις παρυφές του, αφήνοντας το κέντρο να σαπίσει. Ενώ είναι προφανές ότι αν δεν καθαρίσουμε το κέντρο αποδυναμώνουμε και τις παρυφές, στις οποίες έχουμε επενδύσει. Είναι, λοιπόν, ξεκάθαρο ότι η Αθήνα δεν θα γίνει τουριστικός προορισμός απ’ τη μια μέρα στην άλλη. Θα χρειαστεί πολλή δουλειά, αλλά κυρίως ένας άλλος τρόπος δουλειάς. Θέλω να εξηγήσω τι εννοώ μ’ αυτό. Κάθε περιοχή της Αθήνας έχει τα δικά της χαρακτηριστικά, τα δικά της προβλήματα, και αναζητεί τις δικές της λύσεις. Χρειάζονται λοιπόν στοχευμένες παρεμβάσεις σε στρατηγικά σημεία κάθε διαμερίσματος, ώστε να ξαναγίνει η Αθήνα βιώσιμη πόλη και ισχυρός πόλος έλξης επισκεπτών. Και αυτό δεν θα έρθει βέβαια μέσα από τον κατακερματισμό δυνάμεων, αλλά μέσα από τη δημιουργία μιας ευρείας συμμαχίας πολιτών, ΜΚΟ, τοπικής αυτοδιοίκησης και οργάνων της Πολιτείας,

που θα θέσει και θα υπηρετήσει κοινούς στόχους. Στο ΥΠΠΟΤ μάς απασχόλησε ιδιαίτερα η Αθήνα. Επενδύσαμε σ’ αυτή με κάθε μέσο που είχαμε στα χέρια μας. Πρώτα απ’ όλα, με έργα νιοής στην Ακαδημία Πλάτωνος και το Λύκειο του Αριστοτέλη, σημεία αναφοράς του παγκόσμιου πολιτισμού, με ταυτόχρονη δημιουργία χώρων πρασίνου και ενοποίηση όμορων αρχαιολογικών χώρων. Εντάξαμε στο ΕΣΠΑ έργα όπως το κτίριο Φιξ του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στη Συγγρού, που χρόνιζε, ο Άγιος Κωνσταντίνος, ο Άγιος Διονύσιος των Καθολικών, η επέκταση της Εθνικής Πινακοθήκης, η ανακαίνιση του Ρεξ στην Πανεπιστημίου, η αποκατάσταση του Ακροπόλ στην Πατησίων και το Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης στην Πλάκα. Έπειτα, με πολιτιστικές δράσεις των εποπτευόμενων φορέων του υπουργείου μας σε ολόκληρη την πόλη, ώστε να κοινωνικοποιηθούν ξανά περιοχές που σήμερα γκετοποιούνται.

Παράλληλα, αναδείξαμε αθλητικά γεγονότα που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με την πόλη. Στον Κλασικό Μαραθώνιο της Αθήνας είχαμε το 2010 και το 2011 περισσότερους από 20.000 συμμετέχοντες και το όφελος για την οικονομία της Αττικής ανήλθε περίπου στα 30.000.000 ευρώ μέσα σε ένα σαββατοκύριακο. Παράλληλα επανεντάξαμε το 2011 το Ράλι Ακρόπολις στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ράλι (WRC), εξασφαλίζοντας τεράστια δωρεάν προβολή για τη χώρα στο εξωτερικό, και το διατηρούμε στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα και το 2012.

Το Φεστιβάλ Αθηνών, παρά τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, αύξησε τις εισπράξεις του από εισιτήρια και ενίσχυσε το πολιτιστικό προφίλ της Αθήνας. Έδωσε προτεραιότητα σε νέους δημιουργούς, πραγματοποίησε δράσεις σε υποβαθμισμένες περιοχές και ενέταξε στον καλλιτεχνικό του προγραμματισμό πολιτιστικά γεγονότα διεθνούς εμβέλειας.

Με τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν απ’ τις ρήτρες βίας και διαφάνειας που επιβάλαμε στα συμβόλαια των ομάδων με κρατικούς φορείς (ΟΠΑΠ, ΕΡΤ, κρατικά στάδια), ενισχύσαμε τον Ο.ΚΑ.ΝΑ. ώστε να δημιουργήσει μονάδες υποκατάστασης σε νοσοκομεία, για την αντιμετώπιση της μαστιγας των ναρκωτικών.

Και κάναμε μερικά σημαντικά βήματα στο θέμα της αξιοποίησης της πολύπαθης ολυμπιακής κληρονομιάς της Αθήνας. Ανοίξαμε το Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο και το Ολυμπιακό Κέντρο των Ανω Λιοσίων, ώστε να ξαναγίνουν χώροι άθλησης και αναψυχής. Στο ολυμπιακό ακίνητο του Tae Kwon Do πραγματοποίησαν για πρώτη φορά τις πρόβες τους άστεγες θεατρικές ομάδες χάρη στο πρόγραμμα «Χώρος στην Τέχνη», ενώ ήδη ολοκληρώθηκε η πρώτη φάση του διαγωνισμού για τη μετατροπή του σε συνεδριακό κέντρο.

Τέλος, χάρη σε ένα νέο πρόγραμμα που υλοποιούμε σε συνεργασία με τον ΟΠΑΠ και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων, αναβαθμίσαμε τις υπηρεσίες που παρέχονται σε εμβληματικούς αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία της Αθήνας, όπως η Ακρόπολη, ο Κεραμεικός, η Αρχαία Αγορά και η Στοά του Αττάλου, το Βυζαντινό Μουσείο, η Μονή της Καισαριανής, οι Στύλοι του Ολυμπίου Διός. Συνεργαστήκαμε με τα συναρμόδια υπουργεία για το ρυθμιστικό της Αθήνας και για την ανάπλαση του παραλιακού μετώπου. Συνεχίζουμε το πρόγραμμα προβολής και προώθησης της χώρας στο εξωτερικό από τον ΕΟΤ, με την Αθήνα να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο. Και για πρώτη φορά εκπονήσαμε, σε συνεργασία με τους φορείς της αγοράς, ένα δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης του Τουρισμού, στο οποίο κομβικό ρόλο έχει η ανάπτυξη της Αθήνας ως city break προορισμού.

Θα μπορούσα να πω κι άλλα. Είναι βέβαιο ότι κάθε υπουργείο έχει κάτι να πει για το τι έχει κάνει για την Αθήνα. Το θέμα, όμως, δεν είναι αυτό. Το θέμα είναι πώς θα καταφέρουμε να συνεργαστούμε και να εμπνεύσουμε τους πολίτες, ώστε να πετύχουμε όλοι μαζί κάτι πολύ μεγαλύτερο απ’ ό,τι μπορεί ο καθένας μόνος του. Δεν θα κερδίσουμε την Αθήνα υπουργείο-υπουργείο, αλλά γειτονιά-γειτονιά. Αν μάλιστα λάβουμε υπόψη ότι στην Αθήνα ζουν, εργάζονται και δημιουργούν οι μισοί περίπου Έλληνες, τότε γίνεται ακόμα πιο σαφές γιατί «η μάχη της Αθήνας» έχει τεράστια ουσιαστική, αλλά και συμβολική αξία και πρέπει οπωσδήποτε να κερδηθεί: γιατί από εδώ θα ξεκινήσει η μεγάλη προσπάθεια για την ανάκαμψη της χώρας.

“Ο Π.Γ. είναι υποψήφιος βουλευτής με το ΠΑΣΟΚ στην Α’ Αθηνών

ΞΑΝΑΣΚΕΨΟΥ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΜΕΣΩ ΤΟΥ RE-THINK ATHENS

Λίγο πριν την έναρξη του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού «Re-think Athens» για το κέντρο της Αθήνας, ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση **Αντώνης Παπαδημητρίου** μιλάει στην Α.Υ.

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ Ι. ΑΝΕΣΤΗ

Πόσο κοντά είμαστε στην ανακοίνωση της ημερομηνίας έναρξης του διαγωνισμού; Έχει αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση. Βρισκόμαστε πράγματι πολύ κοντά. Ενώσω μιλάμε, κλείνουν οι τελευταίες νομικές λεπτομέρειες των συμβάσεων. Εκείνο που όλοι οι συνεργαζόμενοι φορείς θέλουμε να διασφαλίσουμε είναι η ξεκάθαρη περιγραφή των ευθυνών που αναλαμβάνει ο καθένας μας και η σαφήνεια των διαδικασιών που θα εξασφαλίσουν τη διαφάνεια. Το ζητούμενο είναι η υλοποίηση. Ας μην ξεχνάμε ότι πρόκειται για ένα μεγάλο έργο δημόσιου χαρακτήρα που απαιτεί την εθνική συναίνεση. Έχουμε ήδη εξασφαλίσει τη συμμετοχή μεγάλων μελετητικών γραφείων του εξωτερικού και της Ελλάδας, όπως και τη συμμετοχή στην κριτική επιτροπή σημαντικών προσωπικοτήτων της αρχιτεκτονικής που θα εξασφαλίσουν τη διαφάνεια και την ποιότητα.

της ανταγωνιστικότητας των πόλεων. Ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός είναι ιδιωτικός, αλλά έχουμε εγγυηθεί τη διαφάνεια και ταυτόχρονα την αποτελεσματική και γρήγορη διεξαγωγή του.

Πόσο ρίσκο εμπεριέχει η απόφαση του Ιδρύματος να παρέμβει στο κέντρο της πόλης τη στιγμή που η υποβάθμισή του είναι ανεξέλεγκτη; Όταν τα προβλήματα είναι μεγάλα, έχεις δύο επιλογές. Να προσπαθήσεις να βοηθήσεις προς την κατεύθυνση επίλυσής τους ή να μην κάνεις τίποτα. Εμείς πήραμε την απόφαση να κάνουμε κάτι. Και αυτό το κάτι είναι το πρόγραμμα «Ξανασκέψου την Αθήνα». Μέσω του «Re-think Athens» δεν θα λύσουμε εμείς, ως Ίδρυμα Ωνάση, το πρόβλημα της μετανάστευσης και της εγκληματικότητας, ούτε θα λύσουμε τα τεράστια οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως χώρα και τα βλέπουμε να ανακλούν στην αγορά. Αρχίζουμε όμως μία προσπάθεια διόρθωσης ορισμένων δεδομένων. Μία προσπάθεια που απαιτεί και προϋποθέτει τη σύμπραξη με τους πολίτες, τη συνεργασία με το κράτος, τον Δήμο Αθηναίων και τους άλλους θεσμικούς φορείς και, σίγουρα, το δημόσιο διάλογο. Ο κίνδυνος είναι όχι να μη γίνει ο διαγωνισμός, αλλά να μην υλοποιηθεί το έργο από το κράτος. Αυτό είναι το μόνο που δεν ελέγχουμε ως Ίδρυμα Ωνάση. Η δεδηλωμένη σύμπραξη όλων των κομμάτων από την Αριστερά ως τη Δεξιά και όλων των φερών μας κάνει να πιστεύουμε ότι το έργο θα υλοποιηθεί. Κυρίως αυτό που μας κάνει να αισιοδοξούμε είναι η τεράστια υποστήριξη των πολιτών, που, μην το ξεχνάμε, είναι και ψηφοφόροι. Δεν ξέρω αν η λέξη «ρίσκο» περιγράφει το περιεχόμενο του «Rethink Athens». Τόλμη, ναι. Ευθύνη, ναι. Αισιοδοξία, ναι. Τρέλα, ίσως. Αλλά, δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα σημαντικό που να μην εμπεριέχει αυτά τα στοιχεία. Σε αυτό το έργο συμμετέχουμε όλοι ως πολίτες αυτής της χώρας. Και θα μας αφορά όλους, καθώς θα αγγίζει απολύτως την καθημερινότητά μας. Στο κάτω-κάτω, πιστεύω ότι ρισκάρουμε πολύ περισσότερα αφήνοντας τα πράγματα ως έχουν, στην τύχη τους.

Υπάρχουν δεσμευτικοί όροι προς τις δημόσιες αρχές που εμπλέκονται, ούτως ώστε να κάνουν το έργο που τους αναλογεί; Η δέσμευση όλων μας ήταν δεδομένη πριν την ανακοίνωση, βεβαίως. Για το έργο συνεργάζονται εδώ και πολλούς μήνες τα συναρμόδια Υπουργεία Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής και Μεταφορών, Υποδομών & Δικτύων. Για τη χορηγία εκ μέρους του Ιδρύματος συνάπτονται συμφωνίες με το ΥΠΕΚΑ, το ΥΠΥΜΕΔΙ, την Αττικό Μετρό, την Περιφέρεια Αττικής και το Δήμο Αθηναίων. Η μέχρι τώρα υποδειγματική συνεργασία και οι δημόσιες δεσμεύσεις των υπουργών αλλά και όλων των πολιτικών παρατάξεων μάς γεμίζουν αισιοδοξία για την επιτυχή περάτωση του έργου με την αρωγή όλων. Χαιρόμαστε μάλιστα ιδιαίτερα όταν άλλοι φορείς υιοθετούν εκ προοιμίου τις ιδέες μας και αρχίζουν να τις υλοποιούν από τώρα.

Η χρηματοδότηση του Ιδρύματος Ωνάση σε τι ακριβώς αφορά; Το Ίδρυμα Ωνάση αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου τις δαπάνες που προκύπτουν από την προκήρυξη και τη διεξαγωγή του ευρωπαϊκού αρχιτεκτονικού διαγωνισμού που θα αναδείξει το μελετητή του έργου. Τυπικά, ο διαγωνισμός ονομάζεται «ευρωπαϊκός», αλλά επί της ουσίας είναι διεθνής, μιας και οι περισσότερες χώρες έχουν συνάψει αντίστοιχες συμφωνίες με την Ε.Ε. και τον Ε.Ο.Χ. (Ευρωπαϊκός Οικονομικός χώρος) ώστε να μπορούν να συμμετέχουν σε αντίστοιχους διαγωνισμούς. Το Ίδρυμα Ωνάση θα καλύψει τις δαπάνες για το διαγωνισμό και για όλες τις μελέτες που θα πρέπει να εκπονηθούν μέχρι τη δημοπράτηση του έργου. Η υλοποίηση του έργου θα χρηματοδοτηθεί από ευρωπαϊκούς πόρους σχεδιασμένους για μεγάλες ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, που αποσκοπούν στη βελτίωση

θειας διόρθωσης ορισμένων δεδομένων. Μία προσπάθεια που απαιτεί και προϋποθέτει τη σύμπραξη με τους πολίτες, τη συνεργασία με το κράτος, τον Δήμο Αθηναίων και τους άλλους θεσμικούς φορείς και, σίγουρα, το δημόσιο διάλογο. Ο κίνδυνος είναι όχι να μη γίνει ο διαγωνισμός, αλλά να μην υλοποιηθεί το έργο από το κράτος. Αυτό είναι το μόνο που δεν ελέγχουμε ως Ίδρυμα Ωνάση. Η δεδηλωμένη σύμπραξη όλων των κομμάτων από την Αριστερά ως τη Δεξιά και όλων των φερών μας κάνει να πιστεύουμε ότι το έργο θα υλοποιηθεί. Κυρίως αυτό που μας κάνει να αισιοδοξούμε είναι η τεράστια υποστήριξη των πολιτών, που, μην το ξεχνάμε, είναι και ψηφοφόροι. Δεν ξέρω αν η λέξη «ρίσκο» περιγράφει το περιεχόμενο του «Rethink Athens». Τόλμη, ναι. Ευθύνη, ναι. Αισιοδοξία, ναι. Τρέλα, ίσως. Αλλά, δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα σημαντικό που να μην εμπεριέχει αυτά τα στοιχεία. Σε αυτό το έργο συμμετέχουμε όλοι ως πολίτες αυτής της χώρας. Και θα μας αφορά όλους, καθώς θα αγγίζει απολύτως την καθημερινότητά μας. Στο κάτω-κάτω, πιστεύω ότι ρισκάρουμε πολύ περισσότερα αφήνοντας τα πράγματα ως έχουν, στην τύχη τους.

Ποια είναι η πιο ευοίωνη εικόνα που σας δημιουργεί η ιδέα της ολοκλήρωσης της παρέμβασης; Ένα έργο αυθεντικά αναπτυξιακό που θα φέρει οικονομική αναζωογόνηση και θέσεις εργασίας. Ένα κέντρο πόλης ζωντανό όλο το 24ωρο, που αποτελεί προορισμό και όχι σημείο διέλευσης. Όπου συνυπάρχει η επιχειρηματικότητα και η κατοικία, η ιστορία με το σύγχρονο πρόσωπο της χώρας. Ένα κέντρο όμορφο, αλλά και λειτουργικό. Τελικά, ένα κέντρο πόλης για τους πολίτες.

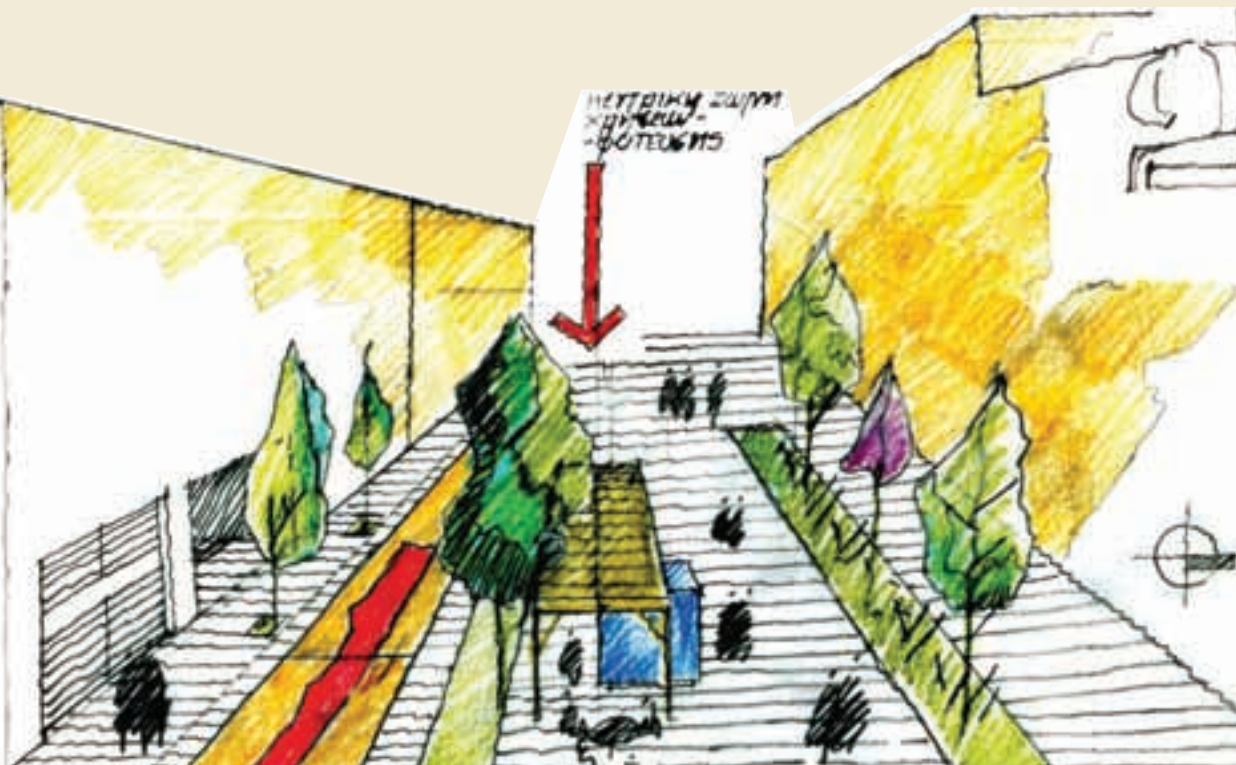
αξιοποιήσουμε ως φοιτητική κατοικία (όχι με τη λογική της φοιτητικής εστίας) από τη νέα πανεπιστημιακή χρονιά. Το ίδιο κάνουμε και με τις εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου «Μπάγκειον» — δύο κτίρια στην Ομόνοια, ένα στην Αρμόδιου κι ένα στην Αθηνάς, συνολικής έκτασης 10.000 τ.μ. Θα φτιάξουμε Κέντρο Ημερήσιας Φροντίδας, το επιτάσσουν άλλωστε οι κοινωνικές συνθήκες, και θα στεγάσουμε εκπαιδευτικές λειτουργίες και διοικητικές υπηρεσίες».

ΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ – ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΝΕΑ ΑΘΗΝΑ

«Να τολμήσουμε το ακατόρθωτο» υποστηρίζει ο κύριος Τουρνικιώτης μιλώντας γεμάτος ενθουσιασμό για το πρότζεκτ της Πανεπιστημίου. Ξεκαθαρίζοντας ότι δεν πρόκειται για μια απλή πεζοδρόμηση, αλλά για τη μετατροπή της σε γραμμική πλατεία που αποδίδεται πρωτίστως στον πεζό, τον ποδηλάτη και το χρήστη του τραμ. Παράλληλα ενώνει τη λεωφόρο Αμαλίας (μέσω της πλατείας Ομονοίας) με την Πατισίων με μια σειρά πολεοδομικών και συγκοινωνιολογικών ρυθμίσεων (π.χ. πεζοδρόμηση Πατισίων προς Γ' Σεπτεμβρίου και αντιστροφή κυκλοφορίας στην Αγίου Κωνσταντίνου). Στόχοι της, η ανάδειξη της Τριλογίας στο Πανεπιστήμιο, η επαναδραστηριοποίηση της Ομόνοιας και η κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση. Πάνω απ' όλα η επιστροφή του πολίτη στο κέντρο, αφού όλοι οι δρόμοι θα οδηγούν κυριολεκτικά σε αυτό. «Η κρίση προσφέρει συνθήκες περιβαλλοντικής αναγέννησης, πρέπει να την αντιμετωπίσουμε τώρα, όχι όταν θα έχει τελειώσει, τότε θα είναι αργά» προειδοποιεί ο κύριος Τουρνικιώτης.

Η ανασυγκρότηση του κέντρου είναι ο ένας από τους τρεις άξονες που έχει θέσει το ΥΠΕΚΑ και επαναλαμβάνει συνεχώς ο υπουργός Γιώργος Παπακωνσταντίνου. Ο δεύτερος είναι η ανακατασκευή του θαλάσσιου μετώπου στο φαληρικό δέλτα («θα πετύχει, είμαστε στην τελική ευθεία» διαβεβαιώνει ο κύριος Πολύζος) και βέβαια το ταλαιπωρημένο Ελληνικό. Ο Ισπανός αρχιτέκτονας Ασεμπίγιο και η περίφημη πρότασή του δεν είναι πια στο κάδρο, αλλά η λογική «A City In A City» εξακολουθεί να παραμένει κι έρχεται σε πλήρη αντίφαση με την ανάκτηση της κεντρικότητας, που είναι ο πανθομολογούμενος στόχος. Τα 2,5 εκατομμύρια τετραγωνικά της έκτασής του συνιστούν έναν υπερπόλο. Βεβαίως, όπως επισημαίνει και ο πρώην πρόεδρος του Ρυθμιστικού, «όλες αυτές οι μεγαλόστομες διακηρύξεις είναι και λίγο επικοινωνιακά τεχνάσματα, ας πούμε στο Ελληνικό γίνεται λόγος για 600.000 τ.μ. εμπορικών χρήσεων —σχεδόν 10 Mall δηλαδή— κάτι που είναι αστείο». Στις 17/4 πάντως ολοκληρώθηκε η διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για αξιοποίηση της έκτασης του παλαιού αεροδρομίου. Σύμφωνα με ανακοίνωση του ypeka.gr κατατέθηκαν «εννέα εντυπωσιακές συμμετοχές από επτά διαφορετικές χώρες εντός και εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (...) Αυτή είναι η πρώτη μεγάλη μηδενικής βάσης επένδυση (greenfield investment) στην Ελλάδα. Θα προσελκύσει δισεκατομμύρια επενδυτικών κεφαλαίων και θα δημιουργήσει αμέσως χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας. Η ανάπλαση του παλαιού αεροδρομίου του Ελληνικού μπαίνει στην τελική ευθεία της υλοποίησής της».

Πριν λίγες μέρες, επίσης, προτάθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος παρέμβαση στο κέντρο της Αθήνας, που θα εκτείνεται από το Μεταξουργείο, την πλατεία Ομονοίας και το Γεράνι μέχρι τα Άνω Πατήσια και θα περιλαμβάνει και τις γειτονίες των Εξαρχείων και της Κυψέλης, στο πλαίσιο του Σχεδίου Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (ΣΟΑΠ). Το ΣΟΑΠ προβλέπει κίνητρα για την επιστροφή του εμπορίου στο κέντρο, ενδεχομένως απαλλαγή από δημοτικά τέλη, ενθάρρυνση δημιουργίας street malls, δρόμων δηλαδή ανοιχτού εμπορίου με συγκεκριμένα ταυτότητα, δικτυωμένο εμπόριο και διοργάνωση εβδομαδών εμπορικής προβολής, ώστε οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του κέντρου να μπορέσουν να ανταγωνιστούν τα μεγάλα εμπορικά κέντρα. Μέσω των ΣΟΑΠ θα γίνουν και μεγάλες δημόσιες παρεμ-

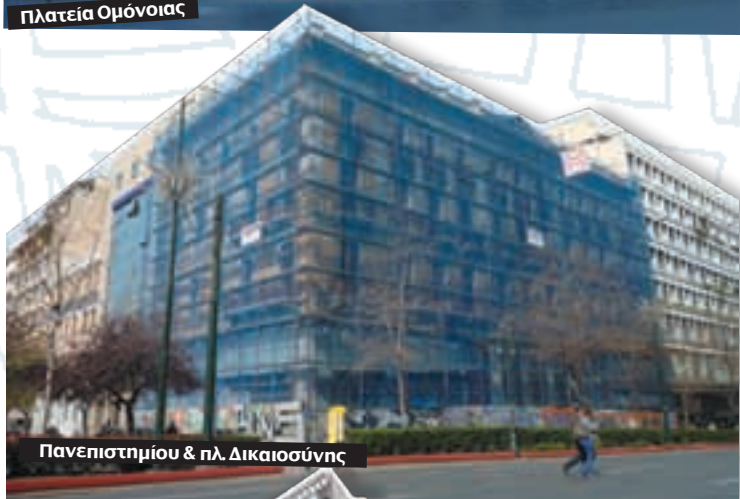
Πλατεία Ομόνοιας

Πλατεία Ομόνοιας

Πλατεία Ομόνοιας

Πανεπιστημίου & ηλ. Δικαιοσύνης

Σταδίου & Πατισίων

Σταδίου & Εδ. Λω

Σταδίου

Πανεπιστημίου (& Πεσμαζόγλου)

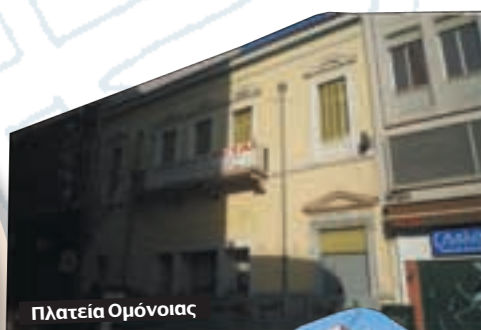
Πατισίων & Πανεπιστημίου

Πατισίων & Βερανζέρου

Σωκράτους

Πλατεία Ομόνοιας

Πλατεία Ομόνοιας

Πλατεία Κάνιγγος

Πανεπιστημίου & Πατισίων

Πατησίων & Στουρνάρη

ΤΑ 700+ ΚΕΝΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Στα πλαίσια του «Re-think Athens» καταγράφηκαν
τα κενά κτίρια του ευρύτερου κέντρου

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ Ι. ΑΝΕΣΤΗ

Πανεπιστημίου & Χαρ. Τρικούπη

Ο χάρτης των κενών κτιρίων δημιουργεί τη μαύρη τρύπα της Αθήνας. Τα περισσότερα ανήκουν στο Δημόσιο (δες Ασφαλιστικά ταμεία) και άλλα έχουν περάσει σε ιδιώτες που περιμένουν να λυθούν τα προβλήματα του κέντρου προκειμένου να τα ανακαινίσουν. Πολλά από τα κτίρια είναι ιστορικά —διατηρητέα ή όχι— και προσφέρουν μοναδικές αφηγήσεις της ανθρωπογεωγραφίας της πόλης, που όμως διακόπηκαν βίαια.

Τον καμβά για να αποκτήσουν πάλι χρήση επιθυμεί να απλώσει στο κέντρο το «Re-think Athens». Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του διαγωνισμού, η ερευνητική ομάδα της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, με επιστημονικό υπεύθυνο τον καθηγητή Παναγιώτη Τουρνικιώτη, κατέγραψε τα κενά κτίρια, καθώς και άλλα κτίρια και τις χρήσεις τους — όσων ακουμπούν στο δακτύλιο της παρέμβασης. Όπως μας επισήμανε ο κος. Τουρνικιώτης «ο αριθμός των κενών κτιρίων στο ευρύτερο κέντρο είναι διαρκώς αυξανόμενος και ξεπερνά τα 700, ενώ ειδικότερα μέσα στο δακτύλιο της παρέμβασης του Rethink Athens (που καταγράφεται στο χάρτη του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού) ξεπερνούν τα 115».

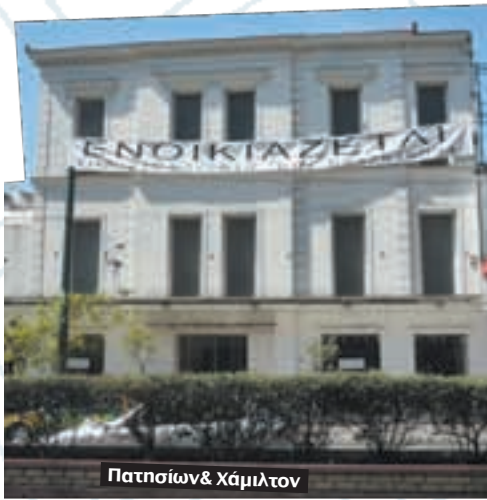
Γ' Σεπτεμβρίου

Πατησίων & Χάμιλτον

Πανεπιστημίου & Κοραή

Πλατεία Δικαιοσύνης

Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Μια

περιοχή με έντονη ιδεολογική φόρτιση, αρχαιολογικό ενδιαφέρον, με ένα πάρκο που στέγαζε το αρχαιότερο πανεπιστήμιο του κόσμου, αλλά και με μια καταπράσινη ζώνη 10 μόλις λεπτά από την Ομόνοια.

Τον τελευταίο χρόνο επίσημοι κρατικοί φορείς τάσσονται στο πλευρό των δραστήριων κατοίκων με στόχο την αναβάθμιση της περιοχής. Το κομμάτι γύρω από το πάρκο χαρακτηρίστηκε ξανά αρχαιολογικός χώρος ζώνης προστασίας Α' (εξασφαλίζει χαμηλό συντελεστή δόμησης) αντί για «αρχαιολογικό άλσος» (ίσχυε μέχρι πρότινος αφήνοντας «παράθυρα» για ανεξέλεγκτη δόμηση γύρω από το πάρκο). Το Υπουργείο Πολιτισμού & Τουρισμού προχωράει εργασίες αναβάθμισης του αρχαιολογικού πάρκου: υπαίθριο θέατρο, είσοδοι πρόσβασης, ράμπες για ΑΜΕΑ, ενοποίηση τμημάτων του αρχαιολογικού χώρου, δημιουργία νέων μουσειακών αποθηκών επισκέψιμων στο κοινό, αντικατάσταση της περίφραξης, υπαίθρια έκθεση μαρμάρινων σαρκοφάγων κάτω από ειδικό στέγαστρο, ενημερωτικές πινακίδες, info points, εγκατάσταση φυλακίου, τουαλέτες και βελτίωση των διαδρομών. Η σημαντικότερη πάντως παρέμβαση όλων είναι η δημιουργία του Μουσείου της Πόλης των Αθηνών με παγκόσμιο διαγωνισμό και κατάθεση φακέλου στο ICOMOS (Διεθνές Συμβούλιο Μνημείων και Τοποθεσιών). Το μουσείο (μας το περιέγραψαν ως ένα βιοκλιματικό κτίριο, ταπεινό, για να μην υψώνεται πάνω από τα διπλανά αρχαία) θα στεγάσει τα αριστουργήματα που ήρθαν στο φως από τις ανασκαφές την περίοδο 1930-1960 εντός της Αθήνας, αλλά βρίσκονται εδώ και χρόνια θαμμένα σε αποθήκες χαρακτηρισμένες ως επικίνδυνα κτίρια (οδός Κρατύλου). Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου, τα χρήματα για τη μελέτη έχουν ήδη εξασφαλιστεί και ο διαγωνισμός θα προκηρυχθεί μέσα στην άνοιξη.

Επίσης, πέρσι το καλοκαίρι οι αρχιτέκτονες Ζήσης

Κοτιώνης και Φοίβη Γιαννίση, σε συνεργασία με το ΕΜΣΤ, εμπνεύστηκαν τη δράση/εγκατάσταση «Μπαγιέρα του Διονύσου», μια δράση με πάτημα σταφυλιών και ταυτόχρονη ρυθμική εκφορά δημόσιου λόγου, «ένα αρχιτεκτονικό και ποιητικό γεγονός επί του αρχαίου εδάφους»

όπως το χαρακτήρισαν οι ίδιοι. Μάλιστα, ο Ζήσης Κοτιώνης σε μια έκθεση που παρουσιάστηκε στο Μουσείο Μπενάκη της Οδού Πειραιώς πρότεινε ένα νέο μοντέλο στέγασης στον οικοδομικό άξονα που συνδέει την Ακαδημία Πλάτωνος με το λόφο του Ιππίου Κολωνού.

Μεγάλη σημασία στην ανάδειξη της περιοχής έχει και το έργο της αρχαιολογικής πολιτιστικής διαδρομής «Κερα-

Από τον Κεραμεικό ως την Ακαδημία Πλάτωνος σηματοδοτούνται τα σημεία σημαντικών αρχαιολογικών ανασκαφών

Η Άννα Διαμαντοπούλου γράφει για τις δράσεις του Υπουργείου Παιδείας στην Ακαδημία Πλάτωνος

Από το 2007, που εκλέχθηκα για πρώτη φορά βουλευτής στην Αθήνα, ζω τα προβλήματα που άρχισαν να συσσωρεύονται στην πόλη μετά το 2004. Πάντοτε όμως διέβλεπα νησίδες δυναμικής ανάπτυξης της πόλης, γιατί η προστιθέμενη αξία της Αθήνας είναι η «Ιστορία του Πνεύματος και της Δημοκρατίας», που την καθιστούν μία από τις πιο σημαντικές πόλεις της ανθρωπίνης ιστορίας.

Στην Αθήνα αξίζει να προσδώσουμε το όραμα που προϋποθέτει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο παρεμβάσεων στην κατεύθυνση ανάκτησης της συνοχής της πόλης και περιλαμβάνει το ζωντάνεμα των γειτονιών, την ενεργοποίηση των πολιτών και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως μέσου καλλιέργειας και γνώσης. Σε αυτή την προοπτική το 2009, ως υπουργός στο Υπουργείο Παιδείας, επεξεργαστήκαμε ένα σχέδιο που περιλάμβανε ένα σύνολο δράσεων στην παιδεία, στον πολιτισμό και στην ανάπτυξη για την περιοχή της Ακαδημίας Πλάτωνος. Μια χώρα όπως η Ελλάδα, μια πόλη όπως η Αθήνα, μια γειτονιά όπως η «Ακαδημία Πλάτωνος», έχουν θησαυρούς τους οποίους πρέπει να ανασύρουμε και να αξιοποιήσουμε. Σε αυτή την κρίση που βιώνει η πόλη των Αθηνών, η περιοχή της Ακαδημίας και ο πολίτης που ζει εκεί, οφείλουμε να απαντήσουμε με ένα σχέδιο που θα έχει αποτελέσματα. «Οι Δρόμοι της Γνώσης» είναι ένα φιλόδοξο, αλλά και ρεαλιστικό πρόγραμμα τετραετίας,

στο οποίο συνεργάζονται το Υπουργείο Παιδείας, ο Δήμος, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, δύο σημαντικά πολιτιστικά και πνευματικά Ιδρύματα της χώρας, η Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών και το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, με τη συμμετοχή βεβαίως των δυνάμεων της τοπικής κοινωνίας και με εργα-

λείο την Τεχνολογία. Μέσα από το αφήγημα της περιοχής σχεδιάσαμε εκείνες τις διαδρομές όπου η ιστορικότητα και η παράδοση συναντούν με καινοτόμο τρόπο τη σύγχρονη εποχή και τη σύγχρονη κοινωνία.

Οι δράσεις που ξεκίνησαν ήδη να υλοποιούνται αποτυπώνονται σε δύο μεγάλες θεματικές ενότητες. Καταρχήν δράσεις με στόχο τη γνώση και τις καινοτόμες ιδέες, όπως εκπαιδευτικά ερευνητικά προγράμματα για μαθητές και εκπαιδευτικούς, λειτουργία θερινών σχολείων τόσο για μαθητές κλασικών Λυκείων όσο και για μεταπτυχιακούς φοιτητές από Ευρώπη, Αμερική, Ασία, καθώς και διεθνή συνέδρια φιλοσοφίας και δημόσιες συζητήσεις με άξονα την ελληνική σκέψη σε διάλογο. Επιπλέον, δράσεις με στόχο την Ανάπτυξη, όπως η τουριστική αναζωογόνηση με την προσέλκυση επισκεπτών από το εξωτερικό (Φιλοσοφικές και Αρχαιολογικές Σχολές) αλλά και από την Ελλάδα, η ενίσχυση της νεανικής επιχειρηματικότητας σε τομείς όπως παραδοσιακά προϊόντα αλλά και υψηλή τεχνολογία και η δημιουργία Κέντρου Επιχειρηματικής Υποστήριξης που θα λειτουργεί ως σημείο επαφής με υποψήφιους νέους επιχειρηματίες. Μέσα στην κρίση τολμήσαμε και αρχίσαμε κάτι διαφορετικό και φιλόδοξο. Το κάνουμε με τη σύνθεση του μέτρου της εποχής και των δυνατοτήτων μας, μέσα από τη συνεργασία και την κοινή δράση των κατοίκων, των ακαδημαϊκών και των πνευματικών ανθρώπων για το καλύτερο αποτέλεσμα. Ανεξαρτήτως εκλογικού αποτελέσματος οφείλουμε να δουλέψουμε σε αυτή την κατεύθυνση, για την ιστορία, για τους προγόνους μας, για τα παιδιά μας και το μέλλον τους. ●

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

μεικός - Ακαδημίας Πλάτωνος», έργο της Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας (ΕΑΧΑ) με την εποπτεία του ΥΠΠΟΤ. Σύμφωνα με την Ντόρα Γαλάνη, πρόεδρο της ΕΑΧΑ: «Έχει ολοκληρωθεί μια αρχαιολογική, πολιτιστική διαδρομή από τον Κεραμεικό ως την Ακαδημία Πλάτωνος. Υπάρχουν τρεις μεγάλες πινακίδες και πολλές μικρότερες με χάρτη, όπου σημαίνεται ο αρχαίος δρόμος που είναι ο κύριος άξονας της πορείας, αλλά και η δευτερεύουσα αμαξιτή οδός – από την αρχαιότητα υπήρχε ήδη διάκριση κυκλοφορίας πεζών και αμαξών! Σηματοδοτούνται κι υποδεικνύονται επίσης τα σημεία σημαντικών αρχαιολογικών ανασκαφών κατά μήκος της πορείας, ανασκαφές οι οποίες ήταν “κρυμμένες” από μεταγενέστερες πολεοδομικές παρεμβάσεις – από πάνω τους δηλαδή έχουν κτίρια. Έτσι έρχονται ξανά στο φως κομμάτια μνήμης και ιστορίας που ήταν θαμμένα κάτω από την πόλη. Η πρώτη μεγάλη ενημερωτική πινακίδα βρίσκεται Πειραιώς και Πλαταιών, η δεύτερη στην πλατεία Ελαιοτριβείων και η τρίτη στην οδό Κρατύλου μέσα στην Ακαδημία Πλάτωνος».

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ

ΣΤΗ ΛΕΩΦΟΡΟ ΣΥΓΓΡΟΥ

«Η Αθήνα, δεν έχει
ανάγκη ένα Μπιλμπάο
για να μπει στο χάρτη.
Την έχει βάλει
ο Περικλής!»

Το εμβληματικό κτίριο του Τάκη Ζενέτου σε 19 μήνες θα μεταμορφωθεί σ' έναν καινούργιο πυρήνα πολιτισμού. Η Α.Β. συνάντησε τη διευθύντρια του ΕΜΣΤ **Αννα Καφέτση** και τον αρχιτέκτονα του έργου **Βαγγέλη Στυλιανίδη**.

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ stavroulapapasprou@gmail.com

Μπορώ να λέτε Φιξ; Δεν υπάρχει Φιξ. Πά το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης μιλάμε!» Ο **Βαγγέλης Στυλιανίδης** χαμογελάει, αλλά μια πλευρά του όντως δυσανασχετεί... Και σήμερα, που στο εργοτάξιο της Συγγρού επικρατεί οργασμός –ένα θαύμα μες στη γενικευμένη ακινησία και μαυρίλα–, σήμερα που ό,τι είχε απομείνει από το εμβληματικό κτίριο του **Τάκη Ζενέτου** άρχισε επιτέλους να μεταμορφώνεται σ' έναν καινούργιο πυρήνα πολιτισμού, σ' αυτό το καινούργιο θα 'θελε να σταθεί κυρίως.

Το διασημότερο ίσως γεφύρι της Άρτας στην Αθήνα, καλώς εκόντων των πραγμάτων, σε δεκαεννιά μήνες από τώρα θα έχει ολοκληρωθεί. Οχτώ διοικήσεις άλλαξε το μουσείο από τότε που ο ίδιος, βασικός πυλώνας της **«3SK Στυλιανίδης Αρχιτέκτονες»**, σχετίστηκε με το στοιχειωμένο έργο της στέγασης του ΕΜΣΤ. Τίποτε, ωστόσο, δεν επηρέασε τη βραβευμένη από το 2006 μελέτη της ομάδας. «Ό,τι σχεδιάσαμε με το μυαλό μας, αυτό ακριβώς θα πραγματοποιηθεί». Όπως εξηγεί, «κληθήκαμε να σχεδιάσουμε ένα μουσείο μέσα σ' ένα βιομηχανικό κέλυφος, κάτι που έχει γίνει χιλιάδες φορές ως τώρα... Από μια ευτυχή συγκυρία, ωστόσο, είχαμε ένα παλιό εργοστάσιο ζυθοποιίας σε κομβικό σημείο της πόλης, όχι σ' ένα οικόπεδο στην άκρη του πουθενά. Σ' ένα «νησάκι» περικυκλωμένο από τη Συγγρού, λεωφόρο που απλώνεται από τη θάλασσα ως την Ακρόπολη, την Καλλιρόη, την κοίτη ενός ποταμού, μην το ξεχνάμε αυτό, και την οδό Φραντζή, τη γέφυρα που ενώνει το Κουκάκι με τον Νέο Κόσμο. Να από πού πηγάζει η μοναδικότητα του έργου: από το τοπογραφικό ενδιαφέρον της περιοχής και από το φορτίο συναισθημάτων και αναμνήσεων που κουβαλά το παλιό κουφάρι. Τι καινούργιο θα μπορούσε να συμβεί εδώ; Το γραφείο μας ήταν ανέκαθεν επιφυλακτικό με τους δημόσιους διαγωνισμούς. Το συγκεκριμένο εγχείρημα, όμως, ήταν πολύ ερεθιστικό για το προσπεράσουμε. Στα τριανταεπτά χρόνια που παράγουμε αρχιτεκτονική –κατοικίες, γραφεία, ξενοδοχεία, οικισμούς– το ΕΜΣΤ είναι το πρώτο μας δημόσιο κτίριο».

Διαρθρωμένο σε επτά επίπεδα και με συνολικό εμβαδόν γύρω στα 20.000 τ.μ., το νέο μουσείο θα εξασφαλίζει στους επισκέπτες του μια ολοκληρωμένη διαδρομή, «από το πεζοδρόμιο ως το δώμα». Η λειτουργικότητά του, με τις απίστευτες απαιτήσεις σε μηχανολογικούς χώρους, ήταν από τα πρωταρχικά ζητούμενα. «Η πριμαντόνα εδώ είναι

η τέχνη, όχι ο αρχιτέκτονας» τονίζει ο Βαγγέλης Στυλιανίδης. «Αυτήν θα υπηρετήσει το μουσείο, όχι τον εαυτό του. Προφανώς και τα μουσεία δεν είναι αποθήκες, προφανώς και απαιτούν μια αρχιτεκτονική σύλληψη. Γιατί όμως να αποκτούν μνημειώδεις διαστάσεις και να προκαλούν δέος σαν άλλοι καθεδρικοί ναοί; Χρειάζεται περισσότερο μέτρο και λιγότερος ναρκισσισμός. Όσο για την Αθήνα, δεν έχει ανάγκη ένα Μπιλμπάο για να μπει στο χάρτη. Την έχει βάλει στο χάρτη ο Περικλής!»

Το ότι πρόκειται για μουσείο σύγχρονης τέχνης, πώς επηρέασε την εσωτερική διαμόρφωσή του; «Ουδετερότητα». Αυτή είναι η λέξη-κλειδί. «Το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα εκτίθενται καταστάσεις και γεγονότα με αναπάντεχο τρόπο, οφείλει να έχει τις λιγότερο δυνατές δεσμεύσεις, χωρικές και αισθητικές». Στο «δώμα», με την απεριόριστη θέα, προβλέπεται εστιατόριο. Στην υποδοχή, πάντως, με το που θα μπαίνει κανείς απευθείας από τη στάση του μετρό «Συγγρού Φιξ», θα 'χει την αίσθηση πως βρίσκεται σε πλατεία. Θα μπορεί να βολτάρει μεταξύ μιας περιοδικής έκθεσης, πωλητηρίου, βιβλιοπωλείου και καφέ ή να παρακολουθεί εκδηλώσεις σ' ένα ανοικτό θέατρο, στο ίδιο πάντα επίπεδο, σαν αρένα. «Η όψη που αφορά την είσοδο, επί της Καλλιρόης, είναι δική μας, δεν υπήρχε» συνεχίζει ο Στυλιανίδης. «Προσπαθήσαμε λοιπόν να ανασυστήσουμε κάπως το φυσικό περιβάλλον καλύπτοντάς τη με φυσικούς λίθους και με μια λεπτή υδάτινη κουρτίνα που θα υπενθυμίζει στους περαστικούς την πορεία του Ιλισού».

Θιασώτης μιας αρχιτεκτονικής που υπηρετεί την κοινωνία, όπως τη διδάχτηκε η γενιά του στο Πολυτεχνείο τα χρόνια του '70, ο Βαγγέλης Στυλιανίδης βλέπει στη δημιουργία του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, μια κίνηση απελευθερωτική: «Η τέχνη δεν είναι πολυτέλεια. Χάρη σ' αυτή συναντάμε τους άλλους κι αποκτούμε συνείδηση της ύπαρξής μας. Αν φτιαχτεί το μουσείο κι αν οι άνθρωποι του μπορέσουν να το υποστηρίξουν, θα έχει να παίξει ρόλο και μάλιστα σοβαρό. Είναι στοιχείο προόδου να μπορεί μια κοινωνία να εκφραστεί και σ' ένα άλλο επίπεδο. Αρκετά κολλημένοι είμαστε με το παρελθόν. Ας αναδειχτούν νέοι καλλιτέχνες, ας διαμορφωθούν νέοι επιμελητές, ας μπορούμε κι εμείς μ' έναν τρόπο στο χώρο της σύγχρονης τέχνης... Εντάξει ο Κουνέλλης. Και μετά!»

Σ' αυτό το στοίχημα έχει αφοσιωθεί ψυχή τε και σώματι η μία και μοναδική διευθύντρια του ΕΜΣΤ από την πρώτη μέρα της ίδρυσής του, η **Αννα Καφέτση**. Ιστορικός

τέχνης με μεταπτυχιακές σπουδές στη Σορβόνη, πρώην επιμελήτρια της Εθνικής Πινακοθήκης με εκθέσεις που άφησαν εποχή («Οι μεταμορφώσεις του μοντέρνου», «Ρώσικη πρωτοπορία»), αεικίνητη πάνω στο αναπνηρικό της καρτοσάκι, εργασιομανής και μάλλον συγκεντρωτική, η Καφέτση μπόρεσε επί δώδεκα χρόνια να κρατήσει ζωντανό και κοσμοπολίτικο το άστεγο μουσείο, συγκροτώντας παράλληλα και εκ του μηδενός μια μόνιμη συλλογή που σήμερα διαθέτει πάνω από επτακόσια έργα. Ανάμεσά τους, και το **«Fix it»** της **Μόνα Χανούμ**, που θα δεσπόζει στον τέταρτο όροφο, ανάμεσα σε άλλες μεγάλης κλίμακας συνθέσεις. Αυτή την εποχή βρίσκεται σε συζητήσεις με συλλέκτες αναζητώντας φόρμουλες συνεργασίας και προετοιμάζει το έδαφος για μια εκστρατεία που θα φέρει στο μουσείο περισσότερες χορηγίες και δωρεές. «Με το κτίριο αλλάζουν τα δεδομένα» λέει. «Θα μπορέσουμε επιτέλους να λειτουργήσουμε σε πλήρη ανάπτυξη. Τα εκπαιδευτικά μας προγράμματα δεν θα απευθύνονται μόνο σε σχολικές μονάδες, αλλά σε διάφορες ομάδες πολιτών. Θα ανοιχτούμε επιθετικά στην κοινωνία! Και σκοπεύουμε να εκμεταλλευτούμε στο έπακρο τη γειτνίασή μας με το Μουσείο της Ακρόπολης, ειδικά την περίοδο του μεγάλου τουριστικού κύματος, από την άνοιξη ως τις αρχές Ιουλίου. Γιατί να μην ανταλλάσσουμε τα κοινά μας;»

Ο συνολικός προϋπολογισμός της ανέγερσης του κτιρίου φτάνει τα 40 εκ. ευρώ, εκ των οποίων τα 9 προέρχονται από εθνικούς πόρους και τα υπόλοιπα από τους κουμπάρδες του Γ' ΚΠΣ και του ΕΣΠΑ (ένα από τα 402 έργα που εντάχθηκαν από το υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού στο ΕΣΠΑ, όπως είπε ο υπουργός **Π. Γερούλανος** στον απολογισμό της θητείας του). Η μελλοντική στήριξη του μουσείου από την πολιτεία είναι ένα ακανθώδες ζήτημα που η ίδια δεν θέλει να θίξει ακόμα. Μια πηγή χρημάτων, πάντως, πέρα από τα εισιτήρια των επισκεπτών και τις εισφορές των φίλων, θα είναι τα καταστήματα του ισόγειου. Το βιβλιοπωλείο θα 'ναι άριστα εξοπλισμένο σε εκδόσεις ιστορίας και θεωρίας της τέχνης, ενώ το πωλητήριο θα είναι ουσιαστικά κι ένα εκθετήριο για τους νέους designers. «Εμείς έχουμε αποδείξει πως και με λίγα χρήματα, δουλειά γίνεται» λέει η Άννα Καφέτση. Με δεκαεννιά ανθρώπους άραγε –γιατί τόσοι εργάζονται στο ΕΜΣΤ, με μεταπτυχιακούς τίτλους όλοι τους– μπορεί να σταθεί μουσείο; «Αδύνατον! Πρέπει να γίνουμε τουλάχιστον πενήντα. Το μουσείο δεν μπορεί να ανοίξει αν δεν στελεχωθεί». **Α**

Τίποτα απ' όσα έγραφα πριν από είκοσι πέντε χρόνια για την κρίση των μεγαλουπόλεων δεν ισχύει πια. Η δημοσιογραφία είναι χαμένη υπόθεση – ό,τι γράφουμε σήμερα, το αναιρούμε αύριο στο φως της καινούργιας πραγματικότητας που αλλάζει απρόβλεπτα. Για παράδειγμα, το Σάο Πάολο ήταν μια πόλη «ανάπηρη»· τώρα, μετά τη συγκέντρωση της βιομηχανικής παραγωγής στην ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή (περισσότερες από πενήντα χιλιάδες επιχειρήσεις και εργοστάσια παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων) αναδεικνύεται σε παγκόσμιο βιομηχανικό και χρηματιστηριακό κέντρο. Στα χρόνια που πέρασαν από την εποχή των σκοτεινών μου οραμάτων, στο περιβάλλον της ανάπτυξης (αυτοκινητοβιοχανία, βιομηχανία αεροσκαφών) το μετρό του Σάο Πάολο επεκτάθηκε και

ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Εικονογράφηση: BENOIT PARE

εκσυγχρονίστηκε, έγιναν διαδοχικές αναπλάσεις στο ιστορικό κέντρο και δημιουργήθηκε ένας πυκνότερος πυρήνας τύπου «City» με ουρανοξύστες. Οι τενεκεδουπόλεις των περιχώρων, που αποτελούσαν το σκηνικό νεορεαλιστικών ταινιών τύπου «Πιξότε, το χαμίνι του Σάο Πάολο» και το κεντρικό σημείο των δικών μου σχολίων έχουν συρρικνωθεί.

Τι συνέβη ώστε οι ανάπηρες πόλεις να σταθούν στα πόδια τους; Καταρχάς, οι πλούσιοι έγιναν πιο πλούσιοι και οι φτωχοί έγιναν λιγότερο φτωχοί. Όπου παρατηρήθηκε εξανθρωπισμός των πόλεων, συνοδεύτηκε από ανάπτυξη· όπου, αντιθέτως, παρατηρήθηκε ερήμωση και εξαγρίωση (Ντιτρόιτ, Πίτσμπεργκ), συνοδεύτηκε από οικονομική κατάρρευση. Η ανάπτυξη έφερε μαζί της καινούργιες ιδέες και λύσεις για τα οικονομικά, πολεοδομικά και περιβαλλοντικά προβλήματα των

μεγαλουπόλεων. Έγιναν και πάλι λάθη αλλά δεν ήταν σαν τις καταστροφές (όπως αποδείχθηκε αργότερα) της περιόδου 1950-1975, όταν, για να καλυφθούν οι στεγαστικές ανάγκες (λόγω της ανοικοδόμησης, της εκβιομηχάνισης, της αστυφιλίας, του υπερπληθυσμού), δημιουργήθηκαν μεγάλα οικοδομικά συγκροτήματα και «Νέες Πόλεις», παραμερίζοντας την ιδιωτική κατοικία και ευνοώντας τις μαζικές κατασκευές. Τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια ο αστικός μαρασμός τον οποίον αντιμετωπίζει σήμερα η Αθήνα, έγινε αντικείμενο μια σειράς από παράλληλες δράσεις σε διάφορες πόλεις, από το Σάο Πάολο μέχρι το Παρίσι.

Αυτές οι δράσεις είχαν στόχο την αντιστροφή των φαινομένων του μαρασμού, δηλαδή της μείωσης (της «φυγής», της «εξόδου») του πληθυσμού, της οικονομικής δυσπραγίας, της παραμέλησης των δημοτικών λειτουργιών (π.χ. της καθαριότητας) και της ανόδου της εγκληματικότητας. Εφόσον ο αστικός μαρασμός δεν έχει συγκεκριμένη αιτία, ούτε είναι «νομοτελεία», χρειάζεται παρέμβαση σε αλληλοσυσχετιζόμενους παράγοντες — συνήθως σε λανθασμένους πολεοδομικούς σχεδιασμούς (ένας από αυτούς είναι η τομή συνοικιών από αυτοκινητοδρόμους), στο βιοτικό επίπεδο και ειδικά στο επίπεδο των σχολείων. Όταν οι νομιμόφρονες και εργαζόμενοι πληθυσμοί εγκαταλείπουν μια περιοχή, ακολουθούν (ή προηγούνται) οι υπηρέσιες — οι τράπεζες, τα καταστήματα — με αποτέλεσμα συνθήκες γκετοποίησης: κάπως έτσι εμφανίζεται η κατάσταση στο κέντρο της Αθήνας. Επίσης, όταν παρατηρείται έκπτωση της εκπαίδευσης οι οικογένειες με παιδιά τείνουν να μετακομίζουν κοντά στα εναπομείναντα «καλά» σχολεία, εκκενώνοντας τις προβληματικές συνοικίες.

Πολλές ευρωπαϊκές πόλεις έχουν παρόμοιες εμπειρίες. Όπου αντεστράφη η διαδικασία του αστικού μαρασμού προηγήθηκαν σοβαρές αποφάσεις από τις κεντρικές και τοπικές εξουσίες. Η πρώτη απόφαση αφορούσε την έννομη τάξη, την εξασφάλιση της ευταξίας και των δημοτικών λειτουργιών ώστε να αποφευχθεί η πληθυσμιακή μείωση και η εξασθένιση της ανθρώπινης δραστηριότητας — επιχειρηματικής, καταναλωτικής, συγκοινωνιακής και επικοινωνιακής: το μέσο ήταν η αυστηρή αστυνόμευση και η επιβολή σκληρών ποινών ακόμα και μικρές παραβάσεις από ευυπόληπτη αστυνομία και με τη συνεργασία τοπικών παραγόντων. Για παράδειγμα, στην 3η οδό στο Μανχάταν η αστυνομία συνεργάστηκε με τους Αγγέλους της Κόλασης: στον δρόμο αυτό δεν έχει συμβεί καμία παρανομία (εκτός από έναν ξυλοδαρμό το 2008) για πάνω από είκοσι χρόνια. Η δεύτερη απόφαση, που συνυφαίνεται με την πρώτη, αφορούσε τον έλεγχο της εισροής μεταναστών: τα μέτρα και οι περιορισμοί διέφεραν σε ένταση μεταξύ της Ζυρίχης και του Παρισιού — για λόγους ιστορικούς (εφόσον η Γαλλία έχει ιστορικές σχέσεις με διάφορες τριτοκοσμικές χώρες) αλλά και λόγους σχετικούς με τη δυνατότητα κοινωνικής αφομοίωσης.

Παραλλήλως, εφαρμόστηκε πολιτική αξιοποίησης των εγκαταλελειμμένων γαιών στις υποβαθμισμένες περιοχές η οποία κατέληξε σε μια σειρά από αναπλάσεις του κατεστραμμένου αστικού τοπίου. Αυτές οι αναπλάσεις (άλλοτε επιτυχημένες, άλλοτε θλιβερές) είχαν ως αποτέλεσμα την εκδίωξη των φτωχών πληθυσμών (εξαιτίας της απότομης αύξησης της αξίας της γης) και την αναμόρφωση των αστικών κέντρων με γνώμονα το λιανικό εμπόριο, την κατανάλωση και τη διασκέδαση.

Χαρακτηριστικό της ιστορίας του αστικού μαρασμού είναι οι κοινωνικές ταραχές. Αντιθέτως απ' ό,τι πιστεύεται δεν προκαλεί ο αστικός μαρασμός τις ταρα-

χές· οι ταραχές προκαλούν και επιταχύνουν τον αστικό μαρασμό. Το Ντιτρόιτ άρχισε να υποβαθμίζεται από τις φυλετικές εξεγέρσεις του 1967: η μεσαία τάξη εγκατέλειψε την πόλη· στη συνέχεια έφυγαν τμήματα της αυτοκινητοβιομηχανίας· οι χειρώνακτες κατέληξαν υποαπασχολούμενοι υπάλληλοι και άνεργοι. Ομοίως, το Νότιο και το Ανατολικό Λονδίνο επί Μάργκαρετ Θάτσερ υποβαθμίστηκαν εξαιτίας της οικονομικής συγκυρίας και των φυλετικών ταραχών, ιδιαίτερα της «Μάχης του Λιούισαμ» το 1977 και των διαδηλώσεων του Μπρίξτον το 1981. Στην Αθήνα το σπείραμα της πτώσης ευνοήθηκε από τις ταραχές του 2008. Οι εργατικές συνοικίες έγιναν βαθμιαία «επικίνδυνες» επειδή οι εργάτες έπαψαν να είναι εργάτες και μετακινήθηκαν προς το κοινωνικό περιθώριο.

Η περιθωριοποίηση συνοδεύτηκε με τη χρήση παράνομων ουσιών. Οι υποβαθμισμένες περιοχές έγιναν, σε πολλές περιπτώσεις, no-go zones, όπως η περιοχή του σιδηροδρομικού σταθμού της Ζυρίχης και η πλατεία Βάθης στην Αθήνα. Αυτή τη στιγμή, σε όλο τον κόσμο, εφαρμόζονται αυστηροί νόμοι σχετικά με τη χρήση ναρκωτικών σε δημόσιους χώρους — πρόκειται για την κοινωνική απόκριση στην επιδημία της ηρώνης στη δεκαετία του '70 και του κρακ στη δεκαετία του '80 η οποία επίσης συνέβαλε στον αστικό μαρασμό. Εξίσου αυστηροί είναι οι νόμοι σχετικά με τη χρήση οιονοπνεύματος σε δημόσιους χώρους: στη Νέα Υόρκη, μετά από είκοσι χρόνια εφαρμογής αυτής της πολιτικής, τα αποτελέσματα είναι ολοφάνερα.

Εκτός του ότι δεν υπάρχει πλέον καμιά no-go zone, όπως υπήρχε το 1980, οι τοξικομανείς είναι ελάχιστοι: οι νέοι άνθρωποι που δεν έχουν δει τη Νέα Υόρκη παλιότερα δεν μπορούν να φανταστούν ότι το πάρκο Μπράιαντ, η νησίδα της 72ης οδού στο ύψος της λεωφόρου Άμστερνταμ και το πάρκο Τόρκινς ονομάζονταν κάποτε «Needle Parks».

Σε καμιά πόλη του κόσμου δεν παρατηρείται ακόμα το θέαμα του αθηναϊκού κέντρου με αστέγους, τζάνκι, μικροεγκληματίες, λαθρομετανάστες και μικροπωλητές: πρόκειται για εικόνα που αντιστοιχεί σε μια εποχή που ξεπεράστηκε από την πορεία της οικονομίας, τις πολιτικές αποφάσεις, τη δημιουργική δημόσια παρέμβαση. Η καθυστέρησή μας ίσως αποβεί πλεονέκτημα υπό την έννοια ότι μπορούμε να μη διαπράξουμε τις γνωστές πολεοδομικές γκάφες: την κατεδάφιση συνοικιών, την πεζοδρόμηση, την «τουριστικοποίηση», την καταστροφή των μικρών επιχειρήσεων προς όφελος των μεγάλων αλυσίδων λιανικής πώλησης.

Οι ευρωπαϊκές πόλεις έχουν ένα προνόμιο σχετικά με τις αμερικανικές και μπορούν να αναγεννηθούν ευκολότερα αν διατηρηθεί ο ιστός τους: τα κτίρια και το πολεοδομικό τους σχέδιο, οι παραδοσιακές γειτονιές, οι δρόμοι με μεικτή χρήση. Παρ' όλ' αυτά, η Αθήνα, επειδή μοιάζει από τη μία πλευρά με τη Βηρυτό κι από την άλλη με το Λος Άντζελες, θα όφειλε να εξετάσει την εμπειρία αυτών των πόλεων και να αποφύγει τα λάθη τους. Για παράδειγμα, ο μη-περπατήσιμος χαρακτήρας του Λος Άντζελες (εκτός από έναν μικρό θύλακα) είναι παράγοντας αποξένωσης, ερήμωσης και εγκληματικότητας. Η παράδοση της Corniche στη Βηρυτό, μιας αρκετά επιτυχημένης παραλιακής λεωφόρου, θα μπορούσε να εμπνεύσει τη μετατροπή των ακτών της Αττικής σε ελεγχόμενη ζώνη διασκέδασης, κατανάλωσης και αθλητισμού. Η Corniche επέζησε του λιβανικού πολέμου και, παρά την αμφίβολη αισθητική της (ουρανοξύστες στην αμμουδιά), είναι πολύβουη και εύθυμη. Όπου συγκεντρώνεται πλήθος τα πράγματα πάνε καλά — όπου ο κόσμος λιγοστεύει

υπάρχει πρόβλημα.

Η πείρα δείχνει ότι είναι απαραίτητη μια πολεοδομική και κοινωνική θεωρία που να απαντά στο ερώτημα «Τι είδους πόλη θέλουμε;», ποιο είναι το αστικό μας όραμα. Στη συνέχεια, προσφέρεται σειρά προτύπων για να επιλέξει κανείς και σειρά προβλημάτων για να επιλύσει. Για παράδειγμα, όλοι συμφωνούμε στη διατήρηση των παραδοσιακών κτισμάτων αλλά δεν συμφωνούμε στη δημιουργία κέντρου με ουρανοξύστες. Εξάλλου, η ανέγερση ουρανοξυστών εμφανίζει πρόσθετα προβλήματα: τι θα υπάρχει ανάμεσά τους, ποια θα είναι η μορφή και η χρήση του ενδιάμεσου χώρου... Από την πείρα μικρότερων πόλεων όπως είναι το Νιού Χέιβεν του Κονέτικατ, έχει γίνει φανερό ότι «επιτυχημένα» είναι τα τοπία μεικτής χρήσης κατοικιών, γωνιακών καταστημάτων, παραδοσιακών σπιτιών με εκτεθειμένες βεράντες μαζί και μια ποικιλία καλοσχεδιασμένων κατοικιών. Αυτό το μοντέλο χαρακτηρίζει όλες τις μεγάλες και μεσαίες ευρωπαϊκές πόλεις, ακόμα κι εκείνες που πέρασαν βαθιά κρίση στη δεκαετία του 1980 — όπως το Λίβερπουλ και το Μπέλφαστ. Πώς αναβαθμίστηκαν αυτές οι πόλεις; ενισχύθηκε η παραδοσιακή γειτονιά με το ευδιάκριτο κέντρο, όπως π.χ. μια πλατεία με πράσινο και ένα γωνιακό σημείο από το οποίο περνά απαραίτητα ένα ή περισσότερα συγκοινωνιακά μέσα.

Σύμφωνα με τη θεωρία που εφαρμόστηκε, τα περισσότερα από τα κτίσματα της γειτονιάς απέχουν πέντε λεπτά από αυτό το κέντρο —κατά μέσον όρο 400 μέτρα— ενώ υπάρχει ποικιλία κατοικιών (μονοκατοικίες, συνεχείς κατοικίες —rowhouses— και διαμερίσματα) ώστε νεότερα και γηραιότερα άτομα, εργένηδες και οικογένειες, φτωχοί και πλούσιοι να μπορούν να επιλέξουν. Στο άκρο

της γειτονιάς υπάρχουν μαγαζιά και γραφεία ποικίλου ενδιαφέροντος, ώστε να εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες ενός νοικοκυριού. Ένας μικρός βοηθητικός χώρος ή γκαράζ επιτρέπεται στην αυλή κάθε κατοικίας. Ένα δημοτικό σχολείο βρίσκεται αρκετά κοντά ώστε τα περισσότερα παιδιά να μετακινούνται με τα πόδια. Υπάρχουν μικρές παιδικές χαρές προσβάσιμες σε κάθε κατοικία. Οι δρόμοι στο εσωτερικό του οικιστικού ιστού συγκροτούν ένα συνδεδεμένο οδικό δίκτυο που διαχέει την κίνηση εξασφαλίζοντας μια ποικιλία πεζοδρόμων και αυτοκινητοδρόμων προς όλες τις κατευθύνσεις. Οι δρόμοι είναι σχετικά στενοί και δεν δρόφυτοι ώστε να μειώνεται η κίνηση των ΙΧ, δημιουργώντας περιβάλλον φιλικό προς τους πεζούς και τα ποδήλατα (τα ποδήλατα δεν συνιστώνται σε πόλεις όπως το Σαν Φρανσίσκο και η Αθήνα όπου υπάρχουν πολλές ανηφόρες).

Ο χωροταξικός σχεδιασμός προβλέπει τη συγκράτηση της αστικής εξάπλωσης και την επαναχρησιμοποίηση της αποβιομηχανοποιημένης γης: στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου συχνά απουσιάζει η δημόσια μεσολάβηση, ολόκληρες κομψότητες απλώνονται σαν σωροί από ερείπια: εργοστάσια, αποθήκες και σειρές κατοικιών έχουν εγκαταλειφθεί — λείπει η μέριμνα για την αξιοποίηση ή την οριστική κατεδάφιση των εκκενωμένων χώρων. Το φαινόμενο αφορά και στην Αθήνα.

Ασκέεται σφοδρή κριτική στα μεγάλα σχέδια ανάπλασης που υλοποιήθηκαν στην Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες. Το Canary Wharf του Λονδίνου είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα που αναδεικνύει τόσο τα θετικά όσο και τα αρνητικά αποτελέσματα των αστικών αναπλάσεων. Το 1960 η περιοχή αυτή είχε υποβαθμιστεί: η έλλειψη σύγχρονων μεταφορικών υποδομών και συνδέσεων με το κεντρικό Λονδίνο και το χαμηλής ποιότητας οικιστικό απόθεμα περιόριζε ►

τους κατοίκους στην αναζήτηση εργασίας, που ήταν το βασικότερο πρόβλημα του πληθυσμού, ενώ, την ίδια στιγμή, η κυβέρνηση δεν προωθούσε επαρκείς πόρους για την εκπαίδευση και την υγεία. Η μεγάλη αλλαγή σημειώθηκε το 1981 με την κατασκευή της πρώτης σιδηροδρομικής γραμμής που συνέδεε τα Docklands με το μητροπολιτικό κέντρο, το οποίο άρχισε να διαστέλλεται προς τα ανατολικά: στην περιοχή εγκαταστάθηκαν χρηματοπιστωτικές και τεχνολογικές εταιρείες· το περιβάλλον απέκτησε «τεχνητή» αλλά δυναμική εικόνα: ουρανοξύστες, υπόγεια εμπορικά καταστήματα, πολυτελή διαμερίσματα υψίστης ασφαλείας – οι παλαιού τύπου γειτονιές με τα γωνιακά μαγαζάκια εξαφανίστηκαν. Η εξέλιξη αυτή, συνδυασμός κυβερνητικής πολιτικής και κερδοσκοπίας, δεν σημαίνει ότι οι παρεμβάσεις στην περιοχή των Docklands ήταν περιττές. Μια περιήγηση στη Βρετανία που υπέστη ραγδαία αποβιομηχάνιση θα μπορούσε να δώσει μερικά πολύτιμα μαθήματα για το πώς μπορούμε να χειριστούμε γκετοποιημένες περιοχές, παλιά εργοστάσια, χωματερές, παρηνκμασμένα λιμάνια: στο Νιούκασλ και στο Γκέιτσερντ υλοποιήθηκε εκτεταμένο πρόγραμμα ανάπτυξης με παράλληλες δράσεις για την απασχόληση και την παραγωγικότητα. Πόλεις όπως η Γλασκώβη, η ευρύτερη περιοχή του Λάνκασαϊρ, το Εδιμβούργο, κέρδισαν το στοιχείο με την εφαρμογή πολεοδομικού σχεδίου (που, αντιθέτως με το δικό μας, δεν ήταν μια σειρά από ξεπερασμένες πολεοδομικές ιδέες) και τη συναίνεση δημοσίων και ιδιωτικών φορέων.

Αντιρρήσεις δεν θα πάψουν να υπάρχουν: μόνον όποιος είναι ακινητοποιημένος αποφεύγει τα λάθη. Οι αποτυχημένες ή αμφισβητούμενες αναπλάσεις, όπως η πολυδιαφημισμένη ανάπλαση της Βαρκελώνης (για μια ακόμα φορά «ψεύτικο» περιβάλλον τύπου τουριστικής βιτρίνας) δεν αναιρεί την αναγκαιότητά τους. Εξάλλου, έχουν γίνει έξυπνες αναπλάσεις: το Μπιλμπάο μεταμορφώθηκε από βρόμικο λιμάνι με δεκάδες εγκαταλελειμμένα ναυπηγεία σε μια πόλη με καταπράσινο παραλιακό μέτωπο, τραμ και δημόσια μέσα μαζικής μεταφοράς, αναπαλαιωμένα κτίρια και, από το 1997, ένα από τα πιο εντυπωσιακά μουσεία στον κόσμο. (Και γι' αυτή την κατασκευή του Φρανκ Γκέρι δεν λείπουν οι διαφωνίες: όταν κάτι «συμβαίνει» ακολουθούν οι διαφωνίες).

Η σύγχρονη Αθήνα έχασε πολλές ευκαιρίες να οικοδομηθεί με διαφορετικό τρόπο: διεπράχθησαν αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά εγκλήματα που είχαν σοβαρή επίδραση στην κοινωνία. Βεβαίως, το πρόβλημα της Αθήνας σήμερα δεν είναι μόνο αισθητικό και λειτουργικό· είναι πρόβλημα πολιτικό: έλλειψη στρατηγικής, ακυβερνησία, θεωρητικολογία, επαρχιωτισμός (δεν διδασκόμαστε από τις «ξένες» εμπειρίες), πλήρης απουσία συντονισμού λόγω της γραφειοκρατίας. Για να εκσυγχρονιστεί και να αναβαθμιστεί η πόλη (να εξυγιανθεί, να σχεδιαστούν τα αυθαίρετα προάστια, να ρυθμιστεί η χρήση ΙΧ και μαζικών μέσων μεταφοράς) πρέπει πρώτα να αποκατασταθεί η τάξη και ο νόμος στο κέντρο της Αθήνας, πρέπει η κυκλοφορία προσώπων και προϊόντων να ξαναγίνει «κανονική». Χωρίς οικονομική δραστηριότητα και ευνομία δεν τίθεται ζήτημα πολεοδομικής αναβάθμισης. Θα χρειαστεί συναίνεση σε ένα πρόγραμμα επιβολής των νόμων (από την επαιτεία μέχρι την πχορρύπανση) και στη συνέχεια σε ένα σχέδιο που να αναδεικνύει την ιστορική, πολιτιστική κληρονομιά και να αναζωογονεί τον πολεοδομικό ιστό επαναχρησιμοποιώντας το κτιριακό απόθεμα. Στην Αθήνα δεν κατανοούμε την ιδέα του παλιού και δεν έχουμε μάθει να διακρίνουμε το παλιό από το καινούργιο.

ΑΣ ΜΗ ΧΑΣΟΥΜΕ ΚΙ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ...

Του **Peter Economides** Brand strategist της Felix BNI (www.felixbni.com)

Ευμάστε το Ελληνικό; Τη στιγμή που προσγειωνόσουν, καταλάβαινες πού είχες φτάσει. Ο Υμηττός από τη μία πλευρά. Ο Σαρωνικός από την άλλη. Η φασαρία και η βουή στην αίθουσα αφίξεων με τη βαριά μυρωδιά κάπνας που είχε ποτίσει τους τοίχους. Όλα είχαν τη δική τους, ξεχωριστή γοητεία.

Το αγαπούσα αυτό το αεροδρόμιο.

Θυμάμαι όταν πρωτοάνοιξε το «Ελευθέριος Βενιζέλος». Πήρα ένα ταξί για το σπίτι, ύστερα από μια μεγάλη πτήση από Νέα Υόρκη. Στη διαδρομή και λίγο πριν φτάσουμε στα πρώτα διόδια της Αττικής οδού, ο οδηγός του ταξί μου απευθύνεται εντυπωσιασμένος: «Σα να βρίσκομαι στη Γερμανία». «Ναι» του απαντώ, «αλλά ήθελα να δω κάτι πιο ελληνικό». «Κολόνες;» με ρωτάει. Δεν εννοούσα αυτό ακριβώς. Αλλά θα μπορούσα κάλλιστα να έχω προσγειωθεί στο Μόναχο ή στο Αμβούργο. Εξαιρετικό έργο, όλα στην εντέλεια, αλλά όχι όσο «ελληνικό» θα το ήθελα. Και η μπαγιάτικη μυρωδιά των τσιγάρων δεν ήταν το μόνο που έλειπε.

Αγαπάω αυτή την πόλη.

Από τότε που πρωτοήρθα εδώ μικρό αγόρι, ακόμη κι αν ήταν τη μαύρη εποχή της Χούντας. Χρόνια μετά, μετακόμισα στην Αθήνα από το Χονγκ Κονγκ. Ύστερα έφυγα για το Μεξικό και τη Νέα Υόρκη. Ζούσα στη Νέα Υόρκη πια, και κάποια στιγμή, όταν χρειάστηκε να ταξιδέψω πάλι στην Ελλάδα για επαγγελματικούς λόγους, όταν αντίκρισα εκείνο το ηλιοβασίλεμα πάνω από τον κόλπο του Σαρωνικού αποφάσισα να μετακομίσω ξανά πίσω. Και να 'μαι, λοιπόν.

Η Αθήνα έχει μία από τις ομορφότερες ακτογραμμές που έχω συναντήσει. Και για κάποιον που μεγάλωσε στο Κέιπ Τάουν, αυτή η διαπίστωση λέει πολλά. Είναι όμως απίστευτο το πώς αυτή η πόλη μεγάλωσε μακριά από τη θάλασσά της. Τα καλά προάστια βρίσκονται στα βόρεια, στα «βουνά» όπως λέω εγώ.

Και έχουμε σπκώσει φράγματα ανάμεσα στη θάλασσα και τα παράκτια προάστια. Η λεωφόρος Ποσειδώνος. Το τραμ. Φράγματα. Και τα δυο. Για να μη μιλήσω για την Καστέλλα, όπου τα πεζοδρόμια είναι τόσο στενά για να περπατήσεις δίπλα στη θάλασσα.

Από την εποχή που ανακοινώθηκαν τα πρώτα σχέδια για το «Ελευθέριος Βενιζέλος», ακούγονταν φήμες και μεγάλες κουβέντες για το μέλλον του Ελληνικού. Οι πιο διαδεδομένες όλων ήταν εκείνες που περιέγραφαν ένα τεράστιο πάρκο – μεγαλύτερο από το Σέντραλ Παρκ και το Χάιντ παρκ ενωμένα μαζί. Χμμμ... Πόσο θα κόστιζε αυτό να συντηρείται; 20 εκατομμύρια ευρώ; 40 εκατομμύρια; 100 εκατομμύρια ετησίως; Ρώτησε κανείς τη Νέα Υόρκη ή το Λονδίνο; Το Ελληνικό μπήκε πρόσφατα στη λίστα πώλησης του Δημοσίου. Αυτό το εκλεκτό κομμάτι γης –όχι, αυτό το εκλεκτό κομμάτι Αθήνας– θα πάει στο μεγαλύτερο πλειοδότη. Και όποιος δώσει τα περισσότερα και κερδίσει το διαγωνισμό θα έχει και το ελεύθερο να κάνει ό,τι θέλει. Ουαου. Σε ποιον ανήκει αυτή η πόλη; Αυτό δεν πρέπει να αφεθεί αποκλειστικά στα χέρια οποιασδήποτε κατασκευαστικής, αναπτυξιακής εταιρείας. Το ζήτημα είναι εξαιρετικής σημασίας. Ζωτικής σημασίας. Ό,τι συμβεί στο Ελληνικό θα επηρεάσει το μέλλον της Αθήνας. Καταλαβαίνω όλους αυτούς που συνηγορούν για ένα τεράστιο πάρκο. Διαφωνώ, όμως, μαζί τους.

Έχουμε μια μοναδική ευκαιρία να «ανοίξουμε» αυτή την πόλη προς τη θάλασσα. Να ανοίξουμε νέους «δρόμους». Να δημιουργήσουμε ένα έργο-βιτρίνα, που μέσα του θα καθρεφτίζεται ολοκάθαρα το μέλλον αυτής της πόλης. Και όχι μόνο, αλλά και το μέλλον κάθε πόλης που βασανίζεται μπερδεμένη σε οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Μπορώ να σκεφτώ χαμένες ευκαιρίες του πρόσφατου παρελθόντος. Ας μη χάσουμε κι αυτή.

1. Ποιο σύνθημα εμφανίζεται στο σποτ του φετινού Φεστιβάλ Αθηνών;

- A. Λάθως
B. Βασανίζομαι
Γ. Φύγε

2. Ποια πλατεία είναι η πρώην πλατεία Αγάμων;

- A. Αμερικής
B. Αττικής
Γ. Κολιάτσου

3. Ποιος είναι ο κύριος στον τοίχο του Tailor Made στην πλατεία Αγ. Ειρήνης;

- A. Ο Αντώνης Μπενάκης
B. Ο Βλαντιμίρ Λένιν
Γ. Ο Ερνστ Τσίλερ

4. Ποιανού στίχοι κοσμούν τη νέα Γέφυρα Παιδιών στη συμβολή Κηφισίας & Στέφανου Δέλτα στο Ψυχικό;

- A. Του Οδυσσέα Ελύτη
B. Του Γιώργου Σεφέρη
Γ. Της Πηνελόπης Δέλτα

5. Τι ώρα είναι το last call για ποτά στο Αλεξανδρινό στην οδό Μπενάκη, Δευτέρα με Πέμπτη;

- A. 1 π.μ.
B. 2 π.μ.
Γ. 3 π.μ.

6. Ποιος σχεδίασε το New Hotel στη Φιλελλήνων;

- A. Ο αδερφός Μπουρουλέκ
B. Οι αδελφοί Καμπάνα
Γ. Οι αδερφές Μπρόγιερ

7. Πού γίνεται το φεστιβάλ κόμιξ Comicdom;

- A. Στην Ελληνοαμερικανική Ένωση
B. Στο Βρετανικό Ινστιτούτο
Γ. Στο Γαλλικό Ινστιτούτο

8. Τι χρώμα είναι το Manhattan που θα βρεις μόνο στο Baba Au Rum;

- A. Pink Manhattan
B. Yellow Manhattan
Γ. Black Manhattan

9. Πού βρίσκεται το Όσκαρ της Παξινού;

- A. Στο Μουσείο και Κέντρο Μελέτης του Ελληνικού Θεάτρου
B. Στο Αρχείο Παξινού-Μινωτή του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τράπεζας
Γ. Στο κομοδίνο του Αλέ-

Ο περφόρμερ Tonis Sfinos καλύπτει το κενό ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης

ΦΩΤΟ: MANTEAU STAM

QUIZ

ΠΟΣΟ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΙΣΑΙ;

Έλα και ριμαχτήκαμε στη Wikipedia...

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΜΙΧΕΛΑΚΟΥ

ξανδρου Αντωνόπουλου

10. Σε ποιο κέντρο έγινε το μακελειό με τον Κοεμτζή το 1973;

- A. Νεράιδα
B. Φαντασία
Γ. Ιφιγένεια

11. Ποιος από τους παρακάτω Αθηναίους ήταν ένα από τα Πρόσωπα της Χρονιάς του «TIME»;

- A. Ο Μανώλης Γλέζος
B. Ο Χρήστος Παπουτσής
Γ. Ο Λουκάνικος

12. Το εστιατόριο Vezene (δεν πέφτει καρφίτσα) είναι το αθηναϊκό παράρτημα της Trattoria Vezene που αγαπήθηκε από τους ιστιοπλόους στη...

- A. Τζια
B. Λευκάδα
Γ. Μύκονο

13. Πόσο έχει το mojito στο Galaxy του Hilton;

- A. 10 ευρώ
B. 16 ευρώ
Γ. 20 ευρώ

14. Πού βρίσκεται το Fashion Workshop by Vicky

Kagia;

- A. Κολωνάκι
B. Θησείο
Γ. Ψυρρή

15. Ποια μέρα μένει το Μουσείο της Ακρόπολης ανοικτό έως τις 10 μ.μ. (αντί για 8 μ.μ.);

- A. Κυριακή
B. Παρασκευή
Γ. Δευτέρα

16. Σε ποιον είναι αφιερωμένη η Καπνικαρέα στην Ερμού;

- A. Στα Εισόδια της Θεοτόκου
B. Στην Κοίμηση της Θεοτόκου
Γ. Στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου

17. Πώς ονομάζεται το εστιατόριο μέσα στην γκαλερί Breeder;

- A. Biter
B. Feeder
Γ. Reader

18. Ποιο νούμερο του Δήμου Αθηναίων καλείς, αν δεις άστεγο σε ανάγκη;

- A. 1930
B. 1950

Γ. 1960

19. Πού βρίσκεται το γκράφιτι «Κουράγιο Πετράν» για τον Πέτρο Κωστόπουλο;

- A. Στο Κολωνάκι
B. Στα Εξάρχεια
Γ. Στο Παλαιό Ψυχικό

20. Πόσοι Αθηναίοι αντιστοιχούν σε κάθε τετραγωνικό χιλιόμετρο της πόλης (απογραφή του 2011);

- A. 2.000
B. 4.500
Γ. 7.500

21. Πού κουρεύεται ο Αλέξης Τσίπρας;

- A. Στον Πάνο Καλλίτση
B. Στον Φραγκίσκο Δρογγίτη
Γ. Στον Τρύφωνα Σαμαρά

22. Από πού εκπέμπει το ανεξάρτητο κανάλι Indymedia Athens;

- A. Από τα γραφεία του Αστήρα Εξαρχείων
B. Από το Πολυτεχνείο
Γ. Από το Χημείο

23. Τι τρελαίνει τους τουρίστες στο GB Spa του Grand Bretagne;

- A. Ouzo Oil Massage
B. Retsina Thermal Chamber
Γ. Moussaka Wrap Treatment

24. Ποιο από τα παρακάτω είναι χώρος στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών;

- A. Blue Sky
B. Liquid Sky
Γ. Vanilla Sky

25. Γιατί πάμε στο σινεμά Αθηναία στη Χάρτος;

- A. Για το χοτ ντογκ
B. Για την τυρόπιτα
Γ. Για το σουβλάκι

26. Πώς λέγεται ο χώρος τέχνης που άνοιξε πάνω από το Higgs στην πλατεία Κοτζιά;

- A. Vamp
B. Camp
Γ. Camping

27. Ποιο από τα παρακάτω δεν είναι επερχόμενος σταθμός του ΜΕΤΡΟ;

- A. Αγία Μαρίνα
B. Περιστέρι
Γ. Άγιος Παντελεήμων

28. Πώς ονομαζόταν η

έκθεση για την Αθήνα που οργάνωσε η Γκαλερί Ζουμπουλάκη;

- A. Μεγάλη Πόλη
B. Μικρή Πόλη
Γ. Μεσαία Πόλη

29. Ποιες είναι οι ειδικές βραδιές συζήτησης με τον Τατσόπουλο στο Gagarin 205;

- A. Πάντα τη Δευτέρα
B. Ποτέ την Κυριακή
Γ. Μάλλον Τρίτη

30. Ποιο είναι το λογότυπο του Bar Locomotiva στα Εξάρχεια;

- A. Ένα κόκκινο αστέρι
B. Ένα κόκκινο τριαντάφυλλο
Γ. Ένα αστυνομικό γκλομπ

Σωστές απαντήσεις

- 1β, 2α, 3γ, 4α, 5β, 6β, 7α, 8γ, 9β, 10α, 11γ, 1β2, 13β, 14γ, 15β, 16α, 17β, 18γ, 19α, 20γ, 21β, 22β, 23α, 24β, 25β, 26β, 27γ, 28α, 29α, 30α

ΤΕΛΙΚΑ ΠΟΣΟ ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΕΙΣΑΙ;

0-10 σωστές απαντήσεις: ΓΑΛΛΑΡΙΑ

Έλα, σε παρακαλώ, που πρέπει να έχω προσέξει το λογότυπο του Locomotiva (αν και θα μπορούσα να το είχα υποθέσει, έτσι). Μη σε νοιάζει, έτσι κι αλλιώς όλοι στο χωριό θα καταλήξουμε σύντομα να ζευγαρώνουμε σαλιγκάρια για τους Γάλλους, οπότε τι σε νοιάζει, μια χαρά τα πήγες!

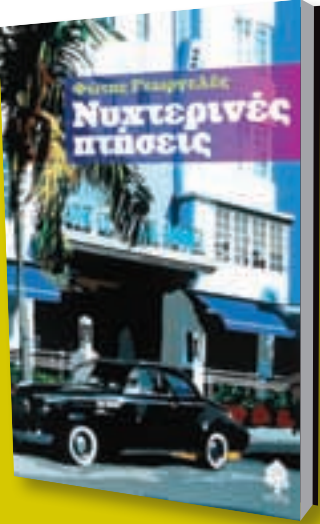
10-20 σωστές απαντήσεις: ΠΡΩΤΟ ΘΡΑΝΙΟ

Αμα googλαρουμε τις απαντήσεις, δεν μετράει.

20-30 σωστές απαντήσεις: ΚΑΡΕΚΛΑ ΔΙΠΛΑ ΣΤΗ ΔΑΣΚΑΛΑ

110 ευρώ κάνει το Ouzo Oil Massage του GB Spa, 16 ευρώ κοστίζει το mojito στο Hilton, ένα μικρό οικόπεδο το δείπνο στο Vezene, ε, τέτοιες μέρες που 'ναι, να υποθέσω ότι εργάζεσαι σε ένα μεγάλο κτίριο με πολλά παραθύρια δίπλα στον Άγνωστο Στρατιώτη. Βάλε στην άκρη, έρχονται δύσκολα.

Φωτεινή Τσακνιδάκη
Νυχτερινές πιθήσεις

Κυκλοφορεί

Χανδρική & ήπια διαθεσιμότητα

MARY'S FAIRIES

Ροβέρτου Γκάλλι 3-5, Ακρόπολη
210 92 28 726
www.marys-fairies.com
Και σε επιλεγμένα καταστήματα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΟΔΑ
Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ!

ΤΙΜΕΣ ΑΠΟ €5-€30

tezen
Woman's fashion

Γκάζη 41-45, Αθήνα,
210 3249.163
Χαρ. Τρικούπη 9, Αθήνα,
210 3829.562

spring Elements of style

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ → style@athensvoice.gr

Ανοιξιάτικη αισιοδοξία!

Τώρα που μπαίνει η άνοιξη, η αισιοδοξία είναι ο καλύτερός μας σύντροφος. Είτε φοράμε ρούχα που κάνουν εμάς και τους άλλους να χαμογελάμε, είτε φροντίζουμε να είμαστε και να δείχνουμε υγιείς και όμορφοι, είτε συμμετέχουμε σε δράσεις που μας φέρνουν πιο κοντά. Αισιοδοξία, λοιπόν!

MARY'S FAIRIES

Handmade accessories & fashion

Για natural look ανοιξιάτικες εμφανίσεις, clutch bag με λουράκι από φελλό και ύφασμα σαν χλόη, €55. Showroom: Ροβέρτου Γκάλλι 3-5, Ακρόπολη, 210 9228.726, www.marys-fairies.com

COLLAGEN

Η ολοκληρωμένη πρόταση υγείας

Κολλαγόνο που πίνεται και ενισχύει το μεταβολισμό, € 50. Σε επιλεγμένα φαρμακεία, σε καταστήματα βιολογικών προϊόντων ή παραγγείτε το στο 213 0081.013

ΒΕΡΝΙΚΙΑ ΤΗΣ CHANEL

Βάζει το τζιν στα νυχάκια μας

Είναι το σουξέ της φετινής άνοιξης. Τα νέα βερνίκια της γαλλικής φίρμας παγιδεύουν τις αποχρώσεις των παντελονιών μας σε μια σειρά με το όνομα Jeans και γίνονται συλλεκτικά. Κυκλοφορούν σε τρεις αποχρώσεις (Blue Rebel, Coco Blue και Blue Boy).

TO 10 GAMING FORUM

Με την υποστήριξη της Hellas Online

Το διοργανώνει το ΑΙΤ σε συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο στον πολυχώρο The HUB Events στις 27&28/4. Για πληροφορίες επισκεφθείτε τη σελίδα της Hellas Online στο Facebook (www.facebook.com/hellasonline) και την ιστοσελίδα του ΑΙΤ (www.AIT.gr/gaming).

TEZEN

Έρθε η άνοιξη. Παίξτε με τα χρώματα.

Αν κάποιος σας φτιάχνει τη διάθεση αλλά ντρέπεστε να του το πείτε, διευκολύνετε τη ζωή σας με μια μπλούζα που υμνεί την αισιοδοξία και την καλή προαίρεση... Μπλούζα από organic cotton, τιμή € 15. Γκάζη 41-45, 210 3249.163/Χαρ. Τρικούπη 9, Αθήνα, 210 3829.562

Παρουσίαση

Διαγωνισμός κοσμήματος

Handromania

"Use your voice"

Σου αρέσει να φτιάχνεις κοσμήματα με τα χέρια σου και θέλεις να δουν και οι άλλοι τις ιδέες και τις δημιουργίες σου; Το κατάστημα Handromania σου δίνει την ευκαιρία με τον 3ο διαγωνισμό κοσμήματος όχι μόνο να αναδείξεις το ταλέντο σου, αλλά και να κερδίσεις πλούσια δώρα. Εσύ το μόνο που έχεις να κάνεις είναι να φτιάξεις το δικό σου κόσμημα, να το φωτογραφίσεις και να ανεβάσεις τη φωτογραφία, με το όνομά σου, στον «τοίχο» της σελίδας του Facebook Handromania (αίρου πρώτα κάνεις like). Ο διαγωνισμός έχει ήδη ξεκινήσει από τις 29/3 και θα διαρκέσει έως και τις 29/6. Ο πρώτος νικητής θα κερδίσει ένα 3ήμερο στην ορεινή Ναυπακτία, στο ξενοδοχείο «Crystal Mountain», αξίας € 500, ο δεύτερος ένα δωρεάν σεμινάριο για χειροποίητο ασημί αξίας € 400 και ο τρίτος νικητής αγορές αξίας € 200 από το Handromania.

fedralita

Πληροφορίες: Ανδρέα Παπανδρέου 39, Χαλάνδρι, 210 6891.566, Facebook Handromania, www.handromania.gr

FASHION CIRCUS

60 70 80 90

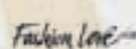
SPRING BAZAAR

Join fashion revolution

27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2012 ΕΩΣ ... | 10:00 - 21:00 | ΣΚΟΥΦΑ 12, ΚΟΛΩΝΑΚΙ

DSQUARED2, VALENTINO, BURBERRY, RALPH LAUREN, HUGO BOSS, MCQUEEN, YSL, D&G, VERSACE, MICHAEL KORS, ELIE SAAB, FENDI, GIVENCHY, CAVALLI, UGG, GALLIANO, CHRISTIAN LACROIX, DIESEL, MILA SCHON, SONIA RYKIEL, DKNY, VIVIENNE WESTWOOD, BIKEMBERGS, LAK, TAKESHI KUROSAWA, ROMEO GIGU, AMERICAN VINTAGE, PAUL & JOE, JUICY COUTURE, RARE, SIENA MILLER, DESIGNERS REMIX, MELISSA, ASH & MORE...

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Pro-Active Liquid Collagen Υγρό Πόσιμο Κολλαγόνο

Το PRO ACTIVE LIQUID COLLAGEN είναι το κορυφαίο συμπλήρωμα διατροφής, αποτελώντας ότι πιο καινοτόμο στην επιστήμη του κολλαγόνου, γιατί κάθε ημερήσια δόση 20ml του P.A.L.C. περιέχει: εκτός από 10gr υδρολυμένου κολλαγόνου, πυρίτιο, μαγνήσιο αλλά και νίτ Β1 (θειαμίνη), νίτ Β2 (ριβοφλαβίνη), νίτ Β5 (παντοθενικό οξύ), νίτ Β6 (Πυριδοξίνη), τα οποία έχουν καταπληκτικές ευεργετικές ιδιότητες στον ανθρώπινο οργανισμό.

ΑΝΑΚΑΛΥΨΤΕ ΤΟ ΚΟΛΛΑΓΟΝΟ

Το κολλαγόνο είναι η βασική πρωτεΐνη του συνδετικού ιστού γιατί αντιπροσωπεύει περίπου το 30% του συνόλου της πρωτεΐνης του σώματος και το 70% της πρωτεΐνης που συνθέτει το δέρμα.

Το κολλαγόνο είναι πρωτεΐνη-κλειδί για το σώμα και τον ανθρώπινο οργανισμό. Είναι υπεύθυνο για την συνοχή, την ελαστικότητα και την αναπαραγωγή του δέρματος του χόνδρου, των αρθρώσεων αλλά και των οστών. Από την ηλικία των 25 ετών, τα επίπεδα κολλαγόνου αρχίζουν να μειώνονται με τις γυναίκες να χάνουν κολλαγόνο με πιο γρήγορο ρυθμό από τους άντρες κατά την διαδικασία της ωριμότητας και αργότερα της γήρανσης.

Τονώνοντας τα φυσικά επίπεδα κολλαγόνου του σώματος ενισχύεται η ελαστικότητα και τόνωση του δέρματος, συντελώντας στη διατήρηση τόσο μιας νεανικής εμφάνισης όσο και εσωτερικής υγείας αφού δίνει τέλος στα αρθρικά προβλήματα. Εγκυρες επιστημονικές έρευνες δείχνουν ότι η λήψη 10gr (μία ημερήσια δόση Pro-Active) είναι ευεργετική για το χόνδρο των αρθρώσεων, για το μεταβολισμό των οστών, αλλά και για την αύξηση της οστικής μάζας.

Αρ. Γ.ν. Ε.Ο.Φ. 78511/18-11-2010

Τώρα και σε τσάντα υγιεινής εμφάνισης

500ml/σετ

Ανθρώπινη Ποιότητα

Το PRO ACTIVE LIQUIDCOLLAGEN είναι απαραίτητο & συνιστάται:

- Στους ανθρώπους που ταλαιπωρούνται από αρθρικά προβλήματα (απαραίτητο σε περιπτώσεις αρθρίτιδας, ρευματοειδούς αρθρίτιδας, ουρικής αρθρίτιδας, σπονδυλίτιδας, φλεγμονών του συνδετικού ιστού, τενοντίτιδας, οστεοπόρωσης)
- Σε όσους επιθυμούν να φρεσκάρουν και να αναζωογονήσουν την επιδερμίδα τους (μείωση ρυτίδων - νεανική όψη)
- Σε όσους έχουν τριχόπτωση, ταλαιπωρημένα αλλά και αδύναμα μαλλιά
- Σε όσους θέλουν να δυναμώσουν τα νύχια τους
- Σε όσους ασκούνται συστηματικά (αναπλήρωση και ανάπλαση μυϊκού ιστού)
- Σε άτομα υπέρβαρα ή που αναγκάζονται να κάνουν καθιστική ζωή
- Σε άτομα που κάνουν δίαιτα γιατί αυξάνει το μεταβολισμό και βοηθάει στη ρύθμιση σωματικού βάρους / λίπους
- Βοηθάει στην καταπολέμηση της κυτταρίτιδας
- Δίνει τέλος στον εφιάλητη της δυσκοιλιότητας μέσα σε ελάχιστο χρόνο
- Βελτώνει τη κυκλοφορία του αίματος γιατί βοηθάει στην ελαστικότητα των αιμοφόρων αγγείων
- Απαραίτητο στους καπνιστές (γιατί το κάπνισμα εκτός από το κολλαγόνο καταστρέφει και τον οργανισμό μας τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, αλλοιώνοντας την επιδερμίδα μας)
- Βοηθάει στην αντιγήρανση.
- Στον σύγχρονο άνθρωπο που προσέχει τόσο την εξωτερική του εμφάνιση όσο και την εσωτερική του ευεξία

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟ ΣΑΣ

Αποκλειστική διάθεση για Ελλάδα & Κύπρο: COLLAGEN POWER A.E.

Γραφεία: Νεοχωρίου 3, Βύρωνας Τ.Κ.16231,

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 8013003100 (αστική χρέωση) & 21300 81013 www.humanpotential.gr email: info@humanpotential.gr Drink Collagen for Health & Beauty

ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΚΟΤΟΣ (ΠΙΠΗΣ)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΠΕΣ

**THE KIDS
ARE
ALLRIGHT**

Δύο ακόμα νέα παιδάκια, 13 και 15 χρονών αντίστοιχα, άρχισαν να τραβούν την προσοχή μας στο χώρο του skateboarding. Είναι τα επόμενα νέα ταλέντα που αναμένουμε να γεννηθούν. Τους ζητήσαμε να αυτοσυστηθούν.

ΣΠΥΡΟΣ ΚΟΚΟΤΟΣ (ΠΙΠΗΣ)

Με λένε Σπύρο, είμαι 13 χρονών, μένω στα Πάννενα και ασχολούμαι 4 χρόνια με το skate. Ο λόγος που άρχισα ήταν ότι ήθελα να κάνω κάτι διαφορετικό από τα άλλα παιδιά. Να ασχοληθώ με κάτι πιο δύσκολο και x-treme, και το skate ήταν αυτό που μου τράβηξε την προσοχή. Στην επαρχία είναι πολύ διαφορετικά να κάνεις αυτό το σπορ, αλλά ειδικά στην πόλη μου το επίπεδο είναι αρκετά ανεβαμένο. Εδώ όμως δεν υπάρχει η δυνατότητα να γίνεις πολύ καλός, σαν τα παιδιά της Αθήνας, δεν μπορείς εύκολα να βρεις χορηγό αν δεν το αξίζεις, τέλος πάντων δεν είναι τόσο εύκολο όσο στην πρωτεύουσα το θέμα της χορηγίας. Τα παιδιά εδώ έχουν διαφορετική αντίληψη για την Αθήνα. Πιστεύουν ότι όποιος ζει στην Αθήνα αναγκαστικά έχει πιο βελτιωμένο επίπεδο επειδή υπάρχουν άπειρα σποτ, αρκετά πάρκα για να προπονη-

θεί και ενήλικες skaters που μπορούν να τον βοηθήσουν. Εγώ που έρχομαι στην Αθήνα σχετικά συχνά καταλαβαίνω ότι δεν ισχύει αυτό που νομίζουν οι φίλοι μου, δεν είναι όλοι σούπερ μόνο και μόνο επειδή ζουν στην πρωτεύουσα. Όταν κατεβαίνω τις γιορτές και τα καλοκαίρια έχω την ευκαιρία να πάω σε γνωστά spots και να γνωρίσω μεγάλους skaters, οι όποιοι με ενθαρρύνουν να συνεχίσω. Πιο πολύ με βοηθάει το skate park για να μάθω να κάνω σε κατασκευές που δεν έχω στην πόλη μου (banks, quarters, curbs). Είναι μαγικά, όταν βρίσκομαι εδώ. Για τα παιδιά της ηλικίας μου που ξεκινούν, τους συμβουλεύω απλά να κάνουν skate για την ευχαρίστησή τους και με τον καιρό, όταν αποκτήσουν επίπεδο, θα 'ρθουν και οι χορηγοί από μόνοι τους. Δεν πρέπει να τους απασχολεί πολύ το συγκεκριμένο θέμα, γιατί τους αποπροσανατολίζει».

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΠΠΕΣ

Σε ηλικία 11μισι χρονών έπαιζα στην πλατεία της γειτονιάς μου, όταν ένας θόρυβος μου τράβηξε την προσοχή. Είδα κάτι παιδιά να κάνουν skate, μου άρεσε πολύ και δεν άργησα να αποκτήσω την πρώτη μου σανίδα. Τώρα είμαι 15 χρονών, ασχολούμαι 3,5 χρόνια με το skate και μπορώ να πω ότι είμαι εκστασιασμένος. Τα μέρη που με τρελαίνουν στην Αθήνα είναι το Μετσόβιο Πολυτεχνείο, ο Γέρακας και το Skate Plaza στους Αμπελόκηπους. Το 2011 ήταν πραγματικά γεμάτο εκπλήξεις. Με χαροποίησε περισσότερο ο διαγωνισμός της "Fruite On The Go" στο Mall (Νερατζιώτισσα), εκεί που όλοι έδειξαν τον καλύτερό τους εαυτό. Οι γονείς μου γενικά βλέπουν αρκετά θετικά το skate, όταν όμως τραυματίζομαι γίνονται έξω φρενών και το μισούν. Πρόσφατα έμεινα εκτός μάχης για αρκετό καιρό. Θα ήθελα μεγαλώνοντας να συνεχίσω να ασχολούμαι με το skate, είναι κάτι που με γεμίζει και μου δίνει απίστευτη χαρά».

→ billygee23@yahoo.gr

ΦΩΤΟ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ

Στην Κρήνη, αδελφές μου, στην Κρήνη!

Οδηγείς από την πλευρά της Εγνατίας και καθώς φτάνεις προς την εκκλησία του Αγίου Αθανασίου, αίφνης προβάλλει μπροστά σου μια ρέπλικα πύραυλου-χωνάκι. Αυτό θα πει πως έφτασες, και στα επόμενα πέντε λεπτά μπορείς να μουτζουρώσεις τα χείλια σου με βανίλια ή στρατσάτελα, αγριοκέρασο ή φιςτίκι. Πρώτο παγωτό, πρόβα καλοκαιριού, το «Cream maggia» μοιάζει να ξεπήδησε από παλιά λευκώματα, όπου ο κτήτωρ έγραφε: «Ανθίζουν όλα στη Θεσσαλονίκη και μόλις πριν λίγο κατάλαβα πως έρχεται καλοκαίρι, γι' αυτό και το τίμησα δεόντως». Πιο πριν, ήμασταν Χαλκιδική, όχι για μπάνιο, εννοείται, μπουζί ακόμα τα νερά της Φώκας και άδειο έστεκε το εξωτικής ονομασίας ξενοδοχείο «Kiwi». Όμως, στην κεντρική πλατεία του χωριού, γεμάτα ήταν τα τραπεζάκια της «Μασσαλίας» και ιπτάμενοι δίσκοι προσγείωναν στο τραπέζι μας απάκια και κουσκουσάκια, λουκανικάκια σπέσιαλ, άσπρα κρασιά Κτήματος Άλφα και λογής καλούδια που με τόση σοφία διάλεξε ο φωτογράφος ιδιοκτήτης Νίκος Καρδαράς.

Τι θέλει ο άνθρωπος για να είναι ευτυχισμένος, όταν τελειώσουν οι σελίδες του βιβλίου «Σενάριο γάμου» του Ευγενίδη (Πατάκης) κι ο Λέναρντ έχει καθαλήσει ένα βαγόνι του νεοϋορκέζικου μετρό και έχει εξαφανιστεί, αφήνοντας τη Μάντι και τον Μίτσελ μόνους και έρημους να κυνηγούν να κάνουν πράξη όσες αλήθειες κρύβουν τα «Αποσπάσματα ερωτικού λόγου» του Ρολάν Μπαρτ; Βόλτες θέλει και περισσότερα αποσπάσματα ερωτικού λόγου. Ωραίοι οι κάμποι, τα βουνά, οι λόγγοι και οι ραχούλες των θεσσαλονικιώτικων πέριξ, ωραίο όμως να περιπολείς και εις το κρηναϊκόν (της Κρήνης) άστυ. Κι ας είναι πλειστάκις μελαγχολική αυτή η παρέλαση του ανοιχτό-κλειστό, ανοιχτό-κλειστό, που φιλοτεχνεί πλέον το πορτρέτο της κρίσης. Παλιά, η Κρήνη έμοιαζε με b-boy γειτονιά, όλο αμάξια τριπλοπαρκαρισμένα και δυνατές μουσικές που συνόδευαν ωραία πλιοβασιλέματα και τρελά απογευματινά σαββατιάτικα σουαρέ. Και πάλι όμως, δεν υπάρχει τίποτα ωραιότερο από το να βολτάρεις ένα απόγευμα που ο ήλιος στέκει τεράστιος πάνω από

το κεφάλι σου σαν καλοψημένη πορτοκαλιά πίτσα. Μου αρέσει το κοντράστ εδώ: από τη μια, το μεγάλο νοσοκομείο Παναγία, που μέσα του εγκιβωτισμένες κρύβει ασθένειες και ντέρτια. Αλλά έξω σφύζουν η νιότη, οι καφετέριες, οι ψαροταβέρνες και τα μπιφτεκάδικα, όπως αυτό του μέγα «Σαλλιάρη». Τεξάνικου μεγέθους μερίδες, λιμνοθάλασσες από πάπρικα, μπριζόλες σούβλας, σουτζουκάκια και αμμουδιές σμιλεμένες από σαλάτα ρωσική. Για το τέλος, πάντα αυτός ο ευγενής κύριος και ιδιοκτήτης λανσάρε και το γλυκό colpo grosso του με τρία πιάτα, το ένα καραμελέ, το άλλο χαλβάς και το τρίτο με σοκολάτα. Δύο άτομα μετά κόκκινου μεθυστικού ημίγλυκου, 30 ευρώ λογαριασμός. Που σημαίνει πως πέρα από τους τρέντουρες και στην τρίχα παρεπιδημούντες σικ νεανίες της Καλαμαριάς, η Κρήνη ενθυμείται πως κάποιες παλαιότερες άνοιξες ήταν προάστιο λαϊκό, προσφυγικό, καταφύγιο μπατίρηδων ρομαντικών εραστών Θεσσαλονικέων, που με λίγα λεφτά στην τσέπη περνούσαν μπρεκετί.

Κι αν ψάχνεις τέτοιες ιστορίες, διάβασε περισσότερες στους «Ύμνους εναντίον γυναικών» του Πάνου Θεοδωρίδη (εκδ. Ιανός). Για την Κρήνη αλλά και τα κέντρα εκείνης της εποχής του '60, που τις νύχτες κάποιοι χόρευαν δαιμονισμένα το «Till the end of the day» των Kinks κι ας τους το είχε απαγορέψει ο γιατρός, γιατί

δυσόμοιρο μόνο είχε που βγήκαν από το νοσοκομείο με ραμμένη την πλάτη. Αλλά τα παλικάρια δεν πονάνε κι ας, όπως γράφει ο Πάνος, έσπασαν τα ράμματα και από την πλάτη το κόκκινο ζεστό αίμα λέκιασε μεγαλοπρεπώς

το κοστούμι την ώρα που ο Ρέι Ντέιβις ούρλιαζε «baby, I feel good». Κάπως έτσι τσουλάει το σαλονικιώτικο γαϊδουροανοιξοκαλόκαιρο: με βόλτες, μουσικές, λογοτεχνίες, γειτονίες, γεύσεις και τρέλες τρελές! **A**

→ stefanotsitsopoulos@yahoo.gr

210 ΑΘΗΝΑδηνγός

Τέχνη / Μουσική / Θέατρο / Γεύση / Εκδηλώσεις / Σινεμά

Χρειάζεστε σωτήρες;

Οι «Εκδικητές» είναι εδώ!

Η ATHENS VOICE συναντά τους «Μεγαλύτερους ήρωες του πλανήτη». Ή, έστω, τους ηθοποιούς που τους υποδύονται.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Η ταινία του Τζος Γουίντον είναι ίσως το πιο αναμενόμενο blockbuster της χρονιάς. Ένα crash test για μια σειρά από superheroes που δοκιμάζουν για πρώτη φορά την... ομαδική δουλειά και μαζί ένα ολόκληρο κινηματογραφικό είδος. Με χαρά μπορούμε να σας ανακοινώσουμε πως το πείραμα πέτυχε και πως η ομάδα των «Εκδικητών» μπορεί να σώσει όχι μόνο τον κόσμο, αλλά και τα ίδια τα blockbusters. Θέλοντας να μάθουμε πώς τα κατάφεραν, συναντήσαμε τους πρωταγωνιστές του φιλμ λίγες μέρες πριν την ευρωπαϊκή πρεμιέρα της ταινίας και μιλήσαμε μαζί τους. Ας κάνουμε, λοιπόν, τις συστάσεις...

Ο Κρις Χέμσγουορθ είναι ο Thor

Υποδύεται για δεύτερη φορά το θεό από τον πλανήτη Άσγκαρ, χαρακτήρα που πολλοί παίρνουν περισσότερο σοβαρά απ' όση θα έπρεπε. «Είναι διασκεδαστικό και μερικές φορές ανησυχητικό το πόσο πολύ οι οπαδοί των κόμικ και των ταινιών σε ταυτίζουν με τον ήρωα, πόσο νοιάζονται για το αν είσαι σωστός Thor ή όχι. Το χειρότερο πράγμα είναι να μπαίνεις στο internet και να διαβάζεις τι γράφουν για σένα: "Μα ήταν στο Dancing with the Stars, τι δουλειά έχει ο Thor στο Dancing with the Stars"; "Είμαι σίγουρος ότι δεν είναι στ' αλήθεια θεός". "Δεν νομίζω ότι μπορεί καν να πετάξει!" λέει γελώντας και ομολογεί πως αυτό που έκανε το ρόλο του στους «Εκδικητές» ελκυστικό ήταν η οπτική του Τζος Γουίντον. «Ήθελε να κάνει ένα φιλμ αληθινό, μια ταινία που να έχει και χαρακτήρες εκτός από ειδικά εφέ».

Ο Ρόμπερτ Ντάουνι Τζούνιορ είναι ο Iron Man

Ο Ρόμπερτ έχει κόψει τις καταχρήσεις και τα ναρκωτικά εδώ και χρόνια, όμως είναι ακόμη η ψυχή του πάρτι. Όχι μόνο στην ταινία, όπου έχει το πιο cool ύφος και τις καλύτερες ατάκες, αλλά και στη συνέντευξη τύπου ή στην επίσημη πρεμιέρα, όπου είχε πάντα κάτι έξυπνο να πει ή κάποια γκριμάτσα να δείξει. Στ' αλήθεια, πόσοι μπορούν να κάνουν το να μιλάς μασώντας τσιχλα να δείχνει χαριτωμένο; Όσο για το ρόλο του στην ταινία και το γεγονός ότι μετά από δύο φιλμ ως «Iron Man» αναγκάζεται να μοιράζεται την οθόνη με άλλους, λέει ότι το βρίσκει απολαυστικό. «Δεν είμαι τόσο εγωπαθής όσο νομίζετε. Κι επίσης όσο πιο πολλοί πρωταγωνιστές υπάρχουν σε μια ταινία, τόσες λιγότερες σκηνές έχεις να παίξεις. Τόσα περισσότερα ρεπό παίρνεις...»

Ο Μαρκ Ράφαλο είναι ο Hulk

Πώς ένας ηθοποιός σαν τον Μαρκ Ράφαλο με προϋπηρεσία στο θέατρο και το ανεξάρτητο σινεμά βρέθηκε να υποδυεται το μεγάλο πράσινο γίγαντα σε ένα blockbuster; «Ο Τζος Γουίντον πίστευε ότι μπορού να φέρω μια δόση χιούμορ στο χαρακτήρα και την αίσθηση ενός συντησμένου ανθρώπου. Είχα πολλές σκηνές που γύρισα μόνος μου σε ένα μικρό πράσινο δωμάτιο για να δουλέψω πάνω σε αυτές τις σκηνές το τμήμα του motion capture. Έπρεπε να χρησιμοποιήσω τη φαντασία μου, να δημιουργήσω έναν κόσμο με έναν ανάλογο τρόπο που το κάνω στο θέατρο. Ήταν κάτι ανέλπιστο και ομολογώ πως το απόλαυσα. Τουλάχιστον όταν συνήθισα ότι θα δείχνω σαν ηλίθιος φορώντας για μέρες μια κολλητή φόρμα. Το χειρότερο πράγμα που μπορείς να κάνεις σε ένα ματαιόδοξο, υπέροχο πλάσμα σαν εμένα» λέει γελώντας.

Ο Τζέρεμι Ρένερ είναι ο Hawkeye

Το τόξο του είναι ο καλύτερός του φίλος, αν και στην πραγματικότητα «δεν θα δεις ποτέ κάποιον να ρίχνει ένα βέλος με τον τρόπο που το κάνω και να πετυχαίνει κάτι». Αλλά, όπως λέει ο Τζέρεμι, «ακριβώς γι' αυτό πας να δεις μια ταινία με υπερήρωες, κι αυτό είναι το νόημα του να έχεις υπερφυσικές δυνάμεις». Ο ηθοποιός που το καλοκαίρι θα είναι ο νέος Τζέισον Μπอร์ν στο «The Bourne Legacy», δεν νιώθει απόλυτα άνετα ως action star. «Πάντα οι λέξεις πρωταγωνιστής σε ταινίες δράσης μου έφερναν στο νου τον Σταλόνε. Δεν φανταζόμουν ότι θα γινόμουν ποτέ ένας από αυτούς». Όσο για τα κόμικ της Marvel, λέει πως «ήταν ευτύχημα ότι δεν ήμουν ποτέ θαυμαστής των κόμικ κι έτσι μπήκα στην ιστορία με εντελώς φρεσκάια ματιά. Δεν θα ήταν το ίδιο εύκολο για μένα αν έβλεπα την ιστορία με τη ματιά του ενθουσιασμένου εξάχρονου».

Η Σκάρλετ Γιόχανσον είναι η Black Widow

Μπορεί να μην έχει κάποια υπερδύναμη, αλλά ακόμη κι έτσι μπορεί να σε κάνει μαύρο στο ξύλο, δεμένη σε μια καρέκλα κι ενώ βρίσκεται στη μέση ενός τηλεφωνήματος. Και φορώντας μια στενή μαύρη σέξι στολή. Όχι ότι τη νοιάζει: «Το τελευταίο πράγμα που με ενδιαφέρει όταν τρέχω κυνηγημένη από έναν τεράστιο stuntman ή προσπαθώ να δείρω τον Τζέρεμι Ρένερ είναι να δείχνω σέξι». Στην περίπτωση των «Εκδικητών» λέει ότι το φύλο του χαρακτήρα της ήταν σχεδόν αδιάφορο. «Όταν συνάντησα τον Τζος Γουίντον για να μιλήσουμε για το ρόλο, κουβεντιάσαμε όλα αυτά που με ενδιέφεραν, το παρελθόν της, τη σκοτεινή της πλευρά, τη διαδρομή της, αλλά ούτε μια φορά δεν αναφερθήκαμε στο ότι είναι η μόνη γυναίκα ανάμεσα σε τόσους άντρες».

SONKE

Κοπέλες με μακριά σγουρά μαλλιά, πληγωμένες «πριγκίπισσες» και ζευγάρια που ζουν το ερωτικό τους δράμα, γεμίζουν με μια εκλεπτυσμένη θλίψη αλλά και με δόσεις χιούμορ και νοσταλγίας τον πρώτο όροφο του BIOS. Οι αναγνωρίσιμες φιγούρες του street artist με τη δυναμική παρουσία εγκαταλείπουν για λίγο τους δρόμους της Αθήνας και τον ακολουθούν στην 3η ατομική του έκθεση «Dark Days», σε συνεργασία του χώρου Stigma Lab και του περιοδικού Ough! 27/4 - 18/5, BIOS, Πειραιώς 84, 210 3425.335

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΟΔΗΣ

Στην αρχή μπορεί να απορήσεις τι κάνουν μερικά πεταμένα χαρτόκουτα και παλέτες στη μέση μιας γκαλερί, μόλις πλησιάσεις όμως σου λύνεται κάθε απορία. Ο Λόλης μετατρέπει το μάρμαρο σε ευτελές υλικό και κατασκευάζει σαρκαστικά μνημεία των σύγχρονων πόλεων, μαρμάρινα γλυπτά μεταμορφωμένα σε συνθέσεις από αστικά σκουπίδια. 26/4 - 26/5, fizz gallery, Βαλαωρίτου 9Γ, 210 3607.598

CARROLL DUNHAM

Ο γνωστός, από τα τέλη του '70, καλλιτέχνης, για την εννοιολογική του προσέγγιση στη ζωγραφική, πραγματοποιεί την πρώτη του ατομική έκθεση στην Ελλάδα. Ζωγραφίζει δέντρα με φύλλωματα-λεπίδες από τσεκούρι, θηλιές στα άνθη και κλαδιά-κοντάρια φορτωμένα με σεξουαλικά υπονοούμενα. 26/4 - 25/5, Bernier/Eliades, Επταχάλκου 11, 210 3413.938

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΑΤΑΡΗΣ

ΝΑΡΚΙΣΣΙΣΜΟΣ

Ο Σαλβαδόρ Νταλί, ο Πικάσο, ο Ντελακρουά και άλλοι διάσημοι... νάρκισσοι μας απέδειξαν τις ικανότητές τους και την έντονη ανάγκη τους για το θαυμασμό μας. Τη δική τους ανάγνωση πάνω στο ναρκισσισμό που εξορισμού εμπεριέχει η τέχνη επιχειρούν να δώσουν 8 νέοι ταλαντούχοι καλλιτέχνες: Δημήτρης Τάταρης, Έφη Αστερή κ.ά. 26/4 - 19/5, K-art, Σίνα 54, 211 4013.877

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΡΒΑΛΙΑΣ

BATAGIANNI GALLERY

Η «Λέσχη αλλόκοτων επαγγελμάτων» (1905) του G.K. Chesterton ήταν μια εκκεντρική λέσχη από μέλη που δημιουργούσαν ένα ολοκαίνουργιο επάγγελμα. Με βάση την παραπάνω ιδέα οι Γιώργος Χαρβαλιάς, Χριστίνα Κάλμπαρη κ.ά. συναντιούνται σε μια έκθεση με θέμα το παράδοξο της επαγγελματικής καλλιτεχνικής ταυτότητας. 26/4 - 23/6, gallery Batagianni, Ηρακλείτου 3, 210 3618.188

Για να καταχωριστείτε στους οδηγούς της Α.Υ., στείλτε δελτία Τύπου 2 εβδομάδες πριν από την προγραμματισμένη ημερομηνία. Ταχυδρομικώς στη διεύθυνση Χαρ. Τρικούπη 22, 10679 Αθήνα ή στο fax 210 3617.310 ή στο agenda@athensvoice.gr

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΚΑΤΡΑΚΑΖΟΥ**

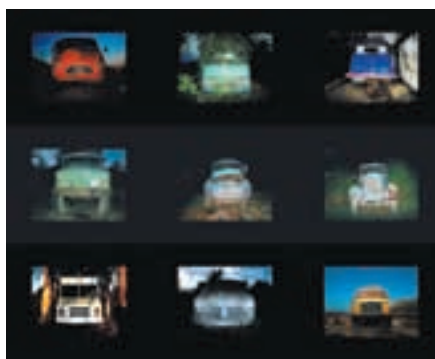
Γίνεται η απουσία να καταστεί παρούσα; Στην εικαστική έκθεση **«Απουσία»** ερχόμαστε αντιμέτωποι με έναν από τους μεγαλύτερους φόβους μας μέσα από μια εικαστική εγκατάσταση διαφορετικών εκφραστικών μέσων. 25/4 - 25/5, *Ελληνοαμερικανική Ένωση, Μασαχουσέτης 22, Κολωνάκι, 210 3680.052*

ΑΔΕΞΗΣ ΚΟΡΜΠΗΣ

Πρώτη ατομική έκθεση ζωγραφικής για τον ταλαντούχο απόφοιτο της ΑΣΚΤ. Στους πίνακές του απεικονίζονται ανθρώπινες μορφές, οι οποίες συναντιούνται με ένα κομμάτι τους αγνοημένο. Βασικό χαρακτηριστικό της σειράς η βαθιά παρατήρηση της ανθρώπινης φύσης. Ως 12/5, Αίθουσα Τέχνης Αθηνών. Γλύκυνος 4, 210 7213.938

ΜΗΧΑΝΕΙΣ

Coney island state of mind

Τέσσερις εικαστικοί – Τάσος Βρεττός, Γιώργος Γυπαράκης, Πάνος Φαμέλης και Κατερίνα Βαφειά – ερευνούν και καταγράφουν την εναλλαγή σκοτεινού/φωτεινού αλλά και το παιχνίδι και το δράμα που χαρακτηρίζουν το συμβολικό τόπο του Coney Island, του πάλαι ποτέ νησιού της «ουτοπίας» απέναντι από τη Νέα Υόρκη. Ο τόπος αυτός δεν είναι αλλού, ισχυρίζεται η έκθεση αλλά, ως πιθανότητα, ανάγκη, μεταφορά για τη χαμένη νεότητα βρίσκεται παντού, εδώ.

25/4-12/5, *Κλειόμενα 4, Κολωνάκι*, 210 7220.321

BACK TO ATHENS

Εξι θεματικές εικαστικές εκθέσεις, τέσσερις θεατρικές και μουσικές performances και ένα mini festival video art, με περισσότερους από 100 σύγχρονους Έλληνες και διεθνείς καλλιτέχνες, όλα στην καρδιά της Αθήνας. Το νέο εγχείρημα του δραστήριου πολυχώρου **Camp!** μάς καλεί να επανακαταλάβουμε την **πλατεία Κοτζιά** και να πάρουμε μέρος στη γιορτή των καλλιτεχνών, των κατοίκων, των καταστημάτων και όλων των ανθρώπων της. Στις εκθέσεις θα πραγματοποιηθούν και ξεναγήσεις. *Περισσότερα: www.backtoathens.gr. 26/4 - 8/5, CAMP!, Ευπολίδος 4 & Απελλού 2, πλ. Κοτζιά, 3247.679*

• Για 3η φορά και για 4 εβδομάδες, τη θέση των ρούχων, των αξεσουάρ και των διακοσμητικών από ολό τον κόσμο, στις βιτρίνες και στους ιδιαίτερους χώρους του καταστήματος **SHOP** καταλαμβάνουν τα έργα 10 ταλαντούχων φοιτητών της Ανωτάτης Καλών Τεχνών. Τα 3 καλύτερα έργα θα βραβευτούν την ημέρα των εγκαίνιων υπό τους ήχους του **dj MR.Z**. Συμμετέχουν: **Ιφιγένεια Αποστολοπούλου, Ιωάννα Κασίκη, Γιάννης Κόκκαλης κ.ά.** Επιμέλεια: Γιάννης **Σκαλτσός**. Από 25/4. Εσομό 112Α, 210 3408.400

● Η **Encardia** θα τα τραγουδήσει τις Ιταλικές Αντίστασας του 20ου αι., ο **Ηλίας Λογοθέτης**, οι **Ballo Del Mare** στα βήματα τις tarantella pizzica και η ομάδα κρουστών του **ΚΕΘΕΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ** οργανώνουν το πιο δυναμικό και ελπιδοφόρο καλωσόρισμα της άνοιξης με μια συναυλία υποστήριξης των **Πατρών του Κόσμου**. Αντιβιώσεις, παυσίπονα και άλλα αντι εισιτήριου. 1/5, 20.30, Τεχνόπολις, Πειραιώς 100, 210 7700.616

• Την jazz συναυλία του κιθαρίστα **Σπύρου Εξάρη** και του πιανίστα **Elio Villafranca**. Τα μυστήρια της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς συναντούν το κουβανέζικο πάθος της αφρικανικής διασποράς σε 2 μοναδικές jazz μουσικές παραστάσεις. 27-28/4, 21.30, **BETON 7**, Πύθνας 7, Βοτανικός, 210 7512.625, € 20

• Οι εγκαταλείμεινες βιομηχανικές εγκαταστάσεις των μεταλλείων Λαυρίου ζωντανεύουν μέσα από το φωτογραφικό φακό του **Γιώργου Βαρθολομαίου**. Τι βλέπει σήμερα ο θεατής; Μια σύντομη περιπλάνηση στην ατμόσφαιρα του απο-βιομηχανοποιημένου χώρου με τον πιο εικαστικό τρόπο. 25/4 - 20/5, *Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138 & Ανδρόνικου, 210 3453.111*

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

30 χρόνια αναπτύσσουμε τους ηγέτες
της σύγχρονης επιχείρησης

MBA

full time & part time

**ΑΠΗΣΣΕΙΣ ΕΩΣ
31 ΜΑΙΟΥ 2012**

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών των Τμημάτων
Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων και
Μάρκετινγκ & Επικοινωνίας**

- Το πρώτο MBA στην Ελλάδα
- Ένα από τα πιο ανταγωνιστικά στην Ευρώπη
- Διεθνείς συνεργασίες με Πανεπιστήμια του εξωτερικού
- Διοιέξες από στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων (Βήμα των Επιχειρήσεων)
- Άμεση επαγγελματική αποκατάσταση για τους αποφοίτους μας
  - Συνεχής επαφή με δεκάδες πολυεθνικές εταιρίες
- Ανάμεσα στα κορυφαία μεταπτυχιακά στην Ευρώπη βάσει του σκορ GMAT
  - Διακεκριμένοι επισκέπτες καθηγητές από το εξωτερικό
  - Συνεργασία με το Ινστιτούτο Εξυπηρέτησης Πελατών (ΙΕΠ)

Πληροφορίες:
 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών MBA
 Τηλ: 210 82 03 815 - 816
 email: secreta@mba.aueb.gr, telecom@mba.aueb.gr

www.mba.aueb.gr
www.telecom-mba.aueb.gr

**ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ
ΤΟΥ DE LA
GUARDA
ΞΑΝΑΧΤΥΠΟΥΝ!!!**

**ΟΙ 1000 ΠΡΩΤΟΙ
ΠΟΥ ΘΑ ΑΓΟΡΑΣΟΥΝ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΓΙΑ ΤΙΣ 16&17 ΙΟΥΝΙΟΥ
ΚΕΡΔΙΖΟΥΝ ΕΚΠΩΣΗ €10**

**ΑΡΟ 16/06
ΚΑΙ ΓΙΑ ΑΙΓΕΣ
ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ**

FUERZA BRUTA Look Up

Public Forthnet

ΠΑΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ 210 88 40 600 | abccl.gr | viva.gr 13655 | Κοινωνία: Public, Forthnet

ΚΟΡΡΕΪΣ ΣΥΝΔΙΟΝΟΜΑΙ

ETECF nova FOX public TV ERT2 ERT3 ERT4 ERT5 ERT6 ERT7 ERT8 ERT9 ERT10 ERT11 ERT12 ERT13 ERT14 ERT15 ERT16 ERT17 ERT18 ERT19 ERT20 ERT21 ERT22 ERT23 ERT24 ERT25 ERT26 ERT27 ERT28 ERT29 ERT30 ERT31 ERT32 ERT33 ERT34 ERT35 ERT36 ERT37 ERT38 ERT39 ERT40 ERT41 ERT42 ERT43 ERT44 ERT45 ERT46 ERT47 ERT48 ERT49 ERT50 ERT51 ERT52 ERT53 ERT54 ERT55 ERT56 ERT57 ERT58 ERT59 ERT60 ERT61 ERT62 ERT63 ERT64 ERT65 ERT66 ERT67 ERT68 ERT69 ERT70 ERT71 ERT72 ERT73 ERT74 ERT75 ERT76 ERT77 ERT78 ERT79 ERT80 ERT81 ERT82 ERT83 ERT84 ERT85 ERT86 ERT87 ERT88 ERT89 ERT90 ERT91 ERT92 ERT93 ERT94 ERT95 ERT96 ERT97 ERT98 ERT99 ERT100

TASTE POLICE

Της NENEΛΑΣ ΓΕΩΡΓΕΛΕ

Πρωτομαγιά

Πικ-νικ στην Αθήνα

Φέτος η Πρωτομαγιά πέφτει μεσοβδόμαδα, όμως, μη σκάτε, έχει και η Αθήνα τις ανθισμένες της εξοχές. Η κυρία Καλλιόπη Δανάμπαση, μια παλιά Αθηναία, φυσιολάτρης και γνώστης των γύρω από την πόλη ανθισμένων λιβαδιών, μας αποκαλύπτει τις δικές της προτιμήσεις. «Η κουβέντα για το πού θα πάμε την Πρωτομαγιά ξεκινά αρκετές μέρες πριν, ας πούμε από του Αϊ-Γιωργιού... Την παραμονή φτιάχνουμε τα μεζεδάκια που θα βάλουμε στο καλάθι μας. Όλα τους απλά, χωρίς πολλά λάδια, για να είναι εύκολο να τοιμνηθούν με το χέρι ή για να αλειφτούν πάνω στο ψωμί. Πατατοσαλάτες, τυροκαφτερή, ταραμοσαλάτες, αυγά βραστά, ελίτσες, τυριά και κρεατικά στεγνά, που τα κόβουμε σε μεγάλα κομμάτια. Απαραίτητο και το καλό σαμωτικό κρασί (από τον τόπο καταγωγής μου), αλλά και το τσίπουρο από τον Βόλο (παραγωγή φίλων της παρέας μας). Αγαπημένες μου εξοχές είναι: Ο Ραμνούνας, με τον εξαιρετικά συντηρημένο και πεντακάθαρο αρχαιολογικό του χώρο, είναι πρώτης τάξεως ιδέα, πράσινο πολύ και επιμороφωτική ευκαιρία για μικρούς και μεγάλους. Η παραλία του προσφέρεται και για τα πρώτα πλατσουρίσματα στη θάλασσα, αν ο καιρός είναι καλός. Θα πάτε προς Ωρωπό, στρίβετε αριστερά για Αγία Μαρίνα και μετά ακολουθείτε τις ταμπέλες. Η Πεντέλη με την άγρια ομορφιά της και τη Σπηλιά του Νταβέλη είναι μια άλλου είδους πρόκληση. Από την παλιά Πεντέλη παίρνουμε το δρόμο για τον Άγιο Πέτρο και φτάνουμε μέσα από σχετικά γρήγορη και πανέμορφη διαδρομή με τα πόδια. Δεν είναι εύκολο, αν έχουμε μαζί μας και μικρά παιδιά. Στην ολόδροση Μαλακάσα με τις πανύψηλες κερασίδες, τα πεύκα και τα ανθισμένα λιβάδια θα πάτε από την Εθνική οδό Αθηνών-Λαμίας (θα δείτε

ταμπέλες). Περπατώντας στο δάσος θα βρείτε όμορφα εκκλησάκια που στην αυλή τους έχουν πάγκους και τραπέζια, για να απλώσετε τα φαγητά σας και για να ξεκουραστείτε από την πεζοπορία. Το Κακοσάλεσι (αρβανίτικο όνομα του αρχαίου δήμου Αυλώνας) βρίσκεται στους πρόποδες της Πάρνηθας και μπορείτε να πάτε από την Εθνική Οδό Αθηνών-Λαμίας, αλλά μπορείτε να πάτε και με το τρένο για Χαλκίδα (επίσης πολύ ωραία επιλογή, θα κατεβείτε στο σταθμό του Αυλώνα). Το τοπίο είναι πανέμορφο, στην κορφή της πλαγιάς βρίσκεται το εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας με αυλή που μοιάζει με μπαλκόνι (και βλέπετε πιάτο όλο το χωριό), έχει χώρο τεράστιο για να στηθεί το «τραπέζι», αγριολούλουδα γύρω και υπέροχα μονοπάτια για τις βόλτες της... χώνεψης. Το Κάστρο της Φυλής στη Χασιά (θα πάτε από τη Δ. Δημοκρατίας και θα περάσετε Αγ. Αναργύρους και Χασιά) είναι κι αυτό πολύ ωραίο, έχει απλωσιά για να παίζουν τα πιτσιρίκια χωρίς φόβο, ενώ στα ερείπια του κάστρου θα στρώσετε άνετα το γιορτινό σας φαγοπότι. Πολύ ελκυστική είναι και η πολύ κοντινή στο κέντρο της Αθήνας Καιοσариανή. Είναι καταπράσινη και γεμάτη αγριολούλουδα αυτή την εποχή. Ψάξτε να βρείτε το ναό των Ταξιάρχων, που έχει μπροστά του μεγάλο πλάτωμα, ενώ στο μισογκρεμισμένο εκκλησάκι του Αγ. Μάρκου παραδίπλα μπορεί κανείς να στρώσει τα καλούδια του προστατευμένος από αέρα και βροχή, αν πιάσει. Το δικό μου στεφάνι της Πρωτομαγιάς το φτιάχνω με κλωνάρια ελιάς, πάντα με γαριφαλάκια που είναι ανθεκτικά και θα κρατήσουν αρκετά, με πολλά ανοιξιάτικα αγριολούλουδα αλλά και με σκόρδα για το κακό το μάτι, με αγκάθια για να διώχνει τους κακούς και με στάχια για να είναι πλήθεια (που έλεγε και η γιαγιά μου) στο σπίτι μας τα καλά. Το κρατάω μέχρι τις 23 Ιούνη και μετά το καίω στις φωτιές του Κλήδωνα. Καλό μήνα σε όλους». ●

ΓΕΥΣΗ ΟΔΗΓΟΣ

*	νέο
G	μέχρι 15
€	μέχρι 25
€€	μέχρι 40
€€€	45+
Σ	Ξενοκτάει (μετά τη 1.00 π.μ.)
Σ/Κ	Ανοιχτό Σάββατο/ (ή) Κυριακή μεσημέρι
Μ	Ανοιχτό μεσημέρι
	Τιμές χωρίς κρασί
Δ.Υ.	Μην ξεχάσετε να πάρετε την ATHENS VOICE φεύγοντας

Κέντρο

ΑΘΗΝΑ

Πλαταιών 15, Κεραμεικός, 210 3462.983 Για δείπνο με στίλ σε ένα από τα πιο καλά εστιατόρια της πόλης. Ο Αλέξης Καρδάσης, ιδιοκτήτης-σεφ δεν τα φοράει τυχαία τα γαλόνια (βραβεία). Θα απολαύσεις ελληνική κουζίνα σε εντελώς φρέσκια και δημιουργική βερσιόν. Κυριακή μεσημέρι παιδότοπος δίπλα στον κήπο, με ζωγραφική, μαγειρικά και άλλα παιχνίδια και παιδικό πιάτο έκπληξη με € 5. Πέμπτη-Σάββατο 20.00-1.30, Κυριακή 13.00-18.00 €Κ

ΑΛΑΤΣΙ

Βρασίδα 13, όπισθεν Χίλτον, 210 7210.501, 697 7210501 Εδώ μαγειρεύει ο Σκαρμούτσος, ο πιο αγαπημένος και... τατουαζίστας κριτής-σεφ της Τ.Υ. Στο μοντέρνο εστιατόριο του δημοσιογράφου Σταύρου Θεοδωράκη καταφθάνουν καθημερινά από το νησί στάκες, τυριά, άγρια χόρτα, μέχρι και η περίφημη μπουγάτσα του Ιορδάνη. Δοκίμασε το γαμοπλάφο. Κυρ. κλειστά. €€ΜΑ.Υ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

Αργεντινής Δημοκρατίας 8Α & Ζωνάρι 21, Α. Αλεξάνδρας, 210 6420.874/ Αργεντινής Δημοκρατίας 14, 210 6450.345 Ελληνική κουζίνα στην καλύτερη εκδοχή της, ιδανικός χώρος και για επαγγελματικά γεύματα. Κάθε Π/Σ έντεχνη ζωντανή μουσική και από καθαρά Δευτέρα και για όλη τη Σαρακοστή, νηστισμίες γεύσεις απ' όλη την Ελλάδα. Δίπλα, η μπιραρία με πληθωρικές μερίδες και πολλές μπίρες. €Μ

ΑΜΠΑΚΑΣ

Ικαριών & Οριέως 34, Γκάζι, 6975 103055 Κρητικό μαγειρείο με ΧL μερίδες και γεύση αυθεντική, που

συναντάς μόνο σε σπίτια Κρητικών. Τις πρώτες ύλες προμηθεύεται η Χανιώτισσα νεαρή ιδιοκτήτρια μόνο από το νησί της και μάλιστα από μικρούς παραγωγούς και συνεταιρισμούς. €

ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ

Έβρου 40, Αμπελόκηποι, 210 7777.742 Παραδοσιακή ελληνική κουζίνα με πολλές επιλογές για να διαλέξεις, άφθονο κρασί και ρακόμελο για συνοδεία. Παρ.&Σάβ. οι «Τρεις λαλούν...» live με «έντεχνα» λαϊκό πρόγραμμα. Και delivery 12.00-24.00 €Μ

ΑΒΟCΑDΟ

Νίκης 30, Σύνταγμα, 2103237878 Με έμπνευση από το κίνημα «slow food movement», χρησιμοποιεί μόνο φρέσκα, εποχιακά, παραδοσιακά υλικά. Με ντόπιους αλλά και εξωτικούς χυμούς φρούτων και λαχανικών, φρέσκες σαλάτες, σούπες και χορτοφαγικά πιάτα εμπνευσμένα από Μεσσηνίο, Ινδία και Ανατολή.

ΒΑΡΑΟΝΔΑ

Τσόχα 43, Αμπελόκηποι, 210 6444.308 Πολυτελές club resto για όλους όσους λατρεύουν το show off. Βάλε κάτι sexy ή τα σινιέ σου σνίκερς και πήγαινε για κοσμικές καταστάσεις. Βραβευμένη ελληνική κουζίνα, εξαιρετικό σερβίς. Αργότερα πέρνα για ποτό στο μπαρ-πασαρέλα.€€€

ΒΑΡΟΥΛΑΚΟ

Πειραιώς 80, Κεραμεικός, 210 5228.400 Αστέρη Michelin από το σεφ Λευτέρη Λαζάρου. Από τα καλύτερα της Αθήνας, με έμφαση στο δημιουργικό ψάρι - μουςακάς με θαλασσινά. Κυρ. κλειστά. €€€

BEER ACADEMY HOME

Εθν. Αντιστάσεως 4, Καισариανή, 210 7011.108 Beer Academy No 3, η συνέχεια! Με ωραία παράτα και rock μουσικές, μεταξύ άλλων -πολλών άλλων- και τη δική του φρέσκια μπίρα Beever σε 2 εκδοχές, μία πικρή pils και μία ελαφριά red ale. Και delivery. Ανοιχτά από το μεσημέρι.

*BOLLYWOOD

Ελασιών 29 & Κωνσταντινουπόλεως 44, Γκάζι, 210 3450.041 Η Ινδία στην Αθήνα. Αυθεντική ινδική κουζίνα σε αντίστοιχο ντεκόρ με τραπέζια και σκαμπό από

+ ΤΣΕΚΑΡΕ ΤΟ! +

FRESH

Τα γνωστά ζαχαροπλαστεία προτείνουν το πιο υγιεινό διάλειμμα καθημερινής απόλαυσης, το White, το ελληνικό γιαούρτι στην πιο δροσερή, γευστική και φρουτώδη εκδοχή του. Το φτιάχνουν τη στιγμή της παραγγελίας, σκέτο ή με γεύση βατόμουρου, mango, σοκολάτας ή καραμέλας. Ό,τι πρέπει για πρωινό, σνακ ή και επιδόρπιο.

βαρέλεια και μεγάλο πάγκο για πιο παρέστειλη κατάσταση. Δευτέρα κλειστά. €

ΒΟΥΤΑΔΩΝ 48

Βουτάδων 48, Γκάζι, 210 3413.729 Café-bistro για καφέ, ποτό, σάντουιτς, τάρτες, ποικιλίες και νόστιμα γλυκά. Δοκίμασε φοντί σοκολάτας με φρούτα. €

BYZANTINO

(Ξενοδ. Χίλτον) Βασ. Σοφίας 46, 210 7281.400 Ίσως ο πιο διάσημος και all time classic μπουφές της πόλης. Εξαιρετικό πρωινό, ακόμη πιο πλούσιο το μεσημεριανό, και πιάτα a la carte. €€

*CINCO

Σκουριά 52, Κολωνάκι, 210 3643.603 Εντυπωσιακός βιομηχανικός χώρος με ωραίες λεπτομέρειες, για μεσογειακή κουζίνα, τάπας και μεγάλη μπίρα για ποτό και κοκτέιλ. €

CREPA - CREPA

ΝΕΟ: Ανδ. Παπανδρέου 16Α, Γλυφάδα, 210 8941.700, 210 8945.005/ 25 Μαρτίου & Ειρήνης 2, Ν. Σμύρνη, 210 9317.705/ Τραλλών 71, Λαμπρινή, 210 2222.071/ Ηρακλείου 3-5, Χαλάνδρι, 210 6858.138/ Σκουριά 46, Κολωνάκι, 211 4044.803/ Πλ. Ηρώων 58 Παλλόδεως 24-26, Ψυρρή, 210 3218.484/ Ρήγα Φεραίου 11, Κως, 22420 25156/ Αργυρουπόλεως & Αλεξίουπόλεως 34, Αργυρούπολη, 210 9930.700/ Athens Metro Mall, Α. Βουλιαγμένης 276, 210 9731.190 Ο ναός της κρέπας. Πρωτότυπες και γευστικές, αλμυρές και γλυκές, σε πολλούς συνδυασμούς για να διαλέξεις αυτό που τραβάει η όρεξη σου πιο πολύ.

*DABOSS

Ομήρου 11, Κολωνάκι, 210 3624.825 Το πρώην εστιατόριο Thalasses έγινε ένα all day καφέ bar και εστιατόριο. Για ριζότο, burgers και ποτά με mainstream μουσικές στο ψηλό πάσο. Ό,τι πρέπει για μετά το γραφείο. €

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

Δημοκρίτου 23 & Τσακάλωφ, Κολωνάκι, 210 3613.588, 210 3619.293 Ιστορία χρόνων, στα τραπέζια του έχουν γευματίσει πολλά γνωστά ονόματα της ελληνικής διασποράς, αλλά και όλη η Αθήνα. Πανόραμα ελληνικής κουζίνας. €

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

Ροβέρτου Γκάζι 43, Μακρυγιάννη, 210 9233.182 Εμβληματικό της Αθήνας, ανανεωμένο, με πιάτα μεσογειακής κουζίνας. €

*2 (ΔΟΥ)

Ξενοκράτους 49, Κολωνάκι, 210 7294.111-2 Στο χώρο του πρώην Al Milanese, οι Λευτέρης Λαζάρου και Βάλτερ Φανόνι ενώνουν την εστιατορική τους εμπειρία και δημιουργούν πιάτα με τη γνώση τους μαεστρία σε τιμές προσιτές.

ΕΛΛΑΣ

Πλ. Πλαστήρα 8, Παγκράτι, 210 7510.002 Το παλιό -και σήμα κατατεθέν της περιοχής- καφενείο του Παγκρατίου έχει μεταμορφωθεί σ' ένα χαλαρό ζεστό χώρο με design πινελιές. Σερβίρει πιάτα ελληνικής σπιτικής κουζίνας αλλά και θαλασσινά που τα βρίσκουν φρέσκα κάθε μέρα στην αγορά - άπαικτο γαριδάκι σιμακό. Από το πρωί μέχρι αργά το βράδυ. €

Η ΕΥΕΛΠΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Από 30 Απριλίου έως 5 Μαΐου σε όλα τα καταστήματα LIDL θα βρείτε εξαιρετικές γεύσεις από την Ασία. Τα προϊόντα της μάρκας ποικιλίας Vitasia που εξασφαλίζει η LIDL μας οδηγούν σε γευστικό ταξίδι στην μακρινή ήπειρο!

Ποικιλίες Spring Rolls

Αγαπημένα σπρινγκ ρολς σε πολλές γεύσεις για όλα τα γούστα. Με κομμένα με κοτόπουλο και με λαχανικά. Συνδυάζονται με ταξιδιωτικές σαλάτες Vitasia ή αγαπημένες όπως και σερβίρονται ως ορεκτικά σε ασιατικό τραπέζι που θα καταπλήξει τους καλεσμένους μας!

Ακόμη, δοκιμάζουμε παραδοσιακά Thai Noodles με διαφορετικές ζυμαρικές Chow Mein από ταξιδιωτικό και τη γάλα κριτσές, βραστό αυγό και για εθνική πινελιά. Όλα τα προϊόντα Vitasia προσεγγίζονται εύκολα και είναι ιδανικά για εντυπωσιακό και γρήγορο τραπέζι για όλη την οικογένειά ή τον παρέα σου! Είναι και πολύ οικονομικά.

2 για 5€

ΓΕΥΣΗ ΟΔΗΓΟΣ

ΕΝΑΙΘΡΙΑ
Βρυούλων 4, 210 2582.751, Πλ. Ν. Φιλαδέλφειας Χώρος ζωγραφισμένος στο χέρι, από το πρωί για καφέ και από το μεσημέρι με ωραία δημιουργική κουζίνα. «Δυνατί» μπάρ (μπίρες από όλο τον κόσμο) και έθνικ μουσική μέχρι αργά το βράδυ. **€€Α.Υ.Σ/Κ**

FABRIZIO'S
Σπενσιόπου 8, Κολωνάκι, 210 7247.180 Ο πολύ καλός Ιταλός σεφ Φαμπρίτσιο Μπουλιάνι στο δικό του χώρο με αυθεντικές ιταλικές συνταγές και τέλεια γλυκά. Μικρή λίστα κρασιών και δυνατότητα να φέρει κάποιος το δικό του μπουκάλι. Κάθε μέρα ανοιχτά και μεσημέρι, Κυριακή κλειστά. **€€**

FISH...ΑΛΙΑ
Ναϊάδων & Αντίνωρος, περιοχή Χίλων, 210 7234.551 Γουστόζικο, φωτεινό, θαλασσινό ντεκόρ και πιάτα που μυρίζουν αρμύρα. Φρέσκα ψάρια, μεζέδες, μακαρονάδες θαλασσινών, καλά κρασιά και θεσσαλικά τσιπουρα. **€€Μ**

GALLERY CAFÉ
Αδριανού 33, Μοναστηράκι, 210 3249.080 Στον πεζόδρομο της Αδριανού, ανοιχτό από τις 10.00 το πρωί έως αργά το βράδυ για φαγητό και ποτό. Αρty περιβάλλον με εναλλασσόμενες καλλιτεχνικές εκθέσεις. Κυρ. 11.00-13.00 live κλασική μουσική, Σάβ. 15.00-17.00 live jazz.

GALLO NERO (IL)
Λ. Αλεξάνδρας 10, Ξενοδοχ. Park, Πεδίον Άρεως, 210 8894.500 Φρέσκια ματιά στην ιταλική κουζίνα από τον σεφ Gianluca Barlucchi (γνωστός από τη Μύκονο) φτάνει την πιο καλοψημένη tagliata al tartufo και την πιο ζουμερή μπριζόλα

florentina. Πίτσα τραγανή και σε γεύσεις που δεν έχεις φανταστεί – γλυκιά με σοκολάτα και μασκαρπόνε!

GOODY'S
Delivery service: 801 1000011, από κινητό 210 2805.120, 211 1025.700 Τα burgers που σε μεγάλωσαν, οι σαλάτες που κρατούν τη γραμμή σου, οι παραδοσιακές γεύσεις στη σύγχρονη version τους, η ελληνική αλυσίδα που ξέρεις και εμπιστεύεσαι. **€**

HARD ROCK CAFE
Φιλελλήνων 18, Σύνταγμα, 210 3252.758 / Ζησιμοπούλου 5Α και Λαζαράκη 26, Γλυφάδα Σε τριώροφο νεοκλασικό, με συλλογή από αμερικάνικα memorabilia. Μεγάλη ποικιλία κοκτέιλ –δοκίμασε την τερράτσια margarita– και πολλά πιάτα. Πραγματικό μυσείο του rock'n'roll, επιλεγμένες μουσικές, πωλητήριο για να αγοράσεις το Athens Hard Rock Café t-shirt ή ό,τι άλλο σου γούστισε. **€Μ**

KOTILI
Αδριανού 41-45, Μοναστηράκι, 210 3232.868 Καφέ - μεζεδοπωλείο με μεγάλη ποικιλία σε ελληνικά πιάτα, φρέσκες σαλάτες, χειροποίητα γλυκά, παγωτά, καφέδες και ποτά. Κάθε Παρασκευή και Σάββατο βράδυ και Κυριακή μεσημέρι live μουσική.

MAMA ROUX
Αιόλου 48-50, μετρό «Μοναστηράκι», 213 0048.382 Για φαλάφελ, γαλλικές βελουτέ σούπες, τραγανά ζεστά BLT sandwich (μπέικον, μαρούλι, τομάτα), νεοϋρκέζικο cheesecake και πρωτότυπα cocktails. Στο χώρο σου με ένα τηλεφώνημα από τις 8 το πρωί μέχρι τα μεσάνυχτα και κάθε Κυριακή brunch 12.00-18.00 με € 12-15/ άτομο. Δευτέρα βράδυ κλειστά.

MEAT BAR
Ομήρου και Σκουφά, 210 3611.116/ Λ. Κηφισίας 238-240, Κηφισιά (Εμπορικό Κέντρο Μελά), 210 8080.880 Για παϊδάκια και μπριζόλακια σε βελούδινους καναπέδες. Ανοιχτό κάθε μέρα μεσημέρι - βράδυ. Κυριακή μόνο βράδυ.

O MEXIKANOS
Ευδήλου 15, Ζωγράφου, 210 7716.900 Περιβάλλον φιλικό, χαλαρό, γεμάτο χρώμα, που σε ταξιδεύει και με τις γεύσεις της κουζίνας του. Αυθεντικές μεξικάνικες γεύσεις, τάκος, κεσαντίγιας, φαχίτας, σόπες, μόλε και άλλα πολλά, που θα απολαύσεις μαζί με παγωμένη μαργαρίτα, μοχίτο, σανγκρία ή απλά μια τεκίλα ή μια μεξικάνικη μπίρα σεβρίσιμες με παραδοσιακό τρόπο. Ο χώρος κάτω από την πέργκολα έχει τη δροσιά που ζητάς, όταν ο υδράργυρος είναι ψηλά. Δευτ.-Πέμ. από τις 6 μ.μ., Παρ.-Κυρ. από τις 2 μ.μ.

ΜΠΑΪΡΑΚΤΑΡΗΣ
Πλατεία Μοναστηρακίου, 210 3213.036 Για δεκαετίες στο ίδιο κοσμικό σημείο της πλατείας σεβρίρει το ιστορικό κεμπάπ του στους τουρίστες, την εργασία αλλά και την αθηναϊκή ελίτ. Στους τοίχους άπειρες φωτογραφίες του ιδιοκτήτη με όσους διάσημους έχουν περάσει το κατώφλι.

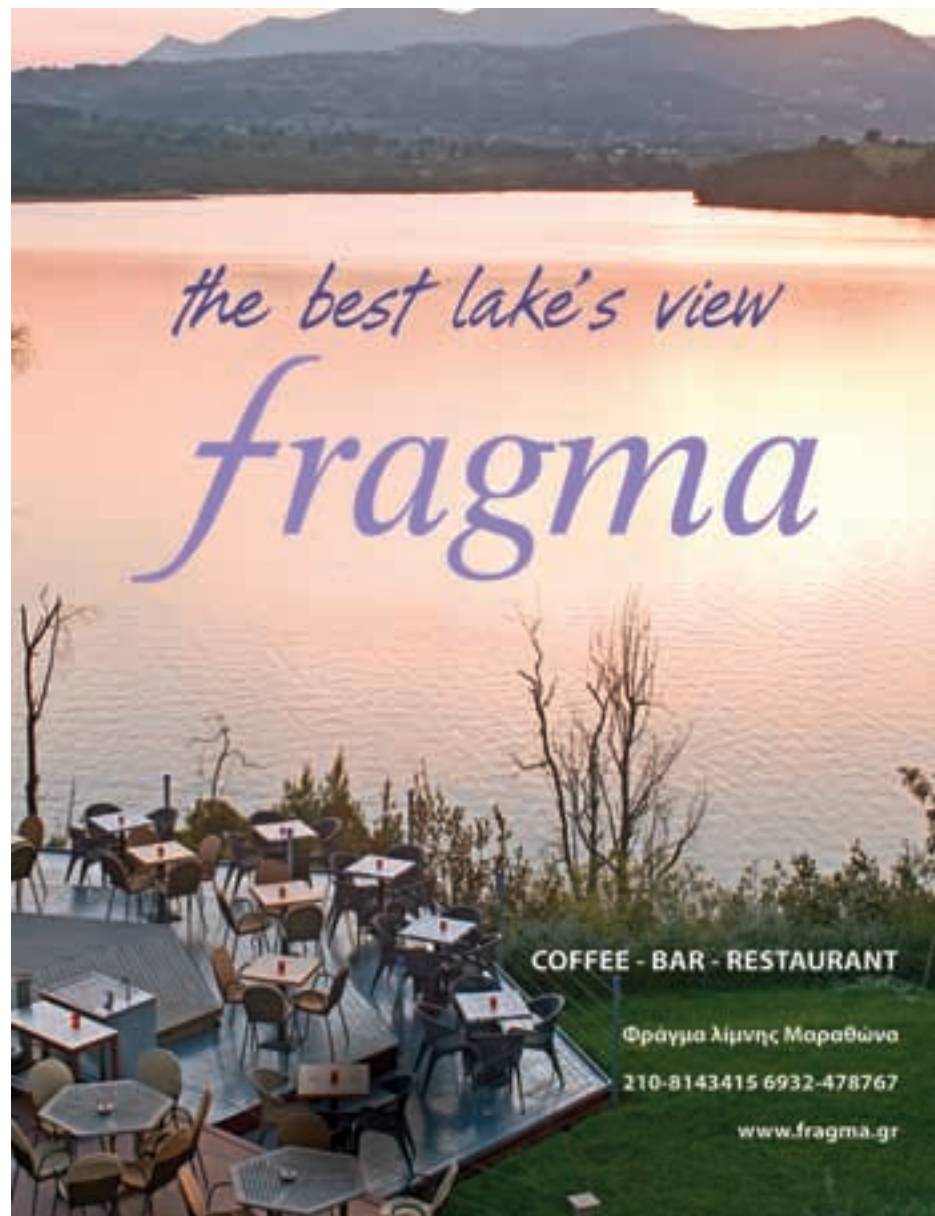
MYSTIC PIZZA
Γ. Ολυμπίου 2 & Βεΐκου, Κουκάκι, 210 9592.092/ Εμ. Μπενάκη 76, Εξάρχεια, 210 3839.500/ Σαρανταπόρου 1 & Μεσογείων, Χολαργός, 210 6545.000 Πίτσα με πεντανόστιμο ζυμάρι από άλευρα κάνναβης. Δοκίμασε τη rocket και θα πάθεις, ζυμαρικά και πολύ ωραία γλυκά. Delivery 13.00-1.00 καθημερινές και Σ/Κ 17.00–1.00

PASA JI
City link, Στοά Σπυρομήλιου, 210 3220.714 Μέσα στην κοσμοπολίτικη στοά, ανοιχτό από νωρίς το μεσημέρι. Πολύ κομψό meeting point της πόλης. Pres fix menu από € 15. Δευτ.-Παρ. happy hour 17.00-21.00, ποτό € 6 και κοκτέιλ € 7. Κυριακή ανοιχτά βράδυ. **€**

PASTERIA (LA)
Κωνσταντινουπόλεως 68, Μπουρνάζ, 210 5775.133-2/ Α. Παπανδρέου (The Mall 4ος όροφος), Μαρούσι, 210 6198.230/ Κολωνάκι, 210 3632.032/ Γλυφάδα, 210 8945.085/ Κηφισιά, 210 8085.607/ Ν. Σμόλη, 210 9319.146/ Π. Φάληρο, 210 9858.880/ Αμπελόκηποι, 210 6401.480/ Αγ.Παρασκευή, 210 6019.975/ Αργυρούπολη, 210 9945.772/ Χαλάνδρι, 210 6854.210/ Ρέντη, 210 4922.960/ Κ. Πατήσια, 210 2236.295/ Ν.Μάρνη, 22940 91.330 Δώδεκα restaurants σε όλη την πόλη για να μην νιώσεις ποτέ την έλλειψη. Μπάρ για κρασί από την πλούσια κάβα του και ωραίοτατο ιταλικό μενού που επιμελείται ο Ιταλός σεφ Ettore Botrini. **€ΜΞ**

PIZZA HUT
Κοραή 4 & Σταδίου, Κολοκοτρώνη 32, Κεφαλάρι, Αγ. Παρασκευής & Στρ. Τόμπρα, Αγ. Παρασκευή, Κύπρου 104, Μπουρνάζ, Πίνδου 1, Ν. Φιλαδέλφεια, Λ. Αλεξάνδρας 108, Νεάπολη, Λ. Νίκης 79 (Λευκός Πύργος), Θεσσαλονίκη, 18118 Με 32 καταστήματα σε όλη την Αθήνα για τους pizza lovers. Από τα καλύτερα delivery της πόλης. Ζήτη μαζί και την Α.Υ. **€Α.Υ.**

POSTINO (IL)
Γριβαίων 3, Κολωνάκι, 210 3641.414 Ο πιο Έλληνας Ιταλός της Αθήνας, ο Αντόνιο, έφτιαξε μια ταβέρνα

-50%

σε όλες τις πίτσες

-50%

σε σπαγγέτι, ριγγατόνι & ταλιατέλες

"Mangiare bene!"

μόνο 6,86

με το κουπόνι έκπτωσης

Δοκιμάστε την πιο...

ιταλική pizza special της αγοράς

στην πιο οικονομική τιμή.

* Παραγγείλτε τώρα on line στο www.lartigiano.gr και κερδίστε αυτόματα έκπτωση 50% σε πίτσες, σπαγγέτι, ριγγατόνι και ταλιατέλες

ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ 210 9370444, ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 210 6086000, ΑΙΓΑΛΕΩ 210 5616400, ΑΚΡΟΠΟΛΗ 210 9233303, ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ 210 6445111, ΒΟΥΛΑ 210 9617111, ΒΥΡΩΝΑΣ 210 7655519, ΓΑΥΘΑΔΑ 210 9607000, ΖΩΓΡΑΦΟΥ 210 7486800, ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ 210 9765111, ΚΑΛΑΙΘΕΑ 210 9560300, ΚΑΜΙΝΙΑ 210 4209000, ΚΥΨΕΛΗ 210 8833555, Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟ 210 6140040, Ν. ΣΜΥΡΝΗ 210 9311480, Ν. ΧΑΛΚΗΔΩΝΑ 210 2510593, Ν. ΨΥΧΙΚΟ 210 6775400, ΝΙΚΑΙΑ 210 4979600, ΠΕΙΡΑΙΑΣ 210 4525777, ΠΕΤΡΑΛΩΝΑ 210 9233003, ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ 210 2618222, ΠΕΥΚΗ 210 8064199, ΤΑΥΡΟΣ 210 9586855, ΧΑΙΔΑΡΙ 210 5715400, ΧΑΛΑΝΔΡΙ 210 6899444

26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ - 2 ΜΑΪΟΥ 2012 Α.Υ. 75

Ο ΜΕΧΙΚΑΝΟΣ
Restaurant → Bar

Latin American traditional dance festival

Μάιος - Ιούνιος 2012

κάθε Τετάρτη: 9-11μμ

Δοκιμάστε την αυθεντική Μεξικάνικη κουζίνα & γνωρίστε μερικούς από τους πιο παραδοσιακούς χορούς των λαών της Λατινικής Αμερικής

Μάιος
Μεξικό 2/5, Κολομβία 9/5
Βενεζουέλα 16/5, Κούβα 23/5,
Μεξικό 30/5

Ιούνιος
Χιλή 6/6, Περου 13/6,
Βραζιλία 20/6, Μεξικό 27/6

Ευδελου 15 Ζωγράφου
τηλ. 210 7716900
www.mexicanos.gr

Rialto
Cuisine cafe

Κλασική επιλογή ήδη από το 1994, το Rialto καταφέρνει και διατηρεί τη φιλοσοφία του: να μπορεί ο καθένας να επισκευθεί ένα κύριο, είτε με παρέα είτε μόνος, και να αισθανθεί φιλοξενία. Ανανεωμένο, με μια πολύ μεγάλη λίστα από γευστικά κοκτέιλ, ανοίγει από τις 9 το πρωί σεββίροντας μια μεγάλη ποικιλία από κομρίδες, παραμένοντας ανοικτό έως αργά το βράδυ. Με ολοκληρωμένο μενού για φαγητό, με έμφαση στην ιταλική κουζίνα, και με τον εξωτερικό του χώρο να θυμίζει μια μικρή όαση μέσα στην πόλη.

Πρώην Πολυτεχνείου 4
Ηλίουπολη
210-9958764
http://www.facebook.com/RialtoCuisineCafe

ΓΕΥΣΗ ΟΔΗΓΟΣ

γεμάτη νοσταλγικές καρτισσάλ και γεύσεις που σε στέλνουν κατευθείαν στην κατσαρόλα μιας Ιταλίδας μάμα. Από το δίσκο με τα πρώτα κατσίκισιο με πέστο μαϊντανού και βιτέλο τανάτο, μετά σνίτσελ, μαγειρευτά, μακαρόνια. **€€ΜΞΚ**

RATKA
Χάρτος 30-32, Κολωνάκι, 210 7290.746 Το απόλυτο ραντεβού των τελευταίων τριών δεκαετιών στο κέντρο της αθηναϊκής περιπέτειας. Meeting point για όλο το κοσμικό, πολιτικό, επιχειρηματικό, δημοσιογραφικό crowd της Αθήνας, μ' ένα chic κοινό που ορκίζεται στα κλασικά της πιάτα (σούσι, καρμπονάρα, φιλέτο πέτρας) κι έχει σαν άλλοθι την τούρτα φράουλα. Αέρας γαλλικού μπιστρό, φοβερή λίστα κρασιών, τα σωστά κοκτέιλ στο μπάρ περιμένοντας, Σάββατο μόνο μεσημέρι, Κυριακή κλειστά. **€€€Α.ΥΞ**

ROOSTER
Πλ. Αγ. Ειρήνης 4, 210 3224.410 Το καινούργιο all day bar και εστιατόριο που βρίσκεται στο νέο meeting point της Αθήνας στην πλατεία Αγ. Ειρήνης.

ΣΑΛΟΣΛΑΓΟΣ (Ο)
Τρώων 63, Άνω Πετράλωνα, 210 3471.101Όπου σαλός, ο τρελός-φρεγάτος στα κρητικά. Ρακές και ρακόμελα, μεζέδες και μαγειρευτά μέσα σε φοιτητική ατμόσφαιρα και με τιμές... εξίσου φοιτητικές. **€**

SALERO
Βαλτετσίου 51, Εξάρχεια, 210 3813.358 Από τις 10.00 το πρωί για καφέ, το μεσημέρι με γεύσεις από Ισπανία, ποικιλίες τυριών, αλλαντικών, tapas, πλούσιες σαλάτες. Για έθνικ tapas στη μεγάλη μπάρ. Και ποτό μέχρι αργά. **€.**

SCHWEINCHEN DICK
Ιάκκου 9-11, Γκάζι, 693 7983556 Street food για να αρχίσεις ή να κλείσεις τη νυχτερινή διασκέδαση στο κέντρο. Σε βιομηχανικό βερολινέζικο design με μουσικές blues, jazz και rock για απολαυστικά λουκάνικα Νυρεμβέργης, Βιέννης, Κρακοβίας, πατατοσαλάτες Βαυαρίας και Βερολίνου, αυθεντικά βουαρέζικα αλλαντικά και πολλές μπίρες.

TGI FRIDAY'S
Κολοκοτρώνη 35, Κηφισιά, 210 623 3.947-8/ Υμηττού 110, Παγκράτι (Εμπ. Κέντρο Athens Millennium), 210 7560.544-5/ Νεοφύτου Βάμβα 2, Κολωνάκι, 210 722 7.721/ Λ. Κηφισίας & Αλεξάνδρας, 210 6475.417-8/ Λαζαράκη 43, Γλυφάδα, 210 8982.608-9/ PierOne Mar. Φλοίσβου, Π. Φάληρο, 210 9853.281/ Athens Metro Mall, Α. Βουλιαγμένης 276, Αγ. Δημήτριος, 210 9717.223 Από burgers και μεξικάνικη tortilla μέχρι εισαγόμενες μπίρες και κοκτέιλ τεκίλας. Το πιο συμβατικό και γελαστό σέρβις της Αθήνας και ντεκόρ με

αμερικανικές που θες ώρες να το χαζεύεις. **€€ΜΑ.Υ.**

WINE POINT
Αθ. Διάκου & Πορνού 2 (μετρό «Ακρόπολη»), 210 9227.050 Wine bar και κάβα αποκλειστικά με ελληνικά προϊόντα. Πολλές ετικέτες κρασιού, μπίρας και μεγάλη ποικιλία σε τυριά και αλλαντικά σε έναν ωραίο, ζεστό χώρο. Με μουσικές βραδιές και πολλά events.

ΩΡΑΙΑ ΕΛΛΑΣ
Κρησία 34, πλ. Βαρνάβα, Παγκράτι, 210 7525.777 www.oriai-ellas.gr Παραδοσιακή αθηναϊκή μονοκατοικία με ελληνική κουζίνα. Πολλά μεζεδάκια, καλό κρασί και ρακή. Πέμ.- Σάβ. βράδυ και Κυριακή μεσημέρι ρεμπέτικα και λαϊκά χωρίς μικρόφωνο. Δευτ. κλειστά.

Βόρεια

ARTIGIANO (')
Ζωγράφου, 210 7486.888/ Αγ. Δημήτριος, 210 9370.444/ Ακρόπολη, 210 9233.303/ Αιγάλεω, 210 5616.400/ Αμπελόκηποι, 210 6445.111/ Αγ. Παρασκευή, 210 6086.000/ Αχαρνάι, 210 2477.770/ Βύρωνας, 210 7655.519/ Γέρακας, 2106615.499/ Γλυφάδα, 210 9607.000/ Ζωγράφου, 210 7486.800/ Ηλιούπολη, 210 9765.111/ Καλλιθέα, 210 9560.300/ Κυψέλη, 210 8833.555/ Ν. Ηράκλειο, 210 2831.700/ Ν. Σμύρνη, 210 9311.480/ Ν. Χαλκιδόνα, 210 2510.593/ Ν. Ψυχικό, 210 6775.400/ Νίκαια, 210 4979.600/ Πειραιάς, 210 4525.777/ Πειραιάς - Μαυιάτικα - Ταμπουρά, 210 4209.000/ Πετρούπολη, 210 2618.222/ Πεύκη, 210 8064.199/ Ταύρος, 210 3454.111/ Χαϊδάρι, 210 5715.300/ Χαλάνδρι, 210 6899.444/ Χαλκίδα, 22210 60945/ Θεο/κπ - Καλαμαριά, 2310 433700 Νόστιμη κουζίνα με ιταλική απόκλιση (τα μακαρόνια τα βράζουν τη στιγμή της παραγωγής), κρεατικά, μενού διαίτης και παιδικά. Και delivery. **€**

MEAT & MORE
Βύρωνος 2 & Ναούσης, Πεύκη, 210 8060.333 Τεράστιο σουβλάκι, όχι τυλιχτό, μικρές χειροποίητες πιτούλες και ψητά στη σκάρα. Είναι μοντέρνο και πολύ πολύ νόστιμο.

μέρα από τις 14.00, Παρ., Σάβ., Κυρ. κάνε κράτηση. Δευτ. κλειστά. **€**

BEERACADEMY
Αγ. Ιωάννου 100, Αγ. Παρασκευή, 210 6007.913 Η «ακαδημία» της μπίρας. Για δυνατόυς πότες με αδυναμία στις μπίρες όλων των αποχρώσεων και βαθμίδων και με μεγάλη ποικιλία σε γερμανικές σπσιαλιτέ. **€**

DAVINCI
Αγ. Ιωάννου 23, Αγ. Παρασκευή, 210 6000.102 Πολυεπίπεδος χώρος, ανοικτός από το πρωί για καφέ ως το βράδυ για φαγητό και ποτό. Και πολυτελής αίθουσα για ιδιαίτερα μενού και αίθουσα εκδηλώσεων και champagne hall για ποτό και finger food. Parking. Έως 1.00. **€ €**

*HA DOG
Ελ. Βενιζέλου 72, Ν. Ερυθραία, 210 6250.702/ Α. παπανδρέου 22, χαλάνδρι, 210 6853.040/ Γ. Κουσιδη 20, Ζωγράφου, 210 7772.110 Hot dogs όπως Αμερική. Έντεκα διαφορετικά είδη σε λουκάνικα με έξι διαφορετικές σάλτσες και chicken dog με λουκάνικο από κοτόπουλο. Ανοικτό 11.00 - 4.00, Κυριακή από τις 18.00.

OCTOBERFEST
Αγ. Ιωάννου 82, Αγ. Παρασκευή, 210 6082.999 Μπίρες απ' όλο τον κόσμο, ξανθές, μαύρες, κόκκινες, ξηρές, μοναστηριακές, δυνατόες, χωρίς αλκοόλ, ακόμα και με το μέτρο. Κρύα ορεκτικά, βουαρκικές σπσιαλιτέ pretzel, χοιρινό κότσι, λουκάνικα. Happy hour 19.00 - 20.00 και παραγγελίες πακέτο. **€ΜΑ.Υ.**

BAR.B.Q
Ελ. Βενιζέλου 46, Ν. Σμύρνη, 210 9319.675 Με την υπογραφή του Άρη Τσανακλίδη. Για ψητά και μαγειρευτά κρέατα σε ωραίο βιομηχανικό ντεκόρ. Έως 1.00 το βράδυ. **Μ**

BEERTUOSO
Λεωφόρος Ποσειδώνος 38, Άλιμος, 210 9836.550 Beer-restaurant με περισσότερες από 70 επιλεγμένες ετικέτες, από ελαφριές pills μέχρι τις δυνατές μοναστηριακές και τις all time classic βαρελίσαιες. Με μεσογειακές συνταγές και κλασικά πιάτα για την μπίρα, σε rock, pop, ethnic, jazz και blues ρυθμούς.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΣ
Ηρακλέους & Λυσικράτους 32, Τζιτζιφιές, 210 9404.518 Μοντέρνα ταβέρνα με τα όλα της: και παραδοσιακά και δημιουργικά με δύναμη στο μεγάλο ψάρι για τη σκάρα. Πολλοί μεζέδες, ακינוσαλάτα, αχύνητη ταρμουςαλάτα. Πολύ απλό και όμορφο ντεκόρ, αυλή για τις λιακάδες του χειμώνα. Δημοσιογράφοι, πολιτικοί και επιχειρηματίες με χαλαρή διάθεση, το φαντατικό κοινό της 20 χρόνια τώρα. Κυρ. βράδυ και Δευτ. κλειστά. **€ €€Κ/Μ**

VINCENZO
pasta e pizza

Γιαννιτοπούλου 1 Γλυφάδα
Res: 210 8941.310 Delivery: 210 8941.425

✦ ΤΣΕΚΑΡΕ ΤΟ! ✦

ΛΙΓΟ ΚΡΑΣΙ, ΛΙΓΟ ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟ HILTON

Τέρμα τα ημίμετρα: το κρασί εκτός από το κατάλληλο ορεκτικό χρειάζεται και την κατάλληλη μουσική υπόκρουση για να αναδειχθεί. Για τέσσερις Πέμπτες στο **Βυζαντινό** του Hilton ο ραδιοφωνικός παραγωγός **Κώστας Ζήκος** μάς καίδεύει τα αυτιά και τον ουρανόσκο, σε ρόλο dj και sommelier. Εμείς απλώς διαλέγουμε το κρασί που θέλουμε να δοκιμάσουμε (Κτήμα Κώστα Λαζαρίδη, Κτήμα Σκούρα, Κτήμα Μουσών κ.ά.) και εκείνος αναλαμβάνει τα υπόλοιπα. Η γεύση, που δεν θα μπορούσε να απουσιάζει από αυτή τη γιορτή των αισθήσεων, θα... συμμετάσχει με μενού τεσσάρων πιάτων που εμπνεύστηκε ο **chef Γιάννης Μανίκης** ειδικά για αυτές τις βραδιές. Η τιμή του μενού είναι 30 ευρώ, με ελεύθερη καταλωση σε όλες τις προτεινόμενες ετικέτες. 26/4, 3/5, 10/5 και 17/5 στο Βυζαντινό στο Hilton, τηλ. κρατήσεις 210 7281.400

ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΚΟΣ
Ακτή Μικρολλήμανου, Πειραιάς, 210 41 34.084, 210 4134.184, 694 491 5220 Σημείο αναφοράς για όλο το Μικρολλήμανο, με θέα τον Σαρωνικό. Σύγχρονη, μεσογειακή κουζίνα με έμφαση στο ψάρι. Δυνατότητα για events και εκδηλώσεις. Το café του, από πάνω, θυμίζει κατάστρωμα καραβιού.

MIMAYA
Μάρκου Μπότσαρη 8, Γλυφάδα, 210 8944.850 Μεσογειακή κουζίνα με έμφαση στις πρώτες ύλες που κατά κύριο λόγο είναι ελληνικές. Παρ. και Σάβ. ανοικτά και μεσημέρι. Κυριακή μόνο μεσημέρι. Δευτέρα κλειστά. **€€€**

RIALTO
Ηρώων Πολυτεχνείου 4, Ηλιούπολη, 210 9958.764 Απολαυστικοί καφέδες και cocktails από εξειδικευμένους baristas και γαστρονομικές απολαύσεις με έμφαση στα ζυμαρικά.

TIRBOUSON MINI
Κριεζή 6, Καστέλα, Πειραιάς, 210 41 18.600 Αδελφάκι του Tirbouson Κραμαεικού. Με την ίδια ζεστή ατμόσφαιρα και αυτό, πρωτότυπα μεζεδάκια, μαγειρευτά και ζωντανή μουσική και τραγούδι χωρίς μικρόφωνα (Παρ&Σάβ.) για πιο παρείστικη κατάσταση. **€**

VINCENZO
Γιαννιτοπούλου 1, Γλυφάδα, 210 8941.310 Πάθος για να πολιτάνικη κουζίνα, γι' αυτό πάντα γεμάτο από πελατίες που φτάνει εδώ από όλη την Αθήνα. Πίτσα με τραγανή λεπτή ζύμη και πάστα σε άπειρες, νόστιμες παραλλα-

γές. Ζεστό και cosy περιβάλλον – κάτω στο «αίθριο», μια πράσινη όαση μέσα στο χειμώνα. Τις Πέμπτες πολύ καλή live jazz. **€€ΚΜΑ.Υ.**

Ταβέρνες

ΓΛΥΚΥΣ(Ο)
Αγγελίου Γέροντα 2, Πλάκα, 210 3223.925 Γνήσιοι παραδοσιακοί μεζέδες στο κλασικό στέκι φοιτητών. Ανοικτό με καφέδες και γλυκά από το πρωί.

ΕΛΑΙΑ
Ερεχθέως 16 & Ερωτόκριτου, Πλάκα, 210 3249.512 Θέα στον Λυκαβηττό και τα λόφους του Φιλοπάππου. Καλομαγειρεμένο φαγητό, πολλοί μεζέδες και ζωντανή μουσική με τις Χριστίνα Αλεξάνδρου και Νίκη Καραθάνου κάθε Παρασκευή και Σάββατο.

ΚΑΠΠΑΡΗ
Δωριέων 36, Άνω Πετράλωνα, 210 3450.288 Σπιτάκι μικρό στα Πετράλωνα, με νόστιμο φαγάκι – έξτρα πόντος στο κοκκινιστό. Όλες οι ηλικίες κόσμου και ωραία βουδούρα.

ΠΑΛΗΑ ΑΘΗΝΑ
Επιδροκίωνες 75 & Φιλολάου, Παγκράτι, 210 7518.869, www.palia-athina.gr Γραφική μονοκατοικία του '30 με «πονηρό» μεζεδόκια, ρακή, κρασάκι και ατμόσφαιρα παλιάς αθηναϊκής γειτονιάς. Τις καθημερινές μη χάσετε τα live. Κυριακή κλειστά.

ΡΙΦΙΦΙ
Εμ. Μνηνάκη 69Α & Βαλτετσίου, Εξάρχεια, 210 3300.237 Σε στιλ μοντέρνας ταβέρνας, με παραδοσιακές συνταγές απ' όλη την Ελλάδα. Κυρ. 13.00-18.00. **Μ**

ΡΟΖΑΛΙΑ
Βαλτετσίου 58, Εξάρχεια, 210 3302.933 Γνωστό φοιτητστέκι, ψημίζεται για την ελληνική του κουζίνα και για τον καταπράσινο στεγασμένο το κήπο. Αλλά... και τις ανοικτά ως αργά... και τις καθημερινές. **Μ Ξ**

TABERNA Ο ΓΙΩΡΓΟΣ
Πολέμωνος 4, πλ. Προσκόπων, 210 7236.903 Πάλια, all time classic ταβέρνα απ' όπου έχει περάσει σχεδόν όλη η πόλη. Σπιτική ελληνική κουζίνα, νόστιμες πίτες απ' την κυρία Παναγιώτα και τέλεια ψημένα παϊδάκια. Και σε πακέτο. Κυριακή βράδυ κλειστά. **€ Μ**

ΤΕΛΗΣ
Ευριπίδου 86, πλ. Κουμουνδούρου, 210 3242.775 Εδώ δεν θα φας πόρτα, πλούσιοι και φτωχοί, τρέντιδες και μεροκαματιάρηδες, θα κάτσουν δίπλα δίπλα για άπαιχτα χοιρινά μπριζολάκια - πατάτα - σαλάτα. Ανοικτό από το μεσημέρι, ο χαμός γίνεται το βράδυ, όταν μαζεύεται όλη η Αθήνα μετά τα μπαρ. Γρήγορο, νόστιμο, χορταστικό, πάμφθινο, after. **●**

Μη χάσεις
Το Jazz Quartet (Τάσος Μπα-
κογιάννης, Τενόρο σασόφωνο,
Ορέστης Ατσαλάκης κιθάρα, Πάνος
Τσίγκος Hammond, Μανώλης Πα-
παδόπουλος ντραμς) στο Ήβη café,
Στουρνάρη 2, πλ. Εξαρχείων. 28/4,
22.30, με ελεύθερη είσοδο.

Musicvoice

* Αδιάφορος
** Μέτριος
*** Καλός
**** Πολύ καλός
***** Εξαιρετικός

συναυλιές / συνεντεύξεις / εκδηλώσεις / δίσκοι

VARIOUS ARTISTS

Του ΜΑΚΗ ΜΗΛΑΤΟΥ

Melancholia

The Invisible

Rispa (****)

Ο ενθουσιασμός των Άγγλων για το (πρώτο) άλμπουμ φαίνεται τώρα δικαιολογημένος. Ο

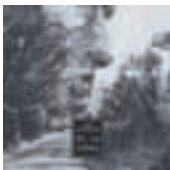
δεύτερος δίσκος του Dave Okumu (και της παρέας του) είναι όπως λέει ο ίδιος: «Ένα γράμμα αγάπης προς τη θλίψη». Όταν πέθανε η μητέρα του, η γιαγιά του μαζί με άλλες γυναίκες πήγαν και την έκλαψαν με αφρικάνα μοιρολόγια. Ο ήχος τον συγκλόνισε και επηρέασε δημιουργικά το «Rispa». Ο electropop ήχος δένει αρμονικά με τη φωνή του, οι μελωδίες είναι υψηλού επιπέδου, τα μοιρολόγια ακούγονται στο βάθος, οι Invisible έχουν μέλλον.

Calliope Tsoupani

Medea (***)

Η «Μήδεια», μια διαρκής καλλιτεχνική πρόκληση για σκηνοθέτες, ηθοποιούς ή μουσικούς που καταπιάνονται με την περίπτωση της, «βασανίζει» χρόνια την Πειραιώτισσα μουσική που κάνει καριέρα στην Ολλανδία και συχνά ασχολείται με ελληνοπρεπή θέματα. Εδώ εμπνέεται από τη «Μήδεια» της Κάλας και του Παζολίνι για ένα «μελόδραμα για 8 όργανα», όπως το χαρακτηρίζει η ίδια, αλλά ακούγεται περισσότερο σαν δράμα στο οποίο προσπαθεί να χωρέσει τα υπόκωφα συναισθήματα, την τραγικότητα, τη μελαγχολία, τις οξύμωρες πράξεις μιας γυναίκας τόσο μυστηριώδους όσο το χαμόγελο της Τζοκόντα.

Θάνος

Ανεστόπουλος

Ως το τέλος (***)

Οι γκρίζες αποχρώσεις τού ταιριάζουν γάντι, η φωνή του υπογραμμίζει τη θλίψη, η ποίηση του Καββαδία και του Ταρκόφσκι συμπληρώνουν το λόγο του. Εδώ η βάση είναι ο ήχος της κιθάρας, που φτάνει ως την αμερικανική έρημο (εκτός απ' τον ίδιο παίζουν ο Μ. Αγγελάκης και ο Στ. Ιωάννου) και βοηθάει σε μια αίσθηση spoken word, ενώ οι απλές μελωδίες δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα. Ένα πολύ πειστικό άλμπουμ.

Μόνιμος κάτοικος

Μια φορά & έναν καιρό (**)

Το ελληνικό (;) hip-hop είναι εγκλωβισμένο σε ένα μικρόκοσμο που προϋποθέτει πολιτικο-κοινωνικές ρίμες και «φιλοσοφικά» συμπεράσματα, αλλά αυτό συχνά το εκθέτει η νεανική αισθητική. Το μουσικό μέρος στέκεται αξιοπρεπώς και φανερώνει μεράκι, αλλά η ανακολουθία των «οργισμένων στίχων» με την καθώς πρέπει ερμηνεία και οι – συχνά – χωρίς συνοχή λέξεις δεν συμπαραστέκονται θετικά στο τελικό αποτέλεσμα.

→ makismilatos@gmail.com

citybeat

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΕΝΕΓΟΥ

ROBAG RULEZ!

Ένας παλιός κι αγαπημένος γνώριμος των αθηναϊκών decks επιστρέφει για το κλείσιμο της techno σεζόν στο 6 D.O.G.S. (Σάβ. 28/4, € 15, το προηγούμενο βράδυ Masomenos). Ο Robag Wruhme στέλνει στην Α.Υ. ένα μικρό τηλεγράφημα από τη Βρέμη...

«Μετά τη διάλυση των Wighnomy Brothers συνεχίζω καλλιτεχνικά single και περνάω μια χαρά. Από την Ελλάδα το αγαπημένο μου μέρος παραμένει η Γαύδος, φυσικά δεν ταξίδεψα εκεί για να παίξω, αλλά εκείνες οι διακοπές θα μου μείνουν αξέχαστες. Το αγαπημένο μου φαγητό είναι η χωριάτικη σαλάτα με πολύ φρέτα κι ένα ποτήρι δικό σας κόκκινο κρασί. Θαυμάζω, επίσης, τον Σωκράτη, αλλά κι εκείνους τους ανθρώπους που στο πρώτο μου ελληνικό gig φορούσαν για πρώτη φορά τα t-shirts από το merchandising των WB.

Δεν ξέρω ποιος θα είναι ο club ήχος του καλοκαιριού, εμένα αυτό που με ενδιαφέρει είναι να παίζω ωραίες ζεστές μελωδίες.

Η dance μουσική πάντα θα έχει να κάνει με κίνηση, ιδρώτα, χαμόγελα και δάκρυα – με το να αφήνεις την άρρωστη πλευρά του κόσμου έξω από το club.

Το αγαπημένο μου άλμπουμ όλων των εποχών, αυτό που κυριολεκτικά έχω λιώσει στο παίξιμο, είναι το «Apocalypse Des Animaux» του Vangelis».

Στα υπόλοιπα: Opening την Παρ. για το καινούργιο **Aperitif** των αδερφών Πότσιου, δίπλα στην Καπνικαρέα – μεγάλο, πιο καλοκαιρινό, πιο bar από πριν *** Το **Komma** (Μαυροκορδάτου 6) μπήκε γερά «προχωρώντας την ενοποίηση χιπστερικών χώρων», όπως σχολιάστηκε. Αυτή την εβδομάδα οι Untitled Παρ. («Τάκηδες Γκύνιες» του DjJing) και πολυαναμενόμενο ντεμπούτο **Mike Kikou** το Σάβ. (μαζί με Σ. Διοσκουρίδη, free) *** Παρ. το «Bright Lights, Big City» του υπογράφοντα φιλοξενεί την **Oh!Yeah** στο Key για 12 διαφορετικές συνταγές disco (free) *** Την Παρ. live του Mo' Better έχει **Full House Brew Crew** και Motherslug (free) *** Σάβ. στο ΤΩΡΑ!K44 **Zebra Tracks & A Victim Of Society** (free)

Oh! My wet calvin

Το boxset - ειδική έκδοση για τον καινούριο τους δίσκο «Happened Before» (με τα 10 τραγούδια του άλμπουμ κατανεμημένα σε 5 επτάιντσα διαφορετικού χρώματος βινυλίου και διαφορετικού παραγωγού από την dream team των Coti K, Felizol, N. Τριανταφύλλου, Sillyboy, Γ. Πρινωτάκη) είναι ένα λατταριστό αντικείμενο που δεν πρέπει να λείπει από κανένα ελληνικό indie σπιτικό.

info: Η επίσημη παρουσίασή του γίνεται το σαββατόβραδο, στο Bios, με special guests τους **Monday Night Fever** (22.30, € 8). Μπες στο athensvoice.gr για να ακούσεις τα τραγούδια της ζωής τους και να προθερμανθείς.

Calvin LIVE!

Η Α.Υ. εξασφάλισε για εσάς 5 διπλά εισιτήρια για το live. Στείλτε SMS: AVAV (κενό) και ονοματεπώνυμο στο 54121, μέχρι 27/4 στις 10 π.μ. Οι νικητές θα ειδοποιηθούν με sms και τα ονόματά τους θα βρίσκονται σε λίστα στο ταμείο. Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ

TO SOUNDTRACK THE ΠΟΛΗΣ

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Sun Glitters, γεννημένος Victor Ferreira στο Λουξεμβούργο, συστήθηκε με το περσινό του άλμπουμ «Everything Could Be Fine» με ηλεκτρονικό ήχο που ακολουθεί τις θρυμματισμένες μελωδίες και τα πειραγμένα samples της Tri Angle. Συνοδεύει τον ονειρικό του ήχο με προσεγμένα βίντεο και την Παρασκευή θα είναι στην Αθήνα. Ωραία. Θα πάθει σοκ.

Μουσική για losers ή lovers; Και για τους δύο. Ρώτα όμως τη δισκογραφική (εννοεί την εταιρεία Music Is For Losers, που κυκλοφόρησε το φετινό EP «High») για την προέλευση του ονόματος.

Τι σου αρέσει και τι όχι στο Λουξεμβούργο; Είναι η χώρα και η πόλη που γεννήθηκε και μεγάλωσε. Αν διάλεγα ένα αρνητικό στοιχείο, θα ήταν ο καιρός.

Πώς ξεκίνησαν όλα; Από μικρή ηλικία ξεκίνησα να παίζω μπάσο σε διάφορα ροκ συγκροτήματα.

Ποιες είναι οι επιρροές σου; Από μουσικά είδη οι επιρροές μου προέρχονται από

shoegaze, dream-pop, new wave και indie rock. Αλλά και από ονόματα της ηλεκτρονικής σκηνής όπως οι Boards of Canada και ο Burial. **Από καινούργια ονόματα;** Είναι πολλά. Μου αρέσουν πολύ οι Holy Other και ο Balam Acab, αλλά θα χρειαζόμουν αρκετά μεγάλη λίστα αν τους ανέφερα όλους. Μπορείς να τσεκάρεις τα ανεβασμένα μου mixtapes στη σελίδα του Soundcloud.

Ιδανική συνεργασία; Θα μου άρεσε πολύ να δουλέψω με τον Kevin Shields των Bloody Valentine.

Τι περιμένεις να δεις στην Αθήνα; Μια όμορφη πόλη και ωραίους ανθρώπους, που ελπίζω να απολαύσουν τη συναυλία.

Αγαπημένες ταινίες; Δεν παρακολουθώ συχνά ταινίες αλλά η αγαπημένη μου είναι, ακόμη, οι «Συνθήκες ύποπτοι».

Ποιοι είναι οι στόχοι σου για το 2012; Να δουλέψω τα νέα μου τραγούδια για το επόμενο άλμπουμ, να υπογράψω με δισκογραφική και να συνεχίσω τις εμφανίσεις σε live και φεστιβάλ.

Six D.O.G.S, Αβραμίου 6-8, Μοναστηράκι, 210 3210.510. Έναρξη 21.30. Είσοδος € 12. Προώληση: Tickethouse, Πανεπιστημίου 42 & Vinyl Microstore, Διδότου 34. Στις 27/4.

μουσικές σκηνές-live

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟ TRANSISTOR

Τέσσερα χρόνια μετά το ντεμπούτο τους «*Things You Miss When You Blink*», όπου συνεργάστηκαν με τον Craig Walker των Archive, συνεχίζουν με alt rock ήχο και αγγλόφωνο στίχο. Το αθηναϊκό γκρουπ των Transistor σε παρουσίαση του καινούργιου δεύτερου άλμπουμ τους «*Resting in the Shade of the Family Tree*» μαζί με τα παλιότερα τραγούδια τους και εκπλήξεις.

GAGARIN 205, Λιουσίν 205, 215 5400.888, 21.30/€10. Στις 27/4.

ΑΛΑΒΑΣΤΡΟΝ

Δαμάρεως 78, Παγκράτι, 210 7560.102
26/4: Λεωνίδας Σαραντόπουλος Quartet.
27/4: JazzMaTazz. 28/4: Athina & TheAcoustic Babies.

AN CLUB

Σολωμού 13-15, 210 3305.056
27/4: Sick Joke -Ten BeersAfter. 28/4: The Invisible Surfers. 30/4: Mystic Force.

ΑΥΛΑΙΑ

Αγ. Ορους 15, Βοτανικός, 210 3474.074
27/4: Ψαραντώνης. 28/4: Μελίνα Κανά - Λιζέτα Καλημέρη. 29/4: Εξοδος. 30/4: Human Touch. 1/5: Μινόροματζόρο & Πράσσειν Άλογα. 2/5: Βίκυ Καρατζόγλου.

BETON 7

Πύδνας 7, Βοτανικός, 210 7512.625
27 & 28/4: Επύρος Εξάρας -ElioVillafranca.

BIOS

Πειραιώς 84, 210 3425.335
28/4: MyWet Calvin.

ENZZO DE CUBA

Αγ. Παρασκευής 70-72, Περιστέρι, 210 5782.610
Δεுτ. Brazilian Night. Τρ. Salsa Romantica. Τετ. Salsa Picante. Πέμ. Barrio Latino. Κυρ. Pedro Santana - Salsa Sinners.

FAKTOR

Δεκελίων 26, Γκάζι, 210 3423.037
Δεுτ.-Τρ. «Το δακρυγόνο» της Σοφίας Μουτιδίου.

FAUST

Καλαμιώτου 11 & Αθηναΐδος 12, πλ. Αγ. Ειρήνης, 210 3234.095
29/4: AggelikiToubanaki & The Jazz Bastards. 24/4: Tilemachos Moussas Farm. 25/4: Μαρία Τσαρούχα.

HALF NOTE

Τριβωνιανού 17, Μετς, 210 9213.310
26-29/4: 6ο Δεκαήμερο Ελληνικής Jazz. 26 & 27/4: AlekosVretos Quartet feat. Eleni Vassiliadi. 28 & 29/4: Takis Barberis Group. 30/4: Νότης Μαυρουδής -Διονύσης Τσακνής. 2-26/5: «Μουσική Άνοιξη».

FLORAL

Θεμιστοκλέους 80, Εξάρχεια, 210 3800.071
28/4: Φένια Παπαδόδημα & Delos Project.

FUZZ LIVE MUSIC CLUB

Πειραιώς 209 & Π. Ιωακείμ 1, Ταύρος, 210 3450.817
28/4: PsychoticWaltz -Royal Hunt feat. D.C.Cooper & Pagan's Mind.

GAGARIN 205

Λιουσίν 205, Αττική, 215 5400.888
27/4: Transistor. 28/4: Looptroop Rockers.

GAZARTE

Βουτάδων 32-34, Γκάζι, 210 3452.277
27/4: Leon. 28/4: ΦωτεινήΔάρρα.

GAZOO

Πειραιώς 102-104, 210 3422.888
Σάβ. Νατάσσα Μποφίλιου.

GHOST HOUSE

Λεπινιώτου 26, Ψυρρή, 210 3236.431
28/4: Sold Out!

ΙΑΝΟΣ

Σταδίου 24, 210 3217.810
27/4: Μίμης Πλέσσας, Βασίλης Ρακόπουλος, Αντώνης Λαδόπουλος: Three Generations. 29/4: Καλλιόπη Βέττα και Πάννης Κ. Ιωάννου. 30/4: Μάρκος Βαμβακάρης.

INVIVO

Χ. Τρικούπη 79 & Μεθώνης, Εξάρχεια, 210 3822.103
27/4: Down Home & Tight Ropes. 28/4: Δημήτρης Παναγόπουλος solo unplugged.

KOO KOO MUSIC BAR

Ιάκχου 17, Γκάζι, 210 3450.930
27/4: Monsieur Minimal. 28/4: Tonis Sfinos.

KYTTAPO

Ηπείρου 48 & Αχαρνών, 210 8224.134, 697 7641373
26/4: Nightrage -Psycho Choke. 27/4: Kazoo. 28/4: Persona Non Grata - Skysent Lu.

LA RAMBLA

Ακαδημίας 74
28/4: Βασιλικός (21.30/ FREE).

NUEVATROVA

Αθηνάς & Βλαχάβα 9, Μοναστηράκι, 697 4073781
26/4: Salonomuz. 27/4: Kimalidir. 27/4: Melios BalkanaMama. 28/4: Los Mujeres. 30/4: Μάκης και Αντώνης «εις γαμοκοινωνιών».

PASSPORT

Καραϊσίου 119, πλ. Κοραή, Πειραιάς, 210 4296.401, 694 0558558

Σάβ. «Ευνόλητοι στο Πάρκο» με τον Φοίβο Δεληβοριά και τη Μάρθα Φριντζήλα.

ΠΥΡΗΝΑΣ

Μικαλακοπούλου & Διοχαΐρων 11, 210 7237.150
27/4: Κατερίνα Κυρμιζή - Νίκος Γρηγοριάδης. 29/4: Δώρος Δημοσθένους.

ΡΑΚΟΜΕΛΟ

Διατόμου 9Α, Ηλιούπολη, 210 9702.025
Κυρ. Dei Ex Musica.

ΡΥΘΜΟΣ STAGE

Μ. Αντύπα 38, Ηλιούπολη, 210 9750.060
28/4: Pure-Ages.

SIX D.O.G.S

Αβραμώτου 6-8, Μοναστηράκι, 210 3210.510
27/4: Sun Glitters. 28/4: One Hour Before The Trip. 29/4: Victory Collapse, Velvoids, Microondas, Conductive, Cunt Eyes. 30/4: LD.Kharst.

SOCIALISTA

Τριποπολέμου 33, Γκάζι, 210 3474.733
Πέμ. Σοφία Βογιατζάκη, Πέτρος Μπουσουλόπουλος, Γιώργος Αλουγογιάννης, Λεωνίδας Σώζος, Άρτεμις Ματαφιά. Κυρ. «Socialatin». Τετ. 15.50 & Σωτήρης Καλυβάτσης.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ ΝΟΤΟΥ

Φραντζή & Θαρύπου 35-37, Ν. Κόσμος, 210 9226.975
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ Παρ.-Σάβ. Maraveyas Illegal. 2/5: Μιχάλης Τζουγανάκης. CLUB. 26/4: Ορέστης Ντάντος. Παρ.-Σάβ. House Band. Τρ. Ένα Βήμα Μπροστά. 2/5: Βαγγέλης Καζαντζής & Μαρίνα Δακανάλη με guest τζ Πώτα Νέγκα. PLUS. Σάβ. Φωτεινή Βελεσιώτου - Πάννης Μίτσος.

TA STAGE

Βουτάδων 6, Γκάζι Κυρ. & Δεுτ. Μέμος Μπεγνής, Τζένη Μπόσση, Δημήτρης Βλάχος, Χριστίνα Πορμόνη & Στεργία Μιχαήλου.

ΤΩΡΑ Κ44

Κων/πόλεως 44, Γκάζι Παρ. Κύριος Κ.

ΔΑΔΟΙ ΣΩΡΟΙ

ΣΤΕΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

27/4: Mercan Dede. 29/4: Ορχήστρα των Χρωμάτων.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Πλατεία Αγ. Γεωργίου Καρύτου 8
28/4: Ο Ισπανός κιθαρίστας Ricardo Gallén με τη σύμπραξη του Πύργου Τόσσιανό και του ντουέτου ChristAl. και Masteclass με περιορισμέ-νες θέσεις (693 6872363)

→ museweek@athensvoice.gr

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ ΟΔΗΓΟΣ

Cafes/Bars/ Snacks

ΑΓΚΥΡΑ ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ

Σόλωνος 124, Αθήνα, 210 3837.540, 210 3837.667, www.agyra.gr Βιβλιοπωλείο-πολυχώρος ανοικτό από τις 9.00 το πρωί έως το βράδυ, που αγαπάει την τέχνη, φιλοξενεί εκθέσεις, διοργανώνει events, παρουσιάζει και διαθέτει και cocktail bar.

BRONCO

Διομ. Κυριακού 17, Κηφισιά, 210 Ζεστός, Ξύλινος χώρος με μεγάλη ποικιλία σε μπίρες, cocktails και ποτά, και κονσόλα που παίζει πάντα καλή rock μουσική.

CIRCUS

Ναυαρίνου 11, Αθήνα, 210 3615.255 Τους η πιο ιδιαίτερη διακόσμηση σε αθηναϊκό καφέ-μπαρ, από τα μυστικά της μεγάλης του επιτυχίας πάνω στην «πρώτη γραμμή»

Εξαρχείων - Κολωνακίου. Από νωρίς το πρωί με καφέ, φραγνό το το βράδυ. Σπέσιαλ σαλάτες, ζυμαρικά, ακόμα και hot dog σε μενού που προσαρτά ανανεώθηκε. Freestyle μουσικές και κομψό πατάρι για ήμερες συζητήσεις.

DEL SOL CAFE

Βουτάδων 44, Γκάζι, 210 3418169 Δίπλα στη νέα στάση του μετρό «Κεραμεικός», με θέα στην Ακρόπολη. Καφές, ελαφριά γεύματα, snacks, waffles, αλλά και ωραία εξωτικά βραδινά cocktails.

DOLCE CAFE

Γρ. Αυξεντίου 58-60, Ιλίσια, 210 7487.683 Για 13 χρόνια ο παρθέσιος για τις παρές που τρελαίνονται με τα επιτραπέζια παιχνίδια. Το βράδυ ποτά και ροκ μουσικές. Ο dj Δημήτρης Παπασπυρόπουλος κάνει την εμφάνισή του μια φορά το μήνα.

ΕΝ ΔΕΛΦΟΙΣ

Δελφών 5, Κολωνάκι, 210 3608.269 Στην είσοδο του πεζοδρομίου-συνόρου που σε καλωσορίζει στο Κολωνάκι, με 30 something θαμώνες. Όποιος βγαίνει στο Κολωνάκι περνάει από δω. Α.Β.

FLOCAFE

Αιγαιού 2 & Α. Συγγρού 141, 210 9343.003, Ποσειδώνος & Χαράς, Νέα Μάκρη, 22940 91164, Εμπορικό Κέντρο The Mall Athens - Νερατζιώτισσα, Μαρούσι, 210 6107.350, Λαζαράκη 26, Γλυφάδα, 210 9680.177, Α. Κηφισίας 15, Ν. Φιλοθέη, 210 6839.222 Σε κάθε συνοικία της Αθήνας και σε όλη την Ελλάδα. Αγαπημένα cafés με υπέροχες γεύσεις καφέ, γλυκά και snacks, από κρύα sandwich σε μπαγκέτες και σε ψωμάκια όπως ciabatta και pizzetti μέχρι ζεστά, λαχταριστά club sandwiches bacon. Το πιο ευχάριστο διάλειμμα της ημέρας.

FLORAL BOOKS + COFFEE

Θεμιστοκλέους 80, πλ. Εξαρχείων, 210 5226.609 Το ιστορικό στέκι της πλατείας Εξαρχείων άνοιξε ξανά τις πόρτες του στην μπλε πολυκατοικία. Για καφέ, ποτά, διάβασμα στο νέο χώρο του βιβλιοπωλείου και με πολλές εκδηλώσεις. Θα δεις συγγραφείς να βάζουν μουσική ή να φτιάχνουν ποτά, «διαφορετικές» συνεντεύξεις Τύπου και μαχητικές συζητήσεις στο πνεύμα της πλατείας. Πολύ καλό βιβλιοπωλείο (και με ξένο τύπο) στο βάθος.

GINGERALE

Θεμιστοκλέους 74, Πειραιάς Εξαρχείων, 210 3301.246 Το vintage σαλονάκι της πλατείας Εξαρχείων ανοίγει τις πόρτες του από το πρωί. ανεβάζει κόσμο και στον ό-

ροφο, βάζει freestyle μουσικές. Ψάξε τον dj Dennis για ιστορίες από τα Οινόφυτα...

ΙΑΝΟΣ CAFE

Σταδίου 24, Αθήνα, 210 3217.917 Στο κομψό παταράκι πάνω από το βιβλιοπωλείο, καφέδες, ποτά, ελαφριά γεύματα, μια μικρή γκαλερί που φιλοξενεί διάφορες εκθέσεις και μια επίσης μικρή μουσική σκηνή για ατμοσφαιρικά live. Εδώ οι συνεντεύξεις Τύπου πολλών πολιτιστικών θεσμών της Αθήνας και τα μηνιαία live της Α.Β.

IT FRESH FOOD

Πανεπιστημίου 39, πλ. Κοραή, 210 3313.872 Στέκι

freestyle, pop, jazz, που σε κρατάνε σε κέφι μέχρι αργά το βράδυ. Κυρ. πρωί κλειστά.

PLAYCE

Α. Στρ. Παπάγου 128, Ζωγράφου/Ν. Γεννηματά & Β. Λογοθετιού 14, Πανόρμου, 210 7755.060/ www.playce.gr Διαθέτει πάνω από 300 τίτλους επιτραπέζιων παιχνιδιών απ' όλο τον κόσμο, 60 γεύσεις τσαγιού, 32 καφέ, σνακς και παγωτά για να πίνεις και να τρως όσες ώρες κι αν κρατήσει το παιχνίδι σου.

PLAYHOUSE

Βαλτετσίου 49, Εξάρχεια/ Π. Π. Γερμανού 18, Θεσσαλονίκη, 2310 261.086 Ξυπνάει το παιδί μέσα σου! Ασυνήθιστα επιτραπέζια, δυνατή μουσική και καφές ή ποτό σε περιβάλλον παρέας.

ΡΑΚΟΜΕΛΟ

Διατόμου 9α, πλ. Ανεξαρτησίας - Αγ. Μαρίνα Ηλιούπολης, 210 9702.025, www.torakomelo.gr Η μεγαλύτερη ποικιλία σε ρακόμελο απ' όλη την Ελλάδα. Ρακομελωμένους, ποικιλίες, καφεδάκι από το απόγευμα, cocktails και σφηνάκια μέχρι αργά. Με κονσόλα για blues ρυθμούς, με jazz-funk διάθεση και latin επιρροές. Events live συγκροτημάτων και εκθέσεις καλλιτεχνών. Α.Β.

SMALL

Αριστοτέλους 10, Πειραιάς, 210 4297.236 All day café bar και σημείο συνάντησης των εργαζομένων της περιοχής, που το προτιμούν για το lunch break τους και τη χαλαρή ατμόσφαιρα του χώρου. Κάθε εβδομάδα live μουσικές εμφανίσεις.

ΤΑΞΑΚΙ

Μιλτιάδου19, Αθήνα, 210 3310.666 All day διασκέδαση σε vintage στιλ, με φρεσκοτομμένο καφέ το πρωί και καλά ποτά το βράδυ. Μεγάλη Ξύλινη μπάρα και ιδιαίτερες μουσικές από γνωστούς dj. Κυριακή κλειστά.

ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ (ΤΟ)

Σιδηροδρομικός σταθμός Ρουφ, Κωνσταντινούπολεως, 210 5298.922 Η αμαρτωλοποιία-θέατρο, με τραπέζια έξω στο open-air bar δίπλα σε ελιές και πικροδάφνες, για mojitos και απρόβλεπτα lives με θησιοποιούς, τραγουδιστές, street artists και συγκροτήματα. Ποτό από € 6,5. Κυριακή κλειστά.

TRIBECA

Σκουφρά 47-49 & Ομήρου, 210 3623.541 Το sex & the city crowd της Αθήνας δίνει ραντεβού για ποτάκι μετά τη δουλειά στο πιο hip και φιλικό μέρος της Σκουφρά. Το μικρό καφέ μπαρ της Λίζας και του Κώστα είναι ανοικτό από το πρωί για εξαιρετικά σάντουιτς, χυμούς, και το βράδυ για μουσική και φλερτ σε σωστό beat και διάθεση. Α.Β.

ΤΣΑΪ (ΤΟ)

Λυκαβιττείου & Αλ. Σούτσου 19, Κολωνάκι, 210 3388.941 Τσαγερία στο κέντρο, ανοικτά από τις 10.00 π.μ. με τσάι, σαλάτες, κρύα σάντουιτς, τάρτες και γλυκά.

ΦΙΛΙΟΝ

Σκουφρά 34, Κολωνάκι, 210 3637.758 Το αδιαχώρητο κάθε Σάββατο μεσημέρι, αφού εδώ δίνουν ραντεβού τα τελευταία... άπειρα χρόνια οι άνθρωποι των γραμμάτων και των τεχνών. Κάθε συγγραφέας, δημοσιογράφος, ηθοποιός και πολιτικός (εναλλακτικός) που σέβεται τον εαυτό του θα κάνει ένα πέραςμα για να πει την άποψή του περί παντός στο all time classic στέκι. Σπουδαίες τάρτες, τιμημέν κούροι, ομελέτες και ωραία παγωτά. Α.Β.●

Η εβδομάδα του ΜΕΓΑΡΟΥ

>>> **26/4** Η Συμφωνική Μουσική του Μίκη Θεοδωράκη από την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ σε μουσική διεύθυνση John Carewe και με σολίστ τον Sebastian Hess στο βιολοντσέλο.

>>> **27/4** Συναυλία της ΚΟΑ στον Κύκλο «Μότσαρτ+1» σε μουσική διεύθυνση Jonathan Schifman και με σολίστ την Α. Παπαστεφανίου στο πιάνο (20.30).

>>> **28/4** «Μετατροπές». 5 ταινίες του βωβού κινηματογράφου με συνοδεία ζωντανής μουσικής σε πρώτη εκτέλεση Ελλήνων συνθετών από την Καμεράτα, σε μουσική διεύθυνση Μίλτου Λογιάδη (20.00).

«Η Μοίρα και η Καλή Τύχη». Αφιέρωμα στον Μανώλη Καλομοίρη με την Ελληνο-Φλαμανδή σοπράνο Christiana de Waele και με τη σύμπραξη της Ρωσίδας πιανίστριας Ελεωνόρας Σεμινόβα (20.30).

>>> **29/4**. Κυριακή πρωί στο Μέγαρο με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βιέννης για δύο συναυλίες, υπό τη διεύθυνση του Antonio Pappano (11.30).

Η Φιλαρμονική Ορχήστρα της Βιέννης σε έργα Haydn, Widmann και Brahms σε διεύθυνση Christian Thielemann και Antonio Pappano (20.30). Και στις 30/4.

>>> **30/4**. Ομιλία του προέδρου του παριζιάνικου Parc de la Villette με τίτλο «Το πάρκο της Βιλέτ, μια αστική και ανθρώπινη εμπειρία στον 21ο αιώνα».

>>> **2/5** Το δεύτερο σεμινάριο του «Δεύτερου Κύκλου για τη Μουσική Εκτέλεση και την Ερμηνεία» με ομιλήτη τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Μεγάρου Νίκο Τσοούκλο (18.00).

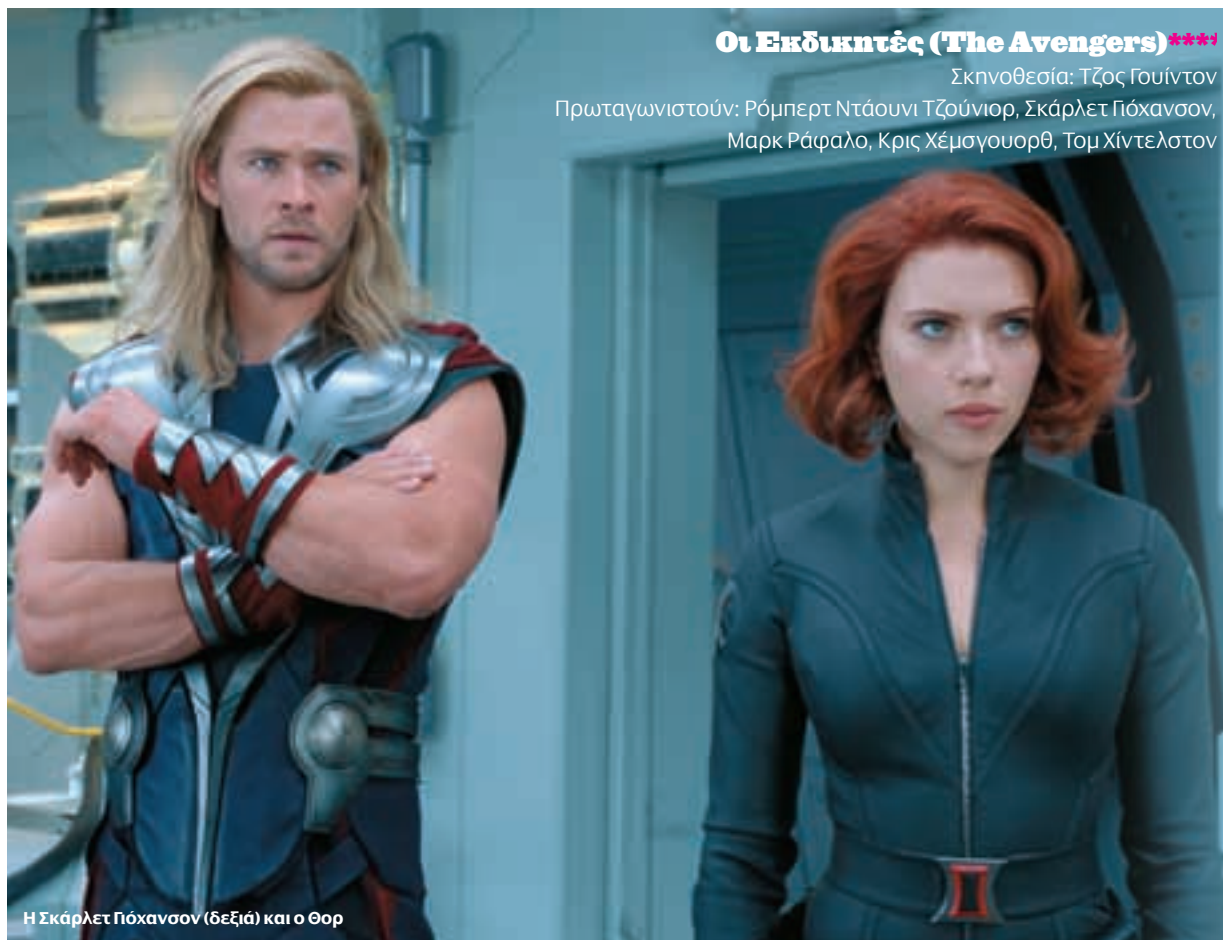
Δύο συναυλίες του Γάλλου μουσικού Christophe για το Ίδρυμα Δράσης κατά του Καρκίνου του Μαστού (20.30). Και 3/5.

Οι Εκδικητές (The Avengers)****

Σκηνοθεσία: Τζος Γουίντον

Πρωταγωνιστούν: Ρόμπερτ Ντάουνι Τζούνιор, Σκάρλετ Γκόχανσον, Μαρκ Ράφαλο, Κρις Χέμσγουορθ, Τομ Χίντελστον

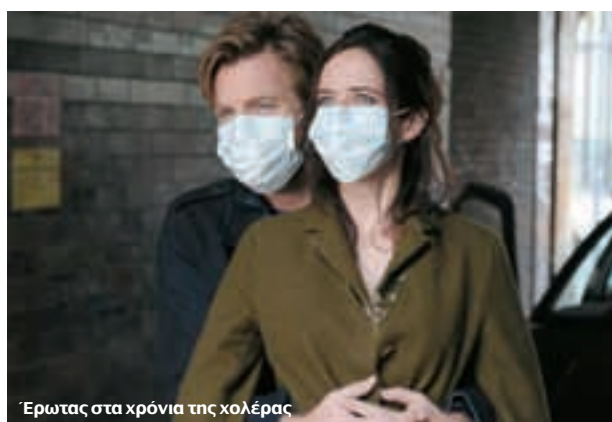
Η Σκάρλετ Γκόχανσον (δεξιά) και ο Θόρ

Η πιο δύσκολη αποστολή των Εκδικητών δεν είναι να σώσουν τον πλανήτη μας από την επέλαση μιας εξωγήινης στρατιάς. Η πιο δύσκολη αποστολή τους είναι να χτίσουν μια πετυχημένη, ολοκληρωμένη, λειτουργική ταινία που να ενώνει τις ιστορίες τους, να δίνει χώρο στον κάθε ήρωα, να παραδίδει το απαιτούμενο θέαμα, να ικανοποιεί τα fanboys και να έχει περισσότερο βάθος από τα ελάχιστα χιλιοστά της σελίδας ενός χάρτινου κόμικ. Δύσκολη αποστολή ακόμη και για τον Τζος Γουίντον, auteur της τηλεόρασης, βασιλιά του geekdom και δηλωμένου λάτρη των «Avengers». Όμως το φιλμ που παραδίδει μοιάζει να ικανοποιεί τόσο αυτόν που ξέρει την παραμικρή λεπτομέρεια από τα έργα και τις μέρες των «Εκδικητών», όσο κι αυτόν που αναζητά μια χορταστική περιπέτεια, αλλά κυρίως αυτόν που ελπίζει ότι ένα blockbuster δεν είναι απαραίτητα μια άψυχη, μηχανική επίδειξη CGI. Κι αν η ταινία έχει άφθονα εφέ, έχει επίσης αρκετό χώρο για τους ήρωές της, για τις ιστορίες τους και τα εγώ τους, για τις ιδιοτροπίες και τις συγκρούσεις τους, για τον ιδιαίτερο κόσμο τους. Κι έχει χώρο για μερικά ακόμη πράγματα που δεν μοιάζουν αυτονόητα σε μια τέτοια ταινία: για τον ανθρώπινο παράγοντα, για ερμηνείες και χιούμορ και, πάνω απ' όλα, την εξυπνάδα και τη μαγκιά να σου κλείνει το μάτι κατανοώντας την εγγενή ανοησία μιας ταινίας με τύπους που σώζουν τον κόσμο φορώντας ανόητα κοστούμια, κάνοντάς σε να την ξεχνάς αυτοστιγμή και να αποδέχεσαι αδιαμαρτύρητα τη σύμβαση και την απόλαυση που γεννά!

Η Αίσθηση του Έρωτα (Perfect Sense)***

Σκηνοθεσία: Κέβιν ΜακΝτόναλντ

Πρωταγωνιστούν: Γιούαν ΜακΓκρέγκορ, Εύα Γκριν

Έρωτας στα χρόνια της χολέρας

αντιμέτωπους με «την αίσθηση του έρωτα», ενώ οι κάτοικοι του πλανήτη χάνουν σιγά σιγά τις φυσικές τους αισθήσεις. Πρώτα η όσφρηση, μετά η γεύση... Η πορεία της ιστορίας μοιάζει ελαφρά προβλέψιμη και το στιλιζάρισμα του ΜακΝτόναλντ κατά στιγμές υπερβολικό, όμως το ζευγάρι των ηρώων σε κερδίζει και η καρδιά της ταινίας χτυπά με δύναμη και το θάρρος, στο συναίσθημα ή το σε-νάριο, κάθε άλλο παρά απουσιάζει.

Ένα φιλμ για το τέλος του κόσμου που τελειώνει με μια γεμάτη αγάπη και τρυφερότητα αγκαλιά, αλλά και με μια βαθιά αίσθηση απογοήτευσης. Να κάτι που μοιάζει ιδιαίτερο και σπάνιο στις μέρες των ηρωικών ταινιών καταστροφής, ή των προσπαθειών υπονόμησης του είδους. Το εντυπωσιακό, φιλοσοφικής διάθεσης φιλμ του ΜακΝτόναλντ φέρνει δυο εγωκεντρικούς πληγωμένους ήρωες

Ακόμη

Ο εξαιρετικός «Πατέρας Αφέντης» (Padre Padrone)**** των αδελφών Ταβιάνι αφηγείται μια σκληρή, αλλά λυρική ιστορία «επιβίωσης» (του σώματος και του πνεύματος) και ενηλικίωσης που κέρδισε τον Χρυσό Φοίνικα στις Κάννες το 1975 και που κρατά ακόμη τη δύναμη και την αλήθεια του.

hol video club

Tower Heist

Μια ομάδα σκληρά εργαζόμενων υπαλλήλων σχεδιάζει να ληστέψει τον δισεκατομμυριούχο ένοικο του πολυτελούς ουρανοξύστη, όπου δουλεύουν, καθώς πρόκειται για έναν μεγαλοπατεώνα που τους «έγδυσε», κλέβοντάς τους τα χρήματα των αποζημιώσεών τους.

Δείτε τη συνέχεια της ταινίας στο hol video club.

Άνοιξη με νέες ταινίες!

Απόλαυσε νέες κυκλοφορίες όπως τις Towerheist, Contagion, The Smurfs, Johnny English Reborn αλλά και αμέτρητες άλλες ταινίες για όλη την οικογένεια στην κατηγορία Spring του hol video club.

Απόκτησε το hol video club μόνο με 8€/μήνα, καλώντας στο 13844.

Μάθε περισσότερα στο www.holmytv.gr

- Χρειαζόμαστε ένα σχέδιο επίθεσης. - Έχω σχέδιο: Επίθεση. (Ο Τόνι Σταρκ/Iron Man έχει πάντα την ατάκα —και το σχέδιο— στους «Εκδικητές»)

Ο Ζωολογικός μας Κήπος (We Bought a Zoo) ***

Σκηνοθεσία: Κάμερον Κρόου

Πρωταγωνιστούν: Ματ Ντέιμον, Σκάρλετ Πόχανσον, Τόμας Χένιντεν Τσερτς

Βασισμένη στην αληθινή ιστορία ενός άντρα που αγόρασε όντως ένα ζωολογικό κήπο και που η προσπάθειά του να τον κάνει να λειτουργήσει ξανά πρόσθεσε νόημα και κίνητρο στη ζωή του, δεν θα μπορούσε να είναι πιο απενοχοποιημένα feelgood και πιο αποφασισμένα γλυκιά απ’ όσο σ’ αυτή την τρυφερή, αξιαγάπητη εκδοχή του Κάμερον Κρόου. Από τους φωτογενείς πρωταγωνιστές μέχρι την υπέροχη μουσική του Jonisi κι από τα αξιαγάπητα παιδιά μέχρι τα τόσο όμορφα που μοιάζουν λούτρινα ζώα, ο «Ζωολογικός μας Κήπος» μοιάζει με μια συνεχή πρόκληση στην πιο κυνική πλευρά σου να ξυπνήσει και να κομματιάσει το φιλμ σαν μανιασμένο λιοντάρι. Το ότι δεν το κάνει και το ότι η ταινία δεν σου αφήνει άλλο περιθώριο από το να της παραδοθείς, είναι αναμφίβολα κατόρθωμα.

Ο Υπουργός (L’exercice de l’État) **

Σκηνοθεσία: Πιερ Σελέρ

Πρωταγωνιστούν: Ολιβιέ Γκουρμέ, Μ. Μπλαν

Θα μπορούσε να είναι βαθιά πολιτική ταινία, κι όχι μόνο γιατί αφορά τους ανθρώπους που ασκούν την εξουσία. Θα μπορούσε να είναι μια διαφωτιστική βουτιά στους μηχανισμούς της εξουσίας και μια κυνική ματιά στο λαβύρινθο των ηθικών αδιεξόδων, των προσωπικών φιλοδοξιών, των λύσεων με το λιγότερο κόστος που καθοδηγούν τις αποφάσεις μιας κυβέρνησης. Η ιστορία ενός πολιτικού που ξυπνά από ένα υγρό όνειρο για να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα ενός λεωφορείου με παιδιά που έπεσε σε μια χαράδρα δοκιμάζει να κάνει όλα τα παραπάνω κι έρχεται πολύ κοντά στο να κάνει ένα εντυπωσιακό πολιτικό θρίλερ. Μόνο που παγιδεύεται σε μια ιστορία με κουραστικές λεπτομέρειες κι ένα χαρακτήρα που δεν καταφέρνει να σε κάνει να ενδιαφερθείς για τη διαδρομή του.

Elles **

Σκηνοθεσία: Μαλγκόσκα Σουμόβσκα

Πρωταγωνιστούν: Ζιλιέτ Μπινός, Αναΐς Ντεμουστιέρ, Τζόανα Κούλιγκ

Μια δημοσιογράφος για το περιοδικό «Elle» ακολουθεί τις ιστορίες δυο νεαρών κοριτσιών που εκδίδονται για να ζήσουν ή να συμπληρώσουν το εισόδημά τους, ενώ ο αρχισυντάκτης της την πιέζει να ολοκληρώσει το άρθρο και ο γάμος της περνάει κρίση. Το φιλμ δεν έχει στ’ αλήθεια τίποτα καινούριο να πει, που δεν έχεις δει ξανά και ξανά, σε δεκάδες ταινίες του σινεμά και της τηλεόρασης, που δεν έχεις διαβάσει σε δεκάδες άρθρα γυναικείων περιοδικών. Κάπου ανάμεσα στο φεμινιστικό μανιφέστο και την ερεθιστική φαντασίωση, παγιδεύει την Μπινός σε έναν μάλλον άχαρο και αδιέξοδο κόσμο και παρά τις κάποιες πετυχημένες στιγμές του, μοιάζει να επαναλαμβάνει απλά κοινοτοπίες και στερεότυπα τόσο για την πορνεία όσο και για τις ίδιες τις γυναίκες.

Cine ΩΡΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΒΟΛΩΝ ΣΤΙΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΊΣΧΥΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΜ.ΠΤΗ

Αθήνας

ΑΑΒΟΡΑ

Τέρμα Ιπποκράτους, Αμπελόκηποι, 210 6423.271
Οίκος ανοχής, Πέμ.-Τετ. 20:20, 22:30/ **Ολιγαρχία**, Πέμ.-Τετ. 18:40

ΑΒΑΝΑ

Λυκούργου 3, Χαλάνδρι, 210 6756.546
Άθικτοι, Πέμ.-Τετ. 18:30, 20:40, 22:40

ΑΕΛΛΩ CINEMAX 5+1 3D

Πατισίων 140, 210 8259.975
Αιθ. 1: **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 16:15 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 18:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 20:30 3D, 23:15 3D/ Τρ.-Τετ. 20:30 3D/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 23:15
Αιθ. 2: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 16:30/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 18:30, 20:45/ Τρ.-Τετ. 18:30/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Δευτ. 23:00/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 20:45, 23:00
Αιθ. 3: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 18:15, 21:15
Αιθ. 4: **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 17:45/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 19:45, 22:45/ Σάβ.-Κυρ. 16:45, 19:45, 22:45

ΑΘΗΝΑΙΟΝ - 3D DIGITAL

Βασ. Σοφίας 124, Αμπελόκηποι, 211 2112.222
Αιθ. 1: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 12:10 3D, 20:00 3D, 22:50 3D
Αιθ. 2: **Elles**, Πέμ.-Τετ. 18:30, 20:30, 22:30/ **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ.-Τρ. 16:40 3D

ΑΘΗΝΑΙΟΝ CINEPOLIS 3D DIGITAL

Ζησιμοπούλου 7 & Ι. Μεταξά, Γλυφάδα, 210 8108.230
Αιθ. 1: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Τετ. 18:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 20:00 3D, 22:50 3D
Αιθ. 2: **Άθικτοι**, Πέμ.-Δευτ. 18:10, 20:30, 22:40/ Τρ.-Τετ. 18:10, 20:30/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Τρ. 16:20/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 22:40
Αιθ. 3: **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ.-Τρ. 16:10/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ. & Κυρ.-Τετ. 18:20, 21:10/ Παρ.-Σάβ. 18:20, 21:10, 00:00
Αιθ. 4: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Τετ. 20:30/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 17:50, 22:40

ΑΙΓΛΗ 3D DIGITAL

Α. Πεντέλης 98, 210 6841.010
Αιθ. 1: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 18:50, 20:50/ **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ.-Τρ. 17:00 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Δευτ. 22:45/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 19:00, 21:00, 23:00
Αιθ. 2: **Τα χιόνια του Κιλιμάντζαρο**, Πέμ.-Τετ. 21:00, 22:50/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Τρ. 16:45 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 18:30 3D

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ

Πατισίων 79, Α. Αλεξάνδρας, 210 8219.298, 210 6786.000
Ο ζωολογικός μας κήπος, Πέμ.-Τετ. 18:00, 20:10, 22:30

ΑΝΟΙΞΗ ΔΗΜ. ΚΙΝ/ΦΟΞ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ 2+1

Στρατοπέδου 49, 210 5813.470
Αιθ. 1: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 16:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 17:30, 20:05, 22:40
Αιθ. 2: **Η πηγή των γυναικών**, Πέμ.-Δευτ. 20:15, 22:30/ **Πειρατές** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 18:30/ Σάβ.-Κυρ. 16:15, 18:30/ Τρ. 16:30/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 18:10, 20:20, 22:30

ΑΣΤΕΡΑΣ ΔΗΜ. ΚΙΝ/ΦΟΞ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ

Ασκληπείου 4, 210 2712.640
Η πηγή των γυναικών, Πέμ.-Τετ. 19:30/ **Αγανακτισμένοι**, Πέμ.-Τετ. 21:30

ΑΣΤΥ - CINEMA

Κοραή 4, 210 3221.925
Πατέρας αφέντης, Πέμ.-Τετ. 18:10, 20:20, 22:30

ΑΤΛΑΝΤΙΣ CLASSIC CINEMAS 3D DIGITAL

Α. Βουλιαγμένης 245, 210 9711.511
Αιθ. 1: **Αναψή με**, Πέμ.-Τετ.

19:00, 20:45, 22:30
Αιθ. 2: **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Τετ. 17:20, 19:45, 22:10

ΑΤΤΑΛΟΣ

Κοτταίου & Ελ.Βενιζέλου, Νέα Σμύρνη, 210 9331.280
Το λιμάνι της Χάρης, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 18:50/ Σάβ.-Κυρ. 17:15, 18:50/ **Άθικτοι**, Πέμ.-Τετ. 20:30, 22:45

ΒΑΡΚΙΖΑ

Θάσου 22, 210 8973.926
Αιθ. 1: **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Τετ. 18:20 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 20:00 3D, 22:30 3D
Αιθ. 2: **Πειρατές** μεταγλ., Πέμ.-Τετ. 18:30 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 20:10, 22:35

CINERAMA

Αγ. Κυριακής 30, Π. Φάληρο, 210 9403.593
Ένας χωρισμός, Πέμ.-Τετ. 19:00/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Τετ. 21:15, 23:00

VILLAGE SHOPPING AND MORE

Θηβών 228 & Π. Ράλλη, Αγ. Ι. Ρέντη, 14848
Αιθ. 1: **Οι Εκδικητές**, Πέμ. 16:00, 19:00, 22:00/ Παρ. & Δευτ. & Τετ. 16:00, 19:00, 22:00, 01:00/ Σάβ. 13:00, 16:00, 19:00, 22:00
Αιθ. 2: **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:30, 20:15, 23:00/ Σάβ.-Κυρ. 12:00, 14:45, 17:30, 20:15, 23:00/ **Poker Face**, Τρ. 12:30, 14:45, 17:00, 19:15, 21:30, 23:45/ Τετ. 17:00, 19:15, 21:30, 23:45
Αιθ. 3: **Γάτος σπιρουνάτος** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 15:45, 18:00/ Σάβ.-Κυρ. 13:30, 15:45, 18:00/ **Άθικτοι**, Πέμ. & Κυρ. 20:15, 22:45/ Παρ.-Σάβ. & Δευτ. 20:15, 22:45, 01:15/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Τρ.-Τετ. 00:30/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Τρ. 13:00, 15:15, 17:30, 20:00, 22:15/ Τετ. 15:15, 17:30, 20:00, 22:15

Αιθ. 4: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 15:15 3D, 18:15 3D, 21:15 3D, 00:15 3D
Αιθ. 5: **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 15:30, 17:45, 20:00, 22:15, 00:30/ Σάβ.-Κυρ. 13:15, 15:30, 17:45, 20:00, 22:15, 00:30/ **Battleship: Ναυμαχία**, Τρ. 12:00, 14:45, 17:30, 20:15, 23:00/ Τετ. 17:30, 20:15, 23:00
Αιθ. 6: **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:30, 20:15, 23:00/ Σάβ.-Κυρ. 12:00, 14:45, 17:30, 20:15, 23:00/ **Poker Face**, Τρ. 12:30, 14:45, 17:00, 19:15, 21:30, 23:45/ Τετ. 17:00, 19:15, 21:30, 23:45
Αιθ. 7: **Ττανικός**, Πέμ.-Τετ. 17:30 3D/ **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 15:30 3D/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 11:30 3D, 13:30 3D, 15:30 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 21:15, 00:00
Αιθ. 8: **Πειρατές** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 15:15 3D, 17:15 3D/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 13:15 3D, 15:15 3D, 17:15 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 19:30 3D, 22:30 3D
Αιθ. 9: **Οι Εκδικητές**, Πέμ. 16:00, 19:00, 22:00/ Παρ. & Δευτ. & Τετ. 16:00, 19:00, 22:00, 01:00/ Σάβ. 13:00, 16:00, 19:00, 22:00
Αιθ. 10: **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 15:00, 17:00, 19:00/ Σάβ.-Κυρ. 13:00, 15:00, 17:00, 19:00/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ. & Κυρ. 21:00, 23:15/ Παρ.-Σάβ. & Δευτ. 21:00, 23:15, 01:30/ **Πειρατές** μεταγλ., Τρ. 11:45, 13:45, 15:45, 17:45/ Τετ. 15:45, 17:45, 19:45/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 19:45, 22:00, 00:15
Αιθ. 11: **Λόραξ** μεταγλ., Τρ. 12:00, 14:00, 16:00, 18:00/ **Battleship: Ναυμαχία**, Τρ. 13:30, 16:30, 19:30, 22:15/ Τετ. 19:30, 22:15, 01:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 20:00, 23:00
Αιθ. 15: **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 18:00/ Σάβ.-Κυρ. 12:00, 14:00, 16:00, 18:00/ **Battleship: Ναυμαχία**, Τρ. 13:30, 16:30, 19:30, 22:15/ Τετ. 19:30, 22:15, 01:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 20:00, 23:00
Αιθ. 16: **Η οργή των Τιτάνων**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 19:15, 21:45, 00:15/ Σάβ.-Κυρ. 11:45, 14:15, 16:45, 19:15, 21:45, 00:15/ **Poker Face**, Τρ.

13:30, 16:30, 19:30, 22:15/ **Οι Εκδικητές**, Τρ.-Τετ. 20:00, 23:00
Αιθ. 12: **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 19:00, 21:30, 00:00/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 11:30, 14:00, 16:30, 19:00, 21:30, 00:00
Αιθ. 13: **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ. & Κυρ. 18:45, 21:00, 23:15/ Παρ.-Σάβ. & Δευτ. 18:45, 21:00, 23:15, 01:30/ **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 12:45, 14:45, 16:45/ **21 Jump Street**, Τρ. 14:00, 16:15, 18:30, 21:00, 23:15, 01:30/ Τετ. 18:30, 21:00, 23:15, 01:30
Αιθ. 14: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:30, 19:45, 22:00, 00:15/ Σάβ.-Κυρ. 13:00, 15:15, 17:30, 19:45, 22:00, 00:15/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Τρ. 20:45, 23:15/ Τετ. 20:45, 23:15, 01:15/ **Πειρατές** μεταγλ., Τρ. 12:45, 14:45, 16:45, 18:45/ Τετ. 18:45
Αιθ. 15: **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 18:00/ Σάβ.-Κυρ. 12:00, 14:00, 16:00, 18:00/ **Battleship: Ναυμαχία**, Τρ. 13:30, 16:30, 19:30, 22:15/ Τετ. 19:30, 22:15, 01:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 20:00, 23:00
Αιθ. 16: **Η οργή των Τιτάνων**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 19:15, 21:45, 00:15/ Σάβ.-Κυρ. 11:45, 14:15, 16:45, 19:15, 21:45, 00:15/ **Poker Face**, Τρ.

18:50, 00:10/ Τρ. 11:50, 14:50, 17:15, 19:30/ Τετ. 17:15, 19:30/ **Battleship: Ναυμαχία**, Τρ.-Τετ. 22:00, 00:40/ **Οι Εκδικητές**, Σάβ.-Κυρ. 21:10
Αιθ. 4: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 16:50 3D, 19:40 3D, 22:30 3D/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 11:10 3D, 14:00 3D, 16:50 3D, 19:40 3D, 22:30 3D/ Τετ. 16:50 3D, 19:40 3D, 22:30 3D
Αιθ. 5: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 18:20, 21:10, 00:00/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 12:00, 15:30, 18:20, 21:10, 00:00

VILLAGE 15 CINEMAS @ THE MALL

Α. Παπανδρέου 3, 14848
Αιθ. 1: **Άθικτοι**, Τρ.-Τετ. 18:00, 20:30/ **Project X**, Πέμ.-Δευτ. 23:15/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 16:15, 18:30, 20:45/ Σάβ.-Κυρ. 11:45, 14:00, 16:15, 18:30, 20:45/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Τρ.-Τετ. 22:45, 00:45/ **Πειρατές** μεταγλ., Τρ. 11:45, 13:45, 16:00/ Τετ. 16:00
Αιθ. 2: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 10:30 3D, 12:30 3D, 14:30 3D/ **StreetDance 2**, Πέμ.-Τετ. 16:30 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 18:30, 21:15, 00:00
Αιθ. 3: **Λόραξ** μεταγλ., Τρ. 11:30, 13:30, 15:30/ Τετ. 15:30/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:45, 19:45, 22:00, 00:15/ Σάβ.-Κυρ. 19:45, 22:00, 00:15/ **Πειρατές** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 15:45/ Σάβ.-Κυρ. 11:45, 13:45, 15:45, 17:45/ **Battleship: Ναυμαχία**, Τρ.-Τετ. 22:30/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 17:45, 20:15
Αιθ. 4: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 15:45, 18:45, 21:45, 00:30/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 12:45, 15:45, 18:45, 21:45, 00:30
Αιθ. 5: **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:15/ Σάβ.-Κυρ. 11:15, 13:15, 15:15, 17:15/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Κυρ. 19:15, 21:30, 23:45/ Δευτ. 21:30, 23:45/ **Poker Face**, Τρ. 12:15, 14:30, 16:45, 19:00, 21:30, 23:45/ Τετ. 16:45, 19:00, 21:30, 23:45
Αιθ. 6: **Άθικτοι**, Πέμ.-Δευτ. 18:15, 20:30/ **Η οργή των Τιτάνων**, Πέμ. & Δευτ. 16:00, 22:45/ Παρ. 16:00, 22:45, 01:00/ Σάβ. 22:45/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 12:00, 14:00, 16:00/ **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Τρ. 10:30, 13:00, 15:30, 18:15, 20:45, 23:15/ Τετ. 15:30, 18:15, 20:45, 23:15
Αιθ. 7: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 18:00 3D, 21:00 3D, 00:00 3D/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 12:00 3D, 15:00 3D, 18:00 3D, 21:00 3D, 00:00 3D/ Τετ. 18:00, 21:00, 00:00
Αιθ. 8: **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 12:15 3D, 14:15 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 16:15 3D, 19:15 3D, 22:15 3D
Αιθ. 9: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 17:00/ Σάβ.-Κυρ. 11:00, 13:00, 15:00, 17:00/ Τρ. 13:00, 15:00, 17:00/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Τρ.-Τετ. 19:30/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Δευτ. 19:00, 21:40, 00:20/ Τρ.-Τετ. 21:40, 00:20
Αιθ. 5: **Πειρατές** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 17:10 3D/ Σάβ.-Κυρ. 11:10 3D, 13:10 3D, 15:10 3D, 17:10 3D/ Τρ. 13:10 3D, 15:10 3D, 17:10 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τρ. 19:15 3D, 22:00 3D, 00:45 3D/ Τετ. 19:15 3D, 22:00, 00:45

VILLAGE 9 CINEMAS @ FALIRO

Α. Ποσειδώνος 1 & Μωραϊτίνων 3, Π. Φάληρο, 14848

Αιθ. 1: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 18:40, 21:30, 00:20/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 13:00, 15:50, 18:40, 21:30, 00:20
Αιθ. 2: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:45, 20:00, 22:15, 00:30/ Σάβ.-Κυρ. 13:15, 15:30, 17:45, 20:00, 22:15, 00:30/ Τρ.-Τετ. 20:00/ **Η αίσθηση του έρωτα**, Τρ.-Τετ. 22:00, 00:00/ **21 Jump Street**, Τρ. 13:15, 15:30, 17:45/ Τετ. 17:45
Αιθ. 3: **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 18:40, 21:10, 23:40/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 13:40, 16:10, 18:40, 21:10, 23:40
Αιθ. 4: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 11:40, 13:20, 15:00, 16:40, 18:20, 20:45/ **Η αίσθηση του έρωτα**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 18:00, 20:00, 22:00, 00:00/ Σάβ.-Κυρ. 20:00, 22:00, 00:00/ **Poker Face**, Τρ. 15:40, 17:50, 20:00, 22:10, 00:20/ Τετ. 17:50, 20:00, 22:10, 00:20
Αιθ. 5: **Πειρατές** μεταγλ., Σάβ. 15:30, 17:20/ Κυρ. & Τρ. 13:40, 15:30, 17:20/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 19:10, 21:50, 00:30
Αιθ. 6: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 11:50 3D, 13:30 3D, 15:20 3D, 17:10 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 18:50 3D, 21:40 3D, 00:30 3D
Αιθ. 7: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 19:30 3D, 22:30 3D/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 13:30 3D, 16:30 3D, 19:30 3D, 22:30 3D/ Τετ. 19:30, 22:30
Αιθ. 8: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 20:00, 22:50/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 20:10, 22:20
Αιθ. 9: **Οι Εκδικητές**,

Αιθ. 2: **Αφιέρωμα Best of CineDoc/ Ταξιδιάρια Ψυχής**, Πέμ. 20:45/ **El Bulli: Cooking in Progress**, Δευτ. 22:15/ **Guillem On the edge**, Σάβ. 21:00/ **Future Shorts**, Σάβ. 00:00/ Κυρ. 12:00/ **Pianomania**, Τετ. 20:00/ **Rhythm is it!**, Δευτ. 18:20/ **Kinshasa Symphony**, Δευτ. 20:15/ **Ολιγαρχία**, Τρ. 20:15/ **Jiro Dreams of Sushi**, Κυρ. 22:15/ **Αν Πώργης**, Λυκαβηττός, Πέμ. 17:30/ **Το σύστημα**, Πέμ. 18:20/ **Metallica: Some Kind of Monster**, Πέμ. 22:15/ Κωνσταντινουπόλεως 280, Θεσσαλονίκη, Παρ. 18:30/ Το κάλεσμα του βουνού, Παρ. 19:45/ **Αύο φωρές Ξένος**, Παρ. 21:00/ **Ρυθμοί και ρίμες**, Σάβ. 19:00/ **Marc Jacobs & Louis Vuitton**, Σάβ. 22:15/ Μυλό-γάβνη 120, Χανιά, Κυρ. 17:45/ **Εθισμένοι στο πλαστικό**, Κυρ. 19:00/ **Living without money**, Τρ. 19:00/ **Οι κολοσσοί του έρωτα**, Τρ. 22:15/ **Ένας τόπος χωρίς ανθρώπους**, Τετ. 18:20/ **Music from the inside out**, Τετ 22:15/ Θρακομακεδόνων 26 , Αχαρνές, Σάβ. 17:45

ΔΙΑΝΑ
Περικλέους 14, Μαρούσι, 210 8028.587
Κάποτε στην Ανατολία, Πέμ.-Τετ. 20:00/ **Κι ο κλέφρος έπεσε στον Σμάιλι**, Πέμ.-Σάβ. 22:40/ **Εξωτικό ξενοδοχείο Μάριγκολντ**, Πέμ.-Τετ. 17:45/ 50/50, Κυρ.-Τετ. 22:40

ΕΛΛΗ
Ακαδημίας 64, 210 3632.789
Ο Υπουργός, Πέμ.-Τετ. 17:30, 20:00, 22:30

ΕΜΠΑΣΣΥ ΝΟΒΑ ΟΔΕΟΝ
Π. Ιωακείμ 5, Κολωνάκι, 210 6786.000, 801 116 0000
Ο ζωολογικός μας κήπος, Πέμ.-Τετ. 17:20, 20:00, 22:35

ΕΤΟΥΛΛ
Ελ. Βενιζέλου 152, Καλλιθέα, 210 9510.042
Λόραξ μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 17:00/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 18:45, 20:45, 22:45/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 18:40, 20:40, 22:40

ΖΕΦΥΡΟΣ
- Θερινό Τρώων 36, Θησείο, 210 3462.677
Ο άνθρωπος με την κινηματογραφική μηχανή, Πέμ.-Τετ. 21:00, 22:30

ΘΗΣΕΙΟΝ
- Θερινό Αποστόλου Παύλου 7, Θησείο, 210 3470.980, 210 3420.864, www.cine-thisio.gr
The Artist, Πέμ.-Τετ. 20:50, 23:00

ΙΔΡΥΜΑ «ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΚΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ»
Πειραιώς 206, Ταύρος, 210 3418.550
Η εαρινή σύναξις των αγροφυλάκων, Σάβ. 20:20/ **Το δέντρο που πλγώναμε**, Παρ. 21:20/ **Ο τυφλός ψαράς**, Παρ. 20:40/ Σάβ. 19:40

ΙΝΤΕΑΛ
Πανεπιστημίου 46, 210 3826.720
Elles, Πέμ.-Τετ. 18:00, 20:10, 22:20

ΚΗΦΙΣΙΑ CINEMAX CYTA
Λ. Κηφισίας 245, 210 6233.567
Αιθ. 1: **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 17:15, 18:45/ **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 18:00, 20:30, 23:00/ Σάβ.-Κυρ. 20:30, 23:00
Αιθ. 2: **Τα χιόνια του Κιλμάντζαρο**, Πέμ.-Τετ. 18:40/ **Ο Υπουργός**, Πέμ.-Τετ. 20:40, 22:50/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 17:00

ΚΗΦΙΣΙΑ CINEMAX CLASS CYTA
Δροσίνη 16, Κηφισιά, 210 6231.601, 210 6231.933
Άθικτοι, Πέμ.-Τετ. 18:00, 20:15, 22:30

ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΣ - FILMCENTER
Λ. Συγγρού 106, 210 9215.305
Ο Υπουργός, Πέμ.-Τετ. 18:30, 20:30, 22:30

ΝΑΝΑ CINEMAX CYTA
Λ. Βουλιαγμένης 179, Δάφνη, 210 9703.158
Αιθ. 1: **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Δευτ. 18:00, 20:30, 23:00/ Τρ.-Τετ. 18:00, 20:30/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 23:00
Αιθ. 2: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 17:30, 19:45/ Τρ.-Τετ. 19:45/ **Το**

μικρό σπίτι στο δάσος, Πέμ.-Δευτ. 22:00/ Τρ.-Τετ. 18:00/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 22:00
Αιθ. 3: **Άθικτοι**, Πέμ.-Τετ. 20:00, 22:15/ **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Τετ. 18:15
Αιθ. 4: **Πειρατές!** μεταγλ., Πέμ.-Δευτ. 17:30 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τρ. 19:30 3D, 22:30 3D/ Τετ. 22:30 3D/ **21 Jump Street**, Τρ. 17:30/ Τετ. 17:45, 20:15
Αιθ. 5: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 18:45, 21:45
Αιθ. 6: **Πειρατές!** μεταγλ., Πέμ.-Τετ. 18:30/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 20:15, 23:15

ΝΙΡΒΑΝΑ CINEMAX CYTA
Λ. Αλεξάνδρας 192, 210 6469.398, 210 6445.221
Ο Υπουργός, Πέμ.-Τετ. 18:00, 20:15, 22:30

Διπλά εισιτήρια για τις «Τρεις μέρες ευτυχίας»
Η Α.Υ. εξασφάλισε για εσάς **10 διπλά εισιτήρια** για την ταινία του Δημήτρη Αθανίτη «Τρεις μέρες ευτυχίας», με τους Ν. Ντρίζη, Ε. Λίτση, Α. Αϊδίνη, Κ. Ξυκομνή, Κ. Φωτιάδη και Λ. Πιστιόλα, στον κινηματογράφο «Παλλάς» (Υμηττού 109, Παγκράτι, 210 7511.868). Πέντε διπλά εισιτήρια για τη Δευτέρα 30/4, επιλέγετε προβολή 19.00 ή 20.45 (1) και πέντε διπλά για την Τρίτη 1/5, επιλέγετε προβολή 19.00 ή 20.45 (2). Στείλτε SMS: **AVP** (κενό) και ονοματεπώνυμο στο **54121**, μέχρι **27/4 στις 14.00**. Οι νικητές θα ειδοποιηθούν με sms και τα ονόματά τους θα βρίσκονται σε λίστα στο ταμείο. *Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ*

Διπλά εισιτήρια για το “21 Jump Street”
Η Athens Voice εξασφάλισε για εσάς **20 διπλά εισιτήρια** για την κωμωδία δράσης “21 Jump Street”, σε σκηνοθεσία Phil Lord, Christopher Miller, με τους Jonah Hill, Channing Tatum, Brie Larson κ.ά., στο Village @ The Mall (Α. Παπανδρέου 3, 801 1009191), τη Δευτέρα 30/4 στις 19.15. Στείλτε SMS: **AVVA** (κενό) και ονοματεπώνυμο στο **54121**, μέχρι **27/4 στις 15.00**. Οι νικητές θα ειδοποιηθούν με sms και τα ονόματά τους θα βρίσκονται σε λίστα στο ταμείο. *Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ*

ΟΔΕΟΝ ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΣ ΜΑΡΟΥΣΙ
Λ. Κηφισίας 73 & Πουρνάρα, 210 6786.0000, 801 11 60000
Αιθ. 1: **Άθικτοι**, Πέμ.-Τετ. 17:50, 20:10, 22:30
Αιθ. 2: **Αγώνες πείνας**, Πέμ.-Δευτ. 19:50, 22:40/ Τρ.-Τετ. 22:40/ **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 17:20/ Σάβ.-Κυρ. 13:20, 15:20, 17:20/ **Οι καλοκαιρινές μου διακοπές**, Τρ.-Τετ. 19:50

Αιθ. 3: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 17:10, 20:10, 23:10/ Σάβ.-Κυρ. 15:00, 17:10, 20:10, 23:10
Αιθ. 4: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 18:40/ Σάβ.-Κυρ. 16:20, 18:40/ **Οι καλοκαιρινές μου διακοπές**, Πέμ.-Δευτ. 21:10, 23:20/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 21:00, 23:20
Αιθ. 5: **StreetDance 2**, Σάβ.-Κυρ. 12:10 3D, 14:10 3D, 16:10 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ. & Κυρ.-Τετ. 18:10, 20:50/

Παρ.-Σάβ. 18:10, 20:50, 23:30
Αιθ. 6: **Τιτανικός**, Πέμ.-Τετ. 17:40 3D, 21:30 3D/ **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 13:40 3D, 15:40 3D
Αιθ. 7: **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 17:30, 20:20, 22:50/ Σάβ.-Κυρ. 12:10, 14:50, 17:30, 20:20, 22:50
Αιθ. 8: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 17:00, 20:00, 23:00/ Σάβ.-Κυρ. 12:20, 17:00, 20:00, 23:00
Αιθ. 9: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 12:00 3D, 14:00 3D, 15:50 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 18:00 3D, 21:00 3D/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 17:50, 20:00, 22:10
Αιθ. 10: **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 12:50 3D, 14:40 3D, 16:50 3D/ **Battleship: Ναυμα-**

Παρ. & Δευτ.-Τετ. 19:00 3D, 22:00 3D/ Σάβ.-Κυρ. 16:00 3D, 19:00 3D, 22:00 3D
Αιθ. 2: **Άγρια φύση**, Κυρ. 11:00/ **Ο πράσινος πλανήτης**, Κυρ. 13:00/ Πέρα από τα όρια, Κυρ. 15:00/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 17:00, 19:40, 22:20
Αιθ. 3: **Άγρια φύση**, Κυρ. 11:00 **Ο πράσινος πλανήτης**, Κυρ. 13:00/ **Πέρα από τα όρια**, Κυρ. 15:00/ **Άθικτοι**, Πέμ.-Δευτ. 17:50, 20:10, 22:30/ Τρ.-Τετ. 17:50, 20:10/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Τρ.-Τετ. 23:20
Αιθ. 4: **Άγρια φύση**, Κυρ. 11:00/ **Ο πράσινος πλανήτης**, Κυρ. 13:00/ **Πέρα από τα όρια**, Κυρ. 15:00/ **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 19:10/ Σάβ.-Κυρ. 16:50, 19:10/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ. & Κυρ. 22:15, 23:20/ **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Τρ.-Τετ. 17:30, 20:20, 22:50
Αιθ. 5: **Άγρια φύση**, Κυρ. 11:00/ **Ο πράσινος πλανήτης**, Κυρ. 13:00/ **Πέρα από τα όρια**, Κυρ. 15:00/ **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Δευτ. 17:30, 20:20, 22:50/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 18:40, 21:00, 23:30
Αιθ. 6: **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 16:10 3D/ **Battleship: Ναυμαχία** Πέμ. & Κυρ.-Τετ. 18:10, 20:50/ Παρ.-Σάβ. 18:10, 20:50, 23:30
Αιθ. 7: **Τιτανικός**, Πέμ.-Δευτ. 17:40 3D, 21:30 3D/ Τρ.-Τετ. 17:40 3D/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 15:40 3D/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 21:30, 23:40
Αιθ. 8: **Αγώνες πείνας**, Πέμ.-Δευτ. 17:20/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Τρ.-Τετ. 20:40/ **Οι καλοκαιρινές μου διακοπές**, Πέμ.-Δευτ. 20:30, 22:40/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Τρ.-Τετ. 23:10/ **Πειρατές!** μεταγλ., Τρ.-Τετ. 18:00
Αιθ. 9: **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 20:40, 23:10/ **Πειρατές!** μεταγλ., Πέμ.-Δευτ. 18:00/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 18:10, 20:20, 22:30
Αιθ. 10: **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 17:10, 20:00, 23:00

ΟΣΚΑΡ
Αχαρνών 330, Κάτω Πατήσια, 210 2234.130
Το λιμάνι της Χάρρης, Πέμ.-Τετ. 18:20, 20:10, 22:20

ΠΑΛΛΑΣ
Υμηττού 109, Παγκράτι, 210 7515.434
Τρεις μέρες ευτυχίας, Πέμ.-Τετ. 19:00/ Οι Ακακίες, Πέμ.-Τετ. 20:45/ Η γυναικα του νέμπιου, Πέμ.-Τετ. 22:30

ΠΤΙ ΠΑΛΛΙ
Ριζάρη 24, 210 7291.800
Ο Υπουργός, Πέμ.-Τετ. 18:15, 20:40, 23:05

ΣΙΝΕ ΧΟΛΑΡΓΟΣ
Μεσογείων 232 & Βεντούρη, 210 6525.122
Άθικτοι, Πέμ.-Τετ. 18:50/ Λόραξ μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 16:50/ **Η αίσθηση του έρωτα**, Πέμ.-Τετ. 21:10, 23:00

ΣΟΦΙΑ
Ευσταθιάδου 2, Αργυρούπολη, 210 9927.447
Hugo, Πέμ.-Τετ. 18:00, 20:15, 22:30

ΣΠΟΡΤΙΓΚ ΔΗΜ. ΚΙΝ/ΦΟΣ
Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 18, Νέα Σμύρνη, 210 9333.820
Αιθ. 1: **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 15:30/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 17:30, 20:00, 22:45
Αιθ. 2: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 16:00/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Δευτ. 18:00, 20:15, 22:45/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 18:30, 20:45, 23:00

STER CINEMAS
Εμπ. κέντρο Escape, Α. Δημοκρατίας 67Α, Ιλίων, 210 8092.690, 801 801 7837
Αιθ. 1: **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 13:30 3D/ Τρ. 13:40 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ. & Τρ.-Τετ. 18:30 3D, 21:30 3D/ Παρ. & Δευτ. 18:30 3D, 21:30 3D, 00:30 3D/ Σάβ. 15:30 3D, 18:30 3D, 21:30 3D, 00:30 3D/ Κυρ. 15:30 3D, 18:30 3D, 21:30 3D
Αιθ. 2: **StreetDance 2**, Πέμ.-Τετ. 22:00/ Παρ.-Σάβ. & Δευτ. 22:00, 00:40/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 16:00/ Σάβ.-Κυρ. & Τρ. 13:00, 16:00

Αιθ. 3: **Πειρατές!** μεταγλ., Τρ. 14:40, 16:30/ Τετ. 16:30/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ.-Τετ. 18:20, 21:00, 23:40/ Σάβ.-Κυρ. 12:30, 15:40, 18:20, 21:00, 23:40
Αιθ. 4: **Λόραξ** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. & Τετ. 17:00/ Σάβ.-Κυρ. 13:40, 15:20, 17:00/ Τρ. 13:30, 15:20, 17:00/ **Ο ζωολογικός μας κήπος**, Πέμ.-Τετ. 18:40, 21:15, 23:50
Αιθ. 5: **Τιτανικός**, Πέμ.-Δευτ. & Τετ. 16:00 3D/ Τρ. 15:30 3D/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 12:00 3D, 14:10 3D/ Τρ. 13:50 3D/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Δευτ. 19:30 3D, 22:30 3D
Αιθ. 6: **Άθικτοι**, Πέμ.-Δευτ. 20:00/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Τρ. 13:30, 15:40, 17:50, 20:00/ Τετ. 17:50, 20:00/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ. & Κυρ. 22:15/ Παρ.-Σάβ. & Δευτ. 22:15, 00:10/ **Πειρατές!** μεταγλ., Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 16:20, 18:10/ Σάβ.-Κυρ. 12:40, 13:30, 16:20, 18:10/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 22:10
Αιθ. 7: **Άθικτοι**, Τρ.-Τετ. 18:30/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 18:40, 20:50, 23:00/ Σάβ.-Κυρ. 12:10, 14:20, 16:30, 18:40, 20:50, 23:00/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Τρ.-Τετ. 23:00/ **21 Jump Street**, Τρ. 14:00, 16:15, 20:45/ Τετ. 16:15, 20:45

ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΛΑΪΣ
Ιερά Οδός 48 & Μεγ. Αλεξάνδρου, 210 3609.695
Αιθ. 1: **Εξωτικό ξενοδοχείο Μάριγκολντ**, Πέμ.-Τετ. 19:00, 21:30
Αιθ. 2: **Ολιγαρχία**, Πέμ.-Τετ. 20:15, 22:00

ΤΡΙΑ ΑΣΤΕΡΙΑ
Λ. Ηρακλείου 386, 210 2826.873, 210 2825.607
Αιθ. 1: **Πειρατές!** μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 16:30 3D/ **Battleship: Ναυμαχία**, Πέμ.-Τετ. 18:00/ **Οι Εκδικητές**, Πέμ.-Τετ. 20:20, 22:40
Αιθ. 2: **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ.-

Κυρ. 17:00/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 18:30, 20:30/ Τρ.-Τετ. 18:30/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Δευτ. 22:30/ **21 Jump Street**, Τρ.-Τετ. 20:30, 22:30

ΤΡΙΑΝΟΝ FILMCENTER
Κοδριγκτώνος 21, 210 8215.469, 210 8222.702
Shame, Πέμ.-Τετ. 18:00, 22:45

ΦΟΙΒΟΣ
Εθν. Αντιστάσεως 1, Περιστερί, 210 5711.105
Λόραξ μεταγλ., Σάβ.-Κυρ. 17:20/ **Καθρέφτη, καθρεφτάκι μου**, Πέμ.-Δευτ. 18:45/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Δευτ. 20:50, 22:40/ **Poker Face**, Τρ.-Τετ. 18:30, 20:30, 22:30

ΑΛΙΚΗ ΔΗΜ. ΚΙΝ/ΦΟΣ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
Λεωφόρος Μαραθώνος 196, 22940 69871, Dolby Stereo
Το κρησφύγετο, Πέμ.-Τετ. 21:00

ΑΡΤΕΜΙΣ ΔΗΜ. ΚΙΝ/ΦΟΣ
Παννάλη 2, Μαρκόπουλο, 22990-23924
The Grey, Πέμ.-Τετ. 19:30, 21:30

Πειραιά

ΣΙΝΕ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ
Αγ. Γεωργίου & Ζάππα 4, Κορυδαλλός, 210 4960.955
Ανεμοδαρμένα ύψη, Τετ. 21:00/ **Αναφέ με**, Πέμ.-Τρ. 19:00, 20:30, 22:00/ **Το μικρό σπίτι στο δάσος**, Πέμ.-Τετ. 19:00

ΣΙΝΕΑΚ ΔΗΜ. ΚΙΝ/ΦΟΣ
Πλατεία Δημαρχείου, 210 4225.653
Άθικτοι, Πέμ.-Παρ. & Δευτ. 17:40, 20:00, 22:20/ Σάβ.-Κυρ. 20:00, 22:20/ **Λόραξ** μεταγλ., Σάβ., Τρ. 18:10/ Κυρ. 16:20, 18:10/ **Poker Face**, Τρ. 20:20, 22:20/ Τετ. 18:20, 20:20, 22:20 ●

**Bazaar
στο ΕΚΕΜΕΔ**
Βιβλία, λεξικά, καθώς και πολ-
λά ενδιαφέροντα αντικείμενα θα
πωλούνται σε πολύ χαμηλές τιμές
στα γραφεία του υπό εκκαθάριση
Ευρωπαϊκού Κέντρου Μετάφρασης,
Παπαδιαμαντοπούλου 4 (4ος όρ.), στις 28/4,
12.00-18.00, και στις 29/4, 11.00-15.00.

Bookvoice

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

παρουσιάσεις / εκδόσεις / συνεντεύξεις / εκδηλώσεις

Το «**Ισλα Μπόα**» φιλοξενεί ένα τηλεοπτικό συνεργείο, σκηνοθέτη, παρουσιαστή και δέκα παίκτες με διαφορετική καταγωγή, θρησκεία και γλώσσα. Τα πρόσωπα έχουν προσεκτικά επιλεγεί από την παραγωγή του καναλιού βάσει του παρελθόντος, των προτιμήσεων, των επιθυμιών και της εξεμύθιάς τους, για να συμμετέχουν σε ένα «πείραμα» συμβίωσης. Πόσο ανέτοιμη αποδεικνύεται τελικά αυτή η παγκοσμιοποιημένη κοινότητα μπροστά στην ισχύ και στο απρόβλεπτο της φύσης, αλλά και απέναντι στα ασαφή κέντρα αποφάσεων και τις θολές εντολές τους;

Το μυθιστόρημα του **Χρήστου Αστερίου** (γ. 1971) είναι πολιτικό, όχι πολιτικοποιημένο, ούτε στρατευμένο. Εμπνέεται από

πώς να ψαρεύουμε, να κυνηγούμε, να επιβιώ-
νουμε στη φύση».

Στο βιβλίο καταλόγισαν σκληρότητα, πα-
ρόλο που όπως λέει «θα μπορούσε να είναι
ακόμα πιο σκληρό. Γνωρίζω τεχνοκράτες,
σπουδαγμένους στα καλύτερα πανεπιστήμια
που κάθονται πίσω από οθόνες και όταν βλέ-
πουν μια χώρα να καταρρέει οικονομικά κη-
ρύσσοντας πτώχευση να ανοίγουν σαμπάνια
περιμένοντας το μπόνους τους. Δεν σκέφτονται
τους ανθρώπους πίσω από το γεγονός».

Υπάρχει και αυτή η αντιπαθητική έκφρα-
ση «παράπλευρες απώλειες». «Είναι μια
έκφραση που την πρωτόακουσα στους πολέ-
μους. Βγαίνει ένας εκπρόσωπος και λέει: «Αυ-
πόμαστε πολύ, είναι παράπλευρη απώλεια».
Είναι αντίστοιχη του «αναλαμβάνω την πολιτική

ευθύνη» στην Ελ-
λάδα — δεν σημαί-
νει τίποτα. Αυτός ο
τύπος που το λέει
είναι φρικιαστικός
και κυνικός, αλ-
λά τυπικά δεν έχει
παρανομήσει».

Ο Χρήστος Αστε-
ρίου με το τρίτο
του βιβλίο δίνει
ανάσα σε αυ-
τή την αμήχανη

επανάληψη θεμάτων που χαρακτηρίζει
την ελληνική λογοτεχνία, τοποθετώντας
εσκεμμένα και πειστικά ήρωες και πλοκή
σε έναν τόπο μακρινό. «Με ενδιαφέρει η
θέση του Έλληνα όχι στενά τοπικά, αλλά σαν
πολίτη του κόσμου. Μπορεί όλα τα προβλή-
ματα να έχουν τοπική διάσταση, αλλά αυτή τη
στιγμή που μιλάμε κρεμόμαστε από το τι θα
πει κάποιος στη Ν. Υόρκη ή στις Βρυξέλλες,
οπότε γιατί εγώ πρέπει να περιγράφω τι γίνεται
στο σοκάκι της Αθήνας;» Η σύνοψη; «Τρίζει
ένα οικοδόμημα σχέσεων και ζούμε την ήττα
καθημερινά, περιμένοντας να δούμε πόσο με-
γάλη θα είναι. Το θέμα δεν είναι η καταγραφή
της κατάστασης, αλλά να προβληματιστούμε.
Γι' αυτό το τέλος του βιβλίου είναι ανοιχτό». ■

Η άγρια πλευρά της πραγματικότητας

Η Α.Β. διάβασε το «**Ισλα Μπόα**» (εκδ. Πόλις), ενθουσιάστηκε και μίλησε με το συγγραφέα του **Χρήστο Αστερίου**

Της **ΕΛΕΑΝΝΑΣ ΒΛΑΣΤΟΥ**

θέματα της επικαιρότητας, χωρίς στιγμή να ξεχνάει πως πρόκειται για λογοτεχνία. Η υπόθεση είναι άκρως επίκαιρη, αν και η επιλογή της είχε ρίσκο, γιατί ξεκίνησε να γράφεται το 2008. Δεν θυμάται πώς συνέλαβε την εμπνευσμένη κεντρική ιδέα του βιβλίου, αλλά θα ήθελε να διαβάζεται και σε δέκα χρόνια, «όπως συμβαίνει και με τον Ροβινσώνα Κρούσο».

Χαρακτηριστικό του βιβλίου είναι η απουσία ενός πρωταγωνιστή. Οι ήρωες πολλοί, δημιουργούν έντονα συναισθήματα. «Συχνά μου λένε: «Αυτόν τον ήρωα τον αντιπαθώ» και όχι «μου είναι αδιάφορος», άρα είναι επιτυχημένα σκιαγραφημένοι οι χαρακτήρες. Γράφοντας χρειάστηκε να κάνω παύσεις, να

κάνω αποσυμπίεση για να μπορώ να μπαίνω στο ρυθμό, να βρίσκω το τέμπο και τη γλώσσα του κάθε επόμενου ήρωα. Ένιωθα σαν νθοποιός που ερμηνεύει πολλούς ρόλους — μπαίνεις στο καμαρίνι, αλλάζεις ρούχα και βγαίνεις στη σκηνή να μιλήσεις με άλλον τρόπο».

Στο τραχύ τοπίο του «**Ισλα Μπόα**», ένα σύμβολο πολιτισμού όπως είναι το πιάνο χρησιμοποιήθηκε για να ζεστάνει τους ήρωες. Συμβολική κίνηση ως προς την πρωταρχική ανάγκη επιβίωσης. «Εάν βάλουμε ανθρώπους σε ένα γυμνό, πρωτόγονο μέρος, όσο πολιτισμένοι και αν χαρακτηρίζονται, θα καταρρεύσουν οι βεβαιότητές τους. Ζούμε στην εποχή της εξειδίκευσης, έχουμε παύσει να είμαστε πολυμήχανοι, δεν ξέρουμε

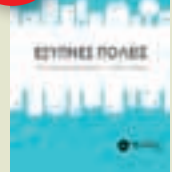
ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΜΑΡΙΝΟΣ Τελευταία πόλη	ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΟΣ Υπογείωση	ΛΑΚΗΣ ΔΟΑΓΤΕΡΑΣ Η δεύτερη συνάντηση της Ελεονώρας και του Νίκου	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΥΤΧΟΓΙΟΣ Χιονίζει ήσυχά στις Αγριόλεκες

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ Αγίας Εφής 17, Αθήνα 10551
τηλ. 210 3228 839. www.gavrielidesbooks.gr

Δώρο

5 αντίτυπα του βιβλίου του Αλέξανδρου Μπρέγιαννη «Εξυπνες Πόλεις: Παγκόσμιες Προκλήσεις - Τοπικές Λύσεις»

Οι «Εξυπνες Πόλεις» αποτέ-
λεσαν πολύτιμη πηγή για το
πολεοδομικό κομμάτι του
τεύχους που κρατάς. Φτιάχνουν έναν παγκόσμιο
χάρτη συζητώντας πρωτότυπες ιδέες και λύσεις
προκειμένου να γίνουν βιώσιμες πόλεις με διαφο-
ρετικές ανάγκες και χαρακτηριστικά. Από τις Αρ-
χάνες Κρήτης στη βραζιλιάνικη Κουριτίμπα κι από
το δανέζικο νησί Σάμσο στην κινέζικη «πόλη του ή-
λιου» Ριτσάο. Από τις εκδόσεις Ιβίσκος. Στείλτε SMS:
AVBOOK (κενό) και ονοματεπώνυμο στο 54121, μέ-
χρι 1/5 στις 10 π.μ. Οι νικητές θα ειδοποιηθούν με
sms και θα μπορούν να παραλάβουν το δώρο τους
από τα γραφεία της Α.Β. (Χαρ. Τρικούπη 22, 3ος όρ.,
210 3617.360). Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ

Δεπτομέρειες

Από τη **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ**
stavroulapapasprou@gmail.com

Μετρημένες στα δάχτυλα είναι πια οι νέες εκδόσεις του «**Ροδακιού**». Να όμως που μετά τη **Στέλλα Παναγιωτοπούλου** και τη λεπτοκεντημένη της «**Εξοδο προς την Καππαδοκία**», ήρθε η σειρά του **Αντώνη Νικολή** να κάνει την έκκληξη. Η ιστορία της αλαφροϊσκιωτης και ποικιλοτρόπως κακοποιημένης «**Διονυσίας**» που εγκαταλείπει την Κω για να εξαϋλωθεί στην... ξελογιάστρα Αθήνα, είναι ένας αναπάντεχος συνδυασμός νθογραφίας και ερωτικής λογοτεχνίας που σε κρατά ως το τέλος αιχμάλωτο.

Παρ' ολίγον γιατρός που τελικά στράφηκε στην κλασική φιλολογία, ο **Αντώνης Νικολής** με τη στιβαρή πρόζα έχει πίσω του θεατρικά έργα σκηνοθετημένα από τους **Σταμάτη Φασουλή** και **Θανάση Παπαγεωργίου** και τη νουβέλα «**Το σκοτεινό νησί**» (Εμπειρία-Εκδοτική). Αλίμονο σ' εκείνους που προβλήθηκαν επί «ευημερίας» ως νέα ταλέντα, δεσμεύτηκαν με συμβόλαιο για ό,τι σχεδόν γράψουν στο μέλλον και τώρα απορρίπτονται ως αντιεμπορικοί...

Πολύς λόγος γίνεται για τις ψηφιακές αυτοεκδόσεις σε ΗΠΑ και Βρετανία και για τις περιουσίες που έχτισαν ορισμένοι εν ριπή οφθαλμού, αναλαμβάνοντας ρόλο συγγραφέα, ατζέντη, εκδότη, επιμελητή και πωλητή μαζί. Για να προσγειωθούμε λιγάκι, σας παραπέμπω στη διαδικτυακή εμπειρία του **Κυριάκου Αθανασιάδη**, γνωστού στους λάτρεις του φανταστικού από παλιά (βλ. «**Μικροί κόσμοι**», Λιβάνης). Επί ενάμιση μήνα είχε ανεβασμένη, σε κοινή θέα, την ανέκδοτη νουβέλα του «**Ζαζά**». 900 ξεκίνησαν να τη διαβάζουν, 45 την ολοκλήρωσαν.

Αυτό το σαββατοκύριακο, Παπαδιαμαντοπούλου 4, η κινητή περιουσία του **Ευρωπαϊκού Κέντρου Μετάφρασης**—λεξικά, εγκυκλοπαίδειες, έπιπλα, κομπιούτερ—βγαίνει στο σφυρί. Τα χρέη του, θυμίζω, ξεπερνούν τις 40.000 ευρώ. Για να δούμε, θα καλυφθούν με το παζάρι;

«Γιατί νίνεις τόσο πολύ;». Σ' όποιον απορούσε, ο **Γιόζεφ Ροτ** έλεγε: «Εσύ νομίζεις ότι θα ξεφύγεις; Κι εσύ θα αφανιστείς;... Ο ίδιος χάθηκε το 1939, στα 44 του, έχοντας ήδη δώσει το αριστουργηματικό «**Εμβκτήριο του Ραντέσκυ**» (Ροές, Άγρα). Το τελευταίο του δημοσιευμένο μυθιστόρημα ήταν το «**Χίλιες και δύο νύχτες**», που διαδραματίζεται στη λαμπερή Βιέννη του 19ου αιώνα, κι ενώ στην Ευρώπη κυριαρχεί μια απατηλή ειρήνη και μια ευμάρεια που θ' αποδειχτεί καταστροφική για τους αφελείς... Το ετοιμάζει ο «**Ολκός**» σε μετάφραση **Γ. Δεπάστα**. Ασφαλιστικά μέτρα και αγωγή έκανε η δημοσιογράφος **Όλγα Μπακομάρου** κατά του βιογράφου του Αλέξανδρου **Ιόλα Νίκου Σταθούλη**, απηυδισμένη από τη συστηματική κλοπή της πνευματικής της ιδιοκτησίας εκ μέρους του (αναφέρεται σε παλιά συνέντευξή της με το συλλέκτη στη «**Γυναίκα**»). Εντωμεταξύ, στη Γερμανία, αφαιρέθηκε ένας διδακτορικός τίτλος ακόμα, της **Μαργαρίτας Μαθιουδάκη**. Δύσκολοι καιροί. ●

Από το A-Q

Tim Crouch

Ο Βρετανός συγγραφέας, σκηνοθέτης, performer, ή αλλιώς «ο Πιραντέλο της σύγχρονης βρετανικής θεατρικής σκηνής», Tim Crouch συνθέτει το δικό του αλφαβητάρι

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΠΛΑΤΣΟΥ

Info

* «Το χέρι»: ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, Αντισθένους 7 & Θαρύπου, 210 9212.900. Παραστάσεις μέχρι 15 Μαΐου. «I, Malvolio»: BIOS, Πειραιώς 84, 210 3425.335. Παραστάσεις 27-28 Απριλίου.

ΦΩΤΟ: LISA BARNARD

Τι νέα;

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μια πρωτότυπη δράση για να αγαπήσουν τα παιδιά το βιβλίο ξεκίνησε το ΕΚΕΒΙ, ζητώντας από 12 διακεκριμένους συγγραφείς να προσφέρουν ως συμβολικό δώρο προς τα παιδιά μια επιστολή για τη χαρά της ανάγνωσης και την αγάπη για τα βιβλία. Οι επιστολές θα τυπωθούν σε ειδικό φυλλάδιο και θα προσφέρονται σε όλα τα παιδιά που θα επισκεφθούν το περίπτερο της «Φιλαναγνωσίας» από 24 έως 27/5, στην Έκθεση Βιβλίου Θεσ/νίκης.

ΤΕΣΣΕΡΑ ΚΟΥΑΡΤΕΤΑ Τ.Σ. Έλιοτ, μτφ. Χάρης Βλαβιανός, εκδ. Πατάκη

Το έργο του Έλιοτ σε δίγλωσση έκδοση, που περιλαμβάνει και cd. Ένα έργο μοναδικό, για το σπάνιο συνδυασμό ενός βαθύτατου στοχασμού για την ιστορία και μιας τολμηρά ανανεωμένης ποιτικής γλώσσας και δομής, όπως αναφέρει στο σημείωμά του ο Χ. Βλαβιανός.

ΧΡΩΜΟΣΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΩΛΕΙΑΣ Ανθή Μαρωνίτη, εκδ. Άγρος

Ένα απόσπασμα από τη νέα ποιητική της συλλογή: «Πώς γλίτωσε από την πέτρα, της λήθης σχεδόν δροσερή / Θα της δώσω χρώματα και σώμα, μυρωδιές, φωνή, να γράψει το ποίημα, απ' το ποίημα να πιει, να μιλήσει».

Απουσίες Μερικές φορές, εδώ και δύο χρόνια, νιώθω ένα κενό στη ζωή μου. Αυτό το κενό έχει σχήμα τσιγάρου.

Βαριέμαι Την Αμερικανική πρεσβεία και το Γραφείο Παραχώρησης Βίζας. Δουλεύω αρκετά στις ΗΠΑ και κάθε φορά που περιμένω στην πρεσβεία τους, στην ουρά για τη συνέντευξη που θα μου εξασφαλίσει τη βίζα, υπενθυμίζω στον εαυτό μου να μην επιδειξω κανένα ίχνος χιούμορ σε κανέναν υπάλληλο, με κανέναν τρόπο.

Γεννήθηκα Στη μικρή παραθαλάσσια κωμόπολη της νότιας Αγγλίας που ονομάζεται Bognor Regis. Το συγκεκριμένο μέρος είναι διάσημο για το πλίνθιο όνομά του και τη βαρετή ζωή του. Επίσης, είναι το μέρος όπου πάνε οι ηλικιωμένοι για να πεθάνουν.

Ελπίδα Να πιάσω περισσότερα ψάρια αυτή τη χρονιά.

Θέατρο Σπάνιο στη δυνατότητά του να δημιουργεί μια κοινότητα που

μπορεί να συνθέτει και να μοιράζεται το σκηνικό μετασχηματισμό σε ζωντανό χρόνο.

Καπιταλισμός Βασίζεται στην ιδέα ότι κάποιιοι άνθρωποι αξίζουν να έχουν περισσότερα και κάποιοι άλλοι λιγότερα. Αλλά οι άνθρωποι που πραγματικά αξίζουν να έχουν λιγότερα, παίρνουν τελικά τα περισσότερα και αυτοί που αξίζουν περισσότερα, παίρνουν πολύ λιγότερα. Ο καπιταλισμός, επίσης, ενοικεί σε κείνες τις μορφές τέχνης που προσπαθούν να θέσουν το κοινό τους σε θέση αδυναμίας, που επιβάλλουν την «αυθεντία» τους καθιστώντας τους θεατές ανίσχυρους.

Ματαιοδοξία Η φάλακρα είναι μια εξαιρετική θεραπεία για τη ματαιοδοξία. Τη συνιστώ ανεπιφύλακτα.

Ολυμπιακοί Αγώνες 2012 Πού είπαμε

www.athens.voice.gr
Διαβάστε όλη την αλφάβητα στο site της Α.Β.

ότι γίνονται φέτος; Εγώ πάντως έχω κλείσει από πέρσι να περάσω το καλοκαίρι μου σε ένα όμορφο χωριό στην Κέρκυρα.

Παιδική ηλικία Την πέρασα σε μια συνθήκη μακάριας άγνοιας. Ψάρεμα στη θάλασσα, κολύμπι, ιστιοπολία. Με τους ηλικιωμένους να πεθαίνουν δίπλα μου. (Δες το «Γεννήθηκα»)

Ρίσκο Το ρίσκο είναι απελευθέρωση. Είναι εκδήλωση ελεύθερης βούλησης, σκέψης και δράσης. Κάνε επίδειξη αυτής της ελευθερίας σου όσο πιο συχνά μπορείς.

Σημείο μηδέν Να είσαι ανοιχτός.

Φιλοδοξία Να μη γίνω μαλάκας.

Χρήματα Δεν είναι το πιο σημαντικό πράγμα στον κόσμο. Αν είναι αυτοσκοπός ή μόνο γι' αυτό δουλεύεις στη ζωή σου, την έχεις γαμήσει.

Ωρα να... μείνουμε ακίνητοι και να αντιληφθούμε την ασχετοσύνη μας. **A**

Το βιβλίο της χρονιάς!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΙΟΛΑ
η ζωή μου

από τον Νίκο Σταθούλη

Εκδόσεις Οδός Πανός

Η αυτοβιογραφία του Αλεξάνδρου Ιόλα, που παρουσιάζεται 25 χρόνια από το θάνατό του (1987), θα συμβάλει στην αποκατάσταση της μνήμης του ανθρώπου για τον οποίο ο Μαξ Έρνστ είπε κάποτε: «Μα ποιος είναι αυτός που μπορεί να πάει κόντρα στους θημιωμένους ωκεανούς; Ω! Μα ασφαλώς ο Αλεξάνδρος Ιόλας».

Περιοδικό & Εκδόσεις Οδός Πανός και Εκδόσεις ΣΙΓΑΡΕΤΑ
Βιβλιοπωλείο: Διδότου 39 και Ιπποκράτους, 106 80 Αθήνα. Τηλ.- Fax: 2103616782
e-mail: chronos@otenet.gr www.iodos.com-sigaret.gr

Market

Της ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ

HONDA CIVIC 50

Πάντα φινετσάτο και σπορ, το νέο Civic, **βελτιωμένο σε όλα τα επίπεδα**, με οδηγική άνεση και οδική συμπεριφορά που θα συγκινήσει κάθε εραστή της ασφάλτου, κυκλοφορεί σε 3 εκδόσεις: μία πετρελαιο 2.2 lt, και δύο αμόλυβδης βενζίνης, 1.8lt και 1.4lt. Όλα τα εξαρτήματα του νέου Civic είναι νέα ή σημαντικά αναβαθμισμένα, με μειωμένες τις εκπομπές CO2.

OXETTE

Τα έντονα χρώματα και η casual κομψότητα είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των **por watches** της OXETTE. Με ελαφρύ λουράκι σιλικόνης, διατίθεται με λεία ή σφυρήλατη στεφάνη από ατσάλι καθώς και με επιστροφή yellow και rose gold. Μπορείτε να τα βρείτε στα OXETTE shops, shop in shop & corners με λιανική τιμή € 79-95. www.oxette.gr.

SWATCH STORE

Εντυπωσιακό και πλήρως ανακαινισμένο το κατάστημα της Swatch στην Πλάκα, όπου μπορείτε να βρείτε την πλήρη συλλογή των ρολογιών Swatch, μεταξύ των οποίων τα πολύ δημοφιλή **New Gent Lacquered** και **New Gent Coloured**, τα θηλυκά **Lady Double Tour**, τα νεανικά ψηφιακά **Swatch Touch** και τα κοσμοπολίτικα **Glance Collection**. *Αδριανού 107, Πλάκα*

SONY

Νέο κομψό notebook, με στιλάτο design, με δυνατό και καθαρό ήχο και φωτιζόμενο πληκτρολόγιο. Τα νέα **Vaio** της σειράς **E 14P** διατίθενται σε λευκό, μαύρο και ροζ, και σχεδιάστηκαν για να κάνουν την καθημερινή χρήση υπολογιστή πιο εύκολη και εύκολη.

Σε είδα...

χαμόγελο, θέλω να σε ξαναδώ, άμα θες, στείλε εδώ. kostastabouras@yahoo.gr

ΓΛΥΦΑΔΑ

Τρίτη βράδυ ρίχναμε βλέμματα έντονα μπροστά στο Hondos Γλυφάδας, εσύ τσάντα Hondos, εγώ ψηλός μαυρισμένος. markabso@hotmail.com

ΚΤΕΛ ΑΜΦΙΣΣΑΣ

Μεγάλη Παρασκευή το πρωί, ήμουν με τη μπότερα μου κι εσύ μόνος σου στο απέναντι κάθισμα, ήθελα να σου μιλήσω περισσότερο... Ελπίζω να τα ξαναπούμε. maria.anna09@yahoo.gr

MAC - ΑΤΤΙCA

Μελαχρινή με θεϊκό βλέμμα, εκεί σε είδα. Μελαχρινός. 698 5617596, sms me.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΕΤΡΟ

Κορωπί, σε λένε Κατερίνα, μελαχρινό κορίτσι, δεν ξέρω αν σε ξαναδώ, αν το δεις στείλε, σε παρακαλώ. christos1979@windowslive.com

ΝΟΤΙΑ ΠΡΟΑΣΤΙΑ

Εργάζεσαι σε μια γνωστή εταιρεία στην οδό Πέλλης. Έκανα εκεί την πρακτική μου πριν 2 μήνες. Εσύ ήσουν υπεύθυνη στο τμήμα μου, πολύ καλή και ευγενική με όλους μας. Εγώ μικρότερός σου και ερωτευμένος μαζί σου!

ΜΥΚΟΝΟΣ

15/4 ημέρα του Πάσχα. Γνωριστήκαμε σε ένα μπαρ, στα Ματογιάννια. Σε λένε Ζωή και είσαι από Αγγρίνιο. Ήσουν εκεί για διακοπές, όπως κι εγώ. Σε κάλεσα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου αλλά δεν ήρθες. Σε περιμένα όλη νύχτα.

ΤΡΕΝΟ ΓΙΑ ΧΑΛΚΙΔΑ

Σε συναντώ συχνά, κατεβαίνεις Αχαρνές και μετά μπαίνεις σε ένα μικρό αμάξι, ψηλή με μακρύ μαλλί, αν το δεις... 699 7604311

ΦΛΟΙΣΒΟΣ

22/4. Είχε υπέροχο νλιοβασιλέμα. Σε είδα στο κατόρθό σου να ετοιμάζεσαι για βαρκάδα... ήσουν πανέμορφος και σε κοιτούσα επίμονα. Ήμουν έτοιμη με ένα σου νεύμα να έρθω μαζί

σου, προς άγνωστη κατεύθυνση.

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ

Στο γνωστό κρητικό στέκι, έρχεσαι με την παρέα σου κάθε Παρασκευή. Είσαι το πιο γερό ποτήρι στο μαγαζί, σε λένε Δώρα. Θα 'ρθεις μαζί μου την Πρωτομαγιά στην Κρήτη;

ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Μπουρνάζι, είσαι η καστανή κοπέλα, είμαι ο ψηλός με τη γκριζοπράσινα μάτια. Πάρε με, 695 6103691

ΣΥΓΓΡΟΥ ΦΙΕ

20/4. Δουλεύεις στη City Bank. Είσαι γύρω στα 30. Ήρθα να βγάλω μια πιστωτική, μου έκανες την πιο κατατοπιστική ενημέρωση, και έφυγα με την κάρτα με το υψηλότερο επιτόκιο. Πώς την πάτησα έτσι μαζί σου;

ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ

Είσαι καστανή και μένεις στην οδό Έβρου στον τρίτο όροφο. Εγώ στην απέναντι πολυκατοικία. Τι σου έχει συμβεί κα έχεις μορφύνει τώρα τελευταία;

ΚΑΡΜΑ

Ξανθό κορίτσι, κλωμό με ροζ γαρ και χέρια κλαράκια. Με είδες. Στείλε εδώ. 694 6189237

ΣΚΛΑΒΕΝΙΤΗΣ

Πέμπτη 12/4. Ξεκίνησαμε από τα γλυκά και φτάσαμε στο ταμείο, δεν πρόλαβα να σου μιλήσω, δεν ήσουν μόνη... whitewiskey@hotmail.gr

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

Στην Κρέμου κάθε μεσημέρι, ένα Opel corsa σπορ, κλείνει το parking μου. Την επόμενη φορά θα φωνάξω γερανό.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Συχνάζεις στο καφέ που δουλεύω. Πίνεις espresso lungo, είσαι ξανθιά, ψηλή με πράσινα μάτια. Κάθε φορά που ζητάς τον κωδικό του Wi-Fi, που τον αλλάζω συχνά... για να σε παιδεύω. Μ' αρέσει όπως αντιδράς.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΚΟΡΟΠΑΝΗΣ

Στη Διεθνή Ημέρα Μνημείων, την Τετάρτη 18/4. Σε μία φάση ήσασταν παρέα κοριτσιών.

Είσαι μελαχρινή και φορούσες τζιν. Άνετα θα σε πέρανα για τη θεά Αθηνά! Στείλε εδώ. mouseioakro@yahoo.gr

SODADE

Στις τουαλέτες του. Σε λένε Γιώργο. Δάκρυζε το μάτι μου και... απλά ήθελα να στείλω και εγώ το μήνυμά μου...)

RICH

Μου χαμογέλασες και μου φώτισες τη μέρα, ξανθιά οπτασία. Τρίτη πρωί για καφέ στη Γλυφάδα! Είμαι ο μελαχρινός.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΟ

Παρασκευή 20/4 το απόγευμα. Κατέβαινα την Κηφισίας, ήσουν με μίνι κούπερ, κοιταχτήκαμε τρεις φορές, την τρίτη μου χαμογέλασες κι έφυγες. Σε ερωτεύτηκα, κοπελιά.

ΒΟΥΛΑ

Κάθε μέρα, φέρνεις μαζί σου μια μπανάνα για κολατσάι και εγώ σε πειράζω για αυτό. Είσαι γύρω στα 24, μελαχρινός με μούσια από Κρήτη. Θέλω να γίνω η Chiquita σου.

ΜΕΤΡΟ

Μπήκαμε στο Σύνταγμα και κατεβήκαμε μαζί Αιγάλεω. Φορούσες άσπρη φούτερ ζακέτα με λεπτές πράσινες και μπλε ρίγες, τζιν και καφέ αθλητικά. Εγώ γκρι παντελόνι, μοβ μπλούζα, γκρι ζακέτα και all star, μελαχρινή. Κοιταχτήκαμε, μετάνιωσα που δεν μιλήσαμε. Θέλω να σε ξαναδώ. marilougreat@hotmail.com

ΜΕΤΡΟ

Προς Άγιο Αντώνιο, Μ. Τρίτη. Κατέβηκες Σύνταγμα να πας Μοναστηράκι. Εγώ κατέβηκα Κεραμεικό. Είσαι καστανός με ανοιχτά μάτια και γαλάζιο φούτερ. Κάθισες δίπλα μου και με ρώτησες πότε είναι το τελευταίο μετρό. Αν ενδιαφέρεσαι ακόμα, απάντησε.

ΑΚΡΩΤΗΡΙ

Σάββατο, δεν λέω πολλά για ευνόητους λόγους, αν το δεις θα καταλάβεις... Πολύ κοντά, πράσινο εσύ, άσπρο εγώ. Καθίσαμε όλοι μας μέχρι αργά.

Γράψε για το ΣΕ ΕΙΔΑ (μέχρι 20 λέξεις) και στείλ' το με SMS: AVSE, κενό και το μήνυμά σου στο 54121

Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα.

Κάθε μήνυμα χρεώνεται € 1,23 με ΦΠΑ

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το 210 3617.369 (11.00-18.00)
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάξ. «Πάππας». Εκλεκτές γνωριμίες γάμου. Το Γραφείο μας συνεχίζει την επιτυχημένη πορεία στο χώρο των συνοικειών, με σοβαρότητα και εκκεμύθεια. Άνθρωποι όλων των ηλικιών, σοβαροί και συγκροτημένοι, ανώτατου πνευματικού και οικονομικού επιπέδου, αναζητούν και βρίσκουν κοντά μας το σύντροφο της ζωής τους. Συνεργασία με γονείς. Πανελλαδικά-εξωτερικά. Σας περιμένουμε στο Κολωνάκι, Ομήρου 38, στον 3ο όροφο, καθημερινά 9:00-21:00, Σάββατο 10:00-14:00, τηλ. για ραντεβού 210 3620.147, www.pappas.gr

Αβαντάξ. Πλοίαρχος 41χρονος ψηλός, μελαχρινός, με πράσινα μάτια, € 10.000 μηνιαίως, σπίτια, οικόπεδα σε νησί, Ι.Χ., με αγάπη στο κολύμπι, το σινεμά, ενδιαφέρεται για γνωριμία γάμου με νέα έως 37 ετών. Οικονομική κατάσταση αδιάφορη. Διαμονή Αθήνα. «Πάππας». Ομήρου 38, Κολωνάκι, 3ος όροφος, 210 3620.147, καθημερινά 9:00-21:00, Σάββατο 10:00-14:00, www.pappas.gr

Πάμπλουτη διακοσμήτρια 43χρονη, πολύ όμορφη, ψηλή, καλλιγράμμα, με καλό χαρακτήρα, διαζεγμένη χωρίς παιδιά, μηνιαίως € 5.000, ακίνητα-στούντιο, καταθέσεις, Ι.Χ., επιθυμεί γνωριμία γάμου με κύριο έως 56 ετών σοβαρό, νεανικό, δημιουργικό. Αποκλειστικά «Λούις» Πειραιάς, Καραϊσκού 117, 210 4176.812, 4179.152, www.louis.gr

ABILITY. Εξάιρετος Έλληνοαμερικάνος 62χρονος επιστήμων, ποιητικός, large, ευχάριστος, δραστήριος επιχειρηματίας Γλυφιδιώτης 53χρονος, ψηλός, αρρενωπός, αιματολόγος-ιατρός κλινικός 48χρονος, πολύ εμφάνισμος, με καλό χαρακτήρα, καθηγητής πανεπιστημίου 42χρονος πολύ αρρενωπός, αρχιτέκτων εξάιρετος 37χρονος με 2 εταιρείες, επιθυμούν γνωριμία γάμου. Πανελλαδικά-εξωτερικά. Δεκτή διαμεσολάβηση γονέων-συγγενών. Τηλ. κέντρο 210 3826.947, 697 1896485, στη νέα μας διεύθυνση: Ερμού 18, Σύνταγμα 4ος όροφος, www.abilityclub.gr

ABILITY. 28χρονη επιστήμων (τραπεζικός) πολύ όμορφη, με ευχάριστη προσωπικότητα, 32χρονη βοηθός λογιστού σε μεγάλη εταιρεία, γλυκύτατη, ήπιων τόνων, 36χρονη φαρμακοποιός πανέμορφη, ευκατάστατη, 41χρονη υποδιευθύντρια ομίλου εξαιρετικής εμφάνισης, 45χρονη οικονομολόγος με δικό της γραφείο, 49χρονη χήρα εισοδηματίας, χωρίς υποχρεώσεις, 55χρονη φινετσάτη συνταξιούχος Δημοσίου, επιθυμούν γνωριμία γάμου. Πανελλαδικά-εξωτερικά. Δεκτή διαμεσολάβηση γονέων-συγγενών. Τηλ. κέντρο 210 3826.947, 697 1896485, στη νέα μας διεύθυνση: Ερμού 18, Σύνταγμα 4ος όροφος, www.abilityclub.gr

ABILITY. Υψηλών προδιαγραφών γνωριμίες συντροφικότητας-γάμου από όλη την Ελλάδα-Ευρώπη-Αμερική-Αυστραλία. Με σύγχρονες μεθόδους, στοχευμένα ραντεβού, πλειάδα επιλογών, εκμεύθεια, εντιμότητα. Άμεσα και άριστα αποτελέσματα. Ρεκόρ γάμων και ευτυχισμένων ζευγαριών. Δεκτή διαμεσολάβηση γονέων-συγγενών. Τώρα στη νέα μας διεύθυνση, σας περιμένουμε όλους. Κάντε αυτό το δώρο στον εαυτό σας και σε όσους πραγματικά αγαπάτε. Γιατί η ζωή χρειάζεται αγάπη - συντροφικότητα-κοινογένεια. «ABILITY». Τηλ. κέντρο 210 3826.947, 697 1896485, Ερμού 18, Σύνταγμα 4ος όροφος, www.abilityclub.gr

VIP'S. Η κυρία Μάγδα Πετρίδη προτείνει για γνωριμία γάμου: 30χρονος εισοδηματίας από μεγάλη ακίνητη περιουσία, καταθέσεις, ψηλός, αθλητικός και πολύ καλού χαρακτήρα, γνωρίζει αγγλικά, γερμανικά, μνημείο εισόδημα πολύ υψηλό, μεζονέτα στην Κηφισία, εξοχικό στη Ζάκυνθο, πολυτελέστατο σπορ Ι.Χ. και σκάφος, αγαπάει τα ταξίδια, την γυμναστική, το κολύμπι, το θέατρο και το μπιλιάρδο, επιθυμεί να γνωρίσει την κοπέλα που θα έχει αξίες και αρχές. Δεκτή διαμεσολάβηση γονέων-συγγενών. VIP'S. «Διεθνή Γραφεία Συνοικειών». Κεντρικά: Νίκης 24, Σύνταγμα, τηλ. κέντρο 210 3234.793/Υποκατάστημα: Λεωφ. Σαρωνίδας 37, Σαρωνίδα, τηλ. κέντρο 22910 60130, www.vip-petridi.gr

VIP'S. Η κυρία Μάγδα Πετρίδη προτείνει για γνωριμία γάμου: 34χρονη ιατρός-δερματολόγος, με ιδιόκτητο ιατρείο, μετρίου αναστήματος, με πράσινα εκφραστικά μάτια, πολύ καλές αρχές και ευαίσθητη καρδιά, γνωρίζει αγγλικά, γαλλικά, μνημείο εισόδημα πάνω από € 2.500, οροφωδιαμέρισμα, εξοχικό, Ι.Χ., αγαπάει τη θαλάσσια, τα ταξίδια, την ποίηση και το θέατρο, επιθυμεί να γνωρίσει τον άντρα που θα δώσει τροφή στην ψυχούλα της. Δεκτή διαμεσολάβηση γονέων-συγγενών. VIP'S. «Διεθνή Γραφεία Συνοικειών». Κεντρικά: Νίκης 24, Σύνταγμα, τηλ. κέντρο 210 3234.793/Υποκατάστημα: Λεωφ. Σαρωνίδας 37, Σαρωνίδα, τηλ. κέντρο 22910 60130, www.vip-petridi.gr

Ακρως επιθυμητή Λαρισαία 28χρονη, απόφοιτος ΤΕΙ, καστανόξανθη καλλονή, επιθυμεί γνωριμία-ταξίδι ανοιχτό με κύριο εκέμυθο, ιατρό-γαιοκτήμονα-καπετάνιο-στρατιωτικό-καθηγητή-επιχειρηματία. Ταξιδεύει αυθημερόν. Πανελλαδικά. 210 8064.902

Ζήτη μου ό,τι θες
Παραδίδονται σε εργαστήριο μαθήματα κεραμικής, μικρού γλυπτού, ανάγλυφο, χριστικού και διακοσμητικού αντικειμένου. 210 6411.392, 693 7411215

Looking for an experienced British nanny, living permanently in Athens, to look after a 2 years of age baby-girl. For further information, please contact 694 6003988

Αναζητάς μια νέα γνωριμία;
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 1173
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)
ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΟ ΣΤΕΙΛΕ MAN12 ΣΤΟ 54154
Υποστηρίζεται από τηλ. κέντρο

ΑΚΟΥΣΕ ΤΙΣ ΠΙΟ...
...ΑΙΣΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 1949
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)

ΚΟΥΤΣ ΝΥΩΡΙΜΙΕΣ
ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΟ ΣΤΕΙΛΕ MEN15 ΣΤΟ 54154
2,48 € / SMS (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)
Υποστηρίζεται από τηλ. κέντρο
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 1144
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)

24 ώρες το 24 ωρο!
ΑΥΤΡΕΣ ΥΙΟ ΟΠΟΙΟΤΙ ΘΕΛΕΙΣ!
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 1131
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)

Ζήτα μου ότι θέλεις!
ΧΩΡΙΣ ΤΑΜΠΟΥ
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 9152
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)
ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΟ ΣΤΕΙΛΕ ANNY ΣΤΟ 54154
2,48 € / SMS (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)
Υποστηρίζεται από τηλ. κέντρο

Πάρτε μας ΤΩΡΑ! Τα κάνουμε όλα!
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 9127
Σταθερά: 2,48 € / Τ. Κινητά: 2,99 € / Τ. SMS: 3,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)

ΑΚΟΥΣΕ ΤΩΡΑ ΤΙΣ ΠΙΟ ΚΑΥΤΕΣ...
...ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 1968
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)

Αντρες ζητούν νέες γνωριμίες!
Μην διστάζεις. Τηλεφωνήσε τώρα!
ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΑΘΕΡΑ & ΚΙΝΗΤΑ
90 91 92 1162
Σταθερά: 1,72 € / Τ. Κινητά: 1,97 € / Τ. SMS: 2,48 € (συμπεριλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.)
ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΟ ΣΤΕΙΛΕ MEN7 ΣΤΟ 54154
Υποστηρίζεται από τηλ. κέντρο

Η επικοινωνία είναι εντελώς δωρεάν. Για υποδείξεις - πρόβλεψη 214 214 8829. Όλες οι υπηρεσίες απευθύνονται σε ειδικούς μελετητές Τ.Χ. 915-24. Α.Καρπούζης 125-127 Αθήνα

Μίλα μου βρώμικα

Της ΜΥΡΤΩΣ ΚΟΝΤΟΒΑ

Αγαπητή μου Μυρτώ, γεια σου! Παίρνω το θάρρος να σου στείλω αυτό το μήνυμα γιατί τον τελευταίο καιρό με απασχολεί πολύ το γκομενικό θέμα. Δεν θα έπρεπε (κυρίως λόγω ηλικίας, 17), αλλά συμβαίνει, και φοβάμαι πως δεν μπορώ να κάνω κάτι γι' αυτό. Όχι ότι είναι αρμόδια η (υπέροχη) ας μου επιτραπεί να (πω) στήλη σου επί του θέματος, αλλά δεν έχω πού αλλού να τα πω, περικυκλωμένη από φίλους που —μεταξύ μας— έχουν και αυτοί τα κόμπλεξ τους. Ούσα λοιπόν κάπως τσουπωτή δεν έχω την επιτυχία σε αυτό τον τομέα στους συνομήλικους. Γι' αυτό, με μάσκα το φατσοβιβλίο, έτυχε να γνωρίσω ορισμένα άτομα αρκετά μεγαλύτερης ηλικίας (μιλάω για 10+ χρόνια διαφορά) οι οποίοι με έκαναν να νιώσω ποθητή αν και ήξερα ότι ήθελαν μόνο να ικανοποιηθούν σαρκικά. Τέλος πάντων έγινε ό,τι έγινε, στοματικό σεξ δηλαδή, δεν το μετανιώνω, καθώς δεν μετανιώνω ποτέ γι' αυτά που επιλέγω να κάνω και κάθονται και αναρωτιέμαι με το σουφλέ σοκολάτας στο χέρι, γιατί οι κακές συνήθειες δεν κόβονται, πώς γίνεται οι μεγαλύτεροι να καυλώνουν τόσο πολύ με μένα και οι συνομήλικοι ούτε ματιά; -Κατ Υ.Γ. Θέλω τόσο πολύ να πάω Αγγλία! Στο αναφέρω γιατί γνωρίζω την αγάπη σου για τη χώρα. Φιλιά πολλά!

Οι κακές συνήθειες κόβονται. Πώς; Με δυσκολία. (Αλλά κόβονται). Κλισέ θα σας φανεί, αλλά είναι βέβαιο ότι για όλα μπορούμε να κάνουμε κάτι, ειδικά για θέματα που σχετίζονται με τη διάθεση, την προσωπικότητα, το χαρακτήρα αλλά και την εμφάνισή μας. Φαίνεται βουνό, I know. Το σουφλέ σοκολάτας δίνει άμεση ικανοποίηση, το άλλο θέλει προσπάθεια και πειθαρχία. Και φυσικά δεν αναφέρομαι απλά στη διαίτα αλλά στην «περιπέτεια» του να κοιτάξετε μέσα σας. Αν θέλετε να μιλήσετε κάπου, δοκιμάστε τη γραμμή στήριξης εφήβων — άκουσα ότι κάνουν καλή δουλειά. Ρίξτε μια ματιά στην ιστοσελίδα τους: www.tilefonikigrammi.gr
Υ.Γ.1 Δεν είναι πρόβλημα το να γνωρίζετε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, η ενδεχόμενη συναισθηματική κακοποίηση είναι.
Υ.Γ.2 Μια 17χρονη που χρησιμοποιεί τη μετοχή Ενεστώτα της αρχαίας ελληνικής! Μας τρελάνετε τελείως.

Μυρτώ... ξέρω ακριβώς πού αρχίζουν και πού τελειώνουν όλα τα προβλήματά μου στη ζωή! Στο γεγονός ότι δεν έχω όρχεις! Όχι, δεν είμαι λεσβία ή κάτι τέτοιο, αλλά αλήθεια, πόσο πιο απλή και ανώδυνη θα ήταν η ζωή αν τα έγγραφα διαρκώς όλα στα παπάρια μου όπως με επιτυχία κάνουν αυτά τα γελοία πλην αξιοζήλευτα υποκείμενα οι άντρες. Τι να πεις... αυτές είναι οι αδικίες της φύσης αλλά πού θα πάει, με λίγο διαλογισμό, με λίγη ψυχανάλυση, με κάνα βιβλίο θα καταφέρω να φτάσω και γω στην ανω-

τάτη βαθμίδα του ζεν του σταρχιδισμού. Και τότε, ποιος με πάνει! -melocoton

Δείτε τη φωτεινή πλευρά της ζωής, που λένε και οι Μόντι Πάιθονς. Το γεγονός ότι δεν διαθέτετε αυτό το αγαθό, σας εξαιρεί από προβλήματα με τον προστάτη αλλά και από αντισθητικά σόβρακα Looney Tunes. Εξάλλου, παρηγορηθείτε, υπάρχει αντίστοιχο σημείο στη γυναικεία ανατομία για να κάνετε τη δουλειά σας — και είναι εξίσου ευρύχωρο. Τέλος, έχω να πω ότι ίσως αδικείτε τους άντρες. Μήπως ερμηνεύετε ως γαϊδουριά, απλώς μια διαφορετική μετάφραση κοσμοθεωρίας που κάνει το ανδρικό φύλο να μοιάζει γαϊδουρινό; Υ.Γ. Το πώς πληγώνεται ο καθένας δεν το ξέρετε. Το πώς ντιλάρει ο καθένας μας τις πληγές του, επίσης.

Μυρτώ, καλημέρα. Δεν έχω να σου γράψω κανένα ερωτικό ούτε προσωπικό πρόβλημα, μόνο θέλω να εκφράσω την οργή μου και τη διαμαρτυρία μου για τη σημερινή τηλεόραση. Δεν ντρέπονται, ρε Μυρτώ, να φέρνουν το κάθε αρρωστάκι να ξεφτιλίζεται και αυτοί να γελάνε για να κάνουν νούμερα εις βάρος του κάθε ψώνιου; Μιλάω για το «Ελλάδα έχεις ταλέντο», αυτή την απδία που μας μοστράρουν για talent show και εμείς καθόμαστε και τη βλέπουμε αντί να αρπάξουμε τα γιαούρτια και να πάρουμε φαλάγγι μετά τους πολιτικούς, τους τηλεοπτικούς παράγοντες. Είπαμε, η τηλεόραση περνάει κρίση όπως και όλα, αλλά τόσο χαμηλό επίπεδο πα; Ντροπή για τη Μανωλίδου και για τον Περρή. -Giorgio

Τέτοια φαινόμενα υπήρχαν πάντα στην τηλεόραση, απλώς τώρα έμειναν μόνο τους λόγους έλλειψης παραδακίου για άλλες παραγωγές. Όσο για την Ευγενία Μανωλίδου, μην ξεχνάτε την ελεεινή εκπομπή «Η στιγμή της Αλήθειας». Για τον Περρή δεν έχω γνώμη.

Μυρτώ μου, γεια σου. Διαβάζω «μίλα μου βρώμικα» από τα πρώτα τεύχη της Α.Υ. και σε παρακολουθώ πάντα με χαμόγελο, για την αισιοδοξία σου και τον τρόπο σου να αντιμετωπίζεις με χιούμορ τις πιο δύσκολες καταστάσεις. Στα 30 μου είμαι απολυμένος, άφραγκος και άνεργος όπως και οι περισσότεροι γνωστοί μου. Και η γκόμενά μου θα με χωρίσει τώρα που αρχίζει να ζει τις επιπτώσεις της αφραγκίας μου. Αυτά.

Αν είναι σοβαρό άτομο δεν θα σας χωρίσει γι' αυτό. Αν μιζεριάσετε και βουλιάξετε σε κάνα καναπέ, θα είστε άξιος της μοίρας σας.
Υ.Γ.1 Το έχω ξαναπεί. Μόνο ένας απόγονος του Καρυωτάκη θα με χαρακτηρίζε αισιόδοξη.
Υ.Γ.2 Όντως είναι ωραίο να αντιμετωπίζεις με χιούμορ ακόμη και τις πιο δύσκολες καταστάσεις. Ειδικά όταν δεν είναι δικές σου. **Α**

Στείλε το γράμμα σου ταχυδρομικά, ή στο fax της Α.Υ., ή στο info@athensvoice.gr για τη στήλη «Μίλα μου βρώμικα».

Stardust

Από τον ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟ

Ταύρε, στη ζωή σου φυσάει ένα αεράκι που σε πηγαίνει εκεί που θέλεις να πας, ακόμα κι αν δεν ξέρεις επακριβώς πού θέλεις.

Κριός

(21 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Αν δεν ανήκεις στους Κριούς που με τον Κρό-νο συνειδητοποιούν επώδυνα ότι είναι κακό στην άμμο να χτίζεις παλάτια, ή στους άλλους Κριούς που γυρίζουν με μια ανοικτή πληγή, ή σε κάποιους άλλους που αντιμετωπίζουν τον Ουρανό που αναποδογυρίζει τις ζωές τους, τότε ανήκεις σε αυτούς που οι προτεραιότητές τους όλο αυτό το διάστημα συμπυκνώνονται στο τρίπτυχο Επικοινωνία- Σχέδια-Ραντεβού. Δεν είναι πάντα εύκολο να επικοινωνούμε με τους ανθρώπους γύρω μας σε ένα ουσιαστικότερο επίπεδο πέρα των κοινοτοπιών και των κοινωνικών κλισέ που ανταλλάσσουμε μεταξύ μας ή των εύκολων, αδιάφορων θεμάτων που δεν αγγίζουν κανένα προσωπικό νεύρο. Όταν όμως σπας το φράγμα μιλώντας αληθινά για τα αισθήματα, τις ιδέες και τις αντιλήψεις σου δημιουργώντας επαφή, τότε το αποτέλεσμα μπορεί να είναι εξαιρετικά ικανοποιητικό. Κι όταν λέμε ανοικτή επικοινωνία, εννοούμε μαζί με το ανοικτό μυαλό και την ανοικτή καρδιά. Όχι τον πόλεμο με λέξεις. Υ.Γ. Όσα γλυκά κι αν γευτείς δεν μπορούν να αντικαταστήσουν την έλλειψη μιας ουσιαστικής σχέσης.

Ταύρος

(20 Απριλίου - 20 Μαΐου)

Δεν ξέρω αν ο Άρης στην Παρθένο σε σπρώξει να ανέβεις στη σκηνή για να την κάψεις από την ερμηνεία και την επιθυμία σου να πάρεις μαζί σου το κοινό, ή εάν θα ξεκινήσεις να γράφεις το σύγχρονο Οδυσσέα, αν θα δημιουργήσεις ένα καινούργιο αρχιτεκτονικό ρυθμό ή θα συνθέσεις ένα ορατόριο, αν θα διηγείσαι στις παρέες έξιπνα ανέκδοτα ή αν προτιμήσεις την καθαρά αισθησιακή πλευρά του Άρη στον 5ο ηλιακό σου οίκο πέφτοντας στο κρεβάτι με κάποιον/α που δεν θα ξανασπκωθείς μέχρι να τελειώσει η διέλευσή του στην Παρθένο. Το σημαντικό είναι ότι ίσως τώρα εμφανιστούν κάποιοι άνθρωποι στη ζωή σου που έρχονται από το Σύμπαν για να σε βοηθήσουν να παραμείνεις στην επαγγελματική κούρσα, ανάμεσά τους και κάποιος/α για να τον/την ερωτευθείς, παντρευτείς, κάνεις μαζί του/της παιδιά. Ναι, ο έρωτας είναι πάντα μια επιθυμητή διέξοδος – το μόνο ουσιαστικό βαρόμετρο που έχουμε δεν είναι η καρδιά μας; Τι άλλο έχουμε; Δημιουργικότητα – ναι, σε αυτούς τους περίεργους καιρούς είναι ζήτημα επιβίωσης το να παθιάζεις με κάτι, να έχεις ένα στόχο που σε κινητοποιεί, έναν προορισμό που σε ξεσηκώνει. Και κάτι εξαιρετικά σημαντικό: σ’ όλα τα προηγούμενα ΔΕΝ υπάρχει αλλά.

Δίδυμοι

(21 Μαΐου - 21 Ιουνίου)

Ο Νότιος Δεσμός της Σελήνης στο Ζώδιό σου –αφορά τους γεννημένους στο πρώτο δεκαήμερο κυρίως– δείχνει ότι σκέφτεσαι υπερβολικά τις αποφάσεις που χρειάζονται για να προχωρήσεις, ότι διστάζεις να ξεκολλήσεις από ό,τι σου είναι γνωστό και ασφαλές, ότι καθυστερείς να πάρεις την ηλεκτρική σκούπα για να σαρώσεις σχέσεις, δουλειές, συμπεριφορές και στόχους που σε καθηνλώνουν στο παρελθόν. Η διέξοδος δίνεται από τον Βόρειο Δεσμό στον Τοξότη, δηλαδή στον Άλλο ή τους άλλους. Εξέλιξε την τέχνη των Σχέσεων, κυρίως της διαδικής σχέσης – εσύ κι ο Άλλος. Μάθε να δίνεις και να παίρνεις στις σχέσεις που σε ενδιαφέρουν, είτε με το σύντροφο, τους καλύτερους φίλους σου, ακόμα και τους εργασιακούς συνεργάτες. Δεν είναι εποχή ανεξαρτησίας, η έμφραση είναι στην αλληλεξάρτηση. Μείνε μόνος και θα αισθανθείς άδειος. Όμως η Αφροδίτη στο Ζώδιό

σου κάνει τα πάντα για να μη μείνεις μόνος. Η πίστη σου στη ζωή χρειάζεται να δυναμώσει ή να ανανεωθεί, ακόμα κι αν αισθάνεσαι απογοητευμένος/η και κουρασμένος/η από ολόκληρο το ανθρώπινο είδος.

Καρκίνος

(22 Ιουνίου - 22 Ιουλίου)

Τις περισσότερες φορές αποφεύγεις να σκέφτεσαι την κορυφή – ακόμα κι αν βρίσκεσαι σε αυτήν. Σου αρέσει όμως να είσαι εκεί, παλεύεις για να βρεθείς σε αυτήν. Όταν τελικά η ευχή σου πραγματοποιείται και βρίσκεσαι να κοιτάς τον κόσμο από ψηλά έχοντας πλήρη έλεγχο, νιώθεις άβολα γιατί αισθάνεσαι τον ίλιγγο που δημιουργεί, σε εξαντλεί το άγχος της παραμόνης, σε φοβίζουν οι δυσκολίες και ο αγώνας που πρέπει να δίνεις καθημερινά. Γίνεσαι νευρικός/ή, αισθάνεσαι ενοχές ή φόβο ότι θα μείνεις μόνος/η, ότι θα αποξενωθείς από όλους τους άλλους. Μη μένεις στις παρενέργειες της επιτυχίας. Ακολούθησε με πείσμα το δρόμο που έχεις αποφασίσει ότι σου ταιριάζει. Με τον Ουρανό και τον Ερμή στον Κριό, ανανεώσου, τόλμησε (ναι, αυτή τη δύσκολη εποχή ο κόσμος δεν σταματάει), εμπνεύσου και κάνε πράξη τις ιδέες σου (κι αν κανείς δεν τις ακούει, προσπάθησε μόνος), ανάλαβε τα νπία της επαγγελματικής σου ζωής. Υ.Γ. Στον τομέα των σχέσεων κινητοποίησε όση «Ψυχρή Λογική» διαθέτεις, χωρίς να αισθανθείς ότι κάτι τέτοιο σημαίνει ότι παύεις να είσαι ευαίσθητος ή ότι παύεις να νιώθεις τον πόνο που υπάρχει στον κόσμο και μέσα σου. Δεν μπορείς να είσαι ή Πάγος ή Λάβα κάθε φορά που μια σχέση αρχίζει να σοβαρεύει, γιατί αφενός μπερδεύεις τους άλλους και αφετέρου μπερδεύεσαι κι εσύ.

Λέων

(23 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Υπάρχουν πολλές ιδέες, πολλές κατευθύνσεις, πολλοί άνθρωποι, πολλές αποφάσεις, πολλές ευκαιρίες, πολλοί δρόμοι, πολλά όνειρα. Πολλά, πολλοί, πολύ. Πρέπει να έχεις Μεγάλο Πάθος για κάτι ώστε να περιορίσεις την γκάμα και το εύρος και να μη χαθείς μέσα στις επιλογές. Με τον Δία στον Ταύρο, την Αφροδίτη στους Διδύμους και τους Ερμή και Ουρανό στον Κριό, οι επιλογές χρειάζεται να συμπυκνωθούν σε Μία, σαν τις νάιλον θήκες του τηλεμάρκετινγκ που συμπιέζουν ένα πάπλωμα ώστε να πιάνει χώρο περιοδικού. Είσαι αποτελεσματικότερος υπερασπίζοντας και κυνηγώντας παθιασμένα μία ιδέα, μία αξία, έναν άνθρωπο, ένα σχέδιο, ένα στόχο, έναν έρωτα. Ποιον, ποια, τι; Υ.Γ. Θυμήσου ότι κανείς δεν έχει την απόλυτη αλήθεια. Μην ανατινάξεις γέφυρες που θα χρειαστεί να ξαναπεράσεις. Μη φοβάσαι κάθε φορά που ερωτεύεσαι ότι θα σε εγκαταλείψουν. Τόλμησε να εκπληξείς τον εαυτό σου με μια καινούργια συμπεριφορά, μια νέα προσέγγιση, μια νέα ιδέα. Άντε, ξεκουήσου.

Παρθένος

(23 Αυγούστου - 22 Σεπτεμβρίου)

Πιθανόν να θεωρείς τον εαυτό σου έναν κανονικό τύπο που προσπαθεί να κάνει όσο καλύτερο μπορεί τη δουλειά του και να βοηθήσει όσο μπορεί τους ανθρώπους γύρω του. Μερικοί πάντως ερμηνεύουν το Ζήλο σου ως προσπάθεια ελέγχου των άλλων, παρεμβατικό και εμμονικό. Είναι άδικη η κριτική αυτή, γιατί έχεις το χάρισμα βλέποντας τις καταστάσεις να ξέρεις τι παίζεται με τους ανθρώπους, τι πάει στραβά κι ενστικτωδώς διατίθεται να το διορθώσει. Το πρόβλημα είναι ότι μερικές φορές δεν ξέρεις πότε να προσφέρεις τη βοήθεια σου και πότε να το σκάσεις. Και πιο άμεσα το πρόβλημά σου είναι η ανασφάλεια, που έγκειται στο αν αρέσεις. Με τον Άρη στην Παρθένο το ενδιαφέρον χρειάζεται να συγκεντρωθεί σε σένα, στις επιθυμίες σου, στους στόχους σου και την εξέλιξη της ζωής σου – ΟΧΙ στους άλλους. Εσύ είσαι το

θέμα σου τώρα, όχι τα θέλω των άλλων. Φυσικά αν στο δρόμο ανοίξει καμιά μύτη ή γρατσουνιστείς, δεν πειράζει. Αυτό που πειράζει είναι να μην είσαι ο εαυτός σου.

Ζυγός

(23 Σεπτεμβρίου - 23 Οκτωβρίου)

Αισθάνεσαι παγιδευμένος, ένοχος ή θεωρείς ότι το σύμπαν τα 'χει βάλει μαζί σου; Ή ότι κάποιος δικός σου άνθρωπος, ή κάποιος από τη δουλειά, παίζει με τα νεύρα και τις αντοχές σου; Η ηρεμία του μυαλού σου είναι προτεραιότητά σου. Η Αφροδίτη στους Διδύμους προτείνει μια σειρά από απλά πράγματα που μπορούν να σε χαλαρώσουν: Πήγαινε κάπου που μπορείς να σκεφθείς απερίσπαστος, μύρισε ένα λουλούδι, κάθισε σε έναν κήπο, πήγαινε μια βόλτα μέχρι τη θάλασσα, φύγε για λίγο μακριά από το σπίτι σου, από τη δουλειά σου, από την οικογένειά σου, μακριά από τις φροντίδες και τις θλίψεις που χορεύεις cheek to cheek εδώ και καιρό. Δηλαδή; Μπορείς να επιλύσεις συναισθηματικές εντάσεις, να τρέξεις τα επαγγελματικά σου –με ραντεβού, συζητήσεις, δοσοληψίες, συνεργασίες, αναζήτηση, εξέλιξη–, να συναναστραφείς, να φλερτάρεις, χωρίς να αισθάνεσαι ότι θα πέσει ο ουρανός στο κεφάλι σου – κι αν πέσει, θα είναι με τη μορφή ενός ξαφνικού έρωτα.

Σκορπιός

(24 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Από τη μία πλευρά είναι η αγωνία για την επόμενη μέρα, η αίσθηση ώρες-ώρες ότι δεν ξέρεις πού πηγαίνεις, οι ανταγωνισμοί, οι έντονες επαγγελματικές υποχρεώσεις, τα διαταραγμένα αφεντιά, η αγάπη που σου φαίνεται λίγη. Μην ιδρώνεις. Τα έχεις βγάλει πέρα σε πραγματικά δύσκολες εποχές, όταν η ζωή σου ήταν γεμάτη δράμα και πικρές αποτυχίες που μόνο σε γοητικά μυθιστορήματα μπορείς να συναντήσεις. Υπάρχει, λοιπόν, και η άλλη πλευρά: η αισιόδοξη, που σου προσφέρει ξέφωτα, ουσιαστικές ευκαιρίες και γεγονότα, εξελίξεις, ανθρώπους που σε τραβάνε σε μια ευοίωνη κατεύθυνση. Έχεις την ευκαιρία να μεγαλώσεις, να σταθείς όρθιος και να γνωρίσεις ανθρώπους που ενδιαφέρονται να σου κάνουν baby sitting, να συνεργαστούν ή να συμπορευτούν μαζί σου. Υ.Γ. Εάν έχεις σχέδια, επαφές που θα σε βοηθήσουν, πλάνα που επείγεται να κάνεις πράξη, μια σοβαρή συζήτηση που θέλεις να κάνεις, ένα όνειρο που θέλεις να πραγματοποιηθεί, μια σημαντική ιδέα που θέλεις να παρουσιάσεις στους συνεργάτες σου... κάν’ τα ΤΩΡΑ.

Τοξότης

(22 Νοεμβρίου - 21 Δεκεμβρίου)

Είναι υπέροχο να σταματούν για λίγο τα προβλήματα, η καθημερινότητα να μην είναι πειστική, ο Άλλος να αποκτάει λίγη από τη λάμψη που είχε την εποχή των πρώτων ραντεβού. Δεν είναι υπέροχο, όταν το πρωί πηγαίνεις στη δουλειά σου, οι συνεργάτες σου να σου έχουν παραγγείλει καφέ και μαζί να εργάζεστε για το επόμενο σχέδιο; Ή να βγαίνεις βόλτα με φίλους που έχεις να δεις καιρό και απολαμβάνεις κάθε λεπτό που βρίσκεσαι μαζί τους; Ναι, η Αφροδίτη στον πλιακό σου 7ο οίκο φέρνει κοινωνικότητα, εξωστρέφεια, συναντήσεις. Την επιθυμία του ΜΑΖΙ, την ανάγκη να είσαι με κάποιον, τη λαχτάρα να μοιραστείς. Κι αν είσαι μόνος/η, αφού έχεις διάθεση για συντροφικότητα μπορείς να βγεις σε ραντεβού με αυτόν/ή που ενδιαφέρεσαι. Είναι εποχή ανακωχής ακόμα και για τις δύσκολες σχέσεις. Σταμάτα το μπηρ ντε φερ και απόλαυσε τον υπέροχο Άλλο.

Κυκλοφορεί

Αιγόκερως

(22 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Όταν κάθεσαι στην ουρά της τράπεζας, ή όταν περιμένεις να περάσεις την ασφάλεια του αεροδρομίου, η ζωή μπορεί να φαίνεται απίστευτα μεγάλη. Στην πραγματικότητα, όμως, η ζωή είναι απίστευτα σύντομη και όσο περισσότερο απομακρύνεσαι από το αληθινό

πάθος σου τώρα, τόσο περισσότερο θα μετανιώσεις αργότερα. Εδώ και καιρό συνειδητοποιείς ότι στο τέλος της ημέρας μόνο στον εαυτό σου πρέπει να δώσεις λογαριασμό κι αυτό σημαίνει ότι δεν μπορείς να παραπονεθείς σε κανένα για τη ζωή σου. Όσο κι αν σε ενδιαφέρει ο κόσμος και η αναγνώριση της κοινωνίας, θα πρέπει να κάνεις αυτό που θέλει η ψυχή σου. Αν το κάνεις ήδη φούντωσε τη φωτιά, αν δεν το κάνεις σου δίνεται η ευκαιρία για επανεκκίνηση ή για νέο ξεκίνημα. Σίγουρα υπάρχει πάντα το ενοίκιο, ή κάποια δόση να πληρώσεις, αλλά θα πρέπει να καταλάβεις ότι πάνω από όλα πρέπει να υπάρχει Νόημα και Δημιουργικότητα στη ζωή σου. Υ.Γ. Γινόμαστε ο εαυτός μας όταν ταυτιζόμαστε με το προσωπικό μας φως. Τι σε κάνει να ακτινοβολείς, λοιπόν;

Υδροχόος

(20 Ιανουαρίου - 18 Φεβρουαρίου)

Χρήμα και Σεξ και Συνεργασίες και Δημιουργικότητα. Κάποιοι θεωρούν ότι γεννήθηκες για να υπερβείς τα δύο πρώτα και να επιμείνεις στα δύο δεύτερα. Ναι, σε κάποια από τις επόμενες μετενσαρκώσεις ίσως κάνεις το μεγάλο άλμα από την ύλη στο πνεύμα, όμως μέχρι τότε θα σε ενδιαφέρουν τα επιτόκια, τα δάνεια, οι κληρονομίες, το «πόσα;», το «τι είναι δικό μου και τι είναι δικό σου», το σεξ και οι επιθυμίες, και θα είσαι όπως όλοι εγκλωβισμένος στις υλικές παγίδες αυτού του κόσμου. Όπως και να 'χει, λαχταράς την επαφή και την οικειότητα όσο κι εμείς οι υπόλοιποι. Άρα αυτή την εποχή πλήρωσε τις κάρτες σου, σταμάτα να αγχώνεσαι για πέντε λεπτά, μη γίνεσαι αυτοκαταστροφικός, δημιούργησε κάτι που να αξίζει και να κάνει ένα υπέροχο δώρο στον εαυτό σου, ακόμα κι αν πρέπει να το δηλώσεις στην εφορία. Υ.Γ. Κατά τα άλλα, με την Αφροδίτη στον 5ο οίκο σου ο έρωτας είναι η αιτία. Ή τουλάχιστον πολύ θα 'θελες να είναι.

Ικθύες

(19 Φεβρουαρίου - 20 Μαρτίου)

Όταν καρφώνεται στο μυαλό σου μια ιδέα και αυτή η ιδέα επιμένει, δεν έχεις άλλη επιλογή από το να την ακολουθήσεις, ανεξάρτητα από το αν φαίνεται παράλογη στους γονείς σου ή σε όποιον βρίσκεται κοντά σου. Με τον Βόρειο Δεσμό στον Τοξότη, που για σένα συμβολίζει την επαγγελματική σου ζωή, και τον Ουρανό στον Κριό, αυτό που έχει σημασία είναι να βρίσκεσαι επαγγελματικά σε μια θέση που δεν υποτιμάς τον εαυτό σου και τις ικανότητές σου, και που σου δίνονται τα περιθώρια να πρωτοτυπήσεις και να συνεισφέρεις ενεργητικά στην εξέλιξη της δουλειάς. Και κάτι ακόμα. Αυτό που κάνει τους ανθρώπους πλούσιους, ίσως σχετίζεται και με την αγωνία τους να βρύνε το επόμενο γεύμα. Η ευημερία, όμως, δεν ξεπηδάει από το άγχος της πείνας, αλλά από την πίστη ότι με υπομονή, αντοχή, όραμα και ρίσκο θα καταφέρεις να κάνεις πραγματικότητα ό,τι επιθυμείς. Υ.Γ. Με περισσότερη ηρεμία και καλή διάθεση μπορείς να ασχοληθείς ΚΑΙ με τα αισθηματικά σου. **A**

*Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάεις και τον ωροσκόπο σου

The CITY riders

HONDA
The Power of Dreams

VISION 50/110

Ευέλικτο. Πρακτικό. Ξεχωριστό. Μέγιστη οικονομία (1,9λτ/100χλμ).
Διπλή επιλογή: 1.780€ (50cc) / 1.940€ (110cc)

www.honda.gr

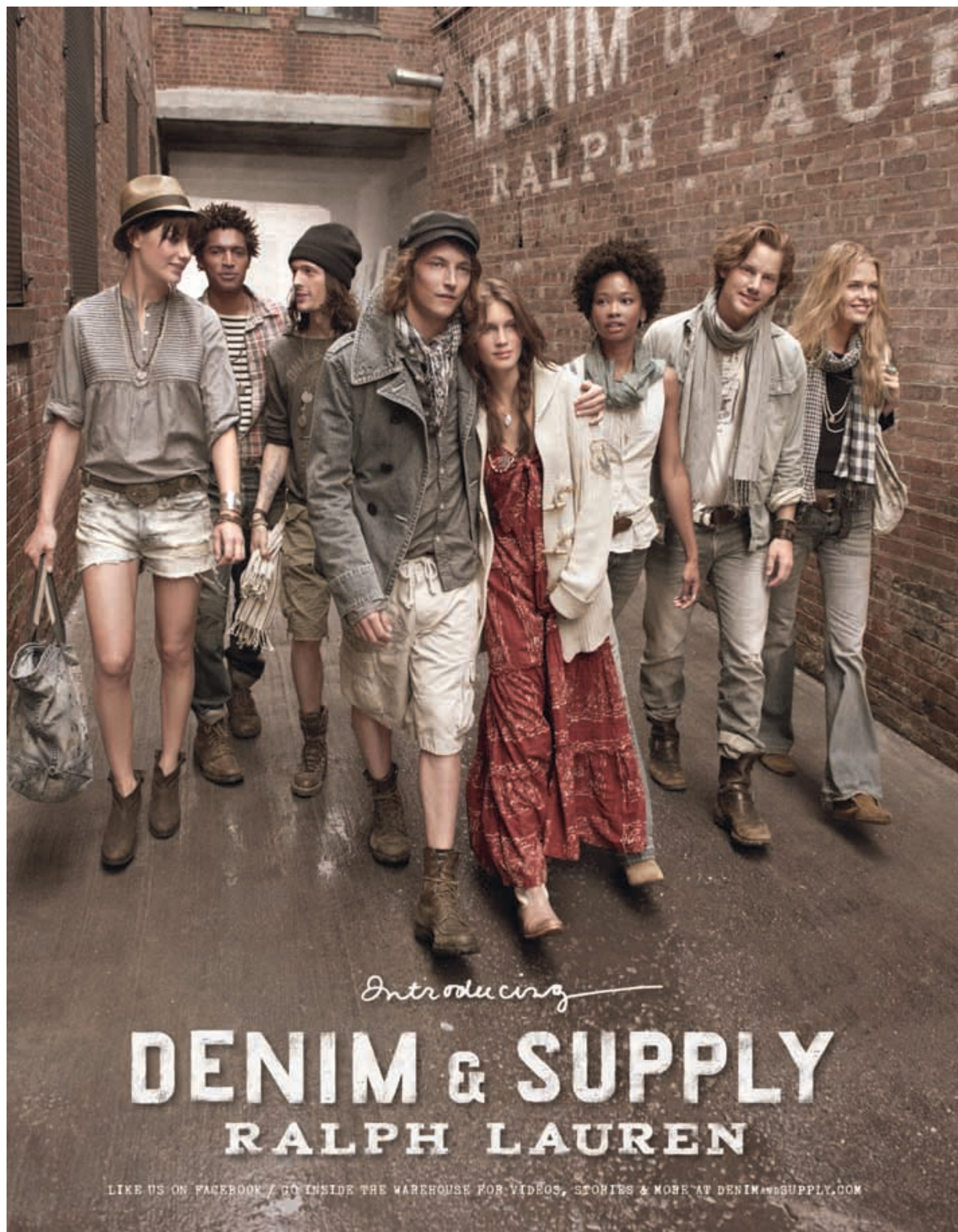
HondaMotoGreece

www.ridehonda.gr

Introducing

DENIM & SUPPLY

RALPH LAUREN

LIKE US ON FACEBOOK / GO INSIDE THE WAREHOUSE FOR VIDEOS, STORIES & MORE AT DENIMANDSUPPLY.COM